જેહાંગીર કરાંણીવાલું

જરબફ રાગસ્તાન

જે મધે

નજદીક ૨૫૦૦ રાગ રાગણીઓ, લાવણી,
હોરી, તથા નામીચા શાહેરોની
ઉમદા ગઝલોનો

મોટો સંગ્રહ કરયો છે.

મુંબઇ:
પ્રગટ કરનાર તથા છાપનાર
જેહાંગીર બેજનજી કરાંણી.
નાં૦ ૨૭ તથા ૨૮ પારસી બજાર સ્ટ્રીટ કોટ

કીંમત રૂ

જેહાંગીર કરાંણીવાલું

રાગસ્તાન

જે મધે

નજદીક દોઢ હજાર રાગ રાગણીઓ, લાવણી,
હોરી, તથા નામીચા સાહેરોની ગજલોનો
મોટો સંગ્રહ કરયો છે.

મુંબઈ:
જેહાંગીર એજનજી કરાંણીએ પોતાના
"સ્ટેનડર્ડ પ્રીંટીંગ પ્રેસ"માં છાપી પ્રગટ કર્યું છે.
નંબર ૧૭ તથા ૧૮ પારસી બજાર સ્ટ્રીટ, કોટ.

કીંમત રૂ ૨.

ખુલાસો.

આજ લગી આપણા રાગશાસ્ત્ર જાણનારા વીદ્વાનો-એ બીજ ને ઉરદુ રાગ રાગણીઓના ઘણાક સંગ્રહ પ્રસીદ્ધ કર્યા છે તે સઘળા અશુદ્ધ ભાષામાં હોયા સાથ અપુર્ણ છે, એથી અમને એક અચ્છો રાગસ્તાનનો ગ્રંથ પ્રસીદ્ધ કરવાને લલચાવ્યા, તે સારૂ અમોથી જેટલી પણ અછી તરતીએ જુદી જુદી રસીલી ચીજ જમાવ કરવાને બન્યું તેમ જેહમત ખેંચવાને લગારે બેદરકારી વાપડી નથી અને જેટલી બની છે તેટલી મેહનતે એક અચ્છું રાગસ્તાન ગુજરાતી ભાષા જાણનારી પ્રજા હજુર મેળવાની હીમત કરી છે; તે માટે અમારી સમપુર્ણ ખાતરી છે કે તે પુર્ણ પસંદગી પામવા વના રહેનાર નથી. જે શક્ષના શરીરના સાસમાં સંગીત શાસ્ત્રના સુર તાન ને અલાપ ઘુમવાનો લાહવો ધીકતો હશે અને જેની જીભ ઉપર રાગ વીદ્યાનો ચમત્કાર નાચતો હશે તે ઇશ્વરને પામવાનું શાસ્ત્ર જાણે છે એમ કેહવાશે; સબબ સંગીત શાસ્ત્ર સંબધે ઇશ્વરની ચોખી ભગતી થાય છે. રાગ શાસ્ત્ર એજ ઇશ્વરની વીદ્યા છે, જે પ્રતાપે આ પૃથ્વી ઉપરનો મણુષ્ય બ્રાહ્માનંદ પામી રહે છે. રાગ શાસ્ત્રનો પુર્વીન જ્યારે કોઈ રાગ રાગણી લલકારેછે ત્યારે તે મણુષ્યને રીજવવામાં જેટલો પાર પડે છે તેટલોજ દેવ દેવતાઓને રીજવી શકે છે. પુર્વીન સંગીત શાસ્ત્રી પોતાની રાગ વીદ્યાથી દેવ દેવતા ને મણુષ્ય તો શું પણ મુંગા પશુ પંખી તેમ નાગ નાગણોને રીજવી વસ કરે છે અને માહસાગરની મછળ્યાંઓને પોતાના સુંદર હલકના સમપુર્ણ તાન સુર અલાપ ઉપર નચાવી વસ રાખે છે. એવી બલવાન ને ઇશ્વરના ઘરની માનવી જાત ઉપર ઉત-

રેલી પેહેલી બક્ષેશ જે રાગ વીધા, તે ઉપર કયો શક્ષ આ-શક પડશે નહીં, તેવી ઇશ્વર વીધા ઉપર અમારો ચાહ ઉપજ્યાને ઘણા વર્ષ થયાં, તેમ તેની નાદર ચીજોનો સંગ્રહ જાહેર પાડવાને ખ્યાલ પણ અમારા દીલમાં મુદતનો આવ્યો હતો તે હાલ પાર પાડવાની ફતેહ માટે આનંદ પામ્યે છીયે.

અમારી રાગસ્તાનમાં નીચે પ્રમાણેની રાગ રાગણીઓ પ્રસીદ્ધ કરી છે.

રાગ ભેરવ—રાગ માલકોશ—રાગ હીંડોળ—રાગ દીપક—રાગ શ્રીરાગ ને રાગ મેઘ, એ છ મોટા રાગ જે સંગીત શાસ્ત્રનો પાયો છે, તે લીધા છે. તેની નાદર ચીજો જેટલા પણ રાગ વીધાના પુર્વીનોથી અમારી જાણમાં આવી છે તે સઘળી લીધી છે, જે માહે ધ્રુપદ, ચતરંગ, સારેગમ, તેલાના, ખ્યાલ, ઠુમરી, અસ્વારી, તપ્પા ને પદ વગેરે સઘળી ચીજોનો અછો જત્થો આપવાને અમારી બ-નતી કોશેશ કરી છે.

રાગણીઓમાં હાલના કાલમાં ગવાતી ને વખણાતી સઘળી રાગણીઓ અચ્છી ચોકાસીથી લીધામાં આવી છે. તે નીચે પ્રમાણે છે.

ભેરવી, ટોડી, ગોડી, ગુણકળી, કોકબા, રામકલી, દેશાખ, લલત, બીલાવલ, પટમંઝરી, દેશ, કમોદ, નટ, કેદારા, કાનરા, માલશ્રી, મારાવી, ધનાશ્રી, બસંત, અશાવરી, તંકા, મલ્હાર, ગુજરી, ભોપાલ, દેશાકરી, વીભાસ, સારંગ, ખટ, છાંયા, ઝીંઝોટી, જજેવંતી, સોરઠ, પુરબી, સરપરદા, મુલતાની, ભુપ, શંકરો, પુરીઆ, ખમાચ, પરજ, જંગલો, શ્રાવન, સીંધુરા, સોહીની, પ્રભાત, કલ્યાણ, યમન કલ્યાણ, હમીર કલ્યાણ, શામ કલ્યાણ, ભુપાલી કલ્યાણ, કમોદ કલ્યાણ, પીલુ, બેહાગ, કાલીંગડો, કારી, સીંધ, જીલ્લો, કેસુરી, કોસીઆ, દેવગીરી જોનપુરી બાહ

અમારાં રાગસ્થાનમાં જે રાગ રાગણીઓની ચીજ પ્રગટ કરી છે તે ગાવાનો સમય આપ્યાથી સઘળી શોકીન ગાનારી આલમને ગાયન વીદ્યાનો અમુલ્ય પાયો સમજાશે. અને જે ઉસ્તાદથી તાલીમ લઈ ગાયન વીદ્યાની પુર્વીનતા મેળવશે તેને એ ગાવાના સમાની સમજ ઓર સમપુર્ણ ગાયનકાર કેહવાડશે. જ્યારે રાગ ઉત્પન્ન થયો હતો તે વખ્તે પૃથ્વી ઉપર ધજ્ઞાળ હતું નહીં અને વખતના ભાગ ચોકસ થયા હતા નહી તે વખ્તે રાગ ગાવાના રાત દીવસના ભાગ કરયામાં આવ્યા હતા. પણ હાલે તો વખત રાત દીવસ મળી ચોવીસ કલાકમાં વેંહેંચાયો છે તે પ્રથમ રાત દીવસ મળીને આઠ પોહોર ઠરાવ્યા સાથ નક્કી કરી નીચે લખ્યે છીયે.

+**દીવસનો પેહેલો પોહોર**—સવારના ૬ થી ૯ વાગા લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવોઃ

ભેરવ, ખટ, રામકલી, ગુણકણી, ગુજરી, ગંધાર, દેવગરી, બેલાવર, ભેરવી, મધમાધ.

દીવસનો બીજો પોહોર—સવારના ૯ થી ૧૨ વાગા લગી નીચે પ્રમાણે રાગણી ગાવામાં લાવવો.

સરપરદા, કોકબા, તોડી, પટમંઝરી ,દેશાખ,અસાવરી.

દીવસનો ત્રીજો પોહોર—બપોરના ૧૨ થી ૩ વાગા લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવોઃ

સારંગ, નટ, પુરબી.

દીવસનો ચોઠો પોહોર—બપોરના ૩ થી ૬ વાગા લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવોઃ

શ્રીરાગ, મારાવી, ગૌરી, શામકલ્યાણ, બેરારી.

રાત્રનો પેહેલો પોહોર—સાંજના ૬ થી રાતના ૯ લાગા લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવોઃ

હમીર કલ્યાન, યમન કલ્યાન, ભુપાલ, કાનરા.

રાત્રનો બીજો પોહોર—કલાક ૯ થી ૧૨ વાગા લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવો:

વાગેશ્રી કાનરા, અડાનો, ખમાચ, કેદારો, જેજેવંતી.

રાત્રનો ત્રીજો પોહોર—કલાક ૧૨ થી ૩ વાગા લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવો:

બેહાગ, સોહીની, શોરઠ, હીંડોલ.

રાત્રનો ચોઠો પોહોર—કલાક ૩ થી ૬ વાગા લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવો:

પરજ, કાલંગરો, લલત, માલકોશ, વીભાસ.

કાફી રાગણી, ગાનારને મન જ્યારે પણ ઈચ્છા થાય ત્યારે ગાવામાં કસો બંધ નથી.

બસંત રાગણી, તેની રૂતુ ઉપર ગાવાનો હીંગામ કહેવાય છે તે વગર બીજી વેલા ગાવાને ના ઠરી છે.

હોરી, ફાગણ માસમાં ગાવામાં આવેછે, બીજી વેળા નહી.

મેઘ, મલાર રાગ, વર્ષા રૂતુમાંજ ગવાયછે, બીજી વેળા નહી.

ગજલ, મન ચાહે તે વખતે લલકારી ગાવાની મનાઈ નથી

એ રીતે રાગ શાસ્ત્ર બંધન છે. અને 'કંઠ વના કસાન કઠારો', તેમ સુર વના ગાયન બેસુર, જેને ગાવાનો શોખ થતો હોય તેણે અમારૂં રાગસ્તાન ખરીદી તેનો અભ્યાસ ઉસ્તાદ ગવૈયા પાસ કરવાથી રાગનો ચેરાગ કેવો બલવાન ઉજાશ પ્રગટે છે તેનો કાંઈ ખ્યાલ આવશે; બાકી ગાનું બાભરભુજાને ત્યાં ભુજાતી ધાંણી ને મમરાના ફટાકા જેવું જાણવું. અમારી રાગસ્તાનમાં કેવા કેવા જુના ને નામીચા ઉસ્તાદો કે જેઓના સુર તાન અલાપ ઉપર ભરતખંડ રીદા થઈ ગયલું અને જેઓની કથા કાહાણી આજ પણ જગોજગોએ વીશ્મયતા પમાડતી ચાલી રહેલી, તેવા માહાન ઉસ્તાદ તાનસેન, બેજુબાવરા, ગોપાલનાયક, તાનતરંગ, સુરદાર, તુલસીદાસ, કબીરજી, વગેરેની અચ્છી ચીજોને

સંગ્રહ આપ્યામાં શ્રમ ખેંચવાની કસી બાકી રાખી નથી અને ગજલોના સંગ્રહમાં છેક જુનામાં જુના ગજલ બનાવનારથી તે હાલના હઈઆત સાહેર લગીના નામનીશાન જોવામાં આવશે. જફ્રૂર, નજીર, આતશ જેવા ઘણા નામીચા સાહેરોની ગજલો, જે ગાયનનો એક મોટો શૃંગાર કેહવાય છે, તે ચુંટીને આપી છે. આ સઘળી ચીજોનો સો બસો કે પાંચસોથી નહીં પણ હજારોથી જમાવ પ્રસીદ્ધ થયોછે અને દામ કરતા નામ પંકાવાનો જસ ખાટવાની હોંસ હાંસલ કરવા ચાહી છે.

અમારા સંગ્રહના લગભગ ૬૦૦ સફા છે અને તે ઉપર બનતી જેહમત ખેંચાઈ છે. વખતનો ભોગ અપાયો છે અને સરસ ચીજના સંગ્રહની કાલજી રખાઇ છે, તે સાથ તેની કીંમત રૂ ૨) તે શું બીસાત ગણાય; તે અમારા શોકીન ખરીદદારો પોતે વીચારી લેશે તો અમને અમારા કામનો પુરતો બદલો મળ્યો એટલો અમોને હર્ષ ઉતપન્ન થશે.

———

સાકળ્યું.

ગ઼ઝલ.

અ

ઇ

ઉ

ક

ઘ

ચ

છ

જ

ઝ

ઠ

ડ

ત

દ

ન

પ

ફ

બ

ભ

મ

ય

ર

લ

વ

શ

સ

હ

રાગમાળા.

અબ તુ ઉઠ ચલ હીલ મીલ નાર ॥ ટેક. ॥

ભૈરોઈ છાંડ દે રામકલી તોહે રામ કીશું તેરો ગુણકલી ગંધરબ આયેરી તોહે મનાવન દેવગરી કીશું પીર જો પડેગી તુજકુ બેલાવલ સરાપરદે લગાએ અહલૈયાકી કુક ભાએ શુહે શુહે બસતર પેહેર દેશાખસે દેશકાર હો ટોડી તેરી બતીઆ જીનકર સીંધ સમાન હો લાચારીસે પટમંજરી ભૈરવી હોય આશા બરજુ રહે પીયા તેરી ખટદરશન દેખે વે તેરો તુ નહી કો ગુજરીગો છઆર. ॥

અબ તુ ઉઠ ચલ હીલ મીલ નાર ॥ ૧ ॥

મધ મધુરેંસે બૈન સુનાય માધવબસ કર બર હાંસી હોત તેરી સારંગ તેરોઈ સોતનકેતુ બરનેની સામટ પીઆરી જબ મેહ નેહ બરસેંગે જબ પીયા ગોરરી ધન ધન ધનાશ્રી પુરીઆકી ભીમપલાસી પુરવ તેરોહી સોહાગ માલવ બહોત કર તરીબન સેંનકર શ્રીરાગ ગાવે નેન નચાવે ગોરી તોસો પચહાર. ॥

અબ તુ ઉઠ ચલ હીલ મીલ નાર ॥ ૨ ॥

કર હમીરી હોત કલીઆણુ એવનીમોસી ભુપાલ સો મીલ નટનાટ કરરંગ મારવાકુ નીકાલ કામોડ માન મન કાહાનર આયે તોહ મનાવન બાગે શ્રીનાયકી કીયું હોત અતહી શયાણી કોશી કોરંગ કર સુધરાઈ છાંડ દે દરબારીસોં હેત કર અડાંનો પત દે રહી સોરઠ રટ કીન માન નીરવાર. ॥

અબ તુ ઉઠ ચલ હીલ મીલ નાર ॥ ૩ ॥

પરજ પીયા તોપે જજેવંતી હોય રહે મારૂકી બીનતી સુન ખંબબાયચ લગાઈયે ગાઈયે છયુંહી બેહાગ રેન તેરો હોત બેહા ગરો હો રહે બેહગમસી રાધા નગર ચલ સોના દાસી તેરી શંકર આભરન કર કાલંગર તેરો ઢંગ શોહીણી હે કાફી સો બચ કર લલીત ગયે સુખ લઈ આ હો ભઠયારી છોડ તુ હીલમીલ કીજીયે બાહાર હીંડોલ ઝુલોડાઉ માલકોસ બોત હોય દીપક સંમાર. ॥

અબ તુ ઉઠ ચલ હીલ મીલ નાર ॥ ૪ ॥

જેહાંગીર કરાંણીવાલું

રાગસ્તાન.

પેહેલો રાગ—ભેરવ.

રાગ ભેરવની "સારેગમ" અથવા શુરની તાણ.

ગ મ ની ધ પ ધ મ ગ ર ગ પ મ ગ ર ગ પ મ ગ ર સ ધ સ ની સ ધ સ ની ધ ની પ ધ ધ મ ગ પ મ્ ધ ની ધ ની ધ પ. (બીજુ બેગ બાવરા પ્રમાણે)

ધ ની સા રી ગ મ પ (સોમા તથા નારાયણ પ્રમાણે.) ધ ની સા × ગ મ ×

ભેરવ રાગનું ગાલું સરદ રતુમાં એટલે આસો તથા કારતક માસમાં છે. તેની પાંચ રાગણી છે, આઠ પુત્રો છે, અને આઠે પુત્રોની અકેકી ભારજા છે. (છએ રાગની, રાગણી, પુત્રો, ભારજા, એજ સંખ્યાએ છે.) એ રાગ મલરકાંને વખતે ગવાય છે. તેની મુરતીનું સરૂપ મ્હાદેવ જેવુંછે: ચેહેરો સારી છબનો છે, પણ ભભુત લગાડેલી છે; તથા માથાં ઉપર જટા વધારેલી છે, તેમાંથી ગંગા વહે છે; હાથમાં ત્રીશુળ છે, પાસે એક નદી વહે છે, અને હીંદુના બીજા દેવતાઇ લોકોની મુરતીઓ પાડેલી છે: એ મ્હાદેવજીનાં મુખમાંથી ભેરવ રાગ રેલે છે.

૧: ભેરવી.

ગાવાનો વખત સહવારનો: રૂત પતઝડીની. સ્વરૂપ, સામળાસ ચેહરાની ખુબસુરત નાયીકા: છુટા કેશ: આબદાર

ચેહરો: સુંદર રૂપ તથા ડોળની: પોપાક સુફેદીની ઉપર ગુલઅનારી રંગવાલો ભળેલો: ગળામાં ચંપા ફુલનો હાર: પાહડના કંગુરાપર બેઠેલી: આસપાસ સોસનનાં ફુલ ખીલી રહ્યાં છે: મહાદેવની પુંજા કરે છે: જાંહજમજીરો પાસે છે, ને સારા રાગો ગાય વજાડે છે. હરખા તથા તીલક, એ બે એના પુત્ર છે.

૨: બેરારી.

વખત સાંઝ પડતાંનો: રૂત ઉપર પ્રમાણે. સ્વરૂપમાં, સુંદર અપછરા: કાળા કેસનાં ખુશ્બોદાર ઝુલફાં; હાથે બાજુબંધ અમરતી; પાર જાતનાં ફુલોથી કાન સણુગારેલા: પોતાના જુવાન નાયક સંગાત ગળાંલોટીનો હાવભાવ કરી રહી છે: તેમજ વખતોવખત પંખાએ કરી તેનાં મુખ પરથી માંખો ઉરાડે છે.

૩: મધમાધ.

વખત ને રૂપ ભેરવી પ્રમાણે. તેના જેવીજ એબી ઘણી ખુબસુરત, ને સ્વરૂપ પણ તેવુંજ: પોશાક પીલો: શરીર ઉપર કેટલીક જગે કેસરની લેહર: બેરારીની પેઠે પોતાના આશુક સાથે ખેલ કરે છે. સોહુ, એનો પુત્ર.

૪: સીંધવી.

બીરારીને જુઓ તેવી એ છે. સુંદર સ્ત્રી, લાલ કપડાં પેહરેલી, હાથમાં ત્રીશુલ, બપોરયાનાં ફુલથી કાન સીણુગારેલા: ક્રોધ ભરેલી દેખાય છે; પોતાના મોહનને આવવાની ઉમેદવારીમાં માળા ફેરવતી ફેરવતી મ્હાદેવ સ્મરણ કરે છે. એના પુત્ર, બલનેહ તથા મધ છે.

૫: બંગાલી.

વખત તથા રૂત સીંધવી મુજબનાંજ. સારૂં સ્વરૂપ, અલોપ થઇ ગયલા જેવું: જોગણુની માફક મ્હોડાં ઉપર ભભુત ચોપડેલી: માથાંના ચોટલાનો અંબોડો બાંધેલો,

ડાબા હાથમાં ત્રીશુલ: જમણા હાથમાં કમલ ફુલ: કેસરયા રંગનાં કપડાં પેહરેલાં: શરીરે સુખડનો લેપ કરેલો: કપાલે કસ્તુરીની રેખા ખેંચેલી. એનો પુત્ર પંચમ.

બીજો રાગ માલકોશ.

રાગ માલકોસ તથા સુરની તાન.

સ ની ધ ની ધ મ ધ સ ની સ ગ ની સ ની ધ સ ની મ ગ મ ગ મ ગ સ ની ધ સ સ સ ની સ ની સ ની ધ મ ગ સ ની સ ગ મ.

ની સા રી ગ મ પ ધ (સોમા પ્રમાણે.)—મ × ધ ની સા રી ગ (નારાયણ પ્રમાણે.)—સા રી ગ મ પ ધ ની.

એ રાગ ગોલાબી ટાહડમાં, ઠંડીના હીંધામમાં, શીશીર રૂતુમાં, એટલે કે માહ તથા ફાગણ મહીનામાં, ગવાવાનો તાલુકો રાખે છે: એનો વખત, રાતના છેલ્લા પોહરનો છે: મ્હાદેવ અથવા હીંદના કનૈયા કાહનનાં મુખમાંથી નીકળે છે: સ્વરૂપે, કદાવર, લાલ રંગવાળા, મ્હોટા દરજ્જાનું માણુસ: આસમાની રંગનાં કપડાં પેહરેલાં: હાથમાં સોટા લઇ પોતાનાં જોબન ઉપર ખુશી થાય છે: એનું ગળું, કાં તો મોતીની માળાથી અથવા મનુશનાં તાળવાં (ખોપરી-ન તો કપાલ) થી સણગારેલું છે: કેટલીક નાયીકાઓની સોબતમાં રંગરસનો અનભાવ, તથા જુવો ખેલવાની હાર, જીત, રમતો છે. એની પાંચ રાગણીઓનાં સ્વરૂપ:—

૧: ટોડી.

વખત, બપોર અગાઉ. રંગે, ગોરી, અસીલ, કુંવારી: લેબાસ, રંગમાં નાભરમાની તથા સફેદ: કપુર તથા કેસર વડે અંગે લેહર પાડેલી બીનનાં વજંતર ઉપર ગાયન

ગાય છે; તેણીના રાગ તથા આવાજથી, હસ્યાળાં મેદાનનાં જંગલી હરણો એવાં તો છક્ક થઇ ગયાં છે કે મુંડીઓ નીચે નાખી દઇ તેણીનો સરોદ શ્રવણ કરે છે. એણીના પુત્રો, મારૂ તથા મેવાડ નામના છે.

૨: ગોડી.

વખત, પાછલા પોહરનો, અસુરો. સ્વરૂપ, એક જવાન છોકરીના જેવું: સાંવળા રંગની, મીઠી વાણીની, સફેદ લીબાસની, કાનમાં કરણફુલ ધરેલી તથા આંબામોહરના ઝુમખા ધાળેલી. એણીનો અવાજ, જાણે દ્રાક્ષમાંથી રસ ગળે છે: ગાવાની અદાની રીત, જાણે પ્રેમ પ્રીત અને મધુપાનનો ખેલ. એવી ઠાકીને લુસ થઇ ગયલી લાગે છે કે જાણે પોતામાં ગાવાની શકતી નથી કે ગાય. એણીનો પુત્ર, બરહંસ.

૩: ગુણકલી.

વખત, દીવસનાં દહાડો ઉગતાં. સ્વરૂપ સ્ત્રીનું; કેવું કે, પોતાનો મોહન નથી તેની માહેતમ અને જારી કરતી લોટી ગયલા હાલે છે; બાલ વીખરેલા કરી, સુની પડેલી, પોતાના નીરાશ થયલા હાલ ઉપર રડતી, કદમનાં ઝાડ તળે અઢીંગીને બેઠી છે. એણીના પુત્રો, પરબલ અને ચંદ્રક.

૪: ખંબાવતી.

વખત, અરધી રાત ગુજરયા પછીનો. રૂપ, એક રંગીગી, દેખાવલી, કંચની કે જેણીની શબ્દવાણી તથા મુખવાચા ઉપર રીઝી જઈએ: એણીની, બસ રાત દહાડો ખુશીમાં ને હર્ષમાં આનંદે ગાયચ, નાચેય, ને વજંત્રો ઉપર ખેલ કરેય: લીબાસ, લીલો: માહેલા ભાગનાં કપડાં ગુલેઅનારી રંગનાં: શરીર ઉપર ઉમદા ઝવેર પેહરેલાં: કપાલને, સીધી લેહર કાઢી સણગારેલું. એણીનો પુત્ર, નદ છે.

૫: કેકુબા.

વખત ઉપર પ્રમાણેનો. સ્વરૂપ, મદમાતી, કામણગારી કામીનાનું: શોખ ચશમ, બેહ્યા નઝર, અથવા ફાટેલા ડોળાથી, એવી લુછાઇથી જુએ કે જાણે ઘણીજ છટેલ છે એમ જણાઇ આવતાં વીલંબ ન લાગે: કપડાં, ચોળાયલાં, ઝીખાયલાં, પીખાયલાં, ફાટેલાં: દીલ રોળાયલું, ઘોળાયલું: ફુલના હાર ચુંથાઇ ગયલા ને તુટી ગયલાં: નેત્ર, સુસ્તી ખાધેલાં: નયનમાં રાતના ઉજાગરાની છારી બંધાયલી સાફ જણાઇ આવે: અને રસીઆ સાથની પ્રીતની કેફનો ખુશી ભરયો ભભુકો તેણીનાં કામણ્યાં મ્હોડાં ઉપર ઝલકી રહેલો.

ત્રીજો રાગ હીંડોળ.

૧: **ત્રીજો રાગ, હીંડોળ** સંપૂર્ણ છે; ભેરવ, માલકોષ, લલત, તથા બીલાવલથી મલેલો છે. તેનો સારેગમ અથવા સુરતાલ:—

ધ સ ધ પ મ, ધ સ ની ધ સ, ર ની સ ગ ર સ, ની ગ ર પ ધ પ, ગ ર ગ પ મૂ ગ સ, મૂ ગ ર સ ધ મૂ ગ ર ગ મૂ ર સ, ધ સ ધ ની, ર સ ની ર ની ધ પ ધ પ, ધ પ ની ધ પ મ ગ મ ધ ગ ર સ ની ર સ, ગ મૂ ધ પ, ધ સ ની ધ સ, મૂ મ ગ મૂ ર સ, ગ મ ધ ની પ મ.

મ × ધ ની સા ગ × (સોમા પ્રમાણે).—સા × ગ મ × ની (નારાયણ પ્રમાણે).—સા × ગ મ પ × ની.

એ રાગ, બસંતના બાહરના ખુશ હીંગામની રૂતમાં એટલે કે હીંદુ પંચાંગ પ્રમાણેના ચૈતર તથા વૈશાખ મહીનામાં ગાવો. એને માટે કહે છે કે તે બ્રહ્માનાં શરીરની

નાભી એટલે ડુટીમાંથી નીકલેલો છે: તે તેવો છે કે જેવો એક ખુબરૂ ગબરૂ જવાન, પ્રકાશીત દીપંતો, અને નુરાની રંગવાલો, તમાશા ભરેલો, હીંડોળામાં બેઠો હોય; અને તેના હજુરની અપ્છરાઓ ઝુલો ઝુલાવી, રંગ રસ રમતી, રાસ ક્રીડાની લીલા મહાળાવતી હોય: એવી રીતે તેણીઓ તેનો કાળ ગમન કરાવતી છે; અને રંગ રાગનાં ગાન તાન ગુલતાન ઘુમાવતાં વજંત્રો વજાડી જીવ બેહલાવતી છે: એથી હીંડોળ રાગ પોતેએ ઘણુ ખુશી થાય છે, અને કંથ કામીનાઓનો પરસારસનો પ્યાર પણ પુરતી ઉલટમાં આવી કરે છે,—એની પાંચ રાગણીઓનાં સ્વરૂપ:—

૧: રામકલી.

વખત પરોઢયાંનો: સ્વરૂપ, મોહી લેનારી સ્ત્રીનું: ચેહરો, નુરાનીદાર પેશાનીનો: કપડાં, કંચુકી એટલે આકાશી રંગનાં: જસ્યાન ભરેલી, જડાવ ભરેલી: કપાળે લાંબી કસ્તુરીની રેગ ખેંચી છે, એવી રીતે કે તેને લીધે ભવાં જુદાં થયાં છે: અને પોતાના આશક નાયકની આવવાની ઇચ્છ કરતી, વાત જોતી બેઠી છે; નાયક આવતાંને વાર તેણીને પગે પડે છે, અને રાતની થયલી તકસીર કીજે તેણીના એખલાસને આધારે માફી ચાહે છે: પેલી, તેને તાણા મારે છે; અને નાયક મીનતજારીથી માગી લેછ તોએ રોશ મુકી થંડી પડતી નથી. એણીના પુત્રો: ચંદ્રબીંબ અને મંગળ.

૨: દેશાખ.

વખત, સારી પેઠે દહાડો ચઢયા પછે; પણ સહવારનો જેટલો વખત ગણાય છે તેટલાની અંદરજ. રૂપે, વાઘ્રણ જેવી, ત્રીયારાજની ઓરત સારીત્રીજ સમાની, જે કે મરદોને હણનારી તથા મારનારી કહેવાય છે તેવી: ફાડીખાનારી વેહેશી સીકલની અને વાંકાં શરીરની: હાથમાં અ-

જહાહની ફેણ સમાની ખુનની પીનારી, નાગી તલવાર પકડેલી: છાતીના દંડ ને બાજુનાં ગોટલાંતો એક કુસ્તીગર તાલીમબાઝનાં જેવાં ગંઠાયલાં, બેવડાયલાં, અને મચી જમાયલાં, તથા તેઓના ઉપર ભભુત ચોપડેલી; અને આય ઓય હમણાંજ કે પોતાના પંઝાની ચુંગાલ મારી શત્રુને પીસી નાખે, તેવી મસ્તાન બની રહી છે: આશકો તેણીને મળવાથી ખુશી થયા કરતાં ડર ખાઈ જાય તેવા વધારે લાગતા; તેમના જીવ સીકે ઓરવાયલા અને દીલ ખીલે ટંગાયલાં જેવાં. એ દેશાખ રાગણીની સુરતનો રાગમાલાના દરમ્યાનમાં એવો ચીતાર ચીતર્યો છે કે જાણે નકરો તાલીમખાનાનો પુરો ઉસ્તાદ. એ મરદાનગી ભરેલી રાગણીના પુત્રો, શોભા તથા આનંદ.

૩: લલત.

વખત તથા રૂત ઘણાંખરાં ઉપર પ્રમાણે, સ્વરૂપે, ખુબીવાલી નાયકા; ગુલાબનાં જેવી ખીલેલી, મોઘરાં તથા ગુલછડીનાં ઢાંણે ગોરી; સુંદર, બનબનેલી, ઠણુઠણેલી, અને પોશાક પેહરેલી છે: પેહરવેશ ગુલેઅનારી રંગનો: સર્વ કરતાં સરસ તેણીનું ગળું: ખુશનુમાં કદવાલી છે; ઉપર શોભાવંતા ઊંચી કીમતનાં અભુષણ ઓળવ્યાં છે: હંસામોર સમાની લાંબી ફાંકડી ડોક, જે કે ગળાંની બલીહારીને લીધે ઓરજ રીતે શોભાયમાન બની છે, તે વધારે ખુબસુરત એમ લાગે છે કે, અમૃત સુવાસણાંના ઉત્તમ પુષ્પોના હારથી અછી ઢબછબે તેણીને સણગારી છે. તેણીના પુત્રો વીનોદ ને પ્રધાન.

૪: બીલાવલ.

વખત, રૂત, દેશાખ રાગણીમાં બતલાવ્યા મુજબનાં. એ રાગણી એવી છે કે જેવી કાળી ભ્રમર ભ્રમણુતા ભંવરા

જેવી દાસીના જેવી; કીરમજી કપડાં પેહરેલી સુંદર સાહાયતા જેવી; વીધીવીધીનાં ઘરેણાંઓ પેહડી વાયદાની હવદની જગે બેસી, પોતાના આશકને આવવાની મોહબ્બત ભરેલાં ભીત્તરથી વાર જોતી હોય તેવી. એણીનો પુત્ર, ગોરો.

૫: પટમંઝરી.

વખત, ધમધમ બોલતી, ગંભીર, ગરવી, અને ભયભીત મધ્ય રાત્રીનો. સુહની પડેલી; પ્યારના હાદેશાની મારેલી; ગમ તથા વાખાના ચકમાં ચુર થયલી; રખડતી રઝલતી; પોતાના મનમોહનને ઢુંડતી; આકુળ વ્યાકુળ અને નાસબર તથા બેદીલ છોકરાનું સ્વરૂપ જોયું, અને પટમંઝરી રાગણીનો દેખાવ જોયો બરાબર છે. પોતાનાં ડરામણી જુદાઇ અને હેબતનાક એકલપણાં માટે, તેણી માહેતમપોશ વીલાપની ધુનમાં ધુંવાય છે. હૈયાંના બળત્રાંથી ઝુમાઇને, અને દીલના ઝલાપાથી કરમાઇને, ધડધડ ધડકતી ત્રાસેલ છાતીપરના ફુલના હાર સુકી ગયા છે. નાયીકાનો ઝુહરાપો અંત વગરનો છે.

ચોઠો રાગ દીપક.

તે ગ્રીષમ રૂતુમાં ગવાય છે; સંપુર્ણ છે; દીપકનો સારેગમ અથવા સુરતાન નીચે મુજબ છે:—

સ ની ધ પ, ની ધ સ ની, રે સ ની ધ સ, ની ગ ર મ ગ, રે સ ની સ ર મ, ગ ર ગ સ, પ સ ની સ ની, ર સ ની ધ, ની ધ પ મ પ, ગ ર સ ર મ, ગ ર ગ ર સ, ગ પ ધ પ મ, પ ની સ ની ધ ની પ મ ગ ર, સ ર સ ની, સ મ ગ ર, ગ સ ની ધ પ, ની સ પ ની સ ની ધ પ ધ પ, પ મ ગ સ.

એ દીપક રાગ, બરાબર બપોરી મધ્યાનના હીગામે ગવાય છે; અને તે સુર્ય નારાયણનો પુત્ર કહેવાયછે. એનો રંગ નારંગ્યો, અથવા અગનીનાં ભડકાં જેવો ઝાહલ મારતો, અને તાપ તપતો, કળપ્યો છે. પોશાક કીરમજી; ગળાંમાં મ્હોટાં મોતીની માળા; મહસ્ત, મકના, દંતુશળવાલા, મ્હોટા, જબરા, સુંઢાળા, ફુંડાળા, હાથી ઉપર, વાહન અથવા આસન કર્યું છે; અને ધણીક સ્ત્રીઓ તેની સેવામાં તત્પરપણે હાજર છે. એનું બીજું સ્વરૂપ આ વરતાયું છે કે, તે બત્તી બુજવીને પોતાનાં મકાન અંધારૂં કરે છે કે તેની મજાહ કોઇના જોયા કે જાણ્યામાં આવે નહીં. એ રાગની રાગણીઓનાં સ્વરૂપઃ—

૧: દેશ.

વખત બપોર અગાઉ, ધુપકાળમાં. સુંદર સ્ત્રી જેવી છે; લાલ મ્હોડું છે; લીલો પોશાક લટકાવ્યો લાગે છે; ઊંચાં નવ રત્નનાં અમુલ્ય અભુપણ આરોગ્યાં છે; સાજથી સણગરાઇ રહી છે; ચતુર સુઘડ પોતાની જુવાનીની ખીલેલી જોબનવંત ગરમીમાં ગદગદી ગઇ છે; મનકામના તથા ચીત્તવાંછીત ઇચ્છાનું જોર એટલુંતો ઢગઢગ ઢગઢગ તીલખલું હતું કે અનબોલાવે પણ ધસી ધાંમીને દીલજાની પાસે ચાહીને આવતી છે.

૨: કમોદ.

વખત ધણો ખરો ઉપર પ્રમાણે. સરૂપ દેખાવળી, રૂપાલી સ્ત્રી: આબદાર રંગનું કપડ પેહેરેલું, ઉપરનાં વસ્ત્રો સફેદ, અંદરનાં લાલ, એવી રીતે મોહબતના જોશથી વ્યાકુળ ચીતથી બેચીત થઇ, ગમગીન ચેહરે નાયક આવવાની વાટ જુએ છે, કે ધણો વખત વહી ગયો તે મલ્યો નથી, તેથી કેમ થશે: એવા વિચારમાં લીન છે. એનો પુત્ર કવી છે.

૩: નટ.

વખત પાછલા પોહરનો. ગુલાબનાં ફુલ જેવી રંભા; જોબન ભરેલી ઇંદ્રને ત્યાંની અપસરા; સણગાર સજેલી સજની: ગાઝી પુઠે બાહદુરીથી ઘોડસ્વાર બનેલી; નાગી સમશેહર ધરેલી: શત્રુઓ ઉપર ફાવેલી.

૪: કેદારા.

રૂત ધુપકાળની; વખત મધરાતનો. દેખાવે અતીત જોગી; લંબી જટા; પ્યાજી રંગનો પોશાક; બાલમાં એક સર્પ વીટાલેલો છે, જેમાંથી ગંગાજી વહે છે. કપાળ હેળાળી, એટલે કે બીજના ચાંદથી, સણગારેલું છે; અને પોપચાં ઢાંકી ધખારા ભર્યો બેઠો છે; તથા મ્હોટાં આદરસનમાનથી મ્હાદેવજીની ભકતી કરે છે. એનો પુત્ર રામ.

૫: કાનરા.

વખત સાંજનો. એક મકબુલ પુરૂષનો અવતાર. કપાલે કપુરની રેગ: જમણે હાથે તલવાર ધરી, ડાબે હાથે હાથીના દાંત ઉખાડી કાઢી, હાથમાં પકડે છે: અને એક ભાટ સામો ઉભો તેની સ્તુતી કરે છે. એના પુત્રો બે વીહેલ અને હીમાલ નામના છે.

પાંચમો રાગ શ્રીરાગ.

હીમંત રૂતુમાં ગવાય છે. તે સંપુર્ણ છે; તેનો સારેગમ અથવા સુરતાન:—

ગ ર સ ની, ધ પ ધ ની, ધ ર પ મ ધ મ ગ પ મ ગ, ર ગ રૈ સ ની રૈ ગ ર ગ સ પ મ ધ સ, ની રૈ સ રૈ ની ધ સ પ મ ધ સ, ની ર સ ર ની ધ પ મૂ ધ સ ની સ મ, ધ સ ગ ર સ ની ધ મ ધ મ ગ ર.

એ રાગનો કાબુ પાછલાપોહર પર મુકરર કરેલો છે, તે પૃથ્વીની નાભમાંથી પ્રગટ થઇ નીકલેલો છે; અને એક રંગીલા દેખાવડા પુરૂષ સરખો છે. સફેત કપડાં પેહરેલાં છે. હીરા માણેકની માળા ગળામાં ઘાલી છે; હાથમાં કમળ પુલ છે; શોભીતાં સીંહાસને બેઠેલો છે; સામણે ગવૈયા ગાય છે. એની રાગણીઓનાં સ્વરૂપની વીગતઃ—

૧: માલશ્રી.

વખત બપોર અગાઉ, કાંતીમાં, ગુલાબી ગ્રહસ્થી ઓરતઃ પીલો પોશાક પહેરેલીઃ અમરૈની છાયાં હેઠલ સહી સાહેલીઓ વચે સજન સાથે ખુશીમાં વખત ગુજારે છે. એણીનો પુત્ર, સીંધો.

૨: મારાવી.

ગાવાનો વખત સાંજનો. એક સાહેલી જેવી; ઊંચાં શાનશોકત ભરેલાં કપડાં સજેલી છેઃ પુલના હાર ગળે છેઃ સભા ભરીને તે મધ્યે પોતે બીરાજમાન છેઃ પોતાના સંગાથીની રાહ જુએ છેઃ પોતે તૈયારીમાં છે.

૩: ધનાશ્રી.

ગાવાનો વખત બપોર. લાલ કપડાં પેહરેલી, વ્રેહથી પીડીત, સાથીની જુદાઇમાં. બોરસલીનાં ઝાડ તલે એકલી રડતી જેવી શ્યામાં. એણીનો પુત્ર, ગુંદ.

૪: વસંત.

વખત ઉપરની મીસાલનોજ. રૂત, બસંતના પીલા પુટતા મોહોર જેવી; સ્વરૂપે, લાલ ચેહરેનો; માથાં ઉપર મોરમુગટ ધરેલો; હાથમાં આંબામોરનો ઝુમખો લીધેલો; જુવાનીના જોશમાં ગળે રંગીન હાર લટકાવેલો; કલાવંતીઓ સાથે બાગમાં ખેલતો; ડાબા હાથમાં નાગરવેલ; શ્રી કૃષ્ણની પેઠે અબછરા વચે ગાતો; એના પુત્રોઃ ગુણસાગર, કુંભ, અને ગંભીર.

૫: અશાવરી.

વખત બપોર. સાંવલી સુરતની સોહાસણ: સફેદ લુગડાં પેહરેલી છે: શરીરે કપુરની લેહર લગાવી છે: પોતાના ગુમાનમાં એટલી તો ચકચુર બની છે કે, હાથે ને પગે મ્હોટા મ્હોટા, લાંબા, મણીધર સરપો વીટાલ્યા છે: લાંબા નીમાળાનો કાળુડી નાગેણ ચોટલો ફેણમાર ચકરડે બનાવ્યો છે: એક ઊંચા પર્વતનાં હલ્યારીના શીખર વચે વ્હેતાં નીરમલ ચશમાનાં નીરમાં ઠંડીની લેહર લેવા બેઠેલી છે. એણીના પુત્રો: શંકર અને બીહાગડો.

છઠો, રાગ મેઘ.

વરસાતની રૂત, શ્રાવણ અને ભાદરવામાં ગવાય છે. રાતને છેલ્લે પોહર પરોઢયાંની આગમજ તે ગાવો, એ રાગ સંપુર્ણ છે; ધૈવત તથા ગંધાર શુર કાનડાનાં રાખે છે; અને બીજાં શુર તેલક કમોદના રાખે છે; તથા મલારનો રંગ રાખે છે. તેની સારેગમ અથવા સુર તાન:—

સ ધ પ ધ પ સ ની સ ની ર સ ની, ધ સ ર પ મ પ મ ગે ર સ ની પ મ ની સ ની સ ની પ ની સ ની સ ની ર સ, ધ પ ધ પ મ ધ, સ ધ પ મ ધ સ ધ પ મ ગ ર મ પ સ ની સ ધ પ મ પ મ ગ ર સ.

મેઘ, તે પ્રભાત રાગ છે. તે બ્રહ્માનાં મસ્તકમાંથી પેદા થયેલો છે: એની પાંચ રાગણીઓનાં સ્વરૂપ:—

૧: તંકા.

વખત અર્ધી રાતનો. જે કુંવારીનો સોહબતી હાજર નથી, એવું રૂપ, બ્યાકુલ થઇ ગઇ છે; ચીત્ત ચુક્યા જેવી છે; કમળ ફુલોનું બીછાણું બીછાવ્યું કે તેણીનાં બેચેન જીવને આરામ થાય. છતાં ભોરંગ મણીધર નાગણ સમાન તલપેછ; પેચ ખાયછ; એણીનો પુત્ર: જાલંધર.

૨: મલાર.

વખત એજ મુજબ. છે તો સુંદર સાહેલી, રસીક, તંબોલણ જેવી; પણ સોબતી નથી, તેની સાસના સોસતાં ચામડી પીલી થઇ રહી છે, બદન સુરતી મારી ગયું છે: ચંપેલીનાં ફુલનો સીંગાર કર્યો છે: ખુણાંમાં બેસી રડતી રડતી પણ સંગાતીની યાદમાં તંબુરાનું તાણ ગમગીનીનાં ઘોરણે વગાડે છે. એણીના પુત્રો: સારંગ ને નંદનારાયણ.

૩: ગુજરી.

વખત એજ. પતલી કમરની નાજુક નારી; મધ જેવા મીઠા દીલ બેહલાવનારૂં બોલનારી; ગાયન વીદ્યામાં પ્રવીણ: ઉપરનાં કપડાં, નારંગી રંગનાં; હેઠેનાં આતશી રંગનાં: ઘણાંક આભુષણ પેહરેલી. એણીનો પુત્ર, સંખ્યાભરણ.

૪: ભોંપાલી.

વખત સાંજનો. અલબેલી, ગુલાબના ફુલ જેવી સ્ત્રી. સફેદ વસ્ત્ર પેહરેલી: શરીરે કેશરની લેહર છટકેલી: અનમોલ ઘરેણાંઓથી સીંગરાયલી: ગળે ફુલનો હાર: આશકને અંગે ટેકો કરીને તેનાં ગળાં પર પોતાનો ફરતો હાથ એવો તો સીફતથી વીંટાળ્યો છે કે જાણે ગળે ગજરો જોઇ લેવો: હાથ પાંઉ લાલ ગુલાલ મેદીથી, કંકુના પહાણી માફક રંગ્યા છે: દેખાય છે તો એવી કે સદા ને સદા આનંદ ભોગવતી છે. એણીના પુત્ર: કલ્યાણ અને ગજધર.

૫: દેશાકરી.

વખત રાતનો છેલ્લો પોહર. ભાવવાલી ગોરી સ્ત્રી: મુખ પર લાંબો, કાલો, તલ દીપી રહેલો: બદનમાં મોગ્રરૂં, ગલામાં મોતીની મુકતાફલમાળા પેહેરેલી છે, શરીરમાંથી ચંદનનો સુવાસ ઝરમર ઝરમર પરસેવે વહે છે, તે પોતાનાં સજન સાથે પ્રેમે હરખે છે. એણીના પુત્રો: ગંધાર ને સોહાના.

પેહેલો રાગ—ભેરવ.

સારીગમ—ભેરવ.

સા રી ગમ પધની સપ્ત સુર મો મનમે આએ ચેનઇઆ.—
સા રી ગમ.
આરોહ અવરોહ સુન લેઓ સબ કહું ની ધ પ મ ગ રી.—
સા રી ગમ.

ધ્રૃપદ—૧.

સઘંન બન છાયોરી
દ્રૂમ બેલી મદ ભવન અતઃપ્રકાશ બરન બરન મોહોપ રંગ લાયોરી.—સઘંન બન૦
કોકીલા ચાત્રગ મોર પીક કપોત ખંજંન આનંદ કરત અહું ઔર રંગ બરસાયોરી.—સઘંન બન૦
બાજત કીન રબાબ બીન મીરદંગ ઉપજત તાનમાન પ્રમાન સરસ્તી બરપાયોરી.—સઘંન બન૦
ગાવે મીયાં તાનસેન આરોહ અલાપ કરન પ્રથમ રાગ ભેરોહી ગાયોરી.—સઘંન બન૦

ધ્રૃપદ—૨.

મેરે તો અલ્લા નામકો આધાર
જીન્ને રચ્યો સંસાર, કામ ક્રોધ લોભ માયા મદ જંજાલ.—મેરે તો અલ્લા નામકો૦
જીન્ને રચ્યો અરસ કુરસ જમીં આસ્માન નીરાધાર.—મેરે તો અલ્લા નામકો૦

ધ્રૃપદ—૩.

માધુરી મોરલી મદુસુદન મોહન મુખસે બાજી, લાજી સબ જગ જન પ્રાણુ પ્રજા માજી.—માધુરી૦
મુખસે બાજી ત્રૈ લોક રાજી દેવ રાક્ષ મનુ પશુ પંખી પવન પાણી રતુ બીજવા ગાજી.—માધુરી૦

ધ્રુપદ—૪.

પ્રથમ આદેશ નાદ બ્રહ્મકો અતઇ સધંન બેરતાર.—પ્રથ૦
સપ્ત પવન અગ્ની પાણી ધરત્રી માહબાની સેસ્ત્રીમી કેરતાર.—પ્ર૦

ધ્રુપદ—૫.

અગમ અગમ ગત નીગમ તું અગાથ દેવા,
રૂપ બરન રંગ નહી કેસે કરૂં મૈં સેવા.—અગમ અગમ ગત૦
પ્રભુ, કરમહીન ક્રીયાહીન ભગતીહીન સ્વામી,
અબ તો મોએ રાખી લીજીએ લાજ અંતરજામી.—અગમ૦
ગરગ બેઆસ મુની નારદ પ્રકત સુર ગાવે,
ગીજે પત શીવશંકર નીત ભાંત સુનાવે.—અગમ અગમ ગત૦

ધ્રુપદ—૬.

મેં ન જાણું એસી જાનત મેરે મનકી બતીઆં માહરાજ,
સબ પૃથ્વીકો પાલનહાર તું બરો કીરતાર.

જલ, હલ, અગન, પવન, દીઠ, અનદીઠ, ગુજર, હે,
હોવે સો કોન બરને લગી મન કનવાર.

રાજ, તાજ, સ્હાજ, માહાલ, રૂપ, ખજાના, ઇનસાફ,
એક તુ અલકસે જેહાંનો જેહાં આસ્કાર.

રૂસ્તમ મનુ, પસુ, પંખી, મીન, ફુલપાન મોહોર ફલ તરૂ,
સબી ખેલ તેહારો હયાં હે બરકરાર.

ધ્રુપદ—૭.

મીરગા નેણી ચંદ્ર બદની ચમક બદની ગજે ગવની હંસ ગવન પીક પરણી આગમ નીગમ પાયો ઘટ અંત બીસાર૦—મીરગા૦

સુંપ ચટક તેરી કલન પરન મોહે કોકન કંઠ ગલે ઞોવે મોસ્ત માલ૦—મીરગા૦

ધ્રુપદ—૮.

ખરજ રીખબ ગંધાર મધિયમ ધઇવત પચમ નીખાડ એ સપ્તસુર, હે ધ્રુપદ મધીય ગાયન ગુની સુન લો સબ કોઉ.—ખર૦ આરોહ અવરોહ સુન લો સબ કોઉ ઉલટ પુલટ ઐસી હોત, નીખાદ પચમ ધઇવત મધિયમ ગંધાર.—ખરજ રીખબ. અસ્તાઇ સન્ચાઇ ધુરન મુરન લાગ દાત ઓરવ ખોરવ લેત દેખાવત, કેહ મીયાં તાનસેન સુનો શાહ અકબર તાલ કાલકે પ્રમાન ચ બીદ ધ્રુપદ ગાવત.—ખરજ રીખબ૦

ધ્રુપદ—૯.

ખેલીયે આગનમે છગન મગન કીજીએ કલેવા
છીકે તેં સારી દધી ઉપર તેં કાઢી ધરી પહીર
લેઉં ઝગુલી ફેંટા બાંધી લેઉં મેવા.—ખેલીયે.
ગવાલનકે સંગ ખેલન જાહુ ખેલનકે મીસ
ભૂપન ભ્યાઉ કોન પરી પ્યારે લલન નીસ દીનાકી ટેવા.—ખેલીયે.
સુરદાર મદન મોહન ધરહીં ખેલો પ્યારે
લલન ભંવરા ચક ડોરદે હો હંસ ચકોર પરેવા.—ખેલીયે.

ધ્રુપદ—૧૦.

રૈન જાગી પીય સંગ રંગ ભીની.

પ્રફુલીત મુખ કંજ નેન ખંજરી ટમીન મેન બીથુરી રહે ચુરન કચ બદન ઓપ કીની.

આતુર આલસ જંભાત પુલ કીત અતી પાન ખાત મદ માતે તન મુધીન રહી સીથલ ભઇ બેની.

માંગતે ટરી મુકતા હલ અલક સંગ અરૂચી રહી ઉર ગન સત ફની માનો કંચુકી તજી દીની.

બીકસત જ્યોં ચંપકલી ભોર ભએ ભબન ચલી લટ પટાત પ્રેમ ઘટા ગજ ગતી ગતી લીન્હી.

આરતીકો કરત નાશ ગીરીધર સુકી સુખકી રાસી સુરદાસ સ્વામીની ગુન ગનેન જાત ચીન્હીં.

ધ્રૂપદ—૧૧.

લલીત બદન ગલીત કુસુમ બલીત કેસ અતી સુદેસ નયન નલીન રગ મગે શશી સરદ સર્વરી.

મરગજી ઉરમાલ સીથીલ કહું કહું ચંદનકી રેખ રસભરે લપટાત ગાત મધુપ અર્વરી.

સોભીત ઉર ઉરજ લગી મનો પરસત નહીં પરત પછીમ નખ છબી પર બારી ડારેં ચંદ ખર્બરી.

બાસુદેવ લાલ કલ્યાન ગીરીધરકો સુજસ ગાવત શ્રીમીઠલ પદ કમલ રંજ પ્રતાપ ગર્બરી.

ધ્રૂપદ—૧૨.

ધુમત મત્ત ગજ જયો ચલત ડગમગે.

બતીયાં કહત સયન સુખ ન આવત રૈન આલસ ઉનીંદે નૈન સોભીત રગમગે.

નાગર નંદ કીશોર નીકી છબી આય ભોર અંગ અંગ રતી રંગ ચીન્હ જગમગે.

ચતુર ભુજ પ્રભુ ગીરીધર નહી લાગે પલક ચારી જામ જીતી કામ રહે જુડ ડગમગે.

ધ્રૂપદ—૧૩.

નાચત વૃખભાન સુતા હંસ સુતા પુલીન મધ્ય હંસ હંસની મયુર મંડલી બની—ગાવત ગોપાલ લાલ ગીલાવત ઝપ તાલ ચાલ લજીત અતી મતી મદન કામીની અની—અદીક લાલ કંઠ માલ તરલ તીલક ઝલક ભાલ શ્રવણ ફુલ બરદુકુલ નીસીકા મની—નીલ કંચુકી સુદેશ ચંપકલી ગલીત કેસ મુખરીત મણી દાંમ બામ કટી સુકાછની—મરકત મણી વલયરાવ મુખરીત નુપુર સુભાવ જાવત જુત ચરણ નખન ચંદ્રીકા ધની—મંદહાસ મોંહપાસ રાસ લાસ ભુત્ર બીલાસ

અલગ લાગલેત સુઘર રાધીકા ગુની—કામ અંધકીતવ વંધરીક રહે ચરણુ ગહે સાધુ સાધુ કહત ફીરત રાધીકા ધની —ભેટત ગહીવાહુ મુલ ઉરજ પરસ ભઇ ફુલ વ્યાસ બચન સાનુ ફુલ રસીક જીવની.

ખ્યાલ—૧.

બહોત દીન પીછે દરસણુ પ્યારે તેહારે૦—બહોત૦
ઉન સંગાથ સુગરવો લગા લીનો ભટ પરો લોકનકી લાજ.—બહો૦

ખ્યાલ—૨.

ભોર ભઇલો પેઆરે મતવાલે સુગરવો લાગો હમારે હમ તુમ કર રંગ રસકી બતીઆં૦—ભોર૦

આપ પીએ ઓર ઓર મએકુ પીલાવે ગનકો ભેદ ન બતાવે, ઉમંગ સચરનો લાગત હએરી દરસ હેત મોએ રસીલી છતીઆં૦—ભોર૦

ખ્યાલ—૩.

પ્યારા મુસે બોલો કયું નહી હો ગઇ ભોર.—પ્યારા૦

અંબુવાકી ડારીપર કોએલ બોલે, ચીરીઆં કરન લાગી શોર.—પ્યારા૦

ખ્યાલ—૪.

મોહનજી ગત તોરી, બાજી બાંસુરી બીંદ્રાબન દીલજોરી.—ટેક.

રોમરોમ રાગણી રેનરેન ખીલ રહી, બીનબેન બીભાન નેન નેન પીલ રહી; આસ તેહારી મોહન બીન દુજી ના દીલમોરી.—મોહનજી ગત તોરી૦

ખ્યાલ—૫.

સબ મીલ ગાવો બજાવો મીરદંગ,
આજ હમારે લાલનજુકી બર્સગાંથ.—સબ મીલ ગાવો.

એક ગાવત એક મીર્દંગ બજાવત,
 એક નાચત દે દે તાલ રંગ રસાત.-સબ મીલ ગાવો.

ખ્યાલ—૬.

ઉઠો મેરે કહાંન કુંવર નંદકે દુલારે,
નંદકે દુલારે સારે બ્રીજકે કુંઆરે.—ઉઠો મેરે કહાંન.
કવલ લલત પર ફુલ ભયે ભંવર ગુંજારે,
ભાંનકો પ્રકાશ ભયો મલન ભયે તારે.—ઉઠો મેરે કહાંન.
ગર્થે ગજરાજ છુટે દેવતા ઉંબારે,
જમનામેં ગેંદ ગીરી ગુવાલ બાલ હારે.—ઉઠો મેરે કહાંન.
કાલી નાગ નાથ લાયે કૃષ્ન ભયે કારે,
તાનસેન પ્રભુ પ્યારે ધૃપેલાદ તારે.—ઉઠો મેરે કહાંન.

ખ્યાલ—૭.

ખુશાલ જમાનેકુ કયા હુવા રે.—ખુશાલ જમાનેકુ.
 ફુલમે તો બાસ નહી, મેવેમે લેહઝત નહી,
 ફકીરોંમે તીર્થ નહી, મરદોમે ગયરત નહી.
 બાગી બેહાલ.—ખુશાલ જમાનેકુ.
લોકકે ઐશ ગયે સારે હક બંદગીકા,
 પાનોમે પીક નહી, આંખોમે શરમ નહી,
 ઐસે વખ્ત બીચ શરમ રાખ લે ખુદા.—
 ખુશાલ જમાનેકુ.

ખ્યાલ—૮.

જોબન કોન બાટ ગયે, ધુંડો રે પગીઓ પગા.—જોબન.
ચારો રતન ચોલે ગયે દેખો રે દીયા દગા,
કાલી બગા ઉર ગઇ રે અબ બૈઠી હે ધોલી બગા.-જોબન.

તીલાનો—૧.

ચલમતુ ચયેલી ચલાલે ચલમતુ ચલેલી ચલાલે,
તન નાદરદાની તુમ દરદાની દીતરામ તદરેદાની૦–ચલમતુ૦
અબતો સારી રેન ગુજરી, હેજરામે રેહતે રેહતે,
અબનો તેરા ચાહ હોગા, સુબોકે હોતે હોતે૦
તન નાદરદાની૦–ચલમતુ૦

તીલાનો—૨.

તન નાદર તાદીમ તનનના તદારેદાની એલલોમે એલ લોમે એલલોમે એલલી એલાલી એલેલા.–તન નાદર૦

હમકુ યા લાચાર કીઆ તુમકુ દવા યા દેના તેડી જુલફોં દી સુબો શામ બલઇઆ લેના.–તનનાદીર૦

ભજન—૧.

રામ ભજ રામ ભજ ભજો મન બાવ રે. ||ટેક.||
જીન્ને તાકો જન્મ દીનો, વાકો તુને ભજન ન કીનો,
અવસર ચુકયો સાર ભુલ્યો ખોયો ખાસો દાવ રે.–રામ ભજ.
સ્વપ્નેમે રાજપાત પાયો ભયો શરીર સુખચેન,
જાગત ભીખારી ભયો ખુલ ગયો ન્યાવ રે.—રામ ભજ.
બોલનેકુ જબાંન દીની સુનનેકુ કાન રે,
દેખનેકુ આંખ દીની ચલનેકુ પાંવ રે.—રામ ભજ.
કહેતે મલુકદાશ, છાંડ દે બીરાની આશ,
ગગન મંડલમે તું હરી ગુન ગાવ રે.—રામ ભજ.

પદ—૧.

જાગ્યે ગોપાલ લાલ પ્રકટ ભયો હંસમાલ મીટે ગયો અંધકાર ઉઠો જનની મુખ દેખાઇ.—જાગ્યે૦

મુકુલીત ભઇ કમલ જાલ કુમુદ વૃન્દબન બીહાલ મેટહુ જંજાલ ત્રીબીધ તાપ તન નસાઇ.—જાગ્યે૦

ઠાટે સબ સખા દ્વાર કહત નંદકે કુમાર ટેરત હૈં બાર બાર આઇએ કન્હાઇ.—જાગ્યે૦

ગૈયની ભઇ બડી બાર ભરી ભરી પયથન નીભાર બછ રાગન કર પુકાર તુમ બીનું જદુરાઇ.—જાગ્યે૦

તાતેં યહ અટક પરી દોહન કાજ સો હંકરી ઉઠી આ- બહુ કયોં ન હરી બોલત બલભાઇ.—જાગ્યે૦

મુખતે પઢ ઝટ કીદારી ચંદ વદન દૈ ઉધારી જસુમતી બલીહારી વારી લોચન સુખદાઇ.—જાગ્યે૦

ધેન દુહન ચલે ધાય રોહીણીકો લઇ બુલાય દોહની મોહી દૈ મંગાય તવહી લૈ આઇ.—જાગ્યે૦

બછરા દીયો થન લગાય દુહત બૈઠીકે કન્હાય હંસત નંદરાય તહાં માતા દોહુ આઇ.—જાગ્યે૦

દોહની કહૂં દુધ ધાર સીખવત નંદ બાર વાર બહછ બીનહી બાર પાર નંદ ધર બધાઇ.—જાગ્યે૦

તબ હલધર કહ્યો સુનાય ધેનુ બન ચલો લીવાય મેવા લીન્હે મંગાય બીબીધ રસ મીઠાઇ.—જાગ્યે૦

પદ—૨.

મંગળ માધો નામ ઉચ્યાર.

મંગળ બદન કમળ કર મંગળ મંગળ જનહીં સદા સંભાર.
દેખત મંગળ પુજત મંગળ ગાવત મંગળ ચારીત ઉદાર,
મંગળ શ્રવણ કથા રસ મંગળ મંગળ તન બસુદેવ કુમાર.
ગોકુલ મંગળ મધુબન મંગળ મંગળ રૂચી વૃદાવંદ ચંદ,
મંગળ કરન ગોબર્દ્ધન ધારી મંગળ ભેષ યશોદાનંદ.
મંગળ ધેનુ રેનુ ભુવ મંગળ મંગળ મધુર બજાવત બેનુ,
મંગળ ગોપ બધુ પરી રંભન મંગળ કાલીંદી પય ફેનુ.

મંગળ ચરણ કમળ મણી મંગળ મંગળ કીરતી જગત નીબાસ,
અનુદીની મંગળ ધ્યાન ધરત મુની મંગળ મતી પરમાનંદદાસ.

પદ—૩.

જાગૌહું મેરે જગર ઉજારે.

કોટીક મન્મથ વારોં મુસકતી પર કમલ નયન અંખીયનકે તારે,
સંગ ગવાલ બછ સબ લેકે જમુનાકે તીર બન જાઉં સવારે,
પરમાનંદ કહતી નંદરાની દુર જીન જાહુ મેરે વ્રજ મખવારે.

પદ—૪.

જાગ્યે ગોપાલ લાલ જનની બલી જાઇ.

ઉઠો તાત ભયો પ્રભાત, રજનીકો તીમર ગયો, પ્રગટે સબ ગવાલ બાલ, મોહન કનાઇ.—જાગ્યે૦

ઉઠો મેરે આનંદ કંદ ગરન ચંદ મંદ મંદ, પ્રગટચો અકાશ ભાનુ, કમલની સુખદાઇ.—જાગ્યે૦

સીંગી સવ પુરત બેનુ, તુમ બીના ન છુટે ધેનુ, ઉઠો લાલ તજો સેજ, સુંદર વરરાઇ.—જાગ્યે૦

મુખ તેં પટ દુર કીયો, જસુદાકોં દરસ દીયો, અરૂ દધી સબ માંગી લીયો, બીબીધ મીઠાઇ.—જાગ્યે૦

જેંવત દોહુ રામ શ્યામ, સકલ મંગલ ગુણુ નીધાન, થાર મેં કછુ જુઠ રહી, સો માનદાસ પાઇ.—જાગ્યે૦

પદ—૫.

અરૂણુ નૈન રાજત પ્રભુ ભોરે.

અતી સુખ સુરત કીયે લલના સંગ જાત સમદ મન્મથ સર જોરે.
રાતી ઉનીંદે અલસાત મરાલગતી ગોકલ ચપલ રહત કછુ થોરે.
મનહુ કમલકે કો સતે પ્રીતમ ઢુંઢન રહત છપી રીપુ દલ દોરે.
સજલ કોપ પ્રીતમે જુ સોબીયત સંગમ છબી તારે પર ઢોરે.
મનુ ભાર તે ભંવર મીન શીશુ જાત તરલ ચીતવત ચીત ચોરે.

બરની ન જાય કહાં લો બરનો પ્રેય જલદ વેલાવલ્લ ઓરે.
સુરદાસ સો કોન ત્રીયા જીની હરી કે સકલ અંગ બલ તોરે.

પદ—૬.

નારી દુરત નયના રતના રે.

જાતુ બંધુ કસુમન બીસાલ પર સુંદર શ્યામ સીલી મુખતારે.
રહી જુ અલક કુટીલ કુંડલ પર મોતન ચીતવત ચીતૈ બીસારે.
સીથીલ ભોંહ ધનુ ગહે મદન ગુણુ રહે કોકનદ બાન બીખારે.
મુંદેહી આવત હૈ યે લોચન પલક આતુર ઉધર તન ઉધારે.
સુરદાસ પ્રભુ સોઇ ધોં કહો એસીકો બનીતા જાસો રતી રનહારે.

પદ—૭.

શ્રી વીઠલેશ બીઠલેશ રસના જપ મેરી.

ગ્રંથની કોપહી સાર યાહી મેં હોત પાર વાર બાર બાર કહત તોસોં સકલ સુખદ કેરી.

જગત જનક સહાય પ્રેમપુંજ સુજસ ગાય દુર કરો અસદ બાત બીપયા અરૂ ઝેરી.

અનત હું ન ભલો તોર બેગ કહ્યા કરહી મોર ભજી લે સીર મોર નાથહીં સકલ સુખ કેરી.

પદ—૮.

શ્રી વીઠલનાથજીકે ચરણુ શરણું શ્રી વલ્લભ નંદન.
કલ કલુપ ખંડનં પરમ પુરૂપં ત્રૈતા પહરન.

સકલ દુખ દારણુ ભવસીંધુ તારણુ જનહીત લીલા દેહ ધારણું.
કાન્હરદાસ પ્રભુ સબ સુખા સાગરં મ ભુતલે દઢભક્તીભાવ કારણુ.

પદ—૯.

લાલન આયરી રૈની ગવાઇ.

નીસી ભયી છીન બોલે તર ચુર ખગ ગ્વાલની તબહી

હંસી મુસકાઇ.—અરૂન કરીની મુખ પંકજ બીકસીત મધુપ લીઓ સુન્દર રસ જાઇ.—ચંદ મલીન ભયો દીનમણી તે કુમુદ ગયે સબહી કુંભીલાઇ.—ચારી જામ જાગત બીતે મોહીં તુમ્હ બીનુ મોકો કછુ ન સોહાઇ.—સુર શ્યામ યા દરસ પરસ બીનુ સબ નીશ ગઇ મેરી નીંદ હેરાઇ.

પદ--૧૦.

રતી સંગ્રામ બીર રસ માતે.

હો હરી સુર શીરોમણી અજ હું નહીન સંભાર સકલ અંગ નાતે.—ઓરે બદન ભયે એ લોચન અપને અપને સહજ બીનાતે.—માન હુ બીર પરી ઔધનકી તાતે ભયે ક્રોધ અતી રાતે.—પરી મલ લુબ્દ જહાં અલી બૈઠત ઉડી ઉડી ઉડી નહી સકત તહાં તે.—જનુ મન મથ સર બાગે ફાટયો ફીક હોત સબ બોહરી ઘાતે.—બૈઠી જાત અલસાત ઉનીદે ક્રમ ક્રમ કમ કરી ઉઠત તહાં તે.—મન મુરછા કટાક્ષ નાટ સલે કાઢત નાહી ચુભ્યો હીયરાતે.—ડગમગાત ઘુમત જો ઘાયલ શોભા અતી ભયી સુભટ કલાતે.—સુરદાસ સ્વામી રણ જીતે અબ સકુચત ઘોં હો તુમ હાતે.

પદ—૧૧.

જનની જગાવતી ઉઠો કન્હાઇ,
પ્રકટયો તરની કીરની ગન છાઇ.
આબહુ ચંદ બદન દીખરાઇ,
બાર બાર જનની બલી જાઇ.
સખા દ્વાર સબ તુમહી બુલાવઇ,
તુમ કરન હમ ધાએ આવઇ.
સુર શ્યામ ઉઠત દરસન દીનાવઇ,
માતા દેખી મુદીત મન કીનાવઇ.

પદ—૧૨.

સઘન બન છાયોરી દ્રુમ બેલી મય ભોવન અત પ્રકાશ બરન બરન મોપે રંગ લાયો.—સઘન૦

બોલન કોકીલા લાગી મોર ચત્ર જાકે ભોર સુરજન સબ લાગી આનંદ કરન ચંહુ ઓર રંગ બરસાયો.-સઘન૦

ભેરવી-સારીગમ.

સારીગમ—૧.

ધપધ મપ ગમ ધપમ ગરેસા નીધસા નીધની ધપ મધ નીસા ગમ નીધપમ.—ધપધ.

ગમપધ નીસા ધનીસા ગરેસા ધનીસા ગરેસા નીધપમ ગરેસા નીધ.—ધપધ.

સારીગમ—૨.

નીસાગમધ નીધપમ ગરેસા સા ગસા ધનીસા મ પ ગ મધ નીસાગમધ મનીધ પમગરેસા.—નીસા

ગનીધનીસા ધનીસા મગસા સાનીધ નીધપ ધપમ પ-મગ મગરે ગરેસા નીસાગમધ નીસાગમ ગરેસા સાસા નીની ધધ પપ મમ ગગ રેસા.—નીસા

ભેરવી-ચતરંગ.

ચતરંગ ગાઇએ સુનાઇએ ગુરનકુ, અનેક રંગ રૂપ ઓર મહસુ જામે હોવે રસકી બાન—ચતરંગ ગાઇએ૦

દીર દીર તુમ તનુમ તનુમ તનદેરના તદરેદાની તોમ તોમ તોમ તનના—ચતરંગ ગાઇએ૦

નઇ નઇ ભાતનમે રંગીલે ભેદ સુરન કે બતાવે સારેગમ ગરેસા ધનીસા ધનીસા મગસા નીસાગમ ધગ કીરના ધરકટ ધાકરાન ધાતુના થુન થુન કીટ કીટધા નકતરી કીરતક ધુમ કરતક ધુમ કરતક કરાંન ગીદ ગીનધા.—ચતરંગ ગાઇએ૦

ભેરવી–ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

એક તેજ પરવરદેગાર, દુજે તેજ ખોરશીદ,
તીજે તેજ આવાં, ચોથે તેજ માહયુખતાર.—એક તેજ પરવર.
પંચ તેજ તારાયન, છઠે તેજ આકાસ પવન,
સપતએ તેજ બારાં બીજ, અસતએ તેજ ઉત્રાન ઓત,
નવએ તેજ રૂસતમ સંસાર.— એક તેજ પરવર.

ધૃપદ—૨.

આએ કરીમ કરમ કરેસે બન આવત સુખસંપત્ત,
શો આનંદ ઘર બૈઠે.—આએ.
રાઇસે કરે પર્બત નાહીન લાગે બેર,
એસો સાહેબ હે મેરો.—આએ.

ધૃપદ—૩.

તુંઈ ગત અગમ અપાર, નારાયણ નીરંકાર;
તેરો આધાર હએરી, હર ઘટ રહો છાંએ છાંએ.—તુંઇ૦
બડે બડે ગએ હાર, ઢુંડત સીર માર માર;
કયુંઉ ન પાયો પાર, દેવ મુની ધાએ ધાએ.—તુંઇ૦
તુંઇ કરન પાર એ, ભવ સાગર સંસાર;
માગત હું બીનતી કર, ચરન ચીત લાએ લાએ.—તુંઇ૦
જાદવ કરે બીચાર, અબ કોઇ નહી પાલનહાર;
જાકુ પરી હે વાર વાર, પાલેગો ચાહે ચાહે.—તુંઇ૦

ધૃપદ—૪.

મુશકેલ આશાન કર એ રેહેમનવાજ,
બંદેનવાજ સીરતાજ સરફરાજ.—મુશકેલ આશાન કર.
સબ સાર અસારકે સરદાર સબ શૃષ્ટીકે પાલનહાર મહારાજ,
અધદીકે બેલી કેલી શેરીઆર રૂસ્તમકી આજ રખ લે તું લાજ,
મુશકેલ આશાન કર એ રેહેમનવાજ.

ધૃપદ—૫.

પાહીમાં મીન લોચને દેવી ॥ ટેક ॥

પતીતં શરણાગતં દેહી મુદમંબ શ્રી, દેવ દેવ સીમંતીની, શ્રી હરી સહોદરી, શીવે ત્રીપુર સુંદરી, કામ રીપુ કામ કરી કામ શતકોટી કમનીય, સુતનુ મૃદુલ પદ કમલ યુગલ નખર કીરણુ હીમકરા, કર ખચીત સુરપતી મુખ દીગધીપતી મુકુટે, વીનત વૈદ્ય પતી તોષકરી.—પાહીમાં.

ગાન વીલોલ માનસે મૃદુંકુદ હાસે પાંડય રાજ નંદીનીશ મોહીની, શીવપ્રીય સખી બાલ દીનકર પીતાંબર કટતટી બાગ મણી રશને, ચારૂ મૃગમદ તીલકીનીન.—પાહીમાં.

ભેરવી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

તલપ જીઅરા રહે પીઆકુ મીલ પ્યારી,
કટટ સારી રેન, ઢુંડત યાર નેન, તેહારે પ્રેમનકે.
કાલી રેનકે તારે સબ ગીનત ગીનત ઢુંડી જો તેરી શીકલ ચંદર,
મીલે સો આકાશ ચઢાવે એસી બઉ સબ જગ ઝલકાવનકે.
મીર્ગાનેની કોણુસી બન જાય કામીની કરત છુપાય અંગ,
પાંએ પાંએ મતી હેમ બનાએ કોણુ રૂસ્તમ જોબનકે.

ખ્યાલ—૨.

પ્રીતકે નામ મત લે, અરે ઓ બેદરદી બાલમાં.
પ્રીત કરે પાછો ફીરે, પાપી કહીએ સો એ,
પીયા પ્રીત ન છીરીએ, હોની હોય સો હોએ.—પ્રીતકે.
એ પ્રીત પ્રીત સબકો કહે, કઠણ પ્રીતકી રીત,
જો જાણે ઇસ પ્રીતકો, સો ગયે જગતમે જીત.—પ્રીતકે.

ખ્યાલ—૩.

કપતીકી પ્રીત બુરી, અરે લોકો હો–કપતીકી પ્રીત બુરી,
મીઠી મીઠી બાતે મુખસે કહત હે, દીલમે કપતકી છુરી.—ટેક.
કપતી મીત્ર ન કીજીએ, પાસ બેઠ બુધ લેત,
આગે ઠાઓ બતાય કે પાછે ગાંત દેત,
ડોરી તુમારે હાતમે હમભી તુમારે હે,
સારા ભરોશા તુમપે મેરા તુમ હમારે હે.

ખ્યાલ—૪.

નીત દરપે તેરે આના, ફીર ફીરકે મન લે જાના,
ઇતનાભી તુને હમકુ અપના ના કર પયછાના.—નીત.
તુ હએ લયલી મએં મજનું, તુ શીરીં મએં ફરહાદ,
તુ હએ ગુલ મએં બુલબુલ, તુ શમ્આ મએં પરવાના.—નીત.

ખ્યાલ—૫.

નૈયાં કૈસે લાગે પાર, સૈયાંરે ખવૈયાં.—નૈયાં૰
ગેહેરી નદીયાં, નાવ પુરાની રે,
મૌલા લગાવે બેરા પાર.–નૈયાં કેસે લાગે.

ખ્યાલ—૬.

અરે મન કામકો સોચ કરે—અરે મન
સોચ કરે કુછુ બન નહીં આવે,
ધીરજ કયું ન ધરે—અરે મન

ખ્યાલ—૭.

ક્યાં પૂલી મોહીના ચમન ઉઠ ભઇ રૈન પ્યારે સજન મન
ખ્યાકુલ ચટકત. ૧.
પ્રગટ્યો મન આનંદ ચંદ પ્રકાશ કુમુંદ અખંદ મધુકર
મધુ ઉર હર્ખંત. ૨.
જોગી રૂસ્તમ યોગ ભજન ગાય પાય પ્રેમાનંદ પીંડ
સમાધ પર્ખંત. ૩.

ભેરવી-તીલાના.

તીલાનો—૧.

તદાની દાની દરા દરા દીમ તનોમ, તનનન દીર તારે તારે દાની દાની.—તદાની.

અય બુલબુલે મીસકીનકે અજગુલજાર કુર.—તનનન.

તીલાનો—૨.

તદનુમ તદનુમ તનદેરેના ઓ દાનાતુમ તનન તનદેરેના તાદાની.—તદનુમ.

મન મસ્ત જામે એસ્કમ અજ ખુદખબર ન દારમ,
ગર સર રવદ દરીં રહી પરવાયે સર ન દારમ.
ઓ દાનાતુમ તનન તનદેરેના તાદાની, તદનુમ તદનુ.
—તનદેરેના.

ભેરવી-ઠુંમરી.

ઠુંમરી—૧.

મોપે રે સીતમવા કર ગયો રે, નનદી રાતકુ સ્વપનવા રે.-મોપેરે.
નંદ લાઇ ચુનરી રે, સાંતન લાઇ હાતકો કંગનવારે.-મોપેરે.

ઠુમરી—૨.

એ જતી નએના સમાલ,
ચીત્રવન જાદુરા ન માર.—ટેક.
નએના તેહારે, બરછી દીનોકો ચીત લગે ઉતપાર.—એ જતી.

ઠુંમરી—૩.

નર બાંકે ગયે રે.—ટેક.
ઝલમલ ઝલમલ ચાંદની ઝલકે,
શેજ બીછાઇ સુની રહે.—નર બાંકે.

ઠુંમરી—૪.

ગફલત હે એ જીંદગી, મનવા, ગફલત હે એ જીંદગી,
નેનકી શરમ રખ શરબત ફીર ચખ,
પલ હે સંસાર દંખ.—મનવા ગફલત હે.

ઠુમરી—૫.

છુરીઆં ન મારો રે, ભલા મોકુ છુરીઆં.
છુરીઓંદા મારા કોમ દમ જીવે, ઇસ્કોંદા મારા મર જાએ.
છુરીઆં ન૦

ઠુમરી—૬.

ડોળ્યાં લે આવો મોરીરે, મૈં તો ચલી પીયાકે નગરવા.—ડોળ્યાં.
ચાર કાહાર મીજે ડોળ્યાં લે આવો,
મનજલ મનજલ એ તન પહોંચાવો.—ડોળ્યાં લે આવો.

ઠુંમરી—૭.

સાજન સીધારે કોન નગરીઆં
મૈં તો ઢુંડત હૈં બન જોગનીઆં.—સાજન.
પતા દીજો સાંઇ કીન્ને રાહ ભુલાઇ,
બાલમ બીના હે લરજત જોબનીઆં.—મૈં તો ઢુંડત૦
બન બન ફીરી પીયા પીયા પીયા,
દરશન આતુરકી દરસ બેરનીઆં.—મૈં તો ઢુંડત૦

ઠુમરી—૮.

નઇઅર છુટો જાએ, જાએ બાબુલ મોરારે.—નઇઅર.
જબ ડોળ્યાં દરવજવા આએ,
અપના બીગાના છુટા જાએ, બાબુલ મોરારે.—નઇઅર.

ઠુમરી—૯.

અબ મોરી છાંડ દે કલાઇ કોણુ ગાંઉકો છોડા,
એસો ઢીટ લંગરવા અબ મોરી છાંડ દે.—અબ.
નંદજીકો કહાન કછુ માનત નાહી,
બીચ બાદ રોકત ખડો સો.—અબ મોરી છાંડ દે.

ઠુંમરી—૧૦.

મૈ તોરી રે તું મેરા દીલજાની.—મૈ તોરી રે૦
શીનેકા ગરવાવાલી, ગંગા જલ પાની,
ભરત ભરત મોરી કમર લચકાની.—મૈ તોરીરે૦

ઠુમરી—૧૧.

ચલતકી બેરીઆ જાદુ કર ગયો.—ચલતકી બેરીઆ૦
ચલો સખી જીયરા હમારી અપને મન
બશ કર ગયો.—ચલતકી બેરીઆ૦

ઠુમરી—૧૨.

નયનવા લગાયે જાદુ દારા રે, ગોરી તુને નયનવા.—
જાદુભી દારા વારી હો, ભલારે કીયો હે,
બાંકી અદાને મુજકુ મારા રે.—ગોરી તુને નયનવા.

ઠુમરી.—૧૩.

અબ તોરી બાંકી ચીત્ર બન મન બસ કર લીનો
પ્યારી પ્રેમભર બતીયાં કરકે.—અબ તોરી બાંકી૦
પીયા કહે મોરા જીયા ના માને દાર દીનો,
મોપે જાદુશા કયુ કરકે.—અબ તોરી બાંકી૦

ઠુમરી—૧૪.

યાર સાંવર્‍યા તેં તો મન લીનો રે,
તેરી સાવરી સુરત મોરે મન ભાવે;
ચલો ચલો કહાન જોબન રસ લીનોરે.—યાર સાંવર્‍યા.
અધીક બાંસુરી બાજન લાગી સપ્ત સુરન, ઔર તીનગ્રામ
ગાયન ગાયન ગાયનરે; બ્રીજકી નારી સબ ભયીરે મગન.—
યાર સાંવર્‍યા.

ઠુમરી—૧૫.

રાત સૈયાં સંગ સોઇ નહી,
દુખ પુછત હમારા કોઇ નહી.—ટેક.
અપને બીગાને શગ કોઇ બેઠે,
જાકો ચાહાત ઓઇ નહી.—રાત.

ઠુમરી—૧૬.

મધ રોકે ઠાડે ક્રીષ્ણુ મોરારી રે,
પનીઆં ભરન કેસે જાઊં બ્રીજનારી.—મધ રોકે૦
ઊંગલી પકડ મોરી બૈયાં મરોરી રે,
સીરકી ગગર્‍યાં ફોર ડારી.—મધ રોકે૦

ઠુમરી—૧૭.

હેજી મોરી આલી પનીયાં કેસે જાઉંરી,
અધ બીચ ઠાડો મધ રોકત પીયા ઢીઠ લંગર.-મોરી આલી.
કહા કરૂં રે કછુ બન નહી આવે,
પીયા પ્યારે મોરે પરો ગયલ.—મોરી આલી.

ઠુમરી—૧૮.

તોહે નીપટ લાજ ના આવે રે
તન મોરા તલપત જીયરા ગભરાવે ॥ ટેક ॥
ઘટ ઘટ જીયરા મોરા તલપત રહીસો રે,
તોય બીન નીંદ ના આવે રે.—તોહે નીપટ લાજ.

ઠુમરી—૧૯.

સૈયાં મેં તો ના પયનુંગી આસમાની ચુરીઆં.-સૈયાં મેં તો૦
દીલી શહેરસે ચુરીયાં મંગાઇ, અબ તો મોરી નોજુવાની,
એ પુરાની ચુરીઆં.—સૈયાં મેં તો ના પયનુગી.

ઠુમરી—૨૦.

કેસે ભરૂં પનીયાંરી ગુઇયાં, પનઘટવા રોકો ના.—કેસે૦
ઘર મેરા દુર હે ગાગર સીર ભારી રે,
જસોદા તેરો માનત નાઇ કનૈયા.—કેસે૦

ઠુમરી—૨૧.

અબ ના બજાવો શાંમ, મુરલ્યાં રે.—અબ ના બજાવો૦
હરાં હરાં બાંસકી બાંસી બની હે,
નીકસ જાત મોરો પ્રાણ—અબ ના બજાવો શાંમ, મુરલ્યાંરે૦

ઠુમરી—૨૨.

હો બૈરાગી મોરા રામ—॥ ટેક ॥
તનસે બૈરાગી પીયા, મનસે બૈરાગી રે
જીયરો બૈરાગકે ગામ.—હો બૈરાગી મોરા રામ.

ઠુમરી—૨૩.

કૈસે કે ભરૂં પનીયાંરે ગુઇયાં પનઘટવા રોકે.—પનઘટવા.
સીરપે ઘડા, ઘડે પર ઝારીરે
ચાલ ચલત મતવારીરે ગુઇયાંરે.—પનઘટવા.
એક ડર હે મોએ નગર જનકો રે
દુજે નનદ મોરી બેરનીયાંરે.—પનઘટવા.

ઠુમરી—૨૪.

મોહે આય મીલે ગીરધારી,
ઐસો જતન કછુ બતા દે સજની.—મોએ.
પાહાડ ઢુંડી પરબત ઢુંડી
ઢુંડ ઢુંડ મૈં હારીરે સજની.—મોએ.

ઠુમરી—૨૫.

રામ મૈં તો જોગન બન બૈઠી,
બીરમાયા તુજે કીન સોતન.—રામ મૈં તો જોગન૦
પ્યારે પીયાસે યું જા કહીયો રે,
રેન કટી તારે ગીનન.—રામ મૈં તો જોગન૦

ઠુમરી—૨૬.

જન્મ સારો ખોયો ખેલનમે,
ન રહ્યો ઠાડો ઇસ સ્મરનમે.—જન્મ સારો.
જુવાની ગુમાવી રંગ જોબનમે,
ચૌસર ખેલી મોહીના નયનમે.—જન્મ સારો.
રોય રૂસ્તમ અબ બુઢપનમે,
વ્યર્થ ભયો ભવ એ ભુવનમે.—જન્મ સારો.

ઠુમરી—૨૭.

પીયાકી નગરીયાં કીતી દુર, બતા દો લોગો—પીયાકી.
ચલત ચલત મોરી કમર લચકાઇરે,
પાઉમેં લગ ગઇ ધુડ,
મોરે પીયાકી નગરીયા કીતી દુર—બતા દો.

ઠુમરી—૨૮.

અરે હો મએં ભુલી લોકો, ભલારે મએં ભુલી લોકો
પીઆકી નગરીયાં દે બતાવો લોકો—અરે હો.
એકતો અંધેરી રાતી, સંગ નહીં સાથી,
મએં બીરહાકી માતી લોકો—અરે હો.

ઠુમરી—૨૯.

અંબુઆકી છૈયાંરે, ઠઠોલીયાં ના કરોરે—અંબુઆકી.
છોટે છોટે લીંબુ વારી વે, અજબ રસીલેરે,
અબલગ તરસે મોરા જીયરા.—ઠઠોલીયાં ના કરોરે.

ઠુમરી—૩૦.

મેરા જીયા ગભરાવે તોરે લીએ,
ના જાનુ સૈયાંને જાદુ કીયા—મેરા જીયા.
એક અંધેરી પથર જલ પાનીરે,
કંકર માર ઇશારા કીયા,
ના જાનુ સૈયાંને જાદુ કીયા—મેરા જીયા.

ઠુમરી—૩૧

ઐસી પ્રીત કહાંસે લગાઇ બાલમાં,
પ્રીત કરી પર રીત ન જાની—ઐસી પ્રીત.
દોસ્તી કરકે કદર ન જાની,
ઐસો દાગ કહાંસે લગાયો બાલમાં—ઐસી પ્રીત.

ઠુમરી—૩૨.

હો પનગટવા હરકો જાએ,
કએસે ભરૂ પનીઆરે ગુઇઆં—પનગટવા.
સરપે ગડા ગડેપર જારીરે,
કએસે ભરૂં મોરી રે મા ગુઇઆં—પનગટવા.

ઠુમરી—૩૩.

જો દીનસે મીલીએ શામ શામ,
જા કહીઓ હમારી રામ રામ—જા કહીઓ.
નનંદ પીયા કહો જોબન ઉમંગો જાએ,
કએસે મેં રાખુ થામ થામ—જા કહીઓ.

ઠુમરી—૩૪.

નજર લાગીરે મોહોકો રામ,
કીન બએરીને મોપે જાદુઆ કીનો—નજર.
સાસ મેરી જુઠી, નંનદ મોરી બએરનરે,
છોટાસા દેવરીયા કરત ગુમાન.—નજર.

ઠુમરી—૩૫.

મેંદી આઇ રે મોલાદે વાસ્તે—મેંદી.
રાજાદી ખાતર બાગ બનાયા,
ફુલ પાયા મોલાદે વાસ્તે—હો મેંદી.

ઠુમરી—૩૬.

નીત દરપે તેરે આના ફીર ફીરકે ચલે જાના,
ઇતનાભી તુને હમકો ન અપના કર પેછાના,
નીત દરપે તેરે આના—ફીર ફીરકે.
તું લૈલી તો મએં મજનુ તું શીરીંન તો મએં ફરહાદ,
તું ગુલ હુએ તો મએં બુલબુલ તું શમ્આ તો મએં પરવાના.
નીત દરપે તેરે આના—ફીર ફીરકે.

ઠુમરી—૩૭.

સૈયાંને મોરે પતીયાં કયું ન પઠાઇં—સૈયાંને.
ઉડ જા રે કાગા લે જા પતીયાં,
ફીન સોખનને બીરમાઇ—સૈયાંને.

ઠુમરી—૩૮.

મત જાઓ સાગર પાની, બીતી જાએ જવાની—હો મત.
હાં હાં કરત તોરી પઇઆં પડત હું રે,
બીતી જાએ જવાની—હો મત.

ઠુમરી—૩૯.

જગાકે જોબન લુટા. હો જગાકે જોબન૦
ઇત ગોકુલ ઉત મથુરા નગરી,
બીચ મીલે શામ મોરારે—હો જગાકે.

ઠુમરી—૪૦.

ભમર મોસે અલગો રહીયોરે—હો ભમર.
મેં સોઇથી અપને મહેલમેં,
સાસ નનંદ દે ગાલી—ભમર મોસે.

ઠુમરી—૪૧.

દોનું દસ્તોંમેં મહેંદી લગા દે પરી,
અંખીઆં તુમારી હએ જાદુભરી—દોનું દસ્તોંમેં.
જાલીકી કુડતી કટારીકી અંગીયાં,
તેરે સરપર દુપટ્ટા જરીદા પરી—દોનું દસ્તોંમેં

ઠુમરી—૪૨.

સખીયા કીતી તરી કરૂં મન ધરણી,
ધરણી ધરણી ધરણી—રાવ કીતો તરી કરૂં.
અરજ કરત મીં પૈયાં પડત મીં,
મસ્તક ઠેવું તુમચે ચરણી—રાવ કીતી તરી કરૂં.

ઠુમરી—૪૩.

ગુંદ લાવો રે માલનીયાં,
બેગી અરવા તોરે સીગરવા—ગુંદ લાવોરે.
હંસ હંસ પીયાકુ મનાઊં, ગાઊં મંગલ, ચાર બધાઉં
નીત ઊઠ કરો કાજ, ઊઠ કરો કાજ—ગુંદ લાવોરે.

ઠુમરી—૪૪.

દીલ ફેર દે પરી વો હમારા હમેં,
બોસા ન દીયા દુબારા હમેં.—દીલ.
મહેફીલમેં ગએરોંકોભી બુલાના,
નૈનોંસે કરના ઇશારા હમેં.—દીલ.
ગએરોંસે હંસના હમસે ન બોલના
યે બાતેં નહીં હએં ગવારા હમેં.—દીલ.

ઠુમરી—૪૫.

મએં કૈસે મનાઉં મોરે બાલમકો,
મેરે બાલમકો, મેરે બાલમકો—મએં કૈસે.
ઐસોહી બાલમ મોરો હઠીલો,
જીયું જીયું મનાઉં ત્યું ત્યું રૂસ જાવે-મએં કૈસે.

ઠુમરી—૪૬.

હો બેરાગી મોરા રામ.—હો૦
તનસે બેરાગી પીઆ,
મનસે બેરાગી રે;
જીઅરાને લીનો હે બેરાગ,
બેરાગી મોરા રામ.—હો૦

ઠુમરી—૪૭.

કરવટીયાં લેને દે, હો મેં વારી કરવટીયાં લેને દે.
સુંદર ગોરી મધ ભરી અંખીયાં,
રસ ટપકે તોરી છતીયનપે.—કરવટીયાં લેને દે.

ઠુમરી—૪૮.

જગાકે જોબન લુટારે,
લુટા લુટા લુટા રે.—હો જગાકે.
બારા બરસકી નઇરે દુલનીયા,
હાથ કંગન નહીં છુટા રે.—હો જગાકે.

ઠુમરી—૪૯.

કૈસી છુટે દૈયાં બાલાપનકી પ્રીત,
હેજી સૈયાં મોરે બાલાપનકી પ્રીત—કૈસી.
સાસ બુરી મોરી નનંદ હઠીલીરે,
યેહી ગવનવાકી રીત—કૈસી છુટે દૈયાં.

ઠુમરી—૫૦.

આગનમે મત સોયરી સજની,
મૈ ન કહું તુસે કોન કહેગો.—આગન.
મૈને સુના એક જોશીકે મુખસે,
કે ચંદ્રકો આજ ગ્રહન લગેગો.—આગન.
ચંદ્ર સરીખો હે બદન તેહારો,
ચંદ્રકો છોડકે તોયે લગેગો—આગન.

ઠુમરી—૫૧.

તેરી નૈનોંને મુજકો દીવાના કીયા.
અપનેસે મુજકો બીગાના કીયા—તેરી.
ઐસા મએ જાનતી પ્રીત ન કરતી,
કાહેકુ તુને મેરા ગએના કીયા—તેરી.

ઠુમરી—૫૨.

મધસે ભરી હટ જાય,
હેરી ગુજરીયાં રે, મધસે ભરી હટ જાય—મધસે.
સૌદા હોય તો કર લે મુસાફરરે,
ચાર દીનનકે ગુજરીયાંરે—મધસે.

ઠુમરી—૫૩.

હો મએં જગાએ રહી, હો મએં જગાએ રહી રે,
પીયા પાપી ન જાગે રે—મએં જગાએ.
નીચે બહે ગંગા ઉપર બસે કાશીરે,
હો ચીડીયાં જાગે બ્રીજબાસી—મએં જગાએ.

ઠુમરી—૫૪.

બાંકે નૈનુવાલીયાં, સાંઇ તોરા ભલા કરેંગા—બાંકે.
સાંવલી સુરત મધ ભરી અંખીયાં,
ચાલ ચલે મતવાલીયાં—બાંકે નૈનુ વાલીયાં.

ઠુમરી—૫૫.

નદીઆં તટ ઠાડો રે,
કાહાન જમુના તટ ઠાડોરે.—નદીઆં૦
હાથ લકડીઆં,
ખાંઢ કમલીઆં રે;
બનસી બજાએ ઠાડોરે.—નદીઆં૦

ભૈરવી—ટપ્પો.

ટપ્પો—૧.

લાલુવાલા જોબને કીસદે રાત રેણુ જોબન વાલે વે મીઆં.—લાલુવાલા૦

ગુલબી ફુલા ગુલનાર ફરમાનવે દાગ જીગર બીચ ડાલા.—લાલુવાલા૦

ટપ્પો—૨.

હરદમ તેરા આધાર, મૂજે ઓ દાતાર.
ચીત ભમતં નેન રમતં,
હેરાંન ઇસ્કં રીરતં,
ચંદ્ર ખીલતં, રેન હસંતં,
રાજ સંસારં ફરતં.—મૂજે.

ટપ્પો—૩.

માનીવે બસંત યારદી ચીરા જરીદા શીરબંધ્યા તેરા
જરીદા સોનેરીવે—માનીવે બસંત.
સુખા તો તેરા બાગોબહાર, મેડા પ્યારા શોરી
તું તો મોહન મન ગીલા જા.—માનીવે બસંત.

ટપ્પો—૪.

ક્યાં કોઇ નહી હય રે આપના,
વે તુ મત કર મેરા મેરા—ક્યાં.
દોલત દુન્યા માલ ખજેના,
સુખ સંપત હે સપના—ક્યાં

ટપ્પો—૫.

હો લૈલી લૈલી કરત ફરે મજનુવે—હો લૈલી.
આપહી શીશા આપહી પ્યાલારે,
આપહી સાકી હો રહા મજનુને—હો લૈલી.

ટપ્પો—૬.

સુનો રે રબા મેરી અરજી રે ॥ટેક॥
તુને ચાહી કરમ ગત સરજી
ભેજે હે દી સર્જત ખરચી રે—સુનોરે રબા.
ક્યાં કછુ બને જો તેરી મરજી
તેરા આધાર ખલકકુ રબજીરે—સુનોરે રબા.

ટપ્પો—૭.

મૌલા યા જગમેં શરમ રખ મેરી—મૌલા યા.
બીના પાક પરવરદીગાર, કોન રાખે પત મેરી,
મૌલા યા જગમેં શરમ રખ મેરી—મૌલા યા.

ટપ્પો—૮.

યા રબા સુન લીજીયો મોરી અરજી,
જો કુછ ચાહે સો સૈયાં તોરી મરજી.—યા રબા.
એ દુન્યા બીચ કોઇ નહી અપના,
જો દેખ્યા સો અપની હે ગરજી.—યા રબા.

ભેરવી—દાદરો.

દાદરો—૧.

દરવજવામે ટરીઆં લાગ રહી, સૈયાં હમારે
બદેશવા ગઇ લો.—દરવજવામે૦
બાંકે મોહનીઆંકુ કોઇ સમજા લાવો.
નેનોસે નેના મીલાય રહી.—સૈયાં હમારે બદેશવા ગઇ લો.

દાદરો—૨.

રામા મેં જગાય હારી, પીયા પાપી ન જાગે રે.—મેં જગાય.
નીચે બહે ગંગા, ઉપર પવીત્ર કાશી,
બોલી બોલે ચીરીયાં મૈ બ્રીજ બાસી.—મેં જગાય.

ભૈરવી—પદ

પદ—૧.

ઉધો મનકી મનમે રહી—॥ ટેક ॥

ગોકુલ તે જબ મથુરા પધારે, કુંજન આગ દહી.—ઉધો૦
પતિત અક્રુર કહાંશે આયે, દુખમે દાગ દહી.—ઉધો૦
તન તોલા ભર ના રહી ઉધો, જલ બલ ભષ્મ ભયી.—ઉધો૦
હમેરી અંખ્યાં ભરભર આવેં, ઉલટી ગંગ બહી.—ઉધો૦
સુરદાસ પ્રભુ તુમારે મીલનકુ, જો કછુ ભયી સો ભયી.—ઉધો૦

પદ—૨.

બીનતી જો મેરી રઘુનંદનસે, દુખ દ્વંદ્વ હમારે નીવારએ.
તુમારે પદ પંકજ કુજનમે, તા હોશ હમારે સુધારીએ.
હમ એક અશીલ પતીત નહી, પરલોક લાજ ના ઉધારીએ.
તુલસી હરકી બીનતી જો કરે, ભર સાગર પારજો પારીએ.

પદ—૩.

જે ગંગે ગંગે શ્રી ગંગે.—જે ગંગે૦

અઘટીત પાપ કરત સુખ ભંગે, સુખ કરની દુખ હરની માઇ કટાસનકે તારણુ તરંગે.—જે ગંગે.

નીશદીન ધ્યાન તેરોહી ધરત હે નીરમલ કરત તુંઇ સબ અંગે.—જે ગંગે.

કીરપા કીજીઓ તુમ આજ રોહીદાસપર મન ચંગે તો કઠોટમે ગંગે.—જે ગંગે.

પદ—૪.

આદમ આદમ યાદમ દમદા ઇસ દુનીયાં બીચ કીયું કર રમદા.—આદમ૦

નહી ભરસા ઇસ જીંદગીકા, જોગન હોકર સબ જગ ઢુંડદા.—આદમ૦

પદ—૫.

ઉધોજી પ્યારે શ્યામ ભયે બેપીર—॥ ટેક ॥
કઠન કઠોર દર્દ નહી જાણે, આખર જાત આહીર.—ઉધોજી.
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, નૈનન ભર આયો નીર.—ઉધોજી.

પદ—૬.

મએ તો હાડી જપુ રામ માલારે.
માલારે જપતી નામ ધનીકા,
દરશન દેવો પ્રતીપાલારે—મએ૦
એ ગરીબનવાજ શામ પ્રભુ તું,
શનતનકે પ્રતીપાલારે—મએ૦
કોપીયો રાનાજી વીખરસ ભર્યો,
ભર્યો વીખકો પ્યાલારે—મએ૦
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર,
તું સાહેબ બરો મતવાલારે—મએ૦

પદ—૭.

હકીકતકે મોહોલ્લેમે ચતરનર રોજ તું આતા જા,
ખોદા ઓર મુસતફા કેહેતે દરસકા ભેદ પાતા જા. હકીકતકે.
દીલોકે મખતબમે પઢ કર તું કલામ મુલ્લા,
નીમાજાં ફેમકી પરહકે ધરમકા શોખ બીછાંતા જા. હકીકતકે.
ભરા બાજાર બહું ભાતી તું ચંચલ હોકે સૌદા કર,
મેં કેહતાહું તુજે યું કર સચ્ચા મોતી ચુકાતા જા. હકીકતકે.
ન કર ઇસ નફસસે યારી પરેંગે બેર અલ્લાસે,
ન કર ઇસ તનકી પુસ્તી લગી દામન છુંડાતા જા. હકીકતકે.
અગર તુજે ભુખ લગતી હયે તો ગુસ્સેકે તઇ ખાતા જા,
અગર તુજે પ્યાસ લગતી હયે સહુરકા પ્યાલા પીતા જા. હકીકતકે.
કહેત કબીર સુનો મનસુર તું કીસ બાગકી હયેં મુલી,
બેયે હો કયા ગફલતમે સમજકે રાહા ચલતા જા. હકીકતકે.

પદ—૮.

આજ બધાવરારી—શુભદિન શુભઘરી લગન સગન શુભ—
શુભ નક્ષત્ર શુભ શુભ ક્ષણુ પલ,
શુભ રવિ શુભ શશિ સરસ સુગન શુભ,
શુભ પંડિત ધરાવરારી. આજ. ૧.
મદન કદન દ્રિતિ નયન બયન—સુખ સયન અમૃત
રસ બોલ લોલ—કુંડલ કપોલ ભવા ભૃંગ પીતપટ
અતિહિ સુંદર તન સાંવરારી. આજ. ૨.
સાની સારે સાની ધપ મગ મગ રેરે સાસા
સમ ગમ મમ ગમ મપ પપ પધનીસા,
ગગ ગગ ગગ ગરે ગગ ગગ ગરે ગમ,
સમ સ્વર ગુણીજન ગાવરારી. આજ. ૩.
ગાવત ગુણીગણુ ગુણુ વિસાલ ડફ.
ઢોલક કાનૂન બાજે મંદિલ ઉપંગ તાલ,
પંચ શબ્દ ગતિ બાજતિ આનંદ રસ,
મન હુલાસ ચિત ચાવરારી. આજ. ૪.
સબ સખિયન ષોડષ સિંગાર કિયે,
દ્વા દશ આ ભરણુ અનગીન કીને,
મૃગ નયની મિલિ ગાવતિ કંઠ પિક,
રવિ રાશિ મદન લજાવરારી. આજ. ૫.
ચાલ ચલત દ્રુત દુરદ દામિની,
સુંદર અંબર અંગબાંતિ લિયે,
બન બહાર ગુલજાર ખિલી,
ગજ ગતિ અનૂપ છવિ છાવરારી. આજ. ૬.
અપછર નાચત કિન્નર ગંધર્વ ગુણી
ગાવત તનન તન થુંગ થુંગ થૈ,
કંચન બહુત દીને માગન જન,
કરી અસીસ મન ભાવરારી. આજ. ૭.

રૂષિ વશિષ્ઠ રૂચિ બેદ પઢત અતિ,
હીરે લાલ પંન્ને મોતીયનકો ચૌક કિનો,
ચતુર બેદ બ્રહ્મા મુખ ગાવત,
મંગલ ચારૂ સુહાવરારી. આજ. ૮.
અતિ આનંદ સુખ ચયન નમાવત,
ગૃહ ગૃહ બન ઉપબન પશુ પંછી,
શંકર ગણપતિ ચંદ સૂરજ મિલિ,
હિતચિત ચંવર ઢુરાવરારી. આજ. ૯.
દેવ બધું મિલિ પહુપ બ્રષ્ટિ કરિ,
સુરનર મુનિ જય જય કરત અતિ,
આજ દશરથ સુત રામચંદ્ર વર,
શુભ દિન સિય પરનાવરારી. આજ. ૧૦.

પદ—૯.

કછુ કહે ના ગયે સમજ મોરે રામરે જોબન હમસે બીદા માંગે.—કછુ૦

એરે જોબનકે ચાર દીનન હયે, લુટ ગયે તો નીશાન મોરે રામ.—કછુ૦

સગરી રેન મોએ તલપત બીતી ભોર ભઈ ગશે લાગ મોરે રામ.—કછુ૦

પદ—૧૦.

નીર્તત ગુપાલ સંગ રાધીકા વની.—નીર્તત.

બહુ દંડ ભુજન મેલી મંડલ મધી કરત કેલી સરસ ગાન શ્યામ કરેં સંગ ભામીની.—નીર્તત.

મોર મુકટ કુંડલ છબી કાછની બની બીચીત્ર ઝલકત ઉર હાર બીમલ થકીત ચાંદની.—નીર્તત.

પરમ મુદીત સુરનર મુની બરષત સબ કુસમની બારતી તન મન પ્રાણુ કૃષ્ણદાસ સ્વામીની.—નીર્તત.

પદ—૧૧.

ખેતી કરો હર નામકી, મનવા વે.—ખેતી કરો૦
રૂપૈયા ના લાગે, પૈસા ના લાગે
આધી ના લાગે છ દામકી. મનવા વે—ખેતી કરો૦

પદ—૧૨.

પ્યારી ગ્રીવાભુજ મેલી નૃત્યન પીય સુજાન.—પ્યારી.

મુદીત પરસ્પર લેત ગતીમેં ગતી ગુણુ રાસી રાધે ગીરીધરન ગુણુ નીધાન.—પ્યારી.

સરસ સુરલી ધુનીસો મીલે સપ્ત સુર ગાવત ભૈરવ રાગ અવધર તાંન બંધાન.—પ્યારી.

ચતુરભુજ પ્રભુ શ્યામ શ્યામાકી નટન દેખી રીઝે ખગ મૃગવન થકીત બ્યોમ વીમાન.—પ્યારી.

પદ—૧૩.

ભોર ભએ આયે હો લલન નીકી ભતીયાં.—ભોર ભએ.

જાબનકે ઉર ચીન્હ નીલ પટ પ્યારી દીને નયન આલસ ભીને જાગે સબ રતીયાં.—ભોર ભએ.

છુટી ગ્રીબા બન દામન ખચીત અભીરામ કૈ મેં કે દુરત શ્યામણુ મગી ગતીયાં.—ભોર ભએ.

કેસોદાસ પ્રભુનંદ સુવન કાહે લાજત ભુલે જુ સાવરે ગાત જાની સબ ધતીયાં.—ભોર ભએ.

પદ—૧૪.

પ્રાનનાથ પ્રભાત ભયો જાગો બલી જાઉં,
સોના કેર ગોફન સુએંનમેં ગુથાઉં.—પ્રાનનાથ.
ઉગત સુરજ જોતી ભયી કુલહીરી બનાઉં,
પાય બાંધાં ગુગરૂ અરૂ ચાલી વો શીખાઉં.—પ્રાનનાથ.
સુરદાસ મદન મોહન ગુણુ તીહારે ગાઉં,
હરખી નીરખી છબીકે ઉપર બલી બલી જાઉં.—પ્રાનનાથ.

પદ—૧૫.

આજુ નીકે બને નંદ નંદા.—આજુ નીકે.

બદન ઈંદુકી જ્યાતી નીરખી નભ ચંદ્રમા ક્ષાર અંબુધી પરત સઘન ચંદા.—આજુ નીકે.

શ્રમ સ્વેદ કણુગાત લાલ ગીરવરધન સુખ દેત મલય જસુ પવન મંદા.—આજુ નીકે.

કૃષ્ણુદાસ નાથ ડગમગત પગ ચલત માનો કુવર ગુથઇ પ્રેમ ફંદા.—આજુ નીકે.

પદ—૧૬.

ભોરની કુઝ ભવન તેં ભામીની,
આવતી હૈ લટકતી ગજ ગામીની.—ભોરની.
અલક સુગંધ સગવગી છુટી,
નીસીકે ઉની દે નેંન બીર બહુટી.—ભોરની.
પલટીટ બસન રસન મણી ભુપન,
સોભા અંગ અંગ જીત દુપન.—ભોરની.
ગુણુ નીધાન વૃપભાનું દુલારી,
દાસ ગોપાલલાલજુકી પ્યારી.—ભોરની.

બીજો રાગ—માલકોસ.

માલકોસ—સારેગમ.

નીની ધધ ગગ સાનીધ નીસા ગ ગગ સા નીધ મધ નીસા ગ મધશા નીધ નીધ ગમસા.—નીની ધધ૦

મમગ મમગ મધ નીસા નીધ મધની મધની ગ મધ સા ગસા મગસા નીધ નીધ ગમધ ધ સા સા મગસા સા નીધ નીધ ગમસા.—નીની ધધ૦

માલકોસ—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

તેરી ગત અપાર મોપે બરની ન જાત, નીરનજન નીરાકાર.—તેરી૦

સપ્ત દ્વીપ સપ્ત સાગર આઠ કુલ પર્વત, મેરૂ સેવ્યો સપ્ત દ્વાર.—તેરી ગત અપાર૦

તું જળ થળ પવન તેજ તું ધરતરી આસ્માન તુંઇ ઉડધન સરવ ઓદ્ધાર,

તાનસેન પીયા ઘટ ઘટમે દીપે ગ્યાન ધ્યાન અગમ નીગમ સકલ અપરમપાર.—તેરી ગત અપાર૦

ધ્રૃપદ—૨.

નાદકે બીસ્તાર કરકે સુનાવે તુંઇ જાણુ બરે ગ્યાની.—નાદકે બીસ્તાર.

જે જે ગુણી તે તે જાણુત હે કઠણુ બાત ગુરૂસે પુછ- ક્ષેત ધ્યાન.—નાદકે બીસ્તાર.

ધૃપદ—૩.

અતર અરગજા અબીર સુગંધ અનેક ચુવા ચંદોલ.—અતર અરગજા.

અનતસ ગુલાબ લીએ સુખ સમાન મબીર જાત એ મન મેરો પ્રુજ લીએ ઉચ રાત હોત હએ રૂએ કાંપો.—અતર૦

ધૃપદ—૪.

રાજનકો રાજ માહરાજ ધીરાજ
ચૌદદસ વીધા નીધાન રાજારામ—॥ ટેક ॥
જોઇ જોઇ ધાવટ, મન ઇચ્છા ફલ પાવત
તાનસેન ગાવત તેરો નામ—રાજનકો

ધૃપદ—૫.

તેરી ગત અપાર, જુબાન બરતી ન જાત નીરનજન નારાયન.—તેરી ગત.

તુંઇ ચાંદ, તુંઇ સુરજ, તુંઇ પવન, તુંઇ પાની, તુંઇ ગગન, તુંઇ તારાયન—તેરી ગત.

તુંઇ બ્રહ્મા, તુંઇ બીશ્તું, તુંઇ આગમ, તુંઇ નીગમ, તુંઇ સુજત પારાયન.—તેરી ગત.

તાનસેનકે પ્રભુ તોહી ધ્યાવત સુમર સુમર ભય સારાયન.—તેરી ગત.

ધૃપદ—૬.

જસસૌં ન ભૂશણ—બિચારસૌં ન મંત્રી ઓર;
સાહસસૌં સૂર નાહી—જોતસી ન સૌનસૌં. જસ.
સંજમસી ન આશદી—બિદયા સો ના અટૂટ ધન;
નેહસૌં ન બંધન—દયા તેં પુંન્ય કૌનસૌં. જસ.
સીલ ઐસો હિતૂવા—આલસસૌં ન બૈરી ઔર;
અન્નસૌં ન પ્યારો કછુ—મીઠો નહી નૈનસૌ. જસ.
સોગસી ન ચોટ જાન—ભકતીસી ન ઓટ આન;
રામસૌં ન મંત્ર કોઉ—તપ નહીં મૌનસૌં. જસ.

ધ્રુપદ—૭.

રોમ રોમ કરમ રેખ તલપ કરત પરગટ રહત રટત ભુજ બીન.—રોમ૦

બીન કરમ રેખ મેખ સુભ પલકી નેઆરી આનદ ઉપજાવન અસુભ પલકી બલ ઠર પરત ન કબહુ જુગત દીન મન.—રોમ૦

કરમ રેખ તલે ન બીન કરપા દયાલ જગ કમાલ પ્રેમાળ ઝપકટ જોત રૈન જૈસી રોયની ઝલકત ઝલક ઝલક જબ પાય રેખકી ભેદ શકલ લીખનહારકી જીઆસે મીલન રેખ તાન ગાવે રૂસ્તમ રસરંગ ચતરંગ દરદ દીન.—રોમ૦

માલકોશ ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પાનન બીડી બનાય બનાય તડપ તડપ તુમ સુંદરકે મુખવા.—પા૦
અધરન દશન ચમકે જો દામનીસી કમલ દેખે જો ભવરૂ.—પા૦

ખ્યાલ—૨.

ઓ માઇ સન કરાર રહીરે રહીરે. લંગરવા નીત ઉઠ બોલી હાલી.—ઓ માઇ.

છાંડે ધર બાઇ મોરીરે, સબ લોક જાગે જસ મારી ચાલી.—ઓ માઇ.

ખ્યાલ—૩.

આવન કેહ ગયે પીયા અજુ ન આયે,
સો બન સો બીતે મોહે ગણુત તારે.—આવન કેહ ગયે.
દીપક ચંદ્ર જોત મીલન કહેત હે,
કોન દુતીઅન બીરમાએ પ્યારે.—આવન કેહ ગયે.
મૈકુ તેહારી આશા લગી, તુમ હો મેરે પ્રાણુ પ્યારે,
કૃષ્ણદાશ પ્રભુ બેગી મીલો મેરી અંખ્યનકે ઉજ્યારે.—
આવન કેહ ગયે.

ખ્યાલ—૪.

બતા દેરી મોકુ માઇ બતા દેરી મોકુ૦-બતા દેરી૦
મૈં કૈલાસસે આયો જસોમત
તેરેહી લાલ દેખન૦-બતાદેરી મોકુ૦

માલકોસ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દાની ધેતલાન ધેત તનન નાદ્રદ્ર દીમ તનદ્રેના તનનનનનનના ઓદતન ઓદતન દેરેનુમ દેરેનુમ તાદીમ તાન દેરે નીતનતોમ૦—દાની ધેતલાન૦

તદેરના દેરેના દીરીઅનરે દેરના દેરના તદાની દીમ તનદીમ નીતદીમ તદીમ તાનદેરેની તનતોમ૦-દાની ધેતલાન૦

માલકોસ-ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

મેરો મન બસ કર લીનો જાય રે; ચતૂર લાડીલી નાર-મેરો મન૦
બેર બેરહુ કહેતી લાડીલી
નીકો સબદ સુનાય રે.—ચતુર લાડીલી—મેરો મન૦

માલકોસ—પદ.

પદ—૧.

દીન નીકે બીતે જાતે હએ, રામ નામકી સમરણ કર લે.—દીન૦

સકલ જગતકે બીસે કામ,
જબ છાંડ ચલેગે ધરની ધામ,
નહી સંગ ચલેગા એક દામ,
જો દેતે હએ સો પાતે હએ.—દીન નીકે૦

તોડી—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ગાવે સપ્ત સૂર તીન ગ્રામ એકવીસ મોરછન ઉનનચાસ
કોટ તાન મંડલભેદ.—ગાવે સપ્ત સૂર૦
ચારો ચમન હસ્તક ભેદ નેન દેત બાત બાત
ઉપજત ગત નીરત કરત શાખાખા.—ગાવે સપ્ત સૂર.

તોડી—ધ્રુપદ.

ધ્રુપદ—૧.

નાદ નગર બસાયો, સુરપતી મહેલ છાંયો,
ઉનનચાસ કોટ તાન તામે અછર બીગ્રામ પાયો—નાદ.
ગીત છંદ તત બીતત ધાતુ કનચન અલાપ તાલકાલકે
કીવાર લાગે હીરાપત કુંચી ખરજ જંછર તા મધ
ધ્રુપદ સો નંગ છુપાયો.—નાદ નગર બસાયો૦
અસ્તાઇ સન્ચાઇ સાચોઇ સાચો જવાહર અરબ ખરબ કરોર કોટ,
કહે મીયા તાનસેન, સુનો ઓ ગોપાળ નાયક,
યાકો મુલ શાહે અકબર પાયો.—નાદ નગર બસાયો૦

ધ્રુપદ—૨.

પવનકો તોલ કરે, ગગનકો મોલ કરે;
રવીકો હીંડોલ કરે—એસો કોણ નરરે.—પવનકો૦
પથરકો કાટે સુત, બાંજનકો પઢાવે પુત;
ઘટમે બોલાવે દુત, એસો કોણ નરરે.—પવનકો૦
બીજલીકો કરે વહા, દવકો ચલાવે રાહા;
નદીકો બેઠાવે ઠા, નીર બરખો ભરરે.—પવનકો૦
બડો દીન કે બડી રાત, તાકી કોણ માત તાત;
એતી જોઉ જાને બાત, સોઢી મેરો ગુરરે.—પવનકો૦

ધ્રૂપદ—૩.

ગઢ ન લંક સમ સરે, સમુંદ્ર સમ સરે ન સરવર.
નદીએ ન ગંગ સમ સરે, મેરૂ સમ સરે ન ગીરવર.
બલ ન ભીમ સમ સરે, કરણ સમ સરે ન પુનીવર.
રૂપ ન કાહાન સમ સરે, નરે રામ સમ સરે ન ગુનીવર.
બૈતાલ કહે સુન બીક્રમ, એ પઠનમે હનુમાન સરે.
ધરાનાથ ઉજન નગરી, રાજનમે બીક્રમ સમ કોહુ ન સરે.

તોડી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પ્રભૂ મોરે દાતા હો, બનકો ધરીએ મધારંગ ઘડી પલછન.—પ્રભૂ મોરે દાતા હો.

અનધન લક્ષ્મી પુત્રપૂત જાકો અલ્લાકો નામ રંગ રાતા હો.—પ્રભૂ મોરે દાતા હો.

ખ્યાલ—૨.

લાડીલા બનાબન આયા આવો મોરે ઘર,
નીકી સમદન સગધી મીલ બૈઠે
સુભ ઘડી સુભ દીન આજ.—લાડીલા બનાબન૦
આવો ગાવો નાચો સબ સખીયાં સાહેલડ્યાં,
ઇસ બનરેકુ રીઝાવો.
સુભ ઘડી સુભ દીન આજ.—લાડીલા બનાબન૦

ખ્યાલ—૩.

ઉનકુ કયા કમી જ્યાંદાં ઘડી ઘડી પળ સદા રંગ,
જ્યાંદાં પ્રેમ હર ઘની—ઉનકુ કયા કમી.
થડે પડે પર પ્રાલબ્ધ હે, રમન રમન તમની;
હરી વીશ્વ તન તન ધન વારૂ છાંડ બધાઇ મની.
ઉનકુ કયા કમી.

ખ્યાલ—૪.

સબ નીસી જાગી—
પીયા તોરે સંગનમે આંખન લાગી એક મેરી.—
સબ નીસી જાગી.
નીદસ્થાની દસ્થાંવે મોએકુ ન આવે,
અબલા રસ પ્રીત પ્રેમરસ પાગી.—સબ નીસી જાગી.

ખ્યાલ—૫.

નેવક્યાં ઝાંઝીડી આન પડી મજેદાર.—નેવક્યાં૦
ગેરી નદીઆં નારે ખેલરીઆં,
મૌલા લગાવે બેડા પાર.—નેવક્યાં૦

ખ્યાલ—૬.

તેં કાહુ દેખ્યોરી, નંદકો નન્દન મટુકી ઝટક પટક ગયોરી.—તેં કાહુ દેખ્યોરી.

માખન ચોર ચોર ચોર લીનો, મેરો મન નીતજો લટક કર શટક ગયોરી.—તેં કાહુ દેખ્યોરી.

તોડી-તીલાનો.

તીલાનો—૧.

મંદીલવા મોરે બાજન લાગીલો,
આજ મોરે ઘર આનંદ બધાઇ—મંદીલવા૦
એરી મન ઉમગી ઉમગી હુલસાઇલો, સ્યામ સુંદર રંગ, મૂરતી આઇલો, સગરી સભા મીલી મંગલ ગાઇલો, હેક ધીલાં તક ધીલાં, ધ્રુમકીટ ધ્રુમકીટ, મૃદંગ બાજત, નૃત્યકારી નૃત્યકારી, નૃત્યત નૃત્યત, તાતા થઇ તાતા થઇ થૈયા. ગગરે ગગરે પધનીસા, નાદીર દીર દાની તુમદીરદીરદીર દાની તરરરતાલ સુનાકે થૈયા થૈયા ગાવે—મંદીલવા૦

તોડી—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

મોરારે બેપારી સોદાગર આયારે.—મોરા રે બેપારી,
કીસીને લાઢી નેનકટારી, કીસીને લાઢી પ્યારી;
હમને લાઢા નામ ખુદાકા, પુરી ખેપ હમારી.—મોરારે.

ઠુમરી—૨.

બીરારે બટુઆ સંધેસા લેતે જાઇઓ જાન.—બીરારે.
અગમ જાઇઓ વારીવે, પછમ જાઇઓ મેરે મીયાં.
નેક ધરમસે રહીયો જાન.—બીરારે બટુઆ.

તોડી-પદ.

પદ—૧.

સાધુ દીન ભરનેકુ આએ,
આવનકુ કોન રાજી થે, અપની ખુશીસે પઠાયે.—ટેક.
બેટા બેટી જોરૂ લડકે સોબી હે લોક પરાયે. સાધુ દીન. ૧
મેં જાનું કછુ સુખ ઉપજેગો, વા પુંજી મુદ્દલ ગુમાયે. સાધુ દીન. ૨
કહેતે કબીર દીનભર જપલેસો સાહેબસે સુખ પાયે. સાધુ દીન. ૩

પદ—૨.

અદ્દભુત એક અનુપમ બાગ.—ટેક
જુગલ કમલપર ગજવર ક્રીડત તાપર સીંહ કરત અનુરાગ.—૧
હરીપર સરવર ગીરીવર ગીર પર ફૂલે કંજ પરાગ.—૨
રૂચીર કપોત બસન તા ઉપર તાઉપર અંમૃત ફલ લાગ.—૩
ફલપર પુહુપ પુહુપપર પલવ તાપર સુક પીક મૃગમદ કાગ.—૪
ખંજન ધનુક ચંદ્રમા રાજત તાઉપર એક મનીધર નાગ.—૫
અંગ અંગ પ્રતી વૌર વૌર છબી ઉપમા તાકો કરત ન ત્યાગ.—૬
સુરદાસ પ્રભુ પીવહુ સુધારસ માનો અધરનીકે બડ ભાગ.—૭

પદ—૩.

બીરાજીત એક અંગ ઇતી બાત.—ટેક.

અપને કર કરી ધરે બીધાતા ખટ ખમ્ભ નવ જલ જાત.—૧

દ્વૈ પતંગ શશી બીશ એક ફની ચારી બીબીધ રંગ ઘાત.—૨

દ્વૈ પબ્ક વીમ્બવતી સબજ, કન એક જલજ પર થાત—૩

દ્વૈ સલક એક ચાંપ ચપત અતી ચીશુક મૈં ચીત બીકાત.—૪

દ્વૈ મૃનાલ માલુર ઉભય દ્વૈ કદલી ખમ્ભ બીન પાત.—૫

એક કેહરી એક હંસ ગુપ્ત રહેતી નહી લગ્યો યહ ગાત.—૬

સુરદાસ પ્રભુ તુમ્હરે મીલનકો અતી આતુર અકુલાત.—૭

પદ—૪.

ફુલીનકો મહલ ફુલીનકી સજ્યા ફુલે કુંજ બીહારી
ફુલી રાધા પ્યારી.—ટેક.

ફુલેવે દમ્પતી નવલ મગન ફુલે ફુલે કરે કેલી ન્યારી.

ફુલી લતા બેલી બીવીધી સુમન ગન ફુલે આવન દોઉ
હૈ સુખકારી.

સૂરદાસ પ્રભુ પ્યાર પર બારત ફુલે ફુલ ચમ્પક બેલી ને વારી.

પદ—૫.

રસીક સીર ભોર હેરી લગાવત ગાવત રાધા રાધા નામ.—ટેક.

કુંઝ ભવન બૈઠે મન મોહન અલી ગોહન સોહન બોલત
સુખ તેરોઇ ગુનગ્રામ.

શ્રવન સુનત પ્યારી પુલકીત ભઇ પ્રફુલ્લીત તનુ મનુ રોમ
રોમ સુખ રાસી બામ.

સૂરદાસ પ્રભુ ગીરીવરધરકો ચલી મીલન ગજરાજ ગામીની
ઝનક રૂનક વન ધામ.

ગોરી-ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

એરી હું તો આસ ન ગયલી પાસ ન ગયલી,
લોકવા ધરે મહીકો નામ.—એરી હું તો.
જબ તે પીયા પરદેશ ગમન કીનો,
ઘર નદીનો પાંવ.—એરી હું તો.

ખ્યાલ—૨.

મુરજા લગવા ખબર લે આ,
સનમ મેરા હજુ કાંહ રહયા.
ક્યા બો આતી હે બાગકી,
ઓર ગોનચેસે દેલ બતંગ.
કયા શરોદ હો રહીએ બાજકી,
ઓર ચંડુલ બજા રહી ચંગ.
ચંગદાર મેરા તુ કાહ ગયા,
ગયા બરને ના ફીરે આયા.
એ બાગ બીઆબાન હો રહી,
ઓર ગોનચે હો કાપી પકાંન.
એ શરોદે બાજ તીર બન રહી,
ઓર મસ્ત રહી સબ જેહાંન.
જેહાદાર મેરા તું કાહ ગયા.

ખ્યાલ—૩.

ઊડ જા પંખેરૂ દીન રહે ગયા થોરા—ઊડ જા૦
સાંજ ભઇ દીન આથમ લાગા,
પંછી કરે રે બસેરા—ઊડ જા૦
સાંજ ભઇ અબ કરસે બસેરા,
ના ઘર તેરા નાહીં મેરા—ઊડ જા૦

ખ્યાલ—૪.

મએંતો દઊંગી ગાલીરે સાંવરીઆ
ઘાઘરીયાં મત ફાડોરે સાંવરીઆ— મએંતો દઊંગી૦
ઘાઘર ફારી મેરી બૈયાં મરોરી,
મેરી મોતીયોંકી લડ તોડીરે સાંવરીઆ—મએંતો દઊંગી૦

ખ્યાલ—૫.

પીયા બીન મોહે કછુ ન સોહાવે—પીયા૦
ઘડી ઘડી પલછન કલ ન પડત હએ,
નેનન નીર ભર આયા વે—પીયા૦

ખ્યાલ—૬.

પીયા મોરે ગએ હજુહુ ન આએ—પીયા૦
બીરહેકી માતી મએ ભઈ હું બાવરી,
નીસ દીન કછુ ના સોહાવે—પીયા૦

ખ્યાલ—૭.

આજ ઘર આયા પ્રીતમ પ્યારા—આજ૦
સબ સખીયન મીલ મંગલ ગાએ,
મોતીયન થાલ ભરાએ—આજ૦

ખ્યાલ—૮.

આંગનસે બાલમ કએસે ગયોરે,
કીરપા કર સમજાવો રે—આંગનસે૦
જદ મએં હોતી નીંદકી માતી,
ફીર પીછે પછતાઇ રે—આંગનસે૦

ખ્યાલ—૯.

કુછ બુજ ફરકન લાગી સુન મોરી આલી,
ઓર ફડકે આંખ બાંઇ—કુછ બુજ૦
ભાગ જાગ સુખ ચેન આવન કીનો,
ગરવા લગાઊં લઊં બલાઇ—કુછ બુજ૦

ખ્યાલ—૧૦.

છોડ દે કાના અબ સાંજ ભઈ—છોડ દે કાના૦
સંગકી સખી સબ દૂર નીકસ ગઇ,
અબ કયું કર બેચું યે દહી—છોડ દે કાના૦

ખ્યાલ—૧૧.

દીલબર મેરા તુ પંછી શીઆના—દીલબર૦
સગલી રેન મોહે તલપત બીતી,
ભોર ભએ ઘર આના—દીલબર૦

ખ્યાલ—૧૨.

ભલા સાંવરેને જાદુ ડાલા—ભલા સાંવરેને૦
જાદુભી ડાલા વારી ટોનાભી કીનો,
બલજોરી કર દીલ લીનો—ભલા સાંવરેને૦

ખ્યાલ—૧૩.

પીયા મોસું કરત રસીલી બાત—પીયા મોસું૦
બહોત દીનન પીછુ પીયા ઘર આઈઓ,
આજ સોહાગકી રાત—પીયા મોસું૦

ખ્યાલ—૧૪.

પ્યારી તોરી અંગીયાંમેં ફુલોંકી બાસ—પ્યારી૦
ચંપા ચંબેલી વારીવે ઔર ગુલાબ,
ભંવર આવે તોરે પાસ—પ્યારી૦

ખ્યાલ—૧૫.

પ્યારે બનરેમેંભી માલન હુઇ આવે—પ્યારે બનરેમેં૦
શક્કર બાંટું વારીવે, પીર મનાંઊં મેરા મીઆં
ભુલા સાજન પાઊં આવે—પ્યારે બનરેમેં૦

ખ્યાલ—૧૬.

પ્યારી તોરી નગરીમેં બોલા જોગી આયા—પ્યારી૦
કાનન કુંડલ ગલે બીચ સેલી,
ઘર ઘર અલખ જગાયા—પ્યારી તોરી૦

ખ્યાલ—૧૭.

સાંઇ સાંઇ વે રાખો લાજ હમારી—સાંઇ૦
નદીયાં ઘેરી વારીવે નાવ પુરાણી, મેરા મીંયાં મૌલા
ઊતારે બેડા પાર—સાંઇ૦

ખ્યાલ—૧૮.

બલજાઊં ચરણકી દાસીરે—બલજાઊં૦
ગંગા નાહે જમુનાભી નાહે,
નાહે તીરથ કાશીરે—બલજાઊં૦

ખ્યાલ—૧૯.

ચલ જારે બીદેસી જાનીરે—ચલ જારે૦
કંકર કુવા ઠંડારે પાની
પીજા બીદેસી જાનીરે—ચલ જારે૦

ખ્યાલ—૨૦.

આજ ઘર આયા મેરા પ્યારા—આજ ઘર૦
ચોક પુરાઊં મંગલ ગાઊં,
ઔર ગુથાઊં ફુલ ગજરા—આજ ઘર૦

ગોરી—પદ.

પદ—૧.

નીતત અંગ અનુપાનુ બાજત—ટેક.
ગતી સુધ ગંધ શોભા બહુ દેખત એક તે એક અતી રાજત—૧
કહત ન બનૈં રહ્યો રસ ઐસો બરનત બરની ન જાય,
તૈસેઇ બને શ્યામ તૈસેઇ બની ગોપી છબી અધીરાય—૨
કંકન ચુરી કીંકીની નુપુર પગજની બીછીયા સોહત,
અદભુત ધુની ઉપજત ઇન મીલાકે બ્રગી ભ્રમીઇત ઉત જોવત—૩
સુની સુની શ્રવન રીઝી મનહીં મન રાધા રાસ રસગ્ના,
સૂર શ્યામ સબકે સુખદાયક લાયક ગુણની ગુણગ્ના—૪

પદ—૨.

મલુક સંધેસા લાયા વે, તાથે મેરા તાલબ યાર સીધારાવે.-ટેક.
એ કાલાવે હરના, જંગલ ચરના, કીને તેરા સીંગ સહરાયાવે,
જીનકા લે તેને ખેત ઉજાડા, તલબ ઉમદા આયાવે. ૧
પેલે રે પાર મેરા પીતમ ઠારા, મેં કીઉ પાઉ બીચ પાનીવે,
સુરત સુનેકી નાવ બનાઊં, તન કરૂં સબ ખુરબાનીવે. ૨
આવો મેરે ઘોલના, નીકો બોલના, કીન બરમીને બરમાયાવે,
કીની વે ભેજી કાગજ કેરી ગુંદીયાં, કીનસે મનચંત લાયાવે. ૩
એ હંસ ઉરે, બગ જુરન લાગે, કાયાકો અંત ન પાયાવે,
દેખો સખી એક અજબ જનાવર, ઊર ગયા બહોરન આયાવે. ૪
એ સાવન માસ મેરા અસાઢ આયા, પીતમ હજુઅની આયાવે,
કહેત કબીર સુનો ભૈ સાધુ, ભયરી દીવાની બાછોયે પીયાવે. ૫

પદ—૩.

સુરલી મોહે કુંવર કન્હાઇ—ટેક.

અંચવત અધર સુધા બસ કીન્હે અબ હમ કહા કરૈરી માઇ. ૧
સર બસ હરી લે ધરૈ સબનીકો અૈસે નાહી ન દેત દીખાઇ. ૨
ગાજતી બાજતી બૈઠી દુહુ કર અપને કાનની સુનત પરાઇ. ૩
જેહી તનુ અગીન દહ્યો અપનો કુલતામો કૈસે હોત ભલાઇ. ૪
અબ સુની સૂર કબન બીધી કીજૈ બનકી બ્યાધી સાંજ ગર આઇ. ૫

પદ—૪.

સખી સુરલી ભઇ પટરાની—ટેક

અધર સુધા મુખ પરત શ્યામકે સો પીવતી ઇતરાની—૧
માહે પસુ પક્ષી દ્રુમ બેલી જમુના ઉલટી બહાની—૨
સુર નર મુની બસ ભયે નાદકે સબૈ બરચ મન ધ્યાની—૩
ત્રેહુ ભુવનમેં ચલતી બડાઇ એ સ્તુતી મુખ મુખ ગાની—૪
સુર શ્યામકી અબ અર્ધંગ્નિંની રહી રીઝૈ લપટાની—૫

પદ—૫.

મનરે તું રામ બીના દુખ પાવેગો પસ્તાવેગો.—ટેક.
એ રાજાકે ઘર કરલા રે હોસી, મન દસ ભાર લદાવેગો,
ઉપર સરવાન ચઢ કર બેઠે, લાઠી માર તે દપકાવેગો.—મનરે.૧
એ ઘાંચીકે ઘર બલદા હોસી, આંખોઇ ચામ બંધાવેગો,
જીની જીની આર લગાય કર,હરણીસી ચાલ ચલાવેગો–મનરે. ૨
એ બાજીકે ઘર બંદરા હોસી, નાચ છતીસ નચાવેગો,
ઊંચે નીચે હાથ કીયે સર ડોલે,ઘરઘર ભીખ મંગાવેગો.–મનરે૩.
એ સાંઇકે ઘર ગૌઆં હોસી, કેતીએક આસ ધરાવેગો,
કહેત કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, જમરા જીવ લે જાવેગો.–મનરે. ૪

પદ—૬.

તુમકો કમલ નયન કબી ગળત.—ટેક.
વદન કમળ ઉપમા યહ સાંચી તા ગુનકો પ્રગટાવત.
સુન્દર કર કમલનકી શોભા ચરન કમળ કહવાવત.
ઔર અંગ કહી કહા બખાનૈ ઇતનેહીકો ગુન ગવાવત.
શ્યામ ન મ અભડત યહ બાની શ્રવન સુનત સુખ પવાવત.
સુરદાસ પ્રભુ ગ્વાળ સંઘાતી જાની જાતી જનવાવત.

પદ—૭.

મુરલી કુંજનીની કુંજની બાજતી—ટેક.
સુનીરી સખી શ્રવણુ દૈ અબ તું જેહી બીધી હરી મુખરાજતી–૧
કર પલ્લવ જબ ધરત સબૈ લૈ સપ્ત સુર નીકલ સાજતી–૨
સુરદાસ યહ સૌતી સાલભઇ સબ હીનકે સીર ગાજતી–૩

પદ—૮.

શ્યામ નૃપતી॰મુરલી ભઇ રાની—ટેક.
બન તેં લ્યાય સુહાગીની કીની ઔર॰નારી ઉનકો ન સોહાની–૧
કબહું અધર આલીંગન કબહુ બચન સુનત તનુ દસા ભુલાની–૨
સુરદાસ પ્રભુ બન ભીતર તેં તબ અપને ઘર આની–૩

———

ગુણકલી-ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

બેણી બની મૃગા નેણીકી અંગતે કંચન,
ખંભ પર નાગન કાગન કાળી.-બેણી બની૦
ગરદ પર કપોત વારૂં, નેણ પર સાવગ સારૂં,
નાસકા પર કીર વારૂં, દસન ચોપ ઉજારી.-બેની બની

ધ્રૂપદ—૨.

રેના જાગી, મોરા પીયા નહી આએ.—રેના જાગી.
તોરા પીયા ચંદા લાવલશકર તારાસે
સારી જગ મ્હોરા ઝલકાએ—મોરા પીયા નહી આએ૦
જબ ન આયે થે, તોરા પીયા સખી રેના,
જીયા જલાય કછુ કાય સમજાએ—મોરા પીયા નહી આએ૦
જીયા જલાયે સમજાએ, બીપતમે કામ કછુ ન આએ,
એસી તોરી ઓર ચાલ પાયે—મોરા પીયા નહી આએ૦
પીઆરી કેસર બીના પીયા, દેખત ખેલત રેનાસે ચંદા,
રૂસ્તમ જીયા ઓર જલાય—મોરા પીયા નહી આએ૦

ગુણકલી-ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ખેલી લે રંગ છેલા શામ હોતી હે—ટેક.
તારા તું મત જા સમુદ્રમે, ના બરસી હે માનકઠારી પુનમ.
સીતલ આસ બીન મન સમુદ્ર ધીકતી હે અગ્ની સમ,
અગ્ની સાગર રૂસ્તમ જાન મોતી હે.—ખેલી લે રંગ છેલા.

કેરબા—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

તોહે સમજાવત હું પચેહારી.—તોહે સમજાવત.
દુધ દહી માખણુ ખોહોતેરા તેરે તેં લે જાત
ગમારી.—તોહે સમજાવત.

નીત ઉઠ દેન ઉરાનો આવત,
ચોરીકી બાત તેં નાહી બીસારી;
સુરકે પ્રભુકુ બેહા કરૂંગી,
તન મન ધન તોપે બલેહારી.—તોહે સમજાવત.

ત્રીજો રાગ—હીંડોલ.

હીંડોલ—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

ઝુલત સખી હીંડોલે કારો કહાન, બલભદ્રજીકો ભઇઆ—.
ચંદ્ર તેજ અંગ ઝલકે મોરમુગટ લટકન સોભઇઆ,
મોહન છબ ઝપક દેખ જીયા વ્રહબાન લગઇઆ—ઝુલત૦

ધ્રૂપદ—૨.

લાલન અનંત રૂતમાન આયે હોજુ મેરે ગેહ અલસીમે
નેન બને ન તોતરાત—લાલન૦
અંજન અદ્ધર પીક લીક સોહે નોહે કાયકો લજાત ઝુ
સીંહો ખાત—લાલન૦
પેચહુ સમારત પેચહુ ન બન આવત એતેપે તીરછી
ચીતવન ગાત—લાલન૦
સેવકરામ સ્વામી હીયમે બસત હીયા તે ભલે નામ વાહીકો
નીકસ જાત—લાલન૦

ધ્રૂપદ—૩.

ભજ જન ભજ પ્રાણપતી; જીને દીની હે તાકુ જીવન ગતી ॥ટેક॥
જલ સમુંદ્ર ઠલ ભુમી અનલ સુર્ય હવા આકાસ સારે બ્રહ્માંડકે પતી ॥ ૧ ॥ જીને દીની હે.—
જાઇ જન ભજે નીશદીન સદાઇ સોભાઇ સારે તન મનકી જન્મો જન્મ ધરતી ॥ ૨ ॥ જીને દીની હે.—
સ્વાર્થનકો હીય બનાય જન જન્મ વ્યર્થ કાઉ વેહ એઇ અવતાર ક્યાં ફીર પાય તું, કહે રૂસ્તમ ઇરાની સાર્થક આહવે તેહારો, બંદા ભજ લે નીરનજન તકટી ॥ ૩ ॥
જીને દીની હે તાકુ જીવન ગતી૦

ધ્રુપદ—૪.

ગાયે હું મંગલ ચાર ધણે ઓર દેખતહી તન તાપ બુજાયે—ગાયે૦
ધોયે હું પાયે ગુલાબનસો જરી બાદ્કે પાંમરે ચાર બીછાય—ગાયે૦
છાયે હો મંડપ બાદલેકે સબ ફુલનકી બર્ખા બર્ખાયે—ગાયે૦
લાયે હો સોતનકે ઉરસાલ જબે હંસ લાલન કંઠ લગાયે—ગાયે૦

ધ્રુપદ—૫.

બાજ બાજરે ગર્પતી તોપર અકબર શાહ હે રીશાનો—બાજ.
કાબુલ કંદહાર મુલતાન ખોરાશાન હબશાન
સબહીને આન માનો—બાજ.
જાપે ધાવે ફોજ તાકો મુલક ગરદ કરે,
વાહી કે શીશકો કરત નીશાનો,
કહે મીયાં તાનસેન કોઉ નૈં રાખ્યો રહે જાકે ધર જાયે તું
શુબો હોત ડરમાનો—બાજ બાજરે

ધ્રુપદ—૬.

પ્રાણુ જોત જેગી બીહાગમે સૈખ મુખી પાપી પ્રાણુ ધાતી
બનમે ફુલી રે જુહી રહી.—પ્રાણુ જોત જેગી૦
બરંગી ગુણુ ગાનકી ધોમ દનકે પંચબાન રજનીની ગોરી
રંગ રંગમે ચુહી રહી.—પ્રાણુ જોત જેગી૦
કરત ગુંજાર જ્યાં મધુર મધુપ બરંદ ગાન કરત હે
જ્યાં કોકીલ કુહી રહી.—પ્રાણુ જોત જેગી૦
જો લો પીય પથીક બીચાર કહે હરીદાસ તો લો તુતી
ઉઠકે પુકારત તુંહી તુંહી.—પ્રાણુ જોત જેગી૦

રામકલી—ધ્રુપદ.

ધ્રુપદ—૧.

ઉઠો પ્યારી ભોર ભઇ,—
બઇરી તું જાગત કાય ન આલીરી
કદકે જગાવે પ્રાણુપત—ઉઠો પ્યારી.

દ્રગ કંવલ ખોલ દેખ કર મૂરત મોહન સ્વરૂપ
પંછી બોલે રે એ દોહી ચકવા ચકવી.—ઉઠો પ્યારી.

રજની બેહાની, ચીરીઆં ચોંચહાની, ચલત શીત, ધૂલત પવન, કામ મહી, મેરો તો શાહે અકબર સો પ્યારો નેઆરો ના કરેરી આવી ડારો હાલ ગલે બાંઇ.—ઉઠો પ્યારી.

રામકલી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પ્યાલા મુજે ભર દે,—
મતવાલે મોરે બીત ગઇલી સગરી રતીયાં,
ભઇલી ભોર.—પ્યાલા મુજે ભર દે.

હમ તુમ પીયે છકે છકાવે, દુરજન લોકવા ના હસે, અબ કર રહી સોર.—પ્યાલા મુજે ભર દે.

ખ્યાલ—૨.

જાઓ શખી હરકુ કયાંહાં દેખના.
ધરી ધરી મોરી ભાલ બીકલ ભઇ કામ ઝારકી
ભાવના—રે જાઓ શખી.

જા કર તુમને દેખે મુજકુ, ઐસા ઉનકુ કહેના,
બેગી મીલનસે જાઓ શખીરી મેરા ઉનકા મીલના.
રે જાઓ શખી.—

ખ્યાલ—૩.

જાગની ગુમાનીલાલ, પંખી બન બોલે.—જાગની૦
સુરજકી કરણુ ભઇ, ચકવી પીયા મીલન ગઇ,
હાથ લીયે ગંગા જલ, તુવર દોલે—જાગની ગુમાનીલાલ.

ખ્યાલ—૪.

જાગની બોલે સજન, ભોર ભઇ કર ભજન.—જાગની૦
ઉજ્યાલ પ્રગટ, જગત ઝલકત, સુરજકી કીરણુ ફરકત,
સુંદરી કર મટુકી લે ચલી, હંસકે પનઘટ.—જાગની બોલે સજન.

રામકલી—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

ધીમદર ધીમદર ધીમદર ટીલીલાના,
ટીલીલીલીલીલાના ટીલીલાના ટીલીલીલીલીલાનાહે.
ધીમદર ધીમદર ધીમદર.

દરમ દરમ દર દરદ દાની દર દાની દરદાનીહે
ઝીટીલીલીલીલાના ટીલીલાના ટીલીલાના હે.
ધીમદર ધીમદર ધીમદર.

તીલાનો—૨.

ઓદતન નાદીમ તનુમ તનુમ તનુમ.
તનનનના તનના દ્રેદ્રે તુમ તનના તન
તુમદ્રે તદીમ તદીમ દીમ તદરેના દેરના,
તનનનનન તદારે તદાની તરેદાની—ઓદતન.

રામકલી—પદ.

પદ—૧.

અબકો જો પાઊં તો હીરદૈ માઝ દુરાઊં.—ટેક.
હરીકો દરશન પાઊં આભુપણુ અંગ બનાઊં— ૧
ઐસો કો આની મીલાવે તાહી નીહાલ કરાઊં— ૨
જૌં પાઊં તો મંગલ ગાઊં મોતીયની ચોક પુરાઊં— ૩
રસ કરી નાચોં ગાઊં બજાઊં ચન્દન ભોન લીપાઊં— ૪
મણી માનક ન્યોંછાવરી કરી દૈં સો દીનસુદીન કહાઊં—૫
કેતકી કરણા બેલી ચમેલી ફુલીન સેજ બીછાઊં— ૬
તાપર પીયા પૌઢાઊં મૈં અચલા બાવ ડોલાઊં— ૭
ચંદર અગર કપૂર અરગજા પ્રભુકી ખોરી બનાઊં— ૮
જૌં બીધના કબહું યહ કરૈ તો કામકો કામ પુરાઊં.— ૯

પદ—૨.

શ્યામા શ્યામ અંકમ ભરી,—ટેક
ઉરજ ઉર પરસાય ભુજ ભુજ જોરી ગાઢે ધરી— ૧
તુરત મન સુખ માની લીન્હો નારી તેહી રંગ ઢરી—૨
પરસ્પર દોઉ કરત ક્રીડા રાધીકા નવ હરી— ૩
એસેહી સુખ દીયો મોહન સબૈ આનંદ ભરી— ૪
કરતી રંગ હીલોર જમુના પ્રેમ આનંદ કરી— ૫
રાસ નીશી શ્રમ દૂરી કીન્હો ધન્ય ધનીયહ ઘરી— ૬
સૂર પ્રભુ તટ નીકસી આયે નારી સંગ સબ ખરી.—૭

પદ—૩.

કહાં તુમ ઇતનેંહીં કો ગરબાની—
જોબન રૂપ ધોસ દસહીકો જ્યોં અંજુરીકો પાની— ૧
તૃણકી અગીની ધુમકે મંદીર જ્યોં તુપાર કનપાની—૨
રીસહીં જરતી પતંગ જ્યોતી જ્યું જાનતી લાભ ન હાની—૩
કરી કછુ જ્ઞાન ભીમાન જાન હૈ હૈ ન કોન મતી ઠાની—૪
તનુ ધનુ જાની જામ જુગ છાયે ભુલતી કહા અયાની—૫
નવસૈ નદી ચલતી મરજાદા સુધી ઐ સીંધુ સમાની—૬
સૂર ઇતર ઉસરકે બરષે થોરેહી જલ ઇતરાની.— ૭

પદ—૪.

તુંહીં પીય ભાવતી નાહીન આન,—
નીમી દીન મન મન કરત મનોરથ, રસ બસ કેલી નીદાન
ધ્યાન બીલાસ દરસ સંભ્રમ મીલી માનત માનીંની માન,
અનુનય કરત બીવસ બોલત હૈ દૈ પરી રંભન દાન,
પ્રથમ સમાગમતે નાના વીધી ચરીત તીહારે ગાન,
સૂર શ્યામ કુહબર અંતર સુની સુજસ આપને કાન.

પદ—૫.

સારંગ સારંગ ધરહી મુલાવહુ.
સારંગ બીનૈ કરત સારંગ સો સારંગ દુખ બીસારવહુ—૧

સારંગ સમૈ દહત અતી સારંગ સારંગ તનહી દીખાવહુ–૨
સારંગ પતી સારંગ ધર જેહે સારંગ જાઇ મનાવહુ–૩
સારંગ ચરણુ સુભગ કર સારંગ સારંગ નામ બુલાવહુ–૪
સુરદાસ સારંગ ઉપકારીણી સારંગ મરત જીયાવહુ–૫

દેશાખ–ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

હું તો અનબોલીરી આલી તેરે કાહાન
મોસુ ઐસી કીની.–હું તો અનબોલીરી૦
મથુરા જાએ ઉલટ આવતહી
બીંદ્રાબનમે ઝકઝોરી, રસકી કુસુમ્બી ચોલી મસકી.–હું તો૦

દેશાખ–ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

સંમૂદ્રા રે સમજત નાહી,
મૂર્ખ શીખે તો કચુ શીખ લે.—સંમૂદ્રા રે૦
ગાયન બજાયન રીજાયન ગુણી સકલ કલા રીજે તે
કચુ રીજ લે.—સંમૂદ્રા રે સમજત નાહી૦

દેશાખ—પદ.

પદ—૧.

દેખી સખી મેરો મન ન રહે શ્યામ બીના.—
અતીહી ચતુર જાની જામની મની વહ છબી પર મૈ ભઇ લીના–૧
અપની દસા કહોં મૈં કસો વન બન ડોલતી રૈની દીના—૨

મન તો ચોરી લીયો પહીલેહી ઝુરી ઝુરી હૈં રહો છીના—૩
વૈ મોહન મન હરત સહજહી હરી લે તાકો કરબ છીના—૪
સુરદાસ પ્રભુ રસીક રસીલે બઉનાયક હૈં ના બજીના.—૫

લલત—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

તુરી મન સમરન નીશદીન રટરે
શાહાનશાહે મદાર.—તુરી મન૦
જોહી જોહી ધાવત સોહી ફૂલ પાવત ન્યામત દેત હજુરી,
તાનસેન પ્રભૂ ઇતનોહી માગત અર્જ સુનાવત
તાન તાલ સમપુરી.—તુરી મન સમરન.

લલત—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

જોગી જંગમ જટી સેવરા
હમારે મંદીરયાં કૈસે સાવે રામ નામકો બાસા.-ટેક.
આશા તૃષ્ણા મારકે જા બેઠે મંદીરમે,
જુઠે ગોરીકે બચન હુમારે જો જાણે સો રોએ.-જોગી૦

ખ્યાલ—૨.

બાસ બસાવે પીયાકે અંગમે—બાસ૦
જો ચાહે તું પીયા મીલવેકો,
લગી રહત નીસ દીન આસ.—બાસ૦

ખ્યાલ—૩.

જાગી તોરે સંગ રંગીલી રે રાત—જાગી તોરે સંગ૦
સોવન દેવો, જગાવો ન પીયા,
સૈયાં રે લગાવો ન હાથ.—જાગી તોરે સંગ૦

ખ્યાલ—૪.

સબ નીશી જાગી હો લાલન,
પ્રાતહી આયો હોજુ રંગ ભર.—સબ નીશી જાગી૰
હમ તે અદીક ભામ જીન તમ બસ કીયે,
પ્રેમ પ્રીત ચખાય.—સબ નીશી જાગી૰

ખ્યાલ—૫.

પીયા મોસુ રૂશ રહે, હીતરહીત બોલત
બચન અત નીઠુરાયે.—પીયા મોસુ રૂશ૰
હમ સો અવદબંદ અનંત બલમ રહે,
કાહુ તીરીયન કે તમ ભોરાયે.—પીયા મોસુ રૂશ૰

ખ્યાલ—૬.

રે મન સુમરન કર રે તું
ભજ હર નામ આધાર.—રે મન સુમરન.
યે ભવસાગૂરમે દુખ રહત હે
કૈસે ઉતરોંગે પાર.—રે મન સુમરન.

ખ્યાલ—૭.

અહો પ્રભૂ આશરા તેરા,
મૈં બંદા તું સાહેબ મેરા.—અહો પ્રભૂ૰
ઇસ ચરનનકો ઓત ભરોસોં,
જીનસેં હોત નવેરા.—અહો પ્રભૂ૰
જો તું આયા વારી ફીર પસ્તાયા,
બીચ જનજાલ ઘણેરા.—અહો પ્રભૂ૰

ખ્યાલ—૮.

ઉઠો પ્યારે ભોર, કરત કલોલ, અબલગ તું ક્યું રહે ગફ્લત સોય.—ઉઠો પ્યારે.

એક તો અંધેરી કારી, દામની દમકત, ચીરીઆં કરન રહી શોહોર.—ઉઠો પ્યારે.

ખ્યાલ—૯.

હે દઇયાં મોરી છતીયાં ઉમંગે ભુજ ફરકત જાત પલકરકી
અંગરીયાં ખુલ રહીયાં.—હે દઇયાં મોરી છતીયાં ઉમંગે૦
આનંદ હોત જી અગમ બધલવા
આંગણુ ફાગણુ બોલી બોલ,
ફુલ રહી ફુલ બાદીયાં.—હે દઇયાં મોરી છતીયાં ઉમંગે૦

લલત—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

નેના નીંદ ભરે હો ગોરી તેરે નેના,
નેના નીંદ ભરે હો૦—ગોરી તેરે નેના૦—નેના૦
જાઇ જુઇમે ઔર સુધંદના કેતકે ગુલાબાં,
ફુલી, કરન ફુલ ફુલો દાગેના.—નેના નીંદ ભરે હો૦

ઠુમરી—૨.

બાસ બસાવે પીયા કે અંગમે—બાસ૦
જો ચાહે તું પીયા મીલવેહો,
લગી રહત નીસ દીન આસ.—બાસ૦

ઠુમરી—૩.

લારીરા બંનરા બાજુબન તોરા બાસી.
લારીરા બંનરા, બાજુબન૦
જબ લગ ધટમે, પ્રાણુ બસતહે,
તુમ થાકોર હમ દાસી.—લારીરા બંનરા૦

લલત—પદ.

પદ—૧.

મૈં જાની જહાં રતી માની.—ટેક.

તુમ આયે હો લલના જબ ચીરૈયા ચુહચુહાની—૧
મુખકી બાત કહા કહોં હાની બાતનીહી પહીચાની—૨
છતે પર અંખીયાં રસ મસાની અરૂ પગીયા લટપટાની—૩
ભાલ જાલક રંગ બનાયે અધર અન્જન પ્રગટાની—૪
બીન ગુન બની માલ સબ અંગઅંગ ઉલટી નીશાની—૫
સુરદાસ પ્રભુ ગુન નીધાની અન્તર ગતકી જાની—૬
ધની ત્રીયા તુમકો જો સુખ દીની સંગ જાગત રૈની બીહાની.—૭

પદ—૨.

મૃદુ કપોલ લોલ યુગલ કુણ્ડળ કૃત શોભં—૧
હીરકં કૃત ચીબુક ભુષણુ વીરચીત બીક્ષોભં—૨
કંઠ શોભી મુક્તા મણી ભુષણી ઘોત ગ્રીબં—૩
ભાવ ભરતયા વશી કૃત યુવતી જન જુબં—૪
કહી તટગત પીત બસન શોભીત નીજરૂપં—૫
પદ નખ સુખમા બીમાન સુર નર મુની ભુપં—૬
બીજ્ઞા પન મેત દેવ માનય મમ બચનં—૭
શ્રી બલ્લભ ચરણુ કમલ કૃપયા કૃત રસનં.—૮

પદ—૩.

ઐસેહી ઐસે રૈન બીહાની.—ટેક.

ચંદ મલીન ચીરૈયા સુની કાકકી બાની.—૧
બૈલ બધે અનતહી કાહુકે મનકી આસ ભુલાની.—૨
કપટી કુટીલ કુર કહા જાને શ્યામ નામ જીય આંની.—૩
કોકીલ શ્યામ શ્યામ અલી દેખો શ્યામ રંગ હે પાની.—૪
શ્યામ જલદ અહી શ્યામ કહાવત સુક શ્યામ સોં વાની.—૫

પદ—૪.

રાધે છીરકત છૈલ છબીલી.—ટેક.

કુચ કુંકુમ કંચુકી બંદ તુટે લટકી રહી લટગીલી.—૧
બંદન સીર તાટંક ગંડપર રતન જડીત મની લીલી.—૨
ગતી ગયંદ મૃગ રાજ સુકટીપર સોભીત કીંકની ઢીલી.—૩
મચ્યો ખેલ જમુના જલ અંતર પ્રેમ મુદીત રસ ઝીલી.—૪
નંદ સુવન ભુજ ગ્રીવ બીરાજીત ભાગ સાહોગ ભરીલી.—૫
બરષત સુમન દેવ ગણ હરષીત દુદુંભી સરસ બજીલી.—૬
સુર શ્યામ શ્યામા રસ ક્રીડત જમુના તરંગ થંકીલી.—૭

બીલાવલ—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

હેં દેખો કંવલ નેન કંવલ તોએ ડારડાર;
પાંત પાંત ઈન નેનન કહું ભરજાત—હેં દેખો૦
હેં બીચારે જલબાસી ભગતરૂપ ભએ રાગી;
રાજા જશોમત વારૂં અલબલી કહું નહીં સમજત—
હેં દેખો કંવલ નેન૦

ધ્રૃપદ—૨.

હોંકાર અપાર જગત આધાર સબ નરનારી સંસાર જપે હે;
બાવન અખરમે ધર અખર જોત પર દોત
તન કોટ તપ હે—હોંકાર અપાર જગત આધાર૦
સીદ્ધ નીરનજન ભેદ અલેક સ્વરૂપ નરૂપ,
જોગન્ધર થપેહે.—હોંકાર અપાર જગત આધાર૦
એસો અંત મહે હોંકારકો, પાપ જેસો જાકે
નામસે કપેહે—હોંકાર અપાર જગત આધાર૦

બીલાવલ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પીયા બીન કેસેકે ભરીએ મા ધીરજ ધરીએ
કલ ન પડત ઘડી પલ—પીયા બીન૦
જાગત જાગત ગીનત તારે ઉન બીના મોરી
નેક ન લાગી પલ.—પીયા બીન૦

ખ્યાલ—૨.

કવન બતરીઆં ગઇલા મા,
અબ મોહે દેવો બતા અતહી અત મોરા ચોરવા
ગઇલા.—કવન બતરીઆં૦
લેન ગઇ સોદા બાટવારે ઇતની ધરીમે
ગઇલી કોઓની ઓરે—કવન બતરીઆં૦

ખ્યાલ—૩.

અબ મોરી રામ રામ કહીયો કહીયોરે
બાલમસુ બેગ લે જાઇઓ પતીઆંરે–અબ મોરી૦
ઇતની બીનતી મોરી ઉન સંગ કહીયોરે
સીએરી હોત છતીયાંરે—અબ મોરી૦

ખ્યાલ—૪.

ઉધો બેઆકુલ ભઇ, ખબર નહી તનકી,
કહાંસુ કહીયે મનકી.—ઉધો બેઆકુલ૦
આપન જાય દ્વારકા છાયે,
હમ જો ભઇ બન બનકી,—ઉધો બેઆકુલ૦
મથુરાં છાંડ દ્વારીકાં આયે, નીપત કથોર ભયે મોહનજું,
સુરદાસ પ્રભૂ તુમ્હારે મીલનકુ કવન સેવા મે ચુકી.—
ઉધો બેઆકુલ ભઇ૦

ખ્યાલ—૫.

કૈતે ગુણુ રહેઓ રે ઉદાસી ઓ ભવરા તું—ટેક.
મુખ તેરા કાલો, બદન તેરા પીળો,
સબહી ફુલનકો રે બાસી—ઓ ભવરા તું કૈતે.

બીલાવલ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

નાદર તુમ તરધીમ તનનનનનન તનન
તદરદાની ઉદનનાત તનદરના તનમ તનમ.
નાદર દર દર ધીમ તનનનન ઉદનનાત
તનદરના તનમ તનમ—નાદર તુમ.

તીલાનો—૨.

અહે અલેલાલે એલેલીલી એ લાલે
ઓમત્રે એલી એલા એલા.—અહે અલેલાલે૦
ઓમત્રે તનતોમ તનોમ તનનદેરેના
તનદેરેના તનદેરેના તોમના ઓમત્રે એલી
એલા એલા એલા—અહે અલેલાલે૦

બીલાવલ—પદ.

પદ—૧.

કુંજ ભવન રાધા મનમોહન—ટેક.

રતી બીલાસ કરી મગન ભએ અતી નીરખત નયન લજોહન–૧
ત્રીય તનુકો દુખ દુરી કીયો પીય દૈ દૈ અપની સોહન–૨
બારબાર ભુજ ધરી અંકમ ભરી મીલી બૈઠે દોઉ ગોહન–૩
પીતામ્બર પટું સોં પોંછત હરખી પરસ્પર જોહન–૪
સુરસ્યામ સ્યામા મન રીઝવત પીન કુચની ટક ટોહન–૫

પદ—૨.

ભૃંગીકે ભજું ચરન કમલ પદ જહાં ન નીશીકો ત્રાસ,
જબ બીંધુ ભાન સમાન એક રસ સુર બારીજ સુખ રાસ.
જહાં કંજ લગ ભક્તી હોતી નો લછન રસ એક નીગમ સંગ,
શુક નારદ સારદ ભંવર ભૃંગ અનંગ.
શીવ બીરંચ ખજંન મન રંજન છીન છીન પ્રગટ પ્રવેશ,
સુનુ મધુકરી ભ્રમ ત્યાગ મદન રાજીવ કેશ.
ચરણ સરોવર બ્રહ્મ શીવ હંસ શનકસનંદન બ્યાસ,
સુર પ્રભુ સુગંધમે પ્રફુલીત તહાં ચલ કસો બાસ.

પદ—૩.

તુમ ન્યાય કહાવત કમલ નૈન—ટેક.
કમલ ચરનકર કમલ બદન છબી અરૂઝુ સુનાવત મધુરે બૈન.—૧
ગાત પ્રગટ રતી રબીહી જનાબત હુલસત આવત હો અંગ દૈન.-૨
નીસી દ્વાર કપાટે સદલ બધુ મધુપની પીવત પ્રેમ ચૈન.—૩
મીલેહુ માંઝ ઉદાસ અનત ચીટ બસત સદા જલ એક ઐન.—૫
સુર કપટ ફલ તબહી પાય હો અપની અરપ જબ દૈ હે મૈન.—૬

પદ—૪.

યા રબ યા દીલજાની, યા રહીમ આલમનવાજ—ટેક.
ફલકમે ઝલક ભઇ, તારેકી જડત હુઇ,
ચંદ જલકે રેનમેં, સુરજ દીન દમનવાજ.—૧.
જલ સાગરમે રેલે, મીન વાંહી ચેન ખેલે;
જમીં પરબત બનાયકે, તૃવર સબનમનવાજ,—૨.
સંગમે સંગ રચીયો, ગોહર સંગમે છુપીયો.
કહે રૂસ્તમ બદનમે દમ, દમમે સનમ કરીમનવાજ.—૩.

પદ—૫.

વૃન્દાબન હરી રાસ ઉપાયો–દેખી શરદ નીશી રૂચી ઉપજાયો–૧
અદભુદ મુરલી નાદ સુનાયો–યુવતીન સુની તનુ દશા ગંવાયો–૨

ભીલી ધાઇ મનકો ફળ પાયો—જંગમ ચલે જયું ચલની થીરાયો—૩
ઉલટી જમુના ધાર બહાયો—સુની ધુની ચંચલ પવન થકાયો—૪
સુરનર મુનીકો ધ્યાન ભુલાયો—ચન્દ ગમન મારગ બીસરાયો—૫
રૂપ દેખી મન કામ લજાયો—રસમે અન્તર બીરસ ન્હવાયો—૬
યુવતીનકે તન બીરહ બઢાયો—મહુરી માળે હીત અતી ઉપજાયો—૭
ફેરી રાસ મંડળી બનાયો—ભાવભાવ કરી સબની રીઝાયો—૮
કલ્પ રૈની રસ હેત ઉપાયો—પ્રાત સમય જમુન તટ આયો—૯
નારીનકે નીશી ભ્રમહી મીટાયો—યુવતીન પ્રતીપ્રતીરૂપ બનાયો૧૦
શીવ નારદ શારદ યહ ગાયો—ધ્યાન ટર્યો ચીત તહાં લગાયો—૧૧
રાધા વરનીજુ નામ કહાયો—સુરદાસ કછુ કછુ કહી ગાયો—૧૨
રમાકન્ત જા સુખકી ધ્યાયો,સો સુખ નન્દ સુવન વ્રજ આયો.—૧૩

પદ—૬.

હરી મુરલીકે હાત બીકાને—વહ અપમાન કરલી ન લજાને.—૧
વહ ઐસે કર લીયે દેવાને—બાર બાર બા જસહી બખાને.—૨
ઠાઢે રહત પાયન પીરાને—એતે પર મન રહત ડરાને.—૩
આયસુ દેત સુનત મુસુકાને—જીવન જન્મ સુફલ કૈ માને.—૪
વહ ગરજતી વે હરે બતાને—બાર વાર અધરની પર ઠાને.—૫
ત્રીભુવન પતી જે કહીયત બાને—તા તે સબતનુ દશા ભુલાને.—૬
વા આગે હમ સબની સુગાને—વહ ગાવતી વે સુનત પગાને.—૭
સુર નેતી નીગમની જેગાને—તે મુરલી કે નાદ ઠગાને.—૮

પદ—૭.

મેરે દુ:ખકો ઓર નહી.—ટેક.

ષટ ઋતુ શીત ઉષ્ણુ બરખા, મૈ ટાઢે પાય રહી.—૧
કસકી નહીં નેકહું કાટત ઘામે રાખી ડારી;
અગની સુલાક દેત નહી મુરકી બનૈ બનાવતી જારી—૨.
તુમ જાણુતી મુહી બાંસ બંસુરીયા અગીની ઝાંપ દે આઇ;
સુર શ્યામ ઐસો તુમ લેહુ ન ખીઝતી કહા હૌ માઇ—૩.

પદ—૮.

શ્રમ કરી હો જબ મેરીસી.—ટેક.

તબ તુમ અધર સુધા રસ બીલસોં મૈં હૈ રે હોં મેરીસી.—૧
બીના કષ્ટ યહ ફલ ન પાય હોં જાનતી હો અબ ટેરીસી.—૨
ષટ ઋતુ શીત તપની તનુ ગાર્યો બાસ બંસુરિયા કેરીસી.—૩
કહા મોન હૈ હૈ જો રહી હો કહા અરતી અબ સેરીસી.—૪
સુનહુ સૂર મૈં ન્યારી હૈ હોં જબ દેખો તુમ મેરીસી.—૫

પટમંઝરી—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

ચહરત પરબલ દલ બલી રામચંદરજીકે
છુટ ગયે જલઠલ અરુણકે જાગતે—૧
સુકત નદી ઓર ફુટત પાહાડ
શેશફુન કલમલાનો ગરૂડ ગગન રહી છાંયકે—૨
રથગજ હસ્તી પેઆદા લે કે
સન્મુખ આયો મેઘનાદ ધાયકે—૩
તાનસેનકે પ્રભૂ લછમનકુ લીયે સાથ
હનુમાન અંગદ દોહુ જોદ્ધા બનાયકે—૪

ધ્રૂપદ—૨.

કાન્હ પ્યારા કહુ પાયોરી.—ટેક.

શ્યામ શ્યામ કહી કહતી ફીરતી યહ ધુની વૃન્દાવન ગયોરી—૧
ગર્વ જાની પીય અન્તર હૈ રહે સો મૈં વૃથા વઢાયોરી—૨
અબ બીનુ દેખે કલ ન પરત છીનું શ્યામ સુન્દર ગુન ગાયોરી—૩
મૃગી મૃગની દ્રુમ ખગ સારસ પીક કાહુ નહી બતાયોરી—૪
સુરદાસ પ્રભુ મીલહુ કૃપા કરી જુવતી ન તેરી સુનાયોરી.—૫

પટમંઝરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

શ્રી ગોપાલ લાલ પીઆરે મુખરા બતાકે જા.—ટેક
અંખ્યા દરસદી પ્યાશી, ટુક પ્યાશ બુજાતે જા—૧.
મોરા જીગરમે ખંઝર ટુક ધા સીલાતે જા—૨.
દયારામકે પીતમ પ્યારે મેરે ઘરકુ આતે જા—૩.

પટમંઝરી—પદ.

પદ—૧.

માય મોહનાકી મુરલી મેં મોહની બસતુ હૈ.

જબ તેં સુની શ્રવન રહ્યો ન પર ભવન દેહ તેં મનહુ પ્રાણુ અબ નીકસતુ હૈ—માય મોહનાકી૦

કહા કરૈં મેરી આવી બાસુરીકી ધુની સાલી માત પીતા પતી બન્દુ અતીહી તરસતુ હૈ—માય મોહનાકી૦

મદન અગન અરૂ બીરહકી જવાલા જરી જૈસેં જલહીન મીન તટહી દરસતુ હૈ—માય મોહનાકી૦

અતીહી તપતી છાતી લાગતી હૈ પ્રેમ કાતી ફુલનકી માલા મનો બ્યાલ હૈ ડસતુ હૈ—માય મોહનાકી૦

સુર સ્યામ મીલનકો આતુર વ્રજકી બામ એક એક પલ જુગ સમ જ્યો બીતતુ હૈ.—માય મોહનાકી૦

પદ—૨.

સુની આધીસી રાતી મોહન મુરલી બજાવે—ટેક.
નીંદ ઉબટી ગઇ મન મુરઝાની પ્રાણુની ઔર ન ભાવે—સુની૦
મન હર લીયો દેહ ગતી ભુલી ગૃહ આગન ન સુહાવે—સુની૦
સુરદાસ પ્રભુ મુરલી તાનની દશા દેહ બીસરાવે.—સુની૦

પદ—૩.

મોહન મન મોહી લીયો લલીત બૈનુ બજાઇરી—ટેક.
મુરલી ધુની શ્રવન સુનત બીવસ ભઇ માઇરી—મોહન૦
લોક લાજ કુલકી મરજાદા બીસરાઇરી—મોહન૦
ઘર ઘર ઉપહાસ સુનત કછુ ન લજાઇરી—મોહન૦
ઔર જપતપ બેદ પુરાન કછુ બૈન સુહાઇરી—મોહન૦
સુરદાસ પ્રભુકી લીલા નીગમ નેતી ગાઇરી—મોહન૦

ચોથો રાગ—દીપક.

દીપક—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

હે તન બનાય બરસત અગ્ની તરસત રોમ રોમ દીપક દરસન કર દેખ ઉજયાલે અનંત અપરમપાર ॥ ટેક ॥

જગત ગગન ઝલકત ઝલકાર સેસ્ત્ર સેતાર જેતેતે તે કોટી કોટી બની હે મસાલ ગ્યાન સમજ અંગાર ॥ ૧ ॥ હે તન૦

નીશદીન સીલગત રહેત મોહાન અગ્ની ઓકાર પૃથ્વી પાતાલ આકાસ ઉનકે બસન દરસન પ્રકાશ આધાર ॥ ૨ ॥ હે તન૦

સકલ જોત અગ્ની સાગર જવાલા મેરૂ પ્રકાર તું બીચાર અગમ નીગમ પ્રથમ અગ્ની ઉપજાવન અંધ્કાર; કહે મીયા તાનસેન સુન ગુણી અકબર શાહ હે ધરત્રી ઓદ્ધાર મંગલ દીપક માન ગ્યાન બ્રહ્માવતાર ॥ ૩ ॥ હે તન૦

ધ્રૂપદ—૨.

હેં ધન ધન દીપક તું સેસ્ત્ર સેતારે પ્રકાશ—॥ ટેક. ॥

નીશ દીન માન, જીવન પ્રમાન, આનંદ ગ્યાન, જગત નીરમાન, સુર તાન અવીનાશ. ॥ ૧ ॥ ધન ધન૦

સકલ ધ્યાન દેત એઇ રંગ પ્રકાશ, એઇ મરન જીવન રૂત રૂત, કહે મીયાં તાનસેન ગુણી નીગુણી સએકી એ જોત નીરનતર શીલગી હે સાસ. ॥ ૨ ॥ ધન ધન૦

દેશ—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ચતરંગકો ગાવે રસ રંગતસે ઓર તીવર કોમલ દેખ ભાલકર ધર તીવર અદ કોમલ સુરસે નેહારો નેહારો સુર સંગતસે.—ચતરંગકો ગાવે૦

દીર દીર તાનાના દીર દીર તાનુમ તનાના તાના દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર દાની.—ચતરંગકો ગાવે૦

ઉનનેચાસ કોટ તાણુ જીણુકે કઠણુ રંગીલે હે બોલે મમ પપ નીની સા માની ધ પ મ ગરે ગીનતર કરતક તુંદર કરતક ધીતા ધીતા તાની નીકતર કરતકા તરકત ધીનકત કતરાનતકધા તકરાનતકધા તકરાનતકધા.—ચતરંગકો ગાવે૦

ચતરંગ—૨.

ચતરંગ રસ સન મીલ સુરસું ગાવે, કર ગેઆન ધેઆન મનમે બીચાર, તબ સબ ગુણીઅનમે કર દેખાવ.—ચતરંગ રસ૦

ની તોમ તોમ તોમ તની તોમ તદરેદાની નાદીરદીર તુમ દીરદીર તુમ દીરદીર તુમ દીરદીર તાના તુમદીર તદરેદાની.—ચતરંગ રસ૦

ગ મ પ ની સા રે પ મ ગ રે સા ની ધ મ પ ધ મ ગરે નીસારે પ મ ગ રે મ ગ ની સા રે ની ધ મ પ ધ મ ગરે.—ચતરંગ રસ૦

તાન તાલ બોલ લેહે કે અંછર પતરી બેઠાવત ગાવત ગેઆન સરસ નીત અતહી છબીલે ધનતર કીરતક નક તીકધા કરાનધ, કરધા નધા કતીનાકરાન તારતાધા.—ચતરંગ રસ૦

દેશ—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

દરશન કેસે પાઉ મોરી આલી
કોન જતન કરૂં ઘરી પલ છન મોપે ભારી.—પીયા બીન૦
ઉન બીન બીરહા સતાવે ન પાવે
મુજ બીરહનકો કુચ્યુ ન સોહાવે
મોરી સજની તલપ તલપ બીતી સનદ
મોએ અબ નીશદીન.—પીયા બીન૦

ધ્રૂપદ—૨.

બાજન લાગીરી બંસરી બ્રજ નંદલાલકી
શ્રવન સુનત સુધ ભુલી તનકી.—બાજન૦
સુર સુરસુ મોરછના સો ફુંક દીનીતે
ગેર ગેર આઇ ગઇઆં બન ઉપબનકી.—બાજન૦

ધ્રૂપદ—૩.

યેહો નંદલાલ આજ દેખ્યો મૈ વીશાલ ખ્યાલ
વ્હે ગઈ નીહાલ તાકો મન યહ સાખી હૈ.—યેહો.૦
ગોરે ગોરે ઉરજ ઉતંગનપૈ તંગકસી,
નઈ નીલી કચુકી મીહીં સુગંધ ચાખી હૈ.—યેહો૦
ગ્વાલ કવી કહેં ખુલી ગોટાકી સફેદ ધારે,
વીજવેલ વીંદલી સુન્હેરી અભિલાખી હૈ;
ગંગ શિવ સીસપૈં સુનહીં સબ લોગનપૈં,
પ્યારીનૈં ત્રીવેની શીવ સીસ કરી રાખી હૈ.—યેહો૦

ધ્રૂપદ—૪.

રામ નામ શમરણ કરો, તનકી કપટ દુર કરો, તબહી કુછ કામ સુફળ હોવેગો તેહારો.—રામ નામ૦
અજહુ તુ સોચ કાહે હોત હએ અચેત અબ બીત જાત બએસ નીકે અબહુ સંભારો.—રામ નામ૦

ધ્રૂપદ—૫.

એરી સખી શ્રાવન આયો બરખા રૂત આઇ નએના તપત શામ પીયારે બીન.—એરી સખી૦
સુરકો બેગી સ્વામી દરશન દીજે ધાયલ કબ રેહે પુકારે બીન.—એરી સખી૦

દેશ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

રાત ચૂરા રંગ લાગા, રંગ લગા દે
સાહેબા એ ચુનરીજી કાંહીરે.—રાત૦
પાંચ મોહોરદા ચૂરલા મંગા દે
લાડી થારા બૈયાંદા રંગ રૂડા.—રાત૦

ખ્યાલ—૨.

બરખત નેના રકત પિયા બીન
ઘરીઘરી પલપલ છીનછીન દીનદીન,
કટત રેણુ તારે નીત ગીનગીન.—બરખત૦
બીસરતસે મીટે ના એક ઘરી,
તલપત જલ બીન જેસે મછલી;
નહી આવે પિયારે ઘર કુબરી,
કહો કેસે નજીર જીએ બીરહીન.—બરખત૦

ખ્યાલ—૩.

ધીરા મોંસે બોલો ધીરા મોંસે બોલો, મોતીરા ચુગેછે, ધીરા મોંસે બોલો, બાઇજી સુનેછે—ધીરા મોંસે બોલો૦
હું તો થારી દાસી વારી, થેં મારા સાહેબા, રાજ એ દીલુંદી ગુંઠી મોંસે ખોલો.—બાઇજી૦—ધીરા૦

ખ્યાલ—૪.

કેસરીયા બાલમરા, કેસરીયા બાલમરા, તુ મારે મેહેલા આતા જા.—કેસરીયા૦
પંડિતને પુછું જોશી બામના, સુભ ઘડીસે આવે પીયા મોરે અંગના, આવેગા મોરા મનકા મોતી, હુશ્નકા સરદાર.—તુ મારે૦—કેસરીયા૦
ઉપો થારે દેશમે, નીપજે તીન રતન;
એક ઢોલો, દુજી મારવન, ત્રીજો કસુંબલ રંગ.—કેસરીયા૦

ખ્યાલ—૫.

માંની શીખ માંની રાજા હો મેહેલે પધારો મોહા- રાજ.—માંની૦

ઇતની અરજ મોરી માન લે સાહેબા, લાડી થારે ઉભી હોજી બાકો રાજ.—મેહેલ પધારો.—માની૦

ખ્યાલ—૬.

મારૂજી ચાંદની રાત, સેલરીયાં કયું નાં ચાલો.—મારૂજી૦

ઉભી ઉભી મીર્ગાનેણી અરજ કરેછે, લાદી જીરા ગોરે ગોરે ગાલ.—મારૂજી૦

ચાંદની રાતે છીટક રહે તારે,ભોર ભઇ ઘરે આવ.—મારૂજી૦

ખ્યાલ—૭.

રાજા બાહાદુરરા રાહો કાઇ જાણે હુમારી કાંઇ બોલો મતવારો છેલ હો.—રાજા૦

શીશ પાગ લટપટી શોભે. કર શોભે સદારંગ મધ ભર પીયાલો.—રાહો૦ રાજા૦

ખ્યાલ—૮.

અરજી સુણો માહારાજ
નરપતરા શિરતાજ.—અરજી૦
બેગિ પધારો રંગ મેહેલમેં
રાણીજી બુલાવે છે આજ.—અરજી૦

ખ્યાલ—૯.

માનુ પીયા મદ રંગ થકી, વાકો નામ બરોરી.—માનુ૦

રસરાજ સૈયાં હમસે ન બોલો, પ્રીત કરીયત ભંગ તકી.—માનુ પીયા૦

ખ્યાલ—૧૦.

મારકે મોરે પીયા તીર, તીર નજર ભર.—મારકે૦

તીરોંકા મારા કછુદીન જીવે, નેનુકા મારા હુવા ફકીર.—મારકે૦

ખ્યાલ—૧૧.

જાંન બુજકે રહીઓ મેરા મન સેંત લીનો ઠગીઆન છલકેરે.—જાન૦

લાખો જતન કીએ એરી એ મા તોએ મેરી એક ન માંની, કાહા કરૂં કચુ બસ નહી મેરાં, તુમ રાજા, હમ રાંણી હેરે હેરી.—જાન૦

ખ્યાલ—૧૨.

કલીયાં બીનન જાઉં રાજાજી થારે બાગમે મેં તો.—કલીયાં બીનન જાઉં૦

કલીયાં બીનન મેં ચલી ધન જોબનકે માંહ્ય કાંટા લાગા પ્રેમકા નીવરી નીવરી જાઉં.—કલીયાં બીનન જાઉં૦

ખ્યાલ—૧૩.

હે રાત પીયા કારણુ બેઠી સઘન મના દીયા.—હે રાત૦

જગમગ જોત જગા દે મોરી સજની,

ફુલવન સેજ બીછાદીયાં સો નનદીયાં.—હે રાત૦

ખ્યાલ—૧૪.

કર ના પકડ ઓ રાજ, મોરી કર ના પકડ,—

કર ન પકડકે છાંડ દે મોરી બાંય ધરનકી લાજ.—કર૦

તુમ સરોસીર માનશ્રોવર, હમ પંછી પ્રેમ તૃષ્ણા એક અન્મોલ અરજ કરત હોં, પ્રીતમ ગત મોરી સુનીયો કઠન પ્રીતકી લાજ.—કર૦

ખ્યાલ—૧૫.

પ્રીતમસેં કદી પ્યાર ન જાય,—

હરખીત મુખ નીત હુ દરસાય.—કદી પ્યાર ન જાય૦

મહા ગૂણીજન શ્યાણી, મધુરી બાની લલચાની,

પ્રાણજીવન મન ભાય.—કદી પ્યાર ન જાય૦

ખ્યાલ—૧૬.

સુરતજી ન ભુલ્યો પીયા હ્મારી
મેં તો આઇ હું સરન તેહારી.—સુરત૦
ગુણકા કરમ મોયે એકભી નાહી
અવગુણ ભરી હું સારી.—સુરત૦
દેશ બદેશમે નામ તેહારા
રટત હે સબ નર નારી.—સુરત૦
મોરે મનમે સુરત તોરી પ્યારે
એક પલમે હોત ના નેહારી.—સુરત૦
મહા સોચમે આન પરી હું
સો મોઇ બેગ ઉભારી.—સુરત૦
નીજામુદીનકે લાલ ફકરૂદીન
મોજ તેરે બલહારી.—સુરત૦

ખ્યાલ—૧૭.

દેશરે પધારો મારુજી,—
મને લૈ ચાલો ગુમાની ઢોલા હ્મારે.—દેશ રે પધારો૦
ઇન દેશરાકો મરમ ન જાને,
મ્હારે હીય લગન લાગો છછે તુહ્મારો.—દેશરે પધારો મારુજી૦

દેશ-તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તનન દીરદીર તોમ તન દેરેના
તદાની ઓદન ત તેલ તારે તદરેદાની.—તનન૦
તન દેરેના તન દીર દીરના તદેરના તનદેરે
તદરેદાની તાદીઅના રે તદેર તદેર તન દીર દીરના તન
તન તોમ તન દેરેના.—તનન૦

તીલાનો—૨.

તનુમ તનુમ તન દેરનાં તન દરેનાં તન દેરનાં તદરે-
દાની.—તનુમ૦

નાદીર દીમ તદીમ તનુમ તનનદેરે તુમદર દીરદીર
દીરદીર દીરદીર તદરેદાની.—દીન તનુમ૦

તીલાનો—૩.

તદરેદાની દીમ તનોમ તનદેરના,
તનદરેના તનદરેના, તદરેદાની દીમ.—તદરેદાની૦

નાદરદીરદાની તુમદરદરદાની તદરેદાની દીઅનરે તોમ
તન તક્ડાન ધુમકડતક કડાનધા.—તદરેદાની૦

દેશ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

બતા મારૂજી પ્યારો દેશ રહી હઉં.—બતા૦

ઘડી પલ સમરન કરત દેખુંગી પીયર વાસ દેશ-
લારૂ પ્યારો દેશ.—બતા.

ઠુમરી—૨.

થારી આંગણ આગે મતવાલે મારૂજી.—થારી૦
કબકી થારી મે અરજ કરૂં છું
મારૂ ઢોલાં જીયા ન સતા.—થારી૦

ઠુમરી—૩.

સુનો તુમ યાર પરદેશી બચન કયેસે નીભાવોગે.—સુનો૦
નદીઆં જોરસે બેહતી ખવૈયાં સુજ નહી પડતી,
પોકારૂં અપને હેમતકુ લગા દેઓ પાર મોરી નૈયાં.—સુનો૦
બાળપન ખેલમે ખોયા, જુવાંની નીંદભર સોયા,
બુઢાપા દેખકે રોયા, નબીજી આસરા તેરા.—સુનો૦

ઠુમરી—૪.

કુવા પાણીડા ભરે, મત ભર મોરી ગોરી.—કુવા૦
સીરપર ઘડા, ઘડા પર ઝારી, ચાલ ચલે મત ગુંગરવા.—કુવા૦

ઠુમરી—૫.

કાંઇ બોલો માહારાજ, ચતુર સુઘડ સરદાર સીપાહી
અપણી મોજ સીરતાજ.—કાંઇ બોલો૦
બાંધુંન સમશેર ઢાલ કટારી હાતાત ગેઉન ભાલા. અલબેલા
તુમી કુનીકરે જાતા, તુમ ગરીબનવાજ.—કાંઇ પીયાકો૦

ઠુમરી—૬.

કાંઇ જાનુ બએરન બનસી ફેર બજીરે. મએ૦—કાઇ જાનુ૦
એ બનસી મોરા મન હર લીનો કાનન ભનક પરી.-
રે મએ૦—કાંઇ જાનુ૦

ઠુમરી—૭.

દેશ કોઇ પીયાકો બતા દીજો રે,
મએ તો લઉગી જોગનયાંકો બેશ.—દેશ કોઇ૦
આ નગરી તોરી રાહે ના જાણુ; અછપળ પીયા પરદેશ.
—દેશ કોઇ૦

ઠુમરી—૮.

ઓ ભોલી મારવારન થારો દેશ રૂરો.—ઓ ભોલી૦
ચંદ્ર સરીખો થારો મુખો બીરાજે
ઓર બીરાજે છે થારા બાંહીરો ચુરો.—ઓ ભોલી૦

ઠુમરી—૯.

મોરે ઘર ફુલી કેસર ક્યારી રે
આવો તો બીહારીજી.—મોરે ઘર ફુલી૦
ચંપાબી ફુલા ચંપેલી ફુલી
કેવડેકી ખુબી હે ન્યારી રે.—આવો તો૦

ઠુમરી—૧૦.

સુરતીયાં રે લાગ રહી હરસુ.—સુરતીયાં૦
લાગન લગ ગઇ સ્વપ્નમે જાની
મોરે મન બસ ગઇ રે.—સુરતીયાં રે૦

દેશ—દાદરો.

દાદરો—૧.

પુરહનકે પાત રસીલે પવન રસ ડોલે હો૦
વહે પુરવઇઆં સખી સબ સોવત,
સૈયાં મોરા નીપટ અનારી.—પવન રસ૦

દાદરો—૨.

જરા નયેનોસે નયેના મીલા, મીલારે પરદેશીરા બાલમ,
પનીઆં મેં કેસેકે ભરૂં૦—જરા નયેનોસે નયેના મીલા૦
સાસ બુરી મેરી નનંદ હટીલી, ચોલીબંધ કેસે કે બાંધું;
બાંધું રે પરદેશીરા બાલમ, પનીઆં મેં કેસે કે ભરૂં૦—જરા
નયેનોસે નયેના મીલા૦

દેશ—અશાવરી.

અશાવરી—૧.

આજ રહુંગી રાત પના મારો આજ રહુંગી રાત,
થાકોર થારે બગલમે કાંઇ મેં તો આજ રહુંગી રાત.—આજ૦
આબે મોરે બનગન ફુલે કોઅલ શુબદ સુનાએ,
મેં તો જો પછુ એ સખીરી સોચ ગરૂઆ.—આજ૦

દેશ—પદ.

પદ—૧.

રમાંપત નામ સુમર ભવ તરના,
હરી ચરનન ચિત ધરના.—રમાંપત૦
મુરારી ગુનન કરી શ્રવન સુરત દેખો,
પ્રભુજીકી અંખીઆં ગંગાકી તટ સંચરના.—રમાંપત૦

પદ—૨.

હેરી થારો કોન પતીહારો મન લોભીરે.—ટેક.
તુટ ગઇ ભીત, ઉખડ ગઇ ટાટી
મતીમે મીલ ગયો ગારો.—હેરી થારો કોન૦
પખીન દેશરો શાથોઇ મીથો
ગાઠે ગાઠ રશાની આરો.—હેરી થારો કોન૦

કમોદ—સારેગમ.

સારેગમ—૧.

નીરે મગ મધપ ધપ ગરે નીરે પગરે
નીરેસા મધસા મધપ ગરે મપનીસા
પગરે નીરેસા.—નીરે મગ મધપ ધપ૦
રેમપ ધધપ મપસા સારેસા સારે
ગરે સારે સાની ધપમપ સાધપ ગરેસા
નીરે મગ મધપ ધપ૦

કમોદ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

એ મેં શુંદર પીયાકો કેસે પાવું
દોર ઝપટ સખી ગલે લગ જાવું.—એ મેં૦
એસે રસકે બાંકે કનૈયાકુ
કાણુ બન ઢુંડન જાવું.—એ મેં ૬૬૨૦

ખ્યાલ—૨.

અબ બન આયોરી મા સરસ બના.
ધન ધન બનરીકો લેહાન.—અબ બન આયોરી૦
જડત જડાવકો કર કંગના,
સુહા બાગા પહેના સુગંધસના;
મોલનકો સીસ સેરા સોહેએ માનુ ગએના૦—
અબ બન આયોરી૦

———

નટ—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

હું બીધી એક, દુએ રવીસસ, તીનો તલોક,
ચક્રચાર, પંચબાન.—હું બીધી એક૦
ખટ દરષન, સપ્ત ઉદીત, અષ્ટ નાયક, નવ નીધી,
દસ દીસાં ઉરાન, અગ્યારે રૂદર, બારે માસ,
તેરે તંમોલ, ચઉદે રતન, પંદરે તીથી,
સોલે શૃંગાર, સતરે તીરીયતનઆન,
અથારે બાર બનસ્પતી, ઔગનીસ નૃતકલા,
બીસો બીસે રાજારામ જાણ.—હું બીધી એક૦

———

નટ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

સુરત બીસાર ડારી રે સજના રે જબ
હમ તુમ્હારી રીત તબહી પીછાની.—સુરત૦
ઔરનકે સંગ બતીયાં કરન લાગે,
હ્મારી પ્રીત ન કછુ ન જાણી.—સુરત૦

ખ્યાલ—૬.

બૈરાગી ભયે રે નેના.—ટેક.

પીયા દરસ બીના રહત બ્યોગ ભરે.—બૈરાગી૦
લાલ પરે ખેન અશ્રુઆ જલપાન કીયે,
તારે રક્ત માનો બસને ભીગોય કીયે.—બૈરાગી૦

નટ—પદ.

પદ—૧.

બડેકી માનીયે જો કાની.—ટેક

કહા ઓછેકી બડાઇ જાહી ઓછી બાની—૧.
બડો નીદરૈ નહીં કાહુ ઓછોઇ ઇતરાય—૨.
નીર નારી નીચહીકો જલે જૈસે જાય—૩.
રહી બનમે ઘરહી લીલ્યામે મહા બુરી બલાય—૪.
નીદરી કૈ યહ સવની બૈઠી સોતી ઉપજાય—૫.
દીનહી દીન અધીકાર બાઢ્યો આગે રહત કનાય—૬.
સુરદાસ ઉપાધી બીધના કહા રચી બનાય—૭.

પદ—૨.

એક તો લાલને લાડની લડાઇ, દુજેં જોબન બાવરી—ટેક.

ઉનકે ગરવ જીની ભુલી રહેરી હમ સાથ કરી—૧.
લીને સુખ અનેક દીન દીન ચારી હાન અધીક ચાવરી—૨.
મેરો કહ્યો તું માનીરી માઇ સવત્રીયાનીકો યહે સુભાવરી—૩.
મૈ જુ કહતી કરી સૂર સ્યામ સોં હીલી મીલી રહીયે
ઉઠત વૈસકો યહે દાવરી—૪.

પદ—૩.

ખીરહતી માનુ સર જુ કુમારી—ટેક.

કેસે હું નીકસતી નહીં હૈ રહી કરી મનુ હારી— ૧.
મૌન પારી અપાર રચી અબ ગાહ અંસુ જુવારી—૨.
મગન હૈ વે ડરતી નાહી થકીત પ્રગટ પુકારી— ૩.
સુસ સ્વાસ સરોજ લોચન કલનીજનુ જલ ચારી— ૪.
ગ્રાહક પ્રાન ચાહક તરતી તહં ડર ડારી— ૫.
ચીકુર સઇવર ગી કર અરૂઝતી સક્તી નહી નીરવરી—૬.
નીલ અંચલ પત્ર પદ્મિની ઉરજ જલજ નીહારી— ૭.
રહ્યો રચી રૂચી માન માનીની મન મરાલ મુરારી—૮.
સૂર આપુન આનીએ ગહી બાંહ નારી નીકારી—૯.

પદ—૪.

માધો નહીન દુરતી જો હીરદૈ ખસતી.—ટેક.

ઐસી ઢીઠી મેરે જાન તુમહીં કીન્હીં હૈ કાન્હ મોસન મુખ દેખ નેત્રસતી.—૧

ઝુકે તે ઝુકતી બાલ ભૃકુટી કુટીલ દીયે રૂખે રૂખી હૈ રહતી હસે તે હંસતી.—૨

તબહી તેં એક ટક ચાતવતી વોહીજક વા ઉર તેં ઇત ઉત ન ધંસતી.—૩

જાહી સો લગત નયનતાહી સો પગત બૈન નખ સીખલો સબ ગાત ગ્રસત.—૪

જાકે હરી રાચે રંગ સોઇ હૈ અંતર સંગ કાચકી કરૌતી કે જલ જયોં લસતી.—૫

બીહંસી બોલે ગોપાલ સુનહો વ્રજકી બાલ ઉછંગ લેત કત ધરની ખસતી.—૬

અપની છાયા નીહારી કાહેકો કરતી અરી કામકી કસૌટી સૂર સકતે કસતી.—૭

કેદારા—ધ્રૃપદ

ધ્રૃપદ—૧.

લાગન લગન નૈન પીયાકી કારી કતારી કાલજ બર્પાસે સઇહે–ટેક
ગુમાન ગ્યાન ધ્યાન શૈયાં મોસે લુટ ગયે બેધ્યા ન બનઈ હે.
આયે મીલે સંભાર મીલે શાંમ સુબો મીલે આશ ઠગ નઇહે,
રૂસ્તમ રંગરસ એસેહી ઉડે બસંત બીનબાલા પીયાબીન ભઇહે.

ધ્રૃપદ—૨.

બીન બજત બનકુઝ ગોપીઅન નીકસત નંગન કુચ
ધન ઝલકત સંભુ સો ગોપીઅના,
ઝલક ઝલક ઉજ્યાલે કુંઝ નાચત ન જાણુત ગતી
બેભાન બીરાંને બીરાંને મીલત નેના;
ફેર મોરાર સલગાવત પ્રેમ અગની કુંઝ જેસે સ્વપને જાગત
જોબન લુટાય રોયે સજની નીંદ્રા પુકાર રૂસ્તમ રેના.

ધ્રૃપદ—૩.

બાસ શાંમ ફુલનકી મન બેહકાવત સખી મોરી જાન લપટ શોભે
મદન મોહન યાદ મન ભયે દેલ ચેનબીન સોચ ભજન
સમરત શોભે.
જાન પરી જાન મોસે પીયા બીન પપૈયા જેસી તલપત નૈના
પીયા સમરણુ,
ડાલપે કુમકસે લાડ બેલન કરત પીયાસે સમજ નેહા મેહેલ
નીકસત શોભે.

ધ્રૃપદ—૪.

હો બનરી, હો બીરજ બહુ, બસ કર બેકો મુરલી
બજાવત નીપટ ચાતુ.—હો બન૦
મહમદશા પીયા મનકે ભાવનવી આજ મોરે ઘર
આજુ—હો બન૦—

ધ્રૃપદ—૫.

સરદ સોહાઇ માઇ જો મન ભાવન સુખ ધાએ.—સરદ૦
ઐસી નીરમલ શશિકી ચાંદની ફએલ રહી હએ જો
મન ભાવન, જેસે લાગત ચંદ્ર જીયા ધાએ.—સરદ૦

ધ્રૃપદ—૬.

બાંકે બીહારી, કુંડલ દુત સરવાન બંક, રાજત અતી
મુકુટ બંક, છટા બંક, પેચ બંક૦—બાંકે બીહારી૦—
અલકે કપાલ બંક, પલખાનન કોઇ બંક, તીલક ભાલ
બીસાલ બંક, નેણુ બંક૦— બાંકે બીહારી૦

ધ્રૃપદ—૭.

જાકે દરશકો જગ તરસત તાહી દૈરી દરશ નેક દૈરી—૧
જાકી મુરલીકી ધુની સુરમુની મોહેં તા તન નયન ચીતૈરી-૨
શીવ બીરંચી જાકો પાર ન પાવત સો તો તેરે ચરનની પરસતુ
હૈરી—૪
સૂરદાસ બસ તીની લોક જાકે હૈં સો તો તેરે બસ માઇરી
તુ મુખ ધુની સુનાય મોહી લૈરી—૫

ધ્રૃપદ—૮.

તેરેરી નયન સુહાવન હો નેક નભાવત ન્યારેરી.-૧
પલક વોટ પ્રાન જાત તરેરી ધ્યાન ચકોર ચંદા વરનન
ચત બની પર ચેરેરી.-૨
કમલ કુરંગન મધુપ ઉપમા નહી આવૈ ચંચલ રહત ચીતેરેરી.-૩
સૂરદાસ પ્રભુકી તુંહી જીવની કતહી કરતી ત્રીય ઍરેરી.-૪

ધ્રૃપદ—૯.

એ જાગ જોગી ભોગી રોગી કાંહાં જાગે.—એ જાગ૦
મન સુમરન ગ્યાન ધ્યાન રસના રટન જા કે,
અગન પવન સીત કાંહાં જાગે.—એ જાગ૦

ધ્રુપદ—૧૦.

મોરલીવાલેસે મેરો મન લાગ રહ્યો તેરે પીઆ, કામ ધામ છોર થા દેતી હુએ દુવારે.—મોરલી વાલેસે૦
સકલ લોક આકર બીરહા બીઠા બીકા રહે, ઓર કથા કહી ના જાય, સુખદાસ બ્રીજ બીલાસ, શામ શુંદર નવલ લોચન બાંકી તાન માન રસ આનંદ ભરી.—મોરલીવાલે૦

ધ્રુપદ—૧૧.

યા કરીમ તુંઇ નામ નમસકાર, સબશીકલ સુરતકો આધાર.
તુંઇ હર તુંઇ નર તુંઇ નુર તુંઇ સંસાર, સબ ખલકત રંગ રાગ બીસ્તાર.
તુંઇ જગત આધાર તુંઇ ભગત ભંદાર, સબધામ ભેદ માયા અનાર.
તુંઇ તુક્ત નેન અંન્સાર, રૂસ્તમ જાનકાર, પાતલ સ્વર્ગ મરત અમર અનંતકાર

કેદારા—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

એરી એ નયન, એ નયનને બેર કીયો અત મુસે ના જાનુ કોન જનમકે બેરી હુએ મેરે.—એરી એ નયન૦
નીરખત ઉનહીકે રૂપ મોહે બીરહા દીયો, કીની બાવરી દુતન દઇ મારનકો કાહા કોસુ.—એરી એ નયન૦

ખ્યાલ—૨.

વે તો નવેલી નાર કા જાણે હીતકી સાર ગંવાર, તુમ સુઘડ ચતુર બૈયાં પકડત હો બલમા.—વે તો૦
તુમ તો મહા જ્ઞાન અતપ્રબીન સબ બીદ જાણુત હો પયછાનત હો, વે તો અપને ઘરકી લાડ લડાઇ લાડલીકો લીજો મનાય સરસ ગરવા લે લગાય કર પ્યાર.—તુમ સુઘડ.—વે તો૦

ખ્યાલ—૩.

જુગનવા ચમકે પીઆરીકે ગરવા.—જુગનવા ચમકે૦
શુરાહીદાર મોતી લતકન દમકે.—જુગનવા ચમકે૦

ખ્યાલ—૪.

મોહી મોહી મોહીની મોહી તલક બાંન પીયા મોસે ના મોહે,-ટેક.
હીલમીલ સબ જોબન ગુમાઇ મીગલોચન પીયા હસે ના મોસે,
સેજ તલપ તલપ જીયા જાન કુરબાન કરત ચલે ઉડ જૈસે ચકવી
જરપત બાજ રૂસ્તમ સોયે.—ગોરી મોહી મોહીની૦

ખ્યાલ—૫.

બન ઠન કાંહાં ચલે હો, એસે ગન ભાએરી સુગર સાવરે સલુને કનાઇ.—બનઠન૦

એસોહી લાગત જેસો દુજકો ચંદ્ર, છુટ લુગમે દેત દેખાઇ.—બનઠન૦

ખ્યાલ—૬.

ગોરી હટ જી ન કરીએ, પીહરવા તુમરે ઢીંગવા હસ રસ બતીયાં કરીએ.—ગોરી૦

જો કહુ આવે અપને મંદીરવાશુ, ગરવ ન કીજીએ મેહેરબાન ઉનશુ ઉનશુ લગા લીનો ડોરીએ.—ગોરી૦

કેદારા—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દરેના તાદીમ દીમ તદીમ તનરે તન ધીત્રોમ તનન તન દરેના તદાની તેરે દાની દેરેના દેરેના દેરે દેરે દેરે તદાની ઉદીતન.—દરેના૦

ચલી ચાલ ચલ લલું ચલી ચલી ચાલસે તનદરના તધીના, તધીના તદાની ઉદીતન.—દરેના૦

તાલાનો—૨.

ઓદ તનદેરેના તનદેરેના તદાની—તન નાદ્રેદ્રે તુમ દ્રેદ્રેદ્રેદ્રે ધીતલાન તદરેદાની.—ઓદ૦

યલલુમ યલલુમ યલલી યલાલાલે—દીમ તનનનન તનનનનનનન તદરેદાની તદાની.—ઓદ૦

તીલાનો—૩.

દાનીરે તદેરના દેરના દેરના તનનરે તનરે, તાનન નીતનનારે તદાની તન ઓદન તનન નીતનનારે તનનતરે તદાની તદરેદાની તદાની રેદાની.—તદેરના૦

ના દર દર દર દર દર દીમ તનનન તદીમ દીમ તનનનન દરદર તનનન દરદર તનનન ઓદાની દાની તદાની તરેદાની તદરેદાની તદાની રેદાની.—તદેરના૦

તીલાનો—૪.

દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીમ તનદીમ દીમ તોમ તદાની, ઓદાની દાની તદાની તેલેલાંનાં તુમદરેનાં તદારે તદરેદાંની.—દીર૦

દીરતે લેતે લે તે લે તેલાના તદીમ દીમ તનનનનનનન દરા દરા તનુમ તનુમ તદીમ દીમ તનન ઓદાની દાની તદાની તાંનાં તુમદર તદરેદાંની.—દીર૦

તીલાનો—૫.

ની ઓધતન દરેના દીમ તાના તદીયનરે
તદ્રદાની દાની દાની ના દીર દીર તુમ તાન તંનદરે તદરેદાની.—ની ઓધતન૦

નાદ્રીદ્રી તુમદ્રીદ્રી તનનનનન તાદીમ દીમ
તનનનનન તધેના તનદરે તદરેદાની.—ની ઓધનત૦

———

કેદારા—પદ.

પદ—૧.

ઉઘટત શ્યામ નીર્તતી નારી,
ધરે અધર ઉપંગ ઉપજે લેત હૈં ગીરીધારી. ૧.
તાલ મુરૂજ રબાબ બીના કીન્નરી રસ સાર,
શબ્દ સંગ મૃદંગ મીલવત સુઘર નંન્દકુમાર. ૨.
નાગરી સબ ગુણુની આગરી મીલી ચલતી પીય સંગ,
કબહું કાબતી કબહું નીર્તતી કબહું ઉઘટતી રંગ. ૩.
મંડલી ગોપાલ ગોપી અંગ અંગ અનુહારી,
સૂર પ્રભુ ઘન નબલ ભામીની દામીની છબી ડારી. ૪.

કાનરા—સારેગમ.

સારેગમ—૧.

ગ મધ ની ધ પ મ ગ પગ મગરેસા સારેસા ની ધ નીસા રે ગ મ નીધ પમ ગ રે સા.—ગ મધ૦

ની ધ પ મ ગ મ ધ નીસા રેસા નીધ નીસા રે ગ ગ મધ નીસા રેસા ની ધ પ મ ગ રે સા.—ગ મધ૦

મમમ ધ ધની ધગ ગમધ નીસાની રેસાની ધ નીસા રે ગ મગરેસા રેસા નીધ સા નીધ નીધ પમ ગ મગરેસા સા ગ રેસા ની ધમની ની ધપમ ગ રે સા.—ગ મધ૦

સારેગમ—૨.

ધધ પપ મગ મપ નીસા નીની ધધ પપ મમ ગગ રેરે સોસા નીરે ગમપધની સા રેરેરે નીનીની ધધધ પપપ મમ ગગરેસા.—ધધ પપ મગ૦

મમ પપ ધધ નીની સાસા નીમગરેસા રેરેરે નીનીની ધધધ પપપ ગગ રેસા.—ધધ પપ મગ૦

કાનરા—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ચતરંગ સબ મીલ ગાઓ, હો રહે ગુણી ગેઆન, સરગમ ભેદ ઉપજાવત અઇઆ, તરાને રંગસો ગાએ, તીરવટ સુનાએ, પરન મીરદંગ ભેદસો અલાપકાલ.—ચતરંગ૦

નાદરદરદીમ તદીમ તદાંની તનદેરેના દીમ તોમ તાન તનદેરેના તનદેરેના, ધાકરતક ધુમકરતક કરાનધા નકત્રી ક્રીરતક ક્રીરતક ક્રીરતક તકરાન તકધા.—ચતરંગ૦

સાસાગ ગમધ નીધપ ધપમ ગપ મગરેસા, સાસારે રેરેગ ગગમ મમપ પપધ નીધ સારે ગમ પરેસા ધપ મગરેસા.—ચતરંગ૦

કાનરા—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

ખરજ રેખબ ગંધાર મધીઅમ પંચમ ધઇવત નીખાધ એ સપ્ત સુર સુધ નીકે બોલાએ ગાએ ધ્રૃપદ મદ સુન લે હો ગાએન ગુણી.—ખરજ૦

આરોહી અવરોહી નીકે ઉલટ પુલટસે હોત નીખાધ ધઇવત પંચ મધીઅમ ગંધાર રીખબ.—ખરજ૦

ધ્રૃપદ—૨.

અકબર આયોરે આલીરી સરવત સુનત જુમ બાજે નોબત મંગલ ગાયો.—અકબર૦

ધોંરીનકી ધોંકાર સુનત, ખલબલ રૂમશામ બેઠો હએ તખત નવરંગ આપબળ તપબળ ધુંવાબળ રાજબળ ઇદરજીકો પીઆરો.—અકબર૦

ધ્રુપદ—૩.

એરી હૈં યા મગ નીકસી આય અચાનક કૃષ્ણ કુંવર ઠાઢે અપની પૈરી.—એરી૦

દ્દષ્ટીહુસૈં દ્દષ્ટી જુરી રોમરોમ સીથલ ભઇ મનમૈ ઉઠી કીધો કામરોરી.—એરી૦

લાલ પાગલટકી ભાલ પાન ખાત મુસક્યાત કીયે તન ચંદન ખોરી.

સૂરદાસ મદનમોહન દેખેં આલી મનમૈ આવતીએહૈ મીલોં દોરી.—એરી૦

ધ્રુપદ—૪.

પ્રસાદ ભયો પ્રસાદ શાહેકો અબ દીન દીન મન દીન કર ચાલ.—પ્રસાદ૦

દાતાબે દાતા દીઓ ચાહે તોકો પ્રસાદ ભયે નરપતી ભુવપતી છત્રપતી અકબર શાહે દીનો જલ થલ.—પ્રસાદ૦

ધ્રુપદ—૫.

સબ બીધ પ્રવીણ સુર ગ્રંથ જાણે એસી ગાયક તીય તમે જાઇ ના સુની.—સબ૦

સપ્ત સુર તીન ગ્રામ એકવીસ મુરછના શ્રુતી આરોહી અવરોહી તાકે લઘુ ગુરૂ બેવરે આકાર તે કર દેખાવે રીજાવે સુર નર મુની.—સબ૦

ધ્રુપદ—૬.

સોહે સેરા, આઇયે માલન,
સબ સુખ પાયો.—સોહે સેરા૦
મોતીયનકી લર, નીકે મુખપર સોહે,
નીકી લાગે માનું, આયોરી સદા બરસન.—સોહે સેરા૦

ધૃપદ—૭.

શાહે અકબર છત્રપતી પાદશાહ માહા બલી
માહા પ્રતાપ, મહા ગ્યાની.—શાહે અકબર૦
તૈમૂરકે બાબર, બાબરકે હૂમાયૂન,
હૂમાયૂનકે અકબર, અકબર પૃથ્વી પ્રાણધર.—શાહે અકબર૦

———

કાનરા—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

સો પ્યારી બનરી—
તેરા પ્યારા બનરા રંગ લાયા.—સો પ્યારી૦
મોતીઅન ચૌક પુરાઇલો, સીસ ફુલ લગાઇલો,
સદા રંગીલે મહમદ શાહ ભર પાઇલો.—સો પ્યારી.

ખ્યાલ—૨.

નયે કલીયનકો નયો રસ, નયે રૂત, નયે ફુલ,
નયે વેલ બાહારા હરાંઇ લાવે.—નયે કલીયનકો૦
હર ડાલીયનપે લોને લોને પતવા,
તાપે ભ્રમર ભયો વસ.—નયે કલીયનકો૦

ખ્યાલ—૩.

કલીઅન સંગ કરતી રંગ રલીઆં ભવર ગુજાર ફુલી ફુલધારી
ચંઉ ઓર મોર બોલે કોએલકી કુક સુની હુક ઉઠી.-કલીઅન૦
લેહેર લેહેર લેહેર આવે સબ બીરછન મોરી નાર ગરવા ભરલા
બાગમે પોકારે પુકારે રામબોલ હર બાર બાર.-કલીઅન૦

ખ્યાલ—૪.

દુલહન તોરી આછી લાગે છબકે ચલણ
સલુની રંગ ભીને બનરે.—દુલહન૦
એ તનસે મુખ દેખાકે છુપાલીની સદા રંગીલી દલમલનરે.-દુલ૦

ખ્યાલ—૫.

પીઅરવા મોરે ઘર આઇલો, મેં કરૂંગી સીણગાર સીંદુર તીલક પલમે પગડારૂં હરન ભરન દ્રગ અનજન ભનજન બનાઇલો.—પીઅરવા૦

સુધ સુધાર લીઓ ચીર કુંદન જડન જડાવ નગીના હીરા મોતીઅન માલા, અનવટ બીછવા ઓર ઝાંઝર નીરક પરક છબ અપણી મોરે મુસકાઇલો.—પીઅરવા૦

ખ્યાલ—૬.

છોટીલી છોટીઆં અંખીઆં સબ રસીલી નાહને નાહને પાત રગવા અરે અનવાઇરે.—છોટીલી૦

પહેલે ફુલે નબીજીકે આગે યા રસુલા બગવાકે માલી દરૂદસે પરદીલીનીરે.—છોટીલી૦

ખ્યાલ—૭.

કેસે મધવા ભરી લેના જાએ કા કરાં પેઆરે અકલ ઉલટ ગઇ સમજ સોચ મન કરો સીંગરવા વારે વારે લપટાય.—કેસે મધવા૦

સોચના ના કરી ફીર દરદ કોપે નગર દીઠ અબ પકર ખરો અસેઇ નપછ નર કોણ જતનસે સમજ સોંચ ધરે આએ.—કેસે૦

ખ્યાલ—૮.

ફુલ લા દે માલનીયાં—
ચંપા ફુલે, ચમેલીબી ફુલી, ઓર ફુલ્યો ગુલાબ—ફુલ૦

ખ્યાલ—૧૦.

એલી યાર વે મીયાં.—ટેક.
ગુમાની હરા તાંડાં વે,
યા અલા એલી.—એલી યાર વે૦
તું કરીમ રહીમ સરતાજ બયાર,
તું તો પાલનવાલા.—એલી યાર વે૦

ખ્યાલ—૧૧.

ગોરે ગોરે મુખપર બેસર સોહે,
ઔર સાહે નેનની કજરારે—ગોરે૦
સીસ ફુલ મુખ બીરી સોહે,
કંઠ માલ ઔર સોહે મોતીયન કજરારે.—ગોરે૦

ખ્યાલ—૧૨.

ઘર જાને દે છાંડ દે મોરી બઇઆં, હાહા કરત તોરી પઇઆં
પડત હું મોહનસે જુગ રહીઆં.—ઘર જાને દે૦
અગર બગરકે લોકવા સુનત ચરચા કરત બરીજ નારીઆં
જાવોજી જાવોજી નર ખાવગે ગારીઆં.—મોહન ઘર જાને દે૦

ખ્યાલ—૧૩.

મોબારકબાદીઆં.—ટેક.
આજ મોરે મોહોલ શાદીયાં.—મુબારક૦
ઐસી શાદીયાં જુગ જુગ સોહે મુબારકબાદીયાં,
આજ મોરે ઘર શાદીયાં.—મુબારક૦

ખ્યાલ—૧૪.

આવો મોરે બમના,
પીયા બીન રતીયાં કેસે કટે મોરી.—આવો૦
આવો પીયરવા પીઆર કરૂં તોયે
સબ દીન રહું રાજી વે—આવો૦

ખ્યાલ—૧૫.

રાજદુલારે અતુઆઇ ભયે સુઘર બના મા—રાજ૦
સુંદર રૂપ બના મહમદશાહકે સુઘર બના મા—રાજ૦

ખ્યાલ—૧૬.

સુઘડ ચતૂર મોરા પીયા સુંદરવા,
આવન કીનો મોરે રંગ મહેલ મંદીર આજ.—સુઘડ૦
ભર ભર પાર કન્ચનકે થાલ,
મોતીયન ચોક પુરાવ,
માલન લાવો હાર આજ હમારે ઘરકાજ.—સુઘડ૦

કાનડા—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

ઓદતન દીરતન દીઆરે, દીમ તાનુમ દીમ તનન દેરે ના દીમ દીમ તનનનન દેરેના તાનુમ દીમ દીમ તનનન દેરના દેરના દીર દીર તનનનનન દેરના દેરના તદાની તાન તુમદર તદરેદાની.—ઓદતન૦

એલેલી એલેલી એલેલુમ એલેલુમ એલેલુમ એલા એલા ઇઆ લાલે એલે લીલી લાલે દીર દીર દીરના તદેરના દીમ તનનન દેરેના નાદર દર તુમદર ધીતલાન તુમ દરદર તારેદાની તદાની.—ઓદતન૦

તીલાનો—ર.

તોમ તનદેરના નીગોમ તદરેદાની યલાલી યલી યલી યાલા યલાયે.—તોમ૦

નાદ્રેદ્રે તુમ દ્રેદ્રે તુમદ્રેના તદારે તદ્રેદાની યલાલી યલી યલી યલા યલાયે.—તોમ૦

કાનરા—પદ.

પદ—૧.

ઘુંઘટકા પટ ખોલ રે, તોહે રામ મીલેંગે—ઘુંઘટ.
ઘટ ઘટ બીચ રામ રમૈયા, જુઠા પચરંગ ખોલ રે—ઘુંઘટ.
શુને મહેલમે દીપ જોત જલે, બાજે અનહદ ઢોલ રે—ઘુંઘટ.
કહેત કબીરા સુનો ભૈ સાધુ, આસનપે મત ડોલ રે—ઘુંઘટ.

પદ—૨.

રહીરી મીતીની માનુ ન કીજૈ.—ટેક.

યહે જોબન અંજુરી જલ હઓ જો ગોપાલ માંગે તો દીજૈ.
ક્ષીનુક્ષીનુ ઘટતી બઢતી નહી રજતી જયોં જયોં કળા ચંદ્રકી છીજૈ
પુરન પુન્ય સુકીત ફલ તેરો કાહે ન રૂપ નૈન ભરી પીજૈ.
સોંહ કરતી તેરે પાયનકી ઐસે જીયની દીશો દીન જીજૈ.
સુર સુજી બની સુફળ જગતકો બેરી બાંધી બીબસ કરી લીજૈ.

પદ—૩.

નવલ નીકુંજ નવલ નવલા મીલી નવલ નીકેતની રૂચીર બનાયે.
બીલસત બીપીન બીલાસ બીબીધ બર બારીજ બદન બીકસ
સચુ પાયે.
લાગત ચંદ્ર મયુખ સુ તૈ તનુ લતા ભવની રન્ધ્રની મગ આયે.
મનહું મદન બદલ્રી પર હીમકર સીચત સુધા ધાર સતનાયે.
સુની સુની સોચતી શ્રવણુ સુન્દરી માન કાપો મોદતી મન લાયે.
સુખ સખી રાધા માધોં મીલી ક્રીડત હૈં રતી પતીહી લજાયે.

પદ—૪.

ધની સુક મુની ભાગવત બખાન્યો.—ટેક૦

ગુરૂકી કૃપા ભઇ જબ પુરન તબ રસના કરી ગાન્યો.—૧.
ધન્ય સ્યામ બૃન્દાબનકો સુખ સંત ભયે તેં જાન્યો.—૨.
જો રસ રાસ રંગ હરી કીન્હોં બેદ નહીં ઠહરાન્યો.—૩.
સુર નર મુની મોહીત સબ દીન્હો શીવહી સમાધી ભુલાન્યો.૪.
સૂરદાસ તહં નયન બસાયે ઔર ન કહુ પત્યાન્યો.—૫.

પદ—૫.

દૌલત મહલ મહલ યહૈ ટહલ હમ જાનતી તુમ બહુ નાયક પીય.
આયે હૌ સુરત કીયે ટાટક રસ લીયે સક સકી ધક ધકી હીય.
ધુટે બન્દની અરૂં પાગકી બાંધની લટેપટે પેચ અટપટે દીય.
સૂરદાસ પ્રભુ હૌ બહુ નાયક મેરે પાવ ધારે બૈઠા જુબૈઠા ભલી કીય.

પદ—૬.

જાકે રસરૈની આજું જાગે હો લાલ જાઇ—ટેક.

જાવક તીલક ભાલ દીયો હૈ વુંદ લાલ બીન ગુન બની માલ કહત અનોખી અરૂ બાતની બનાઇ.—જાકે૦

અધર અંજન દાગ મીટયો હૈ પીક પરાગ ઔર મહી બદનકી લલાઇ.—જાકે૦

અંગ અંગ સીથીલ ભયે હો પ્રેમ સૂરકે સ્વામી મીટી ગઇ ચંચલતાઇ.—જાકે૦

પદ—૭.

બીરાજીત રાધા રૂપ નીધાન.—ટેક.

સુંદરતાકો પુંજ પ્રકટહીકો પટતર ત્રીય આન— ૧
સેંદુરં સીસ માંગ મુક્તાવલી કચક બની અવી નાન— ૨
મનહુ ચન્દ્રમુખ કોપી હન્યોં રીપુ રાહુ બીષમ બલવાન— ૩
તરલ તીલક તાટંક પડેરા ઝલકત કલ બીવ કાંન— ૪
માનહુ શશી સહાય કરવેંકો રન બીરચે દ્વૈ ભાન— ૫
દ્રધ નયન નાસીકા બેસરી અરૂન અધર છબીવાન— ૬
ખંઝન શુક નહી બીંબ સમીનકો લજ્જીત ભયે અજાન— ૭
કો કહી સકે ઉરોજનીકી છબી કંચન મેરૂ લજાન— ૮
શ્રીફલ સકુચી રહે દુરી કાનન સીખ રીહવો બીહરાન— ૯
રોમાવલી ચીવલી છબી છાજત જનુ કીન્હી યહ ઠાન—૧૦
કૃશ કટી સબલ ડંડ બન્ધન મનો બીધી દીન્હોં બંધાન—૧૧
અંગ અંગ આભુપણુકી છબી કાપૈ હોય બખાન—૧૨
સૂરદાસ પ્રભુ રસીક સીરોમણી બીલસહુ શ્યામ સુજાન—૧૩

પાચમો રાગ—શ્રીરાગ.

શ્રીરાગ—સારીગમ.

સારીગમ—૧.

પપ મમ ગમગરે પમગરે સાનીસા.
નીરે ગરેનીસા નીસા મપધ ધરે નીસા.—પપ મમ ગમગરે૦

શ્રીરાગ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

હે રાજ જ્યાં જ્યાં જાઇએ ત્યાં ત્યાં સુનીઅત તેરોઇ નામ ॥ ટેક ॥

જે તે નર નરેન્દ્ર નારી પોહોરે પ્રતાપ તે હું તેરે દરસ-નકી લાલશા આશ કરે, ઓર તું સ્તુતી શ્રવન સુન પાવે બીશ્રામ. ॥ ૧ ॥ હે રાજ૦

જે તે ગુણી ગાન્ધર્વ કુશલ બીદ્યાધર તે તે જપત હે તેરોઇ ધામ; શ્રીરાગ ગાવત તાનસેનકે પ્રભુ દીનબંધુ રાજારામ. ॥ ૨ ॥ હે રાજ૦

ધૃપદ—૨.

પ્રથમ મુની ઓંકાર, દેવ મુની માહદેવ, ગ્યાન મુની ગોરખ વેદ મુની બ્રહ્મા. ॥ ટેક ॥

બીદ્યા મુની શ્રશ્વતી, નદી મુની ગંગા, સાજ મુની મીર્દંગ નીરત મુની રંભા.—પ્રથમ મુની ઓંકાર૦ ॥ ૧ ॥

ગીતકી સંગીત મુની, સંગીતકી સુર મુની, સુરકી અચ્છર મુની તારીલગંબા.—પ્રથમ મુની ઓંકાર૦ ॥ ૨ ॥

કેહ બેજુ બાવરો સુનોહો ગોપાલ નાયક દીન મુની સુરજ રેનમુની ચંદ્રા.—પ્રથમ મુની ઓંકાર૦ ॥ ૩ ॥

ધ્રુપદ—૩.

હે રાજારામ નર ઇંદ્ર નરે સકલ ગોર ગ્યાન મથ ગ્રંથ ભરે. ॥ટેક॥
સકલ કલા નીધ્યાન મુનીનકેસે સુરપાત તેહું ધર્મ પંથ પર
પાયવરે.—હે રાજારામ૦ ॥૧॥
એકનકુ બખશત ચરકસી ચીરા હેમ બસન હીરા નીત નયે,
તાનસેનકે પ્રભુ કીજીએ દયા મોપર સબ ગુણી આયછરે. ॥૨॥

શ્રીરાગ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

હેરી તોરી મુરત નહી હીન ચારકી.—ટેક.
રંગતો પતંગ તેરો જાતહુ લાગે ન લાગે વાર,
પલમે પુષ્પ ચુને માલન ગુલઝાર.—હેરી તોરી૦

શ્રીરાગ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

પ્યારે તનુમ તનદરના દીમ તન અંદર કુછ રેહે હાવે નાંહી.
તનનન તન મંતર જપ લે રામ નામ.—ટેક.
નાદર દીમ નાદર દીમ ફીરે મત તું તનદરના તનદરના
તનમન હરીસોં લગાયે ધીતલાગ ધીતલાગ ધીધીકત
ધીધી ગંધા સમજ બુજ નહી તેરે કોઇ આવે કામ.—૧.

શ્રીરાગ—પદ.

પદ—૧.

કૃષ્ણ નામ રસના રટત, સોઇ ધન્ય કલીમે,
તાકે પદ પંકજકી રેનકી બલીમે.—ટેક.

સોઇ સુકૃત સોઇ પુનીત સોઇ કુલવંતા,
જાકો નીસી બાસર રહે કૃષ્ણ નામ ચીંતા. ૧.
જોગ યજ્ઞ તીરથ વ્રત કૃષ્ણ નામ માહી,
બીન કૃષ્ણ નામ કલીમે ઉદ્ધાર હોય નાહી. ૨.
સબ સુખકો સાર કૃષ્ણ કબહુ ન બીસરયે,
કૃષ્ણ નામ લે લે ભવ સાગરકો તરીયે. ૩.
શ્રી ગોવર્દ્ધન ધરન પ્રભુ પરમ મંગલકાર,
ઉધરે જન સુરદાસ તાકી બલીહાર. ૪.

પદ—૨.

તહાંઇ જાહુ જહાં નીશા બસે હો.—ટેક.
જાનતી હો પીય ચતુર શીરોમણી નાગરી જાગર રાગ રસે હો.
ધુમત હો મનો પીયા ઉરગીની નવ બીલાસ શ્રમ સેજ ડસે હો.
લટપટી પાગ માહ ઉરકે રંગ માનીની પગ પર શીસ ધસે હો.
બીગલીત બસન મરગજી માલા પીકી બલયકે ચીન્હ લસે હો.
સુરદાર પ્રભુ પ્રીયા બચન સુની નાગર નગ ધર નેક હંસે હો.

પદ—૩.

યહી બાંસુરી માઈ સબૈ ચુરાયે હરી તો ચુરાયે અકેલે ચીર. ટેક.
મનહી ચોરી ચીતબીતહી ચુરાયે ગઈ લોક લાજ કુલ ધર્મ ધીર.
તબ તેં ભઇ વ્યાકુલ અતી અકુલતા આધીર.
સુરદાસ પ્રભુ નીઠુર નીઠુર વહ નહી જાનત પરહીરદે પીર.

પદ—૪.

મેલીસી ગોદરીઆં બાબુ ધોવ કયું નઇ જાણીરે.—ટેક.
તન કરૂં તખતા, મન કરૂં પાણી રે,
ચંતકુ સાબુ લગાકે ધોવે ગુરૂ ગયાની.—મેલીસી. ૧
કોરીસી ધધરીઆં, થંડાસા પાણીરે,
આવેગો મેરો રસીઆ, બાંધી ગોડરી પુરાનીરે.—મેલીસી. ૨
જમનાકો નીરતીર વાંકો નીરમલ પાણીરે,
કહેત કબીર લે સત ધાધર અધર તાનીરે.—મેલીસી. ૩

પદ—૫.

નાહક ચેત લગાયો બાલમ ભેદ જો હું નહી પાયો રે–(બે વાર)
જોગી બનકે શબ જગ ઢુંઢયો (બે વાર) ઘરઘર અલખ જગાયો,
ગંગા જમના ઓર ગોમતી ઘાટ ઘાટ શબ નાહ્યો રે.
ભેદ જો હું નહી પાયો રે— ૧
અલખ નીરંનજન અપને રોમમેં રોમરોમમેં છાયો—
માયા ભીલોભ બશે તન દુતી તાથઇ નજર ન આયો રે.
ભેદ જો હું નહી પાયો રે— ૨
બાદરીનાથ દુઆરીકા આયો જગનનાથ કર આયો—
મેં જાંણ્યું કછુ પાપ કટેગો ઉલટો દાગ લાયો રે.
ભેદ જો હું નહી પાયો રે— ૩
શ્રી ઠાકોરકી શેવા કીની હાથ લે ઘંટ બજાયો—
તુલશીદાશ ઘરે મસાતક પર હાથ માંથે તીલક ચહડાયો રે.
ભેદ જો હું પાયો રે—નાહક ચેટ લગાયો— ૪

પદ—૬.

મનરે તું રામ બીના દુખ પાવેગો પસ્તાવેગો.—ટેક.
એ રાજાકે ઘર કરલા રે હોસી મન દસ ભાર લદાવેગો,
ઉપર સરવાન ચઢ કર બેઠે લાઠી માર તે દપકાવેગો.
—મનરે. ૧
એ ઘાંચીકે ઘર બલદા હોસી આંખોઇ ચામ બંધાવેગો,
જીની જીની આર લગાય કર (વારી) હરણીસી ચાલ ચલાવેગો.
—મનરે. ૨
એ બાજીકે ઘર બંદરા હોસી નાચ છતીસ નચાવેગો,
ઊંચે નીચે હાથ કીયે સર ડોલે ઘરઘર ભીખ મંગાવેગો.
—મનરે. ૩
એ સાંઇકે ઘર ગોઆં હોસી, કેતીએક આસ ધરાવેગો,
કહેત કબીર સુનો ભાઇ સાધો, જમરો જીવ લે જાવેગો.
—મનરે. ૪

પદ—૭.

જાનતી હોં જૈસે ગુનની ભરે હો.—ટેક.

કાહેકો દૂરાવ કરત મનમોહન સૌંઇ પૈ કહો તુમ જહાં ઠરે હો.
નીશી જાગત નીજુ ભવન ન ભાવત આલસ સબ અંગ ધરે હો.
તુમ અતી કુશલ કીશોર નંદ સૂત કહો કૌનકે ચીત હરે હો.
ઐાચ કહી જીય જાની સૂર પ્રભુ સોંહ કરનકો હોત ખરે હો.

પદ—૮.

દામકો ગુલામ ગીદી તું કયા જાણે બંદગી,
માયાકો ગુલામ ગમાર તું કયા જાણે બંદગી.—ટેક.

એ મકરકી માલા ફેરાય જુઠહુકો કામરે,
સાંઇકુ બીસાર ડાલો, ભુલ ગયો ફામરે,
કામકે લોભાય ગમાર, ભુલ ગયો બંદગી.–દામકે ગુલામ. ૧
નીંદીઆકો ટીકો કીનો, માયાકીરે પોથી,
પેહેની ફાંસી સીરે માલા, કમર બાંધ લંગાટી,
ચાંમકો ચમાર ગીદી લે શીરત ફંદગી.–દામકો ગુલામ. ૨
ભવકો નીશો બનાય, સંસારકો મીથાસરે,
રંગકો કુસમખો ગોરાય, મીસ્તાંનકો હો દાસરે,
ગબરોસે ધામધુમ, ગરીબોસે લંદગી.–દામકો ગુલામ. ૩
કહેત કબીર શ્રી રાગ, છાંડ દે બીરાની આસ,
ધ્યાન ધરત જપ જંગલ, શાહેબ શાહેબ સાસ,
શાહેબ નામ લીયત મીતે, સબ સંસાર ગંદગી.–દામકો ગુલામ. ૪

પદ—૯.

ઐસેહી ઐસે રેની બીહાની—ટેક.

ચંદ મલીન ચીરૈયા બોલી સુની કાગકી બાની— ૧.
વે લુબ્ધે અનતહી કાહુકે માનકી આસ ભુલાની—૨.
કપટી કુટીલ દુર કહ જાને શ્યામ નામ જીય આની— ૩.
કોકીલ શ્યામ શ્યામ અલી દેખો શ્યામ રંગ હે પાની—૪.
શ્યામ જલદ અહી શ્યામ કહાવત સૂર શ્યામસોં બાની.–૫

પદ—૧૦.

બરણુ બરણુ બાદર મન હરણુ ઉદૈ કરણુ બન ધામ તેં નીકસત દોહુ ઐસે લાગે.—બરણુ બરણુ૦

શ્યામ ઘટટ મધ્યે માનો દામીની ભામીની રાજતી લાજતી દુરી જાતી કબહુ પ્રગટ હોતી હારી તામૈં અરૂણુ ભએ નયન સબૈ નીસીકે જાગે.—બરણુ બરણુ૦

મોર મુકુટ પીત બસન ઇન્દ્ર ધનુપ બીચ બીચ મંદ મંદ ગરજી બોલની પીય રંગ અનુરાગે.—બરણુ બરણુ૦

સુરદાસ પ્રભુ પીય પ્યારીકી છબી ગાવત વાપત કબી ઉપમા જે તે ઉબડ ભાગે.—બરણુ બરણુ૦

પદ—૧૧.

મદન ચોર સો જાની મુસાયો.—ટેક.

અપની લાલી ખોય પીકકી લાલી પલકની પાયો— ૧.
હ્યાં તેં ગયે ચતુરઇ લીન્હેં સો સબ ઉનહી છીપાયો—૨.
આલશ અવલ જમ્હાત અગ સબ એં ડત તન દરસાયો-૩.
કન્ચન ખોય કાચ લે આએ બીત તો ભલો ફ્વાયો—૪.
સૂર કહું ઘર પર મન નાહીં જૈસે હાલ કરાયો.—૫.

માલશ્રી—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

વે તેરી ગત અઘાત, કાહુપે લીખી ન જાત,
તું અલક અગોચર, વામન નારાયણુ નીરંકાર.—ટેક૦
સેર સેસરકુણુ, રામ રટત નીશદીન,
ના પાયો તેહારો પરમાણુ.—વે તેરી ગત અઘાત૦ ૧.
પરબ્રહ્મ પરમેશ્વર પોખત સઘરો સંસાર,
અધમ ઓધારન, બરદ તેહારો પ્રભૂ,
કરો કીરપા સેવક હોં અજાણુ.—વે તેરી ગત અઘાત૦ ૨.

ધ્રુપદ—૨.

કહા તક દેખ્યેરી આલીરી, એ નેનનસુ નીપટ રંગ સરસ,
સોબધાર બરસ બરસ દરસ જાકો પાઇયે પુર બપુન કર.—ટેક
શાંમ જૈસે સીસ ફુલ, શુરજ અદોત કીયે,
ઉર ગયો ભવર કંમપત તન ઠરઠર.—કહાં તક દેખ્યેરી૦
શામ જૈસે કરોર વારૂં, તન મન જીયા વારૂ, વારૂરે રાજા રામ
અતહી તતહી તારન નીશ તારન, ભરન પોખન,
ઘટ ઘટ તુંઇ તુંઇ, ગાવે મીયાં તાનશેન, વાકી છબ ન્યારી ન્યારી
કોહુ ન પાયો તેરો પાર જન્મભર.—કહાં તક દેખ્યેરી૦

માલશ્રી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પ્યારે તુમ અનકુલ કહાવત,
મેરે જાનકે છન લછન ઔર માન.—પ્યારે તુમ.
મુખ ઔર, જીઆ ઔર, કહેતે ઔર, કીયે ઔર,
ઐસી પરી મન આ આન.—પ્યારે તુમ.

ખ્યાલ—૨.

પ્રાતઃ ઉઠ ચલીરી જનક મનક પર નેહર બીછવા
સોહત લેઘોઓ જરદ ઢંગર.—પ્રાતઃ ઉઠ ચલીરી૦
મેરેરે મનમે પીયા મીલનકી આશા આલીરી,
અંખીઅન દેખત ભાવત તુહા છબ કોતક.
પ્રાતઃ ઉઠ ચલીરી૦

માલશ્રી—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

ઓ મન કાહેકુ ફીરે તું દ્વારે દ્વારે,
કરમ લીખા સોઇ હોએ—ઓ મન કાહેકુ૦
લીખનેહારો લીખ ચુકેઓરી,
અદીક ન ઓછા હોએ.—ઓ મન કાહેકુ૦

માલશ્રી—પદ.

પદ—૧.

મુરલી મોહની ભઇ—ટેક.

કીની કરની દેખદ તુજ પતી સો બીધી ઉલટી ભઇ.—૧.
ઉનપૈ નીધી હમ વ્રત સાગર મથી પાઇ પીયુષ નઇ.—૨.
સીદ્ધી સુધા હરી વદન ઇન્દુ છવી સોં છલી છીન લઇ.—૩.
આદુ અંચૈ અંચવાય સપ્ત સુર કીની દીગ બીજઇ.—૪.
એકહી પુટ ઉત અમી સૂર ઇત મદીરા મદન મઇ.—૫.

પદ—૨.

તેરી મેરી કરતે જનમ ગયો,
રે બુદ્ધા તેરી મેરી કરતે જનમ ગયો—ટેક.
બારા બરસ બાળપણુમે ખેલ્યો,
બીસ બરસ કછુ તપ ના કીની.
તીસ બરસ હર નામ નહીં સમર્યો,
તે ફીર પસતાઓ વૃદ્ધ ભયો.
તેરી મેરી કરતે જનમ ગયો૦ ૧.

હાથ પાંઉ શીશ કાપન લાગે,
નેનોકે અંતર બાત કીયો.
આયો રે ચોર તોરી મોરી લે ગયો,
માયા રાખ ન ઘુંગટ ભયો.
તેરી મેરી કરતે જનમ ગયો૦ ૨.

સુકે સરોવર પાર બંધાણી,
નેનોકે નીર બીચ શરાવણુ ભયો,
કેહત કબીર સુનો મેરે સાધો,
ધન જોબન કોઇ લે ન ગયો.
તેરી મેરી કરતે જનમ ગયો૦ ૩.

પદ—૩.

ભટકત કોન ફીરે ગોસંઇયાં મોરે.—ટેક.

ઘટ માંહે ગંગાવારી ઘટ માંહે જમના,
તીરથ કોન કરે ગોસંઇયાં મોરે—ભટકત૦ ૧.
મીરાં કેહે પ્રભૂ ગીરધર નાગર,
ઘટ માંહે ઓઇ બશેરે ગોસંઇયાં મોરે—ભટકત૦ ૨.

પદ—૪.

રૈનીકે રીઝેકી બાત કહો—ટેક.

કાહુકે સકુચત મન મોહન ઠાટે કયોં ન રહો—૧.
પીતામ્બર કહુ ભયો તુમ્હારો કાંધોં લીયો ગહો—૨.
નીલામ્બર પહીરાવન પાઇ સનમુખ કયોં ન ચહો—૩.
તબ હંસી ચલી શ્યામ મન્દીર તન કછુ જાય લાજ ગહો—૪.
સુરશ્યામ વૃાંઇ અબ રહી કે અતી પુનીત તુમ હો—૫.

પદ—૫.

સંગ શોભીત વૃષભાનુ કીશોરી—ટેક.

સારંગ નયન બૈન બર સારંગ સારંગ બદન કહે છબી કોરી.
સારંગ અધર સુધર કર સારંગ સારંગ જતી સારંગ મતી ભોરી.
સારંગ બદન પીઠી પર સારંગ સારંગ ગતી સારંગ કટી થોરી.
સારંગ પુલીન રજની રૂચી સારંગ સારંગઅંગસુભગ ભુજજોરી.
બીરહત સઘન કુંજ સખી નીરખતી સુરશ્યામ ઘનદામની ગોરી.

પદ—૬.

શ્યામ કુંજ બૈઠારી ગઇ—ટેક.

ચતુર દુતીકા સખીયની લીન્હેં આતુરતાઇ જાતી લઇ—૧.
મનહી મન ઇક રચી ચતુરઇ યહે કહોંગી બાત નઇ—૨.
અબહીં લૈ આવતી હૈં તાકો ઇહોં કછુ બહુત દઇ—૩.
ફરી આઇ હરીસો પરતીજ્ઞા કહા કહુ વૃષભાન જઇ—૪.
સુર શ્યામ સો માન કર્યો હે આજહી ઐસી કહા ભઇ—૫

પદ—૭.

મુરલી નીદરે સ્યામકો સ્યામહી નીદરાઇ.—ટેક.
મધુર બચન સુનીકે ઠગે ઠગ મુરલી ખાઇ—૧.
રહત બસ્ય બાંકે ભયે સબ મેટી બડાઇ—૨.
વહ તન મન ધન હ્વૈ રહી રસના રટમાઇ—૩.
વહ કર વહ અધરની રહે દેખો અધીકાઇ—૪.
વહે કહતી સો સુનત હૈં એ કુવર કન્હાઇ—૫.
બનકી બાપુરી ઘર વહ કરત હે ઠકુરાઇ—૬.
સુર સ્યામકો તા બીના કછુ નહી સુહાઇ—૭

પદ—૮.

તુમ અબ હરીકો દોપ લગાવતી,
નંદ નદન ખોટે તુ કીન્હેં મુરલી ભલી કહાવતી. ૧.
યહ છીનારી લમ્પટ અન્યાઇન કુલ દાહતી નહી બાર,
મધુર મધુર બાની કહી રીઝયે તો ન સઝી સીંગાર. ૨.
વહે આયટોના સીર ડારતી સબ સુરની કલગાન,
એસે બન મીલી આપકે હ્વૈ ગએ સ્યામ અજાન. ૩.
પુરૂષ ભંવર ઉનકો કહાં લાગે નારી ભજે જબ આય,
સુરજ પ્રભુ તબ કહા કરેરી એસી મીલી બલાય. ૪.

પદ—૯.

આજુ અંજન દીયો રાધીકા નૈનકો—ટેક.
મૃગ મીન હીન ગુન લજ્જીત ખંઝન ડોલ અધીક ચંચલ
સરસ સ્યામ સુખ દૈનકો—૧.
લસની દાડીમ દસન ભોંહ મન મય ફંદ સુલપ લટ લટકી
રહી રહત નહી ચૈનકો—૨.
કસની કંચુકી બંદ ઉર મુકુત માલ મુખ નીરખી ઉડગરાજ
તજી ગયો સુર એનકો—૩.
રનીત નુપુર ચરન ક્ષુદ્રકટી ઘન્ટીકા કન્ક તનુગોર છબી
ઉમંગી ઉપ રૈનકો—૪.
સુર સુની શ્રવન ઉઠી નવલ ગીરીધર સેજ ચલી હૈ ગજ-
ગતી મલપી મદન ગઢ લૈનકો—૫.

મારવી—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

મેરે તો મૌલા નામ એક ખુદા,
જીન્ને રચી હે સરા, અગ્રેબ મગ્રેબ ધરતરી
સનસાર અલહ્ા.—મેરે તો મૌલા૦
ફલક મલક રોશન આદમ હોશન હોશાન જાન
દીલ બદીલ બાજુદા.—મેરે તો મૌલા૦
ઓઇ આધાર એક સારે જેહાન મેહમાનસરા
હે એ જેહાન આલુદા.—મેરે તો મૌલા૦

મારવી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

કાયકુ રે જલાવત પ્યારી મોરી ધીરજ હટાવત
સારી આલીરી.—કાયકુ રે જલાવત પ્યારી૦
જબ થે કપટ મનમે, તબ હીય છુપાય કયું તનમે,
અબ એ બરાઇ અબ એ દુરાઇ મોએ તન સલગત ભારી
આલીરી.—કાયકુ રે જલાવત પ્યારી૦

મારવી—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

માન મત લુટ મોહીના.—માન મત૦
આજ તું પ્યારેકે પાસ આનંદ ખેલ
સ્વમ હે જીવન રોહીના.—માન મત૦

મારાવી—પદ.

પદ—૧.

રાધા શ્યામ હે નેહની હરી રાધા નેહી—૧
રાધા હરીકે તનુ બસે હરી રાધા દેહી—૨
રાધા હરીકે નયનમે હરી રાધા નયનની—૩
કુંજ ભવન રતી યુદ્ધકો જોરત ભલ બૈનની—૩

પદ—૨.

સખી મોહી મોહનલાલ મીલાવે.—ટેક.

જ્યોં ચકોર ચંદાકો એક છક ભૃંગર ધ્યાન લગાવે—૧
બીન દેખે મોહી કલ ન પરેરી યહ કહી સવની સુનાવે—૨
બીન કારન મૈ માન કીયોરી અપનેહીં મન દુખ પાવે—૩
હા હા કરી પાયન પરી પરી હરી હરી ટેર લગાવે—૪
સૂર શ્યામ બીનું કોટી કરોં જો ઔર નહીં જીય આવે.—૫

પદ—૩.

મીલહુ શ્યામ મોહી ચુક પરી—ટેક.

તેરી અંતર તનકી સુદ્ધી નાહી રસના રટ લાગી ના ટરી—૧
ધરની પરી બ્યાકુલ ભઇ બોલતી લોચનધારા અંસુ ઝરી—૨
કબહુંક મગન કબહું સુધી આવતી સરન સરન કહીં બીરહ જરી.૩
કૃષ્ણ કૃષ્ણ કરી ટેરી ઉઠતી હે જુગ સમ બીતતી પલક ઘરી—૪
સૂર નીરખી બ્રજનારી દશા વહ ચકીત ભઇ જહાં તહાં પરી—૫

પદ—૪.

મુરલી ભઇ આજુ તેં અનુપ.—ટેક.

અધર બીમ્બ બજાયે કર ધરી મોહે ત્રીભુવન ભુપ—૧
દેખી ગોપી ગ્વાલ ગૈયન દેખી યહ બન રુપ—૨
દેખી મુની જન નાગ ચંચલ દેખી સુન્દર રૂપ—૩
દેખી ધરતી અકાશ સુર નર દેખી શીતલ ધુપ—૪
દેખી સૂર અગાધ મહીમા ભયે રહી દાદુર કુપ.—૫

પદ—૫.

પીયા પ્રીય નાહી મનાયો માને—ટેક.

શ્રી મુખ બચન મધુર મૃદુ માદક કઠીન કુલીસ તેં જાને-૧
શોભીત સહીત સુગંધ શ્યામ કચકર કપોલ ઉર ઝાને-૨
માનહુ બેધત ગ્રસ્યોં કલાનીધી તજત નહી બીનદાને-૩
બાલ ભાવ અનુસરતી ભરતી દૃગ અગ્ર અસુકન આને-૪
જનુ ખંજરીટ જુગલ જઠરાતુર લેત સુભગ અકલાને-૫
નૈન નીકટ તાટંક ગણ્ડ મણ્ડલ પર કવીન બખાને-૬
જનુ ખદ્યોત ચમકી ચલી સકત ન નીશી ગતી તીમર હીરાને-૭
યહ સુનીકે અકલાય ચલે હરી કૃત અપરાધ ક્ષમાને-૮
સુરદાસ પ્રભુ મીલે પરસ્પર માનીની મીલી મુસુકાને.-૯

ધનાશ્રી—સારેગમ.

સારીગમ—૧.

ઓ દાનીધીમ ઉતતન ઉતતનદરના તનદરના તનદરના ધીમ નાદર તદર તીલાના તતદાની તદાની ધીમ.—૧.

હષ્ટઆએ દરધીમ ધીમ તનન ધીમ ધીમ તનનની તારે નીતનીતના તાન તુમતર જીત લંગ તદાની ધીમ.—૨.

ધનાશ્રી—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

જાંહાં કેરતાર દેત સબ ભેદકે ગેઆન અત પરમાન તાન રાગકી ભરનકી.—જાંહાં કેરતાર દેત૦

સતજુગ વેતા કુઆપર સવૈ અનુ ભરતમત
ગાવત સમજાવત નય ઉપજકી ભરનકી.—જાંહાં કેરતાર૦

આરોહ અબરોહ ઓદવ ખનદવ સમપુરણુ ગેઆન અંછર ભેદકી ભરનકી.—જાંહાં કેરતાર દેત૦

પ્રભુ ગોલાબ તબતાંહી માનત હે ગુણી ગાયન ધરપદકી તાન તાકી સંગતસોં ઉપજત સદા રાખુ ધેઆન ગુરનકી ચરનકી.—જાંહાં કેરતાર દેત૦

ધ્રૂપદ—૨.

મેરે મેહબુબકી સુરત મેરે મન માની

જૈસે મીલત રંગ પાની—મેરે મેહબુબકી સુરત૦

જદ મેરે મેહબુબને મએઆ કીની મોપર

રોમ રોમ રહે હે અલસાની—મેરે મેહબુબકી સુરત૦

અંતરંગ રંગ કીએ તન મન ધન લીયે તાથે કહીએત શોર સાદ મન અંછર રાગરંગ શીતલ કર ગએરી.

સોચત મન હર લીનો કેહ જુગલ માહ રૂપ એૈસી કીની તબ ભુમ ભુમાની.—મેરે મેહબુબકી સુરત૦

ધ્રૂપદ—૩.

પ્યારી તેરો રૂપ સાગર ગુણ પુરન સમુદ્ર ભરેઓ તામધ સોભા એૈસી બુદ્ધ ઝાજ.—પ્યારી તેરો રૂપ૦

જોબન તરંગ નેતર કમલ કમોડ સુખી મોતીઅરદાસ કીનર ખગચમર માનુ મીન હંસ લાજ.—પ્યારી તેરો રૂપ૦

કરોધકો ઘુંઘટ કીયે તા મધ સુખમહી અંક નાહીન કલંક તામે તાનતરંગ પરભુ તેરેહી બસ રહે યાહી તે બરી રાની માહરાજ.—પ્યારી તેરો રૂપ૦

ધનાશ્રી—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તુમ તનનન નીતનીતીલાના તારેદાનીદોશ એ લાલી એલાલીઆ ઇઆએલા એલાએ હએ આ તુમ.—નીત નીતીલાના૦

અરે જાલમ તેરે જોર જફાસુ ઇઆદ કીઆ કીજીએ દરદ કીઆ કીઆ તરક નહી ફરીઆદ કીઆ કીજીએ.—તુમ૦

ધનાશ્રી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

બેઠોજી બેઠોજી બગલ બીરાને નેના,
બુરા કચુ દેલ લાના ના લલના—ટેક.
ચાહકે લીખા મદન પ્રેમસે જીય લગાન,
પાસ રહેના પીરાના પીર જોબના.—બેઠોજી બેઠોજી૦
ભોલે પ્રમનકે તું દેલપર છાપ ભજે,
માયા રખના જૈસી રૂસ્તમ રખના.—બેઠોજી બેઠોજી૦

ખ્યાલ—૨.

લોક ચવાવક પ્રીતી કરૂં સખી પ્યારે પ્રીતી કરૂં નહી ન્યારે.
કાહી કરત હું ઇતની બતીઆં,
મોસે માઇ કોન કછુ નાહી ચલ તું પ્યારે.—લોક૦

ખ્યાલ—૩.

અબકે સુનીઓ બનકે કએસો
આઓ તો કાહા કરન તેજાબો કીનો.—ટેક.
કાહા પુછત હો બીર બદાઉ,
અધક છાંડ દુખ દીનો;
મંતર મારી મોરા મન હર લીનો,
સદા રસ રંગ લીનો.—૧.

ખ્યાલ—૪.

પીયાકી લાજ મેં કેસૈ કરૂં મા.—પીયાકી૦
અબ મોરે જીયામે એસી આવતહે,
ખોલ ઘુંઘટ વાકે પઇઆં પરૂં રે મા.—પીયાકી૦
કેશર ઘોલ સજન રસ ઢોલું દોર દોરવાકે સંગ લરૂં,
દયા સખી ઘનશામ લાલ વાકે બેરહન જુગસે ભરૂરે મા.—
પીયાકી લાજ મેં કેસૈ કરૂં મા૦

ખ્યાલ—૫.

મોરા મન હર લીનો, મગવા જાત હહીલી.—મોરા૦
કહો કહે અરે લંગર તુરકવા મે તોરા કા કીનો.—મોરા૦

ધનાશ્રી—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

કાહા જાનોરે વાહુ લોકવા
જો કછુ હમારે મનપર બીતી પીર.—કાહા જાનોરે૦
પીયા પરદેશ સંધેસવા પઠઉ
મેહરબાન બીના કોન બધાવે મનકુ ધીર.—કાહા જાનોરે૦

ઠુમરી—૨.

સાથન માહરીને સુંદરે રંગ લાગેઓરે,
મૃગાનેનીને સુંદરે રંગ લાગેઓ રે.—સાથન૦
રંગ સુરે રંગ સુંદરીરે,
કઇ કેશરીઆરી થારી સેજરે.—સાથન માહરીને૦

ઠુમરી—૩.

એ બાલમવા મોરારી.—એ બાલમવા૦
ઘરી ઘરી પલ પલ ભુજ ફરકત હે ફરકત મોરી આંખ
બેગી દરશવા દીજોરે, મેં તો તોરે પઇઆં લાગુ.—એ બાલમવા૦

ધનાશ્રી—કબીત.

કબીત—૧.

મીત્ર કહે મેરે મીત્ર ઇમાની,
પારોસી કહે દેશ દેશ ફીરૈયાં.
તીરીઆ કહે મેરા સુગર સ્વામી,
વેપાર બનઝકો જોબન ખેલૈયાં.

ભાઇ કહે મેરી બાજુકો મોહરો,
બ્હાન કહે હીરદેકી દવૈયાં.
બાપ કહે મેરો કુલ દીપાવન,
મૈયાં કહે મેરે નેન દુલૈયાં.
રૂસતમ સખી એ સોહાગકી માયા,
જીસ ગાઠ ગરથ રૂપૈયા રૂપૈયા.

ધનાશ્રી—પદ.

પદ--૧.

ભટકત કોણુ ફીરે રે ગોસંઇઆં સંઇઆં.—ભટકત૦
ઘટ માહે ગંગા, ઘટ માહે જમના, ઓ તીરથ કોણુ કરે.–ગોસં૦
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, ઘટ માઇ તુંઇ બસેરે–ગોસં૦

પદ—૨.

લેખો કોન મીટાવે જાકો આંક પરે—ટેક.
કોટી ઉપાય કરત ના મીટે, દુખ સુખ જાકે કરમમેં લીખે–
લેખો કોન૦ ૧
મૈં અબલ કહ્યું ન ચેતીઓ, બીન દીપે મોતી સાગર ભરે–
લેખો કોન૦ ૨
ગાંઠઇ ગાંઘે ભરમ ન બુઝે, કોન જાણે ખોટે ખરે–લેખો કોન૦ ૩
કેહત કબીર સંસાર સબ લાલચ, જીય લગે કામ બીગરે–
લેખો કોન૦ ૪

પદ—૩.

સાધો એ મુરદોંકો ગાંમ,
એ જુગમે કોઇ રહા ના રેહસી, ઝપ લે રામ શ્રી નામ—ટેક.
એક જોત સરૂપ ઠર રહી રચી હે જીને સૃષ્ટી ધાંમ–સાધો. ૧
જાકે ચરન સુર નમે હે ચંદ તારે ગગંન બીશ્રામ–સાધો. ૨
કહેત કબીર જીને રચી એ સુંદર માયા તમાંમ–સાધો. ૩

પદ—૪.

મએં ગુલામ, મએં ગુલામ, મએં ગુલામ તેરા, તુ સાહેબ મેરા-ટે.
એક રોટી, દે લંગોટી, દ્વાર તેરા પાઊં,
કામ ક્રોધ છાંડ કરૂં, નામ ગુન ગાઊં.—મએં ગુલામ.
રૂપ નહીં, રંગ નહીં, બર્ન તેરા ધ્યાયા,
નીરંજન નીરાકાર, તુહી ગુરૂ રાયા.—મએં ગુલામ.
મેહેરબાંન, મેહેરબાંન, મેહેર હોના તેરી,
દાસ કબીર, ચરન ખડા, લાજ રખો મેરી.—મએં ગુલામ.

પદ—૫.

ઇસ તન ધનકી કૌન બડાઇ, દેખત નએંનોંમે મીટ્ટી મીલાઇ—ટેક.
પુત્ર કલત્ર રૂપા સુના, આખીર છોડ મીટ્ટીમે જાના—ઇસ.
આપન ખાતર મહેલ બનાયા, આપહી જાકે જંગ્ગલ સોયા—ઇસ.
હાડ જલે જૈસી લકડેકી મોલી, બાલ જલે જૈસી ઘાંસકી પોલી-ઇસ.
કહત કબીરા સુનો મેરે મુનીયા આપ મુવે પીછે ડુબ ગઇ દુન્યાં-ઇસ.

પદ—૬.

બીધના મુરલી સૌતી બડાઇ—
કુટીલ બાંસકી બંસ બીનાસની સબહી નીરાસ કરાઇ–૧
જો યહ ઠાંટ ઠાટી વોહી રાખ્યો કુલકી હીતી કોઉ
તૌ ઇતની દુખ હમહી ન હોત્યો ઔગુન આખર દોઉ–૨
એ નીદંઇ નીઠુર વહ બનકી ધર અબ નહી પ્રકાશ
સૂરદાસ વ્રજનાથ હમારે જૈસે ભયે ઉદાશ–૩

પદ—૭.

ચીતે રાધારતી નાગર વોર—
નયન વદન છબી યોં ઉપજત મનો શશી અનુરાગ ચકોર–૧
સારસ રસ અચ મનકો માનોં તૃપીત મધુપ જુરૂ જોર–૨
પાન કરત કહું તૃપ્રી ન માનત પલકની દેત અકોર–૩
લીએ મનોરથ માની પરસ્પર રજની ગઇ ભયો ભોર–૪
સૂર શ્યામ શ્યામા આપુસમેં કરત રહત ચીત ચોર.–૫

પદ—૮.

મન મૃગ બેધ્યૌ મોહન નયર્ન બાન સોં—ટેક.

ગુઢ ભાવકી સેન અચાનક તકી તાન્યો ભૃકુટી કમાન સોં—૧
પ્રથમ નાદ બલ ઘેરી નીકટ લઇ મુરલી સપ્તક સુર બંધાન સોં—૨
પાછેં બક્રીં ચીતૈ મધુરે હંસી ઘાત કીયો ઉલટો સુ ઠાન સોં—૩
સુર સુમાર બીથા યા તનકી ઘટતી નહીં ઓખડી આન સોં—૪
વ્હૈહૈ સુખ તબહી ઉર અન્તર આલીંગન ગીરીધર સુજાન સોં—૫

પદ—૯.

સુનત શ્યામ ચકીત ભયે બાની—

પ્યારી પીય મુખ દેખી કછુક હંસી કછુક હ્રદૈં રીસ આની—૧
નાગરી હંસત હસી ઉર છાયા તાપર અતી ઝુહરાની—૨
અધર કાંપી રીસ ભૌંહ મરોરયો મનહી મન ગહરાની—૩
એક ટક ચીતૈ રહી પ્રતી બીમ્બહી સૌતી સાલજીય આની—૪
સૂરદાસ પ્રભુ તુમ બડ ભાગી બડ ભાગીની જેહી આની—૫

પદ—૧૦.

મુરલી તઉં ગોપાલહી ભાવતી—

સુનીરી સખી જદપી નન્દ લાલહી ના:ના ભાંતી નચાવતી—૧
રાખતી એક પાય ઠાઢે કરી અતી અધીકાર જનાવતી—૨
કોમલ તનુ આજ્ઞા કરવાવતી કટી ટેઢે હ્વૈ આવતી—૩
ભૃકુટી નયન અધર નાસા પુહ હમપર કોપ કંપાવતી—૪
સુર પ્રસન્ન જાની એકૌ પલુ ધરતેં સીસ ડુલાવતી—૫

પદ—૧૧.

ચીતકૌ ચોર અવહી જો પાઉં—

હ્રદય કપાટ લગાય જતન કરી અપનેં મનહી મનાઉં—૧
જબહી નીશંગ હોતી ગુરૂજની તેં તેહી ઔસર જો આવૈ—૨
ભુજની ધરૈં ભરી સુ દ્દઢ મનોહર બહુત દીનની કૈ ફલવે પાવૈ—૩
લૈ રાખૌં કુચ બીચ ચાંપી કરી પ્રતી દીન કૈ તન તાપ બીસારૈં—૪
સુરજદાસ નંદનન્દન કૈ ગૃહ ગૃહ ડોલનીકો શ્રમ ટારૈં—૫

પદ—૧૨.

બાજી હો વૃન્દાબન રાની—ટેક.

ધની વૈ બંસ દુખ ભંજન ગીરીધરે કર ધર મોહન માની—૧
તરલ રસાલ અધર છબી કર લે મુરલી સકલ કહાની—૨
કુંજ ખોહ કહું કરત તપી તપ તીન તન પતી સીરાની—૩
અમ્બર ઘેરી ઘટા ઘન અસે રહી ધાર ધરી પાની—૪
બુઝત બાલ ગોપાલ સખાકે કૃતીમ કહા તે આની—૫
મુખ જન રાજ શ્રી સુન્દર હરી મુખ સૂર સવૈ જગ જાની—૬

પદ—૧૪.

તે જન પુકારે હરી પૈ જાય—ટેક.

જીનકી યહ સબ સૌંજ રાધીકા તેરે તનુ તે લઇ છીડાય—૧
ઇંદુ કહે હો વદન વીગોયો અલકની અલી સમુદાય—૨
નયનની મૃગ બચનની પીક લુટે બીલપત હરીહી સુનાય—૩
કમલ કીર કે હરી કપોત ગજ કનક કદલી દુખ પાય.—૪
વીદ્રુમ કુંદ ભુજંગ સંગ મીલી સરણ ગએ અકુલાય—૫
અતી અનીતી જીય જાની સૂર પ્રભુ પઠએ મોહી રીસાય—૬
બન બેલી બ્રજનાથ બેગી ચલી અબ ઉતર દૈ આય—૭

પદ—૧૩.

માની મનાયો મોન રહી—
સકુચ સમેત ચલી ઉઠી આતુર બનકી ગૈલ ગહી—૧
બીધુમુખ નીરખી બીમુખ કરી લોચન પુની બીધુ વદન ચહી—૨
દરસ પરસ તદ રૂપ આજુ નીજુ ભુવ નખ લેખી કહી—૩
પુહુપ સુરંગ સારંગ રીપુ વોહ દીખાવત ચતુર લહી—૪
પાનીસુ પરસત શીસ પરસ્પર મુસુકાને તબહી—૫
તૃણુ તોર્યો ગુન જા તજી તે ગુન કાટકી રેખ મહી—૬
સૂર શ્યામ બહુર્યો મીલી બીલસહુ જાતી અવધી અબહી—૭

પદ—૧૫.

મુરલી આપ સ્વારથીની નારી—ટેક.

તાકી હરી પરપીત કરત હૈં જીતી ન જાનતી હારી—૧
ઐસે બકય ભયે હરી વૃંદકે કહા ઠગૌરી ડારી—૨
લુટતી હૈ અધરનીકો અંમૃત ખાતી દેતી હૈ ઢારી—૩
કો બકી મરૈ બની હૈ જોરી તૃણુ તોરતી હૈ બારી—૪
સુર શ્યામકો ભલે કહતી હો દેખીં કહા અબ ગારી—૫

પદ—૧૬.

કરમ ગતી ટારેહુ નાહી ટરે—ટેક.

કહાં વે રાહુ કહાં વે રબી શશીઆન સંયોગ પરે—૧
ગુરુ બશીષ્ટ પંડીત અતી જ્ઞાની રચી પરી લગન ધરે—૨
પીતા મરનસે દાની રાજા નીચકો પાની ભરે—૩
તીન લોક ભાવીકે બસમે સુર નર દેહ ધરે—૪
સૂરદાસ હોની સો હો રઇ કાહેકુ સોચ કરે—૫

પદ—૧૭.

પ્રીયા મુખ દેખો શ્યામ નીહારી—ટેક

કહી ન જાય આનનકી શોભા રહી બીચારી બીચારી—૧
નીલામ્બર ક્ષીરોદીક ઘુંઘટ સન્મુખ કીયો સુધારી—૨
મનો સુધા કર દુગ્ધ સીન્ધુ તે કાઢ્યો કલંક પખારી—૩
ભાલ લાલ સેંદુર બીન્દી પર મૃગ મદકી છબી ન્યારી—૪
મનો બન્ધુક કુસુમ ઉપર અલી બૈઠો પંખ પસારી—૫
ચંચલ નયન ચહું દીશી ચીતવત જનુ ખજંન અનુહારી—૬
મનહુ પરસ્પર કરત લરાઇ કીર બચાયે રારી—૭
બેસરીકે મુકતામેં ઝાઇ વર્ણું બીરાજીત ચારી—૮
માનો સુર ગુન શક્ર ભોમ શની ચમકત ચન્દ મઝારી—૯
તરીવન શ્રવણુ રત્ન મજા મુખીત શીર શ્રીમન્ત સંવારી—૧૦
જનુ જુગ ભાનુ દુહુ દીસી ઉગકે ભયોં દીધા તમ હારી—૧૧
સન્મુખ દ્રષ્ટી પરે મન મોહન લજ્જીત ભઇ સુકુમારી—૧૨
લીન્હી ઉમંગી ઉઠાય અંક ભરી સુરદાસ બલીહારી—૧૩

બસંત—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

બંસી બજાય બસંત બહારમે બ્રખભાનકી દુલારી બાલમસો
ગોરી લજાય બસંત બહારમે બ્રખાંભાન દુલારી બીહારી
કારન સો.—ટેક.
જા ઘર જોબન બસંત ન પીયુ, તા ઘર જોબન ના બસંત હોહુ,
કુકકુક પપૈઆકી જલાય લોહુ, ફુલી મોહેર આંબુઆકી
સોહુ.—ગોરી૦
અબ બસંત કાંહુકી જા જીઆ ના પીયુકી હોય યાદ ચંદનજુકી,
પીયા રૂસ્તમ પુકાર પુકાર જીઆ ડરે સાસત ઠરે અંગન-
જુકી.—ગોરી૦

ધ્રૂપદ—૨.

મૌલા જાને ના જાને જો જાને સો એ જાને,
અબકે બસંત હરાં હરાં મોરે જીઆ બીન પીઆ ન માને.—ટેક.
આંબુઆ મોર ડાલ કોયલ શોર જોબના હો હરાં નએ પાને,
રૂત બસંત પેઆરી હે સબમે સબસે રીજે મોહન સ્યાને,
રત રલીઆમની પીઆ સોહામની જોબના રખ્યો ના તરસાને,
રસીક રૂસતમ બસંત બલીહારી જો સમજે સો રહે ના
ગુમાને.—અબકે૦

ધ્રૂપદ—૩.

હે આઇ મધુ રત મધુપે ગુંનજાર કરત,
બનસ્પતી ફુલી ઠોર ઠોર, ઓર મારન લાગેરી અમરાઇ.—
હે આઇ મધુ રત૦
માનુ અરન બરન તન તારનસાજ ચલી પીયા જીયાકે
બોલતી બોલતી પંચ મરત શ્રવન સુનાઇ—
હે આઇ મધુ રત૦

ધ્રૂપદ—૪.

પરફુલીત બનબેલી માઇ સુગંધ ચહું દેશ
આએઓ બસંત સુખ દેન.—પરફુલીત બનબેલી૦
નએ નએ પલબ પોહોલી પર છાએ હોત
કુશંમ સબ બરન બરન.—પરફુલીત બનબેલી૦
જીનકે પીઆ ઘર તે રૂત માનત હંમરે ગએ
પીયા પરદેશ કરન.—પરફુલીત બનબેલી૦
અદા રંગ પીયા એસી ના બુજીએ તુમે કામ
લાગેઓ હે અતહી ડર કરન.—પરફુલીત બનબેલી૦

ધ્રૂપદ—૫.

એ હો ગીરધારી મોરે બદન ગુલાલદારી,
અંખ્યાહું મારી ભવાં કારી ખતખતકે.—એ હો ગીરધારી૦
મુરતહું કારી ફાગ ખેલન ભારી,
હુંહાંહાં ખેલત હારી પીચકારીસી લાગતહે—એ હો ગીરધારી૦
ભીંજ ગઇ સારી સેત લાગત હુ ભારી,
હે પેઆરી બરજનકર બરજત હે.—એ હો ગીરધારી૦
અપની અટારી જાત બેહતહું ગીરધારી બાવસીતલ,
અજ તજે સો ગાવસો લાગતહે.—એ હો ગીરધારી૦

ધ્રૂપદ—૬.

કોશુમ દારેઓ, ઓર માલ કોશુમકી
કોશુમ રૂપ બન આવેરી.—કોશુમ દારેઓ૦
ગજરા કોશુમકો, કોશુમબા જોબન છતીઅન ગાવેરી,
દમકત દંપની નાર કોશુમ રંગની રખ લાલ મન ભાવેરી.—
કોશુમ દારેઓ૦
સબ આભુપન સજ કર સજની ગજગટ ચલત સો આવેરી,
ચતરાકે પ્રભુ દસરત સુતકુ બે દસુ બસંત વધાવેરી.—
કોશુમ દારેઓ૦

ધ્રૂપદ—૭.

આઇ રૂત બસંત બાહાર, બાહાર અમુબન મોરે અમુબન
સમસુરલા.—આઇ રૂત બસંત બાહાર૦
ડાર ડાર પાત પાત સબી બન ફુલી હએ, ઇંદ્ર લોકે અતી
રીઝાએ.—આઇ રૂત બસંત બાહાર૦

ધ્રૂપદ—૮.

કાહેકુ જોબન આગો મોરેરી અંગમાંઇ.—કાહેકુ૦
જોબન આંયો કછું નહીં જાણું,
મે જાણું કછું કરૂરી રંગ માઇ.—કાહેકુ૦
ઘર ઘરેકે શખી બન કર નીકસી,
ગાવત રાગ બસંત ચલો રે શખી જ્યાં ઉતરન
આવત પીયા બીનમેં કેસે કરૂરી ઢંગ માંઇ.—કાહેકુ૦

ધ્રૂપદ—૯.

પ્રાણુપતી આએ રે પ્રાણુપતી આએ,
શખીરી મે તો દોરકુ છતીયન લગાએ,
કેતે સુખ પાએ, ગઇરી બેદન સબતનકી વે.—પ્રાણુપતી૦
સુભ ઘરી સુભ લગન મુરત,
ઇન્ચ્છા પુરી મેરે મનકી વે.—પ્રાણુપતી૦
સોધે અરગજા બાગે, કેશર બીની પાગે,
સઘરી રેના જાગે, અંખ્યાં મીલનકી વે.—પ્રાણુપતી૦

ધ્રૂપદ—૧૦.

બોલન લાગી લાગી રે કોએલીઆં, કુહુ કુહુ મધરત આઇ.—ટેક.
સુનત કુક જીયા હુક ઉઠત હે,
પીયા બીન કછુ ના સોહાઇ.—બોલન લાગી લાગીરે૦
બેર પરીરી કારી ભારી બીરહનકો દુખદાઇ,
દાસ હરી રંગ કારેકો ગુન ના જાણે પીર પરાઇ.—
બોલન લાગી લાગી રે કોએલીઆં કુહુ કુહુ મધરત આઇ૦

ધ્રૃપદ—૧૧.

બન ધન ફુલે આલી એ રૂત બસંત
કંથાબેની બેરહુસી ભયી મોપે કોન કહે સુદ ઉનકીરી—ટેક.
કાહાંસે કહું એ જીયાકે બેદન આલી
કલ ના પરત ઘરી પલકારી.—બન ધન ફુલે આલી૦
પીયા અબ દેશ એસો મોકુ બીસર ગયેરી આલી
મેં ના જાનુ ઉનકે જીયા કે
હએઆતકે પ્રભૂ પેઆરે અબ તો કીરપા કીજે,
લીયો ખબર ઘરી પલકારી.—બનધન ફુલે આલી૦

ધ્રૃપદ—૧૨.

કોયેલીઆં બોલે આયીરી રૂત બસંત,
સબ મીલ કરોરી હાંરી આનંદ.—કોયલીઆં બોલે૦
સાત સખીઆં મીલ મંગલ ગાવો.
ભાગન પાયલો મોરે કંઠ.—કોએલીઆં બોલે૦
અબીર ગુલાલ અગંજા લે લે સબ મીલ છીરકો પીયાકે
અંગ આવે ફાગન હોરી ખેલોગી અપને પીયા કે સંગ.—
કોએલીઆં બોલે૦

ધ્રૃપદ—૧૩.

કોંએલ બોલે, ભમરવાં ગુનજારે.—કોંએલ બોલે૦
એક બસંત રૂત જાણુ ઝક ઝક બક બક બોહોરી ભયી
દુજે ડરાયલ મંડરાયલ કુકુકુકુ લગાએ રહેઓ,
સુગંધ લેવેકુ જાએ બેઠો તીહોઇ સદા રંગીલી કલી મુ ખોલે.—
કોએલ બોલે, ભમરવાં ગુનજારે૦

બસંત—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

આઓ રતજાં આઓ નન કરના
જાણગીરે અરે મોરે બાલાપણકે મીંત.—આઓ રતજાં.
ફુલી રહી બેલસગન આંબુવા મોરે.
આએ સદા રંગ મોરી મનકી ચીંત.—આઓ રતજા૦

ખ્યાલ—૨.

બસંત કાંહાંસે આયીરે, બસંત કાંહાંસે આયી
આલી કેસુ કીરતમે હરાં હરાં બનમે છુપાઇ.—બસંત૦
તેલ ફુલેલ સબ હમને તજીઆં
ગંગા જમના નાહી રે
મેરે લાલ પીયાકો સમરન કીનો
જન્મ અકારત ગુમાઇ રે.—બસંત૦

ખ્યાલ—૩.

બાલમ હાં હાં મોરારે,
અરે ભલા રૂત બસંત કીને આવન.—બાલમ૦
આંબવા મોરી લે કોયલ બોલન લાગી
નએ રૂતકે ફૂલ લે, મીલી બલહારસો
આઇ બીરજબાલા રીજાવન.—બાલમ હાંહાં મોરારે૦

ખ્યાલ—૪.

અનગન બેલરીઆં સુન મોરા ભંવરારે
તેં મોરો કંઠા ભોંરાએ લીનો.—અનગન બેલરીઆં૦
ચંદા બીન કૈસી ચાંદની રે,
મોતી બીન કૈસો હાર;
કાજલ બીન કૈસી કામની રે,
પીયુ બીન કૈસો શીંગાર.—અનગન બેલરીઆં૦

ખ્યાલ—૫.

આંબુવા મોરી લો બનધન ફુલે
ફુલ રહી ફુલબારી, ઐસી રૂત આંઇ સોહાગ ભાગ ભરી.
આંબુવા મોરી લો કેશુ ફુલે
ફુલ રહી કંચનાર, સદા રંગેલી મહમદ શાહા ભરપુર.—
આંબુવા મોરી લો બનધન ફુલે૦

ખ્યાલ—૬.

ભંવરારે ફુલે દરૂમ બેલરીઆં,
ઓર આંબુવાકે નને નને પાંત.—ભંવરારે૦
આંબુવા મોરે ફુલે બનધન નીતસુ પીયા બીનાં જીયા અલસાત.
ભંવરારે ફુલે દરૂમ બલેરીઆં૦

ખ્યાલ—૭.

બરજો ના માંને આંઇરે બરન કોયલીઆં કોહોકે બોલાંઇ,
આંઇ દુસરે પપઇઆં પીયુ પીયુ કરે.—બરજો૦
રૂત આંઇ આંબવા મોરે ચહુ ઓર ફુલે બાદરવા ધીરન
ધીરન.—બરજો ના માને૦

બસંત—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

બેલરીઆં અનગન ફુલે, કંઠા મેરા ઘર નહી રે મા.—ટેક.
આબુવા મોરે કેશુ ફુલે લીબુવા મોરે દે,
ઇન લીબુઅનમે રસ ભરો હે પીયુ ચલે પરદેશ.-બેલરીઆં૦

ઠુમરી—૨.

કાહેકુ માન કરત હે બસંત રૂતવારે.—કાહેકુ માન૦
મેં જોઇ ગઇ જલ જમના ભરનકુ,
હો ગયે નેનોડા મીલવા રે.—કાહેકુ માન૦

ઠુમરી—૩.

પરદેશવા મત જાઓ નન કરરે
અરે મોરે પીયુકી બસંત બાહાર આઇ.—પરદેશવા મત૦
બરન બરનકી પંખેરાવા બોલે
અદા રંગીલી બતીઆં કર કર રે.—પરદેશવા મત૦

બસંત—પદ.

પદ—૧.

મેં કીન સંગ ખેલું ફાગવારે.—મેં કીન સંગ ખેલું૦
આઇ બસંત પનચમ ખેલે રંગ હોરી
લાગો કલેજવે દાગવારે.—મેં કીન સંગ ખેલું૦
બોલાવોરી બંમન, બોલાવો વાંકી પોથી,
બોલાવો જંગલકો કાગવારે.—મેં કીન સંગ ખેલું૦
જુઠોઇ બંમન, જુઠી વાકી પોથી,
જુઠો રે જુઠો જંગલકો કાગવારે.—મેં કીન સંગ ખેલું૦

આસાવરી—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

હેં દેખી ઇંદર લીલા ઇંદર સોભા ઇંદર કેસો
દરબાર બેઠે તખત સર છતર ધારન.—હેં દેખી ઇંદર લીલા૦
દીપનમે જબું દીપ, દીપન સંકલદીપ,
જૈસે ઉપજત સમુદ્રમે હીરા.—હે દેખી ઇંદર લીલા૦
એકનકુ દાન દેત, એકન બોલાય લેત
એકનકુ બખશત જરકસી ચીરા.—હેં દેખી ઇંદર લીલા૦
રાજનમે માહરાજ એસે રાજા રામરાય
ગુનીજનકુ દેત બેલાશ કરીરા.—હે દેખી ઇંદર લીલા૦

ધ્રૂપદ—૨.

બાગ બનાયરી,
પીયા લટકી ચાલ બપપટ બેની—બાગ૦
અદ્ધર અનજન, શુદરેખ, પીકકપોત, લેલાટ માહલરકી,
છઅદેખી દેખાંઇરી આલી, મોએ મીસે બનમાલી.—બાગ૦

આસાવરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

મેરે આગન જોગી બૈન બજાવતરી,
મોરે જીયામે સુખચેન ન આવત.—મેરે આગન જોગી૦
કોન દસાસે આયે સદા રંગીલે,
સબ જોગીયન તો રસકે ભોગી.—મેરે આગન જોગી૦

ખ્યાલ—૨.

જોગન્યાં ભઇ રે સોહેરી બલમા, તોરે રે કારન,
કાનોમે મુંદરા, હાથ ખપર, અંગ ભભુતલા.—જોગન્યાં૦
માલા મીગ છાલા નામકી રે સોહેરી બલમા,
તેરો ધેઆન ગેઆન સુમરનવે.—જોગન્યાં૦

ખ્યાલ—૩.

હો હો કરકે બોલે, ગુજર જોબન માતી.—હો હો કર૦
નેનન શેનન બેનન ગારી,
બતીઆં ધર ધર છોલે.—હો હો કર બોલે૦
અત ઇતરાત માહા મદ છકી,
એદી બેદી બેદી ડોલે.—હો હો કર બોલે૦
ગઠ જોરેકી ગાંઠ ધીરજ પ્રભૂ,
ભરવા હોય સો ખોલે.—હો હો કર બોલે૦

આસાવરી—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

ઠાકોરવા બંદી હમ તો તુમ્હારી ડાસી.—ઠાકોરવા૦
કબકી મેં ઉભી ઠારી અરજ કરૂંછું,
હર ચરણકી પેઆસી વે.—ઠાકોરવા૦

ઠુમરી—૨.

મેડા દેલજાની પેઆરા, મેં તેડે સદકે
ગોરી ખુરબાન વાર વાર સજન.—મેડા દેલજાની૦
આયે અચાનક બઇયાં મરોરી ઝટક કંચોકી કસર તોડી
ડાર ઘુંઘટ મુખ મરોરી રે.—મેડા દેલજાની૦

ઠુમરી—૩.

કોન ખબરીઆં લે અરે મોરી
બીન પાખ પરવરદેગાર.—કોન ખબરીઆં૦
જીત દેખુ ઉત તુઇ તુઇ દીશંદા
જોર જાર બતોરી વે.—કોન ખબરીઆં લે મોરી વે૦

ઠુમરી—૪.

એતી ભોરી બતીઅન પર મન લાગ રહેઓ.
હાં રે બાલા કેસે કરૂં રે.—એતી ભોરી બતીયન૦
કબકી મેં ઉભી હારી અરજ કરૂંછું
શીતવટ બર કર લે.—એતી ભોરી બતીયન૦

આસાવરી—પદ.

પદ—૧.

સમજ મન દમડી દમકા મેલા.
વામે કોન ગુરૂ કોન ચેલા.—ટેક.
કોડી કોડી માયા જોડી,
સંગ ન ચલેગા અધેલા;
અપની અપની કરકે દોડે,
આખર જાન અકેલા.—સમજ મન૦

ટેડી પગડી સીરપે ધરતા,
અપને મનમે બન છેલા;
કહેત કબીર સુનો ભાઇ સાધુ,
પડ ગયા પ્રેમ જકેલા.—સમજ મન૦

પદ—૨.

જતન બીન મુર્ગાને ખેત બીગાડા
સો જાગો જાગો મેરે પ્યારે.—જતન૦
પાંચ મુર્ગાકી પચીસ મુર્ગાલી
થામે ચંચલ તીન ચકારે
અપની અપને રસકે ભોગે
ચલત નેહારે નેહારે તેહારે.—જતન૦

પદ—૩.

મહલ મહલ અબ ડોલત હૈં—
યહે કામ તેં ધામ બીસાર્યો મુજેં કાહે ન બોલત હૈં—૧
બહુ નાયકી ઓજુ મૈ જાની કહા ચતુરઇ તૌલત હૈં—૨
નીશી રસ કીયો ભોર પુની અટકે સીથીલ અંગ પગ ડોલત હૈં-૩
ટટકે ચીન્હ પાછીલે ન્યારે ધકધકાત ઉર જોલત હૈં—૪
જાહુ ચલે ગુન પ્રગટ સૂર પ્રભુ કહા ચતુર છોલત હૈં.—૫

પદ—૪.

હોં તો ઢુંઢી શીરી આઇ માઇરી સીગરો
બૃન્દાબન કહુ નહી પાયે નન્દ નન્દના—૧
અનતહીં રહે જાય કૌને ઘોં રાખે છીપાય મોકો ન કછુ
સો હાય કહાં જાય રહે કામ કન્દના—૨
મોહી તે પરીરી ચુક અન્તર ભએ હે જાતેં તુમસોં કહતી
બાતેં મેંહીં કીયો દન્દના—૩
સૂરદાસ પ્રભુ બીન ભઇ હૈં બીકલ આલી કહાં રહે બન-
માલી સૂર નર મુની જન બન્દના.—૪

પદ—૫.

મુરલી શ્યામહી મુડ ચઢાઇ—ટેક.

બારંબાર અધર ધરી યાકો કાન્હ ગર્વ કરાઇ—૧
તબ તેં ગનતી નહીં યહ કાહુ જબ તેં ઉન મુહ લાઇ—૨
ના જાનીયે ઔર કહા કરી હે દેખતી નહી ભલાઇ—૩
અપને બસ્ય કીયે નદ નન્દન બૈરીની હમકો આઇ—૪
સુરજ પ્રભુ એ તે પર માઇ માનત બહુત બડાઇ—૫

પદ—૬.

કોઇ કેયા જાણે પરાય મનકી,
જીન સર ચ્હોટ પરી નીરધનકી.—ટેક.

હીરેકી પરખ જો ઝવેરી જાણે, વૈધ પરખે દરદી તનકી.—
કોઇ કેયા. ૧
ભુલા મુર્ગ રાગપે આવે, લાગત બાન ન ખબર તનકી.—
કોઇ કેયા. ૨
શાહેર હોંકે સુખ છુપાવે, સુરાપત રાખે સુર રનકી.—
કોઇ કેયા. ૩
કહેત કબીર સુન નર શયાણે, જો ઝપે સો અપને તનકી.—
કોઇ કેયા. ૪

પદ—૭.

આસા એક એલેકસે લાગે,
તાથે માયા ઉઠ ભાગે—આસા એક અયકેસે—ટેક.

જુઠીરે માઇ જુઠારે બાવા, જુઠાઇ કટમ સંસારા,
સાચારે બાવા હમારા નીરજંન મીલા સો ભાયગ જાગે.—આસા.
અનુઅદ સીંધી બહુરંગ બીદી ગગંન મંદલ બીચ ગાજા,
રંગ મોહલમે નટવા નાચે જીયું બાલક નરવાની નાંગે.—આસા.
પાંચોઇ તતકી ભતીઆં ચુઆઊ રામ રસોયા પાકા,
કહેત કબીર સુનો મેરે સાધો જયું સોનેમે મીલા સોહાગે—આસા.

પદ—૮.

મૈં અપને બલ રહતી શ્યામ સંગ તુમ કહે દુખ પાવતીરી-૧
મો પર રીસ પાવતી હૌ પુની પુની કુછ કહ બરન કરાવતીરી-૨
તુમહુ કરૌ સુખ મૈં બરજતી હૌ ઐસેહીં સોર લંબાવતીરી-૩
કહા કરૈં મુહી શ્યામ નીવાજી કરી નહી દુરી કરાવતીરી-૪
વૃથા બૈરૂ તુમ કરતી નીસીદીન આછો જનમ ગંવાવતીરી-૫
સુર સુનહુ વ્રજનારી સયાની મુરખ કૈં સમુઝાવતીરી-૬

પદ—૯.

રામ રાય મનકી આસા પાઊં,
કાયા નગરી ફેર બસાઊં.
ઉજ્જર ખેરા ફેર બસાઊં—ટેક.

ઘટમે રાજા કરત હે, નીસ દીન ફીરતી દુહાઇ,
કાંમ ક્રોધ દોનો ગરદન મારે, ઐસી અદલ બાદશાઇ.-રામ રાય.
સોલે બાંહી દસ દરવાજે, બાવન બને કંગુરા,
તીનસો સાઠ ઉસે ચીરા જો, લાગે કોત બના ચો ફેરા.-રામ રાય.
પાંચો પરધાન કરૂં બસ અપને, તો પ્રજા દુખી ન હોય,
ચૈતન પુરૂષ જાકી કરે કોતવાલી તો નગર ન લુટે કોય.-રામ રય
ગયાન ભંડાર ભરે ભરપુરી, ન કુછ ખરચ્યો ન ખાયોં,
કહેત કબીર ચઢે ગઢ ઉપર, જીતી નગારૂ બજાયો.-રામ રાય.

છઠ્ઠો રાગ—મેઘ.

મેઘ—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

ઇંદ્રકી સ્વારી પપૈઆ નકીબ કીનો દેશ દેશ ખબર કરત ॥ટેક॥
ગરજે નગારે બાજે ધુવાં નીશાન બાન બદ્રાકી ફોઝાં લીએ બુદંનકે તીર કારી. ॥૧॥ ઇંદ્રકી સ્વારી૦
દાંમની રનજક તામે ઓર ગોલે તોપ છુટે કયા કહે વે બીરહન બીચારી; તાનસેનકે પ્રભુ તમ બહુ નાયક જાકો પીયા બદેશ તાકો એઇ જંગ જારી ॥૨॥ ઇંદ્રકી સ્વારી૦

ધ્રૃપદ—૨.

આલીરી ગરજત ઘન તપકત બન બીજ બસન કંપત તન તનનન તનનન ॥ટેક॥
ઘટા ઝુમ ઝમ આઇ, બનકી સંગ નાઇ, ઐસી બોમ હરાંઇ, કાયલ ચોધ ચપલાઇ,
શામ રેન અરૂનતાઇ, નઇ બેલ લાલન આઇ, બોલત ઝીંગોર જાંઇ, ચાનકે પ્રભુ સુખદાઇ તનકી છાવત ઘરત ઘરકત સન સનનન સનનન.—આલીરી ગરજત ઘન તપકત બન૦

ધ્રૃપદ—૩.

પ્યારી એઇ રૂત શાવનકે;
રૂમ જુમ રૂમ મેઘા બરશે
આગન ખામ ધરા દઊં
ઝુલવા ઝુલાઊં.—પ્યારી૦

આગ ગ ગ ગ ગ ગ ગ ગગતુ ગરજે જીઆ મોરા લરજે—શીશી ભરા દઊં મધુવા પીલા દઊ, અપણુ ઉમંગસે ગલેઉ લગાઉ—પ્યારી૦

ધ્રૃપદ—૪.

દેખ બદરવા શાવનકે, શાવનમે ઉમગે જોબનવા, પીયાને ગવનવા પ્રદેશવા ગવન કીનો, કછ ન જાત મન ભાવનકે.—દેખ બદરવા૦

કાલી પીલી બાદરી, મોએકુ ડરાવે, પવન ચલત ડર પાવનકે.—દેખ બદરવા૦

ધ્રૃપદ—૫.

એરી માઇ ઉમદ ઘુમડ આયોરે બદરા હો ગગંની ગરજે બરસત મોરા જીઆ તરસત.—એરી માઈ૦

દામની દમક ચમક ચમક, કાલી પીલી ગતા સબઇ છાહત શાવન બુંદ બરસાવન લાગો—ગગંની ગરજે—

ધ્રૃપદ—૬.

ગનનનનનનન ગરજે, મેહરવા મોએકુ, નાહની નાહની બુદન મેહરવા બરશે.—ગનનન૦

નીશ ઉજીઆરી કારી બીજરી ચમકે, પબન ચલત પરવા શનનનનનનન.—ગનનન૦

ધ્રૃપદ—૭.

મધુ બનકે મોરલા બોલે, બોલે દાદરવા ઘન ગરજે, જીંગરવા જીંગર ઝનનનનનનન.—મધુ બનકે૦

દાર દાર કોયલીઆં બોલે, બોલી લગતી મોએ પ્યારી, ભવરા ઘુંઝત મનનનનનનન.—મધુ બનકે૦

ધ્રૃપદ—૮.

બદરવા હોલ રહ્યારે, બદરેવા,

પીઆકો અગમ જાની રૂમઝુમ બરસે.—બદરવા હોલ

દાદર મોર પાપી પપૈઆં તેર સુનાવે, જબ કનૈઆ મોરા તનમન તેંડરી શુરત પર મોહ્યા જીઆ તરસે—બદરવા૦

ધ્રૂપદ—૯.

ઉમડ ધુમ ધુમડ બરસન આયોલો, ચતલ પરવાઇ શનનનનનનન જીઅરો લરજે, મનહો લરજે, બોલે મોર જ્યું મોર સ્હોર જીંગરવા બોલે ઝનનનનનનન.—ઉઝડ૦
ચમક ચમક ચમકે દામનીઆં, તરપ તરપ તરપે જોબનીઆં,
શનનનનન મનનનનન. કરે, મોર જ્યું સ્હોર
સુન મન ભાવન ગાઊં બજાવું ગલે લાગ રહું તાન માન ગીરગી અત ગીરગી ધા.—ઉમડ ધુમ ધુમડ૦

ધ્રૂપદ—૧૦.

દાદરાકી બોલહુસે બાદરા ગરજે આયે, કોકુલાકી કુક સુન બન ગંન છાંઇઓ.—દાદરાકી૦
બસત બીસાર ડારૂં, કાચ ચુરી ફોર ડારૂં, મોતી માળા તોર દારૂ જમુનામે નાઇઓરે.—દાદરાકી૦

ધ્રૂપદ—૧૧.

માઇરી શામ ઘને તયે દામણુ દમકત પીતામ્બર પર થર હરે.—માઇરી શામ ઘને૦
મુક્ત માળ બગજાલ કઇ ના પરત છબ બીરતાર માન લે નીકી માન હરે હરે.—માઇરી શામ ઘને૦

ધ્રૂપદ—૧૨.

આયો શાવણુ માસ, પીયા નહી આયો રે.—શકી ઘન ગરજત હેરી એ આયો શાવણુ માસ૦
ઇસ નગરમે હીંડોરે ધરે સબકે દ્વાર દ્વાર, સબ રંગોમે સરસાર, અબ મુજ બેહ:રેકી નાર પર ગમ છાંયો રે.—શકી ઘન ગરજત૦
બોલે દાદર મોર કૈં જીગરોકા સ્હોર, ગરજત ઘનઘોર બાદલ છાંયો રે—શખી ઘન ગરજત૦

ભર ગયે સબ તાલ તલીએ બાતકે બતોઇ, શમે દેખ કર રોઇ, ખબરાં લાવો કોઇ, કીને બીરમાયો રે.–શકી ઘન ગરજત૦

અબદુલ કરીમસે પુછો પરદેશીઓકી ચેન, કીઉં કટતી હે દીનરેન, અબ મેરે તો દો નેન સદા રોવે રે.—શકી ઘન ગરજત૦

મેઘ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ઝર લાગી શખી શાવનકી.—ઝર લાગી શખી૦
મેરે બેરેહુકે બાદર છાંએ રહે,
દો નેના પીયા ભર આએ હુએ,
હે કોઇ એસા બાનુ પીયાજી મીલાવે,
ખબરાં લે આવે મન ભાવનકી.—ઝર૦

ખ્યાલ—૨.

આજ કાલી ઘટા મારે મંદર છાંએ રહી.—આજ૦
કીસ તોરસે કટેગી મેરી દર્દંગી ગરીઆં
અબ દાદર-મોર-પપૈઆં બોલે શાવનકી ઝરીઆં
કોયલ કુક શુનાએ રહી.—સેજોડીં આજ૦

ખ્યાલ—૩.

આયા મેઘા તેરી મોસમકી ઘટા છાંએ રહી, મેરે મન ભાએ રહી.
પપૈયાં પીઉ પીઉ પોકારે, જંગલ બીચ મોર જીંગારે,
બાગોમે કોયલીયાં જેસી જેસી ચીલકી લાએ રહી.–આયા૦
રાજા ઈંદ્રકી ચઢાઇ, પીયાકી શુધહુ ન પાઇ,
કોનસી દુતી ઉસે, જાએક સમજાએ રહી.—આયા૦

મેઘ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

પ્રીતકો નામ ન લે સો બીરહન રે.—પ્રીતકો નામ૦
જો તેરા જી ચાહે પ્રીત કરનકુ,
સીસકો આસન ધર રે, બીરહન રે—પ્રીતકો નામ૦

તંકા—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

આવન કેહ ગયે પીયા પેઆરે,
એ રૂત પીયા બીના જોબન માતી કયું ગજારે.
આવન કેહ ગયે પીયા પેઆરે૦

મદન મોહીત કીરીઆ મદન મોહનસે પાયે પ્રાણ, જો ધાએ ધ્યાન ગ્યાન ગુણીયનસે મુની જનસે, સો ના ધરત આસ વાંહાં વીલાસ, જાંહાં મીળે દ્રગન. પીયા હમારે.—આવન કેહ ગયે પીયા પેઆરે૦

ધ્રૃપદ—૨.

બદરા ડરાવે, પીયા ના આવે.—બદરા૦

જાંહાં પીયા ના આવે વાંહાં કોન સુખ પાવે, જો સુખ પાવે સો પીયા સંગ પ્રેમ મચાવે, પ્રાણ વાકે ચરન બધાવે.—બદરા ડરાવે પીયા ના આવે૦

ધ્રૃપદ—૩.

મધુ પવન ગેરાંઇ બાદલ લાગે પેઆરે,
પેઆરે સજન બીન કાંહાં આનંદ ભયો નેઆરે.
ઘર ઘર આનંદ વાંહાં મચીઓ હે જીનકે પીયા હે પાસ,
નઇ નઇ સારી સજત સજની નએ નએ નેહા વીલાશ,
હમારી તો નીશદીન આકુલ વ્યાકુલ ભારે.—મધુ પવન૦

તંકા—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

કાંઇ મારે દેરે આવના, રૂત હરાંઇ ભાવના.
આગન નેનન સેનન લગાવના
પાછન દે કર મોરે અગીઆં જગાવના.
તેહારી સુરત મોકુ મદન છકાવના—કાંઇ મારે૦

ખ્યાલ—૨.

મારૂજી સુનો તો કહુ મારે દેરે આવના.
આગલે પાર મોરી નનદીઆં જાગે
પીછલે પાર જાગે મોરી સાસ,
નનનેપે સૈયાં છબીઆં જાગે, હીયમે જાગે મોરી
રે આસ.—મારૂજી સુનો તો કહુ મારે૦

તંકા—ઠુમરી.

ઠુંમરી—૧.

થારી રાજા રાણીરે લટકામનીઆંસે આવે
આવે હો.—થારી રાજા રાણી૦
પેહેની કોશમ્બા સારી, મન કોશમ્બા,
કોશમ્બ છબ ચમકાવે.—થારી રાજા રાણી૦

ઠુમરી—૨.

પ્યારી પીય સંગ મધુરસ ચાખે,
કારી સારી, કારી અંખીયન, કારી કાજલ, કારી ઘેન
લલાટ રાખે.—પ્યારી પીયા સંગ૦

ઠુમરી—૩.

મોરા જીયા પીયા સમર ગરજે.—મોરા જીયા૦
પીયા મોરે કયાં પ્યારી મેં કયાં રોમ રગ લરજે.—મોરા જીયા૦

ઠુમરી—૪.

સુંદર ભીંજે હો રાજ,
રાજ થારો દોશાલો કાંઇ ના ભીંજે રે બાલમજી.—મોરી સુંદર૦
સુંદર ભીંજે મારૂં મન રીજે, સાસ નનદ ઘર ખીજે રે બાલમજી.—મોરી સુંદર૦

ઠુમરી—૫.

છતીઅન ધરકે, ઠરકે રતીઅન, પીંડ સારે હલકે.—છતીઅન૦
જીનકો પીય પાસ નહી પ્યારીકે, ઉનકે જીય તલકે.—છતીઅન૦

તંકા—પદ.

પદ—૧.

લાલન મુરલી નેક બજાઇયે, બીનતી કરત પ્યારીકી સખી—ટેક. જાનત હોં સકલ કલા ગુણ નીસીર મોર ઢીટચો દીજત તાતે ઘોષ રાજકુંઅર હમ હું તાનહે સુનાઇયે.—જેસે ખગ મૃગ દ્રુમ પશુ બેલી સરીતા મોહીં તૈસે હમારી સખીનકો મન રીજાઇયે—ગોબીંદ પ્રભુ સકલ કલા પ્રબીન તાતે હમારે શ્રવણુની સુખ ઉપજાઇયે.—લાલન૦

પદ—૨.

દેખી સખી તીસ ભાન એક ઠૌર
તા ઉપર ચાલીસ બીરાજત રૂચી ન રહી કછુ ઔર—૧
ધરતે ગગન ગગન તેં ધરતી તા બીચ રહે વીસ્તાર
ગુણ નીર્ગુણ સાગરકી શોભા બીનુ રખી ભયો બીન સાર—૨
કોટીક કોટીક રંગે ઉપજત જોગ જુગતી ચીત લાઉ
સુરદાસ પ્રભુ અકથ કથા કૌ પણ્ડીત ભેદ વતાઉ—૩

પદ—૩.

આજ બીજ જુમી નબ રંગ સોભાવની રાસ ખેલત
નબલ સગ પ્યારી—૧.
માધુરી રૂપ રસ કેલી સોહાવની ચંદ્રીકા મોર છબી દેત
ન્યારી—૨.
હલત કુંડલ ચીલક પીત પટ અતી સરસ કર કમલ ફુલે
લીને બીહારી—૩.
લગનીમે મગન મોહન નીરખી નેહ સો રંગ રસ મુમ
રાધે બીહારી—૪.
સખી નીર્તત ધની બની ઠની હીત સની બજત મુરલી
મધુર સુર સુખારી—૫.
જુબનીકે જુથમેં પ્રેમ પુરન પગે જુગલ જગ પ્રાણ-
જીવન અધારી—૬.
ગગન સુર ગગન દેખન છયો એ અલી શીબ બીરચી
સબન સુધી બુધી બીસારી—૭.
છબી છબીલી છબીસે છકી હોઇ જબ જુબ તીન આજુ
સર્વ સ્વહારી—૮.

પદ—૪.

નીલ પટ પહીરે કંચન ગાત પ્રાત અરસાલ નવલ રાધા બર બાલ—લાલ સંગ લાગીપાગી રસકેલી નીકસી ઠાઢી ભઇ સઘન કુંજકે દ્વાર.—ભુજની જોરી એડાંતીજમ્હાતી મંદ મુસકાતી સુમીરતી બાત લજાતી સખી લખી મુખ શશી બીહુરે બાર.—અરૂણ નૈન આલસ જુત બૈન અધન અંજન લગી પીક છાપ યુગ મૃદુલ કપોલની નખછત ઉરજ ઉતંગ સુભટ કંચુકી કવચ કસે છુટ ટુટે મણી ગણુ મુક્તાહાર.—સીથલ બસન કટી સીથલ રસન ડગમગી ચાલ ઉર માલ મરગજી ચરણ મહાવર કહું કહું છુટયો યહ છબી નીરખી નીરખી વ્રજ વ્રજ જન બળીહાર..—

પદ—૫.

કાન્હર કારો નંદ દુલારો મોરે નૈનનીકો તારોરી.—૧
પ્રાણ પ્યારો જગ ઉજીયારો મોહન મીત હમારોરી—૨
દ્રગમે રાજત હીયમે છાજત એક છીના નહીં ન્યારોરી—૩
મુરલી ટેર સુનાવત નીસી દીન રૂપ અનુપમ મારોરી—૪
ચરણ કમળ મકરંદ લુબ્ધ હૈ મન મધુકર ગુંજારોરી—૫
રસ રંગ કેલી છબીલે પ્રભુ સંગ હીતસો સદા બીહારોરી-૬

પદ—૬.

દે મૈયા ભવરા ચક દોરી—
જાય લઉં આરે પૈરાખ્યો કાન્હ મોલ લે રાખી કોરી-૧
લૈ આયે હંસી શ્યામ તુરતહી દેખી રહે રંગ રંગ બઉ ડોરી-૨
મૈયા બીના ઓરકો લ્યાવૈ બારબાર હરો કરત નીહોરી-૩
બોલી લયે સબ સખા સંગકે ખેલત કાન્હ નદકી પોરી-૪
તૈસેઇ હરી તૈસેઇ વ્રજ બાલક કર ભવરા ચકરીનકી જોરી-૫
દેખત જનની જસોદા યહ સુખ બીહસલી બારબાર મુખ મોરી-૬
સુરદાસ પ્રભુ હસી હસી ખેલત વ્રજ વનીતા ડારતી તૃન તોરી-૭

પદ—૭.

અતિહી અરૂન પીય નૈન તુમ્હારે—ટેક.
માનહુ રતી રસ ભએ રગ મગે કરત કેલી પીય પલક બીસારે.
મંદ મંદ ડોલત સંકીતસે સોભીત મધ્ય મનોહર તારે.
માનહુ અરૂણ કમલ સંપુટ તે ઉડી ન સકત ચંચલ અલીવારે.
ઝીમીઝીમાત જાગરતુ જનાવત અતી રસબસત ભ્રમત અનીયારે
માનહુ સકલ જુબતી જીતનકો કામ બાન ખરસાન સંબારે.
બૈઠી જાત અલસાત ઉનીદે કહું મુંદત કહું કરત ઉઘારે.
મનહુ મતમર કત મયંક તન ખેલત ખંજરીટ ચટકારે.
બાર બાર અબલોકી પરમ રૂચી કપટ નેહ મન હરત હમારે.
સુર શ્યામ દેખે સચુ પાવતી દુખ મોચન લોચન રતનારે.

પદ—૮.

દેખી સખી પાંચ કમલ દ્વૈશમ્ભુ—

એક કમલ બ્રીજ ઉર રાજત નીરખત નયન અચમ્ભ-૧
એક કમલ પ્યારી કર લીન્હોં કમલ સુ કોમલ અંગ-૨
યુગલ કમલ સુત કમલ બીચારત પ્રીતી ન કબહુ ભંગ-૩
પટ યુગ કમલ મુખ સનમુખ ચીતવત બઉ બીધી રંગ તરંગ-૪
તીનમેં તીન સોમવંશી બસતીની સુકસ્યપ અંગ-૫
જેઇ કપીલ સનકાદીક દુર્લભ જીનહીં નીકસી ગંગ-૬
તેઇ કમલ સુર નીત ચીંતત નીપટ નીરંતર સંગ-૭

પદ—૯.

લાલ ઉનીદે ભયે—ટેક.

રાજત હૈ રતનારે નયના માનહુ નલીન નયે—૧
પીક કપોલ લીલાટ મહાવર બંદન બલીત ખયે—૨
જનુ તનુ જામે સઘ અરૂણુ દલ કામકે બીજ બયે—૩
બીન ગુનહાર પયોધર મુદ્રા હ્દદય સુદેસ ઠયે—૪
અંજન અધર સુધા મંત્ર લીખ્યો રતી દીક્ષા દીન ગયે—૫
સુર શ્યામ બીશુરે કચ મુખપર નખ નારાજ હયે—૬
તાઉ પર આનંદ દુંદુજનુ માનહુ સમર જયે—૭

પદ—૧૦.

પ્રાત સમે નંદ નંદન શ્યામ આવત દેખે કુંજ ગલી.
નવ ઘન શ્યામ તરૂની દામીની મીલી રાજત રૂપ અનુપ અલી.
લટપટી પાગ શીસ કર મુરલી લોચન ઘુંમતી ભાતી ભલી.
સીથલીત ચીર મરગજી અંગીયા કામકામીની દેહ છલી.
ચાર જામ નીસી જાગત બીતી ઉર ઉમગ્યો અનુરાગ વલી.
કર્જ્જલ અધર નયન રંગ બીરી મદન નૃપતીકી સેન દલી.
સૂર બદન પંકજ રસ પીકે અલક મધુપકી પાતી ચલી.
પ્રફુલીત પ્રીતી પરસ્પર દેખીયત તરની ઉદે જ્યોં કમલ કલી.

પદ—૧૧.

નીરખી ત્રીભુવન ધની પ્રેમ પુરન સની માધુરી રૂપ રસ
મેલુ ભાની—૧.
છબી છકી સાવરી અબકી તૈ જાઉરી લગન મન મોહની
સુધી ભુલાની—૨.
લાગી સોચીત લુભ્યો નેહ હીયમેં ખુભ્યો લાજ કુલ કાની
જીય તે છુડાની—૩.
અંગ સબ રંગ હરીકે રંગી હૈ અંગી કોઉ કહો બાપરી
કોઉ સયાની—૪.
દેખી સુંદર બરન મન હરન સુખ કરન નાગરી નબલ
હીત બનકે ઠાની—૫.
રસીક જીવન છબીલે પ્રભુ પ્રાણ ધન રચણુ બેશરણુ
સુખમેં સમાની—૬.

પદ—૧૨.

આજુ હરી રૈની ઉનીદે આયે—ટેક.

અંજન અધર લીલાટ મહાવર નૈન તંબોલ ખવાયે—૧
બીન ગુન માલ બીરાજત ઉર પર ચંદન રેખ લગાયે—૨
મગન દેહ સીર પાગ લટપટી જાવક રંગ રંગાયે—૩
હૃદૈ સુભગ નખરેખ બીરાજત કકન પીઠી બનાયે—૪
સુરદાસ પ્રભુ ઇહૈ અચંભો તીની તીલક કહં પાયે—૫

પદ—૧૩.

દેખી સખી ચાર ચંદ એક ઠૈર—

નીરખતી બૈઠી નીત બની પીય સંગ સુર સુતાકી ઓર—૧
દૈ શશી સ્યામ નવલ ઘન સુન્દર દૈ કીન્હે બીધી ગોર—૨
તીનકે મધ્ય ચાર શુક રાજત દૈ ફલ આઠ ચકોર—૩
શશી શશી સંગ પ્રબાલ કુંદ અલી અરૂચી રહ્યો મનમોર—૪
સુરદાસ પ્રભુ અતી રતી નાગર બલી બલી જુગલ કીશોર.—૫

પદ—૧૪.

લલના આએ હો રૈની ગવાઇ—

નીસી ભઇ છીન બોલત તમચુર ખગ ગ્વાલન ઢીલી ગાય-૧
અરૂણુ કીરની પંકજ દલ બીકસીત મધુપ લએ રસ જાય-૨
ચંદ મલીન ભાનકે પ્રગટત કુમુદીની ગઇ કુલ્હી લાય-૩
ગૃહતે નીકસી આંગન ભઇ ઠાઢી તુમ બીન કછુ ન સુહાય-૪
સુરદાસ પ્રભુ તુમ્હરે મીલન તે મીલીકે બીછુરી ન જાય-૫

પદ—૧૫.

આજ ઔર છબી નંદકીશોર—

મીલી રીસ રૂચી લોચન ભયો અંતર ચીતવત ચીત ઓર-૧
પ્રકટીત પીઠ બંલય કર કંકન દેખીયત હાર હીયે બીન ડોર-૨
બસન નીલ ઉર રાતે અધરન અંજન નૈન તમોર-૩
નખ સીખલો સીંગાર અટપટો પાય મનોપલાને ચોર-૪
ફુલે ફીરત દીખાવત ઔરની નીડર ભએ દે હંસની અંકોર-૫
દેખત બને કહત નહી આવે બયસંધી બરનત કબીન કઠોર-૬
અચરજ કયોં ન હોય ઇન બાતની સુર ગ્રહન દેખે બીન ભોર-૭

પદ—૧૬.

જાગિયે ગોપાલ લાલ ગ્વાલ દ્વાર ઠાઢે.—

રૈની અંધકાર ગયો, ચંદ્રમા મલીન ભયો, તારે ગણુ દેખીયત નહીં તરની કીરની ચાઢે.—જાગિયે૦

મુકુલીત ભયે કમલ જાલ કુંજ કરત ભૃંગ માલ, પ્રફુલીત બન પુહપ જાલ કુમુદની કુભીલાની.—જાગિયે૦

ગંધર્વ ગુણુ ગાન કરત, માનદાન નેમ ધરત, હરત સકલ પાપ બદત બીપ્રબેદ બાની.—જાગિયે૦

બોલ નંદ બારબાર, મુખ દેખે તબ કુમાર, ગાયન ભઇ બડી બાર વૃન્દાબન જૈવે.—જાગિયે૦

જનની કહતી ઉઠો શ્યામ, જાનત જીય રજની તામ સુરદાસ પ્રભુ કૃપાળ તુમકો કછુ ખૈવે.—જાગિયે૦

પદ—૧૭.

ગુવાલની ઘર ગયે જાની સાંઝકી અંધેરી.—
મંદીરમે ગયે સમાઈ સ્યામ તબ લખી ન જાઇ દેહ મેહ રૂપ કહો કો કહે નીબેરી—દીપક ગ્રહ દાન કર્સ્યો ભુજા ચાર પ્રગટ ધર્સ્યો દેખત ભયી ચકૃત ગ્વાલી ઇત ઉતકો હેરી.—સ્યામ હ્રદય અતી બીલાસ માખન દધી બીંદ જાલ મન મોહ્યો નન્દલાલ બાલ કહી બેરી.—જુવતો અતી ભઇ બીહાલ ભુજ ભરી દૈ અંક માલ સુરદાસ પ્રભુ કૃપાલ ડાર્સ્યો તન ફેરી.—કરસો કર લગાઇ મહરી પૈ ગઇ લીઆઇ આનન્દ ઉરમે ન સમાઇ બાત હૈ અનેરી.—

પદ—૧૮.

રતી સંગ્રામ વીર રસ માતે—
અહો હરી સુર સીરોમની અજહુ નાહી ન સંભારત જાતે—૧
ઔરેં બરન ભયે એ લોચન અપને સહજ બીનાતે—૨
માનો બીર મહા જો ધનકી ભએ ક્રોધ અતી રાતે—૩
પરીમલ લુબ્ધ જહાં અલી બૈઠત ઉડી ન સકત તાહાંતે—૪
માનો મન મથ સર ખુંચી રહે અંગ પુરબ બાંહરી ઘાતે—૫
બૈઠી જાત અરસાત ઉનીદે ક્રમ ક્રમ ઉડત તહાંતે—૬
માનહુ કુટીલ કટાક્ષ નાઠસર કઢટ નહીં હીયરાતે—૭
ડગમગાત ઘુમત ઘાયલસે સભા સુભટકુલ કાતે—૮
સુરદાસ પ્રભુ રતી રન જીતે અવ સકાત હો કાતે—૯

પદ—૧૯.

જનની જગાવતી ઉઠો કન્હાઇ.
પ્રગટ્યો તરની કીરની ગઇ છાંઇ.
આબહુ ચંદ બદન દીખરાઇ.
બારબાર જનની બળી જાઇ.
સખાદ્વાર સબ તુમહી બુલાવત.
તુમ કારન હમ ધાએ આવત.
સુર સ્યામ ઉઠી દરસન દીન્હોં.
માતા દેખી મુદીત મન કીન્હોં.

મલ્હાર—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

દાનમ ચતુરંગ દલ બાજઇયે, એ ચંદ્રકે,
જબહી કોકિલા બરગે સંગ ચલ ચલત; ધાએ.—દાનમ૦
નાદિરદિરદાની તદાની તદાની તનનનનનનન તનનન-
નનનન ધાકિટતક ધુમકિટતક ધિકતા નકત કિટતક તકધુમ
કિટતક ધા.—દાનમ૦

સા સા સા ગ મપ ધધ પમ ગગરેસા, નીધ નીધ પમ-
ગરેસા, ગગરેસા નીધ નીધ પમ ગગરેસા, સાસારેરે ગગ
મમ પપ ધધ નીની ધધ નીની ધધ પપ મમ ગગરેરે સા.—
દાનમ૦

મલ્હાર—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

પીયાબીન લાગે બુંદ કટારી, સો પીયાબીન લાગે,
કબકી મેં ઉભી તોસે અરજ કરૂં છું, હજઉ ન આએ બે-
હ:રેહોંદી મારી.—સો પીયાબીન લાગે૦
જીનકે પીયા પરદેશ સીધારે, સો કીઉં જીવે બીચારી.—સો૦
આંબેકી ડાળી પપૈયાં બોલે, કોયલ કરત કીલ કારી.—સો૦
નીલે પીલે બાદલ ઉમડ ધુમડ, મહો બરસત રેન અંધારી—સો૦

ધૃપદ—૨.

રૂત સરસ ભયી શાવનકી, એરી સખી મન ભાવનકી,
પીયુ પતીઆં પઢાઊઁ આવનકી.—રૂત સરસ૦
દાદર મોરવા કરત સ્હોર, જીંગરવા બોલત ઠોર ઠોર,
ધુમ ધુમ આયે બદરા ઘન ઘોર, અબ અગંમ હોવે તો
શુખ પાવનકી.—રૂત સરસ ભયી શાવનકી૦

ચો દસા દામની ધમકત ચમકત, નેહાકો નેહા નીશદીન બરસત
આવત હે જીનલીએ જીઅરા તરસત, રૂત હે ગલેહુ લગાવનકી.–
રૂત સરસ ભયી શાવનકી૦
એહમોદીનાલકે શીંગાર કર લીજે, દેખત પ્યારસે પીયા ભોર રીજે
તન મન ધન સો છાહર કીજે, ઇન છાંએ આશ બુજાવનકી.–
રૂત સરસ ભયી શાવનકી૦

ધ્રૂપદ—૩.

આયો સખી મેઘ શીખી બોલતમે આઓ,
ધરા ભઇ હરી તરંગ ચલત વાયુ સનનનન.
ફુલે દ્રુમન સુમન ખૂબ ખુલ્યો સુવન,
ભઇ હે સંધ્યા લાલ લરજત ધનનનન.
ન્હાયે તરૂવર ધર આયે નદીયન પુર,
બોલત હે દાદુર બરખત ઝનનનન.
નાયો પ્રાણ જીવન ધીર ધરૂં કૈસે મન,
ગાવત મલ્હાર સુન તાન માર મનનનન.

ધ્રૂપદ—૪.

નયો પવન નયો બાદુર નઇ હાથ મેંહદી કુસુંભી રે.–નયો૦
નયો પિયા પિયારી, પહરે કુસુંભી સારી, કંચુકી;
માગ સોંધે ભીની અલકૈં સુગર બની કુસુંભી રે.–નયો૦

મલ્હાર—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

શખી આજ કોયલીઆં બોલે, બોલ બોલ સુનાવે મોએકુ,
મેં જો અખેલી ચોંક ઉઠી, શુધ પીયાકી યાદ–આજ કોયલીયાં૦
રંગ રાતી સોહાતી, બોહોત બીર ભયી અપણે,
પીઆ મેહરબાનકે મીલન કાજ—આજ કોયલીઆં૦

ખ્યાલ—૨.

બરસાદમે કોઇ ઘરસે ન નીકસે, એસે ઉનોકે બઠેરા ગવૈઆં.—બર૦
પાણી ઘરનકુ ઠાર નૈં હે, જલસે ભર ગયે ટાલ તલૈઆં.—બર૦
અબકી પનાહ મેં જાને ન દૈંગી, રાખુગીં અબ મેં તો લૈંગી
બલૈઆં.—બરસાદમે કોઇ ઘરસે નીકસે૦

ખ્યાલ—૩.

પાપી પપૈએરા કાહુ ના બોરજે, જીઉં જીઉં કરે પીઆ
પીઆ તીઉં તીઉં જીઅરા લરજે મા.—પાપી૦
દાદુર-મોર પપૈઆ જીંગર સબી શબદ શબદ સબી શુનાવે,
અજીજોદીન તાપે પવન ચલત પરવૈઆં બીજલી ચમકે
ઓર ગગંન ગરજે મા.—પાપી પપૈએરા૦

ખ્યાલ—૪.

ઝમ ઝમ બદરવા બરસે, આળી ગરજે જીઆ મોરા લરજે-જ૦
દાદર મોર પપૈઆં બોલે, નાદાન પીયા ના સમજે,
મે કાહુ શોઉ અખેલી મનદરમે, દામની ચમકસે,
મોરા જીઆ તરશે.—ઝમ ઝમ૦

ખ્યાલ—૫.

મ્હોશમે બરસાદ હે, કયા ખુશ ધતા શોહામની, કયા ખુશ—
બોલે દાદર મોર પપૈઆં, કોયલ કરે સ્હોર
ચમકે એક બીજસી કોર, જાકે કયે છાવણી.—મોહશમે૦
જીનકે પીયા પાસ હે, ઉનકે તઇ બરસાદ હે
એકકે પીયા પાસ હે, એકકે તહી તરશાવણી.—મોહશમે૦

ખ્યાલ—૬.

લેહરા લાગોઇ આવે, આવે હો નનદલ એ
પાછલી પ્રીત જો પાવે, લેહરા લાગોઇ આવે—
નંન્દરો ઢીઠ બીહરજો ના માને, કુરે બોલ શુનાવે.—લેહરા૦
મેં તો તન છાડી શોરી દીલસે ચાહવા, નેનસે શેન લરાવે.—લેહરા૦

ખ્યાલ—૭.

કરમદી બુંદને બીજોયાં મારા ચોલા.—કરમદી૦
કોયલ રે તું કીસ બીદ કારી, હીચર ડોલે અબુવાકી ડારી,
પીયા ગુનવંતા મેં બલહારી.—કરમદી બુંદને૦

ખ્યાલ—૮.

પપૈઆ પેઆરે પીઆજીકી બોલી ન બોલ.—પપૈઆ૦
આધી આધી રેના શીરપર ડારે, ડારૂગી મેં પંખ્યાં મરોર-પપૈ૦
તેરીબોલીબોલુપેરા પીયુ ઘર આવે,લાખ ટકો દૈંગી મોલ-પપૈ૦

ખ્યાલ—૯.

દાદુરવા બોલાઇરે બદરિયા ગરજાઇરે મા, પિય બિન અકેલી મોરા જિયરા ડરાએ.—દાદુરવા૦
શોખ રંગસે કોઇ યોંજા કહિયો, તુમ બિન કછુ ન સુહાએ,
તુમકો નહીં કછુ મોરીરે ખબરિયાં સૈયાં હો.—દાદુરવા૦

ખ્યાલ—૧૦.

અએ બદરા કારે કારે,
હમારેકુ તુ નિપટ હૈ પ્યારે,
ઐસે સમૈ પરદેશ સિધારે.—અએ૦
ઇક તો મોરવા બનમે પુકારે,
મોહે જરીકો અધિક જરાવે,
નહીં કોઇ અપને પિયકો મિલાવે,
ઉડ જા મુરવા એ દઇ મારે.—અએ૦

ખ્યાલ—૧૧.

કૈસે કોયલીઆં બોલન લાગી
સોચ કરો હીયરાએ માઇ—કૈસે કોયલીઆં૦
ચહું ઓરસેં ગરહે બદરા પપૈયા ટેર સુનાવતરે
સબ સખીઅન આનંદસે જાગી.—કૈસે કોયલીઆં૦

ખ્યાલ—૧૨.

બરષાકી આઇ બહાર રે તૂં મત જા સ્વામી ઘરસૈંારે.—બરષાકી૦
જો તેરા જિય ચાહે મૌજ કરનકો, યેહી મહીને ચાર, અષાઢ સાંવણુ ભાદોં કુવાંર.—તૂં મત૦ બરષાકી૦

ખ્યાલ—૧૩.

ઝુંઝું ગરજે બરસે ચમકે,
કયું લરજે જીયરા.—ઝુંઝું ગરજે૦
રેન અંધેરી પીયા ઘર નહીં કાએ બારૂ
દીઅરા, જીમ જીમ જીમ જીમ બુંદે પરત હે
લરજત મોરા જીયરા.—ઝુંઝું ગરજે૦

ખ્યાલ—૧૪.

બાજત તત વિતત ઘન શિખર સબ બાજે સાજન ઘરકાજ સુહાગ રાજ.—બાજત૦

ઇંદ્ર રાજા ભયો દૂલહ નવલ બરસકી મુબારક બૂંદનકો સેહરા મોતિયનિ ચંવર, ઝર લાયો સદારંગ મહમદશાહ છત્રપતીકો જશન શુભ ઘરી શુભ દિન આજ.—બાજત૦

ખ્યાલ—૧૫.

માધોબનકે મોરવા બોલેં મા બોલેં દાદુરવા ઘન ગરજૈં ઝિંગરવા ઝિંગારવા ઝનનનનનનન.—માધોબનકે૦
કારે પીરે બાદુર ઉમડિ ઘુમડિ આએ રુમઝુમ બિજુરી ચમકે પવન ચલત પુરવાઇ સનનનનન.—માધોબનકે૦

ખ્યાલ—૧૬.

બેદરદી ઘર કયોં નહીં આતા, સજન બિના ચૌમાસા જાતા.—બેદરદી૦
ઊંચી ઊંચી માડીવારી અજબ ઝરોખા ચઢિ અટારી જોઊ બાટ.—બેદરદી૦

———

મલ્હાર—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

ઉમડ ઘન ઘુમડ ગરજે, બરસે મેહરવા, બરસ બુંદરી ચલત પુરવૈયા સનનનનન તનનનનન ઝીંગરવા બોલૈં કારી ઝનનનનન.—ઉમડ૦

ચમકે ચમકે મનવા, ઘનન ઘનન ઘન ગરજે ગરવા, સનનનનન તનનનનન મનનનનન, મોર બોલૈં ચહૂં ઔર, સુન મન ભાવન ગરે લગાઊં, ગાઊં બજાઊં તાન માન કર કર ધાધા કિટ કિટ હૈયા.—ઉમડ૦

મલ્હાર—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

દાદર્યાં બોલાઇ રે બાદરીઆં બરશાઇ મા,
પીઆ બીન અકેલીકુ નીંદ ન આઇ મા.—દાદર્યાં૦
સદા રંગ પીઆ માનત નાઇ, કર પરતાની યારી,
ચમકે બીજલયાં જીઅરા ડરાઇ મા.—દાદર્યાં૦

ઠુમરી—૨.

બરી બરી બુંદ મા, બરી બરી. અબ મેરા પીયા બદેશવા.—બરી બરી૦

એક તો અંધેરી બીજલી ચમકે, એતેમે કોઇ લા દે શંધેસવા મા.—બરી બરી૦

ઠુમરી—૩.

યાર બીજું કાપૂં થારે દ્વારે ખરી,
મેહર ન આવે પાપી તોએ એક ઘરી.—લાલ યાર બીજું૦
મેં જો બીજું કૈં લાજ જો અપણી,
બલી બુરી પાપી તોરી ગરજ સરી.—લાલ યાર બીજું૦

ઠુમરી—૪.

બાદલી તું બરસ હમારે દેશ.—બાદલી૦
કેહ ગોરી અનમનીરે કાંહાં મીલેગે નરેસ,
મેં જો બીજું મોરે આગણે, પીઆજી ભીંજે પરદેશ.—બાદલી૦

ઠુમરી—૫.

માન ન કરે રે બાવરી, તોરે કારણ એ બરસ રહ્યો મેહા—મા૦
નઇ નઇ ભવાં પરે, નએ આયે બાદરા, નઓ શાજના
નઓ નેહા—માન ન કરરે૦

ઠુમરી—૬.

કોઇ પુછે ઇસ બાદરસે, જો તું ઉમડ ગુમડ ગેરી
ગેરી આવતહે—કોઇ પુછે૦
ઇતને તું શોચ સમજ લે, બેરીકે બીરા ઉન બીન
જીઅરા ઇર્ણી તરસે—કોઇ પુછે૦

ઠુમરી—૭.

આઇ મોહસમ બરસાદ, પીયા બીન ધટા ડરાતી હે.—આઇ૦
બદરા ઉમંગ કાલે પીલે, બરસે જગમે સારે,
કર ઉસ્સે મુલાકાત, કર ઉસ્સે મુલાકાત,
અંખ્યાં જો ભર ભર આતી હે.—આઇ૦

ઠુમરી—૮.

માઇ ઢુંઢલી ઢુંઢલી, કાલી ધટા, હોજી માઇ હો.—માઇ૦
કબકી મેં ઉભી તને અરજ કરૂંછું, રસીયા ખેલત મોસે
બાંક પટા.—માઇ ઢુંઢલી૦

ઠુમરી—૯.

મારી ચુંદરીઆંને દાગ લાગો રે અનારીસે કામ પરેઓ.—મારી૦
માતા પીતાને કચુ ના કીઓરે, મુરખસંગ નેહો દીઓ,
લોક લજાવણી બજીઆં કરત હે, કરવટ રે ઓ કછુ ના
ફરેઓ.—મારી ચુંદરીઆંને દાગ૦

ઠુમરી—૧૦.

અરે હો મે ભુલી લોકો, સૈયાંકી નગરીઆં બતા.—અરે૦
એક તો અંધેરી રાજી, દુઅરી મેં બેરહુદી બાજી,
જીઅરા ના કોઇ સંગ ન સાજી.—અરે હો મે ભુલી૦

ઠુમરી—૧૧.

જહાં કીઉં ન બરશે મેહા, જીતે મોરા અલીજાકો દેશ.—ઉઠે૦
એક ધન ગરજત, બીજલી ચમકે શાબા, બરસે બરસે લાગી ઝરરે.—જહાં કીઉં ન૦

ઠુમરી—૧૨.

દેખી ઐસી ચતુર સુઘર સુંદર નાર,
નૈનનિ સૈનનિ ઝટક મન લેત માર.—દેખી૦
ગોલ ગોલસી દોલ ઘાટ
સબ સાખયનકે સાથ, આઇ બગીચોંમે,
તોર ફૂલ ગૂંથનકો હાર.—દેખી૦

ઠુમરી—૧૩.

સરક બાલમવા મોરી બિંદિયા હિરાની
ઢૂંઢન દૈ સૈયાં પૈયાં તોરે લાગૂં,
સખિયાં સહેલિયાં તાંનાં દેંગી.—સરક૦
લપટ ઝપટ મોરે હાથસે ગઇ ગિર,
જબ સુધ આવે પઢાવે મુરારી,
મોરી કહૂં દિવરનિયાં જિઠનિયાં તાંના દેંગી.—સરક૦

ઠુમરી—૧૪.

કરકે કંકનવા મોરી છાંડદે કલાઇ,
સુનો લંગરવા મૈં ગારી દોંગી તુમકો,
મોરી બહિયાં ના પકર ધરવા જાને દે.—કરકે૦
ગરજિ ગરજિ બાદુર બૂંદનિ બરસે,
ફુઇયાં પરત મોરી અંગિયાં ભિજાઇ લો,
અંખિયાં લજાઇ લો,
હસિ હસિ હમરા અંચરા છાંડદે સમઝ માનલે.—કરકે૦

મલ્હાર—પદ.

પદ—૧.

જ્યોં જ્યોં મૈં નીહારે કરો ત્યોં ત્યોં યોં બોલતી હેરી અનોખી રૂસની હારી.—૧.

વહીયાં ગહતી સતરાતી કોન પર મગ ધરી ડગરી કોન પર હોતી પીરી કારી.—૨.

કો કોન કરત માન તોમી ઔર પ્રીય આન હઠ દુરી કરી ધરી મેરે કહેં આરી.—૩.

સુરદાસ પ્રભુ તેરો પંથ જોવત તોહી તોહી રટ લગી મદન દહત તનુ ભારી.—૪.

પદ—૨.

અરૂચી કુંડલ લટ બેસરી સોં પીત પટ વનમાલ બીચ આની ઉરઝે હૈં દોઉ જન—૧

પ્રાણુની સો પ્રાણુ નયન નયન સોં અટકી રહે ચટકીલી છબી દેખેં લપટાત શ્યામ ઘન—૨

હોડા હોડી નીતે કરૈં રીઝી રીઝી અંક ભરેં તતા થેઇ થેઇ થેઇ ઉઘટત હૈં મગન—૩

સૂરદાસ પ્રભુ પ્યારી મંડલી યવતી ભારી નારીકો અંચલ લૈ લૈ પોછત હૈં શ્રમ કન—૪

પદ—૩.

જા દીન તેં મુરલી કર લીની

તા દીન તેં શ્રવનની સુખ સુની મનકી બાત સબૈ લૈ દીની—૧

લોક બેદ કુલ લાજ કાજકી તજી મરજાદ મીતી કીની—૨

તવહી તેં સુદ્ધી બુદ્ધી બીસરાઇ નીસુ દીન રહતી ગોપાલઅધીની૩

સરદ સુધા નીધી અંસકો સીંચત અમી પ્રેમ રસ ભીની—૪

તા ઉપર શુભ દરસ સૂર પ્રભુ શ્રી ગોપાલ દરશન રહ છીની—૫

પદ—૪.

રૈની રસ રાસ સૂખ કરત વીતી—ટેક.

ભોર ભએ ગએ પાવન જમુનકે સલીલ ન્હાત સુખ કરત
અતી વડી પ્રીતી—૧
એક એક મીલતી હંસી એક હરી સંગ હસી એક જલ
મધ્ય એક તીર ઠાઢી—૨
એક અંક ડરતી એક અંક ભરી કૈ ચલતી એક સુખ લરતી
અતી નેહ બાઢી—૩
કાહુ નહી ડરત જલ ઠલહુ ક્રીડા કરત હરત મન નીદરી
જ્યોં કરત નારી—૪
સૂર પ્રભુ શ્યામ શ્યામા સંગ ગોપીકા મીટી તનુ સાધ
ભઇ મગન ભારી.—૫

પદ—૫.

અપને નગરકી બાત, રે ઓ મેં કોણુસે પુછું.—અપને૰
બાદરીઆં હમારી દાદરી રે, દસ્યા હમારા દાદા,
બીજલી હમારી નનદું, મેઘલીઓ ભરથાર.–રે મેં કોણુસે૰
ઝરમર હમારી હોધણી રે, અતલશકી હમારી ચોલી,
નેના હમારે રસ રસે હો, સીર સુનેરી કેશ.–રે મેં કોણુસે૰
જીસે રે મેં પુછું, સો ઉતર ના દેવે, શબહી નગરકે લોક,
કેહત કબીરા સુન ભાઇ સાધું, મેં તો લઉંગી જોગનદો
બેશ.—રે મેં કોણુસે૰

પદ—૬.

યહ મુરલી સખી એૈસી હૈ—

રીઝે શ્યામ બાત સુની મીઠી નહી જાનત યહ નૈસી હૈ—૧
દેખૌ યાકે ભેદ સખીરી કૈસે મન દૈ પૈસી હૈ—૨
હમપર રહતી ભૌંહ સતરાયે ચતુર ચતુરઇ જૈસી હૈ—૩
યો ગુંન રહત ચુરાએ હરીસોં દેખૌં તુમ એૈસી સીહૈ—૪
સુનહુ સુર વૈરીની યહ હમકો પ્રકટ સોતી હૈ વૈસી હૈ.—૫

પદ—૭.

શ્યામા શ્યામ સુભગ જમના જલ બીભ્રમ કરત બીહાર—૧
પીત કમળ ઇદીવર પર મનો ભોરહી ભયે નીહાર—૨
શ્રી રાધા અમ્બુજ કર ભરી છીરકત બારંબાર—૩
કનક લતા મકરંદ ઝરત મનુ હાલત ઢવંન સંવાર—૪
અતસૈ કુસુમ કલેવર બૂંદૈ પ્રતી બીંબીત મનુહાર—૫
જાતી પ્રકાશ સુધનમે ખેલત સ્વાતી સુવન આકાર—૬
ધાય ધરે વૃષભાન સૂતા હરી મોહે સકલ સીંગાર—૭
વીધુત જલદ સૂર મનો બીધુ મીલી શ્રવત સુધાકી ધાર—૮

પદ—૮.

ઐસી કહો નીડરી મુરલીસોં કીધોં તો અબ બહુત ભઇ—૧
સકુચે નહી બનતીરી માઇ ઘર ઘર કરી હોં દઇ દઇ—૨
દેખતી નહી ચતુરાઇ બાકી મુંહ પાયેં જ્યોં ફુલી ગઇ—૩
અધર સુધા સર્બસુ જો હમારે સો યાને સબ લુટી લઇ—૪
ઓછી જાતી ડોમ કે ઘરકી કહા મંત્ર કરી હરી બસ ભઇ—૫
સુરદાસ પ્રભુ બડે કહાવત ઐસી કો ધરી અધર લઇ—૬

પદ—૯.

મોહુસોં નીઠુરઇ ઠાની હો મોહન પ્યારે કાહેકો આવન કહ્યો
સાંચે હોજુ સાંચે—૧
પ્રીતીકે બચન બાંચે બીરહ અનલ આંચે આપને ગરજકો
તુમ એક પાય નાંચે—૨
ભલે હોજુ જાને લાલ અરગજે ભીની માલ કેસરી તીલક
બામ મૈન મંત્ર કાચે—૩
નીસીકે ચીન્હ ચીન્હે સૂર શ્યામ રતી ભીનેં તાહીકે સી-
ધારૈ પીય જાકે રંગ રાચે.—૪

પદ—૧૦.

નિશિદિન બરષત નૈન હમારે,
નિશિદિન બરષત નૈન હમારે.—૧.

સદા રહત પાવસ રુતુ હમ પર,
જબ તે શ્યામ સિધારે.— ૨.
દૃગ અંજન ન રહત નિશિબાસર,
કર કપોલ ભયે કારે.— ૩.
કંચુકિ પટ ભૂષણુ નહ કબહૂં,
ઉર બિચ બહત પનારે.— ૪.
આંસૂ સલિલ બહત ભઇ બ્યાકુલ,
નહીં જાત રસ ટારે.— ૫.
સૂરદાસ પ્રભુ ગોકુલ બુડત,
કાહિ ન લેત ઉબારે.— ૬.

મલ્હાર—રૂબાઇ.

સુખ જો બરસાતકા કીસમતમે મેરે વા યા બદા,
ભરી બરખામે વુહ પર્હેસી હુવે હમસે જુદા.—સુખ જો૦
અબરેમે બારે દામનમે શમીમ અજ યાર જુદા.
મન જુદા ગિરિયા કુનમ અબરે જુદા યાર જુદા.—સુખ જો૦

ગુજરી—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

આયે રંગ ભર મેરે લાલહું રીઝી આવન પર.—આયે૦
રતકે જાગે અનરાગે પાગેહોજુ પીયા
બોલત બોલ તોતરાય બેન.—આયે૦
અધરન અનજન લાગ રહેઓહે
બીન ગુનમાલા હીયકે ચેન—
તાનસેનકે પ્રભૂ તમ બહુનાયક
જાંહાં રહે સારી રેન.—આયે રંગભર મેરે લાલ૦

ગુજરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

રેન ઉનીદી નાર નીશ જાગી પ્રીતમ સુરજનવા
પીઆરે સંગ-રેન ઉનીદી નાર૦
રંગ ઉમંગી અંખ્યન ઝુંકી જાત, ઓર મીચી જાત હે
પલકાર.—રેન ઉનીદી નાર૦

ગુજરી—પદ.

પદ—૧.

વરણો શ્રી વૃષભાન કુમારી—ટેક.

ચીત દૈ સુનહું શ્યામ સાદર છબી રતી નહીં અનુસારી-૧
પ્રથમહી સુભગ શ્યામ બેનીકી શોભા કહોં બીચારી-૨
માનો ફનીક રહ્યો પીવનકો શશી મુખ સુધા નીહારી-૩
કહીએ કહા શીશ સેંદુરકો કીતો રહી પચી હારી-૪
માનો અરૂણુ કીરણુ દીન કરતી પસરી તીમીર બીડારી-૫
ભૃકુટી બીકટ નીકટ નયનનીકે રાજત અતી બરૂં નારી-૬
મનહુ મદન જગી જીતી જેર કરી રખ્યૌ ધનુષ ઉતારી-૭
તા બીચ બની આડ કેશરીકી દીન્હી સખીન્હ સંવારી-૮
માનો બન્ધી ઇંદુ મંડલમે રૂપ સુધાકી પારી-૯
ચપલ નયન નાસા બીચ શોભા અધર સુરંગ સુઢારી-૧૦
મનો મદય ખંજન સુક બૈઠો લુવધ્યો બીનહી બીચારી-૧૧
તરીબન સુધર અધર નક બેસરી ચીબુક ચારૂ રૂચી કારી-૧૨
કંઠસરી દુલરી તીલરી પર નહીં ઉપમા કહું ચારી-૧૩
સુરંગ ગુલાલ માલ કુચ મંડળ નીરખત તનુ બનુ બારી-૧૪
માનો દીશી દીશી નીધુમ અગ્નીકે તપ બૈઠે ત્રીપુરારી-૧૫
જૌં મેરો કૃત માનહું મોહન કરી લ્યાઉં મનુ હારી-૧૬
સુર રસીક તબહીં પૈ વડી હોં મુરલી સકો સંમ્હારી-૧૭

પદ—૨.

ઠાડે શ્યામ જમુના તીર—ટેક.

ધન્ય પુલીન પવીત્ર પાવન જહાં ગીરીધરવર બીર—૧
યુવતી બની બની ભઈ ઠાઢી ઔર પહીરે ચીર—૨
રાધીકા સુખ શ્યામ દાયક કનક વરન શરીર—૩
લાલ ચોલી લીલ ડાંડીઆ સંગ યુવતીન ભીર—૪
સૂર પ્રભુ છબી નીરખી રીઝે મગન ભયો મન કીર—૫

પદ—૩.

શ્યામા શ્યામકે ઉર બસી—ટેક.

રૈની નીતંત ભોરી પીય મન તડીત તે છબીલસી—૧
શ્યામા તા રસ લગન ડોલત સબ ત્રીયનીમેં જસી—૨
કોક કલા પ્રવીન સુન્દરી કન્ત ગુણ કરી કસી—૩
કરતી સદન સીંગાર બૈઠી અંગ અંગ પ્રતી રસી—૪
સૂર પ્રભુ આયે અચાનક દેખી તીનકો હસી—૫

પદ—૪.

બની વૃખભાન જાનકી બેટી—ટેક.

નીબીડનીજ કુસુમ પુંજની પર શ્યામ બામ અંગ લેટી—૧
રતી નીસી જાગી સોવત ભોર કીશોર કંબરી ગુજરેટી—૨
પીયકે હીયમે જીય જ્યોં રાજત નાહુ બાહુ બલ ભેટી—૩
નૈનનીકી સેન નીકસ માનો મનમથ અમીખ અખેટી—૪
લોભી લાલ વ્યાસકી સ્વામીની કચંન રાસી સમેટી—૫

પદ—પ.

રાધા યે ઢંગ હૈરી તેરે,—ટેક.

બૈસે હાલ મથત દધી કીન્હો હરી મનો લીખે ચીતેરે—૧
તેરો મુખ દેખત સસી લાજે ઔર કહો કયો બાંચે,
નૈના તેરે જલ જીત હે ખંજન તે અતી નાચે—૨
ચપલા તેં ચમકતી અતી પ્યારી કહા કરેગી શ્યામહી,
સુનહુ સૂર ઐસે દીન ખોવતી કાજ નહી તેરે ધામહી—૩

પદ—૬.

સ્યામા સ્યામ અંકમેં ભરી—ટેક.

ઉરજ ઉર પર સાઇ ભુજ સોં ભુજા ગાઢે ધરી—૧
તુરત મન સુખ માની લીન્હે નારી તેહી રંગ ઢરી—૨
પરસ્પર દોઉ કરત ક્રીડા રાધીકા નવ હરી—૩
ઐસેહી સુખ દીયો મોહન સબૈ આનંદ ભરી—૪
કરતી રંગ હીસોર જમુના પ્રેમ આનંદ ઝરી—૫
રાસ નીસી શ્રમ દુરી કીન્હો ધન્ય ધન્ય યહ ધરી—૬
સુર પ્રભુ તટ નીકસી આયે નારી સંગ સબ ખરી—૭

પદ—૭.

તબ લગી સબ સયાન રહે—ટેક.

જબ લગી નવકીશોર મુરલી નહી બદન સમીર બહે—૧
તબહી લૈ અભીમાન ચતુરઇ પતીવ્રત કુલહી ચહે—૨
જબ લગી શ્રવન રંધ્ર મારગ મીલી નાહીન મનહી મહે—૩
તબ લગી તરલ તરૂ ચંચલતા બુધી બલ સકલ અહૈ—૪
સૂર સખી જબ તેં યહ ધુની સુની નાહતન બચન કહે—૫

ભોપાળ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

પ્રથમ મણી ઓંકાર, દેવ મણી માહદેવ, જ્ઞાન મણી સુકદવ, વેદ મણી બ્રહ્મા.—પ્રથમ મણી ઓંકાર૦

રાજ મણી ઇંદ્ર, રાજ ધેનૂ મણી કામધેનૂ, વૃક્ષ મણી કલ્પ વૃક્ષ, નદીઅન મણી ગંગા.—પ્રથમ મણી ઓંકાર૦

ગીતકો સંગીત મણી, સંગીતકો સ્વર મણી, તાલ મણી મૃદંગા, નૃત્ય મણી રભા.—પ્રથમ મણી ઓંકાર૦

કહત હે તાનસેન, સુનો હો ગોપાલલાલ, દીન મણી સુરજ, રેન મની ચંદા.—પ્રથમ મણી ઓંકાર૦

ભોપાળ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ડરોરી નયણુ નનદીઆં સો ઇતબીતકી જુઠી સાચી લગાવત બીરહાન પ્યારે.—ડરોરી૦

કર જોર મોરા, સીર સીજરા, અબ સાવકી નવા સો કહાં કહુએ.—ડરોરી૦

ભોપાળ—પદ.

પદ—૧.

જમુના જલ ક્રીડત નંદ નન્દન—ટેક.

ગોપી વૃન્દ મનોહર ચહું દીશી મધ્ય અરીષ્ઠ નીકન્દન–૧
પકરે પાની પરસ્પર છીરકત સીથીલ સલીલ ભુજય ચન્દન–૨
મનો યુવતી પુજતી અહી પતી કોં લાગ્યો એક દૈબન્દન–૩
કચ ભરી કુટીલ સુદેશ અંગકન ચુવત અંગ ગતી મન્દન–૪
માનહુ ભરી ગંડુપ કમલ પર ડારત અલી આ નન્દન–૫
ભુજ ભરી અંક અગાધ ચલત લે જ્યોં લુબ્ધક ખગ ફન્દન–૬
સૂરદાસ પ્રભુ સુજશ બખાનત નેતી નેતી શ્રુતી છન્દન–૭

પદ- ૨.

રાધે છીરકતી છેલે છબીલી—ટેક.

કુચકુ કુમ કુચકી બંદ તુટે લટકી રહી લટ ગીલી—૧
બંદન સીર તાટંક ગંડ પર રતન જડીત મણી લીલી—૨
ગતી ગયંદ મૃગ રાજ સુ કટીપર શોભીત કીંકની ટીલી—૩
મચ્યો ખેલ જમુના જલ અન્તર પ્રેમ મુદીત રસ ઝીલી—૪
નંદ સુવન ભુજ ગ્રીવ બીરાજીત ભાગ સુહાગ ભરીલી—૫
બરષત સુમન દેવ ગન હરષીત દુંદુભી સરસ બજીલી—૬
સૂર શ્યામ શ્યામા રસ ક્રીડત જમુન તરંગ થકીલી—૭

પદ—૩.

ભુજ ભરી લઇ હીરદે લાય—ટેક.

બીરહ વ્યાકુલ દેખી બાલા નૈન દોઉ ભરી આય—૧
રૈની બાસર બીચહીમેં દોઉ ગએ મુરજાય—૨
મને વૃક્ષ તમાલ વેલી કનક સુધા સીંચાય—૩
હરષ ડર ડહ મુસકીફૂલે પ્રેમ ફલની લગાય—૪
કામ મુરૂઝની વેલી તરૂકી તુરતહીં બીસરાય—૫
દેખી લલીતા મીલની વહ આનન્દ નહી સમાય—૬
સૂરકે પ્રભુ શ્યામ શ્યામા તૃખીધી તાપ ન સાય—૭

પદ—૪.

અતી બ્યાકુલ ભઇ ગોપીકા ઢુંઢતી ગીરીધારી—ટેક.
બુઝતી હૈં બન બેલી સોં દેખે બનબારી—૧
જાહી જુહી સેવતી કરૂના કનીઆરી—૨
બેલી ચમેલી માલતી બુઝત દ્રુમડારી—૩
ખુઝા મરૂઆ કુન્દ સોં કહૈ ગોદ પસારી—૪
બકુલ બદરી બટ કદમ પૈ ઠાઢી બ્રજનારી—૫
બાર બાર હા હા કરૈં કહું હૈં ગીરીધારી—૬
સૂર શ્યામકો નામ લે લોચન જલ ઢારી—૭

પદ—૫.

કહું ન પાયે શ્યામકૌ બુઝતી બન બેલી,
સવૈ ભઇ બ્યાકુલ ફીરૈં તનુ મદન દહેલી—૧
મૃગ નારીસોં બુઝહી બુઝૈ સુકુમારી,
કમલ સરોબર બુઝહી બીરહા તનુ મારી—૨
કનક બેલીસી સુંદરી દ્રુમકે નર નારી,
મનો દામીની ધરની પરી કીધો પનારી—૩
ઈત ઉતતે ફીરી આવતી જહં રાધા પ્યારી,
સૂર શ્યામ અજહું નહીં કરી મીલત કૃપારી—૪

પદ—૬.

પીયા નીરખત પ્યારી હંસી દીન્હોં,—
રીઝે શ્યામ અંગાઅંગ નીરખત પ્યારી હંસી ઉર લીન્હોં-૧
આલીંગન દે અધર દસન ખંડી કર ગહી ચીબુક ઉઠાવત,
નાસા સોના સાલે જોરત નયન નયન પરસાવત-૨
યહી અન્તર પ્યારી ઉર નીરખ્યો ઝઝકી ભઇ તબ ન્યારી,
સુર શ્યામ મોકો દીખરાવન ઉર લ્યાયે ધરી પ્યારી-૩

દેશાકરી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

તેં બગર ધર ઝગરો પાસારેઓ
કૈસેં કજાત નીરવારો રે કાહાના. ૧.
એ સબ ધર કરત હેં તેહારોઈ અનરસ
કોન મંત્ર પર દારેઓ રે કાહાના. ૨.
હું તો તેહારી આસા લગ રહી
જૈસે કમોદની ચંદ આંખ તારા
ઘોંડીકે પ્રભૂ તુમે ઐસી ન બુજીએ
હરત પરોએ પ્રાણ અબહી હોબારા રે કાહાના. ૩.

ધૃપદ—૨.

હું તો અન બોલીરી આલી.
તેરે કાહાન મોસુ ઐસી કીની.-હું તો અન બોલીરી૦
મથુરા જાએ ઉલટ આવતહીં બીદ્રાબનમે ઝકઝોરી,
રસકી કશુંબી ચોલી મસકી.-હું તો અન બોલીરી૦
રાત દીવસકો આએવોરી, જાએવો કબહુ ન દીનો,
દાન ગોરસકો કૃષ્ણ જીવન ધન·
સુંદરકે પ્રભૂ દાન દીઓ ઓરસસકી.-હું તો અન બોલીરી૦

દેશાકરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

સુંદરી તું કછુ સમજત નહીરી,
સમજે તો સમજ લે સનમ પ્રેમ પ્રીત રીત—સુંદરી૦
નેનન ચકાયન અંગ લપાયન રીઝાયત છતીયન રહે લગ
નીત—સુંદરી તું કછુ સમજત નહીરી૦

ખ્યાલ—૨.

મેરા તો અધાર તુંઇ એક પરવરદેગાર,
જીને થમ કીયો અકાસ, પ્રગટ્યો સુરય પ્રકાશ, રેન ચંદ્ર
સૃષ્ટી ઝલકાર—મેરા તો અધાર૦

ખ્યાલ—૩.

નેન પ્રાણકે બેન રટત શ્રી રસના—નેન પ્રાણકે૦
રસના રટત નીશદીન પ્રબીન પ્રબીન
પ્રબીન રસના સાગર જપના—નેન પ્રાણકે૦

ખ્યાલ—૪.

આયે મોહન માહરાજ,
આધી આધી રેન પ્રાણ પ્રેમ પીવન કાજ—આયે૦
રસકી બાત રસીઆ જાણે
ચંદ્ર જાત ચકોર પીછાણે
મૈ પીછાણું મેરે પીયા મોહન સબ સૃષ્ટીકા અવીનાશ—
આયે મોહન માહરાજ૦

દેશાકરી—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

આલીરી પીયા દરસ મેં કેસે પાઊંરી.—આલીરી૦
ઉતર ઢુંડી મૈં દખણ ફીરીરી
પુરવ ભટકત મૈં પછમ આઊંરી.—આલીરી પીયા
દરસ મેં કેસે પાઊંરી.

દેશાકરી—પદ.

પદ—૧.

પ્રભાત ભયે આયે લાલ છાંડહુ અટપટી—ટેક.

આજુકી રૈની મોહી નખત ગનત ગઇ મારગ જોવત આખીન લાગી ચટપટી—ઉર નખ પદ બર સુતુ ગીરી વર ધર ગલીત બરૂહા ચુડપાગ બની લટપટી—કૃષ્ણદાસ પ્રભુ જાનત રીતની તદામની સાન મદન નૃપતી રનલીની માનો ઝટપટી.—

પદ—૨.

લાલ રસમસે નયન આજુ નીશી જાગે—ટેક.

અતી બીસાલ અરસાત અરૂણુ ભયે રતી રનકે રંગ પાગે-૧
સુન્દર શ્યામ શુભગતા અટપટી અંગ અંગ નખક્ષત દાગે-૨
માનહુ કોપી નીદરી સન્મુખ સરસાથ ભયે અરી ભાગે-૩
ચતુર્ભુજ પ્રભુ ગીરીધરન અધીક છબી બદન ભૃકુટી લાગે-૪
માનહુ મન્મથ ચાપ ભેટ ધરી રહ્યો જોરી કર આગે-૫

પદ—૩.

આજુ હરી રૈન ઉનીદે આયે—ટેક.

અંજન અધર લલાટ મહાવર નયન તમોર ખવાયે—૧
સીથીલીત બસન મરગજી માલા કંકન પીઠ સુહાયે—૨
લટપટી પાગ અટપટે ભુપન બીન ગુણહાર બનાયે—૩
સીથલ ગાત અરૂ ચાલ ડગમગી ભૃકટી ચંદન લાયે—૪
સુરદાસ પ્રભુ યહે અચમ્ભો તીન તીલક કહે પાયે—૫

પદ—૪.

આવત લલન પીયા રંગ ભાને—ટેક.

સીથલ અંગ ડગમગત ચરણ ગતી મોતીન હાર ઉર ચીને.
પારી જાત મંદાર માલ લપટાત મધુપ મધ પીને.
ગોબીન્દ પ્રભુ તહીં જાહું જહાં અધર દસન ક્ષતકીને.

પદ—૫.

નીકે આયે ગીરીવરધારી નાગર,—ટેક.

જીયકી કૃપા હમ તબહીં જાની ભોર ખેલાઇ આગર—૧
તુમ્હરે ચીંતત રૈન નૈન અરૂણુ ભયે સકલ નીસાકે જાગર—૨
જાન તુમપે યહ ખેલ રચ્યો હે એસી કોન ઉજાગર—૩
તુમ અપને રંગહી રીઝે ચતુર નારીકે બાગર—૪
બલી બલી જાઉં મુખારબીંદકી સુરતી કલેવર સાગર—૫
ગુણુ કહીયત કહી પાર ન આવત મસી પર્વત ક્ષીતી કાગર—૬
સુરદાસ પ્રભુ હમે લાજ આવત હૈ તુમ હો સદા ઉજાગર.—૭

પદ—૬.

લાલન જાગત રૈન બીહાની—ટેક.

દેખત પથ અંખીયાં અતી હારી કહા લાલ રતી માની–
કટચો કાલ કેહી લાલ સખીન સંગ પુરબ બીબીધ કહાની–
રંગ અનંગ સુરત ચીત આવત છતીયા અધીક પીરાની–
ભોર ભયે આયે મેરે ગૃહ દેખત સખી સબ હીરાની–
રસીક પ્રીતમ દોઉ અંખીયા અરૂણુ ભયી કહો કહા રેની સીરાની

પદ—૭.

દેખો મેરે ભાગકી સુભ ઘરી—ટેક.

નબલ રૂપ કીસોર સુરતી કંઠલ ભુજ ધરી—૧
જાકે ચરણુ સરાજ ગંગ શંભુલે સર ધરી—૨
જાકે ચરણુ સરોજ પર સત સીલા સુનીયત તરી—૩
જાકે બદન સરોજ નીરખત આસ સગરી નરી—૪
સુર પ્રભૂકે સંગ વીલસત સકલ કારજ સરી—૫

પદ—૮.

ધન રાધીકાકે ચરન—ટેક.

સુભલ સીતલ અતીસ કોમલ કમલ કેસે બરન—૧
નખ ચંદ્ર ચારૂ અનુપ રાજીત બીબીધ સોભા ધરન—૨
ક્રુણીત નુપુર કુંજ બીહરત પરમ કૌતુક કરન—૩
રસીક લાલ મન મોદકારી બીહર સાગર તરન—૪
બીવસ પરમાનંદ છીતુ છીતુ સ્યામજીકે શરન—૫

વીભાસ.

વીભાસ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

સીસ મુકુટ મણી બીરાજૈ,
શ્રવણુ કુંડલ અધીક છાજૈ,
અધર લાલ ચીબુક સુંદર
જસોમતીકો પ્યારોરી—સીસ મુકુટ૦
આગૈ ગાએ પાછે ગાએ,
ઇત ગાએ ઉત ગાએ,
ગુપાલ લાલ ગૈયની સો,
હોવત ન ન્યારોરી—સીસ મુકુટ૦

ધૃપદ—૨.

બીદેઆધર ગુણીઅનસે
કયું વરીએ ગુણુ ચરચાકી લરાઇ લરીએ—બીદેઆધર૦
જો કચ્ુ જાનીએ તવએ ન બોલીએ
દોર ગુનીનકે ચરનન પરીએ—બીદેઆધર ગુણીઅનસે૦
તેરો મેરો નેઆવ નીરનજન આગે,
ચનદન બબુલ કૈસે એક થોરીએ—બીદેઆધર ગુણીઅનસે૦
તાનકુ ઝગરો, માનકુ પગરો,
કેહતે તાનસેન તાનનસુ તરીએ—બીદેઆધર ગુણીઅનસે૦

ધૃપદ—૩.

તેં ઝકઝોર જગાઇ રે
પેઆરે મુખપર અચરા ડારે—તે ઝકઝોર જગાઇ રે૦
અંગરાત મુસકીઆત ઉઠીરી બાલ
લચક રહી બારનકે ભાર—તે ઝકઝોર જગાઇ રે૦

લાલકી લલાઇ તેરી આંખીઅન દેખત
એની સીથલ ભઇ રહી ન સંભાર—તેં ઝકઝોર જગાઇ રે૦
ઘોંડીકે પ્રભૂ અતરૂપ જોબન ભરી
સબ બીધ રચી કીરતાર—તેં ઝકઝોર જગાઇ રે૦

વીભાસ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તાનુમ દેરેનુમ દેરેનુમ તદરેદાની ઓદન તનુમ તાનુમ તદરેદાની.—તાનુમ૦
યલેલુમ યલેલુમે યલેલી યલાલાલે તાદાની તરેદાની.—તાનુમ૦

વીભાસ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

મેરો મન લીનો લોભએ ઈન સુરજનવા.—મેરો મન૦
સગરી ગરી રેન મોહે તલપત બીતી, ના જાનું કછુ કીનો તોનવા.—મેરો મન૦

વીભાસ—પદ.

પદ—૧.

જાગ્યે વ્રજરાજ કુંવર કમલ કોસ ફૂલે,
કુમુદીની મુખ સકુચી રહી ભૃંગલતા ઝુલે—૧.
તમ ચુર ખગ રૈર સુનીયે બોલત બનરાઇ,
રાંભત ગોં મધુર નાદ બાછરા હીત ધાઇ—૨.
બીધુ મલીન રખી પ્રકાસ ગાવત વ્રજનારી,
સુર શ્રી ગોપાલ ઉઠે પરમ મંગલ કારી—૩.

પદ—૨.

ચીરૈયા ચુહ ચુહાની, સુની ચકઇકી બાની, કહતી જસોદા રાની, જાગો મેરે લાલા.—ચીરૈયા૦

રબીકી કીરન જાની, કુમુદની સકુચાની, કમલની બીકસાની, દધી મથે બાલા.—ચીરૈયા૦

સુબલ શ્રીદામા તોક ઉજવલ બસન લીયે દ્વાર ઠાઢે ટેરત બાલ ગોપાલા.—ચીરૈયા૦

નંદ લાલ બલીહારી ઉઠી બૈઠો ગીરીધારી સબ સુખ દેખ્યો ચાહે લોચન બીસાલા.—ચીરૈયા૦

પદ—૩.

પ્રભાત સમૈ ભયો સાવલીયા હો જાગો—ટેક.

નંદ જસોદા કે મન આનંદ ગાય દુહનકો ભાજન માગો.
રબીકે ઉદય કમલ પ્રકાસે, ભ્રમર ઉઠી ચલે તમચુર બાસે.
ગોપ દુધ દધી મથન લાગી, હરી જુકી લીલા રસ પાગી.
બીકસીત કમલ ચલત અલી સેની, ઉઠો ગોપાલ ગુહું તેરી એની.
પરમાનંદદાસ મન ભાયો, ચરણ કમલ રજ દખન આયો.

પદ—૪.

કંચુકીકે બંદ તરકી તરકી ટુટે દેખત મદન મોહન ઘનસ્યામહીં—૧

કાહેકો દુરાવત કરતી હેરી નાગરી ઉમગત ઉરજ દુરત કયોં યામહીં—૨

કછુ મુસકાત હસન છબી સુન્દર હસત કપોલ લોલ ભૂ ભ્રામહીં—૩

રબી સસી જુગલ પરે રતી કુંદન શ્રવણુની પાલક તાટંકકે નામહીં—૪

બદન કમલ પર અલક મધુપ બર ખંજન નયન લેત બીશ્રામહીં—૫

સુની કૃષ્ણદાસ રસીક ગીરીધર રંગ રંગીત સુમુખી લજાવતી કામહીં—૬

પદ—૫.

ઝુમત અલક તેરે બદન કમલ પર અધીક નીકે લાગત
આલસરી—૧
કહા કહુ સોભા ઉરજ જુગલ નવજે યલી રસીક બર
મંગલ કલસરી—૨
જાની મૈં તે નીધી પાઇ નીકુંજ મંડપ મહં જાકે કરતહી
નયન લલસરી—૩
કૃષ્ણદાસ પ્રભુ ગીરીધર પ્રતીતી બાઢી નખ પદ પાંતી
સોહે મોહન લલસરી—૪

પદ—૬.

કહી ન પરે તેરી બદનકી ઓપ—ટેક.

ઝલકની નવ મોતીનહી લજ્જાવતી નીરખત શશી શોભા
ભઇ લોપ—૧
પક્ષ્મન લાગતી ચાહતી પીયતન ઉન્નત બાહે ઘટા ટોપ—૨
ચપલ કટાક્ષ કુસુમ સરતાનતી ફુરત અધર કછુ પ્રેય
પ્રકોપ—૩
પ્રાત સમય આય શ્યામ મનોહર તુમહી લડાવત અપની
ચોપ—૪
કૃષ્ણદાસ પ્રભુ ગોવર્ધન ધર અતી નાગર બર ધરે ઓપ
ગોપ—૫

પદ—૭.

ઈંદુ કુમુદની સમેટી અરૂ ચકવની ત્રીય ભેટી મુકલીત અલી
સરસ કમલ મુકલીત ભયે નલીન—ભયો પ્રાત મુક્તા ગાત
સીયરો અતી સોનો લાગે બોલત તમ ચુર દીપ જ્યોતી ભઇ
મલીન—કૈસે જૈ હો રસીક રાય નંદ ગોપ દુહત ગાય
જાગે વ્રજબાસી મોહી જાત દેખી હે ગલીન—ગોબીંદ
પ્રભુ પ્રેમ મગન દમ્પત અતી કંઠ લગન બઢાય છપા
ફીરકે શશી પશ્ચીમ સકે ચલીન.

પદ—૮.

અરૂણ ઉદય નીચે લાગત સુમુની સજની હાંહો તેરે
નયન રસમસે—૧
માનહુ શરદ કમલ સંપુટ મહજુગ અલી મધુ લંપટ
બીબસ બસે—૨
શ્યામ સેત આલસ રસ ભાવીત ભાવ સમુહ કષાય
કસમસે—૩
મુની કૃષ્ણદાસ રસીક ગીરીધર પીય સુખદ સહજ અંજનસો
મસમસે—૪

પદ—૯.

એક રસના કહા કહોં સખીરી લલનકી પ્રીતીં અમોલી.
હંસની ખેલની ચીતવની જે છબીલી અમૃત બચન મૃદુ બોલી.
અતી રસભરે મદનમોહન પીય અપને કર કમલ ખોલત બંદચોલી
ગોબીંદ પ્રભુ કીહોં બહુત કહા કહુરી જે જે બાતેં કહી મોસો
અપને હૃદહો ખોલી.

પદ—૧૦.

અતીહી કઠીન કુચ ઉચ્ચ દોહુ તુંગ નીસે ગાઢે ઉર લગાય
કે મેતી કામ હુક—ખેલતમેં લર ટુટી ઉરપર પીક પરી
ઉપમા બરનનકો ભઇ મતી મુક—અધરામૃત રસ ઉપર
તેં અંચ વાયો અંગ અંગ સુખ પાયો ગયો દુખલુક—
છીત સ્વામી ગીરીધારી રાજ લુટયો મનમથ વૃંદાબન
કુંજનમેં મૈહું મુની કુક—.

પદ—૧૧.

ભોરહી છબીસો પ્રીબીન બીન બજાવતી ઠાઢી—ટેક.
લલીત રાગ અનુરાગ લલીત ગતી લલીત ગુણ આઢી—
લાડલી લાલ મેહલમે પોઢે તીન્હેં જગાય રીઝાય વેકો
પરમ પ્રીતી ગાઢી—
નંદ દાસ દમ્પતી છબી નીરખત અતી ઉત્કંઠા બાઢી.

પદ—૧૨.

લાડતી લાડીલી નવરંગ અપને લાલ બીહારીકે સંગ.
આતસાનેંમેં જાન પ્રાણ પ્રીયાપતી બીપરીત રતીયો સુખ
દે અંગ અંગ.
વીગ લીતકચ્ય કુસુમ સીથીલ પાગ મરગજી મંગ.
બીહ ની દાસીકી સ્વામીની શ્યામહી દેખ સખી સુખ
પ્રેમકી પરની ધરની રંગ અનંગ.

પદ—૧૩.

રસીક લાલકે સંગ સંગ જાગીરી સુખ ચેંનમોં રૈની સગરી,
સોભીત શીશ કુસુમ સીથલ અલકેં તામેં કહું કહુંરી માંગ
મોતી બગરી—૧
અરૂણુ નેન સલીલ મોહન મધુરે બીલ રચીહે પીક કપોલ
પ્રેમ સુભગરી—૨
સુવસ કીયે બીહારીદાસ બલીબલી પ્યારી સુરત નીપુન
નીત સુહાગ ભાગ અનુરાગ અગરી—૩

પદ—૧૪.

પ્રાત સમૈ નવ કુંજ દ્વારે લલીતા લલીત બજાઇ બીના.
પોઢે સુનત શ્યામ શ્રીશ્યામા દંપત ચતુર નવીન નબીના.
અતી અનુરાગ સુહાગ લાડીલી કોટી કલા ન પ્રવીન પ્રબીના.
બીહારી દાસ બલીબલી જોરી પર તન મન ધન ન્યાછાવરી કીના.

પદ—૧૫.

પ્રીય બીનુ જાગ રૈની ગઇ—ટેક.
અવધી બધી ગયે ન આયે બડી બેર ભઇ—૧
કછુ કહત કરત કછુ કોન હે સીખ દઇ—૨
સાચુ નહી એકો અંગ કહા રીતી લઇ—૩
કૈસે કીજે બીસાસુ ભયે હો બીષઇ—૪
રસીક પ્રાતમ રાબરી હે છીનુ છીનુ ગતી નઇ—૫

પદ—૧૬.

રૈની જાગે રતી રસ પાગે અનુરાગે નવ ત્રીય સંગ—ટેક.

મો સનમુખ કત આયે દો ધ્વાની પીક રસમસે નયન અટપટાત બૈનની તહઇ જાહુ જાકે રંગ—રેન૦

વીન ગુન વની માસ પીક કપોલ નીલા લજાવત તીલક ભાલ કીન્હેં રસ વસ અંગ—રેની

સુરદાસ પ્રભુ તુમ રજની વીહાઇ આવે પ્રાત ભયે આએ મેરે જીતી અનંગ—રેની૦

પદ—૧૭.

મંગલ કરન હરન મન આરતી બારતી મંગલ આરતી બાલા—

રજની રસ પાગે અનુરાગે જાગે પ્રાત ગાતે અલસાત સીથલ બસન અરૂ મરગજી માલા—મંગલ૦

બૈઠે કુંજ મહાલ સીંહાસન શ્રીવૃપભાન કુંવરી નંદ લાલા—મંગલ૦

બ્રજ જન મુદીત ઓ હૈ નીરખત નીમીષ ન લાગત નવની કુંજલતા દ્રુમ જાલા—મંગલ૦

પદ—૧૮.

પ્યારે બોલી ભામીની આજુનીકી જામીની,
ભેટી નબીન મેઘ સોં કામીની—ટેક.

મોહન રસીક રાયરી માઇ તાસુ જુ માનકરે ઐસી કાન કામીની, હીત હરી બંસ શ્રવણુ સુનત પ્યારી રાધીકા રમનસો મીલી ગજ ગામીની.

પદ—૧૯.

મંગલ આરતી કીજે ભોર—ટેક.

મંગલ જનમ કરમ ગુણુ મંગલ મંગલ જસોદા માંખન ચોર.
મંગલ મુકુત બેનુ બનમાલા મંગલ રૂપ રવન મન મોર.
જન ભગવાન જગત મય મંગલ મંગલ રાધા જુગલ કીસોર.

પદ—૨૦.

રતન જડીત કનક થાલ મધ્યે સોહેં દીપ માલ અગરાદીક ચંદન અતી બઉ સુગંધ માઇ—ધનનનનન ઘંટા ઘોર ઝનનન ઝાન રટ કોર તનનત તત થેઇ થેઇ થેઇ કરતી હે એકડાઇ—તનનનનન તાન માન રાગ રંગ સુર બંધાન ગોપી જન ગાવે ગીત મંગલ બધાઇ—ચતુર્ભુજ ગીરીધરન લાલ આરતી બની રસાલ બારત તનમન પ્રાણ જસોદ નંદરાઇ.

પદ—૨૧.

ચીરઇ ચુહ ચુહાની ચંદકી જોતી પરાની રજની બીહાની પ્રાચી પીયરી પ્રવાનકી—તારીકા દુરાની તમ ઘટયો તમ ચુર બોલ શ્રવણ મનક પરી રાગ લલીતકે તાનકી—ભૃંગ મીલે ભાયો બીછુરી જોરી કોક મીલે ઉતરી પનીચા અવકામકે કમાનકી—અથબત આયે ગૃહ બહુરી ઉમત ભાનુ ઉઠો પ્રાનનાથ મહા જાનન મણી જાનકી—વ્રજ ઘરે ઘર યહે કરત ચવાઉ લોક વાર વાર કહની કરની ડરની ઘરની ઘરની પગઆનકી—સુરદાસ પ્રભુ નંદ સુવન સીધારેં ધાંમ સુનત ઉઠે છબી કૃપાલ કૃપાકે નીધાનકી.

પદ—૨૨.

ચલોરી મુરળી સુનીયે કાન્હ બજાઇ યમુના તીર—ટેક.
તજી લોક લાજ કુલકી કાની ગુરજનકી બીર—૧
યમુના જલ થકીત ભયો બછાન પીવે છીર—૨
સુર વીમાન થકીત ભયે થકીતકો કીલ કીર—૩
દેહકી સુદ્ધી બીસરી ગઇ બીસરો તનકો ચીર—૪
માત તાત બીસરી ગયે બીસરો બાલક બીર—૫
મુરલી ધુની મધુર બાજે કૈસેંકે ધરો ધીર—૬
સુરદાસ મદન મોહન જાનત હો સદા પર પીર—૭

પદ—૨૩.

તેરે મુખકી નીકાઇ મોપેં બરની ન જાઇ.—ટેક.

અંગ અંગ છબી છાઇ, નૈનની લાગે સુહાઇ, ઐસી રચી પચી બીધ બીધકે બનાઇ—ભોરનકી કુટીલાઇ, નૈનની અરૂણુતાઇ, નાસીકા સુવન બનીં અધર સુધાઇ—ધોંધો પ્રભુકે મન ઐસી ભાઇ કહતન કછુબની આઇ ઐાર સોંહેકી સોંહે તેરી યે દુહાઇ.

પદ—૨૪.

નૈના મેરે ઘુંધટમે ન સમાત—ટેક.

સુંદર બદન નંદ નંદનકો નીરખી નીરખી ન અધાત–૧
અતી રસ લુબ્ધ મહા મધુ લંપટ જાનત નહી એકો બાત–૨
કહા કહોં દરસન સુખ માતે ઓટ ભયે અકુલાત–૩
બાર બાર બરજત હો હારી તઉ ઠેબ નહી જાત–૪
સુર રસીક ગીરીધર બીનુ દેખે અલપ કલપ સત જાત–૫

પદ—૨૫.

અંખીયન બહેુ ટેવ પરી—ટેક.

કહા કરો બારીજ મુખ ઉપર લાગત જ્યું ભવરી–૧
ચીતવતી રહત ચકોર ચંદલોન હીં બીસરતી મોહી એક ઘરી–૨
જધપી હટકી હટકી હો રાખતી ત્યોં ત્યોં હોતી ખરી–૩
ચુમી જુરહી બારૂપ જલદ મેં પ્રેમ પીયુષ ભરી–૪
સુરદાસ ગીરીધર તન પરસત લુટત નીસી સીગરી–૫

પદ—૨૬.

રાધે તું અતી રંગ ભરી—ટેક.

મેરે જાન મીલી મોહનસો અંચલ પીક પરી—૧
છુટી લટ દુટી નક બેસરી મોતીનકી દુલરી—૨
મૈં જાનોં તૈં ફોજ માદનકી લુટી લપી સગરી—૩
અરૂન નૈન મુખ સરદ નીસીકા સત કુસુમ ગલીત કબરી—૪
સુરદાસ પ્રભુ નગધરકે સંગ સુરત સમુદ્ર તરી—૫

પદ—૨૭.

શ્યામા શ્યામ સેજ ઉઠી બૈઠે અરસપરસ દોઉ કરત શીંગાર.
પદ પહરી બાકી મોતીન માલા ઉન પહરો બાકો નબસર હાર.
પેચ સવારે વૃષભાન નંદીની અલક સવારત નંદકુમાર.
હંસી મુસકાય કરત દોહુ બાતેં બદન નીહાયત બાર બાર.
લટપટી પાગ મરગજી માલા કહી ન જાત સોભા સુખ સાર.
શ્રી ભટકે પ્રભુ જુગલકી દુતી મેરે આંગન કરત બીહાર.

પદ—૨૮.

આજ બની લાડીલી પ્રીતમ સંગ આવતી—ટેક.
સોધૈ ભીજી લટ છુટી પીયકે અંસ ભુજા પાછેં સખી સુધર બીમાસહી ગાવતી—શ્રમ જલ બીંદુ નીશીકે સુખ સુચતી મોહન બદન મીલાવતી—બીટૃલ વીપુલ કલ રસીક બીહારી લાલ આનન્દ સમુદ્ર મથી મદન ઝીલાવતી.

પદ—૨૯.

ચંચલ લે ચલીરી ચીત ચોરી—ટેક.

મોહનકો મન યોં બસ કર લીનો જ્યોં ચકરી સંગદોરી—૧
જો લોં ન દેખત તુવ મુરતી તો લોં પલક ન લાગત નીમી-
પન ઓરી—૨
નંદદાસ પ્રભુ પ્રેમ મગન ભયે નાગર નંદ કીશોરી—૩

પદ—૩૦.

શ્યામકે ભુજન બીચ રાખી હૈ સુરત સીચી સોઇ સુકુમારી જાગી તમ ચુર શોરતેં—લાલા કાન્હ ઉદય ભાન અવહીં હોયગી જાન ધુકર ધુકર છાતી ગુરૂજન ડરતેં—મધુર બચન કહ્યો પ્યારેકો ભલો મનાયો ચુવન અકોર દેતી નીર-વારી ગરતેં—આગનમેં ઠાઢે આય લલીતા લેતી બુલાય સુર સ્વામીની રાજે આનંદકે ભરતેં.

પદ—૩૧.

અતીહી અરૂણુ હરી નયન તીહારે—ટેક.

માનહુ રતી સો ભયે રગમગે કરત કેલી પીય પલક બીસારે—૧
મંદ મંદ ડોલત શંકીત હૈ સોભીત મધ્ય માહ રતનારે—૨
માનહુ ઉકસી કમલ સંપૂટમેં ઉડી ન સકત ચંચલ અલી બારે—૩
હીલી મીલી તન નગન રેની જનાબત રતી રસ ચુંગત ભ્રમત અનીયારે—૪
મનહું સકલ જુગ જીતી કરનકો કાંમ વાંન સુખ સાર સંવારે—૫
અટપટાત અરસાત જુગુલ પુટ કહું ધુંમત કહું કરત ઉધારે—૬
મનહું મત મરકત મણી અંગન ખેલત ખંજરીત ચટકારે—૭
બાર બાર અબલોકીકુ રખીયન કપટ નેહ મન હરત હમારે—૮
સુર શ્યામ દેખત સચુ પાલત દુખ મોચન લોચન રતનારે—૯

પદ—૩૨.

કટી પીટ પટ મુખ મુરલી મુકુટ સીસ કાંખ લકુટ નટ બર કો ચટક—તીલક ટાટક કાન કુંડલ કપોલ બનમાલાકી લટક તામેં ચટક મટક—બપુ ધન ઘટા તામેં મોતી હાર બગ ઠઠા સુંદર સુભગ પગ યાવરી ખટક—વ્રજકી ભટક દધી ચોરીકી સટક ઐસી સીંહ મુરતી પુની મનકી અટક—

પદ—૩૩.

બારો કાન્હૈ યારો મોહી ભાવે—ટેક.

અજછી મીઠી તાન ગાવે મુરલી બજાવે નેંનનીમાંઝ રીઝાવે. નીરખી પરખી દેખી જીયકો ભરમ ગયો સાંવરી મૂરતી મેરે સબ રસ ચુરાવે—અતહીં અચગરો મેનકો પ્રભુ પ્યારો સવ ગોપીનકો નાયક કહાવે.

સારંગ.

સારંગ—સારેગમ.

સારેગમ—૧.

મ પ ની સા રે સાની સાની પમરે ની સારે પપમ રેમસા નીનીની સાની પમ રેમરે.— મપ૦

સાસા સા રે ની નીનીનીની રીરીરી મમમમ પપપ પની મપ સાસા સારે નીની પની મપની સારે સાની પમરે.—મપ૦

સારંગ—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

ખરજ તખત પર બેઠે રાગ બાદશાહી રેખબ રૂહઅત બસાએ ધ્યમ પંચન નીખાધ સુર દુજે પેહેરાય દીન દેખ યાતે ચહું ચારે કર જોર રહત દરબારસુ—.ખરજ૦

દુગન ખરજ છત્ર ધરે બાદી સુર વજીર કર બિબાદી બખશી બરસમ ઉમરાવનરે અનબાદી ગુણી મુનીમ જાણતે બીચારસુ.—ખરજ૦

ધ્રૃપદ—૨.

તારન નેશતારન ભરન પોખન ઘટ ઘટ તુંહી તુંહી.–તારન૦

અવગટ અપરંપાર નીરંજન નીર આકાર સર્વ પશુ પંછી કરત તેરોહી આધાર.—તારન નેશતારન૦

કબહુ કૃપા સાગર રૂપ ઉજાગર કબહુ નાદ કરત તેરી રટત પ્રબ્રહમ રોકટ તોકટ કહે મીયાં તાનશેન ઐસી ગત હગાત તેરી પાર ન પાયો કૃષ્ણ કાહાન નાથ.–તારન નેશતારન.

સારંગ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પલ ન લાગી મોરી અખ્યાં, આલી, બીન પીયા મોરા જીયા ગભરાવે, ચેન નહીં આવે, ઘડી પલ છીન દીન રેન.—પલ ન લાગી મોરી અખ્યાં૦

બીર પતંગવા, લેજાવો સંધસેવા, પીયાસે મીલ કહીઓ હમારી બીઠા, તુમારે દરશ કરત નેન બીરહેન.—પલ ન લાગી મોરી અખ્યાં૦

ખ્યાલ—૨.

મીલ બેઠો મોરે સૈયાં, તરવરદી છૈયાં.- -મીલ૦
ઇસ તરવરદી ઠંડી ઠંડી છઇઆં
ડારૂ ગલે બીચ બઇઆં.—મીલ બેઠો૦

ખ્યાલ—૩.

પીયા મોરે ગર આઇલો રે મા, રેસ રેસ કરૂંગી આનંદવા.—પીયા૦

ગાવે બજાવે ગુણી ગંધર્વ, મીલે છેલ છેલ મન ભાવે.—પીયા૦

સારંગ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

ચલી જા નનદીઆં, લાગું તોરે પઇઆં.—ચલી જા૦
આગે આગે નનદી જાગે, પીછે નનદુઇઆં,
વાકે પીછે મએ ચલી, મોરે પીછે સઇઆં.—ચલી જા૦

સારંગ—પદ.

પદ—૧.

સાચી કહી વાંકી કોહુ ન માને, જુઠે જગતપતી આએ સભનકો.—સાચી કહી૦

હાલ ખુશામદ તાજા રોજગાર નીરંકારકો કોહુ ન જાને.—સાચી કહી૦

ઇસ નગરીકે લોગ ભલે હૈં પરખ પથર બતાવે નગીને.—સાચી કહી૦

પદ—૨.

હરી હરી હરી સુમીરન કરો,
હરી ચરણા બીંદ ઉરમે ધરો—
હરીકી કથા હોઇ જબ જહાં,
ગંગાહુ ચલી આવે તહાં—
યુમના સીધું સરસ્વતી આવે,
ગોદાવરી બીલવંન લાવે—
સબે તીર્થ કો બાસ તહાં,
સુર હરી કથા હોવે જહાં.—

પદ—૩.

ગવારીની કતીહી વરનો દેહુ—ટેક.

બુઝહુ ધૈં યહ બાત શ્યામસોં જીતે દુખ જુરયો સ્નેહુ—૧
જનમ તહી હમ ભઇ બીરત ચીત છાંડ ગ્રામ ગુણ ગેહુ—૨
એકહી પાય રટતી નીત ઠાઢી હીમ ગ્રીષમ રતુ મેહુ—૩
તજયો મુલ સાખા સુપતી સબ સોચ સુખાની દેહુ—૪
મુરૈ ન તનુ મનુ અગની સુલાકત બીકત બનાયો બેહુ—૫
કતહો બકતી બાંસુરી જાનૈ કરી કરી તામસુ તેહુ—૬
સુર શ્યામકો તુમહી રીઝે કરી ક્યા ન અધર રસ લેહુ—૭

પદ—૪.

સુનહુરી મુરલી અધર બજાઇ—ટેક.

મોહે સુર નર નાગ નીરન્તર વ્રજ બનીતા મીલી ધાઇ—૧
જમુના નીર પ્રબાહ થકીત ભયો પવન રહ્યો મુરઝાઇ—૨
ખગ મૃગ મીન અધીન ભયે સબ અપની ગતી બીસરાઇ—૩
દ્રમબેલી અનુરાગ પુલક તનુ શશી થકી નીશી ન ઘટાઇ—૪
સૂર શ્યામ વૃન્દાબન બીહરત ચલહુ સખી સુદ્ધી પાઇ—૫

પદ—૫.

સખીરી મુરલી લીજૈ ચોરી—ટેક.

જીની ગોપાલ કીયે અપને પ્રીતી સબનીસો તોરી—૧
એકહુ પલ નાહી નીસુદીનમે કબહું ધરત ન છોરી—૨
કબહું કર કબહું અધરની પર કબહું ઉર કટી ઓરી—૩
જાનતી હો કછુ મેલી મોહની રાખે સબ અંગ ભોરી—૪
સૂમ શ્યામકો મન સુની સજની બાદયો નાદકી ડોરી—૫

પદ—૬.

મુરલી તો અધરની પર ગાજતી—ટેક.

કૈસે બૈઠી દુહૂં કરની ચઢી અંગુરી રંધની રાજતી—૧
શ્યામહી મીલી હમ સબની દીખાવતી નેકહું મન નહી લાજતી—૨
નાદ શબ્દ મોદસોં ઉપજત મધુરે મધુરે બાજતી—૩
કબહું મૌન હ્વૈ રહતી કબહું કછુ કહતી રહતી નહી હાજતી—૪
સુર શ્યામ વાકો સુર સાજત વહ ઉનહી તે ભ્રાજતી—૫

પદ—૭.

નયનની નીંદ ગયા રૈની દીન પળ પળ છતીયાં લગ્યૌ રહે ધરકો.
ઉત મોહન મુખ મુરળી સુનત સુધી ન રહી ઇત ઘેરા ઘેર ઘરકો.
નનદી તો નદાયે બીનગારી નેકહુ રહેતી સાસ સપનેહુ મેં,
આની ગોખતી કાનની મૈં લયે રહે મેરે પાયકો ખરકો.
નીકસનહું ન પાઇયેરી કાસોં દુખ કહીયે દેખહૂ ન પાઇયેરી,
સુરદાસ કે પ્રભુ તન મેરો જો ઐસો ભયો જૈસે હાથ પાથર તરકો.

પદ—૮.

બાવરી જો બાંસુરી સોં લરૈ—ટેક૦

વહ ઉનસોં પ્રેમ નેમસોં તુમસોં નાહી ન આલી યાતે ગીરીધરીલાલ લૈ લૈ અધર ધરૈ—બાવરી૦

જો લોં મધુ પીવતી રહતી તા લોં જીવતી હૈ, ઘરી ઘરી પળુ પળુ ક્ષીણુ ક્ષીણુ નહી બીસરૈ—બાવરી૦

સુરદાસ પ્રભુ વાકો રસબસ ભયે રહત આલી તાતે બાકી સરબર કહો ધોં કબ ન કરૈ—બાવરી૦

પદ—૯.

જબજબ તેરી સુરતી કરત—ટેક.

તબ તબ ડબ ડબાય દોઉ લોચન ઉમગી ભરત—૧
જૈસે મીન કમલ દલકો ચલે અધીક અરત—૨
પલક કપાટ ન હોત તબહીં તે નીકસી પરત—૩
અંસુ પરત ઢરી ઢરી ઉર ઉપર મુકતા મનહુ ઝરત—૪
સહજ ગીરા બોલત ન બનત હીત હેરી હરત—૫
રાધા નયન ચકોર બીના મુખ ચંદ જરત—૬
સૂર શ્યામ તુહ્મારે દરશન બીનુ નાહી ધીર ધરત—૭

પદ—૧૦.

શ્યામા તુ અતી શ્યામહી ભાવૈ.—ટેક.

બૈઠત ઉઠત ચલત ગઉ ચારત તેરી એ લીલા ગાવૈ—૧
પીતૈ પીત બસન ભુષને સજી પીત ધાત અંગ લાવૈ—૨
ચન્દ્રાનની સુની મોર ચંદ્રીકા માથે મુકુટ બનાવૈ—૩
અતી અનુરાગ સૈન સંભ્રમ મીલી સંગ પરમ સુખ પાવૈ—૪
બીછુરત તોહી શ્યાસી રાધા કહી કુંજ કુંજ પ્રતી ધાવૈ—૫
તેરો ચરીત લેખે અરૂ નીરખે બાસર બીરહુ ગંવાવૈ—૬
સૂરદાસ રસ રાસ રસીક સોં અન્તર કયોં કરી આવૈ—૭

પદ—૬૧.

હરી તોહી બારંબાર સમ્હારે.—ટેક.

કહી કહી સબ જુવતીનકે નામહીં નહી રૂચી જેહી ઉર ધારૈ–૧
કબહુક આંખી મુંદી કરી ચાહત ચીત ધરી હૈર તીહારૈ–૨
તબ પ્રસીદ્ધ લીલા બીહારતે અબ નહીં તુમહીં બીસારૈ–૩
જો જાકો જૈસે કરી જાનૈં સો તૈસે હીત માનૈ–૪
ઉલટી રીતી તુમ્હારી સુની કૈ સબ અબી રીજુ કરી જાનૈ–૫
ક્યોં પતીઆ પઠવૈ નહીં ઉનકો વાંચી સમુઝી સુખ પાવૈ–૬
સુર શ્યામ હૈ કુંજ ધામ મેં અન્ત ન મન બીરમાવૈ–૭

ખટ.

ખટ ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

અટહી જઘડવા કરહી મોરી સાસુ, રે મા.
કસ કર પીયા નહી પાસુ જીયરા રહત ઉદાસુ, રે મા.
રેનદીના મૈરો કલ ના પરત હય
મેહેરબાન પીયા રીઝીએ ન ખીઝીએ
એકી ઘરકા બાસુ, રે મા.—અટહી જઘડવા કરહી૦

ખ્યાલ—૨.

તુમસે મોરો નેહ ભદલવા—તુમસે મોરે૦
હમારો કહ્યો તું એક ના માને,
ઇન બાતન મોંરી સુધ બુધ રેડી;
કઠણુ પ્રીતકી રીત અનોખી
અદન બદન બીજકે લંગરવા—તુમસે મોરે૦

ખટ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

અનીઆરે ઉજીઆરે દગ મતવારે,
તેરે બીન અનજન કજરા રે રે—અનીઆરે૦
મીઠ઼ે અનજન તોપે વારે વારે દાર
તોરે મીન તુસું એક નેઆરે રે—અનીઆરે૦
આ જા જાની કહત માની મોહે લગત
હસ પરોરે સુગર બામના નજરાંરે—અનીઆરે૦

બટ—પદ.

પદ—૧.

શરદ રજની રૂચીર સુખદ ચાંદની મોહન રસીક રાસ નાચે–૧
લેત ગતી લટકી ભ્રૂમટકી મદન માદસો નબલ બટવર લલીત
મુલપ નાચે–૨
રીઝી ભીજી કુંબરી લાલ સંગતાલ ક્રમ ઉચરે મધુર સુર
સરસ સાચે–૩
ઉરપતી લઇ હું રમઇ નઇ નઇ ગતીસો સંગીત કે રંગ માચે–૪
મન મોહીત ચંદ થકીત ખગ મૃગ બીવસ બાંસુરી ધુની સુનત
મુનીન બાંચે–૫
કેવલરામ વૃન્દાબન જીવન ધન જુગલ બર સદા બીલસત
દૃગની દરસ જાચે–૬

પદ—૨.

સરસ રસ રંગ ભીને નબલ હરી રસીક બર પ્રાતહી જાત
ઇતરાતે સોહે–૧
પરમ પ્રીતીકે એન હીત હુલસી જાગે રૈન ચૈન ચીત
નીરખી દુતી મન મોહે–૨
મદન ગોપાલ અબલોંકી ધીરજ ધરે કહોરી સજની એસી
બાલ કોન હૈ–૩
ચકૃત ચીતવત ચીત કરત ચંચલ ચખની બીસરી ગતી
બીબસ બાવરી હો હૈ–૪
સોભાકો સદન સુખ બદનકી જ્યોતી લખી હોત હૈ કોટી
રબી સસી લજો હૈ–૫
લપટી ઉદગાર ઉરહાર કંચન બસન પ્રેમ શીંગાર તન
મન લગો હૈ–૬
કેબલરામ વૃન્દાબન જીબની છકી સબ સખી દૃગની
સો રૂપ જો હૈ–૭

પદ—૩.

અરી આજ સખી બન તેં બનેં આવત ગાવત શ્યામ સખી ગનમેં—ગતી ગુંજત અમીત ગયંદહુ કી લખી કોન રહે અપને મનમેં—પગીયા સીર લાલ રહી ઝુંકી ભાલ સો પીત ઝગા ઝલકે તનમેં—એ ઉપાય ઉપજી જીયમેં માનો ચપલા લપટી શ્યામ ઘનમેં—ઘુંઘરારી લટૈ લટકે મુખ ઉપર રાજત હે રજ ગોધનમેં—ચીત્ર લીખીસી રહી ગઇ તો છીન વૃન્દાબન પ્રભુ વૃન્દાબનમેં.

પદ—૪.

રાધીકા રવન ગીરીધરન ગોપીનાથ મનમોહન કૃષ્ણુ નટવર બીહારી–૧

રાસ લીલા રસીક વ્રજ જુબતી પ્રાનપતી સકલ દુખ હરન ગોગણુન ચારી–૨

સુખ કરન જગ તરન નંદ નંદન નબલ ગોપ પતી નારી બલ્લભ મુરારી–૩

છીત સ્વામી હરી સકલ જીવ ઉદ્ધાર હીત પ્રકટ બલ્લભ સદન દનુજ હારી–૪

——:o:——

છાંયા.

છાંયા—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

એતી કહીઓ ન જાય, સૂની પીયા મેં નહી બાલમ,
તેપર જાત હો રૂસે.—એતી૦
કોણુ કહે કાસે કહીઓ હું, જાઓજી જાઓ ઉનીકે રહે
જુરાત.—એતી કહીઓ૦

ધ્રૂપદ—૨.

કરત હો મએસું નેહાકી હએ જુઠી જુઠી બતીઆ બનાએ
બનાએ.—કરત૦
વએતો મહમદશાહ હમહુ જાણુત, તુમહુ જાણુત,
સદા રંગકી પ્રીત અત સાચી.—કરત૦

ધ્રૂપદ—૩.

આજ મનાએ લછરે સોવત રૂશી નાર,
હુ તો તેહારી પેઆરી પીહરવા.—આજ મનાય૦
વારૂરીમે ઇન દુતીઅનકો જીન સેનન દીઓ હએ
બતાએ કીનો મનકે કાજ.—આજ મનાય૦

છાંયા—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પ્યારી નવેલી લાડલી લાડકી લાડ કરે લાલન સંગ
રસરસકી બતીઆં કરત પ્યાર.—પ્યારી૦
રએસ રએસ આંગનહી ડોલે સંગ લીઓ તરની બોહોરી
પ્યારે અછલ જોબન ઢંગ સદારંગ એસી સીતલ.—પ્યારી૦

ખ્યાલ—૨.

સુરત બીસારીરે બાલમવે, હુંતો તેહારી બાત બહી પીછાંણી૦
મનકી મનસંગે કહેના ઓરનસે મે હારીરે, બાલમવે.-સુરત૦

ખ્યાલ—૩.

જેતી કહી જો ના સુની પીઆ હમને બાતે તાપર જાત હો રસે.
કોણ સુને કાંહાં શું કહીએ, જાઓજી જાઓ ઉનોકે રહો, જીનકે રહે દો રાત.—જેતી૦

ખ્યાલ—૪.

કાંહાં મોસે બેર પરોરે સઇઆં, જાન કરો એ મોસે રાર.-કાંહાં૦
સાસ નણંદ મોરી જનમકી બેરનીઆં, હું બેઠી તનમાર.-કાંહાં૦

ખ્યાલ—૫.

કાનન બતીયાં સુન હું ન માનત નેન શીખ લાગોહી આવે મત બાર બાર.—કાનન૦

બરજ રહી બરજો નાહી માનત, વાકે તો જીઆમે આનન.—કાનન૦

ખ્યાલ—૬.

સાંવરે રાવરે મેરે ગુન અવગુન જીયેં ધરીયેં કરીયેં નેહ નજર રાખીયેં આપનો સંદેસ.—સાંવરે.

સગરો ગાંવ તેરો નામ રટત તુવ મોહની મુરત સુંદર સુરત છબ નિરખત કેતે ભયે બાવરે.—સાંવરે.

છાંયા—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તુમ તાદેરેના તદરદાની નાદ્રે તનદ્રીઅનારે ઓદાના તુમ તન તદારે.—તુમ૦

હજારે શાલ એબાદત કુનદ નેમાજી નીસત,
કેસેકે એશક નદારત ખુદએ રાજી નીસત.—તુમ૦

તાલાનો—૨.

તોમ તોમ તનન તન દેરના તારેદાની યલાલુમ યલાલુમ યલાલાલે.—તોમ૦

નાદ્રેદ્રેતોમ તુમદ્રદ્રેતોમ તન દેરનાતદાની.—તોમ૦

તીલાનો—૩.

તાનુમ દેરેના તદીઅનરે તારે તદારે તારે દાની ધીલાંગ ધી તનનન તનદી તદાની.—તાનુમ૦

તાનુમ તાનુમ તનદેરેના ઓદતન દેરેના દીમ તદીમ દીમ તાનદેરેના, ગમગરેસા ગમપમગરેસા નીધપમગરેસા, ધીટકીટીતક ત્રીટકીટીતક ધીટકીટગીદગીન નકતીકચાન કીરનકટીટકીટ ધા.—તાનુમ૦

છાંયા—પદ.

પદ—૧.

આખનમેં બસૈ જીયરેમેં બસૈ હીયરેમેં બસત નીસીદીન પ્યારો.
મનમેં બસૈ તનમે બસૈ રસનામેં બસૈ અંગઅંગ બસત નન્દવારો.
સુધીમેં બસૈ બુધીમેં બસૈ ઉરમે બસત પ્રીય પ્રેમ દુલારો.
સુર શ્યામ વનહુંમેં વસત ઘરહુંમેં બસત સંગ જ્યોં વ્હાં
જલન હોત ન્યારો.

પદ—૨.

મુરલીકો મન હરીસોં માન્યોં—ટેક.

હરીકો મન મુરલીસોં મીલી ગયો જૈસે પૈ અરૂ પાન્યોં-૧
જૈસે ચોર ચારસો તે સો ઠગ ઠગ અકે જાની,
કુટીલ કુટીલ મીલી ચલે અકે હૈ દુહુની બની પહીચાની-૨
એ બન બન નીત ધેનુ ચરાવત વહ બનહીકી ચાહી,
સુર ગઢી જોરી બીધનાકી જૈસી તૈસી તાહી.- ૩

પદ—૩.

વ્રજકી ખોરી ઠાઢો સાંવરો ઢુટૌના તીનહોં મોહીરીહોં મોહી જબતે મૈં દેખે શ્યામ સુન્દરરી ચલી ન સકત પગ યહૈ કામ નૃપદ્રોહી—કોલૈ આઇ કૌને ચરણ ચલાઇ કૌને બહીયા ગહી સો ધૌંકો હોરી—સુર શ્યામ પ્રભુ દેખે સુધી બુધી રહી નહી અતી બીદેહ ભઇ અબ મૈં બુજતી તોહી.

પદ—૪.

સજની અબ મોહી સમુજી પરી—ટેક.

અંગ અંગ ઉપમા જે હરીકે કબીતા બનૈ ધરી— ૧
ભંવર કુટીલ કુન્તલકી શોભાસો હમસહી કરી— ૨
મુખ છબી શશી પટતર ધરી દીન્હોં યહ સુની અધીક ડરી-૩
નવ જલ ધર તનુ કહીયત શોભા દામની પટ ફહરી-૪
સૂર સહાય ભલી યહ મુરલી અપને કુલહી જરી— ૫

પદ—૫.

તા તેં મુરલીકે બસ શ્યામ—ટેક.

જૈસેકો તૈસોય મીલાઇ એ બીધનાકે કામ—૧
નેક ન કરત ન્યારી કરતેં કુલ જારીની ભઇ બામ—૨
નીશી બાસર બાકે રસ પાગે ઐડે ઠાઢે જામ—૩
સૂરદાસ પ્રભુકી હીતકારીની હમપર રાખતી તામ—૪

પદ—૬.

સુનહુરી મુરલી ઉતપતી—

બનમેં રહતી બાંસકુલ યાકો યહતૌ યાકી જતી—૧
જલધર પીતા ધરની હૈ માતા અબ ગુણ કહૌં ઉધારી,
બનહું તે યાકો ધર ન્યારો નીપટહી જહાં ઉજારી—૨
એક તેં એક ગુણની હૈ પુરે માત પીતા અરૂ આપ,
ના જાનીયે કૌન ફળ પ્રગટ્યો અતીહી કૃપા પરતાપ—૩
બીસ્વાસી પર કાજ ન જાનૈ યાકે કુલકૌ ધર્મ,
સુનહુ સૂર મેલકી કરની અરૂ ધરનીકો કર્મ—૪

——:o:——

ઝીંઝોટી.

ઝીંઝોટી—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

એતના કોઉ કહો જાએ મેરી ઓરતે હરશું કર જોર જોર, બેગ ઘર સેજીઆં બીરહન, બેઆકુલ તરપત સહો ન જાએ, બીછોરનકો દુખ ભારી.—એતના કોઉ૦

જો એક પલ ગોપીઅનસુ હોત નેહારે કબહુ ન નેહારે, સો હમસો ન થોર ભએ, માધુબન જાએ શામ સુદ્ધ ના સંભારો.—એતના૦

ઝીંઝોટી—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ચતરંગકો ભેદ ગુણીઅનમે ગાએ, કર ગેઆન ઘેઆન મન સોંચ સમજ.—ચતરંગ૦

તતુમ તનન દીરદીર તારે તદરે દાંની નાદીર દીર તુમ દીરદીર દીરદીર તદરે દાંની.—ચતરંગ૦

નીધ પધ નીસા રે પમ ગરે સા, રે ગમ ગ મપ નીસા નીધ પમ ગરે સા, સાસારે રેરેગ ગગમ મમપ પપધ ધધની નીનીંસા સા ની ધ પ મ ગ રે સા,

નકધેત ધાકરતક ધેત ધીના કરતક તકધુમ કીરતક કરતી કીરનક તકલાન તકધાતી ધાકલાન તકધાતી ધા.—ચતરંગ૦

ઝીંઝોટી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

નથનીદા મોતી મારો મન નીકો લાગે એજી માહારાજ.—ટેક.
નથની ઘરા દે સાહેબા મુજે છોટી જુમખે લગા દે.—એજી

ઝીંઝોટી—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

જદુવારે ડારે ડારે જાયે, અબમેં કયેસે કરૂં મોરી દઇઆ.
જબસે સુની મેને તોરી બાંસુરીયાંરે, જીયરા હો નીકસોહી જાયે.—
જદુવારે ડારે ડારે૦

ઠુમરી—૨.

સાથીડાવે યાર મારા કીને બીરમાયારી—સાથીડાવે૦
દીલકે દીલ રંગ લાયા મનકે મન રંગ લાયા, પ્રેમી
નજરાં ચુરાયા—સાથીડાવે૦

ઠુમરી—૩.

કાયેકુ રૂશી જાયે, ઘરા દઉં તેનું નથ જુલનદી ઘનાવે—કાયેકુ૦
દીલીહી શેહેરદા સોના મગાવું, મેરી સોનેદી નથની ઘરા દે
ઘરા દે શામ મેનુ નથ જુલનદે—કાયેકુ૦

ઠુમરી—૪.

અંચર માર પ્રાણ લીઓ, હર લે ગયો મનમારો સાવલીયા—ટેક.
કરી કમાન જોબન લચકે ગયે બરસો બીલક બીલક બરસો,
બાંદરાબન બીચ ભટકી, અખર હાત બીચ ભઈ બાવરીયા—અં૦

ઠુમરી—૫.

આશા દેદે રાખો હમારો મન.—ટેક.

કાચી કલી કચુ અનારકી, જાને પીઆકે બોલ,
કાચે હમ પરદેશી પાવના હએ હસહસ ઘુંઘટ ખોલ—આશા૦

ઠુમરી—૬.

છેલ છબીલા બાંક તરવરીયા, નએણ લગાવત બાર બારીરે—
બાલમ બરછી જમધર બીછવા, તરવાર ન છુરીય ન તીર કટારી,
જાંને આલમ મનકો છેંક લીઓ, એક સેફ સરોઇ, દુજે
નએણ કટારીરે.—છેલ છબીલા૦

ઠુમરી—૭.

નીરદયકી પ્રીત કરે ન કોઈ, ઘર જાઓજી લાલા જો ભઇસો ભઇ.—નીરદયકી૦

નેહા લગાવે નહી નેણનમે, ક્યુ લાજ શરમ જો ગઇ સો ગઇ.—નીરદયકી૦

ઠુમરી—૮.

મન ધીર ધરત હો દીન ગીન ગીન, કીરપા નીધાન દેઓ દરશણ, નહી જાત પ્રાણ હમરે તુમ બીન.—મન ધીર૦

કાહુકી મઍ એક ન માનું, લાખ કહે કોઉ ગીન ગીન, બીના પીઆ સુનેદી સખીરી કલ ના પરત મોએ ઘડીપલ છીન છીન.—મન ધીર૦

ઠુમરી—૯.

પહુંચા દો હમકો કોઇ ઉનતક સબ નીકસ જાત મોરે જીયકી કસક.—પહુંચાદો૦

ઉધો માધોબન યાદ આવત, મૈંને જબસે સુની મુરલીકી ભનક.—પહુંચા દો૦

ઠુમરી—૧૦.

દોનો દસ્તોમે મએંદી લગાકે પરી,
અંખીઆ તુમારી મધસે ભરી—દોનો૦
જાલીકી કુરતી તુતાએકી અંગીઆં,
તેરે શીર પર દુપેટા જરીકા પરી—દોનો૦

ઠુમરી—૧૧.

એ બીદેસ બાલમ ઘન ન અકેલી લગતે શરાવણ ઘર આવરે–ટેક
જારે કાગા દઊંગી ધાગા, સોનેમે ચોંચ મઢાંઉગીરે;
તેરે પંખ ઉપરે કલમ લીકીએ, જોરે બીદેશ-ઘર આવેરે–એ બી૦
આર ગંગા પાર જમુના, બીચમે ચંદનકા રૂખરે,
ઉસ રૂખ ઉપર કાગ બોલે, રાંણીકુ બચન સુનાએરે–એ બી૦

ઠુમરી—૧૨.

એક રે જાની મોરા તોરા જીયરા.—એક રે જાની૦
યાર મીલે દીલદાર ગુમાની,
પ્રીતીકી રીતી નવેલી રે, જાની મોરા તોરા જીયરા.
એક રે જાની—મોરા તોરા જીયરા૦

ઠુમરી—૧૩.

દ્રીગ લોચન મદમાતીયાં, તેરે નેના મતવાલે સુલતાને આલમ.—દ્રીગ૦

એક રાજના એક સાજના ગલે ડાલું મોહે બીસારીયાં, એક ચંદ્ર રૂપ એક ભકત રૂપ ગોરે ગોરે અખતર છતીયાં.—તેરે૦

ઠુમરી—૧૪.

ધર અધર મધુર બંસી બજાય, હર લે ગયો મન મેરો સાંવલીયા.—ધર૦

સુન સુનકે તાન, નીકસત હે પ્રાન, સુન બંસી ધુન ભઇ બાવરીયા.—ધર૦

ઠુમરી—૧૫.

નીદરીયાં ન આવે સારી રૈન, બલમા તોરે લીયે હો.—નીદરીયાં૦

દીન નહીં ચૈન રાત નહીં નીદરીયાં રે, સેજરીયાં ન સોઊં સારી રૈન, બલમા.—નીદરીયાં૦

ઠુમરી—૧૬.

અએસી પ્રીત કાએકુ લગાઇ બાલમા, પ્રીત કરી કયુ રીત ન જાણી.—અએસી૦

દોસતી કરકે કદર ન જાણી, અએસો ડાઘ કાએકુ લગાઓ બાલમા.—પ્રીત૦ અએસી૦

ઠુમરી—૧૭.

જાન લેઓરી જાન લેઓરી મેરા દીલ જાનીરા મેં તો યારી બીન દામોકી બંદીઆં.—જાન લેઓરી૦

કોઇ કીસીનુ ચાહદે કોઇ કીસીનુ ચાહદે મેં તો શોક રંગદી ફંદીઆં.—જાન લેઓરી૦

ઠુમરી—૧૮.

સેજરીયાં બીગાની જી ના જાયો, મોરે સ્વામી.—સેજરીયાં૦

ચાર દીનનકી મૈં બાલીરે બાવરીયા, ધુલક ગયોરે જૈસે મોતીયન પાની.—સેજરીયાં૦

ઠુમરી—૧૯.

અંખીયાં જો લઇ ગઇરે, નાદાન મોરારે—અંખીયા૦

જબ લાગી તબ લાગત ના જાણીરે

અબ લગી દુખ દે—અંખીયાં જો લગ ગઇરે૦

ઠુમરી—૨૦.

સાજન બેગાના હુવા જાય, મોરી નનદીરે—સાજન૦

સુનીયોરી મોરી સંગકી સાએલીયાંરે,

સોતન લોભાય લીયો જાય—મોરી નનદીરે સાજન૦

ઠુમરી—૨૧.

ધર અધર મધુર બંસ બજાય,

હર લે ગયો મન મેરો સાવરીયાં—ધર અધર૦

સુન સુનકે તાન નીકસતહે પ્રાણ

સુન બંસી ધુન ભઇ બાવરીયાં—ધર અધર૦

ઠુમરી—૨૨.

બાંકે રે સીપૈયાં તોરી ચાલને એજી મોરે મારા હો.

નેન તેહારે લગગયે કામીરે, લુટ ગયે જોબના હમારા હો—બાંકેરે સીપૈયાં તોરી ચાલને૦

ઠુમરી—૨૩.

દ્રીગ લોચન મદ માતીઆં,

તેરે નેના મતવાલે સુલતાને આલમ—દ્રીગ લોચન૰
એક રાજન એક સાજના ગલે ડાલુ મોહે બીસારીઆ;
એક ચંદ્ર રૂપ એક ભગત રૂપ ગોરે ગોરે અખતર છતીયાં.
તેરે નેના મતવાલે.—દ્રીગ લોચન૰

ઝીંઝોટી—ટપ્પો.

ટપ્પો—૧.

કીત્યે ગુજારી રૈનવે મહીરા યાર.—કીત્યે૰
ચલો જા અપની ધુનસે ઇતની ન માની મોરી સૈનવે, માહીરા યાર૰

ટપ્પો—૨.

હો નીજારે દીયાં હાંવે નૈનોદી, એ ગમજાં વેખ મૈ ભુલી ગઇયાં વે.—નીજારે૰

આ શોરી રેંડી ટેંડી તાન વેખ મીયાં ગુજીયાં ગમજાં. હો નીજારે૰

ટપ્પો.—૩.

દીલ લગા રેડા યાર તુજ બીન કમલા ઇશક બીચાર અપના હેર ફેર.—દીલ લગા૰

સદકે કીતી જીંદ સાંઢરે હમદમ, જીતે તું આંમી ચલ-ફેર દીલ ભર—દીલ લગા૰

ટપ્પો—૪.

મઝડીયાં છાંડ ગૈયાં વે મૈકી કરાંનીવે રાવલા.—મઝડીયાં૰

દીન દીનોં વારીવે-બાલાપન સબ ખેલ ગુંવાયા માંડા મીયાં-સો સૈયાં લડકૈયાં મુરખૈયાં.—મઝડીયાં૰

ટપ્પો—૫.

ચલ ઉઠ ચલે જાં દે યાર સાંનુ લાની સહીયો દીલે ભરે રાજ દેનૂ.—ચલ ઉઠ૦

દીલકીતા સરેશા એહી રંહદા છેલા ઇસ જાગે બીચ ના ચલો યાર સાંનુ.—ચલ ઉઠ૦

ટપ્પો—૬.

રૂમઝુમ ઝુમકીઆંવાલા નીમાડા લાલ પ્યાલા,
કલાલો મદમદ ભરો.—રૂમઝુમ ઝુમકીઆવાલા૦
જતી તું હટ લીજો દમકા દમક
જો સોરી યાર ખરા નેનાવાલા.—રૂમઝુમ ઝુમકીઆવાલા૦

ઝીંઝોટી—દાદરો.

દાદરો—૧

તુજ બીન સઇઆં નીકસ જીઅરા જાયરે.—ટેક.

આઠ પેહોરકી ચોસઠ ઘડીઆં તલપ તલપ જીઅરા જાએરે.—તુજ બીન સઇઆં૦

એક હુએ ચંદરમા નવ લાખ તારે ગીણત ગીણત જીઅરા જાએરે.—તુંજ બીન સઇઆં૦

દાદરો—૨.

હજુએ ન આએ મોહન પીઆ પેઆરે રે.—હજુ૦

સગરી રેન મોએ તરપત બીતી, બીત ગઇ રેના નીકસ આએ તારેરે—હજુએ ન આએ૦

ઝીંઝોટી—પદ.

પદ—૧.

ભજન ગાવત હું નંદ દ્વારે, રેસ રેસ કીરપા કરીએરે.—ટેક.

ભજન માથેશુ ચંદન તીલક દીઓ, કચુ એસે દયા દાત કરીએરે.—ભજન૦

કરૂં મેં તપસીઆ નામ તેહારે, બેઠ રહું જલ ગંગ કીનારે, મએ દુધ બેચું તુમરે શાહારે, છતર સીસ ધરીએરે.—ભજન૦

સબ સખીઅન મીલે રંગ મેહલમે, અખતરકો લલત કરીએરે.—ભજન૦

પદ—૨.

કુંજ સદન તે મદન છતી ઉઠે ધન દામીનીસે ભોર—૧
વ્રજ તરૂની વૃષભાન નંદની નાગર નંદકીસોર—૨
રાજત હૈં બન માલ ગ્રીવ ઉરબની બલાકા ડોર—૩
મનહુ પાક સાસન સરાસનસી સીસ ચંદ્રીકા મોર—૪
પ્રરભૃત બેન હંસ હાંસી મન ચાતીક નયન ચકોર—૫
મુરલી અધર મધુર કલ ગરજત લલીત રાગ મીલી ઘોર—૬
બરષે પ્રેમનીર સરસે દરસે અનુપમ જોર—૭
દેખે પ્રભુ ઐસે મનમોહન આવત બ્રજકી ખોર—૮

પદ—૩.

ભલે તુમ આયે મેરે પ્રાત—ટેક.

રજની સુખ કહું અનત કીયો પીય જાગે સારી રાત—૧
ઝપી ઝપી આવત નયન ઉનીદેં કહા કહું યહ બાત—૨
જ્યોં જલ રૂહતકી કીરની ચંદકી અતી સભીત સુંદી જાત—૩
કહું ચંદન કહું બંદન લાગ્યો દેખીયત સુન્દર ગાત—૪
ગંગા સરસ્વતી મનો જમુના અંગહી માંઝ લખાત—૫
ભલી કરી પ્રાણ બોલ નીબાહે મેરે ગ્રહ પર ભાત—૬
છીત સ્વામી ગીરીધર સુની બાતે મદન મોરી સકુચાત—૭

પદ—૪.

પાંડવ કોણુ કુમત તોએ તોએ લાગી,
દીનાનાથ જપો રે અભાગી.—પાંડવ૦
જીવોકી વેધ કયુ ધરમ ન કહીએ,
અધરમ કીસે કહીએ ભાઇ;
બડે બડે મુનીવર મીલકર બેઠે,
ઇઆમે કોણુ કસાઇ.—પાંડવ૦
ચારોઇ વેદ તુમ પઢ પઢ જાણ્યો,
જયું ખર લાધ્યો ભારા;
રામહી નામકો મરમ ન જાણ્યો,
તો કયું કર ઉતરેગો પાર.—પાંડવ૦
પઢ પઢ પોઠી ભવન જો ભરયો,
અંતર ભેદ ન પાયા;
કહેત કબીરા સુન ભાઇ સાધુ,
દુનીયાં ધંધે લગાયા.—પાંડવ૦

પદ—પ.

ગોવીનદા બીના કો જાને મનકી,
મનકી બેદના મનહી જાને, સો જાને તનકી.-ગોવીનદા૦
હીરાકી પરખ ઝવેરી જાને, ચોટ સહે ઘનકી,
પુરૂષોતમ પ્રભુ પ્રીત નીભાવો, લાજ રખો જનકી.-ગોવી૦

પદ—૬.

અબહીં દેખે નવલ કીશોર—ટેક.

ઘરહીં આવતહીં તનક ભએ હૈં એસે તનકે ચોર—૧
કછુ દીન કરી દધી માખણ ચોરી અબ ચોરત મનમોર—ર
બીબીસ ભઈ તન સુધીન સંમ્હારતી કહતી બાત ભઇ ભોર—૩
યહ બાની કહતહી લજાની સમુજી ભયી જીય એોર—૪
સુર શ્યામ મુખ નીરખી ચલી ઘર આનંદ લોચન લોર—પ

પદ—૭.

તુમકો કૈસે શ્યામ લગે—ટેક.

ન્હાત રહી જલમેં સબ તરૂની તબ તુમ નેંના કહા ખગે–૧
અંગ અંગ અવલોકન કીન્હોં કૌન અંગપર રહે પગે–૨
ભુલ્યો ન્હાન જ્ઞાન તન ભુલી નંદ સુવન ઉત તેં ન ડગે–૩
જાનતી નહી કહુંનહી દેખે મીલી ગયી ઐસે મનહુ સગે–૪
સુર શ્યામ ઐસે તેં દેખે મૈ જાનતી દુખ દુરી ભગે–૫

પદ—૮.

જો તુમ સુનહું જસોદા ગોરી—ટેક.

નંદ નંદન મેરે મંદીરમેં આજુ કરત હેં ચોરી—૧
હોં ભઇ આની અચાનક ઠાઢી કહ્યો ભવનમેં કોરી—૨
રહે છપાય સકુચી મુચક હોઇ મનહુ ભઇ મતી ભોરી—૩
મોહી ભયો માખન પછીતાવો રીતી દેખી કમોરી—૪
જબ ગહી વાંહ કુલાહલ કીનો તબ ગહી ચરણ નીહોરી—૫
લાગે લેન નયન જલ ભરી ભરી મૈં હરીકાનીન તોરી—૬
સુરદાસ પ્રભુ દેખ નીસા દીન ઐસી અલક સલોરી.—૭

——:o:——

જજેવંતી.

જજેવંતી—સારેગમ.

સારેગમ—૧.

નીસારે ધનીરે ગ મ પ મ ગ ગ મગરેસા નીસારે ગરેસા ધની રેરે સાની ધપ મગરેસા—નીસારે૦

મમપસા સા ની સા રે ગરેસા નીસારે ધનીરે ગ મગરેસા રેરેસાની ધપ ધની ધપ મમપસાસા મગ મગરેસા—નીસારે૦

જજેવંતી—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

દદ સુત સમુદ્ર સમાન ભરે નીત સુર પાત જેસે કમલ કંચન અબરે ભરાંન—દદ સુત૦

જલ સુત રચપચ અચલ આભાર કીનો કાંસુ બસુત જેસે તુમારે ભુવે પર હરન—દદ સુત૦

ધ્રૂપદ—૨.

એ માઇ કૃષ્ણ કારો બાલહો મોર મુકુટ ધરે પ્રાત સમે સાંવરો નીહારો—એ માઇ૦

જબ તેં જીયા મોરે અટપટ લાગી આલી જોગ રૂપ ધારો મૃગ છાલા ગલે ડારો—એ માઇ૦

બેસર બીસર ડારૂં, કરચુરી ફોર ડારૂં, મોતી હાર તોર ડારૂં, જમનામે ધસકે, સખીકુ આશા રખે પીયા મીલે બેગી મોરી આલી હમતો નીરાસ ભએ બીંદરાબન બસકે—એ માઇ૦

ધૃપદ—૩.

ઇંદ્રકી અસવારી પપઇયા નકીબ કીનો, દેશ દેશ ખબર કરત, કીનીહે તયારી—ઇંદરકી૦

ગરજ નગારે બાજે, બદરંકી ફોજ ધાઈ, દુરવંન નીશાન બાન, બુંદનકી તીર કારી—ઇંદરકી૦

ઇન દામની રાજ ઘટામે ઊંલ ગોલા તોપ છુટે, કા કરે બરહન બીચારી; કેહેત મીયાં તાનસેન સુન સાએલી જીનકે પીયા બીદેશ તીનકે અભાગ ભારી—ઇંદરકી૦

ધૃપદ—૪.

કબૈ આવૈગે પીય ઘર મેરે ગીનત ગીનત દીનની પલ- વન ઘીસી દઈ કૈસે ધરૌં ધીર—કબૈ૦

અષ્ટ જામ મગ જોવત બીતત ઘરી પલ પલક ના લાગત બહત નીર કઠીન પરી ભીર—કબૈ૦

સરદ કરદ સહી હેમ હીમાલયસી સીસર કીસર રહી વસંત પ્રાણાંત ભઇ ગ્રીષમ હું ગઈ બીર;

ફીરી આઈ પાવસ ન આએ પ્રાણપ્રીય મેરે તેરે સબ ઝૂઠે ભયે ગોપાલ જોતકી ભીર અબ કાસૌં કહુ પીર—કબૈ૦

ધૃપદ—૫.

ગુણીઅનકી રસના ઓર બાસના ફુલનકી ખીલે ઓર બેલે બીના કેસે કર જાણીએ.—ગુણીઅનકી૦

હોતે હએ બર આમદ જબ મીજલશ મલુકનકી ગુણી ઓર ગંવાર તીહાં તુરતહી પીછાણીએ.—ગુણીઅનકી૦

મુકતા સબ એક રંગ, મોલ ભાંત ભાંતનકે, આવેગે ઝવેરી જબ કીમતકું પીછાણીએ;

કેહેવે કવી ગંગ ખટપટ ભંવર એક રંગ નીકસેગી જાત જબ ફુલન પર તાણીએ.—ગુણીઅનકી૦

———

જેજેવંતી—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દ્રેદ્રે તુમ તન તુમ તન તદારે તદ્રેદાની ન દ્રેદ્રે દીમ તદીમ તનુમ તનન દ્રેદ્રે તુમ દ્રેદ્રેદ્રેદ્રેદ્રેદ્રે તદરેદાની.—દ્રેદ્રે તુમ૦

ઓદાની દાની તદાની નીતારે તદ્રેદાની તદીમ દીમ તનન તદીમ દીમ તનન તનન દીમ તનનનન ધનત્રી ક્રીડતક નક તીકધા કડાન ધાકડાનધા.—દ્રેદ્રે તુમ૦

તીલાનો—૨.

નીતન તોમ તનોમ તનનનન નીતનનાર તનદેરેના દીમ તદાની દ્રેદ્રે તોમ તોમ તોમ તોમ તનનનનનનન તદરેદાની.—નીતન તોમ૦

નાદ્રેદ્રે નાદ્રેદ્રે તુમદ્રેદ્રે તુમદ્રેદ્રે તુમદ્રેદ્રેદ્રેદ્રેદ્રે તનનનનન તુમદ્રેદ્રેદ્રેદ્રે તનનનનન તુમદ્રેદ્રેદ્રેદ્રે તનનનનન ધાક્રીડતક ધુમક્રીડતક ધીકતા નકત્રી ક્રીડતક તકધીલાન ધા.—નીતન તોમ૦

તાલાનો—૩.

નાદીરદીર તોમ તાનાના નાદીમ તાનાના તાના તુમ દીરદાની દીર દીર દીર દાની તાદાની તાના તુમ દીર તદી-અનરે તાદાની.—નાદીરદીર૦

; નાદીર દીર તોમ તાનાનાનાનાનાના દીરતીક્ષે દીમ તાનાનાનાનાના નાદીર દીમ નાદીર દીમ તાદીમ તાદીમ તાદારે દાની.—નાદીરદિર૦

જેજેવંતી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

હે નેનાં મોહે સજન નીહે, કહો કયેસે કટે દીન રેન.—હે નેનાં૦

હે કલ ના પરત ઘડી પલ છીણુ.—હે નેનાં૦

ખ્યાલ—૨.

દમકે દામીની દર મોહે લગે ઉમંગે દલ બાદલ શામ ઘટા.—દમકે૦

ઉસ બાલમસે યું જા કહીયોરે, ચીઠીયાં ન ભેજ દઇ, આધી રાતે મોરા પીયા બીછરો, હોઉંગી બેરાગન ખોલ જટા.—દમકે૦

ખ્યાલ—૩.

પતીયાં લીખું, અંખીયાં ભર આવે,
ધરકત છતિયાં, ઘરહુ ન સોહાવે. પતીયાં૦
સુન ઉધો માધોકી કુબજા,
હમારી પતીયાં કોણુ સુનાવે. પતીયાં૦
પ્રેમકી બારી કાન ઉજાડી,
બીરહ બીથાકી બેલ સંચાવે. પતીયાં૦
જોગણુ હોકર સબ જગ ઢુંડું,
મન બીન ધીરજ કોણુ બંધાવે. પતીયાં૦

જેજેવંતી—પદ.

પદ—૧.

મૈં જાને હે જુ લલન તહીં ન સીધારીએ જહાં નયો નેહરા–ટેક.

મુંહકી ભલાઇ મોહુસોં કરન આએ જીયકી જાસોં તાહીસોં તુમ બીન સુનૈંવાકો ગહરા.—મૈં જાને૦

નીસીકે મુખકા કહેં દેત અધર નયના ઉર નખ લાગે છબી દેહરા.—મૈં જાને૦

બેગી સવારો પાવ ધારીએ સૂરકે સ્વામી નતરૂભીજૈગેં પીયરો પટ આવતુ હે પીય મેહરા.—મૈં જાને૦

પદ—૨.

વ્રજ નવ તરૂણી કદંબ મુકતમણી શ્યામા આજુ બની-૧
નખ સીખ લો અંગ અંગ માધુરી મોહે શ્યામ ધની-૨
ચોં રાજતી કબરી ગુંથતી કચ કનક કંજ બદની-૩
ચીકુર ચંદ્રકન બીચ અર્દ્ધ બીધુ માનો ગ્રસતફ્ની-૪
સૌભગ રશસીર શ્રબત પનારી પીય શ્રીમંત હની-૫
ભૃકુટી કામકી ખંડ નૈન સર કજ્જલ રેખ અની-૬
તરલ તીલક તાતંક ગંડપર નાસા જલ જમની-૭
દસન કુદસર સાધર પલ્લવ પ્રીતમ મન સુ મની-૮
ચીબુક મધ્ય અતી ચારૂહ સહજ સખી શ્યામલ બીંદુકની-૯
પ્રીતમ પ્રાણ રતન સંપુટ કુચ કંચુકી કસી બતની-૧૦
ભુજ મૃણાલ બલ હરતી બલય જુતપર સસરસ શ્રવની-૧૧
શ્યામ શીસતર મનો મીડ બારી રચી રૂચીર રબની-૧૨
નાભી ગંભીર મીન મોહન મન ખેલનકો હૃદની-૧૩
કૃસકટી પૃથુની તંબ કીંકીની વૃત કદલી ખભ જઘની-૧૪
પદ અંબુજ ચાબક સુત ભુપન પ્રીતમ ઉર અબની-૧૫
નબ નબ ભાવ બીલોકી ભાયધમ બાહરત હૈ બર કરની-૧૬
હીત હરી બંસ પ્રસંસીત શ્યામા કીરત બીસદ ધની-૧૭
ગાવત શ્રવણુની સુનત સુખાકર બીસ્વ દુરીત દમની-૧૮

પદ—૩.

સઘન કુંજ તે ઉઠે ભોરહી શ્યામ શ્યામ ખરે—ટેક.
જલદન બીન ત્રીયા મીલી દામીની બરપી નીસા ઉઘરે—૧
સીથીલ રસન પટ પીંતાબર આરસ જુત પહીરે—૨
કછુક બુંદ પરતી શ્રમ કનીકા બાદર બરન કરે—૩
ભુષન બીબીધ હુતી મીંડવારી અતી રસ ઉમડી પરે—૪
પ્રેમપ્રબાહ છુટી માની સરીતા ટુટી માલ ગરે—૫
સોભા અમીત બીલોકી સુર સખી નાહીન જાત તરે—૬

પદ—૪.

બનકી કુંજની કુંજની ડોલની—ટેક.

નીકસત નીપટ સાંકરી બીથીનુ પરસત બાહી નીચોલની–૧
પ્રાતઃકાલ રજની સબ જાગે સુચત સુખ દ્રગ લોલની–૨
આલસબલીત અરૂન અતી વ્યાકુલ કછુ ઉપજતી ગતીગોલની–૩
નીતંન ભૃકુટી બદન અંબુજ મૃદુ સરસ હાસ મધુ બોલની–૪
અતી આસક્ત લાલ અતી લંપટ બસ કીનો બીનુ મોલની–૫
બીલુલીત સીથલ શ્યામ છુટી લટ રાજત રૂચીર કપોલની–૬
રતી બીપરીત ચુંબન પરી રંભન ચીબુક ચારૂ ટક હોલની–૭
કબહુંક શ્રીમત કીસ લય સેજ્જા પર મુખ અંચલ ઝકઝોલની–૮
દીન હરી બંસદાસ હીય સીચત બારીદ કેલી કલોલની–૯

પદ—૫.

બસે મેરે ન્યનનીમેં નંદલાલ—ટેક.

સાંવરી સૂરત માધુરી મુરતી રાજીવ નયન બીસાલ—૧
મોરે મુકુક મકરા કૃત કુણ્ડલ ચરૂણ તીલક દીયે ભાલ—૨
શંખ ચક્ર ગદ પદ્મ બીરાજત કૌસ્તુભ મણી બન માલ—૩
બાજુબંદ જરદકે ભુષન નુપુર શબ્દ રસાલ—૪
દાસ ગોપાલ મદન મોહન પીય ભક્તનકે પ્રતીપાલ—૫

પદ—૬.

સુમરો શ્રી બીઠલેશ કુમાર—

અતી અગાધ અપાર ભવ નીધી ભયો ચાહો પાર—૧
મૈ બળી રહત કરૂણા સીધુ કોમલ સદા ચીત ઉદાર—૨
ગોકુલેશ હૃદય બસો મમ માલ પાલ નીહાલ—૩
માલ તીલકન તજી કતહુ પરી યદપી પુકાર—૪
અન્ત ભક્તન દીયો ધીરજ ભયે પદ દાતાર—૫
ચાર જુગમે બીસદ કીરતી ભગત હીત અવતાર—૬
નવ કીશોર કલ્યાનકે પ્રભુ ગાઊં બારમ્બાર—૭

પદ—૭.

જે જન શરણુ ગયે તે તારે—ટેક.

દીન દયાલ પ્રકટ પુરૂષોતમ વીઠૂલનાથ લલારે—૧
જીતની રખી છાયાકી કણીકા તીતને દોશ હમારે—૨
તુમ્હારે ચરણુ પ્રતાપ તેજ તેં તેતે તત છીનતારે—૩
માલા કંઠ તીલક માથે દે શંખ ચક્ર બપુ ધારે—૪
માનીકચંદ પ્રભૂકે ગુણુ ઐસે મહા પતીત નીસ્તારે—૫

પદ—૮.

પ્યારી તેરે આનન દ્રગ આલસ જુતરાજ તસમસે—ટેક

નવ કીશોર અંગ સંગ રૈન રંગ રસે,
સીથલ બસન દસન અધરન છત લસે,
પીક છાપ જુગ કપોલ પીય મુખ લગી હંસે,
મૈં જાને પહીચાને બચન પ્રીતમ ગુણુ ગ્રસે,
પીય બીહારી લાલ લલીત ઉરજન બીચ બસે.—૧
પ્યારી તેરે આનન દ્રગ૦

પદ—૯.

વઢી બઢી બાત લાગી કરન—ટેક.

શ્યામ સુન્દર સદન મોહન આયે તેરે ધરન—૧
ઉદીત ઉપર ચીર છુટે ચીકુર ઉપર ઢુરન—૨
કામકો દલ સાજી આયી આડ દે દે લરન—૩
બીરહકો સંગ્રામ જીત્યો બાધી અપની પરન—૪
સુરકે પ્રભુ તરનતારન રાખી અપની શરન—૫

પદ—૧૦.

બોલત કોક કલા નીધાન—ટેક.

સમ બચન સુની ચલહી સખી છાંડી સુન્દરી માન—૧
તબ નામ સહીત નીકુંજ મહ પીય કરત મુરલી ગાન—૨
કેલી કૌતુક રસીકની ત્રીય સુનહી દે કીની કાન—૩
શેષ રજની ખસત ઉડપતી જનુકી ભયો બીહાન—૪
કુષ્ણુદાસ પ્રભુ ગીરીધરન પર બારી હોતન પ્રાન—૫

પદ—૧૧.

હમારો અંબર દે હો મુરારી—

લેકર ચીર કદમ બેઠે હમ જલમાઝ ઉધારી—૧
સુંદર શ્યામ કમલ દલ લોચન હમ હેં દાસી તેહારી—૨
જો કછુ કહો સોઇ હમ કરી હેં ચરણુ કમલ પરવારી—૩
અંગ અંગ કંપત મન મોહન બીનતી સુનહુ હમારી—૪
સુરદાસ પ્રભુ રસીક સીરોમણી તુમ જીતે હમ હારી—૫

સોરઠ.

સોરઠ—સારેગમ.

સારેગમ—૧.

સા રે ગ મ પ ની ધ મ પ ધ મ ગ રે ગ સા, ની ની ધ પ મ ની સા રે પ મ ગ રે ગ સા, મ પ ની સા રે ધ ની ધ રે પ મ ગ રે ગ સા.—સા રે૦

ગમપ ગમપ ની સા રે પ મ ગ રે ગ સા ની ધ મ પ રે ગ રેરે સા ની ધ પ મ ગ રે સા.—સા રે૦

સોરઠ—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

બોત દીન બીતે અજહુ નહી આયે શ્યામ, કોણુસી તીરીઆને મેરા પીયુ બીરમાયો.—બોત દીન૦

એક તો અકેલી નાર દુજી બએરણુ રાત, અજહુ નહી આયો મેરા પ્રાણુ તરસાયો.—આલીરી બોત૦

ધ્રૃપદ—૨.

ક્યું કર ગાઉં સોરઠ રાગ, મેં ક્યું કર ગાઉ૦

આયે દેશ મ્હારા રાજ

પીઆ પરદેશ જીઆકુ આગ—ક્યું કર ગાઉં૦

ઇશ જોબનકુ મેં બભુત લગાઉં, કાન બીછવકે કુંદલ પેહનાઉં, આછ પલકાઇઓ પીયાસે વેરાગ.—ક્યું૦

અબ કાનમે કરણુ ફુલ પત પ્હેનરે બેરાને

ચલ હોસ્નકે બાજારમે, કર સોદેકે બહાને.—ક્યું૦

અબ ક્યા ખુશનુમા ખુઆતી કહે ઇશ રરક હુરકી, ગોયા અરશમે લટકી હે કદલ તુરકી.—ક્યું૦

સોરઠ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ધનીઆંમે રહીઆં સંઇઓરી છાંએ બાગમે સાનુ કો-એલ બોલે પાપી રે પપઇયા, પીયુ પીયુ રટત.-ધનીઆંમે૦

બીન કંથુ મોહે કલ ના પરત બીરહા બદેશી આનકે સતાવે.—ધનઆંમે૦

ખ્યાલ—૨.

નહી જાનેદા મેડે હાલવે, તુજવેખન કારણુ કઠન કઠન રેન બીતન લાગે ઘરે આવરે.—નહી૦

પવનચલતસનનનસનતનનનતકત ખડી રહી આવરે.-નહીં૦

ખ્યાલ—૩.

સજની મૈં લોખન્યણુ પારસ પાહાણુ સેજ મીલન ગસ ગઇ રે, કર ન હો કામીની પીયા પીયા પુકાર જલત ઢીટ હાલતસે મૈં હસ રઇ રે.

ચન્દ નીકસ નીરખ ચકોર દોડી ચુમ્બન લગાવન, સમજ ભરમ બાદલ હસદસે નીકાબ હો, ચન્દકે રહે, જાનપે આયે મચાય જુદ્ધ બીસર શુદ્ધ ચકોર ચોંચસે ખીજાવન, અતી ઉમંગ, છતી તો બાદલ બરસત ચકોર ભીંજત ચંદા કામની પાસ ગઇરે; મીલે મીલે ઇતેમે અતી બરસનહારે બાદલસે જાન ગુમાય ચકોર રૂસ્તમ લસ ભઇ રે.

ખ્યાલ—૪.

થારા નેણુા મારી ડારી છે ઝકોર, ભલ નનદુઇઆ વીરા રાજ.—થારા૦

ચાલોને ઝુલાઉ સાહેબા બાલોરાજ, કાંઇ કલપાવે મારો જી, કહો તો મેં હોડું અરે ચુંદરી રે કહો તો મેં દખ-ણીરારો ચીર.—અ૦ થાર૦

ખ્યાલ—પ.

માઇ મેડી છુટ પરી મોતીયનડી માલા,
ઢુડન દેરે દયાળા. માઇ મેડી છુપ પરીરી મોતીયનડી માળા•
હીરા રતંન દો જરાવ જડયો હેં,
બીચ લગ્યો પરવાળા. માઇ મેડી છુટ પરી૦
જોરે પેહેતુ તબ સબ જુગ સોભે,
મોહી રેહવે નંદલાલા. માઇ મેડી છુટ પરી૦

ખ્યાલ—૬.

દેશ કોઇ સહીઆંકો બતા દીજો રે,
મેંતો લગી જોગન્યાંકો બેશ—દેશ કોઈ પીયાકો૦
અંગ બભુત, ગલે મીગે છાળા,
ચંદન ધુની રમાઉ નજફ મેરેરે—દેશ કોઈ પીયાકો૦
ફીરતે ફીરતે જુગ ગયો, પાઊ કોશપે ગાંમ;
ભેદુ બીનાભતકત હૌં, કોણુ બતાવે થાંમ—દેશ કોઇ પીયાકો૦
ભેંકલ્યાં ઓર ભેદ ન જાના, મગન ફીરે જ્યું ભેશાં;
ચમરી ઉપર ખાક લપેટી, મન જેસાકા તેસા—દેશ કોઈ પી૦
હમ હાથીનકે બસ ભયે, ઓર બીકે તુમારે હાથ;
અપના કર કર જાન્યો, સો લાખ બાતકી બાત-દેશ કોઇ સૈયાંકો૦

———

સોરઠ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દરા દરા દીર દીર દીમ તાન દીરદીર તદીઅન રે, તદીઅનરે તારેદાની.—દરા૦

દીરદીર દીમ દીરદીર દીમ તદીમ તાનદેરે, તનન તાન તનન તાન તનન તાન તન નીતે નીતેના તારેદાની.—દરા૦

———

સોરઠ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

મારા રે બીદેશી સંઇઆ હો, અજહુ નહી આઇલારે મા.—મારા૦

કારે પીરે બદરા રે લાગે દરકાવે રે મા, કાકીલાકી કુક સુન જીઅરા લોભાના રે મા.—મારા૦

સોરઠ—પદ.

પદ—૧.

સુરત હર નામસે અટકી, ઓર સકલ બ્રહમ જાલ.-ટેક.
સોવત જાગત બીસરત નાહી, આન પડી ખટકી;
જેસે પઇઆ ખાત બુંદકો, લાગ રહી રટકી.—સુરત૦
કુમત મત કીઆ સીરકે ઉપર, સો મટકી ઝટકી;
જેસે લલીતા સીધુ સમાની, ફીર નહી પટકી.—સુરત૦
દયા ધરમ ઓર બેદ બરાઇ, સો મનસે સટકી;
નામકે પીછે પાર ના પાવે, જેસે કલા નટકી.—સુરત૦
તીરથ બીરત સબી કર આએ, સનતનસે ઝટકી;
કહેત કબીરા સુન ભાઇ સાધુ, નાહેક કીયું ભટકી.-સુરત૦

પદ—૨.

સ્યામ જલ સુજલ વ્રજ નીરી ખોરૈં—ટેક.

નદી માલા જલ જટીત ભુજી અતી રબલ ધાર રોમા કલી જમુન મોરૈં—નયન ઠહરાત નહી બહત અતી તેજસો તહાં ગયો ચીત ધીરજ સંમ્હારૈં—મન ગયો તહી આપુન રહી નીકટ જલ એક એક અંગ છબી સુખી બીચારૈં—કરતી અસ્નાન સબ પ્રેમ બુડકી દેહીં સસુઝા જીય હોય બજી તીર આવૈં—સુર પ્રભુ સ્યામ જલ હાસી વ્રજ ભાગીની કરતી અનુમાન નહીં પાર પવૈં.

પદ—૩.

મુરલી બચન કહતી જનુ ટૈના—ટેક.

જલ થલ જીવ બસ્ય કરી લીને રીઝાયે શ્યામ સલૌના–૧
નેક અધર તેં કરત ન ન્યારી પ્યારી ત્રીયની લજૌના–૨
ઐસી ઢીટ બદતી નહીં કાહુ રહતી બનની બન જૌના–૩
તાકી પ્રભુતા જાતી કહી નહીં ઐસી ભયી ન હૌના–૪
સુર શ્યામ મુખ નાદ પ્રકાસત થકીત હોત સુની પૌના–૫

પદ—૪.

મુરલી હમ સોં બૈરૂ દઢાયો—ટેક.

ચલી નીપટ ઇતરાય નેકહી હરી અધરની પરસાયો—૧
પુલી ફીરની શ્યામ કર બૈઠી ચોંહી ગર્બ બઢાયો—૨
જો નીધની ધન પાય અચાનક નયન અકાશ ચઢાયો—૩
સૂર શ્યામ દેખત સીહાત હૈં તાકો જાય રીઝાયો—૪
ત્રીભુવનપતી શ્રીપતી યે કહાવત તીન મુરલી બસ પાયો–૫

પદ—૫.

સાધનહી જુવતીન મન રાખી—ટેક.

મન વાંછના સવની ફલુ પાયો ભેદ ઉપની પદ સાખી–૧
ભુજ ભરી મીલી કઠીન કુચ ચાપે અધર સુધારસ ચાખી–૨
હાવ ભાવ નયનની સૈનની દે બચન રચન મુખ ભાખી–૩
સુક ભાગવત પ્રકટ કરી ગાન્યોં કછુ ન દુખીધા રાખી–૪
સૂર શ્યામ બ્રજનારી સંગ હરી બાકી રહી ના કાંખી–૫

પદ—૬.

અબ મુરલીપતી કયૌં ન કહાવત—ટેક.

રાધાપતી કાહે કોં કરીયે સુનત લાજ જીય આવત–૧
વહ અન ખાતી નામ સુની હમારો ઇત હમકો નહી ભાવત–૨
કૈ મીલી ચલે ફેર હમહીકો કૈ બનહી કીન છાવત–૩
કા ઓછેકી નાવ ચઢબ હૈ અપની બીપની કરાવત–૪
સુનહુ સૂર યહ કૌન ભલાઇ હંસી હંસી બૈરૂ બઢાવત–૫

પદ—૭.

મુરલી નહી ધરત ધરની કર તેં કહુ ટરત નહી અધરની ધરેં રહત ખરે ઢરત શ્યામ ભારી—

કબહુ નાદ ભરત કરત અપનો મન બસ્ય કહાં કબહુ રીઝી મગન હોત દેખત વ્રજનારી—

કબહુ લટકી જાત ગાત તાનની જબ કહતી બાત સુનત શ્રવણ રસ અઘાત લાગતી અતી પ્યારી—

જા હીત તપ કીયો ગારી સો ઉપજી બલાય તાકો તુમ ભલી કહતી નાહી આવી જાની—

દેખો યાકે ઉપાય જૈ જૈ તીહું ભવન ગાય સુર શ્યામ અપની કરી દીની ઇતરાની—

પદ—૮.

મુરલી પ્રકટ કીન્હી જાતી—ટેક.

તબ કહી ઇતરાય બોલી બાસ બંસ કુજારી—૧
અહો નીશી રસ અધર ચંચવત તઉ નહી તૃપ્તાતી—૨
નીદરી બૈઠી સબની કહો યહ પુલકી અંગ ન સમાતી—૩
છવો રૂતુ તપ કરી પચી હમ અધર રસકે લોભી—૪
સુર પ્રભુ સોં યાહી બકસ્યો કછુ ન કીન્હો ક્ષોતી—૫

સોરઠ—કબીત.

કબીત—૧.

બાજનીકી જાયો બાજ, લાજહુ લોપટાય રહે;
કુકરીકો જાયો બાજ, હોત ન શુધાએસોં—
સીંહઅનકે બચ્ચે જાકી, ઉરાપત આન માને
શ્યાલ ન હોત સીંહુ, માંશકે ખેલાએસોં—
ગૌવનકે બચ્ચેવા, ધુલમે લપતાએ રહે;
ગધનવા ન હોત ગૌં, ગંગાજીકે નલાહેસોં—
રાગ તો કમોદ કલ્યાન, હંશ મોતી ચુંગે;
બગલા ન હોત હંશ; મોતીકે ચુંગાએસોં—
કહેત મીયાં તાનસેન, શુનો શાહ અકબર;
બફા નહીં પાવોંગે; ગુલામકે બધાયસોં૦

પુરબી.

પુરબી—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

હાકમ હાદી હકીમ કરીમ મઉલા કરમ કીએ,
તે બન આવે.—હાકમ હાદી હકીમ કરીમ૦
ગફુર ગફાર તું પાક પરવરદેગાર તુંઇ સત્તાર,
તેરોહી નામ સબ ગાવે.—હાકમ હાદી હકીમ કરીમ૦

ધ્રૂપદ—૨.

મેં તેડે વારીઆં જાવા,
ઘોલન સાંડે જાલ ગલા કરવે.—મેં તેડે વારીઆં૦
છદકે કીતી હીતવલ જીંદ,
માડી ઇત તું આના ચલ શીરવે.—મે તેડે વારીઆં૦

ધ્રૂપદ—૩.

તોરે દરશનકી બલીહારી—
શોરઠકે દાતા જમીયલ શાહ
શરન આયે શબ નરનારી—તોરે૦
જો ગુન આવત ધાવત પાવત મુરાદ દેત ભારી, શાચ
પીર તુમ હો ગીરનાર ચરન તેરે અબ જાઊં વારી—તોરે૦

ધ્રૂપદ—૪.

તીલક ચમકાય દામની, સીંગરફ સુંદર કામની
નેના નેહા નચાય નાજની.—તીલક૦
પ્રેમ કામલ ઓઢ પોઢ જોબના ઝમકાય સોડ
અઘ્રામૃત દેખાય અદ્ધર ધામની.—તીલક૦
આ મોરા નેના મીલાવન આ નેના મોરા સમની
તલપ જીયરા બનાય બાનું છામની.—તીલક૦
નેના દેખ સમજના શ્યાના સુંદર નેના પ્રેમ રીઝાના
રૂસ્તમ પલક બહાર મીલ રહી શોહામની.—તીલક૦

પુરબી તેલાનો.

તીલાનો—૧.

તુમ તમ દેરેના તદીઅન રે—તુમ૦

તદીમ દીમ તનનન માનુ યલલી યલલી માનુ યલલી યલલે—તુમ તન દેરેના૦

ગાઇએ બજાઇએ રીઝાઇએ રીઝાઇએ ઉમેદસુ, ધીધીકત ધીધીકત ધીતલાંમ ધીતલાંમ ધાકરકર ધુમકરકર માનુ યલલી યલલે—તુમ તન દેરેના૦

પુરબી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ફુલવા બીને મોરે શાહકી બારી.—ટેક.

આવેગો માલી, સીચેગો કીઆરી,
ચુન ગયો કલીઆં, સમરેગો ડાલી.—ફુલવા૦ ૧
સુનેકા કલસા રૂપેકી ઝારી,
આવેગો માલી રસ લેગોરે બેઆલી.—ફુલવા૦ ૨
એકઇ પુનઘત પાંચ પાંચ પનીઆરી,
પાંચાઈ સીચત મોરે શાહકી બારી.—ફુલવા૦ ૩
શાહ મેરા મોઘરા, મેં ફુલબારી,
હસત ખેલત કબીરા ચુન ગયો માલી.—ફુલવા૦ ૪

પુરબી—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

મુરખ ગઇ બૈહ્યાં મરોરી રે.—મુરખ૦

ઓરસેં લગાયે લીન ભરજોરી, લંગર શ્યામ ! કર ચુસ્યાં ફોરીરે૦
મુરખ ગઇ બૈહ્યાં મરોરી રે૦

ઠુમરી—૨.

આવતી હો તેરે અંગનમે ફુલનકી બાસ,
શુઘર માલન્યા ગુંઠલાઇ ગજરા
ફુલમે ફુલ કપાસ.—આવતી હો૦
અબ દૈહી શરીખે ઉજરે,
(સવાલ)-ઓર માલન લાઇ તોર;
તમોમે ઓ કયા ગુન ભયો,
કે દોદો બાંધે જોર.—આવતી૦
પીર પેગંમબર હમ ચહરે,
(જવાબ)-ઓર પરાઇ સેજ ચહર જાએ;
પેહલે તીરીઆં હમ રચે,
સો ઉન ગુન બાંધે જાએ.—આવતી૦

પુરબી—પદ.

પદ—૧.

માઇ રાધા મોહન સહજ સનેહી—ટેક.
સહજ રૂપ ગુણુ સહજ લાડીલી એક પ્રાણુ દ્વૈ દેહી—૧
સહજ માધુરી અંગ અંગ પ્રતી સહજ સદા બન ગેહી—૨
સુર શ્યામા શ્યામ દોઉ સહજી સહજ પ્રીતી કરી લેહી—૩

પદ—૨.

શ્યામ મુખ મુરલી અનુપમ રાજત—
શુભગ સીખંડ પીડ સીર સાહેત શ્રવણુની કુંડલ ભ્રાજત—૧
નીલ જલદ તન શુભગ ચાપ સુર મંદ મંદ રબ ગાજતી—૨
પીતામ્બર કટી તડીત ભાવ જનુ નારી બીબસ મન લાજતી—૩
ઠાઢે તરૂ તમામ તર સુંદર નંદ નદન બનમાલી—૪
સુર નીરખી વ્રજ નારી ચક્રૃત ભઇ લગી મદનકી ભાલી—૫

પદ—૩.

વાઃવા સાંઇ મેરા જી સચા ખેલ તુમારાજી.—ટેક.
ગગન લેકર બાજ ઉડાવે, કવા તીર ચકાવે,
જદ બકરીને બાધ પછાડા, ઉનકુ કોન છુડાવે—વાઃવા૦
જદ ચુવેને બીલી પકરી, મુરગી ઘર ઘર રોવે,
બંદરકે ઘર ધુમ મચી હૈ, ઉંત બીસન પદ ગાવે— વાઃવા૦
ગુંગા બહીરા બાત ચલાવે, અંધા કુરાન બાંચે,
જદ ઠુંઠેને ઢોલ બજાયા, લંગડા કયા ખુબ નાંચે—વાઃવા૦
કહત કબીરા ઉલટી બાની, બીરલા કોઇ યેક સમજે,
સદ ગુરૂ ઘરકા પુરા હોયગા, ઓઇ બાત પ્રહીચે.—વાઃવા૦

પદ—૪.

ગાફીલ મત રહેના બેટા, સીરપર જમ મારે સોટા.-ટેક.
લાખ ચોરયાસી ખીરકી મ્યાને, અવચિત નરતનુ પાયા,
ચાર દીન ગયે સટરપટરમે, ફેર ચોરાસી આયા.-ગાફીલ.
ચાર પહરકા લેના દેના, ચાર નીન્દએ કાટા,
આઠ પહર યું ધુસર ગએ તબ, આયા મુદ્દલમે તોટા-ગાફીલ.
કવરી કવરી માયા જોરી, લાખ કરોરા મોટા,
જાન ગઇ તબ ઝહાં ન દેખત, સાત નહીં લંગોટા.-ગાફીલ.
કહત કબીરા નરતનુ યારો, બાર બાર નહી આવે,
હલકા સૌદા કર લે બાબુ, જરન મરન મીટ જાવે.-ગાફીલ.

—:o:—

સરપરદા.

સરપરદા—ધ્રુપદ.

ધ્રુપદ—૧.

પ્રથમ રાગ સુર સાધ જોહી ગુણીજન સુધ મુદ્ર બાની સુધ ગાવે.—પ્રથમ રાગ સુર સાધ૦

દુરત મધ બીલમપદ કર લે સુનવે સપ્ત સુર તીણગ્રામ ઉજનચાસ કોટ તાન કરલે દેખાવે.—પ્રથમ રાગ સુર સાધ૦

ધ્રુપદ—૨.

એ જગ દરશન મેલા હે—ટેક.

જો તું આયા ઇહાં તો કુચ દેખ ભાલ ઉઠ ચલ હીમ-મીલ ગુર ગ્યાન સમજ જીય અપની ગતકુ ભુલ ગયા રહેઆ આપહી આપ અકેલા હે—એ જગદરશન મેલા હે૦

જુઠી સાચી બતીઆં કરત પીરત અપની મગરૂબીમે કાહુકુ બદત નહીં તું ઇતના લોભ તું કરત પીરત કોઈ સંગ ના ચલેગા હે લાએક નવેલા હે.—એ જગ દરશન મેલા હે૦

સરપરદા—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પીર ભરકી મેનું આગ ઇશકદી રખતેનું મીલા મીતો બચામીએ—પીર ભરકી મેનું આગ૦

જાન જાતી હે કીસીસે રખાઆ ન ગયા,
અગર સામને જલા કીસીસે બુજાઆ ન ગયા.

મેશદીઆંજી રોંદીઆં બુઝાંમીએ—પીર ભરકી૦

સરપરદા—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દાનીતોમ તન દ્રેદ્રે તુમ દદનારે તનન દીમ તનન દ્રીદ્રી તુમ દ્રે દ્રીદ્રી દાન.—દાની તોમ૦

પપ ધની સાની ધપમ ગરે રે સાની સાની ધપ મગ મગ સા સાસારે રેરેગ ગગમ મમપ પપધ ધધની નીનીસા સાનીધપ મગ મગ સા.—દાની તોમ૦

સરપરદા—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

આગ લગી જીયા બાગમે પીયા પ્રાણુ લગી—આગ લગી૦

મૈં જોબન મંદન મસ્તાના,

પલ પલ પીયા પીયા યાદ પાના.

જાગ લગી સારી રેના પીયા ધ્યાણુ લગી—આગ લગી૦

——:૦:——

મુલતાની.

મુલતાની—સારીગમ.

સારીગમ—૧.

નીસા ગમ પગમ ધગમ ગરેસા, મપની સા ગગરે, ગરેસા; ગમપની સારે સા નીધ પમપ ધગમ ગરેસા; નીસા.

ગમપ ગમપ નીસા રેસા રેસાની ધપમપ ગરેસા, ગગરે ગમ નીરેસા રેસાની ધપ ગમપસા પગમ ધગમ ગરેસા.

મુલતાની—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

મેરે નેન બરા રહે નીસદીન, શામ સુંદરકી છબ સરસ પીઆરી.—મેરે૦

પુરકે લોક શબ, બેગી રહે ચાવ કરત; શાશ, નંનદ, દેવર, જેઠ, દેત ગારી.—મેરે નેન૦

ધૃપદ—૨.

પવનકો તોલ કરે, ગગનકો મોલ કરે;
રવીકો હીંડોલ કરે, એસો કોણુ નરરે—પવનકો૦
પથરકો કાટે સુત, બાંજનકો પઢાવે પુત;
ઘટમે બોલાવે દુત, એસો કોણુ નરરે—પવનકો૦
બીજલીકો કરે વેહા, દવકો ચલાવે રાહ;
નદીકો બેઠાવે ઠા, નીર ભર્યો ભરરે.—પવનકો૦
બડો દીન કે બડી રાત, તાકી કોણુ માત તાત;
એતી જોઉ જાને બાત, સોહુ મેરો ગુરુરે—પવનકો૦

મુલતાની—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

દો હટકો નેના હમારે,
મનમોહન બાંસુરીવાલો રે—દો હટકે નેના૦
નેન હમારે રંગ રસ બચરન,
પીયા હમારો મતવાલો રે—દો હટકે નેના૦

મુલતાની—પદ.

પદ—૧.

અબતુમ કબ સુમીરોગે રામ, અબ તુમ૦
ગરભ કુલીમે જપતપ કીનો, નીકલ હુવા બેઇમાન—અબ તુમ૦
બાલપનોસો ખેલ ગવાયો, તરુણપનોસો કામ—અબ તુમ૦
હાથ પાંવ જબ કાંપન લાગે, નીકલ ગયો અવસાન—અબ તુમ૦
ઝૂઠી કાયા ઝૂઠી માયા, આખર મૌત નીશાન—અબ તુમ૦
કહત કબીર સુનો ભાઇ સાધો, યેહી ઘોડા યેહી મૈદાન—અબ તુમ૦

ભુપ.

ભુપ—સારીગમ.

સારેગમ—૧.

ગરેસા ધપ સાસારે ગગરે,
સારેગ પપ ગરે, ગપ ધસા ધપ ધપ ગરે ગરેસા.
પધસા ધપ સાસારે ગગરે સારેગ ધપ ધપ ગરે
ગરે સા.—ગરે સા ધપ સાસારે૦

ભુપ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

એરી આજ સખીરી મય કયા કહું અપને
જીયાકી બાત.—એરી આજ સખીરી૦
મોરે મન સખી પેઆરેકી મુરત,
ઘડી પલ છીન દીન રાત.—એરી આજ સખીરી૦

ખ્યાલ—૨.

લલચાવત જીયરા મોરા પેઆરે સુરજનવા
અપની છબ મોહે દેખાકે.—લલચાવત જીયરા૦
અનેક બાતનસો રીજ રીઝાવત છાંડવા મોહે
ઉનસો સોતન કયા કયા અની હોરા.—લલચાવત૦

ભુપ—પદ.

પદ—૧.

ભલે આયે ભોર ગીરવર ધરન—ટેક.
અરૂણ નયન જંભાત આલસ ધરત ડગમગે ચરન—૧

પાગ લટપટી પક્ષટી પરે પટ અટ પટે આ ભરન—૨
સીથીલ અંગ અંગ અબહી દેખીયત નીસાકે જાગરન—૩
નવ ત્રીયા સંગ પ્રહર ચારો પલન ન પાયે પરન—૪
ચતુર્ભુજ પ્રભુ જીતી રતી રન કીયો રતી પતી શરન.—૫

પદ—૨.

રાધીકા શ્યામ તન દેખી મુસકાની—

હોર બીન ગુણુ લેખ અધર અંજન રેખ નૈન તંમોર તુતરાત બાની—પાગ લટપટી બની ઉરહ છુટી તની અંગકી ગતી દેખી જીય લજાની—ઉપટી કંકન પીઠ બક બીહબલ દીટઇ ઠકી ઇઠતા લખી છાની—પાણી પલવ અધાર દસન▪સોં ગહી રહી અરધ બૈન બોલી બચન હાર માની—સુર પ્રભુ• અંક ભરી પ્રાણુ પતી નાગરી નબલ નાગર ઉરહ ધાલી સાંની—

પદ—૩.

શ્યામ સુન્દર રૈની કહાં જાગે—ટેક

દેખી બીન ગુણુ માલ અધર અંજન ભાલ જાબક લાગ્યો ગાલ પીક પાગે.—શ્યામ સુન્દર૦

ચાલ ડગ મગી અતી સીથીલ અંગ અંગ સવ તોતરે બોલ ઉર નખની દાગે.—શ્યામ સુન્દર૦

ગડ્યો કંકન નીપટ બીહબહ દીઠ સર્બરી લાલ નહી પલક લાગે.—શ્યામ સુન્દર૦

કહીયે સાંચી બાંત કાહે જીય સકુચાત કૌ ત્રીય જાકે અનુરાગ રાગે.—શ્મામ સુન્દર૦

દાસ કુભનલાલ ગીરીધરન એતે પર કરતે ઝુઠી સોંહ મેરે આગે.—શ્યામ સુન્દર૦

શંકરો.

શંકરા—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

અરનન ઘર ઘરેરે મારે ભુજંગ ભારી આપ ભરહી જાતા તેતા દુરજન દલમોર.—અરનન૦

જબતે પકરવર ઠાડે છાંડે તાપર કલમલ તો કાણુ જોધ તુંસે જંગ જોર.—અરનન૦

ધૃપદ—૨.

મોપર શુદ્દીષ્ટકી નજર કરો યા હજરત ગોરા લાજમ દસ્તગીર શકલ કલાની જગતે બાર બાર.—મોપર.

દીને ઇમાન ગ્યાન ધ્યાન એસે હજરત ભુપમે સોહાની.—મો૦

ધૃપદ—૩.

હરી હરી છાંડકે, દુસરી ન કીજે બાત,
એક એક ઘડી સોતે કરોરનકી જાત હે—હરી૦
ઘડી પલ દીન ખોયે, ફીરહુ ન આવે તોયે,
ક્ષણભંગ દેહ તાકું મરન જેસી ઘાત હે—હરી૦
પ્રભુકોં સંભાર પ્યારે, બકવો બીસાર ડાર,
ત્યજકેં અમૃત બીખ કાહેકોં તું ખાત હે;
કહે હરિદાસ યહ શ્વાસકો બિશ્વાસ કહા,
એક એકનમે વોતો નીકસ નીકસ જાત હે—હરી

શંકરો—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

જાની ૭ જાની બાલમવા એસે પહરવા તીહારી પ્રીતકે લછનવા.—જાંની ૭૦

બાત બનાવત, બન નહી આવત, કેહત સબહી આલમવા.—જાની ૭૦

શંકરો—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દ્રીદ્રીદ્રી તાન દ્રીદ્રીદ્રી તાન દ્રીદ્રી તનનન તનનનનન તુમ દ્રેદ્રેદ્રેદ્રે દાની તદીમ દીમ તનન નીતરોમ તદરે દાની—દ્રીદ્રીદ્રી તાન૦

ઓદાની ઓદાની તદાની તદાની નીતરોમ તનનનન તનનનનન ધીનથીનના ધુમકીરતક કરાન નકત્રી કીરતક નકતીકધા—દ્રીદ્રીદ્રી તાન૦

તીલાનો—૨.

તોમ તનન દ્રેદ્રે તનન તનદેરેના દીમ દીમ તનન નેત્રોમ તદરેદાની ઓદાની દાની તદાની તદારે તરેદાની.—તોમ તનદ્રેદ્રે૦

દ્રેદ્રે દીમ દ્રેદ્રે દીમ તદીમ તનનન નાદ્રેદ્રે દીમ તીકીત ધાકીરતક ધીધીનાના તકધીલાન ધુમકીરતક દીદગીનધા.—તોમ તનન૦

—:o:—

પુરીઆ.

પુરીઆ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

સુગર બના ગાવો સબ મીલ દીદાર બક્ષ પીયા પ્યારે.—સુગર બના૦

ચાર જુગ જીવો કરોર બરસ શાહે અજમ જોલે ધરણુ ધૃવ તારે.—સુગર બના૦

ખ્યાલ—૨.

નેન કજરવા કોઉ કહે સેર ગુંદ લાવો રે નેહરવા.
અતરે ગુલાબસોં સોગી મેદી
ઔર ગુંદ લાવોરી હરવા.—નેન કજરવા૦

ખ્યાલ—૩.

કાએ બીરમાયાવે મેડે યારકા જમાલ.—કાએ૦
ઇશકદી ગલાં જાન સદા રંગ માન કીતાવે સંભાલ—
કાએ બીરમાયા વે મેડે૦

પુરીઆ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દરા દીમ તનુમ તનુમ તનદ્રેદ્રે તદીઆરે તદાની તારેદાની તારેદાની ઓદાની ઓદાની તદાની તદાની દરા દરા તુમ તાના નાદ્રેદ્રે તુમ તાના દ્રેદ્રે તદ્રેદાની.—દરા દીમ૦

તનનાદ્રેદાની તુમદ્રેદાની તનદ્રેદ્રે તદેરના તનદ્રેદ્રે તદેરના ઓદાની દાની તદાની દાની દાની દાની દાની.—દરા દીમ૦

—:૦:—

ખમાચ.

ખમાચ—સારેગમ.

સારેગમ—૧.

સાસા નીધપમગ મગરેસા સારેગમપ ગમ ધનીસા
'નીસારે ગરેરે સા ની ધ પ મ ગ.—સાસા નીધપમગ૦

મમપપસા સાનીધ મપધ મગ સારેગમપ ગમ ધ-
નીસા રે ગગ રે સારે ધનીરેસા નીનીધધમપધમ ગરેસા.—
સાસા નીધપમગ૦

સારેગમ—૨.

ગગસા ગમપ ગમ ની ધ મપ ધમ ગ, ધ નીસા સાની
ધપ મગરેસા.—ગગસા૦

ગમધનીસા સાનીધમ ધધમ ગમનીધમ ધનીસા ગગરેસા
ધની સાની ધપ મગમસા.—ગગસા૦

સારેગમ—૩.

નીસા ગગ મમ પપ સા રે સાનીધ મપનીધ પમગ,
મગ પમ ગરેસા સાની ધધની પધનીની સાનીસા
સાસા રેગમગરેની;

સારે સાનીધપ નીધ નીસા નીધ પમગ મગરેગ મપ
મગ રેસા.—નીસા૦

સાસા નીધની પધ નીનીસા નીની ધધ પરેસારેસા
રેગમ મગ મગ સાસા,
પરેસારેરેનીસા રેગમરેગ સાસારે નીસાનીધમધ,
ધપનીનીસાનીસા સામગપ મગરેસા નીરેસા નીધપ;
પરેસાનીધપ મગ પમ ગરેસા સાધનીધ પધ નીસા
પમ ગરેસા.—નીસા૦

સારીગમ—૪.

પસા નીસા ધની પધનીપધ પમગમ
નીસા ગમ પધ મપ ગમપ.—પસાની સા૦
મમનાધ સાનીસાનીસારે સાનીધ પરેસારે ગ સારે
નીસાનીસા રે ધની પધનીસા પધની પધમ ગમ.—પસાનીસા૦

ખમાચ—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

બનસી ધુનસે બજાએ બાજત શ્રી બીંદરાબન, ઉમડ ધુમડ રહો સેગન ગરજત બાજત પ્રમાન.—બનસી૦

દેશ દેશ ગરજત ગોપી ધુન દામની ધમકત નેણા રૂપ નાર સોહી ભાએ ધોઉ ધનક બાન.—બનસી૦

ધ્રૂપદ—૨.

છંદ ભરી રે જોબનમાતી ફીરે, રસભરી,
પાયલકો ઝંનકાર સુનાવે, ગદગેંદનકી
ચાલ ચલે, ભવા કમાન ફીરે દો અંખ્યા,
રંગ રસ ગાયલ પ્રાણ હરે—રસભરી૦

ધ્રૂપદ—૩.

નૈનકો કમલ કહો, મૈ તો મુરજાય આલી;
જો તો કહોં મૃગનૈની, વૈ તો સબકારે હે. ૧.
જો તો કહોં મીનનલ, વૈ તો નહી ભાવે તીર;
જો તો કહોં ખંજન વૈ, સ્વેત રંગ સારે હે. ૨.
ચપલ તુરંગ કહોં, ધાયક વૈ પાયકસે;
દીપકકી જોતી કહોં, વૈ તો રેન જારે હૈં. ૩.
સસીપેસે સીતલ કહોં, વૈ કળાહીન બાલી;
તેરે નૈન જીત બૈઠો, તીન લોક હારે હૈં. ૪.

ધ્રૂપદ—૪.

માઇ મેરો બરજો ન માનત, એસોઇ હઠીલો તેરો કુંવર કાહાન.—માઇ૦

જમુનાકે નીર તીર કાહાના ગઉવાં ચરાવે, બાંસરી બજાવે ગાવે નીકી તાન.—માઇ૦

ગોવાલ બંશ શંગ લીએ, હમકુ હેરત હએ, ધન ધન જશોદા તેહારી શુધકી શાન, આનંદ ધન પીઆ જમુના પુલનપર, લકુટી ધર આએ માંગે દાન.—માઇ૦

ધ્રૂપદ—૫.

સો પ્યારી બનરી રી, તેરો પ્યારો આયો, સો ઘર આયો.—શો પ્યારી૦

મોતીયન ચોક પુરાયો, શીશ શેરો બંધાયો, સદા રંગ લાયો.—સો પ્યારી૦

ધ્રૂપદ—૬.

મુખ બતલા જા રે; બતલા જા રે મેહેબુબ, બતલા જારે મ્હેબુબા.—તું મુખ બતલા૦

શાવલી શુરતવે રસભરી અંખીયાં, ના જાણુ આગ બુજા જા, બુજા જા રે મ્હેબુબા.—મુખ બતલા૦

ખમાચ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

મેં ઢુંડી નાગરવેલ, અપને સાહીબકે કારણુ નીકસી.
મેં ઢુંડી નાગરવેલ૦

પાન જૈસી પતલી, ઔર કેસર જેસો રંગ,
કેલ જૈસી કાવલી, ઝુંક ઝુંક ડાલે અંગ.
અપને પીયાકે કારણુ૦

ખ્યાલ—૨.

લાગીલો મોરા નેહા, બંસીવાલે સાંવરેસે.—લાગીલો૦
છબ નીરખત મોરી મૈયાં મરોરી, સાવરી સનમ છલબળ કીનો.—લાગીલો૦

ખ્યાલ—૩.

કાલી કામરીવાલાસે મીલ જાનાવે.—કાલી૦
મએ અપના પીઆકુ ઢુંઢન નીકસી, મીલ ગયો બાંસરીવાલાવે—મીલજા૦ કાલી૦

ખ્યાલ—૪.

રોજી દૈયાર મેને જીઅરા તરસે.—રોજી૦
નીશ અંધીયારી કાલી બીજરી ચમકે, અંગન સાવન ભાદો બરસે.—રોજી૦

ખ્યાલ—૫.

તુંસે ના બોલું રે મ્હારા કંહા બાલમરા,
તુંસે ના બોલું રે મ્હારા કહા૦
ચટક ચાદની, તેજ નેજારા, મુખરા ગુલ બહારા—
આવેગા મેરા રસ્યા બાલમ, દો નેનાડા મારા—
તુંસે ના બોલું રે મ્હારા કંહા૦
રસકી બાત રસ્યન જાણે,
ચંદ્રકી જાત ચકોર પીછાને;
ગુલકલીકે બુલબુલ દીવાને,
જયું ભવરપે કમલ બીરાને—તુંસે ના બોલું રે૦

ખ્યાલ—૬.

આજ કોન પ્યારીરી પીયા પ્રેમ પાવે.—આજ૦
આધી આધી રાત મોસુ મ્યાન બોલાવે, પાસ બેઠાવે, હસ હસ ગલે લગાવે, લગાવે હીય સંગ હીય વલગાવે.—
આજ કોન પ્યારીરી પીયા પ્રેમ પાવે૦

ખ્યાલ—૭.

હોંજી મેરી જાન તેરા કજરા ગુલ રહા.–રે મેરી જાન૦
એક જરાવ તેરા બાગ, બાહારા મેરા મીયાં,
ચમ્પા કલીડા ગળે, ચંમ્પા કલીડા ગળે હાર.–હોંજી મેરી જાન૦

ખ્યાલ—૮.

તેરે મોંઘટ પર મોરલી શાવે શાવલીયા ગીરધારી રે.–તેરે મોંઘટ૦
રામા માલી બાગ લગાયા, ચુન ચુન કલીયાં કેઆરી રે,
ઉસ કેઆરીમે કયા કયા ખ્હોયા, ઇસ્કો મ્હોબત યારી રે-તેરે મોંઘટ૦

ખમાચ—તીલાનો.

તીલાનો—૧

તન નીતલુમ તનન દેરેના, દેરેના દીમ, તાના દરદર તુમ, દરદર દીમ દીમ; તાના દરદર તદરેનાર—તન નીતલુમ૦

તાનુમ તાનુમ તનદેરેના તાનાનુમ, તાનાનુમ, તાનાનુમ, તાનાનુમ—તન નીતલુમ૦

તીલાનો—૨.

ઓદતન દેરેના દીમ તનન તનના દીમ નારેનારે દોસ; નારે તદરેદાંની નીતદ્રનારે દીરદીર નતનોમ દીરદીરદાંની દીરદીર નતનોમ દીરદીર નતનોમ તદાની તારેદાની તાના દીરદીર તનોમ તારેદાની—ઓદતન૦

તાનોમ તાનોમ તાનોમ તદારે દાની તદ્રનારે તદ્રનારે દીર દીરદાની દીરદીર નતનોમ દીરદીર તનનો તાનોમ નીત નોમ નીતાનદીમ તા (આઆઆ) નદીમ તનોમ દેરે નતનોમ દેરેના દીરનારે તદ્રીમ દીર દીર તનદીમ દીરદીર તનનદીમ તદ્રાંગ તદ્રાંગ દીરદીર દીરના રેદીરના દીમ—ઓદતન૦

ખમાચ—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

કાન્હ ચતુર ચતુરંગ ગાવૈં, બજાવૈં બંસી તાન માનશૌં, ઉપતિં પૈસે ધીરીરીરીરીરીરીરીરી પમ્માદતિહિ રિઝાવૈં—કાન્હ૦

નાદિરિ તુમનાદિરિ તુમનાદિરિ યાલેલે યાલેલે યાલે તાનેને તાનને તાને લોમ લોમલે તનમ તનમ મનમ મનમ તુમ તુમ દાની દીની કછુ જણાવે—કાન્હ૦

સમ તીન એકઇસ બાઇસો ઉનન્યાસકે ભેદ ગીણાવે ધધપ ધધમ નીમ મગપ મગરેસાની, સારેગમ પધનીસ સાનીધપમગરેસા, જાવૈ શ્રાવૈ—કાન્હ૦

ધાટીતાકિત ધિતતકિત ધિતતકિત તક તક ત્રક્કટ તકતા તાકતા ગિદિગિન ધ્રિટત ધિટત ધા ગિદિગિનાધા ભગ્નિ લ ભિમ્મ બહુ પરન સુનાવૈયા મેપ ગોપાલ લાલકો ભાવૈ—કાન્હ૦

ચતરંગ—૨.

ચતરંગ રસસે બાત બનાવે, ગાવે સબ ગુણીઅન કે આગે, માહા ગુરણકી બાત પાવે—ચતરંગ૦

તન નાદીર દીર તના તન નોમ તોમ તોમ તન દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર દાંની—ચતરંગ૦

ઉલટ પુલટ ઉન બહોત સુરણસે, નીની ધાધા નીની ધાધા મધ નીશા, રે ગ રે નીસા મગ રેરે સા એકરાન ધાકર ધાકર ધાકર ધાધી કરનધા ધીધી કરાનધા—ચતરંગ૦

ખમાચ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

નીંદીયાં બેરન દુખ દે ગયો આલી મએકોરે.—નીંદીયાં૦

ઊંચી અટરીયાં ચંદન કેવરીયાં રે બીજલી ચમકે ડર પા વે.—નીંદીયાં૦

ઠુમરી—૨.

નીપટ કથન મુસે હટ કીની સંઇયાં, બાર બાર સમજાઓ મોદી ગુઇયાં.—નીપટ કથન૦

કર જોરત હું પઇયાં પરત હું સોતનકે જી ન જાઓ મોરે સંઇયાં.—નીપટ કથન૦

રાત રહે સોતનકે દ્વારે હમારી સેજ મત આવો મોરા સંઇયાં.—નીપટ કથન૦

ઠુમરી—૩.

દરસન બીન અંખીયાં તરસન રહી, તરસન રહી તરસાન રહી.—દરસન૦

પ્રીતમ પ્યારે ખબર ન લીની, બીલગ રહે કછુ ઓર સખી.—દરસન૦

ઠુમરી—૪.

રામા મોરી ઊંગલી પકડલીની કાએરે, શામ તુમ નીપટ અનારી જીઆરા લરજે રે, દેખત રહી સબ બ્રીજકી નાર.—મોરી૦

છોડો છોડોરે શામ મોએ ગએલ પડી, મેં તો બીનતી કર કર હારી.—મોરી૦

ઠુમરી—૫.

માનો માનો માનો રે પીયા,
પીયારે સોતનકી દીન જાએ.—માનો૦
હમારી સુનત નાહી, એક કદર સાંઇ,
લાખન બાર કહાએ.—માનો૦

ઠુમરી—૬.

મધ ચલત કાંહાંન ડર અટકી, મએ દધ બેચન જાત ગુજરયાં, છીન લપટ જપટ મટકી પટકી.—મએ દધ૦

નંદ ગાવકી આનંદ ગુજરીઆં, ઓતો હએ નટ હટ અપની હટકી.—દધ૦

ઠુમરી—૭.

દધુ બેચન મઍ ના જાઉરે દઇઆં, અછર પકડ મુસે કરત રાર—ટેક
લપકે ઝપકે મોરી સીરકી મટુંકી ફોડી, સધલી ચુનર તોડી, અએસેરે સંઇઆંજીસે મેં ગઇલો હાર.—દધુ બેચન૦

ઠુમરી—૮.

મોરો સંઇઆં કરે ચતુરાઇરે, ચતુરાઇ નીશતરાઇ
તોરી કમર કલાઇ.—મોરો સંઇઆં૦
જાઓ જાઓરે નીજામે પીઆ થત જમનાવે યારો
બંસી બજાવે કેસે છબ નીરખત.—મોરો સંઇઆં૦

ઠુમરી—૯.

મોકુ નીદીઆં ન જગાવો શામ દેઉંગી ગાલી, તું તો ભયો નીપટ અનારી, મુસે કીની બરજોરી, સગરી રયન બીતી તલપત મોરી.—મોકુ૦

ઠુમરી—૧૦.

પીઆરી શામ બીરોગ, બીરોગી મત કરોરે.—પીઆરી૦
અવગઢ ધાટ મુશકલ પેદા, નદીઆ નાવ શંજોગ, અબકે બીછરે કબહુ મીલેંગે.—પીઆરી૦

ઠુમરી—૧૧.

સમજત નાહી પનઘટ પીયા મેં હારી, રાર કરત પનીયાં ભરત બઇયાં ન છુઓ નારી.—સમજત નાહી૦
શ્રવન સુનત અએસો ધીટ લંગરવા, કરત રાર મોહોવન બનવારી, ઉમર કરત અરજ શામસે મત કરો પીયા જીયાસે નેયારી.—સમજત નાહી૦

ઠુમરી—૧૨.

તરસઇઓ સારી રાત સેજે સૈયાં ના જઇઓ.—તરસઇઓ૦
હમસે અબદબીદ ઉનસે બીલમ રહે અબ ના માનુંગી તોરી બાત.—તરસઇઓ૦

ઠુમરી—૧૩.

એસી ચતર નાર કર કર સીંગાર, ઠારી અપને દ્વાર પીયા નીકસ બાહાર, એક પલખ લાગી હસ મેરા મન લીનો.—એસી ચતર૦

એક ચંદ્ર બદન ચંદાસી કીરણ, આઇથી સનદ પીઆ નેક નજર, એક પાનોકી બેહેરણ હસ મેરા મન લીનો.—એસી ચતર૦

ઠુમરી—૧૪.

પનીઆં જાઊંગી મોહે મત રોકો.—પનીઆં૦
સબ સખીઅનકે સંગ મેં પનીઆં,
જા નદીઆં ભર આવુંગી—મોહે૦ પનીઆં૦

ઠુમરી—૧૫.

કેસે જોરાજોરી, મોરી બઇયાં મરોરીરે.—કેસે૦
બલજોરી કર પકડત હે, બતીઆં કરત જોરાજોરી.–મોરી૦
દેખોજી દેખોજી મોરી બંગરી મુરક ગઇ,
છતીઆં ધરક ગઇ, ઐસી ક્યા કરત હોં ઠીઠોરી.–મોરી૦

ઠુમરી—૧૬.

ભલા આઇલો મએ તોરે મંદરવા, રએસ રએસ ગલે લાગું પીઅરવા.—ભલા૦

ઇતની બીનતી મોરી માનોજી અખતર, સાસ નનંદ મોરી સુને પીઅરવા.—ભલા૦

ઠુમરી—૧૭.

આજ કાહાન મોહેલીની બાંશુરી બજાએ કે.—આજ૦

હર હર સબ કરત જાત ગાગર શીર ધરત જાત, નીર નાર ભરન ચલી શુધ ના રહી સસરકી.—આજ૦

જંગલકે બાંસવા કટાએ ડાલું જડસેં, ઉપજે ના બાંસ ન બજેગી તેરી બંશરી.—આજ૦

ઠુમરી—૧૮.

પ્રીતમ પ્રીત લગાકે સુરત મોરી કાંહાં બીસરાઇ રામ.—પ્રીતમ૦

તેરે ઇશ્કમે પ્યારે, દુઃખ હમને સહે સારે, ફીરૂં મય મનકે મારે, કે મઉલા મેરી લાજ ગુમાઇરે.—પ્રીતમ૦

ઠુમરી—૧૯.

લગ ગયી નેનાદી તેરી ચ્હોટ, તીરછીયાંદે.—લગ ગયી નેનાદી૦

બરછીદાં મારા વારી કોઇ દમ જીવે, નેણોદાં મારા લોટ-પોટ, તીરછીઆં દો.—લગ ગયી૦

ઠુમરી—૨૦.

મન મોહી બમન થારા લરકાને.—મન મોહી૦

હાથ બીચ સુમરણુ, ગલે બીચ માલા

ઉરતા જાદુ જપટ ગયારી.—મન મોહી૦

ઠુમરી—૨૧.

બાલાપણમે બેરાગણ કર ગયોરી,

પ્યારે પીયા બ્યોગ કર બાલપણુમે.—બાલાપણુમે૦

બારા બરસ પીયુ પ્રદેશ સીધાવે, બારા બરસ ઓર ન આયોરો.—બાલાપણુમે બેરાગન કર ગયોરી૦

ઠુમરી—૨૨.

અબ મોએ જાને દે પીયરવા, રામ દીનવા ચાર રે,

શાશુ કપૂત નનંદજીકો બીરલા,

ચોલી ભીજે છે પસીનવારાં, મેરા બાલા જોબનવાં રાંમ, દીનવા ચાર રે.—અબ મોએ જાને દે૦

———

ખમાચ—દાદરો.

દાદરો—૧.

સખી સાવરો રે સખી સાવરો, રૂપ જોબન મન લલચા મદુર મદુર મદુર મદુર મોરલી બજાવે.—સખી૦

સપ્ત સુર તીન ગ્રામ ગાએ સુનાએ આછો નીકો ભેદ બતાવે—સખી૦

દાદરો—૨.

નૈન સલોને રાધા તેરે.—નેન૦

નેકરીતાએ બીકે મનમોહીના બીન દામનીકે ચેરે તેરે—નેન૦

તનમનકી સુધ ભુલી તબહી જદ પીયા તેં હરી હેરે—નેન૦

રાધા બલ્લભ હીત પરમાનંદ અલી પંકજમે ચેરે તેરે—નેન૦

દાદરો—૩.

સખી સવારો રે સખી સાવરો, રૂપ જોબન મન લલચા મુદર મુદર મુદર મોરલી બજાવે—સખી૦

સપ્ત સુર તીન ગરામ ગાએ સુનાએ આછો.

નીકો ભેદ બતાવે—સખી૦

દાદરો—૪.

કાંઇ લટક લટક ચલત મોહન આએ મન ભાએ મધુરી મધુરી મધુરી મોરલીરે બજાવે—કાંઇ લટક૦

ખાંધે કમરીઆં, હાતે લકરીઆં બનમે ગઉવાં ચરાવે,

સાવલી સુરત, મોહની મુરત, મુખસે બીન બજાવે—કાંઇ લ૦

દાદરો—૫.

એ ગોરી આલીને નીજારા ભર મારા રે.—એ ગોરી આલીને૦

સૈયાં ફુલવારી એજી એ ફુલવારી

યહીંકી મટુકયાં સુગન લીયે ઠારા રે.—એ ગોરી આલીને૦

સૈયાં તેરી તીરછી નેઘા મોકુ પેઆરી રે,

જાદુસા કર ડારારે નીજારા ભર મારા રે.—એ ગોરી આલી૦

દાદરો—૬.

જમના કીનારે કાહના બંશરી બજાવે—જમના૦
બંશરી સુનત મોરી સુધ બીશરાની,
ચીત્ર બન દેત હો દેખાઇ રે કાહના—જમના૦

દાદરો—૭.

બજાવે કીશત કાનારે, ઓ પીયરા બાંશરી—બજાવે૦
બંશીઆં શુનત મોરી મત બોહોરાની નીકશ જાત
મોરો પ્રાણરે—બજાવે૦

ખમાચ—અસવારી.

અસવારી—૧.

અબ મએ કએસે આઉં, રાજ હો તેહારે પાસ—અબ મેં૦
રૂમઝુમ રૂમઝુમ પાએલ મોરી બાજે, દુજે હે બેરીકા
બાસ—અબ મેં કએસે આઉં૦

અસવારી—૨.

શબ મેં તાલે ખેલી બંન, રે તેહારી સાથ—શબ મેં૦
ઉલટ પુલટ મીલન, ઉમગણી રે, નેનન બાનડી જાત,
લગે સો પ્રાણીકો ઘાટ—શબ મેં તાલે ખેલી૦

અસવારી—૩.

રંગસે રાજે બાજી ફાંમ, રે શૃંગારી નાથ—રંગસે રાજે બાજી૦
મુખ ઝુમકે ઝલ ગોરી, લાજણી રે
ચંદ્રણી રે સારી રાત્ર
મ્હેહલમે સજનીસો બાક—રંગસે રાજે બાજી ફાંમ૦

ખમાચ—ટપ્પો.

ટપ્પો—૧.

મીલના મેરી જોબ્ના-મીલના મેરી જોબ્ના૦
તું મેરી જોબ્ના, મેં ફકત હૈં હાડ,
જલ ગયે જોબના, ફીર જુગ હે મંદવાડ.
મીલના મેરી જોબ્ના૦

ટપ્પો—૨.

મેરા મન લાગા હાં હોરી, મેરા, કાઉ બેરૈયાં આન શતાવે,
બારોઇ બાર પુકારે પોકારે.—હોરી મેરા૦

ટપ્પો—૩.

એમ લારો માતો આવે, આવેછેજી હો, લાડી થારે કારણે—લા૦
રેન ગઇ સારી વે માજલ રતીઆં જોકા ખાતો આવે થારે બારણે.
એમ લારો માતો આવે૦

ટપ્પો—૪.

ઇતના ના કીજીયે અરમાન, જાની યાર વે—ઇતના૦
દીલબીચ સમજ બુજ ગ્યાન ધ્યાન, જાની યારવે—ઇતના૦
શોરી દુનીયા આલમ હુવા બદા, જાની યારવે- ઇતના૦

ખમાચ—પદ.

પદ—૧.

નીસદીન લ્હે પેઆરી પીયાકી જબ સંભારે,
ગુણ ગાએ માન પાએ બીશ્રામ બીચારે— ૧.
લગન પ્રીત મધન રીત અનોખી નૈનન સમાએ
ધ્યાન ધરત મનોવૃત્તીમે મોહન ચીતારે— ૨.
અમલ કોમલ મન મોહીની રંગ પુરત
મૂરત સુર શ્યામ આઠ જામ બ્યોગ ટાલે.— ૩

પરજ.

પરજ—સારીગમ.

સારીગમ—૧.

શાનીરેસા ની ધપધમ ની ધ પ પ ગ મગરેસા નીસાગમ પધ મપધની ધની સા ગરેસા નીસારેસા નીધ મપ ગમ નીધ.-સાની૦

મધ મધ નીનીસા ધનીસા ગરેસા નીસારેરે સાની ધપ મની નીધપમ ગરેસા નીસાગરે ગમ ગમ પધની ધની ધનીસા ગરેસા મગરેસા નીસારેસા નીધ મપ ગમ નીધ—સાની૦

પરજ—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

અંગ અંગ રંગરાંણી અતહી સેહાંની પીઆ જીઆ મન માનીરે.—તું અંગ૦

સોલહુ સીંગાર કીનો, મુખ બોલત અમરૂત બાની,
તેરો મુખ દેખ ચંદા જોતહુ લજાની રે.—તું અંગ૦

ધ્રૃપદ—૨.

ગોવીંદ ગીરીરધર હલધર બીષધર;
નામ તીહારો કહાન.—ગોવીંદ૦

મોર મુકુટ સીસ મુરલી અધર ગુંજ;
ગ્વાલ માખન માગત દાન.—ગોવીંદ૦

હાથ લકરીયાં ખાંધ કમરીયાં;
બન બન ડોલત મારત તાન.—ગોવીંદ૦

ગોરસ ચાખત જનમ ગુંવાયો;
સો નંદ જસોમતી પ્રાણ.—ગોવીંદ૦

ધૃપદ—૩.

બાંકે બનવારી અધર પર મુરલી રવ
તરલતા નયન હર.—બાંકે૦
ચરન પર ચરન ધર નેક ટેડે ખડે
પાગ ટેડી લગે અગર ચંદન અતર.—બાંકે૦

પરજ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દીર દીર તનુમ તનન તન દેરેના તન દેરેનાં તન દેરેના દાની નારે નારે નારે નારે તુમદર તુમદર તુમદર તુમદર તારેદાની તારેદાની તદરે તદરે.—દીર દીર૦

એસે ગુણી ગુણ સાંધન આએ સરસ રંગીલે સદા રંગ પેઆરે તગલાન ધીરના તરકતરક ધાતુન્ના ધાતુન્ના.—દીર દીર૦

તીલાનો—૩.

તનુમ તનન દેરે તન દેરે તાદીઆરે ના દ્રે દ્રે તુમ દ્રે દ્રેદ્રે દ્રે દ્રીઆનારે ધીતીલન.—તનુમ તનન૦

નાદ્રેદ્રેદીમ તનન દ્રીઆનારે તનદેરે ધીતલાન ચલેલેલમુ ચલેલમુ તીલીલન નાદ્રેદ્રે તુમ દ્રેદ્રેદ્રેદ્રે દ્રીઆનારે ધીતીલન.—તનુમ તનન૦

તીલાનો—૪.

સાનીધ નીધપમ ધપ પમ ગમગરે ગરેસા નીસાસા મગરેસા નીસા મગ મધ મધ ધનીપ નીસા નીરે સાસા નીની ધરે સાનીધ મધ નીસા.—સાનીધ૦

ધમ ધસા નીસા નીરે નીસા નીગરે નીસાગરે મગરેસા નીસારે સાસા ધધ પપ ધપ પમ ગરેસા ગમ પધ નીસારે ગરેરે સાનીધ મધનીસા.—સાનીધ૦

તીલાનો—૨.

દાની નીત્લુમ તનનદીમ તનદેરેના તનદેરેના તદરેદાના તનદેરે તદરેદાની.—દાની૦

એલાલી એલાલી માનુ નીત્લુમ તનનદીમ તોમ તનનદી ગયો તનદેરેના.—દાની૦

પરજ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ઠાકોર રે આઇઓ રાજ મારો રાજ બાંકો સીરદાર—ઠાકોર૦

અરજ કરૂંછું મહમદશાહ રંગીલે ગરે ગરે લાગું જીને સદા રંગ—ઠાકોર રે૦

ખ્યાલ—૨.

રાજ કાઇ અમલા કરો ધીરે રે ધીરે પગ કયોં ધરોરી—રાજ૦

રંગ મેહેલ બિચ ઠાકુર માણો ફિકે ફિકે નેના કયોં કરો.—રાજ૦

ખ્યાલ—૩.

ધોલન મંડીર આયા આદાવેમકી કરો મેજબાની—ધોલન૦

કરમ ફકીરોંકા પંચતન દાયાહો અલ્લા નબીદા સાયા—ધોલન૦

ખ્યાલ—૪.

મારી હેલીએ નંદકો બેહારી મુસે રૂસ રહ્યોરી, મારૂજીને કાંઇ છંદ લાગો—મારી હેલીએ૦

અવગન થોરો થામે રૂપ ઘણેરો દેખત ચંદ્ર લોભાવે—મારી૦

ખ્યાલ—૫.

સાવરે બજાઈ મુખ બૈન—બૈનરી દીન ઘડી પલ મોહે ચૈન પડત નાહી કાહા કરૂં મોરી બૈન—સાંવરે૦

છીન છીન છતીઆં ધડકત મોરી કાહા કરૂ મોરી બૈન૦ બૈનરી—સાંવરે૦

ખ્યાલ—૬.

કાહે બજાવો બીન સાંવરે મનમોહન ગોપાલ લાલ તે—કાહે•
શ્રવન સુનત સુધ બુધ હરલીની ડારો પ્રેમકી જાલ લાલ તે-કાહે•

ખ્યાલ—૭.

પ્યારેસે લાગે નેણા, લાગે મોરે નેણા—પ્યારેસે૦
સાંવલી સુરત રસ ભરી મુરત, બીન દેખે નહી ચેન—પ્યારે૦
સપનેમે આકે આન જગાય, લગાય ગલે સારી રેન-પ્યારે૦

પરજ—પદ.

પદ—૧.

શુભ દીન બાજે મંદીર રામા, બાજે ધા કર કર કર ધુમ કર કર કર ધીત્લાંગ કીર કીર ધા—શુભ દીન૦

ગાઇએ બજાઇએ ઓર રીઝાઇએ નાદરદાની તુમદર દાની થા થઇઆ—શુભ દીન૦

પદ—૨.

ઉઠો મેરે કહાન કુંવર નંદકે દુલારે,
નંદકે દુલારે, બ્રીજકે બેલારે—ઉઠો૦
કવલ લલીત પરફુલી ભએ ભવર ગુનજારે,
ભાનકો પ્રકાશ ભયો મલીન ભએ તારે—ઉઠો૦
થરથસ ગજરાજ છુટી, દેવતા ઉબારે,
જમુનામે ગેંદ ગીરી, ગોવાલ બાલ હારે—ઉઠો૦
કાલીનાગ નાથ લાએ, ક્રષ્ણ ભએ કાલે,
તાનસેન કહે પ્રભુ, પ્યારે ધૃપે લાડ તારે—ઉઠો૦

જંગલો.

જંગલો—દાદરો.

દાદરો—૧.

આઇ ગીરોંડા ખેલેરે આઇ.—આઇ ગીરોંડા૦
ગોરીકે મુખપર બેશર શોએ
જૈસે ચંદ્રમાહકી નુરજોતરે.—આઇ ગીરોંડા૦

જંગલો—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

જો નહી મીલીયે હમારે બાલમ
તો દીલસે મૈં તો બેકરાર હુવી હૈ.—જો નહી મીલીયે૦
સેયાંને મુસેં કરી મીટાઇ,
મીલો દીનરેના કરાર કીન્હો.
રાત રામા કૈસી કટી યે,
તરપ તરપ અબ બેહાલ હુવી હૈ.—જો નહી મીલીયે૦

ઠુમરી—૨.

એરી એ કાગા પીયા પાતી લે જાઇઓ કદરકો મેં.—એ૦
ચંઉ ઓર મોરનકો શોર કોએલકી કુક સુને, પપૈયાકી ટેર સુને, મુજે નીંદ નહી આતી.—એરી એ કાગા૦

ઠુમરી—૩.

જીયરા લગાય જીએ જાતરી, સૈયાં મેરારે.—જીયરા૦
હમારે તલાવકી શીંગરી મછરીયાં રે
બંસા બજાય લીયે જાતરી.—જીયરા લગાય જીયે૦

જંગલો—પદ.

પદ—૧.

આજકી માણેકઠારીયાં, મોહનજી આજકી માણેકઠારીયાં.

દુધ પૌઆ ઓર રાઇતી કેરી,
ઉપરથી ગુવાર વઘારીયાં.—મોહનજી આજકી૦
બરફી પૂરી, આદા ચીરી,
ઉપરથી લીંબુ ખટારીયાં.—મોહનજી આજકી૦
સેવ કંસાર ને કારેલાં કંટોલાં,
ઉપરથી સુરણ સવાદીયાં.—મોહનજી આજકી૦
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર,
ભાવે કરીને ખવાડીયાં.—મોહનજી આજકી૦

શ્રાવન.

શ્રાવન—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

મોરી પાતી લે જાઇયો, જા રે પંતગવા અરે તેરી ચોંચ મઢા દૈંગી સોનાસે—મોરી૦

પાતી લેને કાસદ આયા, હાલે દીલાં દે મેં લીખવાતી, ચીઠીયાં ભીંજ ગઇ મેરે રોનાસે—મોરી૦

શ્રાવન—તીલીનો.

તીલાનો—૧.

તનુમ તનુમ તન દેરેના તદરેદાની તનન તનન તનનના તાન દીમ તદીમ દીમ તનોમ દેરેના તદરેદાની—તનુમ૦

નાદ્રેદાની તુમદ્રેદ્રેદાની તનનન દ્રીદ્રી તોમ તનન તનનનનનન-નન ઓદાની તદાની દીમ તાના તદરે દાની—તનુમ તનુમ૦

શ્રાવન—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ધીરે બહો નદીયાં તુ ધીરે બહોરે-સઇયાં મોરે ઉતરેંગે પાર—ધીરે૦

ગએરી નદીયાં રે નાવ ખેવતીયાં રે આન પરી મોપે ધાર—ધીરે૦

ખ્યાલ—૨.

અબહીસે ઘેરે ઘેરે આયોરે, શુન પ્યારે મોરે, પવન ચલત મીઠી બોલરે—અબહીસે૦

પવન બજનીયાં, મેઘા બારાતી, સ્રાવન દુલહા બેહાઅન આયોરે—અબહીસે૦

શ્રાવન—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

સઇયાં મોરી બઇયાં પકડ લેવો અબ કેસે ઉતરૂં મેં પાર—સઇયાં૦

એસી કઠીન મોંપે કીરપા કીજીયો ગુણ અવગુણ ન નીહાર—સઇયાં૦

સીંધુરા.

સીંધુરા—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

ધન તેરા જોબન મીઠા સથણુ લાગે પ્રેમકે.—ધન તેરા૦
જબ લગ મોરે પ્રાણુ જગસે અનોઠ ભયો પેર થકન
લાગે પ્રેમકે.—ધન તેરા૦

ધ્રૃપદ—૨.

આજ પીયા પેઆરે આયે સ્વપ્નમે.—આજ પીયા૦
મધુરે મધુરે કાંઇ સુનાવે,
હીય સલગી આગ બુઝાવે;
આલીંગન કર કર મનાવે હંસનમે.—આજ પીયા૦

સીંધુરા—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

મોહન મીલન માધુબન ગઇરી.—આવીરી૦
વનમાલી હુંઢન પુરી બન બન બન બન બનરી.–મો૦
જોબન મદ માતે ખીલે હે રસ રંગ સંગરી, મોહન
બીનું જીયુ માને કીસું દીલાસા, તલપ તલપ જાય રસના
મોહન લલકારનરી.—મોહન મીલન માધુબન૦

સીંધુરા—દાદરો.

દાદરો—૧.

પીયા આવે તબ સેજાં મોરી મોતીઅન બીછાવું–પીયા૦
મેં પીયાકી, પીયા મોરે હીયા,
જીયા બધાઉં, મીલે તો લે આવું—પીયા આવે તબ સેજાં૦

દાદરો—૨.

મેં તોરે કારણ બેરાગણ બન જાઉંગી.—મેં તોરે કારણ૦
તું પીયા મોરા, મેં તોરી સજની,
મેં તો બલહારી તોરે બલબલ જાઉગી—મેં તોરે૦

સીંધુરા—પદ.

પદ—૧.

દેખોરી એક બાલા જોગી, દ્વાર મેરે આયા હએરી—દેખો૦
બાગમબર પીતાંબર હોડે, સેસ નાગ લપટાયા હએરી,
માથે વાંકે તીલક ચંદ્રમા, જોગી જટા બધાયા હએરી—દેખો૦
મંદીરસે નીકસી નંદરાણી, મોતીઅન થાલ ભરાયા હએરી,
લેઓ ભીક્ષા જોગી જાઓ આસનપે, મેરા બાલક ડરાય હએરી—દેખોરી૦
ના ચહીએ તેરી દોલત દુનીઆં, ના ચહીએ તેરી માયા હએરી,
અપને ગોપાલજીકા દરશર પાઉં, જબ દરશણકુ આયા હએરી—દેખોરી૦
સોના રૂપા પાટ પીતાંબર હએ મહાઆં મેરી જોલીમેંરે,
શ્રી કૃષ્ણકા દરશણ પાઉ, મએ દરશણકુ આયા હએરી—દેખો૦
લે બાલક નીકસી નંદરાણી, આપની ગોદ બેઠાયા હએરી,
શંભુ દરશણ પાએ રામા, સીંગી નાદ બજાયા હએરી—દેખો૦

પદ—૨.

જગકે રુઠેસે ક્યા ભયો, જાકે રામ હૈં રખવારે હો.—જગકે૦
દેખ દેખ પીયારે સમરમે, તૈયાર દોદલ ખરે;
ચીમની બચ્ચે ભર દૂધકે, ગજઘંટ ઉપર ધરે.—જગકે૦
દેખ દેખ પીયારે ખંભમે, નરસીંહ હો અવતરે.
હીરનાકુશકો મારકે, પ્રહલાદ રક્ષા કરે.—જગકે૦
દેખ દેખ પીયારે સભામેં, જાંહાં કપટ પાસા પરે.—
દ્રુપદીકો ચીર બઢાયકે, દેખત દુઃસાસન હરે.—જગકે૦

દેખ દેખ પીયારે લંકમેં, શંકટ વીભીષણુપે પરે.
તુલસી સરાહત રામકી, જીનને અવધમે પગ ધરે.—જગકે૦

પદ—૩.

સવાલ.

શુના ન મીલા ન પીયુ મીલે, સ્હુના કર ગય દેશ,
શુના લેને પીયુ ગયે, ઇહાં રૂપાં હો ગયે કેશ.
રૂપાં હો ગયે કેશ રોય રોય રૂપ રંગ ગમાયો.
બાલમ ગયે જો પરદેશ, દેશસે લીખો ન આયો.
કેહ ગીરધર કવીરાય લુન બીન ભયી અલુના.
જલ જાવો વા બસ્તી, જાં નીપજત શુના.

પદ—૪.

જવાબ.

કામણી કંઠ ચલ્યો પરદેશ, ફીર કરનાટક લાહોર આયો.
શેહેલ કી કચુ દખણકી, ઉતર ઘાત ઉજન સૂધાયો.
કાહી ફીરો મુલતાંન લાભ લે કચ્છ બંદર આયો.
કેહ ગીરીધર કવીરાય ભાયગ બીના નર કોરી ન પાયો.

સીંધુરા—કબીત.

કબીત—૧.

જાદીન પાણીસે પીંડ બન્યો હે,
  બીચ લીખ્યો લેખ તદઇ સીરમે;
સંપત બીપત ઉપજત નીપજત,
  સુ બધે ન ઘટે એક તલહી તલમે;
સદેસ ફીરો પરદેશ ફીરો,
  કયા બેઠ રહો અપને ઘરમે;
સુરદાસ કહે ઇતના સમજ કર,
  ચીત ધરો પરભુકે ચરણે.

—:૦:—

સોહીની.

સોહીની—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

ચંગે કામ, હોય આસાન, તતછન પારસી, યહી દરબાર, જે તન હોત મન આરામ.—ચંગે કામ૦

બોલ્યાકે ચરણુ પર ભોમ બીશ્રામ, કાટન કાટા દાલદર દામ.—ચંગે કામ૦

હોજી શાહે અકબર તું પર મેહરબાન, હેત કર પાંણીં અચલે નામ, તાનસેન મંગલ ગોસલગુલામ.—ચંગે કામ૦

ધ્રૂપદ—૨.

આલીરી મારી હો નંદરો બીહારી મોરો રૂશ રેહોછે—આલી૦
આજે માને કાંઇ છંદ લાગો મારરાને કાંઇ છંદ—
બેરબેર કાહુસો બાલમ ના માને,
ગાયનમાં રેહે મોસે ગુજ—આલીરી મોરી હો૦

સોહીની—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

કેઆ સોઇ ઉઠ જાગરી સજની
પીયા મીલનકી બારી.—કેઆ સોઇ૦
સુભ ઘરી સુભ દીન સુરત
આજ જાગીલો તેરો ભાગ.—કેઆ સોઇ૦

ખ્યાલ—૨.

અરે મન કાયકુ સોંચ કરે—અરે મન૦
સોંચ કરે કછુ બન નહી આવે
ધીરજ કીયું ના ધરે—અરે મન કાયકુ૦

તુલસી રેખા કરમકી, મીટા ના શકે રામ,
મીટાવે તો ખીલમ નહી, સમજ કયોં હે કામ.
અરે મન કાયકુ સોંચ કરે૦

તુલસી તલબ ન કીજીએ, ઓર ધાયકે લીજે નામ,
માનોસ મજુરી દેત હે, કીયું કર રખે રામ.
જો કછુ લેખા લેખ વીધાટા, ટારી ના રેખ તરે.
અરે મન કાયકુ સોંચ કરે૦

ખ્યાલ—૩.

આપહી દીલકી આપહી જાણે
કોઇ નહી સાથી દમડા વે.—આપહી દીલકી૦
દુનીઆ દોલત માન ખજીના
સદા રંગ મન માનડા વે.—આપહી દીલકી૦

ખ્યાલ—૪.

ગાગરીઆં મત ફોરો કનૈયા,
મેં તો દઉંગી ગારી રે.—ગાગરીઆં૦
ગાગર ફોરી, મોરી બઇઆં મરોરી,
મોતીયન માલા તોરી રે.—ગાગરીઆં૦

સોહીની—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

કાહુસે પ્રીત ન કરીએ
ડરીએ ભલા ઇસ જુગમે—કાહુસે પ્રીત૦
ઇસ જુગમે જીવન થોરો,
કાયકુ બીરાઇ સર લીજીએ—કાહુસે પ્રીત૦
અપની ના કહીએ વારી
ઓરનકી ના સુનીયે,
બીન ચાહે વાકો નામ ના લીજીએ—કાહુસે પ્રીત૦

ઠુમરી—૨.

બીસર કીયું ગયે પુરાની પીત,
ઓજી મારા મારૂરા.—બીસર કીયું ગયે૦
હમસું છાંડત, ઓરનસું જોરત
કોન ધરકી એ રીત.—ઓજી મોરા મારૂરા૦

ઠુમરી—૩.

મનવા લાગી ગઈલા—જીયરા લાગી૦
સાગર પાનીલાં હું જો ગઈ રે,
સાગર ચીકની માતી
પાઊં ફીસલ ગયો, ગગરી ફુટ ગઇ
સાસ કહે બહુ માટી—મનવા લાગી૦

સોહીની—કબીત.

પ્રીયા પત્ર.

જા દીનસે મેરે મીત્ર સીધારે,
અંન ન પાણી કચુ ન સોહાતા;
જલ બીના જૈસી મીનહી તપલે,
મેં જો તપુ જૈસા તેલહી તાતા;
બેઠત ઉઠત સોવત ઝોલટ,
લેત ઉલ્હાશ નીશદીન જાતા;
મેરે તો ચીત્તમે તુંઇ બસત હે,
તેરેરી ચીત્તકી જાણે વીંધાતા.

પીયા પત્ર.

હંશ જો ચાહે માન શરોવર,
માન શરોવર રંગહી રાતા;
શાંતકી બુંદકુ ચાહે બપૈઆ,
ચાંદ ચીકોરકું નેહકા નાતા;
પંખ હોય ઉર આય મીળું મૈં,
કવી ગંગ કહે સુનો જગજીવન દાતા;
મેરે તો ચીતમેં તુંઇ બસત હે,
તેરેરી ચીતકી જાણે વીધાતા—.જા૦

પ્રભાત.

પ્રભાત—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

ક્યા રે શોયા ઉઠ જાગ રે ભોલે મન—ક્યા૦
જો રે શોયા ઉનને લાલ ગમાયા,
જાગા ઉનોકા ભાગ રે—ભોલે મન૦ ક્યા૦
મેરા શાંધ ધરી પલક ના શોવે,
તું ક્યું શોયા દીન રાત રે—ભોલે મને૦ ક્યા૦

ધૃપદ—૨.

અરે મન ધીરજ કીઉ ના ધરે—
એક હજાર નવસોંકે ભીતર એસી ઠેર ઠરે,
તેજ તુરંગકા એસો નાહસ ભાગ જેસી કીટ ઝરે.
ફેર દખણુકી ફોજ ક્યું એક રાજ કરે,
ફેર થોરે દીવસમે ઓ આપધ આપ કટ મરે.
ઇન્દ્રજીત રાવનકો બેટા ઉનહી જનમ ધરે,
પુત્ર પંવાર હરબાકે ઘરમે દીલ્લી છત્ર ફીરે.
જેઠ માસ સમસ નંવાંમે સફો ચક્ર ફીરે,
દીન શશતી શોમવારકો માને સત કરે.
બરસ બીશતમે ફઇ સતજુગ ચાલ ચલે,
કેહ તુલશી રગુનાથ કીરપાસુ દુષ્ટકો ગરવ ગલે.

પ્રભાત—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ઉઠરે અલબેલી નાર, જારૂ દે રે આગના.—ઉઠરે૦
એક હાથ ચુરા શોભા, દુજો હાથ કંગના,
સોનેકે તરાજુ મ્યાને તોલા દે દો જોબના.—ઉઠરે૦

ખ્યાલ—૨.

જાગ રે ગુમાની લાલ, પંખી બન બોલે—જાગ રે૦
સુરજકી કીરણુ ભયી, ચકવી પ્યા મીલન ગઇ,
હાત લીએ ગંગ જલ તુવર દોલે—જાગ રે૦

ખ્યાલ—૩.

તમ જાગો ના પીઆ, રેન રેહ ગઇ થોરી.—તમ૦
તરકને લાગી ગોલાબકી કળીઆં,
ફરકને લાગી પનઘટ પનીયાં,
મીલન આસ લ્દ લગી શાશ નનંદકી ચોરી—તમ જાગો૦

ખ્યાલ—૪.

બનું જમાનેસે એસી જફા.—બનું૦
સુખ પ્યાર મ્હોબત ઉલટ ગૈ દીલખુશ કફા.—બનું૦
મેવેસે ન લેહજત, ફુલોંસે ન બાસ રહી
યારસે ન મુરવત, ઓર જીગરસે ન આસ ગઇ.—બનું૦

પ્રભાત—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

નેન બેરાગી હો રહે, મેરે નેન બેરાગી હો રહે,
મેહબુબકી જબ છાયાં પડી. માશુકકી૦ નેન૦
કાન બીચ કુંદલા, ગલેબીચ શેલી, ધ્યાન ધરો. નેન૦

ઠુમરી—૨

ઉઠ રે જોબન માતી—ગોરી ઉઠ રે૦
રામ નામ ભજ દીન રાતી, તું તો ઉઠ રે૦
શાંકરી શેરીમે, આવના શવેરે
રબ બીના કોઇ નહી સાથી—તું તો ઉઠ રે૦

પ્રભાત—દાદરો.

દાદરો—૧.

આજ મોરે આંગન બોલે છે મોર.—આજ મોરે૦
 દાદર મોર પપૈઆં બોલે,
 કોયલ કર રહી સ્હોર.—આજ મોરે૦

દાદરો—૨.

જગત જગત બતી રતીઆં,
 સૌવન દે પીઆરવા.—જગત૦
તુમ તો નવકીશોર ગોપાલ,
 ચોરી લુટી ખાયો માલ;
હાં તો કછુ નહી હાલ,
 દાનકો ગુગરવા.—જગત૦

પ્રભાત—પદ.

પદ—૧.

જાગ રે સ્યાની નાર મંદીર ઘંટ બાજે,
પંખી મધુર કલોલ કરત, ચન્દી બીન ચકોર જલા,
ચતૂરા ચંચલ કુસમબ ચલ ચલત નાચે—જાગ રે સ્યાની નાર૦
કામીની ચલે લટક ધચક, શીરપે અધર ધધર ધરત,
પનઘટસે પન્યારણ ગોરી, લાટ કરતી લાજે.—જાગ રે સ્યાની નાર૦
રંગીલી ગુવાલણ ગૌંવા, ચરાવત ગીત ભ્રમર કરંતી
પ્રેમ પુલટ સ્વામી સૂરતમ ભાંત ભાંત બીરાજે—જાગ રે૦

પદ—૨.

ધન મેરે મૌલા સાહેબ, ધન તેરી સાહેબી—ટેક.
જમીંકા ગાલીચા કીઆ, આશમાનકી રાવતી,
પવન જલેબદાર, ચંદા શુરજ મશાલચી.—ધન૦
એકનકુ હાથી ઘોરે, એકનકુ પાલકી,
એકનકે બોલે પાઊં, એકનકુ કંગાલચી.—ધન૦

એકનકુ કનક મોહોલ, ફુલો શેજ બીછાવતી
એકનકુ તુટી જુફરી, નેના નીંદ નહીં આવતી.—ધન૦

પદ—૩.

જલ કમલ છાંડી જા રે, બાલા, નાગ મ્હારો જાગશે,
નાગ મ્હારો જાગશે, તને મારશે, માનું બાલ હત્યાં લાગશે.-ટેક.
કેહરે બાલક મારગ ભુલ્યો, તુને કોણુ વેરીએ વલાવ્યો,
કેહરે ત્હારો કાલ ખુટયો, આવાં શીદને આવ્યો-જલ કલમ૦
નથી હું તો મારગ ભુલ્યો, મને નૈં વેરીએ વલાવ્યો,
મથુરામાં જુગતું રમતાં, કાલી શીશ જો હારયો—જલ કલમ૦
રૂપવંતો કલા પુર્ન દીસત, શોહામન સુંદર છજામનો,
ત્હારી માતાએ કેટલા જન્યા, તેમાં તું અલખામનો—જલ કમ૦
મારી માતાએ બે જન્યા, તેમાં નીકૃત હું નાધલો,
ઉઠાડ ત્હારા નાગને, મ્હારૂં નામ છે જો કાહનુરો—જલ કમલ૦
મુછ મરડી પુછ કરડી નાગણીએ નાગ જગાવ્યો,
ઉઠોની મ્હારા બલવંત બલ્યા બાલક આંગણે આવ્યો-જલ૦
શોપન ઘેરી હાથ ગરેહી નાગણી નાથને હા થયો,
બે બલવંત બાઠે પસ્યા કાલી નાગ નીર્બલ ભયો—જલ કમ૦
નવશો નાગણી નોહરા કરે, કંઠ કહારે તમે છુટશો,
સ્વામી મળ્યો નરશીંહ સ્વામી જા મથુરામે મુકશો—જલ કમ૦

પદ—૪.

જાગની બોલે સજન, અબકી પ્રભાત ભોર હે—ટેક.
સુરજકી કરણુ ભઇ, ચંદાકી જાંખણ હુઇ,
હાત લીએ તોકરી માલન નાજુખ કલીઆં ચુને.—જાગની૦
રસીક મેના ગાયન બોલે, ચંદોલ સપ્તસુર બોલે,
ચકી ચુંઇ ચુંઇ હર ભજન મધુ કમલમે ધુને.—જાગની૦
મંદ હાસન પવન ડોલે, રૂતુ સોભન જોબન ગોલે,
નદી નાલોમે નીરમલ નીર મધુરતા ભર ગુણે.—જાગની૦
પ્રેમધર પ્રીયા બખાણે, પીયા અબ ન રહો અજાણે,
જાણુ પરી તોરી રૂસ્તમ સબ રસ ખેલૈયાં મુને.—જાગની૦

કલ્યાણ.

કલ્યાણ—સારેગમ.

સારેગમ—૧.

ધ મ ગમ ગરે ગમ રે ગરેસા ધનીરેસા પપ ધસા રે સારેગમ રેગરેસા ધનીરેસા—ધ મ૦

પપધસા રે સારેગમ રેગરેસા ધનીધમગરે ગમ પધનીસા ધનીધમગરે ગમ રે ગરેસા—ધ મ૦

સોચમ સુરન સુર મધ સા રે ગ મ બનાએ પાએ ગુરણુ તએ ભેદ, કર કર બુધ પ્રકાશ રીજવન કારણુ અત પ્રવીન પ્રતાપસાએ પાલક સકલ પરન ખટ દરસણુ નીવાસ—ધ મ૦

કલ્યાણ—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ચતરંગ સબ મીલ ગાઓ, શાનશાહે બાદશાહકે લેહે લેનેકે તાણુનસુ.—ચતરંગ૦

નાદ્રીદ્રી તનનનન તુમદ્રીદ્રી તનનનન નાદ્રીદ્રી તુમદ્રીદ્રી દાની દાની તનનનન.—ચતરંગ૦

પ મપ ગમ પધ નીસા રેસા ગરે સાની ધ પ મ ગ રે સા ની ધ પ મ ગ રે સા સારેગ રેગમ ગમપ મપધ પધની ધનીસા સાસાસા રેરેરે સાસાસા નીનીની ધધધ પપપ મમમ ગગગ રેરેરે સાસાસા ની ધ પ મ ગ રે સા.—ચતરંગ૦

થુંગથુનાના થુંગથુનાના ધીટીકીટી ધીટીકીટી થુંગથુનાના થુંગથુનાના ધીટીકીટી ધીટીકીટી નકત્રીકીટીતક નકત્રીકીટી-તક ત્રીકીટીતક ત્રીકીટીતક ક્રીનક નકત્રીકીટીતક નકત્રીકીટીતક

ત્રીકીટીતક ત્રીકીટીતક કીનક આમો આમો આમો ઇયા આમો આમો આમો ઇયા ધીનત્રાન ધીરનકતક ધીધી ધાકીરતક ધુમકીરતક ધા ધીનત્રાન ધીરનકત ધીધી ધાકીરતક ધુમકીરતક ધા ધા તીના તીના ધાતી ઘેતલાન થુંગ નુંગ નુંગ નુંગ.—ચતરંગ૦

ચતરંગ—૨.

ચતુરંગ રસ સૌ ગાવૈંરી, ગાયન ગુણીજનરી,

આજ મહમદશાહકે ઘર કાજ.—ચતુરંગ રસ૦

નાદીરદીરદાની તદાની દીરીયાનારે તોમ,

તન નીતાનને તનનન નાદીર દીરદાની તદાની તદાની. દીમ તનનન દીમ તન દીમ દીમ તનનનનનનનનન, ધીલાં ધીલાં ધીલાં ધા.—ચતુરંગ૦

સારે સારે મગરે ગગરેસા પપગગરેસા સરેગમ, પપ ધધ પપ ગગરે ગગરેસા પપ ગગરેસા સરેગમ, પપ ધધ પપ ગગરેસા સરેગમ પપ ધધ પ ધધ પ નીની ધા નીનીની ધાધા પપ નીની ધાધા પપ ગગરે ગગરેસા ધીરકીટ તોમ ધ્રુમકીટ ધ્રુમકીટ તીરકીટ તકતક તકજક દીગ દીગ દીગ ઠીડ નીડ નીડ દીગ દીગ દીગ દીગ દીગ દીગ દીગ દીગ દીગ દીગ આમો આમો આમો ઇયા આમો આમો આમો ઇયા તીયા ઇયા તીયા ઇયા તીયા ઇયા તીયા ઇયા ઉઅ એઆ.—ચતરંગ રસ૦

કલ્યાણ—ધ્રૂપદ.

ધ્રૂપદ—૧.

મૌલાને મોરી લાજ રખી, બનાઇ જેસી ચાહી શખી,
દીનો મોસુ પીયા શ્રાવણકી રૂત મન ભાયે ભરૂશનકી.
મંદમંદ કરી બુંદનકી ગરહુ લગે શાનન જસી ચકચકી,
બાર બાર રૂસ્તમ પીયા કહાં પાઇયે જોબન કલી ચમન પકી.

ધ્રૃપદ—૨.

આજ ધન ગાજનમે નૈના મનાઉં ગરહુ લગાઉં, સોંચ સુનાઉં મોરે પીયાને.—આજ ધન ગાજનમે૦

ચંદ્ર ચતુર ગુન સોભતસૃષ્ટી બખાણે સો જાના હે પીયા મોરે મીલાને.—આજ ધન ગાજનમે૦

અભુપણુ ભયે સુલોચના રૂસ્તમ પીયા સંગ સેજ ફુલન અંગ અગન બુઝાને.—આજ ધન ગાજનમે૦

ધ્રૃપદ—૩.

મુશકેલ મોશે નીકાલો દલીદ્ર તાલો ઇઆ મુશકેલ કુશા પાક પરવર, તેહારો કેહાવત કોનશે કહુ જાએ, દોહુ જાંહાંન હુએ તેહારો શાહારો—મુશકેલ૦

હે દરકરાર સાહેબ બંદે ખાકસાર પરો અહુરજહા કરો નીકો નમસ્કાર—મુશકેલ૦

ધ્રૃપદ—૪.

જો લો દેખો તાહીં પ્યારેકો મોએ ના પરત કલ—જો લો૦

નેણુ તરસત હે વીનકે દેખવેકો નાહી બીસરત મોએ મોએ એક પલ—જો લો૦

ઘરી ઘરી પલછીન મોહેકુ બીતત કહા મોપે ડારો જો લો સનેહ પ્રભુ સાચીં કહત હો જાસું લગાઇએ તાસુ નીભાઇએ એ લાલ—જો લો૦

ધ્રૃપદ—૫.

હેશાનબક્ષ રેહનોમાહ—

બંદે નવાજ રહીમ અલીમ.—હેશાનબક્ષ૦
મન મેરો ધુમત રૂમત
સબ–સબ બીરાને–બીરાને
રૂસ્તમ તુહી રત્ત–સત્ત પીવત
પાવત પાવત ધ્યાને–ધ્યાને૦ હેશાનબક્ષ૦

ધ્રુપદ—૬.

ઐસે તેરે મોહલમે આયોરી લાલ, ઉઠ દેતી ઉદરસ માન–ઐસે.
કાહેકુ કરતી રાડ, બાવરી ભયી ગમાર,
ઐસે બાલમ પર કરૂ ખુરબાન મલુક ઔર માલ માલ માલ.૧
તન કરૂં મટુકા, મન કરૂં ખેઆલ,
નેના તેરે રસ ભરે, રીર સુનેરી બાલ બાલ બાલ—ઐસે તેરે.૨
જૈસે તેરે બીરબાજ, વૈસે નએ જોબના,
સાહે જેહાંનગીર કરે કામીની નેહાલ નેહાલ નેહાલ—ઐસે તેરે.૩

ધ્રુપદ—૭

સંગ મીળે ન સંગ,
છળબળ છળબળ ચલે સબરંગ ખીળે ઝળે રેન દીન નેન.–સંગ૦
શેનતીર રૂખ્મ દીપક પળ ચેન ન માન;
રૂસ્તંમ કેહેન બેરંગ—સંગ મીળે ન સંગ૦

ધ્રુપદ—૮.

એ તકત હો તેહારી આસ દાસ જનમકે,
હમારે દુખ ભંજન આબ કૌસરકે—તકત હો૦
તુમસો ન કહો આય, તુમ તક મેરી દૌર,
મોકો કોઊ નાહી ઠૌર, બીના પાયે ન પરકે—તકત હો૦

ધ્રુપદ—૯.

આલીરી હુંતો અકેલી અલબેલી કુંજનમો ફુલતો ચમેલી ચુનનવેકુ જઇ ઝુકીરી—આલીરી૦
મગ મીલે નંદલાલ, મોસે કીને એહી ખેઆલ, ભઇ બેહાલ મુખતન માલ દઈ છુટીરી—આલીરી૦
કરકો કંગન ફુટી, મોતીઓદી લર તુટી, ઉછલકે આન ચલ મગમે લુટીરી—આલીરી૦
કેહેત મીઆં તાનસેન તુમ મીલે પીયા તબ તઇ છુટીરી—આલીરી૦

———

કલ્યાણ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પીઅરવા તેહારી નેક નજરપર વાર વાર હો ગઇ બલ્લ હારી નીરખ રહી હું બાર બાર.—પીઅરવા૦

મનકી ગુંદ તુમ બોલો નેહાર હસ હસ પ્રીત નવેલી આંકો પાર ઉતાર નેહાર.—પીઅરવા૦

મેરે મનકી પુજ આઇ લીકર પ્યાર શીશ નવારૂં હશરશ પાર ઉતાર તુહાર.—પીઅરવા૦

ખ્યાલ—૨.

હેરી લાલ મીલે, હેરી અનુપ સુંદર રાજ ઇંદ્રાની સબન હોબલ.—હેરી લાલ૦

જો જાકી ભમર સોહી બેગીતન બેગી મેહેર ઇત કરેરી મંદીર હો.—હેરી લાલ૦

ખ્યાલ—૩.

મેરા અલબેલા, મીંત્ર પ્યારવા તું યાર મોરાવે.—મેરા૦

લાડગયલા, અતહી નવેલા, સો મેં કર રાખુગી હાર હમેલા.—મેરા અલબેલા૦

ખ્યાલ—૪.

શનમ-શનમ નૂર શનંમ મૌલા,

તુંહી દંમ-તુહી જમ-તુહી દૌલા.—શનમ૦

જલત જીંદગી, મીલન તુહી રાહ,

દેખા દે દામન પકર રહીમ રૌલા.—શનમ૦

ખ્યાલ—૫.

આઇરી મેં તોરે નગરીઆં તુમ સન લાગીલા મોરા જીઆ, અબરે મોરા જીઆ.—આઇરી૦

બાટ ઘાટ મોએ રોકત તોકત બલજોરી મદવા પીઆએ પીયા.—આઇરી મેં તોરે નગરીઆં૦

ખ્યાલ—૬.

સુમીરણુ તોરા–તું કરીમ, રહીમ, રેહમાન.—સુમરીણુ૦
હૈં બંદહ ગુનેહગાર, તૂં બખશનહાર દાતા, વીધાતા,
સબનકો સદા રંગકો દીજીયે ઇમાન.—સુમીરણુ૦

ખ્યાલ—૭.

કાંઇ તકશીર વે મેરમ ઢોલાવે.—કાંઇ તકશીર૦
મીયાં વે ઐસી જનમ જનમહી બરહીવે
કેહા નાલ બોલાવે.—કાંઇ તકશીર વે મેરમ ઢોલાવે૦

ખ્યાલ—૮.

દાદરવા બોલા લાઇ એરી એરી એરી મા.—દાદરવા૦
નીસ અંધીઆરી કારી બીજલીસી ચમકે
પીયા બીનુ કછુ ના સોહાગે.—દાદરવા બોલા લાઇ૦

ખ્યાલ—૯.

તુરંગ દોરાવત આયવાછો સુઘડ બનામા.—અઇઆ૦
સદા રંગીલે છબીલે દુલા બાંધે સીરપેચ બનામા.—અઇઆ૦

ખ્યાલ—૧૦.

હરવા મોરા દે, મૈં ગારી દૈંગી, ના ડરંગી,
તુમ તો બલમા કાય કરોગે.—હરવા મોરા દે૦
હમ સંગ છાંડ દે રસ રંગકી બતીયાં,
ચતુર શુઘર સુંદર બાલમ ઉજલ પરોગે.—હરવા મોરા૦

કલ્યાણ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

કમલ નૈણા કામન્યાં,
મીગે સર્જની દેલ મત છીનાવ રે—કમલ,
તું કુવરી જનકકી, ધનુષ વલણકી
લોભાઇ અંખ્યાં કાજળ્યાં.—કમળ નૈણા—કામન્યાં૦

ઠુમરી—૨.

હમસે, બહાના ફીર, હા—ટેક.

જુગ જુગસે, લડત લડત, સીર શ્હેરમે જુદા.-હમસે૦
મીનત મીનત બીનક બજત, નહી બન ગગંનમે મીલા.-હમસે૦
પ્રેમદેવનમે, આજાર જડત, ધયું કેસી રૂસ્તમ ના.-હમસે૦

ઠુમરી—૩.

નાજુકરો મારો જી, સેજરીઆં તોરી ના ચહડું—નાજુકરો૦
ઊંચી અટરીઆં ચંદન કેવરીઆં કએસે આઊં મોરા પી—ના૦
સેજ ચહડત મોરી પાએલ બાજીવે,ઠર ઠર કાંપે મારો જી—ના૦

ઠુમરી—૪.

રંગીલે બનરે મેદી લાવન દે રે.—રંગીલે બનરે૦
ગુનદ લા દે માલન ફુલોડાં શેરા,
શેરા બંધાવન દે રે.—રંગીલે બનરે મેદી લાવન૦

કલ્યાણ—પદ.

પદ—૧.

કબહું પીય હરાી હ્રદે લગાવે,
કબહું લે લે તાન નાગરી સુઘર અતી સુઘર નન્દ સુવનકો મન રીઝાવે.
કબહું ચુંબન દેતી આકપી જીય લેતી કરતી બીન બેત બસ હેત અપને,
મીલતી ભુજ કંઠ દે રહતી અંગ લટકી કે જાત દુખ દુરી હૈ ઝઝકી સપને.
લેતી ગહી કુચની બીચ દેતી અધરની અમૃત એક કર ચીબુક એક શીસ ધટરૈ,
સૂર પ્રભુકી સ્વામીની શ્યામ સનમુખ હૈ નીરખી મુખ નયક એક ટક નીહરૈ.

પદ—૨.

નવળ સુની નવળ પીય નવ કુંઝ હેરી.—ટેક.

ભાવતે લાલ સોં ભાવતી કેલી કરી ભાવતી ભાવ તૌ રસીક રસ લેરી.—૧

ત્યાગ અભીમાન ગુન રૂપ સૌભાગ્ય રતી માનીની મનુહારી મૈંન સુખ દેરી—૨

એક વ્રજબાસ આવત જાત દેખીયત આવની જાતી પતી પૈંડકો ઘેરી.—૩

લલીત ઉદાર હીતપીત કરી કીર મતી ધીર તનુ મેટી મન મથન કોં મેરી.—૪

કળા ચોસાઠી સંગીત શંગાર રસ કોક બીધી બન્દ પ્રગટ ભેદ સેરી.—૫

સુરત સાગર સાજ શ્રબન જશ રસ લાજ અંગ અનકુળ રતી રાજ રન જેરી.—૬

કામ સર કનક કુચ પ્રગટ ભૃંગી ચીહન દાગી મેં લૈ કન્ત આપનો કૈરી.—૭

જાસુ આલાપ સુની દારૂસે પલ્લબે પહુપ મધુ ધાર ફર ભાર ભર નૈરી.—૮

મુરલીકા ગાન તુવ નામ મધુરા ધુની સુધા ગુન સીન્ધુ નહીં ગનત નીજુ મૈરી.—૯

હીન જલ મીન જયોં દરસ બીનુ કળ મલૈ પ્રાન પ્રીતમ નહી ધીરજુ ધરૈરી.—૧૦ ૧૧

પ્રીતીકી રીતી ગત હોતી હૈરી હરષી નીરખી રતી કરી ચીબુક અસની દૈરી.—૧૨

તુવ કામ કેળી બની અકામીની વૃન્દ ચન્દ ચકોર ચાતીક સ્વાતી તૈરી.—૧૩

સુર સુની શ્રવન તજી ભવન કરી ગવન મન રવન તનુ તવહી કળ હંસ ગતી ગૈરી.—૧૪

પદ—૩.

રચ્યો રાસ રંગ શ્યામ સબતી સુખ દીન્હો—ટેક.
મુરલી સુર કરી પ્રકાશ ખગ મૃગ સુની રસ ઉદાસ યુવતી
તજી ગેહ બાસ બનહી ગવન કીન્હો—૧
મોહે સુર અસુર નાગ મુની જન ગણુ ભયે જાગ શીવ
સારદ નારદાદી ચકૃત ભયે જ્ઞાની—૨
અમર ગણુ અમર નારી આયે લોકની બીસારી ઓકઓક
ત્યાગી કહતી ધન્ય ધન્ય બાની—૩
થકીત ભયો ગતી સમીર ચન્દ્રમા ભયો અધીર તારા ગણુ
લર્જીત ભયે મારગ નહી પાવેં—૪
ઉલટી જુન બહત ધાર બીપરીત સબહી બીચાર, સૂરજ
પ્રભુ સંગ નારી કૌતુક ઉપજાવેં—૫

પદ—૪.

દુલહીન માંગ સંવાર લે સારી,
પીયાકે મીલનકી આજ બારી.—દુલહીન માંગ૦
ગુણુ અવગુણુ લે ચલી હૌં પીયાપે,
માફ કરો તકસીર હમારી;
પૈદા કીયેકી લાજ તુમહીકો,
આન પરી અબ શરણુ તુમ્હારી.—દુલહીન માંગ૦
સુનીયોંરી મોરી સંગકી સહેલી,
સબ મીલી મોકો બનરી બનાવો;
અબકો મીલનો હમારો તીહારો,
આજ સુહાગકી રાત જો પ્યારી.—દુલહીન માંગ૦
કરી સીંગાર અબ દુલહીની ઠાડી,
ભૂલ ગઇ તનકી સુધી સારી;
કૈહત કબીર સુનો ભાઇ સાધુ,
અપને પીયાકી મૈં બલહારી.—દુલહીન માંગ૦

પદ—૫.

સજની શ્યામ સદારી એસે,—ટેક૦

એક અંગકી પ્રીતી હમારી વે જૈસે કે તેસે.
જ્યૌં ચકાર ચંદકો ચાહે ચન્દા નેકુન માનૈ,
જલકે તીર મીન તન ત્યાગે નીર નીઠુર નહી જાનૈ.
જયૌં પતંગ ઉડી પરત જોતી તકી બાકે નેન ન ભાય,
ચાતીક રટી રટી જલદ મનાવૈ જલ વો ઢારત જાય.
ઉનહું તેં નીદંઇ બડેવે તૈસીય મુરલી પાય,
સુર શ્યામ જૈસે તૈસી બહુ ભલી બની અબરાય.

પદ—૬.

હરખી મુરલી નાદ શ્યામ કીન્હો.—ટેક.

કર્ષી મન તીહું ભુવન, સુનત થકી રહ્યો પવન, સશીહી ભુલ્યો ગવન, જ્ઞાન લીન્હો.—૧
તારકા ગણુ લજે, વુદ્ધી મન મન સજે, તબહીં તનુ સુદ્ધી તજે, શબ્દ લાગ્યો.—ર
નાગ નર મુની થકે, નભ ધરણી તન તકે, સારદા શંભુ શીવ, ધ્યાન જાગ્યો.—૩
ધ્યાન નારદ ટરચૌ, શેષ આસન ચાલ્યૌ, ગઇ બૈકુંઠ ધુની ગગન સ્વામી.—૪
કહત શ્રી પ્રીયાસોં રાધીકા રવન એ સૂર પ્રભુ શ્યામકે દરસ કામી.—૫

પદ—૭.

દમ પર દમ હર દમ પર દમ કર યાદ ખુદાકી.—યારો દમ પર દમ.

રેનીકે સ્વપનેમે યું કર દેખું, કોઇ ડુંગર બોલત મોર,
કોઇ સોવે રંગ મોહોલમે, કોઇ રહે અંધારી ઘોર. ૧
આસમાન ગુંદીઆં ઉરાવતીરે મેરે મનકી કરતી દોર,
ઝોંક લગે પ્રેમકે રે વારી કયાંહી ગુંદી કયાંહી દોર. ૨

પદ—૮.

એનીએ આજ રંગ હે રંગ હે—ટેક.

તમસી સુરત મોયે આછી લગત હે, જયું બાદલ ઘંન ચંદ હે. ૧.
જનમજનમકો સબ દુખ મીટે, મનકુ ભાવનવા દીલ સંગ હે. ૨.
કહેત કબીર આપઇ આપ ખુદરતમે, મરમ ધરમ મન જંગ હે. ૩.

પદ—૯.

બાશુરી બજાઇ આજ રંગસે મોરારી—ટેક.

બાંશુરીકી ધુન શુન, શંકરકી છુટી તારી,
બેદ પઢત ભુલ ગયે, બ્રહ્મ બ્રહ્મચારી.—બાશુરી.
જલ સ્થલ જીવજંતુ, મોહી પંખી સારી,
ગોકુલકી ગુવાલન મોહી, મોહી બ્રીજનારી.—બાશુરી.
જગતન સબ મોહી લીએ, ઐસી લગત પ્યારી,
સુરદાસ મદન મોહન, તીન લોક ન્યારી.—બાશુરી.

પદ—૧૦.

નન્દ નંદન બારબાર રબની પંથ જોહેરી—ટેક.

લોચન હરી કરી ચકોર, રાધા મુખ ચન્દ ઓર, દેખત નહી તીમીર ભોર, મનહી મન મોહેરી.—નન્દ નંદન૦
નયન દોઉ ભૃંગ રૂપ, બદન કમલ સરદ નૂપ, તરનીકો પ્રકાશ મીલન, બીના ચપલ ડોલૈરી.—નન્દ નંદન૦
લોચન મૃગ સુભગ જોર, જાગ રૂપ ભયે ભોર, ગોંહ ધનુ'પ શર કટાક્ષ, સુરતી વ્યાધી તોલૈરી.—નન્દ નંદન૦
કીધાં એ ચક્ષુ ચારૂ, પ્યારી મુખ રૂપ સારૂ, સ્યામ દેખી રીઝે મન, યહે સાંચ માનૈરી.—નન્દ નંદન૦
સુર સ્યામ સુખદ ધામ, રાધા હે જાહી નામ, આતુર પીય જાની ગમન પ્યારી અતુરાનૈરી.—નન્દ નંદન૦

———

કલ્યાણ—સાખી.

સાખી—૧.

કલ્યાણ ઉતરી બાગમેં, કસે દેખન આઊં,
માથે લેઊં રે તોકરી, માલન હો કર જાઊં.
કલ્યાન જાતકી બાલકી, ભાંત ભાંતકે ફુલ,
જો દેખત મન રીજવે, સો દેખત મત ભુલ.
કલ્યાણ જાતકી તમોલન, બેચત નાગર પાન,
કઠા ચુના મૈં તો રખું, જો મીલે ચતુર સજાન.
માલી આયા બાગમે, કલીઅન કર રહી શ્હોર;
મેં તો બંદીઆ તેરી, મીઆં કાચી કલી મત તોર.
માલી આયા બાગમે, કલીઅન પરી પોકાર,
ખીલી ખીલી ચુન લે, ઔર કલ્યનકુ મત પાર.

યમન કલ્યાણ.

યમન કલ્યાણ—સારેગમ.

સારેગમ—૧.

સારેગ પમગરે ગમપધ નીધપમ ધપમગ પમગરે.—સારેગ૦
સારે સાનીધપ નીધપમ ધપમગ પમગરે.—સારેગ૦

યમન કલ્યાણ—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ચતરંગ રસ સન ગાવઇ,
ગાયણ ગુણી ગાઇએ;
તું મહમદશાહકે ભરપૂર-
પૂરણ હસ્તી કુરંગ-સુરસ પાઉ સુરતાન,
માન-સુર જર જર વાઇએ.—ચતરંગ૦
ત્રીકટ થોમ ત્રીકટ થોમ-
થારી કુટે-થારી કુટે-
તકણુક-તકણુક—તકજક-તકજક,
તીઐ ઐયા મોઓ—તીયા તીયા તીઇયા.—ચતરંગ૦
સારેગ રેગમ ગમપ મપધ,
પધની ધનીસા-નીધપમગરેસા,
અતદરે તદરે દરે દરેનોમ.—ચતરંગ૦

યમન કલ્યાણ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

યમન ગાયણ કર ગુણ રામકે,
ઔર ન આવત કામ તેહારે.
જો પલમે ગુણીકા ગજ આજામીલસેં,
અતી પાતકે ટારે.
ગૌતમ નાર છુએ પદ કીરજ શુદ્ધ ભઇ,
દુઃખ મીટ ગએ સારે;
માલક હે ઇન દેવનકો ઇત રાજત,
જીન મહી રાવણ મારે.

ધ્રુપદ—૨.

કૈસે તું ચેટક તોનાર જંત્ર મંત્ર નાર—કૈસે૦
હું જો દેખતહી કછુ પીઆકો સુધારને સંવાર.—કૈસે૦

ધ્રુપદ—૩.

જબ યાદ આયે પીતંમ બતીઆં,
ઉનકી નેહકી ગતીઆં, તબકે અખ્યાં, ધરકે છત્યાં.—જબ૦
પ્રભુકો બેગી મીલે આઇજોદીન,
દીવશ ગીનત અંગરી ઠકીઆં, તકયાં બત્યાં કત્યાં રત્યાં.—જબ૦

ધ્રુપદ—૪.

મુશકેલ કરો આસાન અલાહી મેરી,
દીન દુનીમે પીર મદદ તેરી.—મુશકેલ૦
નીરધનકો આધાર, ગરીબનકો નીવાર,
સુખકે દાતા, દુઃખ કાટો મેરી.—મુશકેલ૦
ગુણ અવગુણ મેરી સબ તુમ જાનો,
જલદી ખબર લીજો સાંજ સવેરી.—મુશકેલ૦
અલધબક્ષ પર કરમ કીજો,
પાર ઉતાર ખાજાં નાવ મેરી.—મુશકેલ૦

ધ્રુપદ—૫.

હે આલી આવનકો કીનોરી, શુભ ઘરી શુભ મુરત લગન સગન મનરી ભાવનકો.—હે આલી૦

અર દઉંગી મર દઉંગી ઉમગ બેટ બજાવત, ખરર ખરર ગુઉ ગુઉઉરી, પીયા લાલ લાગેરી ગાવનકો.—હે આલી૦

ધ્રુપદ—૬

આનંદ ભયો માઇ મેરે પ્રાણુનકો આધાર જબસે દેખી પીયા તોરો મુખ.—આનંદ૦

તન સુખ મન સુખ રોમ રોમ શીતલ ભયે ભુલ ગઇ તન મનકો દુઃખ.—આનંદ૦

———

ચમન કલ્યાણ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

જોબનકે ગુમાનમે ભુલી ફીરત ડગર ડગર.—જોબન૦

હે લાલ મેરે તું મનમે દરસ રાખે તો નીલે દોનો ધર.—જોબન૦

ખ્યાલ—ર.

મોરલી મધુર ધુન બાજે છનોમ છનોમ છુમ છનનનનનન.—મોરલી મધુરી૦

બાજત પખાવત ધુમી કીતી ધીધીધીધી તાધીન તાધીન ધીમ તનનનનનનન ઉકટતાસકી તાન લે, સપ્ત સુર મીલ મંકા દાની જનનનનન છુમ છનનનનન.—મોરલી૦

નેવર જેવર અનુવત બીછુવા પાયલ બાજે છુમ છનન છુમ છનનન છુમ છનનનનનન.—મોરલી૦

ખ્યાલ—૩.

અવગુણ ન કીજીએ ગુણી સુનો કહા જાણે ગુણકી બાત હો ગુણી, ગુણી જાણુ ગુણકી સાર.—અવગુણ૦

બરી બેર સમજાઊ નહી સમજત બેર કોણ કહે એક બાર કહે લીને કોણ કહે બાર બાર.—અવગુણ૦

ખ્યાલ—૪.

પલખનસે મગ જારૂં, એરી એમાં.—પલખન૦

તપત બુજાવું ગરવા લગાતું, તન મન ધન સબ વારૂં.—એરી૦ પલખનસે મગજારૂ૦

ખ્યાલ—૫.

બનરા આઇલો માઇ હેરી આજસોં.—બનરા૦

સદા રંગીલે છબીલે મહમદશાહે,

સુંદર ભર પાઇ લો મા.—બનરા આઇ લો૦

ખ્યાલ—૬.

લંગર તુરક જી ન છુઓ, મોરી ઘગરીઆં ભારી, અબ દંઉ ગારી, બીજ નારી, નીરખ નીરખ હસ હસ દેત મોએ તારી.—લંગર૦

તુ તો માહા ઢીત પી અતસન લાગોહી આવત ધાવત અત બાર બાર, મએ સાનુ હેરત ઘેરત, હઊં લાજન મરી જાત હું બ્રજ નારી.—લંગર૦

ખ્યલા—૭.

પીહરવા તેહારી નેક નજર પર વારવાર ગઇ હું બલીહારી બરજ રહી હું બારબાર.—પીહરવા૦

મેરી મનકી પુંજ આઇલી કર પ્યાર, શીશ નવારી હસ રસ પાર ઉતારનહાર.—પીહરવા૦

ખ્યાલ—૮.

મારે ડેરે આજા સુનતો એ ગુમાની મેજી.—મારે૦

મુલખ બીગાના છાંડ નહી જાના મેરા મીયાં, મુજવે નીમાનીદા ઢોલા.—મારે૦

યમન કલ્યાણ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

અપને કહાનકુ ઢુઢન ચલતી દ્વારીકાં બીંદ્રાબન,
હાંરે હાંરે જાની દ્વારીકાં.—અપને૦

બાસુંરી બજાવત, કહાં મોહ્યા કહાના,
ઝમક-ધમક અંગ ઢંગ-હાંરે હાંરે જાની.—અપને૦

ગોરસ મટુકી, સીરપર ધરત,
દેખત રાહ દેલ ઉમંગ-હાંરે હાંરે જાની.-અપને૦

યમન કલ્યાણ—પદ.

પદ—૧.

ખબર એ જેહાંકી, ખબર એ જેહાંકી રખના
ખબર એ જેહાંકી, રખના–હયે એઇ સપના;
નજરોસેં દેખા ફીર દેખા નહી
ક્યા જુબાની–ગુમાની–ફાની બકના—હયે૦
એઇ જેહાં બીચ રૂસ્તમ બૈરાગી ભયો
અગન અગન, અગંન વીધંન, જીવન તંગ, હરખ ભંગ ભંગના.
ખબર એ જેહાંકી, રખના.—હયે એઇ સપના૦

પદ—૨.

અંગ અંગ રંગ ભરે આયે હો.—ટેક.
રંગ ભરી પાગ ભાલ રંગ શોભા રંગ રંગ નૈન પગાયે હો.–૧
રંગ કપોલ રંગ પલકની શોભા અધરની શ્યામ રંગાયે હો.–૨
નખ છત રંગ આરૂ ઉર રેખા યતી રંગ રૈની જગાયે હો.–૩
કંકન બલય પીઠી ગડી લાગે ઉર ઉર છાપ બનાયે હો.–૪
સૂર શ્યામ બામા રંગ પાગે અનુરાગે મન ભાયે હો.–૫

પદ—૩.

ભજ લે ભજ મન તું ભગવાન,
કહાં ભયો તુંહી અજાન જાન.—ભજ લે૦
ઉત્તમ દેહી તું પાયો હય એહી તું,
ભુલ્યો હય વેહી તું છોડ શુદ્ધ સ્યાન.—ભજ લે૦
હય કૃપા જાકી કાહુપે નહી બાકી,
ભુલે ક્યું શુદ્ધ વાકી મનસો તું માન.—ભજ લે૦
વૃથા એ દીન દીન જાતે હય જો ગીનગીન,
પળછન છીન છીન રહ્યો હય અજાન.—ભજ લે૦
ફીર નહી આવે હાથ રોવેગા તું વીસ ખાત,
જરા સુનો મેરી બાત મત હો નાદાન.—ભજ લે૦

પદ—૪.

મુરલી તપ કીયો તનુ ગારી—ટેક.
નેકહું નહી અંગ મુરકી જબ સુલાકી જારી.
સરદ ગ્રીષમ પ્રબલ પાવસ ખરી ઇક પગ ભારી.
કાટેહુ નહી અંગ સકોરયો સાહસની અતી નારી.
રીઝે લીન્હે શ્યામ સુન્દર દેતી હે કત ગારી.
સૂર પ્રભુ તપુ ઢેરે હેરી ગુનની કીની પ્યારી.

પદ—૫.

યહ મુરલી ઐસી હે માઇ.—ટેક.
હમ યાસોં રીસ વૃથા કરતીહી તવ હય કદરી ન પાઇ.
બાની લલીત સુનત શ્રવનની હીત ચીત મેરે અતી ભાઇ.
ગાજતી બાજતી શ્યામ અધર પર લાગત તાન સોહાઇ.
મૈં જાની યહ નીઠુર કાઠકી નરમ બાંસકી જાઇ.
સૂરદાસ વ્રજ નારી પરસ્પર તાકી કરતી બડાઇ.

હમીર કલ્યાણ.

હમીર કલ્યાણ—સારીગમ.

સારેગમ—૧.

ધધની ધપ મપ ધધપ ગગ મગારે ગા સારેસા ધધસા રેરે ગમ ધધ પપ ગગ મગારે ગા સારેસા.—ધધની૦

પપ મધ સા સાની રેસા ધધ નીસા રેરે સાસા ધધ પપ ગગ મગા મગા સાસા રેસા.—ધધની૦

હમીર કલ્યાણ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

સીસ મુંઘટ શ્રવન કુંદલ ભાલ તીલક ગુંજ માલ પીતાંબર કટ કંચની બીરાજે.—એ સો હે સીસ૦

સંખ ચક્ર ગદા પદમ કર મોરલી અધર ધરતરે બીંદ-રાબન ચંદ ગોપીનાથ બીરાજે.—એ સોહે સીસ૦

ત્રવંગી લાલ મદન ગોપાલ ગોપીનાથ ભગત વત્સલ બદ-રીનાથકે પ્રભુ સપ્ત સુર છાંએ રહે તીન ગ્રામ લેત તાણુ મધુર મધુર.—એ સો હે સીસ૦

ધૃપદ—૨.

મીન-જલ તુહીં નામ ધરે, ચપણી જપ કરે, હુર-જીન-રૂઉ-વીર-શીક્ક-તુર, તુહીં કરીમ બરખત અમોળ.-મીન-જલ૦

ફૂલ-ફુલ-પાન-જાન-પંખી-મેદાંન, તુહીં નામ નીશાન, ધ્યાન દરમ્યાંન, પઢત મસ્તાન, હરદંમ શુબોશાંમ-સંસાર પ્રગટ સપ્ત ડોળ.—મીન જલ તુહીં નામ ધરે.

બાદલ હીંડોલ હલટ, ગરજટ, ગાજ વીજસે ઝરમત, બજાવત ખુદરત એ તેહારો દંક, પ્રભાત સંધ્યાત, રૂસ્તમ જ્યું ગત ગુપ્ત અબોળ.—મીન જલ તુહીં નામ ધરે.

ધૃપદ—૩.

ગરજત ધન તપકત બન ભીંજ બસન કુંપત તન અતાંસી હેરાંધરી.—ગરજત૦

ગરજ ધટા ધુમ છાંહી, નઇ બેલ હલ હલાઇ, તેસે હર ભોંમ છાંહી, કુંદ કુંદ ચપલાસી ચમકાઇ આઇરી.—ગરજત૦

ધૃપદ—૪.

બુંદ પવણુ પુરવાહી બહે, ગરજ ગરજ ગરજત ધન.—ટેક.
ઉમડઉમડ ધુમડધુમડ ઉમરાત ધનઘોર ઉઠત બાણુ છુટત પ્રાણુ લરજત ગરજત.—એ ધન બુંદ૦

ધૃપદ—૫.

અચલ રાજ રહો તેહારો માધો માહારાવ રાજાનકો એ રાજ.—અચલ૦

તેહારી શર બર પોકાર જગમો તેહારી સુખત દુખ દરબાજે.—અચલ.

સપ્ત દીપ નવ ખંડ તુમ પારકો મુલક તુમ પાર અતહી ધારો; દેવા ગજાનના હી હી કૃપા તમપર મંગલ ભતહી ધારો.—અચલ૦

હમીર કલ્યાણ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

મેં કેસે ધાધરી ભરૂંરે, કનૈયા, સખી સબ સંગકી ગઇરે—મેં કેસે૦

રૂપ ઠગોરી ડાર દીઓ હે, સુદ ન રહી મોહે તનકી—મેં કેસે૦

ખ્યાલ—૨.

સૂજાય રહી સૂજત નહી ઉલજે નેનાકુ કેસે સૂજાઊં—સૂજાય૦

ગુલ છડી પર ગઇ પ્રેમકીરે સદારંગ, ઉલજે નેનાકુ કેસે સૂજાઊં—સૂજાય૦

ખ્યાલ—૩.

ચમેલી ફુલ ચંપા ગુલાબ ગુંડ લાવો રે માલણીયાં હરવા નઓશાકે ગરે દારૂં—ચમેલી૦

મહમદશાહ સીસ સેએરા બીરાજે ઓર સોહે સોહા બાગા—ચમેલી૦

હમીર કલ્યાણ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દ્રીદ્રી તાંનરે તના તદાંની ઓદન તન તન તેદાની—
દ્રીદ્રી તાંનરે૦

યલલુમ યલલુમ યલાલી યલી યલા યલા યલા લાલે.—
તાનરે દ્રીદ્રીતાન૦

તનનન દીગદીગદીગદીગદીગ દીગ ધું ધું ધું ધું ધું ધુ
દીગદીગદીગદીગદીગ ટકટટકટટક ધુના કીટીટક થુંગ થુંગ
થુંગ થુંગ થુંગ દીદગીનધા કાનધા—દ્રીદ્રી તાં૦

હમીર કલ્યાણ—પદ.

પદ—૧.

બાંસ વંશ વંશી સબ બસ્ય જગત સ્વામી—ટેક.
જાકે બસ સુરનર મુની બ્રહ્માદીક ગુની ગુની ગુનન બાસર
નીસી કથત નીગમ નેતી બાની—૧.
યાકી મહીમા અપાર શીવ ન લહત બાર પાર કરતા
સંસાર સાર બ્રહ્મ રૂપ યેહેં—૨.
સુર નંદ સુવન સ્યામ જે કહીયત તત્વનામ અતીહી
આધીન વસ્ય મુરલી કેતે હે—૩.

પદ—૨.

મુરલી નહી કરત સ્યામ અધરની તેં ન્યારી—ટેક.
ઠાઢે હૈ રહત એક પાય તનુ ત્રીભંગ કરત ભરત નાદ
મુરલી સુની પુહમી વસ્ય સારી.—૧.
થાવર ચરચર થાવર જંગમ જડજડ જંગમ સલીતા
ઉલટી પ્રવાહ પવન થકીત ભારી.—૨.
સુની સુની ધુની શ્રવન તાન સ્વદે ગયે હૈ પખા ન તરૂ
ડગર ધાવત ખગ મૃગની સુધી બીસારી.—૩.

ઉકઠે તરૂ ભયે પાત પાથર પર કમલ જાત આરજ પથ તજયો નાત બ્યાકુલ નર નારી.—૪.

રીઝે પ્રભુ સુર શ્યામ બંશી રવ સુખદ ધામ બાસરહુ જામ નહી કતહું ટારી.—૫.

——:o:——

શામ કલ્યાણ.

શામ કલ્યાણ—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

મુશકેલ કરો આશાન ચેસ્તી મેરી—મુશકેલ૦

હજરત મેરી દીન દુનીમે મોહે મદદ તેરી,

નીરધનકો આધાર, ગરીબનકો નવાજ, સુખકે દાતા, દુખ કાતો મેરી—દીન દુની૦

ધ્રૃપદ—૨.

આલીરી હું તો અકેલી અલબેલી કુંજનમો ફુલ તો ચમેલી ચુનનવેકુ જઇ ઝુકીરી—આલીરી૦

મગ મીલે નંદલાલ, મોસે કીને એહી ખ્યાલ, ભઇ બેહાલ મુખતન માલ દઇ છુટીરી—આલીરી૦

કરકો કંગન ફુટી, મોતીઓહી લર તુટી, ઉછલકે આન ચલ મગમે લુટીરી.—આલીરી૦

કેહેત મીઆં તાનસેન તુમ મીલે પીઆ તબ તઇ છુટીરી—આલીરી૦

શામ કલ્યાણ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

યારદા માનુ નીતદા નેહારા વે—યારદા૦

કીતવલ મન જણી મૈં, કીતવલકુ કામ, એશકા નહી કોઇ જોરા નેહારા વે—યારદા૦

શામ કલ્યાણ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

નાજુકરો મારો જી, સેજરીયાં તોરી ના ચહરૂં—નાજુકરો૦

ઊંચી અટરીયાં ચંદન કેવરીયાં, કયસે આઊં મોરા પી—ના૦

સેજ ચહડત મોરી પાયેલ બાજીવે થરથર કાંપે મોરો જી—ના૦

શામ કલ્યાણ—પદ.

પદ—૧.

બીહસી રાધા કૃષ્ણ અંક લીન્હી.—ટેક.

અધરસોં અધર જુરી, નયનસોં નયન મીલી, હૃદયસો હૃદય લગી હરષ કન્હી—૧

કંઠભુજ ભુજજોરી, ઉછગ લીની નારી, ભવન દુખ ટારી, સુખ દીયો ભારી;

હરખી બોહે શ્યામ, કુંજમન ધન ધામ, તહાં હમ તુમ સંગ મીલૈ પ્યારી—૨

જાહું ગૃહ પરમ ધન, હમહુ જૈ હૈં સદન, આય કહું પાસ મોહી સૌન દૈ હો;

સુર યહ ભાવ દૈ તુરતહી ગમન કરી કુંજ ગૃહ સદન તુમ જાય રૈ હો—૩

પદ—૨.

ય દોઉ રાજત રતી રન ધીર—ટેક.

મહા સુભટ પ્રગટે ભુટલ વૃષભાન સુતા બલવીર—૧
મોહની ધનુષ ચઢાય પરસ્પર સચે કવચ તન ચીર—૨
ગુણ સંધાનની શેષ ઘટત નહી છુટે કટાક્ષણી તીર—૩
નખ નેજા આકૃત ઉર લાગે નેક ન માનતી પીર—૪
મુરલી અધરણી ડારી અયુધલો ગહે સુભુજ ભટ ભીર—૫
પ્રેમ સમુદ્ર છાંડી મરજાદા ઉમગી મીલે તજી તીર—૬
કરત બીહાર દુહૂં દીસતેં મનો સીંચત સુધા સરીર—૭
અતીવલ જ્યોંબન ધાય રૂધીર ચીરચંદન મીલી શ્રમનીર—૮
સુરદાસ સ્વામી અરૂ પ્યારી બીરહત કુંજ કુટીર—૦

શામ કલ્યાણ—કબીત.

કબીત—૧.

બાલ દીયો શીર શોહન મોહન, આંખ દીયે જગ જોવનકુ,
કાન દીયો હર નામ શુનનકુ, નાખ દીયો મુખ શોભનકુ.
પાઉં દીયો પરદેશ ગવનકુ, હાથ દીયો કછુ દેવનકુ,
સભી શોહાગ દીયો પરભુ પર પેટ દીયો પટ ખોવનકુ.

કબીત—૨.

માંજરી જો પીવે તો સ્વાનહુકો પ્રાન લેવે,
બકરી જો પીવે તો મારે બનરાજકુ;
ગુમાર જો પીવે તો સુંદરીસે ખેલ ખેલે,
સુંદીર જો પીવે તો ઉઠ ધાય કાજકુ;
કહેત કવી સીવસંગ આપુકો તો એસો રંગ,
ચીરીઆં જો પીવે તો ઉર મારે બાજકુ.

ભુપાળી કલ્યાણ.

ભુપાળી કલ્યાણ—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

અબ મોરી એ ગત ભયીલી—અબ મોરી એ૦
નેનનમે શુરત, ચીતમે મુરત, મનમે ધીઆંન, રશનાપે નામ—અબ મોરી એ૦
જબ તેં દેખ્યો રૂપકો સાગર ઔર ગુને સાગર અઝીજોદીન
તબહી તેં મોરી નેહા ન સુદ્ધ રહીલી—અબ મોરી૦

ભુપાલી કલ્યાણ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

સુગર બના ગાય બજાય, રીજાય સબનકો મતકરસોં—સુગર૦
તાન તાલ બોલ લેહેકે અનછર પતરી બેઠાવત ગાવત હીઆરા અલંકાર ચતુર—સુગર૦

ખ્યાલ—૨.

શુધ બોલ તએ નહીન રૂપકે કીને મરોર—શુધ બોલ૦
કર રહી માન માનલે પેઆરે કીને જતન કરો—શુધ બોલ૦

ખ્યાલ—૩.

બનરે બલઇયાં લઊંગી, આજ સોહાગકી રાત, અલબેલા પાયા—બનરે૦
ચંદ્ર બદન પેહેરન પાકી લોચન ચમકત લેહેરીયા બના અબનીકા મુખ તંબોલ બીરી ગેંદ ગેન દઊંગી આજ સોહાગકી—બનરે૦

ભુપાળી કલ્યાણ—ટપો.

ટપો—૧.

દીલ યું ઇચાહે, મન યું ઇચાહે, સોઈ અબતો મેરા દીલ૦
ગભરા જીસકે દીલમે, કયુ ઓર હુએ જૈ,
જા મુખ તોય ચાહ્યા, તું હે ઔર મેં હૈં.
સુગરસો બાલમ મેરા, ચતરસો બલમા મેરા,
જા નેન વૈં ગમ્ભીર કયુ.—અબતો મેરા દીલ૦

ટપો—૨.

તેહારો મન મૈલન હો, ડાલું ગલે બીચ બૈયાં.—તેહારો૦
કેઆ શેહેકા પેહના રે બુન્દ પડે રંગ જાય;
પરાય મરદકી પ્રીત સેજ ભોર ભય ઉઠ જાય.—તેહારો૦

ટપો—૩.

ઓ ના મીલે રે જીનકી હૈં મેં દાસી.—ઓ ના૦
દીલ્હીણી ઢુંઢી, બીંદ્રાબીનભી ઢુંઢી,
ઢુંઢ ફીરી મથુરા તીર્થ કાશી.—ઓ ના મીલે રે૦

ટપો—૪.

લગન મોરી લાગી, પીઆં સંગ દીનરેન, લગન મોરી૦
હીયાજીયાકે નામ તેરા રટત હૈં પીયરવા, કેજકો હોવે સુખ ચેન.—લગન મોરી લાગી૦

કામોદ કલ્યાણ—સ્વારી.

સ્વારી—૧.

તુમ આવો મોરે ઘેર, તોરે કારણ ફુલ વણુ સેજ બનાવું.—ટેક.
અનેક ભાંતકી ચુંદરી રંગા દે,
અન હો બલમા આછી નીકી મંગલ ગાવું—તોરે કારણ૦

પીળુ.

પીળુ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દેરના દેરના દીમ તદીમ તનન દેરે, ઓદન દીમ તનન તન તુમદરે તરેદાની—દેરના૦

નીસગમ પમ ગમ પસા પમ ગ મગ નીસારે ની સા ની ધાકરતન ધુમકરતક દીદગીંન તકદીલાંગ તકધીલાંગ ધે. ઓદન—દેરના૦

પીળુ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ક્યા મુખ લે ઘર જાવું પીયાકે નહી હરમે કછુ ઢંગહુ ન શીખો—ક્યા મુખ લે૦

જોનેકી બાજણુ બાજ રહી હએ, અંગનામે ઠાડી લજાઊં.

ઐસો મેરે પીયા રે અંગનામે ઠાડી લજાઊં—નહી હર૦

પીળુ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

સૈઆં હો ગરજ નહી તુમકુ,
વે તો અપની ગરજકો યાર—સૈઆં૦

પ્રીતકી રીત કચ્યુ નહી જાને
દે ગયો દુ:ખકો ટીકો—સૈઆં હો ગરજ૦

ઠુમરી—૨.

નેનોને જુલમ કીઓ એરે આલી હો—નેનોને૦

એરી એ નેના શરબતકે પેઆલે, બોલન જાદુ કીઓ—નેનો૦

ઠુમરી—૩.

મએ તો આઇ આઈ સરન તેહારે મેડા જોગીઆ પાર ઉતાર મેડે બેહરેતુ ખેવતીઆં પાર ઉતાર—મએ તો૦

એ ઘટ ઘાટે ઘણો જલપાણી, ગેરી નદીઆંમે આઊં કેસા જોગી પાર ઉતાર. મેડે૦ મએ તો૦

ઠુમરી—૪.

મોરી અંખીયાં તુમ સંગ લાગ ગઇયાં, હજી લાગ ગઈ લાગ ગઈ લાગ ગઇયાં—મોરી૦

તુમારે નામકો મેં સુમરણુ કરૂં યું, મેં તુંઇ તુંઈ જપ દીયાં મોરે સઇયાં—મોરી૦

તુમારે દવારસે મે અબ કીતે જાતું, મે હીરશીર લાગું પીયા તોરે પઇયાં—મોરી૦

ઠુમરી—૫.

સો મેરી ગુઇયાં કેસે ભેજું પાતી કદરકુ મેં—સો મેરી૦

એક તો અંધેરી રાતી, દુજે સુની સેજ નાગણુ, તીજે મોરા બાલા જોબન, હાએ તસ જાતી. કદરકુ મેં—સો મેરી૦

ઠુમરી—૬.

કદર પીઆ રે લાગે તુમસે નએણા—કદર૦

જદસે ગયે મોરી સુદહુના લીનીરે, બીન દેખે નહી ચેન—કદર પીયારે૦

ઠુમરી—૭.

એજી મત છાંડોરે લાગી પ્રીત, નાદાની સઇઆંરે, દેખી સઇઆં તેરી પરતીત, માડી શીક માનો સઇઆં મત છાંડોરે લાગી પ્રીત૦

જબસે ગએ મેરી સુધહુના લીનીરે, શોખે રંગ પીઆ પરદેશ, શોતનીઆ દેગી મએકુ તાના જલ જાઇઓરે એસી પ્રીત૦

ઠુમરી—૮.

કેઉં રે ખરા હીંદુસતાની, તોરી નજર દેવાની—કેઉં રે૰
આરબી ગંગા પારબી જમુના બીચ ખરા મુલતાની–તોરી૰

ઠુમરી—૯.

તુમહી બસતહો પ્રીતમ પ્યારે તનમે, મનમે, નેનન મારે—તુમહી૰
સાંવલી સૂરત, મોહની મૂરત, જાદુસા કર ગએ સેનન માંરે—તુમહી૰

પીળુ—દાદરો.

દાદરો—૧.

બજની પએલીઆં મોરીરે હોજી કકરીલા હુએ ઘાટ–બજ૰
હજી સકતો મે બીરહાકી માતીરે દુજે સંઇયાં હુએ નાદાન–બજ૰

દાદરો—૨.

આઈ ગીરેંડા ખેલેરે.—આઇ૰
ગોરીકે મુખપર બેશર શોએ,
જેસે ચંદરમાહકી જોતરે—આઇ૰

દાદરો—૩.

કોનશી તલઇયાંમે નાહુંરે બગલા પાણી જકોર ગયો–કોન૰
ગંગાબી નાહી વારી જમુનાબી નાહી, નાહી અજોધીયાકી ઘાટરે—બગલા૰
રાની જો હું મેં રાજરે કુવરકી ચાહું તો પકડ મગાવુંરે–બગલા૰

દાદરો—૪.

હો ગયા દઇયાં રાજા મેડા જોગી—હો ગયા૰
જંગ સેહારેનું હીરેદી માનુ, તખ્તે હજારેદા ભોગી—હો ગયા૰

દાદરો—૫.

બીરહનવે બાંસરી બજાવે કીસન પ્યારા—બીરહનવે૦
નદી કીનારે ગોરીયાં પુકારે, દામ બર દામ પ્રીતમ પ્યારા—બીરહનવે૦

દાદરો—૬.

હાંરે કોઈ બાંસરીરી બજીરે—અરે૦
હરહર બાંસકી બનીરે મોરલીઆ, અરે કોઇ બીંદરાબનમે સુનીરે—હાંરે૦

દાદરો—૭.

નદીયાં કીનારે કાન્હાં બાંસરી બજાવે રે—નદીયાં૦
હરે હરે બાંસકી બનીરે મુરલીયાં,
લાગે જીયામે મોરે આશ રે—નદીયાં૦

દાદરો—૮.

મોરી રાધા હેરા ગઇ કુંજનમે, સામલીયા જરા બનસી બજા જા રે—મોરી રાધા૦
ગોકુલ ઢુંઢું, બીંદ્રાબન ઢુંઢું, ઢુંઢ ફીરી મુલતાન—મોરી રાધા૦
જો મોરે રાધાકી ખબર લે આવે, દૈયાં ધન દઊગી લુટાઉં—મોરી રાધા૦

દાદરો—૯.

કાએ રૂસે બલમાં મોરા ખેંચારે કમાન મેરી ભઇરે જવાંન—કાએ રૂસે૦
તોરે સીવા રાજા કાઉસે ના બોલું લે લે કીરીઆ મેં તો ભઈ બદનામ—કાએ રૂસે૦
બલમાને બાંધી ઢાલ તલવારીઆં ભુલ ગએ તીર કમાન—ગએ રૂસે૦

પીળુ—ટપો.

ટપો—૧.

હારે મેરા પ્યારા નહી આયારે, કીન શોતન બીરમાયા સઇઆં—મેરા પ્યારા૦

હારે મએને ઢુંડા જગ સારારે, હીઆં કોઈ નહી અમારા, મએ તો દેતી રામ દુવઇઆં—હારે મેરા પ્યારા૦

ટપો—૨.

અજબ તરેહદી સએન સએન મીઆંવે—અજબ૦

દીદ નેજારેનુ ફીર નહી આવંદા, શોરી કરે મીજમાની મીઆંવે—અજબ તરેહદી૦

ટપો—૩.

માનદાબી નાહી શાનુ કીવેગીલા—માનદા૦

અંખીઆં લાગી તેડે નાલમીઆંવે, દીદાર બખશનું, બેપરવા જાની કરદા, એશક લગાયા તેડે ભલા—માનદા૦

ટપો—૪.

હો નીજારા નૈનાદા, અસાદે જાન સલાંમત, મીલદા ન ભુલદા આ લલા—હો૦

નજર ગુજરદી હરકત બસ ગઇ, સુન સાજન, મોરા વારી કયોં છલ ચલા—હો૦

ટપો—૫.

કીસકા કોન સંગાથી રે બાબા, કીસકા૦

જુઠીરે માયા જગત ભુલાયા, કહેત પુરાંણુકી પોથીરે—બા૦કી૦

દોલત દુનીયાં માલ ખજાનાં, માત પીતા ના સાથીરે—બા૦કી૦

આપહી આપે એકેલારી જાના, હોતે મશાનકી માટીરે—બા૦કી૦

——:o:——

બેહાગ.

બેહાગ—સારીગમ.

સારેગમ—૧.

ની સા ગમ પ મગ મગ રે સા, નીનીપ નીનીપ નીસા ગમ પગમ પ નીપ ધમ પમ ગમ ગસા નીસા૦

ગમપની સાસા નીનીપ ધપમગ પમપ સાનીસા ગરેગ પમગસા નીનીગ મપમ ગસા નીસા નીસા ગમપ નીસ ગમગ સાનીપ મગસા—ની સા ગમ૦

સારેગમ—૨.

સાગમપની સાનીધપ ગમપમગરેસા—સાગમપની૦

મગરેસાની પનીસાસા ગમપમગરેસા—સાગમપની૦

પપનીસા સાગમરેસા સાનીધપમગ પનીસા નીધપમ-ગરેસા—સાગમપની૦

બેહાગ—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

સુર સાચ સાધ સમરાગ પરન, બેઓરે કર ચતુરંગ કર દેખાવ રખ ગેઆન ધેઆન કરતારકા નીત તબ નામ બધો ગુણીઅનમે પાએ—સુર સાચ૦

દીદગીના દીદગીના દેરના દેરના તન નાદીર દીર તુમ દીર દીર, દીર દીર તુમ દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર ની તોમ તોમ તોમ તની તોમ તદરે ધીના ધાકરતક ધુમ-કરતક દીદગીન તક ધીલાન તક ધીલાન—સુર સાચ૦

મમ ગ પ ની સા સા ની પ મ પ સા ગ સા સગ મ પ મ ગ રે સા ગગ મમ પપ નીની સા પ મ ગ રે સા ગમપની મપ ધા પ મ ગ રે સા—સુર સાચ૦

સમ અસમ બેસમ અતીત અનાઘાત ઉનનચાસ કોત તાન કઠણ જાય ગેઆન સરસ રખ નીરંકાર કરતારકા દીલ બીચ નીત બીચાર—સુર સાચ૦

બેહાગ —ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

રે હો જશોદે આજ મુબારક—મુબારકબાદીઆં, રે હો૦ તેતે ઘર પૂત ભયો, બ્રીજમોહન, ઘર ઘર ભયી એશ શાદીઆં.—રે હો જશોદે૦

ધૃપદ—૨.

કહો કેસે રેન બેહાની, પીયા બીના જીઆકી બીતા કહાંસે કેહુ રી. આવન કેહ ગયે હજીઅ ન આયે, પાસ બસે પરદેશ બરાબર, શુન્યો નનદ જેઠાની પ્રેમ કહાની—કહું કેસે રેન બેહાની૦

ધૃપદ—૩.

ઉમડ ધુમડ આયોરી ઘન ગરજત બરસત અતહી મોહે સુખ પાયોરી—ઉમડ ધુમડ૦

એક ઘન ગરજત, દામીની દમકત, મોહે મીલે સુખ પાયોરી—ઉમડ ધુમડ૦

મોર કરત શોર, દાદુર બોલત, કોકીલાકી કુક સુનત અતહી બીરાજે છબ આનંદ ઘન પીયા ચીરનજી રહો કરો અકબરશાહે સુખ પાયોરી—ઉમડ ધુમડ૦

ધૃપદ—૪.

બાનકે બન આએરી લાલ પટ પીતાંબર મોરલી અધર ધરી મન સુધન શ્રવન કુંડળી ઝગમઘાટ મોરમુગટ—બાન૦

બ્રીજ હીલતી મીલ મીલતી નીકસ ચલી ઘર ઘરસ સરદ પુનમ રાસ રચીઓ બનસી બટ—બાન૦

ધૃપદ—૫.

મેરે રી નેનનકો માઇ મનમોહનજીકી મોહની મુરત અત ભાવે.—મેરે રી નેનનકો૦

નીકે અધર તીકીબેત, નીકે મુસક્યાંન નીકે દસન ચમકે ચીતકો ચોરાવે.—મેરે રી નેનનકો૦

બનસી દોઓરે મીન મન ખેંચત, નીકે સુરન અનુરાગ બડાવે ગુલાબકે પ્રભુ માધો રીઝ રીઝાવત કહીં ના મનસખ પાવે.—મેરે રી નેનનકો૦

ધૃપદ—૬.

નીત જીઆ ધરારે, મન રામ નામ
જએસો તેરે હોવે સબ બીધ નીકે કામ.—નીત૦
જુઠી જગ માયા મોહ લોભ માની ભૂલ ભૂલ, બહુત ફીરત
દેશ દેશ, સાર તઇત કહું કહું આઠ જામ.—નીત૦
ઈંદ્રીય બળવાન, તોલો પછાન આતમરામ,
અંત તેરેકો નહીં, સંગ ચલે સુત બામ.—નીત૦
છયાહી તે નેમ ધરમ પ્રેમહીસો લીજો નામ,
તબ પાઊંગો સુખ ગોલાબકો શ્રી માધવ સુખધામ.—નીત૦

ધૃપદ—૭.

ઉતમ ગાએ ગાએ સુનાએ સબ ગુણીઅન મીલ સાચ સુરનકી ઉપજસુ કરત માન—ઉતમ૦

સુધ બાંની સુધ સંગતકે બેઓરે નેહારે કર દેખાય સબ ગુણીઅનમે બાદી બેદાદી અનબાદી સમબાદીકે બેઓરે કર બખાણુ.—ઉતમ ગાએ૦

ધૃપદ—૮.

નએના ભર તેહારેરી રૂમજુમ આવત—નએના૦

બીઠરી હલકે માનુ ધન શીહરી લાગત, ઝપક ઝપક ઊગડ જાત મેરી જાન તેહારેરી—રૂમજુમ—નએના૦

ધ્રૃપદ—૯.

આલીરી અલબેલી સુંદર નાર તોરે પ્યારે પીઆકે મન માની એરી—આલીરી૦

મુખપર લટાં છુટી પહેની બીલોર રહે, ગલે મોતીઓંકી માલા પેહેન આઇ—આલીરી૦

ધ્રૃપદ—૧૦.

બાદર આએરી લાલ પીયા બીન લાગે દર પવન—બાદર૦
રયન અંધેરી કારી બીજે ચમકત, ઉમડ ઘુમડ ઘટા છાયેં—બા૦

બેહાગ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

બાનુ બીના ચૈન સચ્ચ પાય નહી,
નેનન ઘેનન સમાય ગયી.—બાનું૦
દેખું દેખું ફીર દેખું નહી, પળક જલાય દેહી—બાનું૦
મન મોહીના દેદાર ઢુંઢતે, ઢુંઢતે રૂંઢતે જાય કહીં—બાનું૦
તેરી મધુર મુરત ખાતર, રૂસ્તમ છત્રરાય અંધેરહી—બાનું૦

ખ્યાલ—૨.

શેદા બના મેં દેશ છાંડકે, શેદા બના મેં દેશ છાંડકે,
ઝમક ઝેરીસે જળત જોબન્યાં.—સેદા૦
ખ્યાલ બીચ તેહારી સુરત ખેલ, ખીલન તીલન મધુરન્યાં—શેદા૦
ઝુલટ આશ મનન મોહીના, ચુમ્બન ગાલન ગુલન્યાં—શેદા૦
મદન મુરત મુંગટે રૂસ્તમ, જખ્મ પાવટ દાર ઇશ્કન્યાં—શેદા૦

ખ્યાલ—૩.

જસોદે આજ મુબારકબાદી આવે—જસોદે૦

જસોદાકો પુત્ર ભયો, ભયો શ્રી મોહન, ઘર ઘર આનંદ બધાવે—જસોદે૦

ખ્યાલ—૪.

મેદી લાવન દે રે, મેરા હસ્યા બન રે.—મેદી૦
મેદી લગાવન આઇ તેરી પ્યારી,
જો માગે સોઇ દે રે.—મેદી૦
હાથન મેદી પાઉન મેદી,
અપણે લછન ઓરોન દેંદી.—મેદી૦
સંપત બીપત દુખ સુખ સાજન,
જા સર બીતી તા સર સેંદી.—મેદી૦

ખ્યાલ—૫.

હે ચંદ્ર લગો દુખ દેન માઇ, મોકુ લગો દુખ દેન—હે ચંદ્ર૦
કહા ગઇ ચાંદની, કહા ગએ તારે, મોકુ પરે નઇ ચેન—હે ચંદ્ર૦

ખ્યાલ—૬.

અબહુ લાલન મહીકોરે, અબહુ લાલન મહીકો દીન બીત ગએ હએ, તુમરે મીલનકો તરપ તરપ જીયા તરસે રે.—અબહુ લાલન૦

ઉમંગે નએના બાદલી કીશી જર લાગે, હીઅરા મોર ગરજે, બીજલીશી ચમકે, મેહા બરસે રે—અબહુ લાલન૦

ખ્યાલ—૭.

લંગર ઢીઠ મગનગ રોકત બલજોરી સજની કાબુધ હે પનીયાં ભરન સાગરકુ જાઉં એ—લંગર૦

હું લાજનમે મરી જાત હું, વાંતો છાંડત બાનન સબરસ નંદકે ઢેટા નીર જાંવા ગુણી દુબર તીય જસોદાકે ગામ રાજ કરૂઆં ગોકુલ ગામ—લંગર૦

ખ્યાલ—૮.

પરીઓપા પ્યરે મોરે આજકી રેન જી ન જગાવો—પરી૦
સબ નીસ જાગલી તોરે ઉમાહે, લેઉંગી બલૈયાં ગરવા લગાવેં—પરીઓ૦

ખ્યાલ—૯.

દેખો સખી કનૈયાં રોકે થાડો હય ઘેલ, પનીયાં ભરન કૈસે જાઉં મોરી આલી—દેખો સખી૦

હું જમના જલ ભરન ઘરસે જાતી બીચમે મીલ ગયો એ નંદકો છેલ—દેખો સખી૦

ખ્યાલ—૧૦.

હઠ ના કરો પીયા મોસોં આજકી રૈન ન જગાવો મીયાં—હઠ૦
કહું તો માનત સુનત નાહીં કયા કરૂં યે મોરી દૈયાં—હઠ૦

ખ્યાલ—૧૧.

ઇતની બીનતી મોરી, એ ઉનસોં કહીઓ જા, આ પાતગવા મોરી—ઇતની૦

ઔરનસોં પીયા હસ્ત બોલત હયે, હમસે કરત યેહી ઢોંગ—ઇતની૦

ખ્યાલ—૧૨.

પીયા બીન ચંદ લગ્યો દુખ દૈન.—પીયા બીન૦

તારે ગીનત ગીનત હું હારી, ભર આયે દો નૈન.—પીયા૦

ખ્યાલ—૧૩.

બાલમરે મેરે મનકે મીનતે હોવન દેરે મીત પીહરવા-બાલમ૦
સદારંગ જીન જાઓ બદેશવા, સુખ નીંદરીઆં સોવનદે રે-બા૦

ખ્યાલ—૧૪.

મોરી સંઇઆં જેઠણીઆં નહી માને—મોરી૦

પનીઆં ભરણ મત જાઓ મોરી સજની, નંદનો કુંવર તોહે પીછાણે—મોરી૦

ખ્યાલ—૧૫.

ગોરી તેરો રોજ શોહાગ કાએમ દાએમ તેરો રહો-ગોરી૦

નાખદી નથવારીવે દાંતોડી પીસી હરી હરી ચુરીઆં ઓર શોહે સુવા બાગા—ગોરી૦

ખ્યાલ—૧૬.

કહો કૈસે રેન બીટાનેકો, પીઆજી કહો—કૈસે૦

અવધ ઘટી પીઆ હજી ન આએ, પાસ બશે પરદેશવા; તુમ સુનો નગાર જોહાની, પીઆકી કહાનીરે—કહો કૈસે રેન બીટાનેકો૦

ખ્યાલ—૧૭.

સુરજનવા ઘર આ, ઘર આ તુમારે મીલનકો, મોરા જી તરશાઇઆંરે તુ મોરારે તુ ન જા—સુરજનવા૦

બતવાકો બતવારી તોએ સદા રંગીલે મહમદશાહ અબ જાને ન દેવું પરઘર ઘરસે તુ મોરારે તુ ન જા—સુરજનવા૦

ખ્યાલ—૧૮.

કવન ડંગ તોરા હે સજની, તું તો ઇતરાજી હોત રાત બીન જાત હએ—કવન૦

છાંડ દે રે માલા ઉઠરી બાલ મુવાસો, તું તો ઇતરાજી હોત રાત બીત જાત હએ—કવન૦

ખ્યાલ—૧૯.

શુધ આવે શુધ જાવે, બાલમકી રે—શુધ આવે૦

એ મન મેરા હાથસે છુટે, એ અધીકો પાત—શુધ આવે૦

ખ્યાલ—૨૦.

પનીયાં કૈસેકી ભરૂં છોટી નનદી રે—પનીયાં૦

ભારી ઘરા સર સમરથ નાહી, માથે કૈસેકી ધરૂં—છોટી નનદી૦

ખ્યાલ—૨૧.

હમારી સુધ પીયાને કયું ના લઇ—હમારી૦

આવન કેહે ગએ હજીએ ન આએ, તલપ તલપ જીંદ ભઇ—હમારી૦

———

બેહાગ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તાંનુમ તદેરના તનન દીરદીર ઓદતનદેરે નાદીમતોમ તાનારે દીર દીર દીર તના તદાની ઓદન દીમ તનન દેરે તદેરના દેરના દેરના દાની તના તદાની દરાદીમ તનન દેરે—તાનુમ૰

દીમ દીમ તોમ તોમ તનનનનન દેરેના દીર તાના તાના તદીઅનરે દીમ તનન ઓદનમુ દેરના દેરના દીમ તનોમ તના તદાની તના તદાની દરા દીમ તનનદેરે—તાનુમ૰

તીલાનો—૨.

દીમ ઓદ તનન તનન દર ના ધી ધીનના ધાકીટ કીટ ધુમ કીટ કીટ કરાન નકતક ધુમકટ કીરતક તકતક તગરાન તગરાન ધરાન તકતક ધુમકટ કીરતક તકતક તગરાન તગધા.—દીમ૰

દેરેના દેરેના દીમ તાદીમ દીમ તનુમ તાદીમ ધીતી ધીતી લાનના.—ધી ધનના૰

તીલાનો—૩.

દરેદીમ તાદીમ તનદરેના, આહુનીતના.—દરેદીમ૰

એકસી અપનીકુ તુ હર વકત રોતા હયે, ન કરે કછુ ગા, આહે દીવાને, એસ્ક ના અબી હોતા હયે.—દરેદીમ૰

તીલાનો—૪.

ઓદતન દ્રેના દ્રેના દ્રેના દીમ નાદ્રદ્ર તન નાના તુમદ્રદ્ર તનના તુમદ્રધીલ્લાંન તુમ દ્રેદ્રેદ્રેદ્રે દાની—ઓદતન૰

નાદ્રદ્રદાની તુમદ્રદ્રદાની તદરદાની તદર તદર તરદાની દાની—ઓદતન૰

———

બેહાગ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

હીરાં લાવન દે રે.—હીરાં લાવન દે રે૦
લાવન દે રે શુંદર શોહામન
શુઘર શાવળી મીળાવન દે રે.—હીરાં૦

ઠુમરી—૨

હમારી મંદીરવા કએસે સુની રામ નામકા બાસા જોગી જગંમ જતી સેવડા—હમારી૦

આસા તૃષ્ણા મારકે જા બએઠે મંદીરવામે સાચે બચન ગુરૂકે જો જાને સોહી માને—હમારી૦

ઠુમરી—૩.

પ્રીતી કામન કરસો જીઅરા બેરાગી ભઇલોરે—પ્રીતી૦

એક તો પ્રીતી દુજે જીઅરા બેરાગી ભઇલો મોરલી બજાવે સુંદર કહાનઇઆ—પ્રીતી૦

ઠુમરી—૪.

ગુગરવા મોરા બાજે બાજેરે ગુગરવા મોરા બાજે સાસ મોરી જાગેરે.—ગુગરવા૦

સુન પાવે મોરી સાસ નનંદીઆં તોહે ન આવે લાજરે.-ગુગરવા૦

ઠુમરી—૫.

રમતા જોગી આયારે બાબુ, રમત જોગી આયા ; કાનન કુનડલ, ગલે મ્રીગછાલા ઘર ઘર અલક જગાઆરે બાબુ—રમતા જોગી આયા૦

ઠુમરી—૬.

બાબુકે મંદીર બાજ, સબ સોહે, સુરખ જાગરે—બાબુકે૦

હુ તેહારી સેવા કરત હું સદારંગકે કાજે—બાબુકે૦

ઠુમરી—૭.

મોહે નીકી લાગે સુરત તેહારી, મન લે ગયો મુરખ અનારી—મોહે નીકી૦

તુમતો મોહનવા અપની ગરજકે, બીરહાને દઈ મારી—મોહે નીકી૦

ઠુમરી—૮.

મૈં તો પીયાકો ઢૂંડન જાઊં, જોગનીયાંકો ભેષ લે—મૈં૦

ઇસ નગરી કે આસેહી પાસે અરી અરી મૈં તો પીયાકુ શબ્દ સુનાઊં.—જોગનીયાંકો૦ પીયાકો૦

ઠુમરી—૯.

કાન્હા મોરી રે ગગરીયાં ફોરી રે, દેખો દેખો રે લંગરવાને બરજોરી રે—રામા મોરી૦

મૈં જમુના જલ ભરન જાતીથી રે, બીચ ડગર મોસે કીની રાર રે, ચલ છાંડ દે આલમ નહીં તો દૈંગી ગારી, ઐસી કયા કીની મોસે ચતુરાઇ.—રામા૦

ઠુમરી—૧૦.

પ્યારી ચીત્ત ચૈન દે, માગું ઓ ચીત્ત ચૈન મેં.—પ્યારી૦

હંશ હંશ મીલન મનન, ઘુંઘટ લગાવત જાવત, તાનસે કટારે ઇસ્કન્દાં તેં—પ્યારી ચીત્ત ચૈન દે૦

બેહાગ—દાદરો.

દાદરો—૧.

નેન લગાએ જાલમ જોર સીપઈઆ સઇયાં.—નેન લગાય૦

દુર ગએ મેદી ખબર ન લીની મવલા મેલાવે દુજી બાહારવે.—સીપઇઆ૦

બેહાગ—અસવારી.

અસવારી—૧.

પલક ન મોરી લાગી રે હો પીઆ બીન—પલક ન૦
સમજ સોચ જીઆમે હુલસાની કબ ઘર આવે પીઆ
મોરા તોરે કારણ સગરી રતીઆં જાગી—પલક ન૦

અસવારી—૨.

નેનન કજરા દારો સઇઆં, નેનન કજરા દાર,
અએસી ચંચલ ચતર નાર, તું નેનન કજરા દાર—નેન૦
ચમકત ચાલ ચલત ચપલાસી, પ્રેમ પ્રીતકો જાલ,
રસકી રસીલી સબરસબસકર, રહી સદા રંગ હોત નીહાર—નેન૦

બેહાગ—પદ.

પદ—૧.

અરે મન જુઠે હે સબ યાર—અરે મન જુઠે૦
જુઠે સબી નેન સચ્ચે ઓઇસુઓરેન.હર પલ ઓઇ આધાર-અરે.
જુઠે ઓર કપતકે ભરે,
પરાય.સોઇ પરાય,
બગલ રેહેવે ઔર ઠરે,
મતલબસે ઝુંકાય—
બીન.કનચન ના કામીની કાયા રસ,
કનચનસે સબ ઘરબાર—અરે મન જુઠે હે સબ યાર૦
જાલમ જંજાલ યારી એ,
હે નીભાના મુશકીલ,
લગત રૂસ્તમ હજારોંસે,
ન જગત એકસે દીલ.
પટકે દીલ કબુ ના નીભે ના નીભે.
જુઠ સારો સંસાર—અરે મન જુઠે હે સબ યાર૦

પદ—૨.

સાધો એ મુરદોંકા ગાંમ—ટેક.

એ જુગમે કાંઈ રહાના રેહસી, ઝપ લે શ્રી રામ નામ–સાધો–૧
એક જોત સરૂપ ઠર રહી રચી હે જીને સૃષ્ટી ધાંમ—સાધો—૨
જાકે ચરન સુર નમે હે ચંદ તારે ગગંન બીશ્રામ—સાધો—૩
કહેત કબીર જીને રચી એ સુંદર માયા તમાંમ—સાધો– ૪

પદ—૩.

દામકા ગુલામ ગીદી, તું કેયા જાણે બંદગી,
માયાકા ગુલામ ગમાર, તું કેયા જાણે બંદગી.—ટેક.

એ મકરકી માલા ફેરાય જુઠહુકા કામરે,
સાંઇકુ બીસાર ડાલા, ભુલ ગયા ઠામરે,
કામકે લોભાય ગમાર, ભુલગયા બંદગી.—દામકે ગુલામ. ૧
નીંદીઆકા ટીકા કીના, માયાકીરે પોથી,
પેહેની ફાંસી સીરે કામ, લોભી બાંધી લંગોટી,
ચાંમકા ચમાર ગીદી લે ફીરત ફંદગી.—દામકા ગુલામ. ૨
ભવકા નીશા બનાય, સંસારકા મીયાસ રે,
રંગકા કુસમબો ઘોરાય, મીરતાંનકા હો દાસ રે,
ગબરોંસે ધામધુમ, ગરીબોસે લંદગી.—દામકા ગુલામ. ૩
કેહત કબીર બહાગ રાગ, છાંડ દે બીરાની આસ,
ધ્યાન ધરત જપ જંગલ, સાહેબ સાહેબ સાસ,
સાહેબ નામ લીયત મીતે, સબ અવતાર ગંદગી–દામકા ગુલામ. ૪

પદ—૪.

દરશ બીના તરશત મોરી અંખીઆં—ટેક.

તુમહી પીઆ મોએ છાંડ શીધારે, ફરકન લાગી છતીઆંરે, દરશ.—૧

બશતી છાણુ એ ઊજડ કીનો, વીઆકુલ ભઇ શબ શખીઆંરે.—દરશ—૨

સુરદાશ કહે પરભુ તુમારે મીલનકું, જીઊ જલતી મુખ બતીઆંરે.—દરશ—૩

પદ—૫.

રાધા સંગ ગીરીધર જુલત, રાધા સંગ.—ટેક.

અબીર ગુલાલકી ધુમ મચાઈ ડારત પીચકારી રંગ, ગીરીધર-૧
લાલ ભઓ વનદરાવન જમુનાં શર ચુવાત રંગ, ગીરીધર-૨
નાચત તાલ આધાર સુર ભર, ધીમ ધીમ બાજે મૃદંગ, ગીરીધર-૩
મીરાંકે પ્રભુ ગીરીધર નાગર, ચરન કમલ કુગંગ, ગીરીધર-૪

પદ—૬.

મેં તો હરી ગુણુ ગાવત નાંચુંગી.—ટેક.

અપને મેહલ બેઠ બેઠ કર, ગીતા ભાગવત વાંચુંગી. હરી ગુણુ ગાવત નાંચુંગી.—૧

ગેઆન ધેઆનકી ગઠરી બાંધ કર, રૂદય મમે મે શાટુંગી. હરી ગુણુ ગાવત નાંચુંગી.—૨

મીરાંરે કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, સદા પ્રેમ રસ ચાખુંગી. હરી ગુણુ ગાવત નાંચુંગી.—૩

પદ—૭.

અધર ધરી મુરલી શ્યામ બજાવત.—ટેક.

સારંગ ગૌર નાટનટ કરી કે ગોરી રાગ સુનાવત—૧
આપુ ભયે રસ બસ તાહીકે ઔરની વશ્ય કરાવત—૨
ઐસો કો ત્રીભુવન જલ થલ મેં જો સીર નહી ધુનાવત—૩
શુભગ મુકુટ કુંડલ મણી શ્રવણુની દેખત નારી ન ભાવત—૪
સુર શ્યામ પ્રભુ ગીરીધર નાગર મુરલીધરન કહાવત—૫

પદ—૮.

મુરલી શ્યામ કહાં તેં પાઈ.—ટેક.

કરત નહી અધરન તેં ન્યારી કહા ઠગૌરી લાઇ—૧
ઐસી ઢીઠ મીલત હીં હું ગઈ ઉનકે મનહી બાઈ—૨
હમ દેખત યહ પીવતી સુધારસ દેખૌરી અધીકાઈ—૩
કહા ભયો મુહ લાગી હરીકે બચનની લીયો રીઝાઈ—૪
સુર શ્યામકો બીબસ કરાવતી કહા સોતી સીઆઈ—૫

પદ—૯.

મુરલી હરીકી બાવેરી.—ટેક.

સદા રહતી મુખહી સોં લાગી નાના રંગ બજાવૈરી—૧
છહુ રાગ છતીસ રાગની એક એક નીકે ગાવૈરી—૨
જૈસેહી મન રીઝત હરીકો તૈસેહી ભાંતી રીઝાવૈરી—૩
અધરનીકો અમૃત પુની અંચઅતી હરીકે મનહી ચુરાવૈરી—૪
ગીરીધરકો ઐસે બસ કીન્હે રંગ ભર બચન સુનાવૈરી—૫.
ઉનકો મન કર અપને કીન્હો નાના નાચ નચાવૈરી—૬
સુરજ પ્રભુ ઢીગ તેં કહી બાકો ઐસો કૌન તરાવૈરી—૭

પદ—૧૦.

યાકી જાતી શ્યામ નહીં જાણી.—ટેક.

બીન બુઝે બીનહી અનુમાને કરી બૈઠી પટરાણી—૧.
બારમ્બાર લેત આલીંગન સુની સુની મધુરી બાણી—૨.
ગાંવ ઠાંવ નહી બાસ બંશીકો યારી કહાં તેં આણી—૩.
જીનકુલ દાહત બીલમ્બુ ન કીન્હાં કૌન ધર્મ ઠહરાણી—૪.
સુનહુ સૂર વહ કરની યહ સુખ જાતી ન કહ્યુ બખાણી—૫.

પદ—૧૧.

શ્યામ સુહાગીની મુરળી—ટેક.

ભેદ નાના કરતી હરખતી સુની હરખી ઉરળી.—૧.
સદી તાસોં રહત પાગે મન્દ મધુ મુરળી—૨.
રૈની બાસર ટયતી નાહી રહતી જહં દુરળી—૩
બધ બ્યાકુલ ચરીત દેખત નારી બ્રજ પુરળી—૪
સુર આરજ પથ બીસારયો ભજન ડર મુરળી—૫

પદ—૧૨.

શ્યામ ગયે તીય માન કીયો—ટેક.

દેખો મોહી દોષ તુમ દેતી ઉની ઐસે મન ચોરી લીયો—૧
જાહુ સદન તુમહું સબ આપને મૈં બૈઠી હૌં ધામ;
જાન દેહુ અબ હ્યાં જની આવૈ ઐસે નકો કહ કામ—૨

અનતહી બસત અનતહી ડોલત આબત કીરની પ્રકાશ;
સુનહુ સુર પુની તૌ કહી આવૈ તનગી ગયે તા પાસ—૩

પદ—૧૩.

અબ હારે તેં હરત ન શ્યામ—ટેક.

અબ પરઘરકી સોંહ કરત હે મુલી કરો નહીં એેસો કામ—૧
અબ તું માનુ તજે જીની ઉનસોં યહે કહન આઈ તેરે ધામ—૨
અબ સમઝી ઔરૌ સમઝે વે હમ જબ કહેં કરેં તબ તામ—૩
અબ મોકો યહ જાની પરી હે કાહુકે ન બસેં કહું જામ—૪
સુર દાસ દુતીકી બાની સુનતી ધરની મનરી મન કામ—૫

પદ—૧૪.

બીધના યહ સંગતી કયોં દીની—ટેક.

ઇનકી નામ પ્રાત નહીં લીજે કહા નીઠુરઇ કીની—૧
મનમોહન ગોવન બીનુ અબલોં મનુ વીતે જુગ ચારી;
વીમુખની મૈ તે કબ ધોં છુટો કબ મીલી હો બન બારી—૨
એક એક છીન બીહાત કેસેહું અવજો રહ્યો ન જાઈ;
સુર શ્યામ પ્રભુ દરશન બીનુ પાપે બાર બાર અકુલાઈ—૩

પદ—૧૫.

ગતી સુગંધ નીતતી બ્રજનારી—ટેક.

હાવ ભાવ નયનની સૈનની દે દે રીઝવતી ગીરીધારી—૧
પગ પગ પટકી ભુજની લટકાવતી મુદ્રા કરની અનુપ;
ચંચલ ચંચલ ઝુમકા અંચલ અદભુત હે વહ રૂપ—૨
દુરી નીરખત અંગ રૂપ પરસ્પર દોઉ મનહી મન રીઝત;
હંસી હંસી બદન વચન રસ પ્રગટત સ્વદે અંગ જલ ભીજત—૩
બૈની છુટી લટેં બગરાની મુકુટ લટકી લટકાનો;
ફુલ ખસત સીરસે ભએ ન્યારે સુભવ સ્વાતી સુખ માનો—૪
ગાન કરતી નાગરી રીઝી પીય લીન્હી અંક મલાય;
રસ બસ હ્વૈ લપટાય રહે દોઉ સુર સખી બલી જાય—૫

પદ—૧૬.

નીર્તત શ્યામ નાઃના રંગ—ટેક.

મુકુટ લટકની ભૃકુટ બટકની ધરે નટવર અંગ—૧
ચલતી ગતી કહી કુનીત કીંકીની ઘુંઘુરૂ ઝનકાર;
મનો હંસ રસાલ બાની અરસ પરસ વીહાર—૨
લસતી કર પહુંચી ઉપાજય મુદ્રીકા અતી જોતી;
બાવસોં ભુજ ફીરત જબહીં તબહીં શોભા હોતી—૩
કબહું નીર્તતી નારી ગતીપર કબહુ નીર્તતી આપ;
સૂરકે પ્રભુ રસીકકી મની રચ્યો રાસ પ્રતાપ—૪

પદ—૧૭.

નીર્તત હેં દોઉ શ્યામ શ્યામા.—ટેક.

અંગ મગન પીયે તેં પ્યારી અતી નીરખી ચકૃત વ્રજબામ.
તીરપ લેતી ચપલાસી ચમકતી ઝમકત ભુપણુ અંગ;
યા છબી પર ઉપમા કહું નાહીં નીરખત બીબસ અનગ.
શ્રી રાધીકા સકલ ગુણુ પુરણુ જાકે શ્યામ આધીન;
સંગ તેં હોત નહીં બહું ન્યારે ભએ રહત અતી લીન.
રસ સમુદ્ર માનો ઉછલીત ભયો સુન્દરતાકી ખાની;
સૂરદાસ પ્રભુ રીઝી થકીત ભએ કહતતન કછુ બખાની.

પદ—૧૮.

ગાવત શ્યામ શ્યામા રંગ—ટેક.

સુઘરહુતી નારી અલાયતી સુરહી ધરતી પીય સંગ—૧
તાન ગાવતી કોકીલા માનો નાદ અલીમીલી દેત;
મોર સંગ ચકોર ડોલત આપ આપને હેત—૨
બામીની અંગ જોન્હ માનો જલદ શ્યામ લગાત;
પરસ્પર દોઉ કરત ક્રીડા મનહી મનહીં સીહાત—૩
કુચની બીચ કચ પરમ શોભા નીરખી હંસત ગોપાલ;
સૂર કંચન ગીરી બીચની મનો રહ્યો હૈ અન્ધકાલ—૪

પદ—૧૯.

મોહન મોહીની રસ ભરૈ—ટેક.

ભૌંહ મોહની નયન ફેરની તહાં તેં નહી હરૈ—૧
અંગ નીરખી અનગ લજીત સકૈ નહી ઠહરાય;
એકકી કહા ચલે સત સત કોટી રહત લજાય—૨
ઇતેપર લહ હસ્તીની ગતી છબી નીતે ભેદ અપાર;
ઉડત અંચલ પ્રગટી કુચ દોઉ કનક ઘટ રસ સાર—૩
દરકી કંચુકી તરકી માલા રહી ઘરની જાય;
સૂર પ્રભુ કરી નીરખી કરૂણા તુરત લઇ ઉચાય—૪

પદ—૨૦.

દોહીં ઘડીકી સાંસ કરે મન લાખ બરસકી આસ.—ટેક.
તનકે ધૃહકો નહીં ભરોસો પલમે હોવે નાશ;
તબભિ નીલયકો બાંધત જૈસે જીવન અગનીત માસ—૧.
કુંદન કંચન બઢતી દેખત રહેત મધન તું ખાસ;
કૌડીભી નહી સંગ ચલે જબ છોડ ચલેગો બાસ—૨.

પદ—૨૧.

ગુરૂ ગતી લીલા કીનહુ ન જાની, જીન જાની તીનકે મનમાંહી—ટેક
ગુંગેકી રસના રસ ચાખત જાનત હએ પર કહત નાહી—૧
સ્વાંતીકી બુંદ સીપ જો પાવત પતીવ્રતા ગર ડારત બાહીં—૨
બટ પારી સીસ દેત જ્યું અપના અલીઆસ સંત મોની તાહીં—૩

પદ—૨૨.

રામચંદ્રા દીન ન કટત તુમ બીન, સબ નીશી બીતી મોહુ તન મન જર જર કર.—રામચંદ્રા—૧

કછુ ન કરી દસરથ સુત સૌં બોલે, સગરી સભા મીલી અહા હર હર કર.—રામચંદ્રા.—૨

કબહુ ન જાયો બનમે એકેલે, લછમન સૈં। કહીયો ધીરજ ધર ધર કર.—રામચંદ્રા.—૩

સીયાકી બતીયાં કછુ ન કરી હે, આંખત જલ બહ ગયો ગયો આખોં ભર ભર કર.—રામચંદ્રા.—૪

પદ—૨૩.

એરી માઈ સાંવરો ગોવીંદ હાથ લકરીયાં, ખાંધ કમરીયાં, ચાલત ડોલત પંગ—એરી માઇ સાવરો.—૧

જમનાકે નીર તીર ગઉઆં ચરાવે મોરલી બજાવત સંગ.—એરી માઇ સાવરો.—૨

પદ—૨૪.

અબ હમ આનંદકો ઘર પાયો;
જબસે સમજ પરી મન સત ગુરૂકી,
જીતી નગારો બજાયો.—ટેક.
કામ કરોધકી પાષાણુ ધાઘર ફુટી,
મન મરમ પરખાયો.—અબ હમ૦
પાંચોઈ તનકી યા તન ગોદરી,
સુરત તોપ બનાયો.—અબ હમ૦
અબ ઘર છોર બેદ ઘર આશન,
ગગન મંદલ રચાયો.—અબ હમ૦
જીહાં ચાંદ સુરજ દીવરા નહી રજની,
તીહાં મેં લાડ લડાયો.—અબ હમ૦
કહેત કબીર સીરપે સાહેબ,
મેં ઉનકુ શીસ નમાયો—અબ હમ૦

પદ—૨૫.

કાયા ચલતે પ્રાણુ કેસે રોયે રે.—ટેક.
આલીરી મેં તેરે સંગ બાત સુખ પાયે,
નચ ઉઠ ચલ મોયે,
અબ તમ હસ મીલ ગવન રીધારે,
જુગમે પડી બગોયેરે—કાયા ચલતે પ્રાણુ૦

હંસકે સુનો બોહારી કાયા,
તેરે મેરે સંગ ન હોયે,
એસી મીતકો હોટક બાંડે,
આલી સંગ ન ચલે કોયેરે—કાયા ચલતે પ્રાણુ૦

પાપ પુન દોનો જનમ સંઘાતી,
ઓર ન ચલે સંગ કોયે,
કહેત કબીર માતીસો માતી,
એ હોની થી સો હોયે રે.—કાયા ચલતે પ્રાણુ૦

પદ—૨૬.

દીપક બીના મંદીર અંધારો—ટેક.

ઊઠ ચલા બનીઆં, દુકાન ઊજરીઆં,
લે ગયો કીલી, દે ગયો તાલો—દીપક બીના—૧

જલ ગઈ કોઠરી, ભશમ ભઇ ઇતાં,
જીયું માતી બીચ મીલ ગયો ગાલો—દીપક બીના-૨

એ બાલુકી ભીત જૈસો દર મનવા,
કીહાંઈ ગયો રે ધન બોલનહારો—દીપક બીના-૩

એ સંસાર સબ રેનીકો સ્વપ્નો,
કેહ ગયો કબીર બીચારો—દીપક બીના—૪

પદ—૨૭.

ખેલ ગુમાયો બાલાપણમે, તૃણપણમે રહી સોયે
અબમેં કેયા મુખ દેખલાઊં, પીયાકુ,
મૈં બૈઠી જોબન ખોયે—ખેલ ગુમાયો૦

તન મન સબ વૃદ્ધ ભયે,
મૈં બૈઠી વહાંઈ સોયે—ખેલ ગુમાયો૦

રૂપ રંગ કછુ રહ્યો નહી તન,
જીયું કસમબો ડાલ્યો ધોયે—ખેલ ગુમાયો૦

કહેત કબીર તૃણતામેં ભજ સાહેબ,
ફીર એ ચટક ના હોયે—ખેલ ગુમાયો૦

કાલાગડો.

કાલીંગડા—ઠુંમરી.

ઠુમરી—૧.

કુરી ગુંદી મેદીઆંરે, સઇઓ સાથે યારદી વે—કુરી ગુંદી૦
નારાબી ગુંદાવારી, સુઆબી બોરા, બલી લગદીઆં એંદી બેંદીઆં વે—કુરી ગુંદી૦

ઠુમરી—૨.

નથનીદા રે માદન મોતી—નથનીદા રે૦
મેં જલ જમુના ભરન જાતહું, લપક ગયો મુખ ધોતી—નથનીદા રે૦

ઠુમરી—૩.

ઉજીયારી ભઇરી રાત, પ્યારી બઈરી રાત—ઉજીયારી૦
આપ ઉજીયારો વારી, જગ ઉજીયારો, પીયા પ્યારી બઈરી રાત—ઉજીયારી૦

ઠુમરી—૪.

સાલુરો ભીંજે છે, મારો કાંહી રાજ થાનેવે—સાલુરો૦
સાસ બુરી મારી, નનંદ હઠીલી, રઠીઓ દેવર હમારો—સાલુ૦

ઠુમરી—૫.

જીનકે હમ દાસી ઓ ના મીલે—જીનકે હમ દાસી૦
ગોકુલ ઢુંડું, બીંદરાબન ઢુંડું, ઢુંડ ફીરી જમના જલ કાસી—ઓ ના મીલે૦
નંદજીકો લાલા મેરો બરો બીસવાસી, પ્રીત લગાકર દીઆ ગલે ફાંસી—ઓ ના મીલે૦
આંબેકી ડાલીપર કોએલ બોલે, તુમ કોણુ નગરકો રહેવાસી—ઓ ના મીલે૦

ઠુમરી—૬.

રામા નીત થારો ગોપાલ રામા મોહે જમના જાવા દે—રામા૦
બારા બરસકી બાલીરે જોબના ઉલટ પડો જંજાલ—રામા૦

ઠુમરી—૭.

ભલા મોરી મોયનીકુ ઢુંઢન જાના,
જીુદેસે ઉમે આગ લગી.—ભલા મોરી૦
અગ્રેબ ઢુંઢો, મગ્રેબ ઢુંઢો,
પતાલ, સ્વર્ગમે કોણુ પ્હોંચાના—ભલા મોરી૦

ઠુમરી—૮.

ખબરયાં લા દે માશુકકી, પ્હોંચા પૈગાંમ—ખબરયાં૦
જંગલમે બાસા, મૈંય તન જવાલા,
ફીર કરો મુજે મીલાપ, પીલાકર મ્હોબત જાંમ—ખબરયાં૦

ઠુમરી—૯.

ગોરી ચલી કુસમકી બારીરે, અરે સુદ આઇ બાલમ તોરી રાતરે—ગોરી૦
એક બન ફુલા, દોનારે મરૂવા, દુજ બન ફુલી કપાસ, ઉનકે પીઆ પરદેશ બીલમ રહે, તાપર કર હું શુંગારરે—ગોરી૦

કાલીંગડા—ટપ્પો.

ટપ્પો—૧.

પ્યારેસે લાગે નેણા, લાગે મોરે નેણા—પ્યારેસે૦
સાંવલી સુરત, રસ ભરી સુરત, બીન દેખે નહી ચેના—પ્યારે૦
સપનેમે આકે આન જગાએ જાગે હમારે ભાગ બેહેના—પ્યારે૦

કાલીંગડો—દાદરો.

દાદરો—૧.

સીપઈઆં તોરી બારીરે, હો જા રે જા રે૦
ક્યારે કહું કછુ માનત નાહી, લાખ તરેહ સમજાવું—સીપઇઆં૦

દાદરો—૨.

ઓ બેગી આઇયો દીલદાર મત રહીયોરે—ઓ બેગી૦
જો તું સંઇયાં બીદેશકુ જાઇયો, સોતન મત લાઇયોરે, સોતન મત લાઇયોરે—ઓ બેગી૦

દાદરો—૩.

મોકો પીયા મીલનકો જાનેદે બએરન મા ન માનેરી નનદીઆં નેક મયા કર મોપે રાર ન કર સાહેબકો માન—પીયા૦
ઇતની બીનતી સુનો મોરી; સુન સખીયન બાત સારી; અપની મઓજસે જાઉ પીયા પાસ કરકે મનમે ગેઆન ધેઆન—પીયા૦

કાલીંગડો—પદ.

પદ—૧.

મોહે નજર પરત નંદલાલ—ટેક.
મોર મુગુટ ઓર મુરલી સોહે ગલે ગુંજનકી માલ—મોહે—૧
કાનન કુંડલ મુખપર સોહે કુટીલ સીસકેરબાલ—મોહે—૨
આપહી નાચત બેનુ બજાવત સંગ મીલાવત ગ્વાલ—મોહે—૩

પદ—૨.

મચલેરી લોટત આંગનમે પાર બ્રંહ્મ રજ અંગ ભરે—ટેક.
ધાય જસોદા ગોદ લેત હે જાનકી ગોદન આવેરી—૧
માખન મીસરી દેત જસોદા જાય ધરન પર ડારેરી—૨
સૂરદાસ પ્રભુકી છબ નીરખત નંદજીકો ભાગ સરાવેરી—૩

પદ—૩.

હરસે લગા રહો રે ભાઈ, તેરી બતન બતન બનજાઇ—**હરસે૦**
દુનીઆં દોલત માલ ખંજીના, બની આએકે ભાઇ;
એક ઓચંબાં એસો દેખેઓ, ખોજ ખબર નહીં પાઇ—**હરસે૦**
એસો ભજન કરો ઘટ ભીતર, છોડ કપટ ચતુરાઇ;
સાધુકી સંગત, ગુરૂકી સેવા, જબહી મીલે રઘુરાઇ—**હરસે૦**
દપરલાદ રેન દીન ધાવત, સજના જાત કસાઇ;
હરકી સરબરી કોણ કરેગો, ગુરૂ નાણુક શબ્દ બનાઈ—**હરસે૦**

પદ—૪.

રબસે મીલા રહોરે સાંઇ,
તેરી સબી બાત બન આંઇ—રબસે મીલા૦
કાયા માયા કુચ ના રહેગી, નેકી સંગ ચલેગી;
એસી બંદગી કર તુ બંદે, વાંહા પુછે ના સાંઇ—રબસે૦

પદ—૫.

કોઇ કછુ કહોરે મન લાગારે—કોઇ૦
મનબી લાગા દીલબી લાગા, તન ગોદરી મન ધાગારે—કોઇ૦
સાચસે મેરા સાહેબ રાજી, જુટેસે મન જાગારે—કોઇ૦

પદ—૬.

કરમ ગત તારે નાહી તરે.—ટેક.
કાંહાં બસે રાહુ, કાંહાં બસે શશી રવી,
જોગ સંજોગ પરે૦ કરમ ગત—૧
ગુરૂ બશીષ્ટ પંડીત મુની જ્ઞાની,
શોધકે લગન ધરે. કરમ ગત—૨
સીતા હરન મરણ દસરથકુ,
બીપટમો બીપટ પડે. કરમ ગત—૩
પાંચોહી પાંડવ ધીર પ્રતાપી,
બન બન રોત ફીરે. કરમ ગત—૪
સુરદાસ પ્રભુ અબ હુઈ સો હુઇ,
જક જક કવન મરે. કરમ ગત—૫

પદ—૭.

ખેતી કરો હર નામકી મનવા વે—ખેતી કરો૦
રૂપૈઆ ન લાગે, પૈશા ન લાગે વે,
આધી ન લાગે છદામકી મનવાવે—ખેતી કરો૦

પદ—૮.

રટનારે નેણા વાકે, સખી મુની સંગ બાલક કહાંકે-રટનારે૦
કરતો નીર ધણુષકી શોભા, કીત શીર વાકે;
એ શોભા મોહુ બરની ના જાએ, રૂપ સમંદ સેવાકે-રટનારે૦
તોરેઓ ધણુપ ભોર ગયો ભારી, પરશરામ ઉઠ ભાગે;
અમારે ગુરૂકો ધણુપ ઉઠાયો, સો બાલક હય કાંકે-રટનારે૦
સૂર્ય ચંદ્રકોકી બદનકી શોભા, ગોરે શામ તન વાકે;
રામ લક્ષ્મન કૌશલ્યાકો જાયા, દશરથ નામ પીતાકે-રટનારે૦
ઋષીકો જગ સંપુરણ કરકે, ધર આએ રાજાકે;
તોરતે ધણુપ જનક જગ પૂરણ, સારન કાજ સીયાકે-રટનારે૦
સખીયાં સબે સીતા ઘર કારણ, પુજન ચલું ભૂમીયાંકે;
તુલસીદાસ બીધીઆન બની હય, લેખ લીખે બીધનાકે-રટ૦

પદ—૯.

ભજન બીન ધીક ચતુરાઈ જાન—ભજન૦
ઊંચ નીચકે પ્રભુ હીતકારી, સો હય ચતુર સુજાન-ભજન૦
બ્રહ્મા જાકો અંત ન પાવે, શંભુ ભુલે ધ્યાન—ભજન૦
નરકી નાર કીયો નારદકુ, અયસો હય અભીમાન—ભજન૦
સુરદાસ ભગતન બસ કેશવ, કહે ગયે બેદ પુરાન—ભજન૦

પદ—૧૦.

દાતાર તેરો ધ્યાન ધરો—દાતાર૦
મેરો કીયો કછુ બન નહીં આવે, તેરે કીયે પર શુકર કરો-દાતા૦
મેરો ચીતવ્યો હરન ના કરે, અબ કહા કરૂ અચીત,
હરકો ચીતવ્યો હર કરે, તો તાપે રહું નચીંત.
દાતાર તેરો ધ્યાન ધરો૦

——:0:——

કાફી.

કાફી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

બાગંબર ઓઢે સાંવરો અહો યા મેં જોગીઆરો હુ નર કોણુ—બાગંબર૦

શંખ શબ્દ ધુન સુન ઉન તીત તેં જુરી આઇ બીજનાર, બલજાઉં બદન બીલોક કુંવર રાધેકે બેઠે ઉપ આસન મારે—બાગંબર૦

ધૃપદ—૨.

કરીમ રહીમ તુંઈ પાક અલલ્લા, તુજ બીન ઓર નાઇ કોઇ લીલલ્લા—કરીમ રહીમ૦

શફાઇ અજાએબ, લટીફીએ ખુરદત પાક નબી હે દો આલમ તજલલલ્લા—કરીમ રહીમ૦

તુંઇ જહુર તુંઇ વાએદ-ઉલ-વજુદ, અલફ્ નામ તેરો, જીલેવલ જીલલ્લા—કરીમ રહીમ૦

ધૃપદ—૩.

શુમરણુ મન કર ઓ પીયાકો, ઓ પીયા નામ હે સાર-શુમરણુ મન કર ઓ પીયાકો૦

નર્ખલી એ દેહ, ભવ બાગરમે, કરત રે ક્યું ખુવાર—ઓ પીયા નામ હે સાર૦ શુમરણુ મન કર ઓ પીયાકો૦

કાફી—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તનદરેના તાન દીમ, નાદીર દીર તુમ દીર દીર તાન દેરેના તદરેદાની દરેના તાનદીમ—તનદરેના૦

ખલ્ક મી ગુયતકી ખુશરવ, બુતપરતી મી કુનદ, આરી આરી મી કુનમ, બ ખલ્ક આલમકાર નીસ્ત-તન૦

તીલાનો—૨.

તુમ તાનાદેરેના દાની ગરેસાની ધપ મગ રેસા—તુમ તાના૦
દ્રેદ્રે તતુમ તતુમ તનદેરેના તનદેરેના તનદેરેના તદીમ દીમ દીમ તનનનન તદ્રેદાની—તુમ તાના૦

કાફી—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

બીકદરા ના જાણી મોરી કદર—બીકદરા૦
અશલ નાહી પીછાની—રહે હે તોફાની, દેખાય દેખાય બેવફાઇ દીલબર—બીકદરા૦

ઠુમરી—૨.

અલબેલે સૈયાં હમસે કરો ના પ્રીત—અલબેલે૦
ઔરનકે સંગ હસત બોલત હો,
દેખી તીહારી પ્રીત, હારે સૈયાં હમસે કરો ના પ્રીત—અલબેલે૦

ઠુમરી—૩.

ઐસી બંશીઆં સામને બજાઇ રે—ઐસી૦
બંશીઆં બજાઇ સુધ બીશરાઇ, બંશીઆં બજાઇ મન લીનો રે—ઐસી૦

ઠુમરી—૪.

કદર પીયા નૈયાં મોરી કેસે લાગે પાર, તું ખેવટ અનાડી હું થાથી મચદા—કદર૦
ના મોરે નૈયાં નારે ખેવૈયાંરે, આન પડી મચદા—કદર૦

ઠુમરી—૫.

કનઇઆ જરા બનશી બજા જા રે, ઠઠ જમનાકે તીર—કનઇઆ જરા બનશી બજા જા રે૦
બનશી બજાઇ મોરી શુધ બીશરાઇરે, કનઇઆ જરા ઔર તો બજા જારે૦

ઠુમરી—૬.

છોરી કર પકડ ન ગઇ બંગરી, મુરખ સખી એસો ઢીત છેલ બીચ થારો મગ મગ બરજોરી મોહે રોકને કહું ન આને—મોરી કર૦

હું તો નીર ભરન નીકસી પવનસુ પનઘટ ચલી જાતી હું, એસો છેલ સનદ વાહુસે તુમે કરકે છુટી લાખન બાહાન—મોરી કર૦

ઠુમરી—૭.

ગુઇયાં નૈનાં લાગે અબ કૈસે છુટે—
છુટે અબ દુઃખ દેત—ગુઇયાં૦
અંનત ગાંઉકી સબ ગુઇયાં મોરીવે—
લાગે આંખ નાદાનસું—ગુઇયાં૦

ઠુમરી—૮.

સખીરી મએ પનીઆં કેસે જાઊંગી, સખી નાગર નટ હાત ખરો મુંધટ વાલો, હટ કરત ધીતાઇ બનસી પટ જમુના પટ—પનીઆં કેસે૦

ઉંચક ઉંચક યું લેઅતએ અખતર કરત ધીતાઇ બનસી પટ જમુના પટ—પનીઆં કેસે જાઊંગી૦

ઠુમરી—૯.

આ જા બે મદ પી; મદ છકી કલાલનવા વે—આ જા બે૦
ઇશકે લગાં દેવારી કંઠે જાદ મીઆં, ભરભર તું રસરી-મદ૦

ઠુમરી—૧૦.

એ તો કબહુ ના આવે બાંકે યાર મીઆં, તોરી બીનતી કરત મોરા જીઅરા ડરત—એ તો૦

કબકી મએ ઉભી તુંસે અરજ કરું છું, ઇતની અરજ મોરી માન ભલા—એ તો૦

ઠુમરી—૧૧.

છાંડ લંગરવા મુરક ગઇ બાંહીરે, પીત ભયો કછુ માનત કનાહીરે—છાંડ૦

દોર ઝપટ ઝટપટ કુંજનમે નાહક પકડો શામરે, નાહક નાહક નાહકરે, ચતુર છેલ છીવત મોરી બાંહીરે—છાંડ૦

ઠુમરી—૧૨.

લૈલા લટ બાંધી આયે જલાવે મજનું, મૈતો તાની બોલુડી બાંધીયાં—લૈલા૦

લૈલી લૈલી કરતા ફીરે મજનું ઈશકુંદી આગ લગી—લૈલા૦

ઠુમરી—૧૩.

તેરે નૈના મતવાલે સુલતાને આલમ તુદ લોચન મદમાંતિયાં. એક રાજના એક સાજના ગલે ડાલૂં મોહે બિસારના, એક ચંદ્રરુપ એક ભકતરુપ ગોરે ગોરે અખતર છતિયાં—તેરે૦

ઠુમરી—૧૪.

તેહારે ઘુંઘરવાલે બાલ—અત ભવરાસે કારે,
લટ નાગકીસી ચાલ—તેહારે૦
કદર પિયાં તુમ પ્રેમકી ફાંસ કહુ,
યા મન મોહેકો જાલ—તેહારે૦

ઠુમરી—૧૫.

પીયુકી ચીત્ર બન પીતમ પ્યારે, મન બેરાગી મોરારે—પીયુ૦

અપને પીયુપે તન મન વારૂં, જો વારૂં શો થોરા રે, આવો પીયરવા ગલે લગાઉં, જગમે જીના થોરા રે—પીયુકી૦

આધી આધી રાત કોએલીઆં બોલે, બનમે બોલે મોરા રે, નદી કીનારે શારશ બોલે, મેં જાનું પીયા મોરા રે—પીયુકી૦

લટપટી ચાલ છાંડ દે ગોરી, ઘટહી બશે પીયા તોરા રે, જીસે પીયા ચાહે વોહી શોહાગન, કયા સાંવરા કયા ગોરા રે—પીયુ૦

ઠુમરી—૧૬.

બાલમજી પરદેશવા મેં કબ જાને દેઉંગી—બાલમજી૰
તનકે કપરે ઉતારકે ગેરવા મેં રંગ લેઉંગી,
મહું પિયાકે સાથ કબ જાને દેઉંગી—બાલમજી૰

કાફી—ટપ્પો.

ટપ્પો—૧.

શાંગ ચલા દીઆ બલાવે નેનોવાલે મીઆવે૰
આ શોરી મેં તો રેંદી બીરહાદી તાંમ—શાંગ૰

ટપ્પો—૨.

નાજાં વે મધ પા,
મધ ભરી ગુલાબણીના રે—નાજાં વે મધ પા.
ઇશકએશ બાગમે, તરસત હે સાજન
મીલ મીલ વે પદ ગા—મધ ભરી ગુલાબણીના રે૰

ટપ્પો—૩.

સમજ સજના, નામ ખુદા ભજના—સમજ,
ખેલ એ ન્યારા, જળત જીયરા
દીન રેન તનમન તજના—સમજ સજના૰

ટપ્પો—૪.

હો મીયાવે જાને વાલે તેનું અલાદી કસમ ફીર આ નૈનાવાલે.—હો મીયાંવે૰
અઊદા જાંદા તુસી મન લે જાંદા, આ સજન ગલે લગજા સરશાર મતવાલે.—હો મીયાં૰

ટપ્પો—૫.

નેહાવે જેરાજેરી દા ચોલીદા નાલવે ગુમાનીદા.—નેહાવે૰
ધરમ નહી ભાવે પરદેશ દેશીરાવે એ ગુમાનીદા મેં તે તાનુ મુખના મોરીદા.—નેહાવે૰

ટપ્પો—૬.

રે ગુમાની યારવે નાજ ના કર મેહી મુજ સસીધા કોણ સમાનવાલા દે.—રે ગુમાની૦

આ જાની આજા શોરી દીલ બેહેલાકે ટપા ગાજા.—રે ગુમાની૦

ટપ્પો—૭.

આસરા માનુ દમદાવે મેહેરમ યાર જીમી જમ જમવે.—આસરા૦

શોરી તુ દાલબીચ જીમી તુ શાધે આવેરતી ભુલા માનુ એહી ગમદાવે.—આસરા૦

ટપ્પો—૮.

કોણ ગત ભઇલી ગોરી, રેએ માઆ, પીઆ ન પુછે એક બાત.—કોણ ગત૦

એક બન ઢુંડુ સકલ બન બન આઇ, ડાર ડારે કર પાત.—કોણ ગત૦

કાફી—દાદરો.

દાદરો—૧.

બીન દીનવા ગવન લીનો જાયરે—ઓ બીન૦

જો મોરે ગવનેકી ખબર લે આયો, જીમે બેઠી બીસ ખાયરે—ગવન૦

દાદરો—૨.

બજન લાગી બંસરી શામકીરે—બજન લાગી૦

મએ જલ જમુના ભરન જાતી હતી, રસતેમે મીલ ગયો નાકો કાંહાંન, સરવન સુધબુધ ના રહી, તનકી સુધ ના રહી, મોએ ગાંવકીરે.—બજન૦

દાદરો—૩.

કૈસે બોલેરે, પપીઅરા પાપી ડરે મોરા જીઅરા.—કહો કૈસે૦
સાંજ નહીં બોલે, સવાર નહી બોલે, ફીર બોલે મઝરી
રાતે—કહો૦

દાદરો—૪.

કન્હૈયા જો આવે મોરી ગલીઅનમે,
આવે મોરી ગલીઅનમે, મોરી ગલીઅનમે—કન્હૈયા૦
હૈં જમુના જલ ભરન જાતથી,
બીચ મીલી બ્રીખભા લલીરે—કન્હૈયા૦

કાફી—પદ.

પદ—૧.

રઘુ વીરસે જા કહીઓ મોરી,
કહીઓ મોરી સુનઇઓ મોરી.—રઘુ વીરસે૦

સુનો હનુમંત અંજની નંદન
કહીઓ સંદેશાકી હોરી,
શીશ નમાએ ચરણ ગ્રહ લીજો,
કીજો બીનતી મોરી.—રામસું દોઉ કર જોરી.—રઘુ૦

મેં રઘુપતીકી કીર્ત સુની હએ,
જીનકો ધણુષ જીને તોરી,
તે ભૂજબળ અવહી કીત દુરાવટ,
રાવન દુષ્ટ હનોરી—કેહેત હે જનકકી છોરી.—રઘુ૦

દીન નહી ચેન, રેન નહી નીંદ્રા,
ખાન પાન બીસરોરી,
બન ઉપ બનમે આઇ પરીહું,
તેરોહી ધેઆન ધરોરી—રામ રામ મુખસે કહુંરી—રઘુ૦

કીતીક દૂર લંકા ધઢ તુમસે,
  જીનસે સૃષ્ટી રચ્યોરી,
હે રઘુનાથ કૌસલ્યાકો નંદન,
  સુગ્રીવ કષ્ટ હરોરી—ભગતન પ્રતીપાલ કરોરી—રઘુ૦
કહે હનુમાન ધીર ધરો માત
  લંકા કરૂંજી મેં હોરી,
રાવણુ કુંભ કર્ણુ સબહી મારહું,
  મેઘનાદ હનુરી—દેઉં તેતીસ બંધ છોરી—રઘુ૦
તુલસીદાસ પ્રભુ તેહારે મીલનકો,
  અવધ અરા રહી થોરી,
પ્રાણુ દાન દીજે રઘુનંદન,
  ગાઊં મેંકીર્તી તોરી—પરત અબ કરૂંહું બહોરી—રઘુ૦

પદ—૨.

લે ગયો મેરો ચીર મુરારી.—લે ગયો મેરો ચીર૦
કૃષ્ણ કન્હૈયા કદમ ચઢી બૈઠે, હમ ઠાઢી બીજ બાલ જમુનામે.—લે ગયો૦

—:o:—

સીંધ.

સીંધ—ટપો.

ટપો—૧.

નૈના લગી સોં લગી પરીયોંસે
  દુર મત જૈયો પ્યારે રાખું જતનસે—નૈના૦
આલી યે બહાર ગુલકે ગુલ શોરી,
  બાસ ચલી મોહન મધુબનસે—નૈના૦

ટપ્પો—૨.

રાજી જાનવે ફકીરેંદા, હોલી આસન રખના—રાજી૦

સાધા ખુબ સદા સુખ નીદ પીઆરે, સોરી દીલ બીચ બાદશા, શબદે શરીર—રાજી૦

ટપ્પો—૩.

હોનીજારોનનો ધકર આરવે, કોઈ દમ કરલે દીદ દીદાર દુનીઆદા—હોનીજારો૦

હસતી મસતી લેદમ જાનદે સોરી જોદમ આદમદા આદા બેબુનીઆદા—હોનીજારે૦

ટપ્પો—૪.

દેહન સૈયદ મરદાને અલીજી બુન્દે તખ્ત મકાન ચલીઅન.
પંજતન પાક કી ઝીઆરત ચલ્યે રોશન શકલ જાહાંન ચલીઅન.

સીંધ—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

ક્યા ચેટક દે ગયો, વે ઇઆર માનુ.—ક્યા૦

દરદ અપના વારીવે, કીસન શીનાવી મીયા, તનસનકા શીખ લે ગયો.—વે ઇઆર માનુ૦ ક્યા૦

ઠુમરી—૨.

જાદુ જાદુરે સાંવલીઆ જાદુ દાલીયા, નેનો વાલીયા, જાદુ દાલીયા.—જાદુ૦

તેરી ઠુમક ચાલપર મીરજા બે પરવારીયા, તેરે કાલે કાલે જુલફે, કાનો ખીલીયા.—જાદુ૦

સીંધ—દાદરો.

દાદરો—૧.

તુમારે દોરેમે હમને સાકી,
અજબ એ દોરે શરાબ દેખા.—તુમારે દોરમે૦
ઉધરતો વાઅજ ગીરા પરા હય,
ઇધરકો જાહદ ખરાબ દેખા.—તુમારે દોરમે૦

જીલ્લો—દાદરો.

દાદરો—૧.

સખી કોઈ શામસે મીલાદે મુજે,
પતા નંદલાલકા બતાદે મુજે—સખી કોઈ શામસે૦
કહો બ્રજરાજસે પ્યાસે તેરે દીદારકે,
અબતો તેરી ચાહ સતાતી હએ મુજે—સખી૦

જીલ્લો—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

એક નાજુક મીલ ગએ કામનીયા, એક દામનીય એક કામનીયાં.—એક નાજુક૦

હાથ ગુલાબ સર ગજરા સોહે, દેખો ચલત ચાલ જેસી દામનીયાં.—એક નાજુક૦

કેસુરી—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

બન ઉપ બન સબ ઢુંઢ ફીરી બીજુરી હરી કૌશલ કામીનીયાં—બન ઉપ બન૦

જીને માન કીઓ સરસી લેયે આધીન ભઇ રૂખે તનીયાં—બન ઉપ બન૦

સરસીલી પુછે રૂખોસે નહી બોલન મેરૂ બીના દુનીયાં—બન ઉપ બન૦

સુગરે સુગરા પન સોહતના ઘનશામ બીના જૈસી કામીનીયાં—બન ઉપ બન૦

કોસીયા—ઠુમરી.

ઠુમરી—૧.

છન સાંવરીયાકી લતક ચાલ આજ જીઆમે મોરે બસગઇ રે.
મુકુત પીતાંબર અધીક સોહાવેં, તુર મોરલી પઢ ફુંકી બજાવેં,
લતકારી નાગણી લટક રહી, તનમન મોરે દસગઇ રે.—છન૦
લીખી લીલાટ મીટે નહી મોહન, ભઇ ઉચાટ કહીકે ગોહન,
આએ ફસી મધબન કુંજની, પરબસ હુંએ ફસ ગઇ રે.—છન૦
મકસુદ પીયા પીઆરે અએ છબી તેઢી બાકી દીખરાએ,
જબ દારી પ્રીતમ ગર બહીયાં સબ કસક નીકસ ગઇ રે.—છન૦

ભીમપલાસ—સારેગમ.

સારીગમ—૧.

નીસાગમ પગરેસા નીસા ગગરેસા નીસા સાની ધપ મપનીસા ગરેસા નીસાગમ પગમ નીધમ ગગરેસા.—નીસાગમ પગરેસા૦

પમગમ ધનીસા રરેસા પગરેસા નીસાગમ પગમ મમ ગગ નીની ધધ પપ મમ ગગરેસા.—નીસાગમ પગરેસા૦

દેવગીરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

શુરંગ સુંદરીઆં દે રંગાએ બાલમવા,
  અબહુ લાલ પેનુંગી રસ રસ કર નીકા બનાવે.—શુરંગ૦
મોરે મનમે અબ યું આવત
  સદા રંગીલે મહમદશાહ સદા રંગીલ દારૂડી બેગી પીને
પીલાવે, સેજરીઆં સનેહ ભાવે.—શુરંગ૦

જોનપુરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

સબ બેરાગ લીયો મા
  સજન મીલાવો બદલવા.—સબ બેરાગ૦
પ્રીતમ પાયો નેજામોદીન ઓલીઆ,
  જનમ જનમકે દુખ ભુલીએ રે મા.—સબ બેરાગ૦

બાહાર—સારીગમ.

સારેગમ—૧.

નીરે મગ મધપધપ ગરે નીરે પગરે નીરેસા મધસા
મધપ ગરે મપનીસા પગરે નીરેસા—નીરે૦
  રેમપ ધધપ મપસા સારેસા સારે ગરે સારેસાની ધપમપ
સાધપ ગરેસા—નીરે૦

બાહાર—ધ્રૃપદ.

ધ્રૃપદ—૧.

આઇ રૂત બસંત બાહાર, બાહાર અબુબન મોરે અબુ-
બન સપ્ત સુર તાલ.—આઇ૦
  ડાર ડાર પાત પાત સબી બન ફુલી હવે, ઇંદ્ર લોક
અતી રીજાએ.—આઇ૦

કાફી—લાવણી.

લાવણી—૧.

ગુલ ચમનમે બીછુ છુપા બડા ઝેરી હયે,
કયું કરકે બાગમે જાઊં મેરા બેરી હયે.
મીજલસમે હુવા પોકાર કામના બોલી,
મેં લઊંગી જોગનકા બેપ હાથમે ઝોલી,
કાનોમે કુંડલ ડાલ ગલે બીચ સેલી,
મેરે સંગકી સાહેલીયાં સાથ ફીરે અલબેલી૦
ગુલ ચમનમે૦

મેં ગઈ બાગમે ખીલ રહી હરીઆલી,
દરખતપર ભંવરા ફીર રહે ડાલી ડાલી,
ભંવરેને કીયા પોકારા નહી હયે માલી,
માલીકી માલન બડી હયે જાદુવાલી,
તુ નીકલ બાગ જંગલ બડા લેહેરી હયે૦
કયું કરકે૦ ગુલ ચમનમે૦

ફુલ ચુનતી ચુનતી દરખત ઉપર ચહડ ગઈ,
બીછુને મારા દંખ મેં નીચે ગીર ગઈ,
દોડો દોડો હમારી બહેના કે અબ મેં મર ગઈ,
માલીકી માલન હમે જાદુસા કર ગઈ,
બીછુને મારા દંખ અગન લેહેરી હયે૦
કયું કરકે૦ ગુલ ચમનમે૦

શબદોંકા ભરા દરીઆવ નહી કીનારા,
સીર ઉપર કલગી ધરી ચલક રહે તારા,
સાહેલાં ખુદાકે વાલીને બીછુ ઉતારા,
છંદ સુનકે મનભાવ હો ગએ પારા પારા,
શેખઅલી પીરૂકી છંદકી ગત ન્યારી હયે૦
કયું કરકે૦ ગુલ ચમનમે૦

લાવની—૨.

નગુરેસે ભલાઈ કરતે નરી બુરાઈ નદયાને, આખર હુવા દુશમને.

સુનો હકીકત કહું બે યારો આગ લગીતી જંગલમે,
એક સાંપ જલતા ઉસમે,
એક ઓલ્યા મરદ બુજોરગ ચલ જાતેથે રસતેમે,
પરા સાંપકી નજરમે.
સાંપને દેખ પુકારા ઉનકુ—આગ બહાર તુમ કાહરો મુજકુ,
મેં નહી કાટુંગા તુમકું. આઇ મહેર જદ કાહરા સાંપકું
રખાજી અસ્તી દરમ્યાને, બચાઇ ઊનકી જાને.—
નગુરેસે.—૧

સાંપ નીકાલ કર ચલેજી વ્હાંસે, અગન ચલતી રહી દુરે,
કહ્યા સાંપકુ જાવ દેહરે,
સાંપ કહે મેં નહી નીકલુંગા લોહી ચાખે બીગરે,
પરી જી દીલમે ફીકરે.
કેહવે ઓલ્યા સુનરે ભાઈ—મેં તેરેસે કયા કી બુરાઇ!
સાંપ કહે તુને કીઇ ભલાઇ—ભલાઇ પીછે હોયગી બુરાઈ
ચલા જી ઇસ દુન્યા મ્યાને, અપના ઇનસાફ ચુકાવને.—
નગુરેસે.—૨

બીયાબાનમે ઇન્સાફ લેકર ગયે જી દોનો જને,
વ્હાં નહી થા કોઇ ઈન્સાને,
ભ્હેંસ ચરતી દેખી ઉનોને, ભર જંગલકે દરમ્યાને,
ગયે જી ઉનસે ચુકાને,
જા, ભ્હેંસસેં દોનો બોલે, સારી હકીકત કહી ખોલે,
હમારા ઇન્સાફ કરો અદલે, કહ્યા ભ્હેંસને દીલમે તોલે—
લગી જી ઇન્સાફ ચુકવને, મેરી હકીકત લેઓ સુનને.—
નગુરેસે.—૩

બ્હેંસ કેહવે સુન રે ભાઇ, મેં થી ખાવનકે ઘરકુ,
દુધ પીલાતી થી સબકુ,
જુવાન થી જદ બચ્ચે જનકર ન્યાલ કર દીયા ઉનકુ
જદ લગ માન થા મુજકુ.
દુધ બુઢી જદ નીકાલ દી, મેરી ખબર કીસીને ના લી,
ભુખ પ્યાસસે હેરાંન હુઈ ભલાઇ કર મેં બુરાઇ પાઈ
એસી જાતે હે ઈન્સાંને, મત છોરો કાટે બીને.—
નગુરેસે.—૪

એક શાહેદ મીલા આગે, તીન શાહેદ બાકી રહે,
ફેર ઓ બરકે પાસ ગયે,
દોનો જનને જા કર વ્હાં ઓ દરખત નીચે ખડે રહે,
અપના હાલ સબ સુનાયે.
સુનો હકીકત બરને કહ્યા, બેઠા મુસાફર મેરી છાયાં,
મેરી છાંયીમે આરામ પાયા, તોડ પાંટ ઓર મુજે સતાયા,
એસા ઇનસાફ કીયા ઉનને, નહી છોરો કાટે બીને.—
નગુરેસે.—૫

દો શાહેદ જદ બાકી રહે, હોકમ હુવા થા ખુદરતસે,
ભેજે ફીરેસ્તે જલદીસે,
આદમીકા સરૂપ લેકર જા મીલો તમ ઊનોસે,
નયાવ ચુકાના હેકમતસે.
ફીર ઓ ફીરેસ્તે મીલે આકર, હકીકત સુની દરયાફ્ત કર,
બીના દેખે હમ માને કયું કર,
નજરાં દેખી હમ માને, લગે ફીરેસ્તે યું કેહને.—
નગુરેસે.—૬

કેહવે ફીરસ્તે સુનરે ઓલ્યા, બાત હમારી સુન લેના,
સાંપ જહાં થા વ્હાં રખના,
હમારી નજરાં હજુર ઇસે તુ અગ્ની બહાર નીકાલના,
એસા ઉનોને કીયા બ્હાના.

ફેર એ તીનો ચલે વ્હાંસે, જલતી આગ અગન પાસે.
સાંપ નીકલા અસ્તીનમેસે, અગનમે ગયા જલદીસે,
જલતા સાંપકા બદને, લગે ફીરેસ્તે દેખને.—
નગુરેસે.—૭

લગી આગ જદ પુરી સાંપને પુકારે ઉસ ઓલ્યાકુ,
આગ બહાર કાહડો મુજકુ,
કેહવે ફીરેસ્તે સુનરે ઓલ્યા તમ જાવો અપને ઘરકુ,
જલને દેઓ બેઇમાનકુ.
સચા થા સચા હો ગયા, દગલબાજકુ ઢોર જલાયા,
દગા કર મુજી કેહલાયા, મારના જદસે ફરમાયા,
કેહતે શાહલી જીવને, કરૂં ગાના સબ કો જાણે.—
નગુરેસે.—૮

લાવની—૩.

જીંદગી હોગી થોરી બંદગી કરો સાધુ સંતો,
દુન્યા હે દો દીનકી, મત ધન માલકું સેંતો,
ફેર ફેર એ વખત નહી પાવેગા ગાફેલ તમ ચેતો,
કરો જીકર સાહેબકી યારો બેહશમે જાયા ચાવો તો,
છોર દેઓ બુરે કામ દીલમે ભલે કામ ચેતો,
નેકી બદીકી લગી હે બાજી સમજ કર જીતો,
કુછબી દીલમે હોશયાર હો રેહવો લાલચકે પુતો.
દુન્યા હે દો દીનકી૦

ગરૂ શબદમે ગરક હો રેહો સાહેબકે ભગતો,
જદ ઉતરોગે પાર તમકુ કેહતા હું મેં તો,
પરી ગફલત જંજાલ નહી કુછ સમજતે તમ તો,
વીના બંદગી નહી છુટોગે રે મદનકે માતો,
પર માર જદ મસ્તી ભુલેંગે દુન્યાકે મસ્તોં.
દુન્યા હે દો દીનકી૦

મગરૂરી મત કર ગ્યાની ધ્યાની સાધુ ભગતો,
ગરૂર હોગા ખોટા સુનો રે રૂશી–મુની મતો,
આધીન હો રેહવો રે ધુંસાઇ ફકીર અબધુતો,
ઇસીમેં હે નફા અગર તમ દીલમે સમજો તો,
નેકી હમેશાં કરો બદી તમ છોરો બદબખતો.
દુન્યા હે દો દીનકી૦

શા હરી જીવન કેહવે સુનો તુમ ગુરૂકે પુતો,
ઢોંગ ધતુરા કરકર મત તુમ દુન્યાકુ ધુંતો,
બેદશકતી સુનો ભવાયા શેતાનો ભુતો,
કાલાભાઇ કેહવે સુનો તોરેકે ફજીતો,
ઇસી તરાંકે છંદ કહો નહી જા ચરકા કાંતો.
દુન્યા હે દો દીનકી૦

લાવની—૪.

નગર તુમારા રખો મુસાફર ચલે વતન અપને,
બોલા ચાલા માફ મીલેંગે ફીર કબુ સપને.
હમ પરદેસી પંચી મુસાફર આગે સેલાની,
રહે તુમારી બસ્તી જબ લગ થા દાના પાની,
યાદ કરો કોઇ દીન તુમારી હે બીચ જીંદગાની,
ભલે થે યા બુરે થે રખ્ખો માયા મેરબાની.
જુદાગીકે સબબ હમારા લગા જીવ તપને,
બોલા ચાલા માફ.—૧

ચંદ રોજ હયાં ફજર ઉઠ હમતો ચલનેકે,
વતન હમારા દુર ફેર પીછે નહી વલનેકે,
ફુલ મુરઝાયા ફીર સો ફેર નહી ખીલનેકે,
અબી મીલે હે યારો ફીર નહી મીલનેકે.
નહી કીસકા અખત્યાર જો કુછ બના કીયા રબને,
બોલા ચાલા માફ.—૨

પરદેસી પ્રીત સખીરી નહી કછુ કામકી,
મેં તો કર પસ્તાઇ તુજે હે કસમ રામકી,
પીત લગા કર મૈં ભયી હે તહી બેઆરામકી,
યાદગારી દે ગયા કુછ દોવા સલામકી.
લગી દુન્યાકી માયા કલપના લગી જ્યું કલપને,
બોલા ચાલા માફ.—૩

ઇસ દુન્યા દરમ્યાન વતનદાર ના કોઇ રેવાસી,
આજ ચલે કોઇ કલ, મુસાફર હે સબ પરદેસી,
સુન બંદે બેસબર ઇમાન સાબેત વીસવાસી,
શાહલી જીવન કેહવે દીલ મત કરના ઉદાસી.
મીરત લોકમેં જો આયા સો સબ મર ખપને,
બોલા ચાલા માફ.—૪

લાવની—પ.

અજબ બના તન ઝાજ સીફ્ત મેં કીયા કહું ઉનકી,
હો જાવેગા ફના હીકમત ના પાવે રબકી.
નીરગુન વહારયા આયા પઠાંણુ ડાલા મજબુતે,
તીનસો સહાથ તખ્તે જરે તીન તુતક સાબુતે,
કબુસા કજતવા કે સબ દવા મીલકર ઉઠાવતે,
તીન ડોલ તીન ગુન લગે નવ મહીને ઉસે બનતે.
નવ નારી નવ લરા બાવન કપી દસ ખીરકી,
હો જાવેગા ફના.—૧

જીવાજી નખોદા ઝાજમે ઉસકા અમલે,
કરમ કરાણી મન માલમ દેખો કેઆસ અકલે.
હક નામકા હુકકા રેહતા ઉસકી આગલે,
પાંચ પચીસ ખલાસી કામ કરતે તંડેલે.
કીસમત રાજ ભંડાર ખીજમત દાના પાનીકી,
હો જાએગા ફના.—૨

ઇમાંન હે મુકામ બકરા પકરના હથીકે,
ગોશ દામન સમાલ કર દર રખ દો હાલેકે.
સુરત પાજરી બેઠા નજર ઓ ચોતરફ દેખે,
ચીત ડુંગરી ખરા લેતાં પાનીકા ઠાગે,
હીંમત હાંજાં મત છોડ યારી માંગ સાહેબકી,
હો જાએગા ફના.—૩

અગર તુજ બ્હાન ચોરી યા મીલે શહેતાની,
ગ્યાન ધ્યાનકી માર તોપાં કર દે ધુલધાંની,
ખોદા નામકા વાવતા તું હંકાર સુલતાની,
ચલા જા બેલાશક તુજકુ અગનો અમાની.
બારેકી સહી કર સલામી લે તું બંદરકી,
હો જાયગા ફના.—૪

દુન્યાકે દરયાવમે ઝાજ હે બેશુમારે,
જીસકુ બંદર હાથ લગા કર આયા સફરે,
જા કર કોઈ ગરક હુએ જુલમાત અંદરે,
મેરે ઝાજકુ પાર ઉતારો પરવરદેગારે.
શાહરી જીવન કેહ કાલા ઝાજમે ભરો માલ નેકી,
હો જાયગા ફના.—૫

લાવની—૬.

નીરગુન પોરકા દરજી કીયા તન જામા તૈયારે,
ખુબ કરે ચતરાઇ ફાટ જાવેગા આખરે.—ટેક.
કપરા લાયા ભર કર ઉને આઠ હાથ પૂરા,
દરજી ઓર દરજન દોનો મીલ કર વેતરા,
ગજ એર કતરણીકા સબ શુમાર હે સારા,
ગ્નાન કેરી સુઇ પરોયા શોહનકા દોરા.
દોરા લમ્બા દેખો છસો ગજ એકવીસ હજારે,
ખુબ કરે ચતરાઈ.—૧

કમરકા શુમાર ફીરતી ચોવીસ તસુકી,
ચોલી ઉનકી લંબી પુરી એકવીસ તસુકી,
બાકી કપરા દામન મ્યાને હેકમત દરજીકી,
નવ બંદ ખુબ લગે સીફ્‌ત મે કયા કહુ ઉનકી.
બના ઘેરદાર જામા પચરંગ અજબ ગુલજારે,
ખુબ કરે ચતરાઇ.—૨

તન જામેકે તહીં પચરંગ મગજી સંજાબે,
જામા બના તૈયાર લગાઇ માયા કીજે બે,
અરે જોબના ભરે કે જોરા ખાસા ગયા બે,
પેરનવાલા જામાકા કોઈ ચંચલ અજબે,
તરેહ વજેસે રેહતા કીસે નહી આતા ખ્યાલે,
ખુબ કરે ચતરાઈ.—૩

જામેકે તહીં તાંકે લાગે તીનસો સહાથે,
બના ગીરદાર જામા ગીલે હે ચૌદા પાઠે.
સીવતે લગે નવ મહીને બનાયા ઉસી વખ્તે,
શા હરી જીવન કેહેવે ઓ તો જાવેગા ફાટે,
કાલાભાઈ કેહવે ધન ધન તું કીરતારે,
ખુબ કરે ચતરાઈ.—૪

લાવની—૭.

જાત બીના નહી ભાંત પરે તુ સુનના ચાતુરે,
નીચ ઊંચ દરમ્યાન તફાવત બરાજી હે ફેરે.
કાલે રંગકી કમલ લે કર રંગમે ડબોઇ,
હજાર હેકમત કરોજી ઉસપર રંગ ચઢે નાહી.
ખાસા રેશમી કપરા ઉસપર રંગ ચઢે સવાઇ,
ફાંટ ફુટ કર ટુકડે હો જાય રંગ વોકા વોહી;
અસીલસે નહી ખતા ઉસે તુ લાના ખાતરે.—
નીચ ઊંચ દરમ્યા૦

અસીલ જાતકા રૂપા લોહેકી મુઠપર ચડાયા,
જાત ઘસા કર છુટા ઉનને કોલ પુરા કીયા.
જહાં તુલી દમમે દમ થા વ્હાં તુલી નહી દગા દીઆ,
મરદોંકી શરીઅતકે માફક ઉનને કામ લીઆ.
ધનકી ચહોટસે હીરે ટુકરે હો જાય પથ્થરે.—
નીચ ઊંચ દરમ્યા૦

અવરી જનાવર છોટીસી જંગલકી ચીરીઆં,
બરશાદોમે ઘર બાંધ યું બાંદરકુ કહા.
ઇતના સુનકર બાંદર દીલમે ગુસ્સા બોત લાયા,
વહાંસે દોર કુદ ઉનકા ઘર તોર ગીરાયા.
હેવાનકે તહીં અકલ દે કર ખોયા અપના ઘરે.—
નીચ ઊંચ દરમ્યા૦

ગ્યાની બુજે ગ્યાન, ભવરકા બાસા કેતકી,
ગધા ચરે ઉકરડા, કીચર શેવે મેડકી.
ગાજી રનમે જાવે, ખચર બોજ ઉઠાનેકી,
જાત તોકમ પર અકલ બાતાં સુન જા શાહરકી,
કમ અસીલસે વફા નહી યું કેહતે જીવન ફકીરે.—
નીચ ઊંચ દરમ્યા૦

લાવની—૮.

બેઈમાન હોકર સજન મત મારો બોલીઆં,
મેરે જીગરકે બીચ જેસી લગતી ગોલીઆં.

યાદ કરો વો દીન મીલે બીન ઘરી ના રહેતે થે,
હર બહાનેસે આકર અપના દરસ બતાતે થે,
દુશમન કરે ચરચા ઉસે નહી ખાતર લાતે થે,
હમારે મોહકી ગાલી તુમ ખુશ હોકર ખાતે થે.
ભર પીચકારી રંગકી ખેલતે થે હોલીઆં.—
મેરે જીગરકે બીચ૦

મેવા ઓર મીઠાઇ સજન તુમ લાતે ભર ખેશા,
તરેહ તરેહકે શરાબ ઓતમ બગળમે શેશા.
અપન દોનો બેઠતે થે યાર પકરકે ગોશા,
ડાલ ગળે બીચ હાથ લેતે પ્યારસે બોસા.
વો સબ મીઠી બાતાં કડવી હો ગઇ નીમોલીઆં.—
મેરે જીગરકે બીચ૦

પ્રીત કરી પરદેમે જબ તો કીને નહી જાના,
મેરા દીલ તેરા દીલ જાને સુનરે સાજના.
તુમ હમ મીલકર રંગ રસ લુટા કીયાજી મનમાના,
અવલસે કર કોલ સાજના હુવા રે બેઇમાના.
કરતેં હે અબ ગીલા બેઠી દુશમનકી ટોલીઆં.—
મેરે જીગરકે બીચ૦

દગલબાજ કપટીકી મોહબત કર કર પસ્તાઇ,
જો કુછ હુવા સો ખુબ હુવા અબ કેહના કીસકે તાંઇ.
શા હરી જીવનને સુંદરકે તહીં યું કર સમજાઇ,
ઈસ દુનીઆ દરમ્યાન કીસીકા હુવા ના કોઇ.
જીવન શાહને એ સબ બાતાં દીલપર તોલીઆં.—
મેરે જીગરકે બીચ૦

લાવની—૯.

આપ એકલ આધાર જુગ સબ સાર ટકાવે,
માયા જબરી જગત ખેલ સબ દાર નચાવે.
પસુ પંખા માનવ મોહેની સર કેફ ચહડાવે,
પાન પાન કીરખાન ગમન મન બહાર મચાવે.
રૂત રૂત રસ રાગ રાજ રૂપ નેહ નોધાવે,
રેન રેન ભેદ પાન મધુ ધન માન બનાવે.
અકલ બનાવે દાસ હેકમત નાચાર ઠરાવે,
માનવી કોન બુંદ સાગર બીન પારમે પાવે.

સીપમે બુંદ બુંદમે મોતી મોતીમે આબ ઝલકાવે,
રૂસ્તમ ઇરાની કહે સબ કીરતાર કરામત દીખાવે.
સબ સંસાર હે એક બેમુલ બુંદા,
બુંદા બીજ તરૂ ઔર બુંદા બંદા;
બુંદા માયા મોહ હે બુંદા ચંદા,
સબ સાર અખીલ હે એક બુંદા બંદા,
રૂસ્તમ કહે કીરતાર કર બ્રહ્માંડ બુંદા.

લાવની—૧૦.

મીરગ મીરગની દોનો જનાવર ઘેરા પારધીને,
નહી બચનેકી જાન મીરગજી મારેગા દુશમને.

બના એકદીન વખત પારધી ગયાજી શેકારકુ,
ચલા જંગલ દરમ્યાન હીરન ઘેરે નેજારકુ,
મીરગ મીરગની દોનો જનાવર બેઠે પીપલકુ,
દેખા પારધીને શેકાર જલદી છુપાયે શીકલકુ,
"બોલે મીરગની ખચીત મીરગજી મર જાએંગે અપને"
નહી બચનેકી—મીરગ મીરની૦

સુન મીરગજી લાલ હમારે અજલ આઇ અપની,
નીચે પારધી બાન ખેંચતા હે જાતકા ખુની;
સીરપર સકરા ભમતા દોનોકી કરેગા મેજબાની,
આઈ અજલકી ઘરી પાની બીન જાન જાતી જાની,
"લગાજી મારને બાન પારધી ધનુષ કસ કરને"
નહી બચનેકી.—મીરગ મીરગની૦

ધનુષ ખેંચ બાન લગાવે પારધી મીરગ દીનકુ,
ઇતેમે સાંપને દંખા પારધી ગીરા હે જમીનકુ,
નેમ બીન છુટા બાન ધનકતા લગા ઓ સકરકુ,
મર ગએ દોનો ખુની ખુદાને બચાયા અબલકુ;
"ઉસી વખતમે જો મેહેર હુઇ ઝરી પાની પીયા ઉનને"
નહી બચનેકી.—મીરગ મીરગની૦

ઉસ જોડેકા જાન બચાયા સુનો અજમત ભાઇ,
સબી ખેલ હે ખુદરત ખુદાકી સબી રેહનોમાઇ,
રખીઓ ભરોસા સાહેબ ઉપર બંદા આફતમાઇ,
જીનકુ બચાવે ખોદા ઉનકુ કોઈ માર શકે નાઈ,
"તુકનજી કહેતા સાચા આલમ રબકુ આધીને"
નહી બચનેકી.—મીરગ મીરગની૦

લાવની—૨૧.

જાની ચમન એકદીન શીર ખેજાન હોયગા,
ક્યું તબ તુ મેરી તુરબતપર આકર રોયગા?
જાની આસાન જાની થી મેને મોહબત મંજલ,
મુશકેલસે મુશકેલ દેખી એ મંજલ જંગલ.
જાની ઉમેદ થી એક દીન મીલોંગે ચમનમે બગલ,
એ ઉમેદમે ઉમેદ ચશ્મ રહી અબ આઈ અજલ,
જાની જોબનકી જુવાનીમે મગરૂર થી અવલ,
આખર ઓ ઢંગ રંગ નહી, રહી નહી અકલ.—
જાની ચમન એક૦

જાની ભેજવાઈ પાટી લીખ આવેંગે પાસ,
મનકી સો હે રહી મન નેન ઔર આસ.
જાની દો ઘરીકી ખીલી પુષ્પ બહેકતી બાસ,
અબ કાંહાં ઓ બુ રંગીની મરોર ખાસ
જાની જાનીકી હો આપ સચ કહું મીરાસ,
લાજમ ના લાચાર કરો લુટાવકે હરાસ,—જાની ચમન૦

જાની અવલકે દીયે લાગે બચનમે ખલલ.
રેહતી હેરાં એ ક્યાં હુઈ ક્યા હોતી અકલ,
જાની હોનીથીસો હો ચુકી એ શીકલ કજલ.
અબ જો હોનેહારી રહી સો ગમ ઔર ગજલ,
જાની જાનમે બસત હે ન નેનસે ખસત તલ.
ન ધ્યાનમે ધસત હે આબાદ હે અમલ—જાની ચમન૦

જાની જાની ના કરમકી હોની ઔર એ નીપજ,
મુશકેલ રહી નીભાઇ એ મોહબતકી સબજ.
જાની જાની ના કરમકી કાલી એ મરજ,
જોબનકે દીન ગુમાય રહી સાબુત ગરજ.
જાની જાની ના વફાઈમે ખતર હે અમજ,
ના હયાં મીલોતો ખેર રૂસ્તમ વાંઠ મીલન અરજ.—જાની ચમન૦

ભેરવી—હોરી.

હોરી—૧.

અબતો બસંત ભઈ મતવારી,
ઉમંગ ચલે સબ બારી કુંવારી.—અબતો.
કોઈ અબીર લે ભરજોરી,
કોઈ બનાએ રહી પીચકારી;
કોઇ બજાવત દફ કોઈ ગાવત,
કોઇ ડગરમેં નાચત ઠારી.—અબતો.
દેખો તો કેસી બનબન આઇ,
સુંદર નાર દેહેકી સુંવારી;
લાલ ગુલાલ લગાએ મુખડેપર,
રંગસે ભીજી ચુંદરીઆં સારી.—અબતો.
અબહીંસો બ્રીજમે ધુમ મચી હએ,
હોરી ખેલત હએ શામ બેહારી;
આપ બચ્યો રહી સબકુ રંગ દે,
કહી તુરાબ ઈસ ચતર ખેલારી.—અબતો.

હોરી—૨.

તકતક મારે પીચકારી,
ગોરી અંગીયાં રંગસો ભર ડાલી.—તકતક.

બરજોરી મલત ગુલાલ બદનમે,
ભીંજ ગઇ તન સારી.—તકતક.
દેખત પુરજન ગુરજન સબહી,
માનો બીનતી હમારી.—તકતક.
અચરા પકર બહીયાં જકજોરી,
તાપર દેત હો ગારી.—તકતક.
અબીર ઉડાવત ધૂમ મચાવત;
ગાવત દૈ દૈ તારી.—તકતક.
કૃષ્ણ રસીક પ્રભુ હોરી ખેલત,
ગોકુલ ગૈલ નયારી.—તકતક.

હોરી—૩.

હોરી હમારી—આજ નનદીયાં મોરી, હોરી.
બરસ દીનકી આસા પૂરી-ઘર આયો મોરો રાજ૦—હોરી.

હોરી—૪.

મદકે છેલ મતવારોને,
મોએ ભોરહી આન જગાઇરે.—મદકે૦
ઝટક લઇ મોરી ચુનરી અચાનક,
કેસી ધુમ મચાઇ રે.—મદકે૦
ખુશ રંગ પીયા મેં ચેરી તેરી,
દેતી મેં રામ દુવાઇ રે—મદકે૦

હોરી—૫.

કયુ એસી મંત્ર પઢ રંગ છેડકયો રે આલી,
હોરીકે દીનનમે ઇન મન મોહન બનવારી૦—કયુ૦
સકલ ત્રીઅનમેં કોન શીખાયો,
હું ન જાનું એસી કોનસી ડારી નારી૦—કયુ૦

હોરી—૬.

ખેલીએ ફાગ, સજન સંગ આજ,
રંગ હય કયું ન લાવો ચીતરે૦—ખેલીએ૦

રૂપ રંગ જોબન સોહી અબ હય,
એ સમે બોહોર નહી ચીતરે૦—ખેલીએ૦
એસે ખેલારીસે ઓ કયું ન ખેલે,
જા તુમ ચાહોસો સબ હીતરે૦—ખેલીએ૦
શાહે નીજામ ઘર ફાગ રચ્યો હય,
બલબલ જાઓ નીત નીત રે૦—ખેલીએ૦

હોરી—૭.

મેં તો આપહી રંગમે બોરીરે કનઈયા મોપે રંગ ન ડારો૦—મેં તો૦

ગુનકો કરમ મોહે એકહી નાહી, અવગુન ભરી મેં સારીરે૦—કનઈયા મોપે૦

સગરી સખી મીલ બનબન આવે, બાજત ડફ ઓર નસતાલ૦—કનઈયા મોપે૦

બીંદરા જોબનકી કુંજ ગલનમે, હમસે કરત બલ જોરે૦—કનઇયા મોપે૦

હોરી—૮.

મેંતો આઈ લાજકી ભરીરે,
કનઇયા મોપે રંગ ન ડારો.—મેંતો.
ભર પીચકારી મોહે મુખપર મારી
અંગીઆં ભીંગા ડારી સારી.—કનઇયાં૦

હોરી—૯.

તોરે જીયામે કપટ રે કન્હૈયા મોપે રંગ ન ડારો.—તોરે૦
લપટ ઝપટ કપટ બાત બનાઈ,
તોરે જીયામે કપટકી લપટ હે.
ઝપટ મોપે નહી રે અટક.—તોરે૦

હોરી—૧૦.

ફાગન આઇ લાઇ દીલ્હીપત્ત, અકબર શાહાનશાહ છત્રપત.
ગુલાબ કેસર અબીર અરગજા ધીકત,
સારી બ્રહ્માંડ ઉડત પીચકારી—ટેક.

ચારો જુગ રહે ગાજત ફાગનસે,
ખેલત રાજ માહરાજ સેન સરદારી;
દેશ દેશ દવાર હીરા લાલ ચોકનસે,
અનમોલ મુરત મોહની ચંદ બલહારી.—સારી૦
મહીમા રહીમા રાગ રાગની સેવાસે,
ભજન સમરન મન માયા મોહ શ્રન તીહારી:
તાનસેન છત્રમાન તુંઇ જગતપાલ,
બળવંત ભીજે હેં સારી સૃષ્ટી ભોર રેન અંધારી.—સારી૦

હોરી—૧૧.

ચંદ કનૈયા ખેલે, ગીરીગીરે ઘેરે, મીસ મંત્રસે ઠેરે,
ઠેરાય મોહની આકાસસે, ઉતાર નેનન પીચકારી,
પ્રેમ ભર ભર ઉરાયે—ટેક.
યાંહી ઉરાઇ, વ્હાંહી ઉરાઇ, જ્યાંહી દેખ ફાગન આયે.—ચંદ૦
કરમ ગટ હટ ઝટ મનસે ધામધામ અબીર ગુલાલ લગાયે.—ચંદ૦
રાગરાગરે લાજલાજસે પ્રેમપ્રેમસે નેહા બોલાયે.—ચંદ૦
બીજુ બાવરે મન બાવરે ભોરહી બીન ઘટા બજાયે.—ચંદ૦

સીંધુરા—હોરી.

હોરી—૧.

છાંડો મોરી લલીત લલન લરચાઇ.—છાંડો.
આઇ હે દેખુ અકાલી તેરી બા બીહાગકી બાત ચલાઇ,
ડરત હે સાસ સસુર ચોરી સુની હે અસુવનકી દુલહારી૦—છાંડો.

હોરી—૨.

આઇરી સબ ગોકુલ બન બન રએસ રએસ ગીરધારી મોરારી.—આઇરી૦
કોઉ નાચત કોઉ મૃદંગ બજાવત ઓર નાચત ગીરધારી મોરારી.—આઇરી૦

હોરી—૩.

બીજમે મચ્યો ધમસાન આ મેં તો તુમ સંગ ખેલુંગી ફાગ જાગ સૈંયાં૦—બીજમે૦

તુમ ચાતુર હો હોરીકે ખેલઇયાં, હમ હએ ચતુર સુજાન. આજ મેં તો૦ બીજમે૦

હોરી—૪.

શામ સુંદર તુમસે ખેલું હોરી રે૦—શામ૦
અબીર ગુલાલકી બાદર છાંએ,
ફગવા લઊં તુમસે બલજોરી રે૦—શામ૦

હોરી—૫.

એરી હું તો ઝુમર પરી આજ રંગમે જોરી હોરી ખેલે શામ સલોનીસેં રાધા ભોરી.—એરી૦

બાજત તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડફ સુર મંડલ ધ્રનઘોરી.—એરી૦

તોડી—હોરી.

હોરી—૧.

શામ હોરી ખેલે રાધાસે, હસ હસ શામ.—ટેક.
નએ નેહા, નએ જીઆ, તીજ દીન નએ બાંધાસે.—શામ૦
નએ નેના, નએ બેના; ઝલકે નએ ચાંદાસે.—શામ૦
નએ રૂસતમ, નએ બીજ, જોવન નએ ફાંદાસે.—શામ૦

લલત—હોરી.

હોરી—૧.

ગુજર જોબન માતી હો હો કયે કયે બોલે—ટેક.
રંગકી પીચકારી ભર છોડત, છત્યાં એદી બેદી ડોલે.—ગુજર૦
અતઇત રાત બરજો નહી માને બત્યાં ઘરૂ ઘર છોલે.—ગુજર૦
ગંઠ જોરકી ગંઠ ધીરજ પ્રભુ ભરૂસા હોય સો ખોલે.—ગુજર૦

દેશ—હોરી.

હોરી—૧.

રંગ ભર લાઇ છાંઇ આઇ નંદ ભૌન તાઇ
નૈનને સતાઇ ધાઇ તનમેં જગૌરી કામ.—રંગ०
ઝોરી ભરવાઇ ત્યોં અબીરકી ઉમંગનસોં,
હોરી ગાન ગાઇ ભરમાયો સબૈ નંદગામ.—રંગ०
જાહર કહત સો બખાન સકે હોરી વહ,
દેખે તો બનેઇ ના કહે હિબને ઐસો ઠામ;
મૂઠી પર મૂઠી લે ગુલાલકી ચલાવે બાલ,
હોરી આજ ખેલે સબ ગોરીહુ કસોરી સ્યામ.—રંગ०

હોરી—૨.

હોરી ખેલો કુંવર વ્રજરાજ બહીયાં મેરી ન ઝટકો. હોરી.
તુમ તો નદજૂકે કુંવર કહાઓ વ્રજકો દીયો તોય રાજ. હોરી.
ઐસી કરોંગે તો કોન બસેગો યા નગરી મહારાજ. હોરી.
કાલપરોં તુમ છીપત ફીરતથી ઐસી ઢીઢ ભઇ આજ. હોરી.
વૈજુન કઠીન ભઇ હૈ મોકૂ નેક રહી નહીં લાજ. હોરી.

હોરી—૩.

હોરી ખેલન ન જાની,
યા મન નીપટ અનારી०—હોરી०
હાથમે થાલ ગુલાલ ફેંટમે,
સીરપર ધડીયાં ભારી०—હોરી०
ઉઠીએ ભેટ સોદાગર આયા,
ક્યા કરે બનજ બેપારી०—હોરી०

હોરી—૪.

મોરા સૈયાં ખેલત હોરી,
રે મેં તો અંગનેમે થારી०—મોરા०

ભર પીચકારી ચુનરપર મારી,
ભીંજ ગઈ મોરી નવરંગ સારી:
દાર સખી સબ થારી દેખત,
હો ગઈ આજ ફજેતી હમારી.—મોરા૦

હોરી—૫.

મોહે અબ કેસે નીકસન હોરે દૈયાં, હોરી ખેલે કાનૈયા.-મોહે૦
સાસરે જાઊં તો સાસ લડે, પીહરે જાઊં લડે મૈયાં;
ઉતદર ઉતદર ભુલ ગઇ સંગ, મોહન નાચે તાથૈયાં.-હોરી૦
સારીભી ભીંજી, ચોલીભી ભીંજી, ઓર ભીંજે ઝોરી ઓઢનીયાં;
રસીકપ્રીતમ પીયા કેસે ભીંજાઊં; ઓઢલે કાલી કામરીયાં.-હોરી૦

કેદારો—હોરી.

હોરી—૧.

તુમ ખેલો પીયા સંગ હો હોરી રે;
અબીર ગુલાલ ઉડાએ.—તુમ૦
ચૂવા ચંદન અત્તર અરગજા;
ડફ મૃદંગકી ધુંકાર ગાએ.—તુમ૦

કાનરા—હોરી.

હોરી—૧.

સાંવરોને બનસી બજાઇરે,
મેં તો સુધ બુધ બીસરી.—સાંવરેને૦
સુનત બાંસરી સુધ સબ બીસરી,
ભુલ ગઇ અંગીયાં હમારી,
કહો સખી કાંહાં બેરન બનસી,
દેખું તો લૈંગી છીનાઇ.—સાંવરેને૦

ધનાશ્રી—હોરી.

હોરી—૧.

હોરી ખેલન નહીં આય નંદલાલા
કવન નવલ ત્રીયા તુમ બીરમાય.—ટેક.
રજની અનંત કહાં જાગે મોહના,
રહસર હસગર લાય.—કવન નવલ૦
મુકતા હાર ચુએૈં કર કંગના,
અદ્ધર તંબોલ ખવાય.—કવન નવલ૦
રસીક રાય મીર્ગલોચના,
ફગુવા દીએ મનભાય.—કવન નવલ૦

આશાવરી—હોરી.

હોરી—૧.

હેરી મેં ગોકુલ ધુમ મચાઇ, પીયા બદેસ મેં પાઇ,
અકેલી બીરહન આન સતાઇ.–હેરી મેં૦
સહી ન જાત જેસે ઉનકે બેરી કરત ચઢાઇ,
બોલ બોલ બાન જમ લાગત તનમે બીંદત આઇ.–મેં પાઇ૦
કોક કોક ડર પાવની લાગત, જીયામે હુક બડાઈ,
બીતો બસંત ફાગ રૂત આઈ, કામ કેલ અદકાયન,
બેગી સુદ સદારંગ દુઃખ દીનો સુખદાયન.–મેં પાઈ.–અકેલી૦

હોરી—૨.

બહોત સેહી તોરી અબ ના સહુંગી,
એક કહોગે તો મેં લાખ કહુંગી—ટેક.
ચેંન કરો તુમ અઓરોંકે સંગ,
મેં નહી તુમારે સંગ રહુંગી—એક૦
દેખ મેં પ્રીત તુમારી જુઠી,
અબ ના રહવું જીસે છહુંગી—એક૦

કાહે તું મોસે અંખ્યાં ચોરાવત,
સનમુખ તોરે મેં આપી ન હુંગી—એક૦

જા રૂત પુકે જીયરા મોરા,
રો રો મેં ગંગા પાર બહુંગી—એક૦

જાઓ બદેસ સતાયકે હમકુ,
અબતો ના કણુ પત્રાં લીખુંગી—એક૦

દોઉ કર જોરી તુરાબકે આગે,
ગુરૂકી દયાં બીન કૈસી તરંગી—એક૦

હોરી—૩.

ગોરસ ચાહો તો પીયો મેરે પ્યારે,
જો રસ ચાહત સો રસ નહી હેં;
કહા બરજોરી મહીયારી લુટોગે,
હોરી ભઇ તો કા ઇતની અનૈયાં.—ટેક.

ઈતઉત દેખત નેન નચાવત,
અચરા એંચત ભાડત બૈયાં,
તીહારે જીયાકી જ્યાંની મેં જાની,
જાને દો મોપેં હેરત હું પૈયાં.—ગોરસ૦

દુરીજન ગુરૂજનકો ડર મોકોં,
ભઇ હેં અબેર લેરંગી મૈયાં;
હાંહાં હા એ કયા છુવો મત મોકોં,
બાત ન આછી એ કુવર કનૈયાં.—ગોરસ૦

પરસત અંગ અનંગ ઉદે ભયો,
વહ કહ દેતહેં નેમ બધૈયાં;
દયા પ્રભુ સંત બૃંદાબન ખેલે દુહુ,
રસ બસ ભયે કદમકી છૈયાં.—ગોરસ૦

કાફી—હોરી.

હોરી—૧.

બીદ્રાંબન ચંદ ખેલે ફાગ,
અનુ રાગ ભરે મોરલી અધેક;
છબ છાજે કોટ મારતે.—ટેક.
આઇ બ્રીજ ગોરી ઝોરી ભરે હેં ગુલાબકી,
પ્રેમ રંગ બોરી માનો તોરી એક ડારતે.—છબ•
પીચકારી લે લે આઇ, પીયકે સનમુખ ધાંઈ,
ટકટક મારત, રહી ન સમારતે.—છબ૦
અતર અરગજા છીડકત, ગુલાબકો પ્રભુ મધુસુજાન,
જાન અતસુખ મારતે.—છબ૦

હોરી—૨.

અબહું કાહા કરોરી,
કેસે રહે કુલકાન યા બ્રીજમે માઈ.—ટેક•
એક જોબન મદ છકયોહી રેહત,
દુજે નીડર કરનકુ હોરી આઈ.—કેસે૦
નયે જોબન સુંદર નારી પનકો,
પકર કરત મન ભાઈ— કેસે૦
ગુલાબકો પ્રભુય મનોહર,
માધોરસકી ધુમ મચાઈ.— કેસે૦

હોરી—૩.

ખેલત હએ હોરી સખીયાં ફાગનમાં,
હમરી તો હએ આસ મનહીકી મનમાં. ખેલત.
બીન કનહીયાંકી હુંરી ભએ ગોપી,
ઉછલત રંગ હએ મોરે જોબનમાં. ખેલત.
સખરી મોરે સંગ ખેલે જો હોરી, ખેલત.
અતરાઇ જાનું મેં વોહી મોહનમાં.

અબીર ગુલાલ ઉડાવત હએ સખીયાં,
ખાક ઉડત હએ હમરે બદનમાં. ખેલત.
રૈનકકી ગાવતહું મએ જો હોરી,
ફુએલ રહ્યો તુર બન ઓર ચમનમાં. ખેલત.

હોરી—૫.

અબ જગ કૈસે સોએ રહી, હેરી જગ કૈસે સો રહી,
હેરી આલી મીન ખંજની અદક બૃખ બેની.—કૈસે૦
અલખ ઉલટ ઉનમાલ ધુનમાલ કુંદનકે લકડે પડેરી,
રાધા ચત્ર ધુન અબ દેખ બીજ હોરી હો રહીરી.-અબ જગ૦

હોરી—૬.

કાએ સતુમ પીચકારી મારી૦—કાએ,
ભર પીચકારી હમપર મારી,
ભીંજ ગઈ સબ સારી;
બીજકી સખી સબ હારી હસત હએ,
એસો તું ભયો અનારી,
પીઆ કુછ લોને બીચારી૦—કાએ.

હોરી—૭.

લાજ રખલે શ્યામ હમારી, મે ચેરી હું તેહારી,
જરા દે સમજ કર ગારી.—લાજ૦
અબીર ગુલાલ ન મોહપર ડારો, ન મારો પીચકારી,
આધી દેહ સબ દેખ પડેગી, સારી ભીજાવો ન સારી,
કહેગે લોક મતવારી.—લાજ૦
તુંમ ચાતુર હોલીકે ખેલૈઆં, હમ ડરપોક અનાડી,
તાક ઝાંખ લગા મનમોહન, જાઉં તોરે બલહારી,
ન કર મોહે જાનસે યારી.—લાજ૦
લાખ કહી તુમ એક ન માની, વીનતી કરકે હારી
બાહ ધરી શ્યામ તોસે જાકે, કહું હકીકત સારી,
કાંહાં જાવેગો ગીરધારી.—લાજ.

હોરી—૮.

નૈના મોરે સાંવરે સલોનેસે લાગે,
નૈના મોહે ઘડી પલ નાંહી પરત ચયેન.—નૈના.
જાવરે સખી કોઈ પીયા બોલાવો,
તપત પ્યાસ મોરે જીઆકી બુજાવો,
ઇતનોરે ગુન સખી માનું તેહારો,
અબકો ફાગ પીઆ આવે હમારો,
ફીરબી સુનો બંસરીકી બેના.—મોરે.
પીયાકે દરદમે પરીજાત પીરી,
કીસે કહું મોરી માનો સખીરી,
બીજકે બૈદકો બેગી બોલાવો,
બઇઆં પકડ મોરી નાડી દેખાવો,
ફીરબી લાગે નૈનોસે સેના.—મોરે.

હોરી—૯.

જી ન જાઓરે આજ ગોરી પનીઆં ભરન, થારો મગમે
કાહન એકએક તો મારત પીચકારી તકતક.—જી ન૦
સીસ ધુમન લાગે પએર કાપન લાગે,
છતીઆં કરન લાગી નાડી ધકધક.—જી ન૦

હોરી—૧૦.

નારી બડી તોને વારી, રે બીજ નારી૦
તોનાબી મારા ગારીબી દીની,
કીની ફજેતી હમારી;
રે લાલ ખેલત હોરી.—બીજ નારી૦

હોરી—૧૧.

કોઇ એસા કરોરે પીયાકા દીલ લચાય૦—કોઇ૦
જંત્ર મંત્ર જાદુઇ તોના,
લાખ જતન કર હારી;
નવ લાખ તાવીજ રખી છતીઅનપે,
એક ન હુઈ કારી૦—સખીરી૦

બીજકી સખી સબ ખેલે જો હોરી,
મેં બેરન દુખીયારી;
મેરે બદનપર બુંદ નહીં હે,
એહી દુઃખ મોહે ભારી.—સખીરી૦

હોરી—૧૨.

મોહે સાંવરેને ગારી દઈ, એ દઈ,
મેંને કચ્છુ ન કહીરી૦ મોહે૦
ઈત મથુરા ઉત ગોકુલ નગરી,
બીચમે જમના બહીરી૦ મેંને૦
આપ તો શેઆને પાર ઉતર ગએ,
મેં તો તકતીકી તકતી રહીરી૦ મેંને૦
દોડકે પકડું તો પકડા ન જાવે,
અંધારા દેખ મેં ડરીરી૦—મેંને૦
મનકી દૈયા કચ્છુ કહે ના સકત હૈં,
મેરે દીલકી દીલમેં ઠરીરી૦ મેંને૦

હોરી—૧૩.

કેસરકા જામ ભરદે,
નજરૂકે બસૈયાં. કેસરકા૦
ફુલ સરાદકી રાહા બીકટ હય,
ઓર ગુન હારી દૈયાં,
અબકે પાર ઉતારો અલીજી,
તુમકુ નબીકી દુવૈયાં૦ નજરૂકે૦
તુમારી કમર ઝુલ્ફે કારજ સોહે,
તુમ દુલદુલકે ચઢૈયાં,
અહેમદ તોરી આસ કરત હયે,
કારી કામરીવાલે કનૈયાં૦ નજરૂકે૦

હોરી—૧૪.

પીચકારન મારત હોરી દેયાં,
એતો આય દગા દેકે નંદકો લાલા૦ પીચકારન૦
નીકે રહો ઘરસે નીકસો,
નગરમે નજર લગૈયાં;
રૂપ સ્વરૂપ રંગ સબનકો,
મોહનકી ચીત્રબનમે તુનૈયાં૦ પીચકારન૦

હોરી—૧૫.

ફગુવા માગન આયોરી, મેરા બાલા કાહાન મોસુ. ॥ ટેક ॥
અબીર ગુલાલ, કેસર રંગ લેકે ઉમડ ઘુમડ રંગ છાંયોરી.—ફગુવા૦
ગોઆલ બાલ સબ સખી સંગ લે હોરી રાગ જમાયોરી.—ફગુવા૦
કૃષ્ણાનંદ મેં રંગ રંગે હે ફગુવા લીએ મન ભાયોરી.—ફગુવા૦

હોરી—૧૬.

હો બ્રજ રંગ મચયોરી, આજ સબ ખેલે હોરી.—હો૦
ગોઆળ બાળ સબ હીલ મીળ આયે, કેસર રંગ ભરોરી,
અબીર ગુલાલસે ધુમ મચી હે, બાદલ લાલ ભયોરી.
અંગ ઉમંગ બઢયોરી, હો બ્રજ રંગ મચ્યોરી.—હો૦

હોરી—૧૭.

હો રાધા સંગ ખેલે હોરી, સખી મીલ દેખે બહોરી.—ટેક.
નંદ ગામકી સખીઆં કહત હૈ સબ મીલ ખેલે હોરી,
રાધા બીહારીસે રંગ મચાવત હમ કા પાપ કરોરી,
ચલો સબ ખેલે હોરી.—હો રાધા સંગ૦

હોરી—૧૮.

મેં કોન જતનસેં ખેલું,
મોરે પીઆકે જીઆમે પડોરે ગાંઠ.—મેં કોન૦

બીંદરારે બનકી બનબન આઈ,
મેં બેઠી રંગ ગોલું,
અબકો ફાગ પીઆ માનત નહી;
નગર નગર પીયા બોલું.—મેં કાન૦

હોરી—૧૯.

આજ હોરીકો રંગ ન પૂછો ધૂમ મચી સખી બીંદ્રારે બનમેં.
શ્યામ બીહારી ચતર ખીલારી, ખેલ રહ્યો હે સખીયનમેં,
હાથ લીયે પીચકારી ફીરત હે, અબીર ગુલાલ ભરે દાવનમેં.
કેસે સખી કોઈ નીકસે મંદીરસેં, ધીટ લંગરવા ઠાડો હે અંગનમે,
રંગસેં સબ ભીજ ગઈ ધરતી, ફીસલત પાંવ ચલત કુંજનમે.
નેક નીહારે તાક તાકકે મારે, ડાગ લગાવે ઉજરે બસનમે.
મોકું સખી કહાં ઢૂંડત પાવે, મેં તો છુપી હૈં તુરાવકે મનમેં.

હોરી—૨૦.

યા બ્રીજમે હોરી ખેલે કાંમીની
માથે તીલક ઓર ચમકે દાંમીની.—યા બ્રીજમે૦
જીનકે પીયા પરદેસ ગવન કીન્હો,
કૌન દેસ પીયા છાંઈ છાંવીની.—માથે૦ યા બ્રીજમે૦

હોરી—૨૧.

ચોસર કયું ન ખેલે, પીયાકે સંગ એરી નાર,
ઇસ અવસરકે કછુ સાર ન જાના, એ દીન હએ તીન ચાર.
ચોસર કયું ન ખેલે.—૧
જો જીતે સો પીયાકુ જીતે, જો હારે સો રહે પીયા લાર,
તેરી તો સભી તરાંહ જીતહી જીત હૈ, મત કર સોંચ બીચાર.
ચોસર કયું ન ખેલે.—૨
સાત પાંચકી કચ્ચી પક્કી, બાંતોસે હોવત હે હાર,
દાવ રખે સુરંગ હએ વહાંકો, ઓ જીતે સો સો બાર.
ચોસર કયું ન ખેલે.—૩

અબ તો અરીયા બંદ ચલે હો, કર રહે ધાંધલ ધમાર,
જબ છક્કે છુટ જાવેંગે તેરે, તબ ક્યા કરેંગી ખેલાર.
ચોસર કયું ન ખેલે.—૪

આઠ જામ ઉનકી સુદ્ધઈ રાખો, એ જો ખોલે દસ દ્વાર.
નવ બીન્દ બારા સીદ્ધ હોવે, તબહીં તુ ઉનકું સમાર.
ચોસર કયું ન ખેલે.—૫.

ગ્રીષ્મ રૂતમે પ્યાસ બુજાવો, દસકુ લગાવો તુમ બાર,
તેરા ભલા ઘસીમે હુએ પ્યારી, કામકી લે નરદ માર,
ચોસર કયું ન ખેલે.—૬

દસ હુએ દ્વારે, પાંચ તીત હુએ, ઇન પંદ્રોકુ નેહાર,
ચૌદા ભવન તબહી ખોલે તુઝકો, જો તું તજે અહંકાર.
ચોસર કયું ન ખેલે.—૭

અબ તો દોરંગસે એક રંગ હો જ્ન, ઔર ન કર તકરાર,
જાકો સોલે સત્રે પીયા હે, ઔર કરે પીયા પયાર.
ચોસર કયું ન ખેલે.—૮

બારા હુએ બાટ અઠારે હુએ પેંડે, ઔર ચાલે હુએ હજાર,
તું ચલે ગુરૂકી બતાઇ ચાલે, હયાંહી તે ઉતરેંગી પાર.
ચોસર કયું ન ખેલે.—૯

ઘડી ઘડી પલ પલ છીન છીન નીસ દીન પીરી પીરી પોકાર.
લાલ હરીસુ જો મીલા ચાહે, સાંમ મુરત ચીત્ત ધાર.
ચોસર કયું ત ખેલે.—૧૦

હોરી—૨૨.

પીયા નહી આયે દુજી હોરી આઈ—ટેક.

પીયાબીન ડફ બાજે સો દુખ લાગે, રાગ ફાગ સબ આગ લગાઈ. ૧
આંબો મોહોરયો કેસર ખીલી, ફાગનકો રત સબ બન આઈ. ૨
લીખલીખ પતીઆં પીયા પર ભેજી, બાંચત નેનાં નીર બેહાઈ. ૩

હોરી—૨૩.

સાંવરે મત મારો પીચકારી, બાવરે.—ટેક.
મત મારો મરજાદાસેં રહેયો, મેં હોં કનીયા કુંવારી;
તુમ હો નીરલજ, મેં નૈ ઐસી, મુખસેં દૈંગી ગારી;
ફજેતી હોયંગી તીહારી—સાંવરે૦
પરનારીકો પલ્લવ પકર્યો, મોહન લીયો મત બીચારી;
માત પીતા તોરે વૃદ્ધ ભયે હે, રાજ કંસકો ભારી;
કહું એ સબ બીસ્તારી—સાંવરે૦
ઐસી હોંસ હોવે જો મનમે, પરણો નય ઉત્તમ નારી;
જાકે પઠાવો જસોદા ઘરકો, હજી હોં મૈં બાલકુંવારી;
ઢુંડત વર માત હમારી—સાંવરરે૦
એંચ લઈ મોરી નવલ ચુંદર, જીવન જોરસેં ફારી;
સુરદાસ પ્રભુ અબ કહાં જૈયે, આન મીલી બ્રાંજનારી,
પીતામ્બર લીનો ઉતારી.—સાંવરે૦

હોરી—૨૪.

સાંવરો અજહુ નહી આયો, નેનન જરનાજર લે આયો.—ટેક.
બ્રીજ બનીતાકો સંગ છાંડકે, મધુબન જાય બસાયો,
દાસી કરી પટરાની જાયકે ગોપીનાથકો નામ લજાયો;
કંથ કુંબજાકો કહાયો.—સાંવરો૦
લીખ લીખ પત્યાં છત્યાં જલતહે, ઉધોજી બીસ્તી પઠાયો,
કહો જો કહુ ઐસો મીત્ર બીશ્વાસી કો દાસીસો નેહ લગાયો;
હમે બીખ ઘોટ પીવાયો.—સાંવરો૦
ક્રૂર અક્રૂર કહાસુરે આયો, ઘર ઘર હોરી જગાયો,
એક તો હોરી જલત છત્યનમેં, સપનેમેં સુખ નહી પાયો;
ફેર બેરી ફાગુન આયો.—સાંવરો૦
આંગેસું મોરી છીન લી ચુંદરયાં જીવન જોર જનાયો,
સુરદાસ પ્રભુ અબલાકી બીનતી આખર આહીરકો જાયો;
જલેપર લોન લગાયો.—સાંવરો૦

હોરી—૨૫.

આજ બ્રીજમે ગોરી હસાઈ, અમ્રામૃત લે લે છકાઈ.—ટેક.
અત્તર અરગજા કુંદ, કેસર ઘન બરસાઈ,
સખી સબ લીયે પ્રેમસુ, રાગ હોરી ગજાઈ.—આજ૦
નેનન દે કે ફગવા મચાઈ, મન ઉમંગ ઝબકાઈ,
રૂસ્તમ પીયા પ્રેમ હોરીમે, ગોરી સંગ છબ છુપાઈ.—આજ૦

હોરી—૨૬.

આજ ફાગનકી નેહ બંધાઈ,
બીદ્રાબન ગુલાલસે રંગાઈ.—ટેક૦

નેનન સેનન અરગજા ફેંકત, માન મોડસે મન મચાઈ.—આજ૦
આવ ભાવ અબીર પ્રેમકે બન બન બહાર રીઝાઈ.—આજ૦
બીન બજાવત ખેલ ભેદકે, જુગ જુગ તન તરકાઈ.—આજ૦
મુખ ચંદનીકો રસીક રંગીલે, પીચકારી કામ કેસર કનાઈ.—આ૦
ફાગન ફાલી ખેલત ફાગસે, રૂસ્તમ પ્રેમ ગત યાંહી લજાઈ-આજ૦

હોરી—૨૭.

નાર ગારી દે ગાવે માહી, હોહો હોરી આયેજી—ટેક.
સાંજ ભયી કાજર લે આઈ, પકર મોહનજુકી અંખ્યા અંજાઇ.૧
મન મોહન બાંસુર બજાઇ, શ્રવન સુનત સખીયાં ઉઠ ધાઇ.૨
ધોંધીકે પ્રભુ જબ છુટેંગે, ફગવા દેંગી કુવર કનાઇ. ૩

હોરી—૨૮.

હોરી ખેલે હે આજ નંદ નંદન, બ્રખભાન સનદન—ટેક.
એક ગાવત એક મૃદંગ બજાવત, એક નાચત દે દે તાલ માન.
અબીર ગુલાલ ઉરાવત જોરે, બ્રીજ કુંજન ધુમ મચાય તુફાન.
હઇઆતકે પ્રભુકી છબ ન્યારી, જાત વારવાર સંભાર મોહે પ્રાન.

હોરી—૨૯.

એ દેખોરી નંદલાલકી હોરી—ટેક.

અતી ઉમંદ મીરદંગ બજાવત, ધુમકત નોબત નચોરી,
બીન ડફ ચંગ ઝાંઝ સુરમંડલ, વામે બાજત તાલ ટકોરી;
સુંદર ગત નાચત ગોરી.—એ દેખોરી૦

કાહુકે સીરપે સુરંગ ચુંદરીઆ; કાહુ કેસરીઆં સારી,
કાહુ સંગાર કર સાજ બસંતકો, ગજ મોતીઅન છાબ ભરોરી;
બધાય લીનો ગીરધારી.—એ દેખોરી૦

કર કુમ કુમ કનચન પીચકારી, લે લે સનમુખ ડોરી,
પ્રમાનંદ રૂપ રસ ભીને, આનંદ ઉરન ધરોરી;
અદભુત ભાગ મચ્ચોરી—એ દેખોરી૦

છલબલ કરત ફીરત મોહન, નીપટ અંગ કંચુકી ફારી,
કર કગન ચુરીઆં મોતનકી; બેસર તુટ પરોરી;
કીની હે કીશન બરજોરી.—એ દેખોરી૦

ઢીટ લંગરવા કાહુકી ન માને, ન ગીનત બેરાની નારી,
ઝપટ જપટ કર છતીયાં છુપાય, બેની છુટ પરોરી;
માનો નાગણુ લપટયોરી.—એ દેખોરી૦

ભરભર થાલ ગુલાલ અબીરકી; કેસર માટ ભરોરી,
લરજ ગરજ રંગ છાંયો બાદલપે, હો ગઇ અતી ધનઘોરી
માનો મેઘા બરસ્યોરી.—એ દેખોરી૦

ધન બીંદ્રાબન ધન શ્રી ગોકુલ, જ્યાં જ્યાં ફાગ ભયોરી,
સરસ રસ રંગ છીરકો બીજપે, વારૂ બૈકુંઠકી રોરી;
જીને એ બસંત રચ્ચોરી.—એ દેખોરી૦

દાસ કહે ધર હર પીચકારી, હરહી રંગ ભરોરી,
ચરણુ ચીતરંગ છીરકો શ્રન જાયે, ભુલચુક બક્ષ્યોરી;
ભગતપે કૃપા કરયોરી.—એ દેખોરી૦

હોરી—૩૦.

અબ ચાહત રસકી ચોરી, લાલા, તુમ કેસે ખેલે હોરી,
બારબાર અચરા ગયે એંચત, લટપટ ગલે બલજોરી.—લાલા.
જમુના તટ મોયે પાયી અકેલી, કોઉ નહી બીજકી ગોરી;
બાંહ પકર મોરી ચુરીયાં ફોરી, મન માને ઝક જોરી.—લાલા.

પીચકારન માર રંગમે ભીંગોઇ, મોતીઅનકી હે લટ તોરી;
અતર ગુલાબ ચુનરયાં ચુપ રહે, અંગીયાં રહે ગઇ કોરી —આજ.
તુમ હો નંદ આહીરકે ઘોટા, જીન સમજો કછુ અઓરી,
મેરોં દાવ આજકો લછમન તો ખીખભાનકી છોરી.—આજ.

હોરી—૩૧.

તેરી રચના મોહન જગ સારી,
તેરી સોહેનીસે મોહી સબ જગ.—ટેક.

હરાં ઘેરાઈ પૃથ્વી બનાઈ, ધન તારેસે હે છત્રધારી,
સુર સસી એક ખેલ દીપાયો, મનુ પસુ પંખી અવતારી;
ઉપજાઈ ઉપજ ઉજયારી.—તેરી રચના•

એક અકેલે આપઈ પહેલે, એક આપઈ અમર સરદારી,
રેહવેં સદા અકેલે આપઈ, આપઈ કરામત કીની હે ભારી;
સબરંગ ઉમંગ આનંદકારી.—તેરી રચના•

ભારી ચતુરાઈ તેહારી સબમામે, કરામત પરખી જાય કયાંરી,
પ્રેમ ધર્મ કર્મ ત્રૈ સ્થંભહારી, ઝુલકે તેહારી બલીહારી;
સબસાર સુસાર સંસારી.—તેરી રચના•

મરમ ભરમ કર આપહી રખીયો, આપહી બલ, દુજી નાહારી,
રૂસ્તમ મોહન પૃથ્વીપતી કર સવઈ કબજ મુગટધારી.
સ્વર્ગ ધન મૃત્યુ પાતાલી.—તેરી રચના•

હોરી—૩૨.

કાએકુ બોલાવન બેન બજાઈ?
જબ ના ખેલે ફાગ ગીરધારી—ટેક.

સુની જબ બેન તેહારી,
તબ ઝાલ ઉઠી અંગ સારી;
સુદ્ધ બુદ્ધ સબી હમ હારી,
રહી કચુ ન ભાન બીન બેહારી;
અબ ઐસી હોરી ખેલે ખેલારી.—કાએકુ•

મોએકુ તેહારી સુરત હે પ્યારી,
કોઉ ના દુજી ચાહી યારી,
નેનન બસત હે તુંઈ પીચકારી,
જીયા ચાહત હે તુંઇ મોરારી;
ઉનનકુ ન મારીએ એસી કટારી.—કાએકુ૦
જાન પરી તેહારી પ્રેમ બલહારી,
મોએ આસ એઈ જો ભારી;
પુરન કરો રૂસ્તમ મોર મુગટ ધારી,
સબ કાજ કરન જગત છત્રધારી;
તુમ હો જાએ ફાગસે પ્યારી.—કાએકુ૦

હોરી—૩૩.

એ દીન ચાર ઉમંગ જગ સારે, ફાગન ખીલીહે કનચન૦ ટેક.
ગગન સુર ચંદ સબ તારે, પાતાળ ષેસનાગ કામી નાગન
ઝાંઝ બજાય મોહ મૃદંગ, ભુ ખેલે કુમકુમ કેસર કુંજન
અતર સુગંધ ગુલાલ રૂસ્તમ પવન.—ફાગન ખીલી૦

હોરી—૩૪.

ફાગનકે દીન ઉધાર, સખીરી, પ્યારે,
પીયા માગે ના દે જાય.—ટેક.
માણેક ના દેવે, મોતી ના દેવે કોન દેવે ઉનકુ તન સાર.—સખી૦
પીયાજીકી આસ છાંડ સોઇ હે સેજ જોબન શૃંગાર.—ફાગન૦
ઓ સખીઓકી ફાગન ન્યારી ! કા કીની મૈં ચોરી તેહારી.—સખી૦
કેસર સુગંદ રૂસ્તમ પ્યારી અબકી ફાગન ઉડે જયું જવાલ.—ફા૦

હોરી—૩૫.

આ બ્રજમે હર હોરી મચાઇ, મુરલીઆંમે ફાગ સુનાઇ.—આ૦
ઇધરસે નીકસી ચતર રાધેકા, ઉથસે કુંવર કનાઇ, ખેલત
મીલ જુલ ફાગ પરસપર, સોભા બરની ના જાઇ, ધરધર
બજત બધાઇ.—આ બ્રજમે હર૦

રાધાને શાંન દીઓ સખીઅનસુ, સબ સખી ઉઠ મીલકે ધાઇ, પકડોરે પકડો શામ સુંદરકુ, અબ કાંહાં ગઇ ચતુરાઇ, કાંહાં ગયે તેરે નંદ બાબાજી, કાંહાં તેરી જસોમતી માઇ, તેરેકુ ના લેત છોડાઇ.—આ બ્રજમે હર૦

મોરલી પીતાંબર છીન લીઓહે, સીરપર ચુંદર ઓઢાઇ, બેદી ભાલ નેન બીચ કજરા, નથ બેસર પેહેરાઇ, ચાનોની કીનાર બનાઇ.—આ બ્રજમે હર૦

સુર કેહ મોએ એઇ અંદેશો, ઓછબ બીસરત નાહી, તુમ ચરન મોએ જુગ જુગ રાખો, મેહર કરો કનાઇ.—આ બ્રજ૦

હોરી—૩૬.

સાંવરેસે કહીઓ મોરી, કહીઓ મોરી સુનઇઓ હોરી.—સાં૦
સીસ નમાએ ચરન ગએ લીનો કરૂં બીનંતી કર જોરી, અએસી ચુક કાંહાં પરી મુસે, પ્રીત પાછલી તોરી, સુદ્ધહું ના રહી મોરી.—સાંવરેસે૦

ભુખન બસન સબી હમ છાંડો, ખાન પાંન બીસરોરી, ભભુક લગાએ જોગન બન બેઠી, તેરોરી ધેઆન ધરોરી, બેગ ફીરી ના આયો કીસોરી.—સાંવરો૦

હોરી—૩૭.

સાંવરો હજહુ નહી આયો, દ્રીગન દ્રીગન જર નાજર લાયો.—સાંવરો૦

લીખ પતીઆં છતીઆં ભર આઇ, ઉધો બીસતી પધાયો, ઉનકુ દોશ કા હમ દીજે, દાસીને ચીત ચોરાયો, ગુરૂખવાને ગુરૂર પીલાયો.—સાંવરો૦

બીજ બનસીકો સંગ છાંડકે, મધુબન જાકે બસાયો, દાસી કરી પટરાણી જાકે, ગોપીનાથકો નામ લજાયો, કંથ કુબજાકો કાહાયો.—સાંવરો૦

આ કરૂર કુવર કાંહસે આયો, ઘર ઘર હોરી જગાયો, એક હોરી મેરે જીઆમે જલત હએ, સપનેમે સુખ નહી પાયો, ફીરકે ફાગણ આયો.—સાંવરો૦

બેદરદી મોરા દરદ ન જાનયો, કામકો જોર પુર ધાયો, સુરશામ બીનંતી કરત હએ, મોહન મનકો ભાયો, જલી પેલુ ન લગાયો.—સાંવરો૦

હોરી—૩૮.

હીંદમે કેસો ફાગ મચોરી; જોરાજોરી.—હીંદમે૦

ગોલનકે કુમ કુમ બનાએ, તોપનકી પીચકારી,
સીનેપે ખાઇ દઇ મુખપર, અએસી તક તક મારી,
શોહોર દુનીઆંમે મચોરી.—હીંદમે૦

તક ખુંનોકા રંગ બનાયા, સુરમા રણુહીમે જુંજોરી,
ઉલટપુલટ ફોજાં આઇ દીલ્હી, કેઆ ખુબ ગુલાલ ઉરોરી;
શોહોર દુનીઆંમે મચોરી.—હીંદમે૦

ચઉદકા શાલ મહીના જેઠકા, મીરત ગેન પરેરી,
ગંગાદીન યાહુદીન મીલકે, તખતકો નાશ કીઓરી;
પાપ રઇઅતકો લીઓરી.—હીંદમે૦

હીંદકા તખતા ગુલશન બના થા, ખીલ રહી બાગબારી,
કરમ હીનવા ધણીકે નીકસે, લુટ ગઇ બાગબાઆરી.
કાંહાં હયે વો ફુલ ફીઆરી.—હીંદમે૦

હોરી—૩૯.

કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ—ટેક.

રાસ જંગ ઇંગરેજાને ભારી, અફગાનીસતાનમે રચાઇ,
દારૂગોલા ગુલાલ રંગ ધનધોરી, તોપોંકી પીચકારી લગાઇ;
કોટ કોટ આતશ બરસાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ૦

ઉડત ગોલીઆં, બાધુર છતીઆં, સારી જંગ ધુનમે બીંધાઇ,
પોલાદોંકી શમશેર મયાનસે નીકસકે, અંગ અંગ નુર ઝલકાઇ;
બર ફોજોંકે સરપે ધાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ૦

મીર યાકુબને મોહબત સારી, ઔર ગુમાય જોર ચતુરાઇ,
કીસીને કેહ દીયા દગાકે અબીરમે, વાહમ લા ઝંજીર પહેનાઇ;
કપટકી ચદર તન ઓધાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ૦

બરશા નહીં સલતનતમે ખેલે, મુખસે હે મુખ રંગ ફીકાઇ,
ક્યોંકે બસંતમે કાલા રંગ સબ, ફ્રજેતી હુઇ ક્રેટ ઉરાઇ;
અબકી બીકટ ઔર હે બલજાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ૦

મહમદજાન ઔર અબદુલરેહમાન, ઔર હજારાને જીત ફેલાઇ,
કંદહાર,કાબુલ ઔર બાલાહીસાર, ઔર ગજની પલમે લી ઝુટાઇ;
એસી બ્રીટીશ બાહદુરને બજાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ૦

મીર બચા ઔર ગાજી ગીલજાઇ, લશકરને કાયમ રખી લરાઇ;
અબકી બાજીમે ધુમ તલવારોંસે, ઔર બંદુકા સારે ચલાઇ;
જંગ નશીએકી હે ઉઠાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ૦

કાહાં ગયે પઠાના, કાહાં ગયે ખેબરાં, કાહાં ગયે તાયફા જદોજાઇ,
જે કુચ થી મોહબત મસતી મુશતાકી, હે સબ ઝાંખી જ્યાઇ;
નામકી હુઇ હે રૂસવાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ૦

'કનજરવેટીવ'ને ઝનુન મચાકે, મીરકી લુટી હે ઠકરાઇ,
'લીબરલ'કી હાકમી ચાલુ હોનેસે, એ જગરા ડાલેંગે દબાઇ;
ઐસી ઉમીદમે રૂસ્તમી હરખાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ૦

પીલુ—હોરી.

હોરી—૧.

સોઊં ન સોને ન દઊંગી કનઇઆ
ફ્રગવા દેઊંગી જગાએ જગાએ.—સોઊં.

અબકે ફ્રાગ પીઆ આવન કીનો
મોરલી મધુર બજાએ બજાએ;
તુમ બીન મોહેકુ કલ ન પરતહે
રાખુંગી ગાએ બજાએ રીઝાએ.—સોઊં.

અબીર ગુલાલકી ભર ભર મુઠી
અતર ગુલાબ મીલાએ મીલાએ;
એક પલકુ પીઆ જાને ન દઊંગી
રાખુંગી ગલે લગાએ લગાએ.—સોઊં.

હોરી—૨.

આયો ફાગણુ માસ
પીયા સંગ ખેલુંગી હોરી.—આયો૦
ડારૂંગી રંગમેં અબ ના ડરૂંગી,
કાયકી લાજ કાયકી ચોરી.—-આયો૦
ચુવા ચંદન અતર અરગજા,
કેસર રંગમે ખુબ ઘોરી —આયો૦
કર સીંગાર સુરજ મુખ ઠાડી,
જપ રહી નામ નંદ કિસોરી.—આયો૦
દુરસેં દેખી મેંતો માધુરી સુરત,
લે પીચકારન સનમુખ દોરી.—આયો૦

હોરી—૩.

છબીલે છેલ ખેલે હોરી, આજ રંગ હએ બીરજમે સબહી ચલોરી.—છબીલે૦

બીંદ્રારે બનકી કુંજ ગલનમે પકડ કાહાન બરજોરી, અબીર ગુલાલ ઓર રંગ ઉડાવત, કોઈ સાંવરી કોઈ ગોરી. આજ—છબીલે૦

બેહાગ—હોરી.

હોરી—૧.

એ હોરી ખેલનકો સખીરી સબકે મનમે ચાયે.—એ૦
બીંદ્રાબનકી કુંજ ગલીનમે, મોહન છુપ છુપ જાયે.—એ૦
બીજકી સખીં સબ બ્યાકુલ ભઇસો, કોઇ શામ સુંદર કુ મીલાયે. એ.
એ ઉલટ ઉમંગ દીન ચાર સખીરી, લાલ બીન કછુ ન સોહાયે. એ૦
એ નેનન બીચ શામ બસત હે, દુજે કોઇ ન સમાયે.—એ૦
અચાનક મીલે પ્રભુ હમસો, તો બરજોરી ગરહુ લગાયે.—એ૦
દાસ કહે શ્યામા તુંઇ હે ખેલારી, ચરણુ કમલ બલ જાયે.—એ૦

હોરી—૨.

કાંહાં પ્રીત મધ પી આએ હો.—કાંહાં૦
સાંવરો ડરત ડગમગ બએન,
પીત પછોરી લકુટ ભુલી ઓર બજાવત બએન.—કાંહાં૦

હોરી—૩.

જમુના જલ સજનીરી કએસે જાઊં.—જમુના૦
સાવરો ઘેરો, જાકે દુરનતે,
આગે પરત ન પાઊં.—જમુના૦

હોરી—૪.

અબ ના જાઊંગી બ્રીજમે, લાલ મએ તો હોરી ખેલનકુ૦
અબીર ગુલાલ છુરાવન ખાતર—મુખ મીદનસે મરોલી૦
લાલ મએ તો હોરી ખેલનકુ૦

હોરી—૫.

હોરીકે દીનનમે મોસું છેલને લાગ લગાઇ૦—હોરીકે૦
તોરાહી તો મન કછુહુ ન જાનું, સાચી કહો બ્રીજ રાજ છેલને લાગ લગાઈ.—હોરીકે૦
આનંદ ગદન પીયા, તુમ હો રંગીલે તુમ ઝીતે હમ હારી, છેલને લાગ લગાઈ.—હોરીકે૦

હોરી—૬.

અબ ના જાઊંગી બીરજમે લાલ મએતો હોરી ખેલન કુ૦
અબીર ગુલાલ છુરાવન ખાતર–મુખ મીદનશે મરોલી.–લાલ૦

કાલીંગડો—હોરી.

હોરી—૧.

રાધે અધર ચુંબન દે હોરીકે દીનનમેં
ઐસી ઘરી ન કબુ સાધે.—રાધે૦
ભરી પીચકારી મૈં ડારૈંગી તુમપર;
રીઝાઊં મુરલીકે નાદે.—રાધે૦

હોરી—૨.

સાંવરા કાન ખેલે તુમસે હોરીરે.—સાંવરા૦
મુરલી બજાવે, રંગ બરસાવે,
સંગ નાચત રાધા ગોરીરે.—સાંવરા૦
તટ જમુના જલ પનીઆ મેં ગઇથી,
બંઇઆં પકર ઝકજોરીરે.—સાંવરા૦
જાય પોકારૂં મેં જસોમતી આગે,
સીર ગગરી મોરી ફોરીરે.—સાંવરા૦
દાસ કહે પ્રભુ અબ કાંહાં જઇએ,
પ્રીત લગાએ કયું તોરીરે.—સાંવરા૦

ખટ—હોરી.

હોરી—૧.

પહીલો અપનો નામ બતાવો,
પીછે પદ હોરીકો ગાવો.—પહીલો૦
જ્ઞાનપણુ સો કરમ જલાવો,
તબ તુમ આપ આપ સમજાવો.—પહીલો૦
ગુરૂ મુખ હોકે મન સમજાવો,
બ્રહ્મ ભજો મહીપન બીસરાવો.—પહીલો૦
માયપુરી પ્રભુસો લેહ લાવો,
ભવ સીંધુ ક્ષનમેં ઉતરે જાવો.—પહીલો૦

ખમાચ—હોરી.

હોરી—૧.

આજ આય દેખોરી સજની,
કીસ છબસે મેરા કાહન ખરોરી.—આજ૦
હાથ લકરીયાં ખાંધ કમરીયાં,
કોઉ જાણે અજાણુ ખરોરી.—આજ૦

માતો ધીત બરજ્જે નહીં માને,
મોરલીકી ટેર સુનાએ ખરોરી.—આજ૦

હોરી—૨.

કૈસે ભરન જાઊં પાણી, સાંવરા મેં કૈસે૦
મોહે બીચ મીલે મધુબનકો.—સાંવરા૦

કુવે જાઊં તો કીચ લગત હે,
જમુના જાઊં પીચકારી;
ગોકુલ જાઊં તો રંગમેં બીનત હું,
એસી ભઇ મતવાલી.—સાંવરા૦

હોરી—૩.

હોરી ખેલત યવન મદમાતી,
સાંવરેને બીન બજાઇ રી.—ટેક.

બ્રીજકી સખી સબ દુર નીકસ ગઇ,
ગોકુલ ધુમ મચાઇ,
રાધ રૂખમન સત ભામા;
કુબજા ખેલ ખેલાઈ;
કનૈયા મોપે રંગ ન ડારો,
મેં આપહી રંગ ડુબાઇ.—સાંવરેને બીન૦

બ્રીજકી સખી સબ બનબન આઇ,
હમહીપે રંગ છંકાઇ,
ભર પીચકારી મુખપે મારી,
ભીંજ ગઇ સારી રંગાઇ,
બ્રીજ રહી બરજ્જે નહી માને,
ઐસે ફાગન ઢીટાઇ;
રસીક છલે બીજ કુંજ બીહારી,
હાહા કર મેં હારી કનાઇ.—સાંવરેને બીન૦

હોરી—૪.

કૈસી લાજ બીન બજે બંસી, સાસ નનદ પાસ મોએ કુ દંસી.—ટેક.
બંસી બજે, છયા પ્રેમ સજે, ફાગ ફુલેલા બજે, નેનન નેહાલજે;
બોલાવના બેહારી મોર મોગટ હંસી.—કૈસી લાજ બીન બજે૦

હોરી—૫.

આજ મેં બીન હોરી ખેલે તુંસે નહી જાઊંગી બનવારી; જો હો સો હો.—આજ૦

રંગબી ડારકે ના પીંડ છાંડુંગી, અબીર ગુલાલસે મુખ ભીજુંગી, એ દોર ધુપ ઓર છીન ઝપટમે, અંગ દુખે ગુલા ચીર ફટે, કરમ ફકે ઇઆ ઘુંઘટ ઉખરે, મેરી લાજ ના રહે હારી; જો હો સો હો.—આજ૦

ઝીંઝોટી—હોરી.

હોરી—૧.

ઐસી ધુમધામસે ખેલ રહે હોરી,
બીંદ્રાબનકી કુંજનમે.—ઐસી૦
ચોર ચોર દેખત વાહુ કારન,
ખેલ રહો સગરી જુગનમે.—ઐસી૦
રાધા જીવ ઠગ એસી લગત હો,
મારો નીલ બીચ કુંડનમે.—ઐસી૦
રંગ ગુલાલ ભીંજે તરનીકે સંગ,
શામ સાંવરેકે સામ એજુ નીકે,
લગત ફુળ ગુંજનમે.—ઐસી૦

હોરી—૨.

ગુલાલ દારી આંખોમે સાંવરા ખટકે, નએણા લટકે, ભમાચ ભટકે.—ગુલાલ દારી૦

કોંસે જવાની, ડારે રંગ સાંવરા રસ જોબન મદ ટપકે.—ગુલાલ દારી૦

હોરી—૩.

દુલહન ચલ તોએ પીયાને બોલાઇ, તું તો બોહોત રહે બાબુલ ઘર.—દુલહન૦

ખેલીઅનકો ખેલ સખીયનમે બોહોત કરી લરકાઇ, છાંડ ચલી દુલહન પીયરકો, માબાપ ઓર ભાઇ.—દુલહન૦

ધ્યાન ધરીસો સરાસપ બાગી, અંત જાંહાંકી ફુલાઇ, ચલી બને અબ રેહેત કાહાં હયે, નેનન નીર બહાઇ.—દુલહન૦

નાહે ધોહે કર બસતર પેહેની, સબહી બનત બનાઇ, સુન સુનકે સબ આયે બીદાકો, કુટુંબકે લોક લુગાઇ.—દુલહન૦

ચાર કહાર ખરે ડોલી લે આએ, સંગ પીરો હાત નાહી, અબ કાંહાં મીલના હોત કાંહાં હયે, ફીર મીલને ના પાઇ.—દુલહન૦

હોરી—૪.

આજ નગરમે હો હોરીરે ખેલત શ્રી બ્રજરાજ લાડલો.—આજ૦

બાજત તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડફ ઓર બંસી ધુન સુની.—આજ૦

હોરી—૫.

બ્રહ્મનીતી જાની ન માની, એસી રીતી પીછાની—ટેક.
નીરલજ હોકર માન ગુમાવત, કૈસી તેરી બુદ્ધ કુબાની;
માનુખ દહે તું પાઇ અમુલી, નાહી સીખ હીતકી માની.—બ્રહ્મ૦
રૂત બસંત બસંત પુજાકી, સુબાસીત બ્રહ્મકી ગાની,
યહ સુચેન બીસરે જો નરમદ, હોયગી તેરી હે હાની.—બ્રહ્મ૦

હોરી—૬.

હોરી ખેલ કીદર તુમ આયે, રસીક સામરે રંગ બીને—ટેક.
ફેંક ગુલાલ અબીરકી ઝોરી, કનક પીચકારી કર લીયે;
પલક પીક અધરનપે અનજન, બીન ગુન રાજત હાર હીયે;
પ્રશોતમ પ્રભુ હમસોં ન છુપાય, હોત કાહા અબ હંસ દીયે—હોરી૦

સોહેની—હોરી.

હોરી—૧.

હેરી જસોદા તુંસે કરૂંગી લડાઇ,
તેરે કુંવરને ધુમ મચાઇ.—હેરી૦
કાઉ કેસરસે મટકીયાં દધકી છીની,
કાઉ કેસરસે મટકીયાં ઢરકાઇ,
બાટ ચાલત મોએ છેરત સાંવરો,
ચાંદ હસે ઓર બીજકી લુગાઇ.—હેરી૦

પરજ—હોરી.

હોરી—૧.

મેં બીરહાદી જલી નનદીયાં તુમ ન જલાઓ.—મેં૦

સુનીયો લોક ઓ સુનીઓ બમના તુમ સુનીયો પંડીત ગ્યાની, હરીલાલજીને મોરી લગન ધરાઇ, માત પીતા દો અપણી ગરજકે, મોરી કદર ન જાની નનદીયાં૦—મેં૦

હોરી—૨.

સુંદર કયું નચીંત બૈઠીરી બાવરી હોરી ખેલનકુ બુલાવે કંથ.—સુંદર૦

સબ સીંગાર સજયો સખીયનને, જબસે આયો જુગમે બસંત, ઐસી ચુક કહા પરી મોસેં, બીસાર ડાર્યો એસો બાલા કંથ.—સુંદર૦

હીંડોલ—હોરી.

હોરી—૧.

ગોલાસો ગુલાલ લાગે આફતસો અબીર લાગે,
કેસરકો રંગ દીખત કાલસો કરોરી હે.
ફુલોં ઓર ફુલેલ સુવા ચંદન અંગાર લાગે,
કેસો કુસુમ ફુલ્યો શોર ચહું ઓરી હે.

બાલમ બીન પીર મેરે હીયેકી હરેગો કોન,
કહે રમતારામ ફાગ આયો ધનઘોરી હે;
કીજે કહા કાજ આલી જોબન અકારત જાત,
પીયા બીન હોલી મોયે ઝેરકી કટોરી હે.

હોરી—૨.

ગાવે વસંત ઋતુ ખેલે ધમાર ડારે અબીર સબ મીલકે નાર.
મૃદંગ ઝાંઝ ડફ કીનરી બજાવત પરત પકડત હે એક તાર.
ચુવા ચંદન અતર લગાવત કુમકુમ મારત હે સંભાર.
પ્રાનપતીંકુ રીઝવત રંગકી પીચકારી તકતકકે માર.

હોરી—૩.

માએરી લાલકી લાલ પગરીયાં ઉપર કાએકુ ડારે ગુલાલ.—માએરી૦

કર કંચન પીચકારી બરબર અબીરનકી સંભાલ.—મા૦

જોગી—હોરી.

હોરી—૧.

અબકો ફાગ મોયે એસોરી આયો
ભોર ભયો પીયા ઘરહુ ન આયો.
તલપ તલપ સારી રેન ગુજારી,
કામ તાપ મેરે તનકું જરાયો.
અબીર ગુલાલ ઝહર સમ લાગત,
રંગનેં મેરો અંગ દહાયો.
પ્રાણજીવન રસ બસ દેખી કહે,
ઉસ ઘેર જાઓ જીનેં રેન રમાયો.

યમાન કલ્યાણ—હોરી.

હોરી—૧.

ખેલત ફાગ લાલ લલના સંગ ધુમ ગચી મીલગતા ધમાર રચી માત.—ખેલત૦

ધન આગેં યા ચીરકો રંગ કેસર ઉન ભરે મુઠ ગુલાલ રચી માત.—ખેલત૦

જંગલો—હોરી.

હોરી—૧.

પ્રોયે પ્રાન બાન રસીયાકે નેન,
કેસે જાઊંરે ધામ કર લગે ન,
કામ પલ પરે ન ચેન.—ટેક.

હોરી ખેલે હીયે હોરી પ્રગટી,
નેહ દરદ ગરદકી યા સલકે સેન.—પ્રોયે૦

મોહની મંત્રસી ગારી બીહારીકી,
રોમ રોમ જાસું લગ્ગો હેં મેન.—પ્રોયે૦

દયાકે પ્રીતમ બીના અલપ કલ્પ સમ,
કેસે કટુંગી સબ ઘોસ રેન.—પ્રોયે૦

દીપચંદી—હોરી.

હોરી—૧.

બાબુલ તોરી નગરયાં છુટી, અબ તો ચલી દેસ બદેસ.—ટેક.
બેરન પીર કઠન હે આન, આસ મીલનકી તુટી—બાબુલ૦
સાસરે જાત હો સંગ પીયાકે, માત પીતાસે રૂઠી—બાબુલ૦
સુન કંત હસત હેં ઇસ રોવત હો, જીસ હુએ મારી કુટી—બાબુલ૦
સાચ મીતર કોઇ ના જગમે, પ્રીત જગતકી જુઠી—બાબુલ૦
સસરેકી લેક તુરાબકુ પુછું, નેહેર સો જો છુટી—બાબુલ૦

બીભાસ—હોરી.

હોરી—૧.

ગંજ સકરકે દવાર હોરી મચ રહી.—ગંજ૦

કુતબાલતકો રંગ બનો હએ, નીજામુદીન ઓલીઆ ખેલાય હોરી.—ગંજ૦

ગ઼ઝલ.

ગ઼ઝલે ઝફ્ર.

ગ઼ઝલ—૧.

સુફીયોંમેં હું ના રીનદોમેં ના મયેખ્વારોમેં હું,
બ્એ બુતોં બંદા ખુદાકા મેં ગુનેહગારોમેં હું.
જો કોઇ લેતા હએ વો બસ ફેર દેતા હએ મુજે,
મેં અજબ યેક જીનસે નાકારા ખરીદદારોમેં હું
ગાલીયાં દો યા નીકલવા દો તુમ અપને બઝમસે,
એક મુદ્દત તગ તુમારે નાઝ બરદારોમેં હું.
ના કોઇ મુનીસે હએ મેરા ના કોઈ હએ ગ઼મગોસાર,
ગ઼મ મેરા મુજકો હએ મેં ગ઼મકે ગ઼મખ્વારોમે હું.
હુકમ ગરવાનેકા દો લેલા ખુદાકે વાસતે,
મેં તુમારે સબ શઇદોમેં નમુદારોંમેં હું.
મેરી મીલકતો મોહબત મેરા મઝહબ ઇશક઼ હએ,
ખાહ હું કાફીરોમેં ખાહ દીલદારોમેં હું.
બ્એ ઝફ્ર તુજસે બતાઊં જો કુછ મેં હું સો હું,
મેં ભી અપને ફખરૂદીંકે કદ્રશ બરદારોમેં હું.

ગ઼ઝલ—૨.

સોબતે ગુલ એક બુલબુલભી કીયા હએ સરદો ગરમ,
આજ કલ સારે ચમનકી કુછ હવા હએ સરદો ગરમ.
હએ જમાનેમેં કભી સરદી કભી ગરમી દીલા,
દેખના કયા કયા ફલક દેખલા રહા હએ સરદો ગરમ.
સરદ મહેરીસે તેરી હમ હો ગયે દીલ સોખતા,
અશકે હસરત આંખસે જું બેહ રહા હએ સરદો ગરમ.
સોઝે દીલ કહેતા હું કયું મેં ભરકે હરદમ આહ સરદ,
ગોહ્તગ઼ુપર મેરે વો હોતા બજાએ સરદો ગરમ.

ક્યા કહું મેં સોજે દીલ આગે તેરે અએ સરદો ગરમ,
યું હીં તુ કેહ બેઠતા હોકર ખફા હએ સરદો ગરમ.
દેખલે ઉસ મહેરવશકી ચાંન્દસી સુરતમેં હમ,
ઉસ લીયે હમને મીજાજ ઉસકા લીખા હએ સરદો ગરમ.
ગાહ આએ સરદ હએ ગાહ નાલે આહે આતશી,
બારે દીલમેં ચલ રહી કયા કયા હવાએ સરદો ગરમ.
સુરતે મોહરી હમસે હએ ઔર ગરમજોશી ગયેરસે,
ખુબહી વોહતો હમેં દેખલા રહા હએ સરદો ગરમ.
દીલમેં અપને સોજસે ગમ હએ લબોંપર આહ સરદ,
મોતાલીબ મેરે લીયે લાજીમ દવા હએ સરદો ગરમ.
એતદાલે તબાઅકો નુસખા મેજરબ હએ જરૂર,
તુમને જો અપની ગજલમેં લીખદીયા હએ સરદો ગરમ.

ગજલ—૩.

જલવા જો ઉસને દેખાયા મેરા જી જાનતા હએ,
ફેર ખુદાઈ નજર આઈ મેરા જી જાનતા હએ.
ઉઠ ગઈ મેરી જબાંસે તો જેહાંકી લેજ્જત,
જો મજા ઇશકમેં પાયા મેરા જી જાનતા હએ.
મૈં ખતાવાર હું ખત કીયું કર લીખું અએ સાહેબ,
જએસા લોગોને સીખાયા મેરા જી જાનતા હએ.
કોન કહેતા હએ તેરે ઇશકસે અનજાન રહા,
જીતે જી તુને જલાયા મેરા જી જાનતા હએ.
અએ જરૂર ઉસ ગુલે ખંદાંકી મહબ્બત તુજકો,
દમબદમ ઉસને સતાયા મેરા જી જાનતા હએ.

ગજલ—૪.

મેરે બાદ કીતનેહી સાલકે યારો કજાને વે નજર આ ગએ,
દીખાકે તેગ અબરૂકી જહલક મુજ ગમજદાકો ડરા ગએ.
ન કીસીકે જુલ્ફોંસે કામ થા ન કીસીકે ગેસુઓ દામ થા,
મુજે ઉનકા ઇશક મુદામ થા મગર અબકે પેચોમેં આ ગએ.

તુમ ઢુંડતે હો એ કીસકા ઘર યાં હએ આશકોંકા નગર,
ઉની બસતીવાલોંકા થા જીગર વો તુમારે જુલ્મ ઉઠા ગએ.
મેરે તનસે સરકો કલમ કીયા મેં ખુશ ઉનોંસે બહોત હુવા,
નહીં ઇસકા કીસુસે કુછ ગીલા જો શરત થી સો મીટા ગએ.
મેરે દીલમેં જીસકા ડર થા ઉસકો સાથ લે તુમ આ મીલા,
બલે ચંગે જીકો જલા ગએ નઇ સરસે આગ લગા ગએ.
મુવે પરભી મુજસે ખફા રહે મેરી લાશકે તંઇ દેખકે,
કંઇ ગાલીયાંભી સુના ગએ કંઇ ઠોકરોંભી લગા ગએ.
કહે જફર અએ મનચારો પઢો ફાતીહા તુમ યાંહાં,
મેરી તુટી કબરકી થી નીશાં ઓભી આકે મીટા ગએ.

રાજલ—૫.

જલાયા આપ હમને જબત કર કર આહે સુજાંકો,
જીગરકો શીનેકો પેહલુકો દીલકો જીસ્મકો જાંકો.
હમેશી કુંજે તનહાઈમેં હમ મુનીસ સમજતે હએ,
અલમકો યાસકો હસરતકો બેતાબીકો હેરમાંકો.
તેરે અનદાંમો રૂથો કદદો જુલ્ફોં ખતસે ખેજલત હએ,
સમનકો અરગવાંકો સરવકો સુમબુલકો રએહાંકો.
જગા કીસ કીસકો હું દીલમે તેરે હાથોંસે અએ કાતીલ,
કટારીકો છુરીકો બાંકકો ખંજરકો પએકાંકો.
તેરે દનદાંનો લબને કર દીયા બેકદર આલમમેં
ગોહરકો લાલકો યાકુતકો હીરેકો મરજાંકો.
લડા કર આંખ ઉસ્સે હમને દુશમન કર લીયા અપના,
નીઘેહકો નાજકો અનદાજકો અબરૂકો મીજગાંકો.
નહીં કુલકુલ હોઆ દેતા હએ શીશા દમદમ સાકી,
સબુકો ખુમકો મયેકો મયેકદેકો મયેપરસતાંકો.
ન હો જબ તુંહી અએ સાકી ભલા ફેર ક્યા કરે કોઈ,
હવાકો અબરેકો ગુલકો ચમનકો સેહને બોસતાંકો.
બનાયા અએ જફર ખાલેકને કબ ઇન્સાંનસે બેહતર,
મલકકો દેવકો જીનકો પરીકો હુરો ગીલમાંકો.

ગઝલ—૬.

ક્યા ક્યા વો હમેં દેખતે હએં ધયાનસે બચેઠે,
હમ પુછતે હએં અશક્ જો દામાંનસે બચેઠે.
કહેતે હએં બુરા સબ હમેં મેહફીલમેં તુમારે,
કુછ કહતે નહીં સુનતે હો તુમ કાનસે બચેઠે.
હાત આયા ન બોસા લબે શીરીંકા તો હમ હાત,
મલતે રહે મીસ્લે મગસ અરમાનમે બચેઠે.
ઝનકો હએં યહ માલુમ કે યાંહાં હમ હએં મુસાફીર,
બેફીકર હએં વો ક્યું સરોસામાનસે બચેઠે.
જુલ્ફેં નહીં ચેહેરેપે વોહ દો માર સીહા હએ,
ઉસ હુસ્નકી દોલતપે નીઘેબાનસે બચેઠે.
જો દીલમે તુમારે હએં વો સબ જાનતે હએં હમ,
હરચંદ હમ જાહેરમેં હએં અનજાનસે બચેઠે.
યે મંઝીલે હસ્તીસે જફર ઉઠ ગયે સબ યાર,
ઔર જો રહે બાકી વો હએં મહેમાનસે બચેઠે.

ગઝલ—૭.

મેરી આંખ બંધ થી જબ તલગ વો નજરમેં નુરે જમાલ થા,
ખોલી આંખ તો ન ખબર રહી વો ખાબ થા કે ખ્યાલ થા.
હમે બીસ્મલ યે બુતે અશવગર ખુશી ઇદકીસી હુઇ મુજે,
ખમે તેગ તેરા જો સામને નજર આયા મીસલે હલાલ થા.
પયે કહો ઇસ તસવ્વુર યારકો કહું ક્યું ન ખંજરે ખુઝસતાં પયે,
કે યે તો દશતે ફીરાક્મેં મુજે રહેનુમાએ વસાલ થા.
મેરે દીલમે થા કે કહુંગા મેં યે જો દીલપે રંજો મલાલ હએ,
વો જો આ ગયા મેરે સામને ન તો રંજો ન મલાલ થા.
વો હએ બેવફા વો હએ પુરજફા વહાં લુત્ફો કયેસા વફા કહાં,
ફકત અપના વહમો ખેયાલ થા યે ખેયાલ અમરે મહાલ થા.
પસે પરદે સુનકે તેરી સીદા તેરા શોકે દીદ જો બડ ગયા,
મુજે ઇજતેરાબ કમાલ થા યે વજદ થા યે હાલ થા.
જફર ઇસસે છુટકે જો જબત કી તો યે જાન હમને કે વાકેઇ,
ફકત એક કએદ ખુદીકી થી ન ફસદ થા ન કોઇ જાલ થા.

ગ઼જ઼લ—૮.

ખીંચકે ક઼ાતીલ જબ તેરી શમશીર આધી રહે ગઈ,
ગ઼મસેં જાને આશક઼ે દીલગીર આધી રહે ગઈ.
કહે ન સકા સારી હક઼ીક઼ત મૈને ઉસકે રૂબરૂ,
હમનશીં આધી હુઇ તક઼સીર આધી રહે ગઈ.
ખીંચતા થા રાતકો ખ઼ાબમેં તસવીરે યાર,
જાગ ઉઠા ખ઼ાબસે તસવીર આધી રહે ગઈ.
બાલ કયા બયેઠા સંવારે આ ગલે લગ જા મેરે,
વસ્લકી શબ અએ બુતે બેપીર આધી રહે ગઈ.
દીલને કી સારી ખ઼રાબી લે ગયા તુજકો જફ઼ર,
વાકે જાનેસે મેરી તઉક઼ીર આધી રહે ગઈ.

ગ઼જ઼લ—૯.

મેરે ક઼ાસીદસે પોંચા મુરગ઼ે દીલ હો નામબર પહેલે,
દીલકી લાકની હએ પોંચાઇ પાસ પીયાકે પાતી,
કૌન ચલે ઉસ ઔખન ઘાટી કીસદી અએસી છાતી.
ઉધર ગુજર વોહી જે જાનસે જાવે ગુજર પહેલે.
ક઼ાસીદ આયા લેકે પાતી જીસમેં મતલબ સારા,
બાંચે કૌન અબ ચલબસા જે આપહી બાંચનહારા,
ખ઼બર આનેસે વહાંકે હો ગએ યાંહાં બેખ઼બર પહેલે.
પ્રેમ નગરકી પેટ લગી હએ દીલ લાએ સબને મારી,
સૌદા બારો સટ ન કીજયો તુ હએ દેખ અનારી,
કે ઇસ સૌદેમે નાદાં સુદ પીછે હએ જરર પહેલે.
કી દી ગુલ કરદી હાંદી સોંચ સમજ પએછાન,
બરી કલાંન મીઠી ગલદી તુ હસતી મત જાન,
કે આખ઼ીર જહીર હએ અગરચે હએ સકર પહેલે.
સોંચ સોંચકે મનમેં અપને નાહક મુરગ રોંદા,
હોના થાસો હોહી ચુકા અબ રોનેસે કી હાંદા,
તુજહે લાજીમ થા અપનાં કામ કરના સોંચકર પહેલે.

મનઝીલ તેરી દુર પડી હુએ ઔર ધાટી તેરે હાત,
કુચતો નેકી કમાકે લેલે અપને સાત,
મુસાફીર ચહીયે અંદેશાએ જાદે સફર પહેલે.
રએન દનામેં લગદી ફ્રદી બેકલ મએડી જાન,
લેકીન જીસદી કારન લગદી ફ્રદી ઓ સનો નાહીં ધયાંન,
ઐલાહી ક્યા હુવાથા વો જો નાલાંમ અસર પહેલે.
ફ્રદ લીયા દીલ ઉસને મેંડા માર હરનદા જાલ,
અબ કબ છુડદા ઇસ ફ્નદેસે છુટના બડા મહાલ.
ફ્સાતા દીબાનમે મઅલુમ યે હોતા અગર પહેલે.
શીયાના નહીં દીવાના હુએ જોહર કુચ મુસે બકદા,
જો કરમમેં લીખા વે નગો મેટ ન કોઇ સકદા.
જો કુચ હોનાથા સો વોહો ચુકા અએ જફર પહેલે.

ગજલ—૧૦.

પસે મર્ગ મેરી મઝાર પર જો દીયા કીસુને જલા દીયા,
ઉસ આહ દામને નગે બાદને સરે શામસેહી બુજા દીયા.
મુજે દફ્ન કર ચુકા જીસ ધડી, તો ઉસ્સે કહેના કે અએ પરી,
વો જો તેરા આશકે જાર થા તહે ખાક ઉસકો દબા દીયા.
ન મે દીલ દીઆ ન જાન દી વલે આહ તુમને ન કદર કીઇ,
ઇસી બાતપર મીયાં યે કહા ઉસે કુછ ના ખત ખીલા દીયા.
દમે ગુસલ મુજસે પેશતર કહા હમદમોને યે સોંચ કર,
કહીં જી ના જાવે ઉસકા ઢલ ઉસે લાશ પરસે હટા દીયા.
મેરી આંખ ઝપકીથી જો એક પલ તબ જીને કહાકે ઉઠકે ચલ,
દીલ બેકરારને આન કર મુજે ચુટકી લેકે જગા દીયા.
ન તાર હુએ તનઝારમેં ન કરાર હુએ મને ગમખારમેં,
મુજે શોજ ઇશ્કને આનકર જો મીસ્લે શમાઅ જલા દીયા.
મેરે સીરકો જીસને કલમ કીયા યારો મુશનુદ ઉનસે બહોત હુવા,
ઇસી બાતપર જફર તુને ઇશક અપના આંખોંસે છપા દીયા.

ગઝલ—૧૧.

શબ ગુજર ગઇ ગોફ્તગુમે યારસે દો દો પહેર,
ખાબગાહમેં સો રહી દીલદારસે દો દો પહેર.
ક્યું ના હો કતલે નીગાહ તેરી સીતમગર દુરસે,
જીસને હમકો કતલ કીયા તલવારસે દો દો પહેર.
કુચ રહમ ન તુજકો આયા બેરહમ બહેરે ખુદા,
હમને સર મારા દરો દીવારસે દો દો પહેર.
તીશને લબ હું શરબતે દીદાર દે મુજકો જરા,
આહ જારી હએ બહેરે જો હક બીમારસે દો દો પહેર.
દુર ના હો ચશમસે ગુલબદન હરગીજ મેરે,
ગમ રખું તીરછી નીગાહ ગમખારસે દો દો પહેર.
સબા તેરે કુચેમેં લયેલી ના આવેંગી હરગીજ,
બાર યારકે જાના તેરા ઇન્તેજાર દો દો પહેર.

ગઝલ—૧૨.

ફીરહાદ મર ગયા યુંહી સર તોડ સંગ પર,
શીરીનકી કંદા કરની થી તસવીર સંગ પર.
જાનુપે તેરે ગયેરકા સર હો તો ક્યું ફીર,
પટકે સર અપના આશકે દીલગીર સંગ પર.
જીતા નહીં કીસીકે જીલાએસે અબ યે આહ,
શાયેદ કે હએ નવેશતએ તકદીર સંગ પર.
રગહાએ સંગ હો ખતે મસ્તર આ કર કરેં,
આહેવાલે કોહેકન કબા તેહરીર સંગ પર.
યે દીલ તો કયા હએ સંગમે રોજન હવા હએ જરૂર,
મીઝગાન લગાયે ઉસકી અગર તીર સંગ પર.

ગઝલ—૧૩.

કબ બનાયેસે બને હએ કોઇ તદબીરકી બાત,
બાત વોહી હએ જો કે હએ તકદીરકી બાત.

જબ જબાની મેરી ઔર ઉસકી લગે હોને કલામ,
પરદા જબ ઉઠ ગયા ફ઼ીર ક્યા રહી તેહરીરકી બાત.
સાંપ બનબનકે જબાનકો લગે હર મોજે સુખન,
ગર કહું જહુઠ તેરે જુલ્ફે ગેરેહ ગીરકી બાત.
જુલ્ફો ચશ્મ ઉસકેને કીયા પા બંદ આલમકો,
ન તો જૌલાનકી રહી બાત ન જનજીરકી બાત.
આગે અબરૂકે તેરે જીકરે કમાન ન આ સકે,
સામને તેરે નેગાહ ન ચલે તીરકી બાત.
અબરને મેરી ઉડાઇ રવેશે ગીરીયાં સુબો,
બરક઼ને સીખી મેરે નાલએ શબગીરકી બાત.

ગઝલ—૧૪.

ખારે હસરત ક઼બર તગ દીલમેં ખટકતા જાયગા,
મોરગે બીસમીલકી તરેહ લાશા ફડકતા જાયગા.
મર ગયા હું મૈં કીસીકે હસરતે દીદારમેં,
ક઼બર તગ લાશાભી મેરા રાહ તકતા જાયગા.
જાન જાતી હએ મેરી ઉસ આરેજે ગુલરંગપર,
તખ્તએ તાબુત મીસલે ગુલ મેહેકતા જાયગા.
દેખીયે કબતગ જવાબે ખતસે આખે શા હોં,
રાસ્તા દેખા નહીં ક઼ાસીદ ભટકતા જાયગા.
ચુંકે અફ઼શાં બામપર બહેરે ખુદા મત જાઈયો,
અએ સનમ જો દેખલેગા સર પટકતા જાયગા.
અએ જફ્રર ક઼ાયમ રહેગી જબ તલગ અક઼લીમે હીંદ,
અખતરે ઈક઼બાલ ઉસ ગુલકા ચમકતા જાયગા.

ગઝલ—૧૫.

તેરે સાની અગર કોઈ બશર હોવે તો મેં જાનુ,
બશર તો ક્યા વલે શમસોક઼મર હોવે તો મેં જાનુ.
તેરી વએરી મીજાજીકા મુજે હએ ડર મેરે પ્યારે,
અગર હમ જાન તગ દેવેં કદર હોવે તો મેં જાનુ.

તુમ અપની જુલ્ફ નાગનકો મેરે મુહસે મીલા દેખો,
અગર કોઇ લાખોંભી કાટે લહેર હોવે તો મેં જાનુ.
અદાવતસે તુજે પ્યારે પતર હોવે તો મેં જાનુ,
જહર પીઆલા પીલા દેખો અસર હોવે તો મેં જાનુ.
નીકાબ મુંસે ઉઠા પ્યારે રહી શબ વસ્લકી થોડી,
તુમ અપની જુલ્ફેંકો ખોલો સહર હોવે તો મેં જાનુ.
જરા છુપકે રકીબોંસે મેરે આખોંમે આ બેઠો,
અગર કોઇ લાખભી ઢુંડે ખબર હોવે તો મેં જાનુ.
હજારો તીર મીઝ઼ગાંકે હુવે હએ પાર સીનેગે,
મેરે પેહલુકો તુમ ચીરો જીગર હોવે તો મેં જાનુ.
મોહબ્બત ઉનકી કયું છુટે જીનકા હએ ખુદા જામીન,
જરૂર તુ દેખ મહેશરમે હીજર હોવે તો મેં જાનુ.

ગઝ઼લ—૧૬.

બહડકે પરીસે શકલ મેરે દેલરૂબાકી હએ,
જો દેખતા સો કહેતા હએ કુદરત ખુદાકી હએ.
બદલા હવાને રંગ સીયાહી ઘટાકી હએ,
લા સાકીયાં શરાબ રેહમત રેહમાંકી હએ.
પીતે નહીં શરાબ કભી બેવઝ઼ુ કીયે,
કાલબમેં મેરે રૂહ કીસી પારસાકી હએ.
અબસ રોજે હશર યે કહેતા ઉઠુંગા મેં,
લુટા મુજે બુતોંને દોહાઇ અલાહકી હએ.

ગઝ઼લ—૧૭.

કતલ કરનેકો આશકકો નેગેહ તલવાર કારી હએ
બરોહકે જખમકા મરહમ તેરા દીદાર કારી હએ.
પરેશાન દેલ દીવાનેકો નહીં દરકાર જંજીરોં,
દેલોંકે કેદ કરનેકો જુલ્ફ બલદાર કારી હએ.
ન તસબીહ હએ ન સીજદા હએ નહીં મતલબ કીતાબોંસે,
મુઅવર બન ગયા દીલમેં તો યેહી તકરાર કારી હએ.

પરેશાં દેખકર મુજકો જુલ્મ ઈતના ન કર જાલીમ,
શફકત મેહરબાનીસે સુખનકા પ્યાર કાફી હએ.
છોડ જા મત એકેલા યહાં ઇસ ફના મુકામમેં,
જહુરકો જમેહ કરનેકો તુમહી ચશ્મકા ઇસાર કાફી હએ.

ગઝલ—૧૮.

કીસીને ઉસકો સમજાયા તો હોતા,
કોઇ યાંહાં તગ ઉસે લાયા તો હોતા.
મજા રખતા હએ જખમે ખંજરે ઇશ્ક,
કભી અએ બુલ હવસ ખાયા તો હોતા.
ન ભેજા તુને લીખકર એક પરચા,
હમારે દીલકો પરચાયા તો હોતા.
કહા ઇસાને ખુમે કીશતીકો તેરે,
કુછ અબ તુનેભી ફરમાયા તો હોતા.
ન બોલા હમે ખડકાયા બહોત ડર,
જરા દરબાંકો ખડકાયા તો હોતા.
યે નખલ આહ હોતા બેદ હી કાશ,
ન હોતા ગો સમર સાયા તો હોતા.
જો કુછ હોતા સો હોતા તુને તકદીર,
વાહાં તગ મુજકો પોંહોંચાયા તો હોતા.
કીયા કીસ જુરમ પર તુને મુજે કતલ,
જરા તો દીલમેં શરમાયા તો હોતા.
કીયાથા ગર મરીજે ઇશ્ક મુજકો,
અયાદતકો કભી આયા તો હોતા.
દીલ ઇસકે જુલ્ફમેં ઉલઝા હએ કબસે,
જફર એક રોજ સુલઝાયા તો હોતા.

ગ઼ઝલ—૧૯.

ગઇ યકબયક જો હવા પલટ નહીં દીલકો મેરે ક઼રાર હએ,
કરૂં ગ઼મ સીતમકા મએં કયા બયાં મેરા ગ઼મસે સીના ફીગાર હએ.
સારે રેયાયાં હીંદ તબાહ હુઇ કહું કયા કયા ઉનપે જો જફા હુઈ,
જીસે દેખા હયે હાકમ વક઼તને કહા ગેહ નો ક઼ાબેલેદાર હએ.
યેહ સીતમ કીસીનેભી હયે સુના કે દી ફાંસી લાખોંકો બેગુનાહ,
વલે કલમે ગોયોંકી તરફસે અભી દીલપે ઉનકે ગ઼ોબાર હએ.
ન દબાયા હયે જેરે ચમન ઉને ન દીયા હયે ગોરો કફન ઉને;
યારો કીસને કીઆ હયે દફન ઉને બેઠીકાને ઉનકા મજ઼ાર હએ.
જો સલુક કરતે થે ઔરસે અબ હયે વોહ દેખો કીસ તૌરસે,
વોહ તંગ હએ ચર્ખ઼કે જોરસે રહા તનપે ઉનકે ન તાર હએ.
યેહ જમાના વો હયે બુરા ફ઼લક ચલો બચકે સબસે અલગ અલગ,
ન રફીક઼ કોઇ યાંહાં કીસીકા ન યાંહાં કીસીકા કોઇ યાર હએ.
શબો રોજ઼ ફુલોંમે જો તુલે કયું ન ખ઼ાર ગ઼મસે વોહ જબ રૂલે,
મીલી તૌક઼ કૂ઼યદમે જબ ઉન્હે કહા બદલે ગુલકે એહ હાર હએ.
યેહ વબાલે તનપે હયે સર મેરા નહીં જાન જાનેકા ડર જ઼રા,
બચે ગ઼મસે નીકલે હએ દમ મેરા મુજે અપની જ઼ીંદગી બાર હએ.
યાંહાં હાલે તંગ જો સબકા હએ એહ કરશમા કુદરતે રબકા હએ,
યાંહાં બાહારેં તો ખ઼ેજ઼ા હુઇ વાંહાં ખ઼ેજ઼ાંમે દેખેં તો બાહાર હએ.
વલે શેહર દીલહી યેહ થા ચમન કે સબ તરેહકા યાંહાં થા અમન,
વ્હો ખ઼ીતાબ ઇસકા જો મીટ ગયા ફ઼ક઼ત અબતો ઉજડા દૈયાર હએ.
ન તો દુશમની હએ ગ઼યેરમે ન યાંહાં અપના કોઇ દહેરમે,
ચલા તીર અ઼જલકાભી શહેરમે કીયા લાખોંકા જો શીકાર હએ.
યેહ પેડ જો બોએ થે ફુલકે હગો ઉનહે અબ જો ફુલ લગે,
જયેસે જગેસે હમને ગુનાહ કીયે યેહ ઉનહી ગુનાહોકા બાર હએ.
પડે આકે જાનોંપે અયેસી બંન કે નશે હુવે સભોંકે હેરન,
જીસે દેખતાહું પડા હુવા યેહ ગલેમે અ઼શ્કોંકા હાર હએ.
જીસને ગ઼મ દીઆ હયે બરમલા ખુશીભી દીલકા વહી ખુદા,
ઇસે હર બશર હએ જાનતા કે ખ઼ેજ઼ાંકે બીચ બાહાર હએ.
હયે ગ઼મ જરૂર તુજે હજ઼રકા જો ખુદા રખે તુજે બરમલા,
તુજે હએ વસીલા રસુલકા કે વોહ તુમહારા હામીકાર હએ.

ગજલ—૨૦.

યું દેલા ઉસ શરીરપર હો ફકીર,
જએસે રાંજહાહકે હીરપર હો ફકીર.
જો ભભુત અપને મોહકો મલતા હએ,
કબ વો માયલે અબીરપર હો ફકીર.
મદદાઅ કૈન દેલકા યહાં સમજે હએ,
કોઈ રૌશન જમીનપર હો ફકીર.
બૈઠા યું મેરે પાસ પર મજનુ,
જૈસે કુબરે ફકીરપર હો ફકીર.
માંગકો દેકે દેલ કીસીકા જફર,
તુમભી બૈઠ લકીરપર હો ફકીર.

ગજલ—૨૧.

કુશતા હું કીસકે તુરરએ અંબર શમીમકા,
ખુશબો હએ મેરે ખાખસે દામન નશીમકા.
ગુલશન હએ ખુલ્દકા કે ચમન હએ નીઇમકા,
કબ દીલ લગે હએ તેરે ગલીકે મુકીમકા.
દૌલતસે ઇશ્ક કે મેરા હર કતરએ સરેશક,
તુખ્મ હએ મેરે જેમમે દુરરે યતીમકા.
તારાજ યું કીયા જો મેરા મુલ્કે દીલ તમામ,
મીઝગાં હએ તેરી યા કોઇ લશકર ગનીમકા.
હો જાવે કામ નીમ નીગાહમેં તેરે તમામ,
અએ શોક મેરે સખતએ દીલે દો નીમકા.
દીખલાએં સોઝેસે દીલે બેતાબ હમ અગર,
કાંપ ઉઠે શોલએ શૌકસે નારે જહીમકા.
હયેરત નહીં કે પરતવે રૂખસારે યારસે,
આઇના હો અગર યદે બએજા કલીમકા.
આતી હએં યાદ હીજરકી હમકો અજીયતેં,
વાઇજસે જીક્ર સુનકે અઝાબે અલીમકા.
આખોંમે અપને નુર ઈસીસે હએ અએ જફર,
યે મરદુમક હએ સાયા પયેગમ્બરકે નીઇમકા.

ગઝલ—૨૨.

મુઝદા અએ દીલકે મેરે પાસ વો યાર આવેગા,
આકે શાહ ઉસકી બનુંગા વો સવાર આવેગા.
ઇસ લીયે સયેદ ગયે ઇશ્કમેં હમ સયેદ બને,
કે કભી સયેદફીગન બહરે શીકાર આવેગા.
દેખ અએ દીલ તુ ન પી જામે મહોબ્બતકી શરાબ,
બેમજા હોવેગા જીસ વક્ત ખુમાર આવેગા.
દમ લબોં પર હએ મેરા આ જો તુઝે આના હો,
મુજકો કયા ગર ચે પસ અઝ મરગ હજાર આવેગા.
તુ જો આઇના સીફત ગયેરસે હો જાયગા સાફ,
તેરે જાનેબસે મેરે દીલમેં ગુબાર આવેગા.
એ યહીં તગ હએ ગીલા કહેતા નહીં કોઇ હમેં,
ગીનતીઆં ભુલેંગે જબ રોઝે શુમાર આવેગા.
લે ગયા એકહી બાર આનમેં દીલ અપના જરૂર,
હોવેગા ક્યા દેખીયે જબ વો કઇ બાર આવેગા.

ગઝલ—૨૩.

યાર કુરીના હએ પુરજોર હએ વો યાર નયા,
હએ સીતમ ઇશ્કકા નયા ઇશ્ક હએ હરબાર નયા.
નઇ અંદાજકા હએ દામે બલા તુરરએ યાર,
રોઝ હએ એક ન એક ઇસમેં ગીરફ્તાર નયા.
તેરે હાંમેં હએ નહીં ઔર નહીં મેં હએ હાં,
તેરા એકરાર નયા હએ તેરા ઇનકાર નયા.
કએસે બેદર્દ દીલાઝારકો દીલ હમને દીયા,
રોઝ હએ દર્દ નયા રોઝ એક આઝાર નયા.
કયા કીયામત હએ સીતમગાર તેરી તર્ઝે ખેરામ,
ફીતના હર ગામપર ઉઠા દમે રફ્તાર નયા.
કરેં કીસ કીસકી દવા દેખતે હએં રોઝ તબીબ,
તેરે ઇસ નરગીસે બીમારકા બીમાર નયા.
ફેર લે ઇસે જરૂર દીલકા જો સૌદા ફેર જાય,
એક મૌજુદ હએ ઔર ઇસકા ખરીદદાર નયા.

ગઝલ—૨૪.

ન પુછો દીલ કહાં પૌંહચા કીસીકો કયા કહીં પૌંહોંચા,
જહાં પૌંહોંચા ન કોઇ યે વહીં પૌંહોંચા વહીં પૌંહોંચા.
કાંહાં પૌંહોંચા હુએ દેખો હમદમો પયેકે ખ઼ીયાલ અપના.
કે અબતગ ઉસ જગા કોઇ ફીરીશતાભી નહીં પૌંહોંચા.
જમીં લરજ઼ી તડપનેસે તેરે બીસ્મીલકે ઓ ક઼ાતીલ,
કે આખ઼ેર ઇસકા એક સદમા સરેગાવે જમીં પૌંહોંચા.
ન પૌંહોંચા તુ ન પૌંહુંચા તાલેએ દીદાર તગ અપને,
તેરે તકતેહી તકતે રાહ વક઼્તે વાપસીં પૌંહોંચા.
છીપા ખુ઼રશીદે તાબાં શરમસે જેરે જમી ના કર,
મેરે જો આહકા શોલા સરે ચરખ઼ે બરીં પૌંહોંચા.
મુજે ડર હુએ ન પૌંહોંચે પોંહોંચીયોંકે બોજસે સદમા,
કે નાજુક઼ હુએ નીહાયતહી તેરા યે નાજનીં પૌંહોંચા.
જફ઼ર દામાંને મીઝ઼ગાંસેહી ટપકા ચાહીયે આંસુ,
અગર પૌંહોંચા સકે આંખોં તલગ તો આસાનીં પૌંહોંચા.

ગઝલ—૨૫.

આયા ન અગર નામાઓ પયેગ઼ામ કીસીકા,
આખ઼ેર હુએ કોઇ રોજ઼મેં યાંહાં કામ કીસીકા.
દે જાન તો હમ ગ઼યેરકો દો બોસા સીતમ હુએ,
લે જાયે કોઇ ઔર હુવા નામ કીસીકા.
ઉસ ચશમકે ગરદીશસે હો દીલ કયું ન બાહેર,
ઘર છોડે હુએ કબ ગરદીશે અઇયાંમ કીસીકા.
વો કરતે હુએં આરામ સદા ગ઼યેરકે ઘરમેં,
કયા કામ ઇનહે જાયે જો આરામ કીસીકા.
શબ હાલાએ માહ રશ્ક઼સે ગરદું પ ન નીકલા,
છલ્લા જો પડા દેખા લબે બાંમ કીસીકા.

સાકી ન ખુલા ભેદ કે અઊંધા હએ ફલક કયું,
મુદ્દતસે હએ અઊંધા હુવા બસ જામ કીસીકા.
જો હએ વો મેરે નામસે હએ ઇશ્કમેં આગાહ,
બદનામ જફ્ફર હો ન ગરજ નામ કીસીકા.

ગજલ—૨૬.

સાકીઆં મસ્તે અજલકો નહીં દરકાર શરાબ,
વો નીશાં ઔરહી હએ કયા હએ યે મુરદાર શરાબ.
જેરે મેહેરાબે દો અબરૂ વો જાહેદ બદમસ્ત,
આએ મસજીદમેં કયું પીકે યે મયેખાર શરાબ.
હમ પીયેં ખુને જીગર કયું ન તનહાઇમેં,
તુ પીએ હોકે જો હમ સોહબતે અગીઆર શરાબ.
ફાકા મસ્તીકે મજે પુછે કોઇ મુફલેસસે,
પીતે ઇસ લુત્ફસે હએં કાહેકો જરદાર શરાબ.
મયે ઇશ્કકા હએ ઇસ બજમેં મોહબ્બતમેં મજા,
દીલે આશક હો કબાબ ઔર લબે યાર શરાબ.
દે અરક ખીંચકે કીતનેહી શફા હો ન ઉસે,
પીએ જબતગ ન તેરે ચશ્મકા બીમાર શરાબ.
ગીરકે હાતોંસે મેરે જામ બલાસે તુટા,
પુરકરે પાઊંસે ગીરકર ન ગુનાહગાર શરાબ.
ચશ્મ સાકીકે કરીશમેસે અજબ કીઆ કે પીયે,
જાહેદે ગોશેનશીંભી સરે બાજાર શરાબ.
બાત દીલકી ન કહી ઉસ બુતે અઇયારને એક;
અએ જફ્ફર હમને પીલાઇ ઉસે સૌબાર શરાબ.

ગજલ—૨૭.

પીલા ન ગયેરકો સહેબાએ મીશ્કબુકી ઘુંટ,
પીએગા રશ્કસે જાલેમ કોઇ આંસુ લહુકી ઘુંટ.
નહીં હએ ફયેજસે મેહરૂમ કોઈ સાકીકે,
કીસુકે જામ નસીબોંમેં હએ કીસુકી ઘુંટ.

તુમહારે શરબતે દીદારસે હયે સબ સેરાબ,
નહીં નસીબમે પર ઈસ પુર આરઝુકી ઘુંટ.
સીકનદર આબે બકાસે ફેર આયા તીશના દહાં,
મીલા ન એકભી બાદ ઇતને જુસ્તજુકી ઘુંટ.
જફ઼ર હએ જુરઅએ જહેરાબસે જીયાદા તલ્ખ,
શરાબે ઉલફતે ખુબાંને તુંદ ખુઇી ઘુંટ.

ગ઼જલ—૨૮.

બુએ વફા જો ગુલશને દુન્યાસે ઉડ ગઈ,
ઉલફત ગુલોંકી બુલબુલે શએદાસે ઉડ ગઈ.
આધી હમારે દસ્ત નવરદીસે એહ ઉઠી,
મજનુકી ખાખ દામાને સહેરાસે ઉડ ગઈ.
પામાલ ઉસ નેગારને દીલ ઇસ કદર કીયે,
સુરખી હીનાકી સાફ કફેલાસે ઉડ ગઈ.
ઉસ ચશ્મે પુર ફુસુને કયા કયા ખેલા ફસું,
જો બંદ ચશ્મે નરગીસે શહેલાસે ઉડ ગઈ.
કયા હમશરી કરેગી કે સબ ચુટકીયોંમેં શમઅ,
ઉસ માહકે રશ્કે આરજે જેબાંસે ઉડ ગઈ.
પડતેહી પરતવ આતીશે રૂખસારે યારકા,
સાકી શરાબ સાગેરે મીનાસે ઉડ ગઈ.
ખોલા જફ઼ર જો જુલ્ફકો ઉસને તો રશકસે,
ખુશબો તમામ અંબરે સારાસે ઉડ ગઈ.

ગ઼જલ—૨૯.

દેખ કર મીસલે અલીફ વો કદે રઅના સીધા,
દીલસે નીકલા મેરે જો નાલાં સો નીકલા સીધા.
ન હુવા ગરદને દીલદારમેં ખમ યુંહી રહા,
મુદ્દતોં બહેરે દોઆ દસ્તે તમન્નાં સીધા.
કજઅદા અએસા કીયા હુસ્નકે દૌલતને ઉસે,
બોલતાભી નહીં વો શોખે ખુદઆરા સીધા.

બાતેં કરતા હુએ અદુ મુજસે જો ઠેયેરી સીધી,
એક દીન ખુબ અજબ બહસ બનેગા સીધા.
જા ન ઉસ જુલ્ફકે કુચેમેં કે હુએ ખમદર ખમ,
દીલે શામત જદા લે માંગકા રસ્તા સીધા.
યે કમાંદાર તેરે તીરકે કુરબાં હોં ન કયું,
છુટતેહી મેરે દીલકે તરફ આયા સીધા.
તર્જે તેડી હુએ સુખનકી તેરે કીસ્સે હો અદા,
જફર અંદાજ હુએ યારોંકા તો સીધા.

ગજલ—૩૦.

તેરે ગલીસે આશકે જાર ઉઠકે રહે ગયા,
ઉઠા તો નાતવાંસા ગુબાર ઉઠકે રહે ગયા.
દેતા મેં એક જાંહાંકો બાહા સએલ અશ્કસે,
પર દીલમેં મેરે જોશસા યાર ઉઠકે રહે ગયા.
ગુંબદ બના ન ગોર પ મજનુકે દશ્તમેં,
અકસર બગુલા ગીરદે મજાર ઉઠકે રહે ગયા.
રૂખસે ઉઠાકે જુલ્ફ જો ફીર ઉસને છોડ દી,
દીલ પરસે પરદએ શબેતાર ઉઠકે રહે ગયા.
ભડકી હુએ બેતરાંહ યે જફર આજ દીલકી આગ,
આગે તો શોલાસા કઇબાર ઉઠકે રહે ગયા.

ગજલ—૩૧.

દીલ યે ઉમડા દમે તહેરીરકે દમ બંદ હુવા,
હમસે અહવાલે ગમ અપના ન કલમ બંદ હુવા.
શીદદતે ગીરયેસે આયા ન જરા ખાબ મુજે,
શબકો એક પલ ન મેરા દીદએ નમ બંદ હુવા.
જાએ અબ કોઇ કયા કે હુએ દએરો હરમકા રસ્તા,
રાહજનીસે તેરે ગમજેકે સનમ બંદ હુવા.
રાત ભર સરકો ટકરાતે પડા શામહીસે,
ઘરકા દરવાજા તેરે હાએ સીતમ બંદ હુવા.

બંદ દુનીયાંમેં વો બાંધે કે હુઈ દરયા બંદ,
અહલે હીંમ્મતકા નાવુંપર દસ્તે કરમ બંદ હુવા.
હો ગયે ગ઼યેરકે બંદે તેરે ઘર આનેસે,
શુક્રે લીલ્લાહ કે સબજ઼ કદમ બંદ હુવા.
દીલસે બેહતર નહીં ગ઼મકે લીએ કોઇ જીંદાં,
અએ જ઼ફ્‌ર ખુબ હુવા દીલમેં જો ગ઼મ બંદ હુવા.

ગ઼ઝલ—૩૨.

દીલસે એક નાલએ મૌજુંકો જહાં ખીંચ લીયા,
નક઼શા ક઼દકા તેરે અએ સરવે રવાં ખીંચ લીયા.
જાન જાએગી નીકલ મેરી અગર તીર ઉસકા,
તુમને દીલસે મેરે અએ ચારાગરાં ખીંચ લીયા.
બાલ શાનેને જો ઉસ જુલ્ફે સીયાકા ખીંચા,
બસ સીયા બખ્તકા તારે રગેજાં ખીંચ લીયા.
કયા મેરે કતલકો કમ થે યે કરીદા અબરૂ,
તુમને શમશીરકો અપને જો મીઆં ખીંચ લીયા.
જજ઼બએ શૌક઼ને તેરે તરફ મએખાના,
ખાનક઼ાસે મુજે પીરે મોગાં ખીંચ લીયા.
તેરી તસવીરકો કયા સફહાએ દીલપર હમને,
દેખલે દસ્તો કલમ આઇનાસા ખીંચ લીયા.
પાંઉ આરામસે હએ લાએ ઉસીને અપને,
હાત દુનીયાસે જ઼ફ્‌ર જીસને યાંહાં ખીંચ લીયા.

ગ઼ઝલ—૩૩.

જબ સુના આ કર ફીરીં વો જેબે મહેફીલ ફીર ગયા,
મહેફીલે અયેશો તરબસે બસ મેરા દીલ ફીર ગયા.
કલ દીઆથા જીસકો તુને લાખ જીલ્લતસે નીકાલ,
આજ કુચેમેં તેરે વો તેરા માઇલ ફીર ગયા.
મુજકો જીસદમ જુમબીશે અબરૂ તેરી યાદ આ ગઇ,
એક ખંજરસા ગલેપર મેરે કાતીલ ફીર ગયા.

દેખકર તસવ્વીરે શીરીં મેરે આંખોંકે તલે,
તેરા નક્શા સાફ અએ શીરીં શમાઈલ ફીર ગયા.
ક્યું લીઆ મોંહ તુને ફેર અપના સવાલે બોસે પર,
ઇસ દરે દૌલતસે યે મહેરૂમ સાઈલ ફીર ગયા.
બુલ હવસ આતા થા મેરે સાથ રાહે ઇશ્કમેં,
અએ જફર દેખી જો ઉસને સખ્ત મનઝીલ ફીર ગયા.

ગઝલ—૩૪.

લીખા જો ખત મેં વો ક્યું નામાબરસે ખોલ દીયા,
કે ઉસને જાકે વાંહાં હર બશરસે ખોલ દીયા.
બુરા હો તેરા મોહબ્બત કે યાર પર તુને,
જો દીલકા રાજ થા સબ એક નજરસે ખોલ દીયા.
હમ અપના આજ ગલા કાટ ડાલતે લેકીન,
ન ખંજર આપને અપને કમરસે ખોલ દીયા.
હમ એક નીગાહ પ દીલ બેચતે હએં લે વો અગર,
કે હમને મોલ એ ઉસ અશ્વગરસે ખોલ દીયા.
ન ખોલતે કભુ દરવાજા હમ અદુંકે લીયે,
મગર ખફા ન હોતા તેરે ડરસે ખોલ દીયા.
દીલો જીગરકે હએ રૌજનમેં સાંસકા રસ્તા,
ઇધરસે બંદ કીયા તો ઉધરસે ખોલ દીયા.
હમારે શૌકે નજ્જારેમેં કુછતો હએ ગરમી,
જો ઘુંઘટ આપને રૂખસાર પરસે ખોલ દીયા.
કભી ન દીલસે ખુલા ઉસકી જુલ્ફકા ઉકદા,
ઇલાહી શાનેને કીસ હુનરસે ખોલ દીયા.
મુંઢેગા જુલ્ફસે ગર દીલ તો ખુલ સકેગા ન ફેર,
યે હાલ પહલેહી હમને જફરસે ખોલ દીયા.

ગઝલ—૩૫.

સીનેમે એક ધુંવા કઈબાર ઉઠકે રહે ગયા,
નીકલા ન મેરે દીલકા બોખાર ઉઠકે રહે ગયા.

પહેલુમે મેરે રશ્કસે કયા કયા ઉઠાના દર્દ,
પહેલુસે ગ઼યેરકે જો વો યાર ઉઠકે રહે ગયા.
સહેરામે અએ શીકારફીગન ખાકે તેરા તીર,
ઉઠા જો કોઈ તેરા શીકાર ઉઠકે રહે ગયા.
આયા ન મેરે દીદએ ગીરયાંકે સામને,
સૌબાર દેખા અબ્રે બહાર ઉઠકે રહે ગયા.
દેતા જલા ફલકકો મગર ખ઼ૈર હો ગઈ,
સાથ આહકે જો દીલમેં શરાર ઉઠકે રહે ગયા.
તેરી ગલીસે જા ન સકા ઉઠકે યે નહીફ,
થા એક નાતવાંસા કબ્બાર ઉઠકે રહે ગયા.
પકડે જો ખારે દશ્તે જુનુંને હમારે પાઉં,
અપના કદમ ઝફર સરે ખાર ઉઠકે રહે ગયા.

ગ઼ઝલ—૩૬.

સવ આફરીં કે મેરે દીલને દાગ઼ લે તો લીયા,
અંધેરે ગ઼ારકે ખાતેર ચેરાગ઼ લે તો લીયા
બલાસે ફેંક દીયા લેકે દીલ મગર એક બાર,
વો તુને દીલબરે નાજુક દીમાગ઼ લે તો લીયા.
બગ઼ૈર તેરે ન ઉતરે તાલાસે મયે અપને,
અગરચે હાથમે હમને અયાગ઼ લે તો લીયા.
વો આતે કબ હએં મગર હમને ઉનકે આનેકા,
શોગું સુનકે કુચ આવાજે જાગ઼ લે તો લીયા.
ન જાઓ.બાગ઼કે તુમ છોડકર દીલપર દાગ઼,
કે તુમને સયેરકો અપને યું બાગ઼ લે તો લીયા.
બલાસે થે વોહ કહીં લેકીન ઉનસે કાસીદને,
જવાબ ખતકા લગાકર સુરાગ઼ લે તો લીયા.
હુવા જો કોઈ કનાઅતગુજીં જેહાંમે ઝફર,
ફર ઉસને ગોશએ અમનોં ફીરાગ઼ લે તો લીયા.

ગઝલ-૩૭.

ગરચે વોહ ખંજર બકફ આ કર મકાં પર ફીર ગયા,
શૌકકા પર જાએફા આકર જબાં પર ફીર ગયા.
તપ ચડેગી ઔર ગરમીસે સેવા ખુરશેદકો,
નાલએ સોઝાં મેરા ગર આસમાં પર ફીર ગયા.
ખુલ હવસનેભી કીયાથા ઉનસે એકરારે વફા,
લેકીન ઇસ એકરારસે લો ઇમતેહાં પર ફીર ગયા.
જબ હીલી મીંઝગાં તુમારા એક ખંજર સા વહીં,
યા ગુલુએ આશકે આઝુરદા પર ફીર ગયા.
બુઝ સકા સોઝે જીગર મેરા ન જોશોં ગીરયાંસે,
ગરચે ઈસ તુફાંસે પાની એક જહાં પર ફીર ગયા.
અબતો હમ દીલકો બચા લાએ નહીં લાએંગે ફીર.
ગર યે હોકર શેહેફતા ઉસ દીલ સીતાં પર ફીર ગયા,
દએર કયા ઔર કાબા કયા દોનોસે દીલ મેરા જરૂર,
પૌહંચતેહી ઉસ સનમકે આસતાં પર ફીર ગયા.

ગઝલ—૩૮.

રાત ભર સુઝકેસે ગમે યારને સોને ન દીયા,
શબકો ખૌફે શબે તારને સોને ન દીયા.
શમેઅકે તરહ મુઝે રાત કટી સુલી પર,
ચયેનસે યારે કુદે યારને સોને ન દીયા.
વો ફરાર તેરા બીમારે અલમ દરદકે સાથ,
કયેસે હમ સોએકો બીમારને સોને ન દીયા.
અએ દીલઆઝાર તુ સોયા કીયા આરામસે રાત,
મુઝે પલભરભી દીલેઝારને સોને ન દીયા.
મેં વો મજનુ હું કે ઝીંદાંમેં નીગાહબાનીકો,
મેરે ઝંજીરકે જહંકારને સોને ન દીયા.
સોઊં કયા મેં કે મેરે પાંઊંકોભી ઝીંદાંમેં
આરઝુ એ ખલીશે ખારને સોને ન દીયા.

યારો ગમો રંજો તબ મેરે હુવે દુશમને જાં,
શાયદ જફર શબ ઇનેદ દો મારને ન દીયા.

ગઝલ—૩૯.

સોજસે દાગે અલમસે પહેલે ભેજા જલ ગયા,
બાદ ઉસકે દીલ જલા ઔર ફીર કલેજા જલ ગયા.
ઉફ મેરે મઝમુને સોઝે દીલમેંભી કયા આગ હુએ,
ખત જો કાસીદ ઉસકો મેંને લીખકે ભેજા જલ ગયા.
તફતા જાનોકો તેરે દોઝખભી હુએ ગુલઝારે બહેશત,
વો વાહાં આરામસે હુએ તુ કહેગા જલ ગયા.
ઇસ તપીદા દીલકા દીલ પહેલુસે તુ કયું લે લીયા,
કામકા તેરે નહીં વો ઉસકો દે જા જલ ગયા.
આતીશે ફીરકતસે મેરા ખાના આતીશબાર હુએ,
અએ જફર કાગજ ઉઠા કર યાંસે લે જા જલ ગયા.

ગઝલ—૪૦.

ન દરવીશોંકા ખીરકા ચાહીયે ન તાજે શાહાના.
મુજે તુ હોશ દે ઈતના રહું મેં તુજ પ દીવાના.
કીતાબોમેં રખા હુએ કયા બહોત લીખ લીખકે,
ધો ડાલ હમારે દીલ પ નકશે કલહજર હુએ તેરા ફરમાંનાં.
ગનીમત જાન જો દમ ગુજરે કૈફીયતસે ગુલશનમેં,
દીએ જા સાકીએ પયેમાંશીકન ભર ભરકે પયેમાના.
ન દેખા વો કહીં જીલવા જો દેખા ખાનએ દીલમેં,
બહોત મસજીદમેં સર મારા બહોતસા ઢુંડા બુતખાના.
કુછ અયેસા હો કે જીસ્સે મનજીલે મકસુદકો પોંહોચું,
તરીકે પારસાઈ હોવે યા હો રાહે રીંદાના.
યે સારી આમદો સુદ હુએ નફસકે આમદો સુદ પર,
ઇસી તગ આના જાના હુએ ન ફીર જાના ન ફીર આના.
જફર વો જાહીદે બેદએ કે હો હકસે બેહતર હુએ,
કરે ગરરીંદ દર્દ દીલસે હાઓ હુએ મસ્તાના.

ગ઼જલ—૪૧.

હમીપર સાફ કીજીએ દસ્તે શમશીરે સીતમ પહેલે,
કે રખકે મએદાને ઇશ્કમે હમને કદમ પહેલે.
ભરોસા કીજીએ કયા હસતીકા અએ ગાફીલ આખેરભી,
અદમ વએસેહી હો જાવેંગે થે જયેસે અદમ પહેલે.
બજુજ તકલીફ હાંસેલ હો ન શરમાયા તકલ્લુફકો,
સમર લાતી હએ પીછે શાખ હોતેહી કલમ પહેલે.
ન કર બદ યેહ દીયા પયમાંશીકન ઇનસાફ કર દીલમેં,
કીયેથે તુને મેરે સાથ કયા કૌલો કસમ પહેલે.
ઇલાહી વાદએ દીદાર કયા નજદીક આ પૌંહોંચા,
કે ઇસ્તકબાલકો આંખોમેં આયા અપના દમ પહેલે.
સીતમ હએ સીતમ હરદમ જફા પર હએ જફા અબ તો
ખુદા જાને હુવે કયા વો તેરે લુત્ફો કરમ પહેલે.
અગર ગુનચા ન હો દીલગીર સદા ગરદીશે ગુલ હો,
જફર ઇસ બાગમેં પીછે હએ શાદી ઔર ગ઼મ પહેલે.

ગ઼જલ—૪૨.

કી મીકરાજે સબા કયું ગુલે તરકે તુકડે,
જહરતે હએં નાલએ બુલબુલસે જીગરકે તુકડે.
દર્દે દીલ મેરા સુને કૌન કે પહેલેહી કહા,
દર્દસે મેરે હુવે જાતે હએં સરકે તુકડે.
તાબે રૂખ તેરી જો દીવાના કયું ન કરે,
પંજએ મેહર ગીરેબાંને સહરકે તુકડે.
આજ નૌબતને મેરે ઔર નયા ગુલ કતરા,
કીયા કંએંચીસે મેરે ખતકો કતરકે તુકડે.
દેતે હંએ તોડકે તુકડાસા મુજે સાફ જવાબ,
અએ જફર ખાકે પડે જો મેરે ઘરકે તુકડે.

ગ઼જલ—૪૩.

અક્લ પર નાજ હએ કુદરત પ નજર કીસકો હએ,
સબકો ફીકર આજકી હએ કલકી ખબર કીસકો હએ.
રાત દીન નીશએ પીંદારમેં હએં સબ બદમસ્ત,
તોબા અબ કોન કરે ખૌફો ખતર કીસકો હએ.
દેખ હર ગુનચા લીયે દોશ પ હએ રખતે સફૂર,
ઇસ ગુલીસ્તાંસે નહીં અજમે સફૂર કીસકો હએ,
શોલા હો બર્ક હો મેહતાબ હો યા હો ખુરશીદ,
લાતા ખાતેરમેં મેરા રશ્કે કુમર કીસકો હએ.
બહેરે ઉલફતમેં હરએક મોજ હએ ગો મોજે ખતર,
હાત ધો બયેઠે હએ હમ જાનસે ખતર કીસકો હએ.
અલ્લાહ અલ્લાહરે દરાજી શબે હીજરાં તેરી,
સુબેહ મહેશર તલગ ઉમીદે સહર કીસકો હએ.
દેખતા અયેબો હુન્નર ઔરકા હએ સબ કોઇ,
અપના માલુમ જફૂર અયેબો હુન્નર કીસકો હએ.

ગ઼જલ—૪૪.

રોનકે ગુલશને બહાર ગુલ જો કમ હોતી ચલી,
અશકે શબનમસે નસીમે સુબહ દમ રોતી ચલી.
વોહ હવસ કયા ખાક પોંહોંચે મંનજીલે મકસુદકો,
જો કદમ રખતેહી કાંતે રાહમેં બોતી ચલી,
થી શમીમે જુલ્ફ જો અબ ઔર જાને નાંતવાં,
ઉસ ગલીકો દુશ બાદે સુબેહ પર સોતી ચલી.
ખાકે કુચે યાર શાયદકે હએ કસબે નીસાર,
ભરકે દામનમેં જો મોજે ગીરયાએ મોતી ચલી.
હો ચુકે દીન જબતે ગીરયેકે પી જાતે હએં અશક,
અબતો ચશ્મે તર જફૂર કુછ આબરૂ ખોતી ચલી.

ગ઼જલ—૪૫.

વો યુંવ તો હમસે બજમમેં શરમાએ જાએંગે,
પર દીલ નીગાહ ગરમસે ગરમાંએ જાએંગે.

હોંગે વો મેહરબાંબી કભી મેરે હાલ પર,
આ રોજ મુજ પ ગુસ્સાહી ફરમાંએ જાએંગે.
હર મુસે કબતગ ઉસ સરો બીજ઼માંકે દેખીયે,
બરમે દીલો જીગર મેરે બરમાંએ જાએંગે.
દીલ આશકોંકા બામ હએ પર નકશે બોહર ઇસ્ક,
બયેઠેગા જબ કે આગસે નરમાંએ જાએંગે.
જબ તગ સુરૂર હોગા નશેકા ન આએ જરૂર,
હમ ઉનસે ઔર હમસે વો શરમાંએ જાએંગે.

ગઝલ—૪૬.

મેરે આંખોંસે મીસ્લે અબ્ર જબ આંસુ ટપકતે હએં,
તો હસ કર બર્કે આસા મુજપ વો કયા કયા ચમકતે હએં.
ચમનમેં જબ બાહાર આતી હએ ઔર ગુનચે ચીટકતે હએં,
તો હસરતસે અસીરાંને કફ઼સ કયા કયા ફડકતે હએં.
મુજે સમજાતે હએં કયા નાસેહોંકો કોઈ સમજાવે,
નહીં આતા સમજમેં મેરે ઈતના કયું વો બકતે હએં.
મજાલે ગુફતગુ હમકો કહાં હએ ઉસ પરીરૂસે,
મગર આઈનાસા હયેરાંસે સુરતકો તકતે હએં.
ગયા મનઝીલ પ સારા કાફીલા ઔર રાહે ગુરબતમે,
હમ આવાજે જરસકે તરહસે તનહા ભટકતે હએં.
કરે હએ ગરમ જોશી ગયેરસે જીસ દમ વો આતશખુ,
તો મેરે દીલમેં ક્યાહી શૈલએ હસરત ભડકતે હએં.
હમારે દોસ્તોંકો દુરાગન ઉસ દર પ હએ ધમકાતે,
અભી માલુમ હોતી હએ અગર હમ જા ધમકતે હએં.
અગરચે ઇસ્કમેં તેરે હુવે હમ સુક કર કાંટા,
નજરમેં નાંતવાં બીસોંકે પર અએ ગુલ ખટકતે હએં.
સબબ કુછ ઈસ ખ઼મોશીમેં હએ અપને અએ જરૂર,
વરના જબાં મુહમેં હમારેભી હએ હમભી બોલ સકતે હએં.

ગઝલ—૪૭.

કૌન વાહાં જાએ જાહાં તફતા જીગર જલતે હુએં,
ઉસ જગા તો મલકીલ મૌતકે પર જલતે હુએં.
આઈને ગીરીઆમેં મેરે સીના ઓ દીદા હુએ સોઝાં,
દેખો ઈસ શીદદતે બારામેં યે ઘર જલતે હુએં.
ફુલ લાલેકે જો હુએં દાગ બદીલ ગુલશનમેં,
દેખકર ઉસ ગુલે આરેજકો મગર જલતે હુએં.
ખાક કર દે કહીં અએ ઇસ્કે જલાકે જલદી,
દેરસે હમ રવેશે હીઝમે તર જલતે હુએં.
ગર મે નઝઝારા હું ઉસ શોઅલે રૂખસાર પ કયા,
કે વાહાં બાલો પર મુરગે નઝર જલતે હુએં.
રાત ભર ગરચે જલે શમાંઅ તો કયા ખાક જલી,
આશકે સોખતા જાં આઠ પહેર જલતેં હુએં.
દાગ પર દાગ જો વો દીલ પ મેરે દેખતેં હુએં,
ઘરમેં કયા ઘી કે ચેરાગ ઉનકે જફ્રર જલતેં હુએં.

ગઝલ—૪૮.

દીલોજાં દીલો દમાં જો હો લેના અએ સનમ લે લો,
કરૂંગા ઉઝર દેનેમેં ન મેં મુઝસે કસમ લે લો.
હમારા મુંહ કાંહાં જો લેં બોસા ઉસકા બેરજામંદી,
કહે જબતગ ન વો મુહસે કે હાં રાજી હુએં હમ લે લો.
તુમ આએ અપેન ગરમીમેં નીકલ કર દીલસે અએ અશ,
કોઈ દમ નખલે મીઝગાંકે જરા સાએમેં દમ લે લો.
ચેહી હુએ હજરતે દીલ ઇસ્કકે બજારમેં સૌદા,
અગર લેતે હો અપને વાસ્તે તુમ મોલ ગમ લે લો.
ભરે હુએ કૌન કૌન ઉલફતકા દમ માલુમ હો જાએ,
મીયાંસે તુમ મીયાં જીસ વક્ત શમશીરે સીતમ લે લો.

રવાંનાં ઈશ્કને ભી સાથ મેરે ફૌજ અશકોંકી,
અગર ચલતે હો તુમભી નાલાહાએ દીલ અલમ લે લો.
ઉઠાએ જોશ વહેશતસે કદમ મજનુને સહેરામેં,
કહો કાંટોસે ગર મનજુર લેતે હએં કદમ લે લો.
તુમેં આશકે બેદીલસે લેના દીલકા કયા મુસ્કીલ,
કે તુમ દમબાજ હો જીસ વકત ચાહો દેકે દમ લે લો.
નહીં હએ એતેબાર ઉનકા વો કેહ કર હએં મગર જાતે,
નવીશતે ઉનકે બાંતોકે જરૂર તુમ એક કલમ લે લો.

ગજલ—૪૯.

વો દાગે ઇશ્ક દીલે નાતવાંને ખાયા,
કે જીસકે દાગ પર ગુલ એક જેહાંને ખાયા.
કાંહાં ગયા મેરા કાસીદ ખબર નહીં ઉસકી,
જમીને ખાયા કે હએ આસમાંને ખાયા.
કલામે તલ્ખ કીએ મેંને કયા ગીલીમેં તેરે,
કે જેહર મુજ પ હરએક પાસબાંને ખાયા.
નીકલકે ચશ્મસે લી સીધી ચાહ જેબકી રાહ,
ન ફેર આસુવોંકે કારવાને ખાયા.
તુમારે નીમચએ નીમ નાજકા હર જખ્મ,
અજબ મજેસે હએ ઈસ નીમ જાંને ખાયા.
કહું મએં અપની કાહાંની કહે વો જહુંજલા કર,
કે મગજ કયું મેરા ઇસ કીસ્સાખાને ખાયા.
હજર હએ મુજસે યાંહાં તગ કે હાયસે મેરે,
કભી ન પાંનભી ઉસ બદગુમાને ખાયા.
લગા નીગાહસે હોને જો પ્યારકા ઈજહાર,
તો રસ્ક ચશ્મ પે કયા કયા જબાંને ખાયા.
હમેશાં કરતા હું દાગોંસે દીલકી આરાઈશ,
મેરા વો પએસા જરૂર ઇસ મકાને ખાયા.

ગઝલ—૫૦.

ગલત હએ શમાકે નાલેંસે મેરી ગૌ બરાબર હએ
અગર પુછો તો બીજલીબી નહીં એક જવ બરાબર હએ.
તુમારે અબરૂએ ખમદારસે ઔર નાખુને પાસે,
ન તેગો મગરેબી હમસર ન માહે નવ બરાબર હએ.
વોહ સુનતેહી નહીં કોઇ કહે તો કયા કહે ઉનસે,
જો કહીએ તો બરાબર હએ ન કહીએ તો બરાબર હએ.
મુજે અએ આશનાઓ કામ કયા હએ શહેરે દરયાસે,
રવાંની મેરે અશ્કોંકી ઔર ઉસકી રૌવ બરાબર હએ.
જફર રખતે નહીં મતલબ જેહાંકે નુકતદાંનાસે,
હમેં ફકત જેહાંકા એક નુકત સો બરાબર હએ.

ગઝલ—૫૧.

ર કુશીકા કરે કીસ મોહસે ઇરાદા શીશા,
દીલસે નાજુક નહીં દેખા જીઆદા શીશા.
અઓ બારાં હએ ગુલેસ્તાં હએ હવા ઔર સબજા,
સાકી લબરેજ કર અબ લેકે તુ બાદા શીશા.
ખાક ઇસ દૌરમેં કયેશીયતે મયે નોશી હો,
સરનીગું હએ કદમે ગમ પ ફીતાદા શીશા.
શીશાબાજોંકી તરાંહ રખકે જહાજે દરીયા,
સરપ કયા અપને ફીરાતા હએ તુ સાદા શીશા.
મોહતસીબ પર હો જફર કયું ન યે નાવક અંદાજ,
મૌજે સહબા નહીં ખીચે હએ કે બાદા શીશા.

ગઝલ—૫૨.

ફીદા હોનેસે તેરે કોઇ આંખે હમ ચોરાતે હએં,
યે આંખે હએં કે દીલ આતે હુવે એકદમ ચુરાતે હએં.
લગાઓ આજમાં ઇસસે ન ઠોકર અપને કુશતોંકો,
કે જો દેતે હએં દમ તુમપર વો કોઇ દમ ચુરાતે હએં.

દીલ અફગારે મોહોબ્બત ખાસ તરાહ અશકોંકો પી જાએ,
કે પાની જખ્મે દીલ અગ્રે દીદએ પુરનમ ચુરાતે હએં.
ખુબુતે મેહર કરતે હએં ચમનમેં દીન દીએ ચોરી,
સહેર જો ગોશેગુલસે ગોહરે શબનમ ચુરાતે હએં.
કભી કરતા હું ગર મેં ગુદગુદી દસ્તે તસવુરસે,
તો વો કયા કયા બદનકો આએ જફર હરદમ ચુરાતે હએં.

ગઝલ—૫૩.

સરીસ્ક દીદએ પુરનમસે યું ઢલક કે ગીરે,
કે જયેસે જામસે પાની છલક છલકકે ગીરે.
ચલા જો ઉડકે મેરે તાએરે બોંચાલકે સાથ,
તો તુટકર વહીં બસ બાલોંપર મલકકે ગીરે.
હજારાં ગવહરે ખુશ આબ મેરે દામન પર,
વોહુરે અશ્કસે અરસેમેં એક પલકકે ગીરે.
જબીંને યારસે બુંદે ગીરે પસીનેકે,
કે તુટ કર હએ સીતારે કહીં ફલકકે ગીરે.
જફર થા જીનકો અકલો હોશકા દાવા,
વો ગમસે દેખતેહી ઉસકે એક જલકકે ગીરે.

ગઝલ—૫૪.

જુજ બાદા હમે બાદા પરસતીમેં ન સુના,
કુછ શુદો જરર આલમે હસતીમેં ન સુના.
જો બએઠા હએ સહેરામેં અબસ શહેરસે,
જાહેદ કયા સુનેગા જંગલમેં જો બસતીમેં ન સુના.
પસ્તીમેં જો દેખા વો બુલંદીમેં ન દેખા,
સુના જો બુલંદીમેં વો પસ્તીમેં ન સુના.
અલ્લારે સીતમગાર તેરે ચીને દો અબરૂ,
જવહર યે કીસી તેગ દોસ્તીમેં ન સુના.
નરગીસકે રવેશ આંખ જફર હમને જો ખોલી,
ઇસ ગુલકે સીવા ગુલશને હસ્તીમેં ન સુના.

ગઝલ—૫૫.

ખુલેગા ખત કે ખુલનેસે મેરા ભેદ ઔર ભેદી પર,
સીયાહી ચડ ગઈ અએ નાંમાબર આબતો સફેદી પર.
સુતર ગમજે કીયે ચરખે ખમીદા પુસ્તને કયા કયા,
સુતર આસા મેરે નાલેને ઉસકી નાક છેદે પર.
ઉમીદે વસ્લ ગર હોતી તો હમ કયા જાને કયા કરતે,
ફીદા કરતે હએં અપની જાન ઇસ નાઉમેદી પર.
કીયા હએ કોહકા યે હાલ મેરે જોશ ગીરયાને,
કે જયેસે ડાલ દે પાની કોઈ મટી કુરેદે પર.
ઉઠા કર આજ મેરે ઝીનસે દીલ યેહી મલાથા વોહ,
જફર કહેનેસે અપને દોસ્તોંકે હુસને દીદે પર.

ગઝલ—૫૬.

આજ તેરી તેઝીએ શમશીર કુછ કહેતી તો હએ,
મુજસે અએ કાતીલ મેરી તકદીર કુછ કહેતી તો હએ.
સુન લો જો હએં ખાનએ ઝીંદામેં દીવાનોંકા હાલ,
કરકે બરપા ગુલ સદા જંઝીર કહેતી તો હએ.
તુ ખુદા જાને પરી પયેકર હએ યા હમ શકલે હુર,
તુજકો ખલ્ક અએ આલમે તસવીર કુછ કહેતી તો હએ.
હો ન હો દીલમેં અસર તેરે અગર અએ સંગદીલ,
હાલ મેરા આહે બેતાસીર કુછ કહેતી તો હએ.
અએ જફર વો બેખબર સુન લેગા સબ તેરી ખબર,
મુખબેરોંકી આજ યે તકરીર કહેતી તો હએ.

ગઝલ—૫૭.

બોસોંકે હમ જો યારસે કલ છુટમેં પડે,
બોલા વો હસકે આપ બડે લુટમેં પડે.
સોજે દીલ અપના ઉનસે જો મેં બયાં કીયા,
કહેને લગા કે આગ તેરે જુઠમેં પડે.

હએ મુજમે ઔર દીલમે બડી ફુટ દેખીયે,
કોઈ ખરાબી ઔર ન ઈસ ફુટમેં પડે.
તંગ તુટ જાએ ઉમરકા તૌસનકો કુબરકે,
કીસ તરાંહ હાત બાગપર લે લુટમેં પડે.
ડંકા તેરે સુખનકા જરૂર બજ રહા હએ આજ,
કીસ તરાંહ તેરી ધુમ ન ચોખુંટમેં પડે.

ગજલ—૫૮.

ખાતી હમેશાં ગમ હએ લહુ પીતી જાન હએ,
કીસ તરાંહ ન ખાએ પીએ જીતી જાન હએ.
તો આપ મેરે સાથ હુવે ગમમેં મુબતીલા,
મએને તેરી બુરાઈ નહીં ચીતી જાન હએ.
ગર ખારે ગમ હએ સોજનો આહુાફેગાંમેં તાર,
લેકીન જીગરકે ચાકકો કબ સીતી જાન હએ.
ગુજરી સો ગુજરી દીલપ મહોબ્બતમેં તુજકો કયા,
તુ કહે કે તુજપ ઇશ્કમેં કયા બીતી જાન હએ.
આંખ ઉસ ગઝાલે ચશમકી હએ તો હીરન જરૂર,
કર લેતી વો શીકાર જું જીતી જાન હએ.

ગજલ—૫૯.

તુ સરે બઝમે જેહાં ચેહરા બર અફરોખતા હએ,
શોઅલા યું શમાકા પરવાનએ જાં સોખતા હએ.
નહીં માલુમ કે ઈસ જીન્સમેં દેખા કયા નુકસ,
કરતા વાપસ જો મેરા લોહ દીલે બીફરોખતા હએ.
મકતબે ઇશ્કમેં મજનુપ હએ મુજકો સબક,
કે સબક ઇસકા હએ વો જો મેરા અમોખતા હએ.
હસરતે રંજો તાઅબ ખ્યાસો ગમો દર્દો અલમ,
દોલતે ઇશ્કસે પાસ અપને યે અંદોખતા હએ.
કુછ કમો બેશ પર દુનીઆંકે નહીં ઉસકો દો નીગાહ,
જો જમાનેમે જરૂર ચશ્મે તઆ દોખતા હએ.

ગજલ—૬૦.

મગર પર કાનકે મીના બેરંગ લાજવરદી હુએ,
અજબ હુએ બહેર ખુબીમેં નેહંગે લાજવરદી હુએ.
ચમનને શાખે નાફ્રમાં નહીં નકાશે કુદરતમેં,
અજબહી રંગસે રંગા ખદંગે લાજવરદી હુએ.
હમેં મારા કીસીકે ગમજાહાએ લાજવરદીને,
હમારે ગોર પર દરકાર સંગે લાજવરદી હુએ.
ફીર આખેર ખાક હુએ બીસતર કોઈ રોજ દુનીયામેં,
પલંગે તુકરા હુએ ઔર પલંગે લાજવરદી હુએ.
જફ્ફર ઉસ ચશ્મ વહેશતને નહીં તેહરીર સુરમેકી,
ઈસ હાઉ કેબલેમે પા નેહંગે લાજવરદી હુએ.

ગજલ—૬૧.

કુદરત ખાકે ગર સારી દીલે બેકીના બન જાઊં,
સફાઈએ સીનેમે મેં અપને એક આઇના બન જાઊં.
કરે મશ્કે ખદંગે નાજ તુ ગર અએ કમાં અબરૂ,
તો મએ તો વો મુકાબીલ કરકે અપના સીના બન જાઊં.
બરાબર આશનાઓંકેભી સમજે ન વો મુજકો,
અગર મેં ઉમ્ર ખો કર આશકે દેરીના બન જાઊં.
કહા યે દારને મનસુરસે ગર કીસ્સા હો તેરા,
તો બાંમે ઇશકકા તેરે લીયે મેં જીનાં બન જાઊં.
નહીં જાએ તાઅજ્જુબ અએ જફ્ફર ગર ઇશ્કકે દૌલત,
હોજુમે દાગસે મએ અપને એક ગંનજીના બન જાઊં,

ગજલ—૬૨.

જબ તેરે બીમારકે ગરદનકા મનકા ઢલ ગયા,
હમદમોંકી આંખમેં નકશા કફ્નકા ઢલ ગયા.
જાંને શીરીં દેને હુએ લાખો મીસાલે કોહકંન,
ગરમે જોબન ઉસ બુતે શીરીં દહનકા ઢલ ગયા.

શામભી પકડી તો ફીર કયું કર કટેગી ગમકી રાત,
દીન તો યે હર તરાંહસે રંજો મહેનકા ઢલ ગયા.
શમઆકા કયા મોહ હએ જો ઈસ કદસે હમસર હો સકે,
સાદ્ સાંચેમેં બદન ઉસ સીમતનકા ઢલ ગયા.
જાએ તહેસીં હએ સરાપા ઈસ ગજલમે અએ જફ્ફર,
વાહવા કયા ખુબ મજમુન સુખનકા ઢલ ગયા.

ગજલ—૬૩.

અશકકો ટુક દેખ કર અએ દીદએ તર બેચના,
જૌહરી બજારમેં મત તુ યે ગૌહર બેચના.
દસ્ત મીજગાંપર ન રખ અએ ચશ્મ યું લખતે જીગર,
હએંગે ગુલ લાલેકે યે ઈનકો છડક કર બેચના.
આહ મોતીસે લગન આખેર વબાલે સર યાંહાં,
ઈશ્કે પરવાનેસે સીખે શમઆભી સર બેચના.
ગરદીશે ચશ્મ અપની મત દેખલા ચમનમેં સુબહદમ,
ભુલ જાયેગી યે નરગીસ સાગેરે જર બેચના.
ઈશકકે બાજારમેં કહેતા હું તુજકો અએ જફ્ફર,
શીશએ દીલકો મયે ઉલફતસે ભર ભર બેચના.

ગજલ—૬૪.

અશ્કે ખુનીને મેરે જબકે બહોત સર ખંચેચા,
દીદએ તરને ઉસે દારે મીજગાંપર ખંચેંચા.
ગરચે માંનીંદે કમાં વો બુને બદકીશ ફીરા,
પર મેરે દીલકે કશીશને ઉસે આકસર ખંચેંચા.
નકશ હએં મોતીઆંકે હારકા સીને પ તમામ,
રાત થા કીસને બગલમેં તુજે દીલબર ખંચેંચા.
રૂબરૂ કીસ કદે નાજુકકે ચમનમેં લચકી,
તુને ખમીઆજા જો શાખે ગુલે આહમર ખંચેંચા.
બાગે દુન્યામેં જફ્ફર સુનકે ફુગાંકો મેરે,
નાલએ મુરગે ચમનને ન બરાબર ખંચેંચા.

ગજલ—૬૫.

દીલા ઉસ જુલ્ફકે કુચેમે ગર જાનાભી હોવેગા,
બહોત મત ઠહેરના શબ વાંહાંસે ફીર આનાભી હોવેગા.
દીલે પુર ખુંસે ચશ્મમેં હમ ખુન ભર લાવેં,
જો શીશા હોગા મયે હોગી તો પયેમાનાભી હોવેગા.
તડપતા હું પડા મેં બીસતરે ગમ પર,
મે કેહ કેહકર ખુદાવંદા કભી ઉસકા યાંહાં આનાભી હોવેગા.
જો લાતેથે ઉનેહ મુજ પાસ વો ઉઠે તો યું બોલા,
અભી જાવો નગર તગ મુજકો પોંહચાનાભી હોવેગા.
જફર ઉસ્સે જુદા હોવે યે નહી હએ મુમકીન અએ યારો,
જહાં હોગા યે શમએ બઝમ પરવાનાભી હોવેગા.

ગજલ—૬૬.

જીસ તરફ આહકા શોલા મેરા ઝુકતા હોગા,
હએ યકીં ખાનએ મરદુમ વાંહાં ફુકતા હોગા.
કીમતે દીલ મેરે બાજારે મોહબ્બતમેં ન પુછ,
યે વો સૌદા હએ કે હરગીજ નહીં ચુકતા હોગા.
ખાલ કાજલકા જો હએ મુંહપ તેરે ઇસકે સીવા,
તીર બખતોંકો પસંદ ઔર નુકતા હોગા.
કયું ન ધડીઆલકે માનીંદ રહેગા નાંલાં,
જીસકા દીલ જરબે ગમે ઇસ્કસે કુકતા હોગા.
યાદ હોગા જીસે સીનેસે લગાના ઉસકા,
ઉસકા દમ કયું ન જફર સાનેમે રૂકતા હોગા.

ગજલ—૬૭.

મેં હું વો સોખતા જો ઉન બુતે ગુમરાહોંકા,
જીસકા પોંહોંચે હએ ધુંવા ચર્ખ તલગ આહોંકા.
ખાક હો કરભી બગુલેકી તરાહ ચેન નહીં,
હાલ અબતર હએ યે કુછ તેરે હુવા ખાહોંકા.

હજજે અકબર હો જીસે કાબએ દીલસે હાંસીલ,
હો ખીયાલ ઉસકો ભલા કીસ લીયે દરગાહોંકા.
જાએગા જબકે તહે ખાક તેરા સોખ્તએ જાં,
ગરમ હો જાએગા પાની વોહી સબ ચાહોંકા.
અએ જફર દીલસે હું ખાકે દરે ફખારૂદદીં,
મોતકીદ મેં ન ગદાંઓંકા હું ન શાહોંકા.
હએ ફબા પ તેરે કલકારીકે ગેહનકા બુટા,
દેખે કયું કર ન હો પજ્રમુરદા ચમનકા બુટા.
આસતીં પ મેરે હર તારે સરીશક ખુંસે,
કાડા હએ કયા સોજને મીજ્રગાને ચીકનકા બુટા.
ગુલહીસે આરજે ગુલગુંકો નહીં હએ તસબીહ,
કદે મૈજુંભી હએ ઉસ ગુનચાદહનકા બુટા.
દેખ વો જુલ્ફો ખતો આરેજો દનદાં હએં ખજુલ,
સુમબુલો લાલઓ રેહાંનો સમનકા બુટા.
કયા અજબ તુરરએ દસ્તાર સરે મેહેર હો કર,
અએ જફર યારકે પાઉંકે ચરનકા બુટા.

ગજલ—૬૯.

જો ગયેરકા તેરે ઘરમે પલંગ બીચ્છેગા,
તો અપને છાતીપે યાંહાં ફરૈં સંગ બીચ્છેગા.
ગરક બહેરે ખીજાલતમે ન કયું હો જાહેદે ખુશ્ક,
મુસ્સલા અપના સરે આબે ગંગ બીચ્છેગા.
પીલા મુજે ગુલગું ઇસ અમરમેં સાકી,
ચમનમેં ગાશીયાએ સબજ રંગ બીચ્છેગા.
અગર હએ કસ્દે હમઆગોશી અબ તુજે ગુલરૂ,
બીછોના તેરે લીયે બેદીરંગ બીચ્છેગા.
જફરકો ખાબ ન આવેગા ફરૈં મખમલ પર,
બગયેર તેરે અગર શોખો સંગ બીચ્છેગા.

ગઝલ—૭૦.

ક્યા વસ્ફે જબીં મેં કહુ ઉસ માહજબીંકા,
એક તખ્તા સરાસર હએ વો શીરદોસે બરીંકા,
યા સુબહ હએ યા આઈના યા હએ પદેબયેઝા,
યા સફ્યે રૂખસાર કીસી શોખ જબીંકા.
યા મુશતરીઓ જોહરા હએ યા મેહેરે દરખશાં,
યા જલવએ પુરનુર હએ યેહ માહજબીંકા.
યા તખ્ત બીલોરી હએ કે હએ લોહએ સીંમીં,
યા સફ્એ સાદા કીસી અનમોલ નગીં કા.
ક્યા જોરે જમીં સયેરકી યે તુને નીકાલી,
એ વસ્ફે ઝફ્ફર ઇસમે બયાં ઉસકે જબીંકા,

ગઝલ—૭૧.

હયે હમારે ખાક પર તેરા સુરાગે નક્શે પા,
શમએ મરકદસે બેહતર હએ ચેરાગે નક્શે પા.
ગુલ નહીં છાતે પ મેરે નક્શે પાએ ઇશકમે,
જલ્વગર હએ લાલએ રૂખ યે દેખ બાગે નક્શે પા.
હીનકે પાસે હુવા હએ જસકે યે આલમ હીંદરા,
હર ગુલે ઔરંગસા ઉસકા હએ દાગે નક્શે પા.
કબક હએં મસ્તી તેરે રફ્તારસે ઓ મસ્તે નાઝ,
નશા બક્ષે દો જેહાં હએ હર અયાગે નક્શે પા.
હએ જમીંપર નક્શે પાએ સાહેબે લૌલાક પર,
અએ ઝફ્ફર ઉસકા ફલકપર હએ દાગે નક્શે પા.

ગઝલ—૭૨.

ચશમે પુરનમ ક્યા ઉઠાવે ખાક અબ રૂસ્તમકા રોબ,
જબકે નૈસાપર પડા હો દીદએ પુરનમકા રોબ.
સાંપ રસીકો સમજ કર હમ દહેલ જાતેં હએં આપ,
પડ ગયા હએ જબસે દીલમેં કાકુલે પુરખમકા રોબ.

કાસએ સરમેં મયે પીંદાર હો તો કયું કે હો,
ખોફ કુછ ફગફુરે ચીંકા ઔર કુછ વો જમકા રોબ.
કયું ન હો આઈના ઓબરૂ દેખ કર વો આબ આબ,
હુએ હલબમેંભી તેરે ઇસ તેગ આતેશ દમકા રોબ.
ખાકે પાએ હુએ દરે ફ઼રાર હુએ તુ અએ જફર,
બંદ સકેગા તેરે આગે ખાક અબ રૂસ્તમકા રોબ.

ગ઼જલ—૭૩.

પરવા ગ઼મે ઉલફતમે જફર કુછ નહીં અપની,
રહે બેખબરી હુએ કે ખબર કુછ નહીં અપની.
ખુબાંને જેહાંમેસે ચુના હમને તુમ્હીકો,
દેખો તો સહી કયું કે નજર કુછ નહીં અપની.
તદબીર તો કરતે હુએં સદા વસ્લકી ઉસકે,
ચલતી કભી તક઼દીરસે પર કુછ નહીં અપની.
હીચ ઊનકી હમકુ જો કહા હંસકે વોહો બોલી,
માલુમ હુવા ઇસસે ક઼મર કુછ નહીં અપની.
કયું ખાકમે રહે ચશ્મ મીલાઈ હુએ દુરરે આશક઼,
અફસોસ તુજે કદરે ગૌહર કુછ નહીં અપની.
જો અરશસે તા ફરશ હુએ સબ ઉસમે હુએ લેકીન,
આગાહ હકીક઼તસે બશર કુછ નહીં અપની.
તાસીર ન કી દીલમે જફર સંગદેલોંકે,
બસ દેખ ચુકે આંહે જીગર કુછ નહીં અપની.

ગ઼જલ—૭૪.

ન રકીબોંસે તુ લીપટ કર બયેઠ,
ઔર બયેઠ તો હમસે હટ કર બયેઠ.
તેરે ગીરદાબે ઇશક઼ દેલ ઔર હમ,
ગયે દોનુ બાહમ ચીમટ કર બયેઠ.
કર ખજલ મેહકુ માહતાબી પર,
મોહસે ઘુંઘટ જરા ઊલટ કર બયેઠ.

ન હુવા મેરે ગોરીએસે વ્હેભી,
જાતે જો પાઓં વ્હો રકટ કર બયેઠ.
ગ઼ોશે આફીઅત બોત હએ તંગ,
બેઠતા હએ અગર સીમઠ કર બયેઠ.
સોંચતા કે આહે ઇશ્ક઼ ય્હે દીલ,
જો હો કરના તુજે સો ઝટ કર બયેઠ.
ક઼સદ ઉઠ ભાગનેકા ન કર જફ઼ર,
તુ જો વ્હાં બેઠતા હએ ઢદ કર બયેઠ.

ગ઼જલ—૭૫.

નજર કીસ વાસતે તુ અપની ઓ ક઼ાતેલ ચોરાતા હએ,
તેગ઼ ખ઼નજર તેરી કબ દમ તેરા બીસમીલ ચોરાતા હએ.
કભી જા બયેઠતા હું પાસ મેં ઉસકે જો મેહફીલમે,
તો ફ઼ીર કયા કયા બદન વ્હો રોનકે મેહફીલ ચોરાતા હએ.
મતાએ દીલકી ચોરી યું નહી કરતા તેરા ગ઼મજા,
મગર જીસ વખ઼્ત પાતા હએ મુજે ગ઼ાફીલ ચોરાતા હએ.
મુજે દીલ ખોલ કર રોને દો તુમ રોકો ન હમ ચશમો,
કે પાની આંસુઓંસે મેરા જખ઼્મે દીલ ચોરાતા હએ.
લગા તેગ઼ સીતમ તુ શોક઼સે જાલેમ કે મરનેસે,
ભલા કબ જાના અપની ય્હે તેરા માએલ ચોરાતા હએ.
ય્હે કયા અંધેર હએ જો દીન દીએ ખાસે ઊજાલેમે,
મેરા દીલકો રૂખે રોશનકા તેરે તેલ ચોરાતા હએ.
જફ઼ર સબકો બરાબર દેખતે હએં જો હએ રોશન દીલ,
કીસીસે આંખ અપની કબ વ્હો ક઼ામેલ ચોરાતા હએ.

ગ઼જલ—૭૬.

મેરા દુશમન અગરચે જમાના રહે,
તેરા તોભી મએં દોસ્ત યગાના રહે.
ન તો અપના રહે ન તો બેગાના રહે,
જો રહા સો કીસીકા ફ઼સાના રહે.

મેરા સીનેઓદીલ મેરી જાનોજીગર,
તેરી તીરે નેધાકા નીશાના રહે.
રહી કસરતે દાગ બદોલતે ગમ,
મેરી પાસ હમીશાં ખજાના રહે.
ગયા મોહસમે ગરદશે સાગરે મેં,
ન વ્હો દોર રહા ન જમાના રહે.
રહી ખાનેખરાબીયાં જીસકે લીએ,
વ્હો રકીબકા રૌનકે ખાના રહે.
જફર ઊસકી તો જુલ્ફમે દેલહી મેરા,
મેરે પાસ બલાસે રહા ના રહે.

ગઝલ—૭૭.

મેરે દીલકી હકીકત ચશમે નમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ,
વલેકીન આહ સોજાં દમબદમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
અજબ એહવાલ હએ મેરા કે જબ ખત ઉસકો લીખતા હું,
તો દીલ કુચ્છ ઔર કહેતા હએ કલમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
ઉઠા દેતા હએ જો પરદા જરા તો રૂએ જેબાંસે,
અભી ખલ્કે ખુદા તુઝકો સનમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
અસર ર્‌હે અંદલીબે ઝાર કયા હો તેરે નાલોંકા,
કે ગોશે ગુલમે બાદે સુબહ દમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
નહી ખુલતા મેરા હાલે પરેશાં જુલ્ફસે તેરે,
કે વ્હો કાશીર તેરે સરકી કસમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
બચેગી જાન કયુંકર દેખીએ કાતેલકે બાતોંસે,
કે ઉસકી આજ શમશીરે સેતમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
બતાતી ઇસ્કમે હએ અકલ કોઈ બાત કમ ઢબકી,
જફર જબ પુછતે હએં ઈસસે હમ કુછ ઔર કહેતી હએ.

ગઝલ—૭૮.

મીઝગાંકી હએ બલા તેરી કાશીર ઉલટ પુલટ,
કર દે હએ પલમે એ સફે લશકર ઉલટ પુલટ.

કુશતેમે તેરે જાં કહાં હુએ જો દમબદમ,
તુ દેખતા હુએ ઉસકો સીતમગર ઉલટ પુલટ.
એક હરફ સર નવેશતસે પાયા ન બેશો કમ,
દેખો હજાર અકલમે દફતર ઉલટ પુલટ.
વ્હે કાતેલ આખરશ દમે બીસ્મીલ પહોંચ ગયા,
કદમોંપે તેરે વ્હે દીલ મુજતર ઉલટ પુલટ.
સમજો ન કુચ્છ અજબ કે મેરી યેક આહસે
હો જાએ નોહ સીપર અબીગર ઉલટ પુલટ.
નુસખા મરજે ગમકા કહાં હુએ કેતાબમે,
બયેઠા વરક તબીબ કયા કર ઉલટ પુલટ.
દુન્યાં નહી કરારકી જાએ જફર કે યાહાં,
હુએ ઇનકલાબે દેહરસે અકસર ઉલટ પુલટ.

ગઝલ—૭૯.

વ્હો ન આએ યાર લાએ યું ન થા તો યું હુવા,
ઉસકા આન બેન બલાએ યું ન થા તો યું હુવા.
ઝલતમેં કરતા થા નાલાં તા ન હો અફશાય રાજ,
ચશમને આંસુ બહાએ યું ન થા તો યું હુવા.
તુ ન થા દીલદાર ઇસસે હો ગયા બેજાર દીલ,
કોન તુઝકો વ્હે જતાએ યું ન થા તો યું હુવા.
વસલ જાહેર તો ન હોતા થા હમે ઉસકા નસીબ,
ખાબમે વ્હો છુપકે આએ યું ન થા તો યું હુવા.
ઈશકકા હાંસલ ન થા હમકો મજા બેજખમે દીલ,
જખમભી લો હમને ખાએ યું ન થા તો યું હુવા.
સબર ગર હોતા મુઝે હોતા ન મએ રૂસવાએ ખલક,
કહેતે હએં અપની પરાઇ યું, ન થા તો યું હુવા.
દે કે ઉસ બેદર્દકો દીલ હું જફર મએ દર્દમંદ યું,
વાહ દુખ બેઠે બેઠાએ યું ન થા તો યું હુવા.

ગઝલ—૮૦.

ઇરાદા હુઆ જો તેરે કતલકા તુઝે કાતેલ,
તો ખેંચ તેગ કે મેનેભી હાં ખુશીસે કહા.
કસમ ખુદાકી તુઝકો સદા કે યેહે પયગામ,
કહા હુએ યારને યા તુને અપને જીસે કહા.
ઉઠાએ લાખોં સીતમ તેરે, દેકે દીલ હમને,
ન આફ્રીંભી કહી તુને દેલ બ્હોહીસે કહા.
સદા નહી યેહે ચટકનેકી ગુનચએ ગુલને,
લબોંકો દેખકે કુચ્છ તેરી બેકલીસે કહા.
હમેશાં કરતે રહે ગયેરકી તરફદારી,
કભી ન અપને યેક હરફે મુનસફીસે કહા.
ભર આએ ચશમે ખજલમેભી યકબયક આંસુ,
તુમારે કુશતેને કુચ્છ અયેસા બેકસીસે કહા.
ઝફર વો દુશમને જાં હયે ઉસે ન જાનીઓ દોસ્ત,
તેરી હેનાને કુચ્છ હમને દોસ્તીસે કહા.

ગઝલ—૮૧.

હમ રોએ અયેસા જો તુને હમકો રોલા દીઆ,
પાનીમે એક દેખાએ ફલક બુલબુલા દીઆ,
ઊસ શોલેખુંસે બઝમે જેહાનમેં લગાકે લો,
માનીંદ શમ્આ આપકો હમને ધોલા દીઆ.
અયેસા ન હો કે ગયેરપે ખુલ જાએ મુદઆ,
કાસદને મેરે ખત ઉસે જા કર ખોલા દીઆ.
સબ યાર કુચ કર ગએ મેરી ખુલી ન આંખ,
ગફલતને કીઆ કહું! મુઝે કયસા સુલા દીઆ!
તુમને કીઆ ન યાદ કભી ભુલકર હમેં,
હમને તુમારી યાદમે સબ કુચ્છ ભુલા દીઆ.
ખીંચા જો નકશા દીલકે તસવીરસે યારકા,
નકશે ચીનકુ હમને ઝફર ચયેન ભુલા દીઆ.

ગ઼જ઼લ—૮૨.

ખુદાને જબકે તુઝે મહેજબીં બનાયા થા,
તો ખ઼તસે રૂખ઼ મેહ હાલેનશીં બનાયા થા.
દો ચાર કીઆ તેરે જુમકુસે હુએ શબ પરવીન,
ફ્રલકને ઉસકા ઊનહી ખોશે ચીન બનાયા થા.
જલાયા આતશે હેજરાંસે ક્યું મુઝે યા રબ,
અગરચે શમે સબસ્તાન નહી બનાયા થા.
બહાર તુને ન દેખ કે હમને આશક઼ોંસે,
મુજકો શાખ઼ે ગુલે યાસમન બનાયા થા.
બરંગે ગ઼ુનચે રહુ સર બ જેબમે કબ તક,
ઇલાહી ક્યું મુઝે એદાહગ઼ીન બનાયા થા.
જ઼ફ્રર ન ક્યું કે હો દીલસે ગ઼ુલામે કુતબુદીન,
અજ઼લસે માતક઼દે ફ્રખ઼રે દીન બનાયા થા.

ગ઼જ઼લ—૮૩.

ઇ઼શક઼ને જીસ દમ દયારે દીલમે આહુકા દીઆ,
નાલએ સોજ઼ાંને સીનેમેં મેરે રોકા દીઆ.
ડર નહી જલાદ કુચ્છ તેગ઼ે સીતમકા અબ તેરે,
ખ઼મ દેખાહી ઉસને હમકો અપની અબરૂકા દીઆ.
ક્યું ન હમ ક઼ાસેદકે મોંહકી લેં બલાઈ દમબદમ,
જીસને લા પેગ઼ામ વસલ અબ હમકો મેહરૂકા દીઆ.
શમેકી હાજત નહીં ગોરે ગ઼રીબાન પર દેલા,
તુરબતે મજનુપે બસ હએ ચશમે આહુકા દીઆ.
ક઼શકએ સાંદુર હએ યા ક઼તલ કર આશક઼ હુઆ,
તુને માથે પર હએ ટીકા ઉસકે લોહુકા દીઆ.
તીરહ બખ઼તોંકો પરેશાની હુઇ એક ઔર હએ,
તાર ઊસને તોડ જોહી અપને ગેસુકા દીઆ.
ઇ઼તબારે સબરો તાક઼ત ખ઼ાકમેં રખું જ઼ફ્રર,
ફ્રોજે હીંદુસ્તાનને કબ સાથ ટીપુકા કીઆ.

ગ઼ઝલ—૮૪.

કયા કહું કયું કે તેરે કુચેમે હો કર આયા,
તુઝકો પાયા જો નહી ખુબ મેં રો કર આયા.
ઉરસે બાઝી કભી ચોસરકી જો ખેલા કોઈ,
માઈએ ઝીંદગી અપની સભી ખો કર આયા.
આયા મીઝ઼ગાંસે મેરે જેબપે સો બાર સરશક,
કર ગુબાર ઉસકે ન દીલસે કભી ધો કર આયા.
ઝીરસે તુને બુતે ખુનખાર લડાઈ આંખે,
તેગ઼ મીઝ઼ગાંસે ઉરસે અપની તુ દો કર આયા,
પુછ ખામોશીકો મત મેરે તુ અય ગુનચે દહન,
દીલ મેરા જાનતા હએ મુઝસે જો તુ કર આયા.
દીદએ તરકા મેરે નામ ન લે તુ અય દીલ,
કામકો અપનેહી તુ આપ ડુબ કર આયા.
પેરહનસે તેરે બુ આતી ખુશબુકી જ઼રૂર,
સાથ તુ કોનસે ગુલરૂકે હએ સોકર આયા.

ગ઼ઝલ—૮૫.

કીસી પરદેનશીકા હે શોક઼ે લક઼ા કોઇ તરેહ અબ એસી બતા દે મુઝે,
કે ઉઠાકે વ્હો પરદે શરમો હયા જરા અપના જમાલ દીખા દે મુઝે.
તેરે દેખનેકે તો એસે કંડો હબ નહી દેખતા મૈ તો યેહી હે સબબ,
કે તજહ્લીએ હુસ્નસે બરકે ગ઼ઝબ કહી ઐસા ન હો જલા દે મુઝે.
મુઝે ક઼ત્લ કીયા તો યેહે ઉસને કહા, કે તુ રંજે અઝાબસે છુટ ગયા,
તેરે સાથ યેહે મૈંને સલુક કીયા મેરે કોશતએ નાજ દોઆ દે મુઝે.
રહી ઇતનીભી તાક઼તોતાબ નહી કે જમીંમે અબ ઉઠે યેહે ખાકનશીં,
તેરે કુચેકી સીમત બલાસે કહીં મેરા ગીરીએ શોક઼ બહા દે મુઝે.
કહીં જખ઼મેતો ખાયે પર આજતલગ મીલી લેજતે ઇશ્ક઼ે નઝીરે ફ્લક
મેરે જખ઼મે જીગર છડકકે નમક઼ મજા ઇશ઼ક઼ે વફાકા ચખા દે મુઝે.
લગે બાતકા મેરે ઠેકાના કહાં કે જબ એક સખુનમે વ્હો સહરે બયાં,
કભી અર્શે બરીંપે ચડા દે મુઝે, કભી ફ્રર્શે જમીંપે ગીરા દે મુઝે.

ન હો દામે આમયક જીસ્મ અગરકઈ ગુલશને કદસકી શગ્અર જફ્ફર
કોઇ એસા હો કામેલ પાક નજર જો યેહે કહે હૈ ઉસ્સે છોડા દે મુઝે.

ગઝલ—૮૬.

મુરગે દીલ મત રોઓ યાંહાં આંસુ બહાના મના હયે,
ઇસ કફશકે કૈદીઓંકા આબો દાના મના હયે.
તડફના મત દેખના ખંજર તલે હયે શેદે દીલ,
ઇસ્કોંકે મકતબમે દસ્તો પાઊં હીલાના મના હયે.
કત્લ કરકે મુજકુ વો સંગદીલોને યું કહા,
કત્લ હો જાના વ લેકીન તડફરાના મના હયે.
તેરેહી દીવારસે હમને સીર પટકા કીયા,
રોજને દીવારતક આંખે મીલાના મના હયે.
એ જફ્ફર તુ હમેશે ચાહીએ ઇસતર મુદામ,
અબ તુજે ચાલીસ દીન મેંદી લગાના મના હયે.

ગઝલ—૮૭.

કયા ખેજાં આઈ ચમનમેં શજરે ગુલ જાતા રહા;
ચૈન ઔર મેરે જીગરકા સબ્રભી જાતા રહા.
કયા ખુશી હરએકકુ થી કર રહેથે સબ દુઆ;
જબ ખુશી ફોજે નસારા હર વલી જાતા રહા.
કયું ન તડફે ઓ હુમા અબ દામમે સૈયાદકે;
બયેઠના દો દો પહેર અબ તખ્તકા જાતા રહા.
શામકુ ગુનચા ખીલાથા ચૌકકે બાજારમે;
અબ વ્હાંપર યા ખુદા લાખોંકા સર જાતા રહા.
રહેતેથે ઉસ શહેરમે શમ્સો કમર હુરેં પરી;
લૂટકર ઉનકુ કોઇ લેકર કીધર જાતા રહા.
આગે તો થા શેહેરે દેહલી અબ હુવા ઉજડા દયાર;
કહે જફ્ફર યે કયા હુવા જોબનકા ઘર જાતા રહા.

ગ઼ઝલ—૮૮.

ક્યા કહું દીલ માય઼લે જુલ્ફે દેતા ક્યું કર હુવા,
યે ભલા ચંગા ગીરફ્તારે બલા ક્યું કર હુવા.
જીસકુ એકતાંઇકા દાવા દેખકર વો આઇના,
હો ગયા હયેરાં કે પયેદા દુસરા ક્યું કર હુવા.
દીદએ હયેરાં હમારા થા તુમારે જેરપા,
હમકુ હયેરત હએ કે પયેદા નક઼્શ પા ક્યું કર હુવા.
જો કુચ હોના થા હુવા હમપર તુમારે ઇશ્ક઼ોમે,
હમને ઇતનાભી ન પુછા ક્યા હુવા ક્યું કર હુવા.
જીસકો મેહરાબે ઇ઼બાદત હો ખ઼મે આબરૂએ યાર,
ઉસકા ક઼ાબેમે કહો સેજદા અદા ક્યું કર હુવા.
વો તો હયે બેઆ઼શના મશહુર આ઼લમમે ઝ઼ફર,
ફીર ખ઼ુદા જાને કે તુજસે આ઼શના ક્યું કર હુવા.

મુસ્તઝ઼ાદે ઝ઼ફર.

ગ઼ઝલ—૯૦.

જો કુછ તેરે હાતોંસે હુવા મુજપ સીતમ હૈ—સબ મેંને સહા હૈ,
મેં મુંસે નહીં કહેનેકા જબતગ મેરા દમ હૈ—બસ બસ ક્યા હૈ.
જીતનાકે સતાતા હૈ સતાને દો અ઼ઝ઼ીઝ઼ોં—કુછ ઉસે ન બોલો,
હમ જાનતે હૈ જીસપ વો મગ઼રૂર સનમ હૈ—અપનાભી ખ઼ુદા હૈ,
માનીંદે હુબાબ એક નફ્સ આંખસે અપને—તુ પરદા ઉઠાદે,
ફીર દેખ જો કુછ આ઼લમેં હસ્તીઓ અદમમેં—સબ જીલ્વનુમા હૈ,
બીમાર તેરા જો઼ફ્સે ઝ઼ાલીમ સરે બીસતર—હીલભી નહીં સકતા હૈ,
તસવીર નેહાલી હૈ કે ઓ નક઼્શે ક઼દમ હૈ—ક્યા જાની એ ક્યા હૈ,
અકસીરસે ન કામ ન તસખ઼ીરસે મતલબ—ન જબ યાહાં બાજ,
દરકાર ઝ઼ફર હમકો ફક઼ત ઉસકા કરમ હૈ—ધ્યાન ઈસ્સે લગા હૈ,

ગ઼જ઼લ—૮૯.

ઐ હું આશક઼ મુજે ગ઼મ ખાનેસે ઈનકાર નહીં-કે હૈ ગ઼મ મેરી ગ઼ીજ઼ા,
તુ હૈ આશક઼ તુજે ગ઼મસે સરોકાર નહીં-ખાયે ગ઼મ તેરી બલા.
દીલો દી તેરે હવાલે કીયે કરતેહી તલબ-ઔર જો કુછ કહા સબ,
ફીરજો બેજાર હૈ તુ મુજસે બતા ઈસ્કા સબબ-મેરી તક઼સીર હૈ ક્યા.
ભેજે ખ઼ત સયેંકડોં લીખકર તુમે હુશીયારીસે-બડે દુશવારીસે,
તુમને ભેજા જવાબ એકભી આઇયારીસે-એભી ક઼ીસ્મતકા લીખા.
તલબે બોસેપ કયું ઇતના બુરા માનતે હો-હમેં પયેછાનતે હો,
દેખો હમ હૈં વોહી જાંનબાજ઼ જીનેહ જાનતેહો-કરતેં હૈં જાન ફીદા.
હૈ હયાતે અબદી ગર હો શાહાદત હાંસીલ-તેરે હાંતો ક઼ાતીલ,
તેરી આખે દમે શમશીરકો તેરા બીસ્મીલ-સમજે હયે આબે બક઼ા
ક્યા કહું મેં તેરે અંદાજ઼ો અદાકા આલમ-હે સીતમ હાયે સીતમ,
દેખકર હોશ રહે ક્યાકે નીકલ જાયેગા દમ-અયે બુતે હોશરૂબા.
ન તો તક઼રીરસે હો ઔર ન તેહ્રીરસે હો-ઔર ન તદબીરસે હો,
હમતો કહેતેં હૈં જ઼ફ્રર જો હો સો તક઼દીરસે હો-હૈ યેહી બાત બજા.

ગ઼જ઼લ—૯૧.

ગ઼મે દીલ કીસ્સે કહું કોઈભી ગ઼મખાર નહીં-ગ઼મે ફીરક઼તકે સીવા,
ઔર અગર પુછે કોઈ ક઼ામીલ ઇજહારનહીં ચીપકારહેનાહી ભલા.
જ઼ુલ્ફ્રકી પૈચાંસે છીપ સક્તા નહીં કોઈ દીલ-ઔર યે પેચબ પેચ,
કૌનસા દીલ હૈ કે જો ઇસમેં ગીરફ્તાર નહીં-હૈં અજબ દાંમે બલા.
સયેંકડો હયેં જીગરઅફ્ગાર હજારેં દીલરીશ-તેરે હાતોં લાયેક઼,
પાસ તેરે કોઈ ખ઼ંજર તલવાર નહીં-હાં મગર નાજ઼ો અદા.
ક્યા તેરી ચસ્મે સીયા મસ્તકી કૈ઼ફીયત હયે-કે જેહાં હયે બદમસ્ત,
જીસકો અબ દેખો વો હુશીઆર નહીં-અયે બુતે હોશરૂબા.
મરમીટે ખાકે દરે યારપ ઉસ શાક પર જ઼ફ્રર-જો હોના હો સો હો,
ઉઠકે અબ જાએ કાંહાં તાક઼તે રફ્તાર નહીં-મીસલે નક઼્શે કદેપા.

મુખમ્મસે જફર.

ગઝલ—૯૨.

યે જાનતે સબ ગુનચેભી હએં ઔર ગુલેતરભી,
ઔર દેતે ગવાહી હએં બરો બરગે શજરભી;
હયે મેરી યેહી સેદા શાંમભી ઔર સાહેરભી,
ગુલ ફેંકે હએ ઔરોંકે તરફ બલકે સમરભી;
  અયે ખાના બર અંદાજે ચમન કુછતો ઇદરભી.
મુદ્દતમેં મેરે ઘરકે તરફસે જો ગુજરના,
દો ચાર ઘડી ગયેરકે તુ પાસ ઠયેરના;
ઔર મુજસે દો ચાર આખેંભી એક બાર ન કરના,
કયા જીદ હએ મેરે સાથ ખુદા જાને વગરના;
  કાફી હએ તસલ્લીકો મેરે એક નજરભી.
માના તેરે આંસુ દુરરે ખુશ આબ હએં સારે,
ઔર અયેસે હયે તાબીંદા કે પાની હોં સેતારે;
પર યેતો બતા દે હમેં ઇનસાફસે બારે,
અએ અબ્ર ફસમ હએ તુજે રોનેકી હમારે;
  ટપકા તેરે આંખોંસે કભી લખતે જીગરભી.
બૈઠે હુવે હંમદંમતો બહોત હએં મુજે ઘેરે,
પર અયેસા નહીં કોઈ હએ જો તકદીરકો ફેરે;
જાનેકા નહીં ગમ દીલે નાલાંસે યે મેરે,
અએ નાલાં સદ અફસોસ જવાં મરને પ તેરે;
  દેખા ન કભી તુજે જરા રૂએ અસરભી.
અલ્લાહરે બેહોશ તેરી ગફલતે સરશાર,
ન દીનસે હએ હુશીયાર ન દુનીઆંસે ખબરદાર;
દીન રાત જો યું રહેતા મસ્તે મયે પીંનદાર,
કીસ હસતીએ મેવહુમ પ નાજાં હએ તુ અએ યાર;
  કુછ અપની શબો રોજકી હએ તુજકો ખબરભી.

જબસે કે હુઈ બાદે ફના દસ્ત દરઆગોશ,
ઔર શંમઅ સીફતમે હુવા ઇસ બજમમેં ખામોશ;
દીન રાત જાંહાંમેં ગમો હસરતકા હએ એક જોશ,
તનહાં મેરે માતમમેં તહીં શામ સીયાપોશ;
રહેતા હએ સદા ચાકે ગીરેબાં સહેરભી.
હમ કહેતે જફર હોતી તો સૌદાસે મુલાકાત.
કયું કરતા બશર આહો ફેગાંમેં હએ તુ ઔકાત,
તંગ આકે જો હમસાએ તેરે કહતે હએં યે બાત,
સૌદા તેરે ફરીયાદસે આંખોંમેં કટી રાત;
આઈ હએ સહેર હોનેકો જાલેમ કહીં મેરેભી.

ગઝલ—૯૩.

આનકે હમ દુનીયાંમેં પ્યારે જયેસે થે વયસેહી રહે
ના કોઇ આયા સાથ હમારે ના ગયા કોઇ સાથ,
દેખકે અગલા આપતો કહેદે મલમલ અપને હાથ—આનકે૦
જીનકે પીછે જગબીચ હમને અપના સબ કુછ ખોયા,
આનત સમે-આંન અપનોમેસે અપના કોઇ ન હોયા—આનકે૦
છડ દી સબકી દોસ્તી ઔર છડા સબડા મીલાપ,
સબનો છડકે રેહ ગયે હમ આપી આપ—આનકે૦
બહોત ચાહા હમને હોવે જગ વીચ કોઇ હમારા,
જબ ના દેખા કોઇ અપના કીઆ સબસે કીનારા—આનકે૦
સબકે મનમેં ખોટ હએ ઔર સબકી ખોટી ચાલ,
કૌન લગાવે જીયા અપનાં ઇન લોંગા દે નાલ—આનકે૦
કોઇ કીસદા મીત નહીં સબ ગરજદે મીત,
સોફ રંગ અચ્છા કીતા હમને કી ન કીસીસે પીત—આનકે૦

ગ઼ઝ઼લે આતેશ.

ગ઼ઝ઼લ—૯૪.

સામના તુજસે જો અએ નાઝુક ફીગ઼ન હો જાએગા,
ગ઼ાફરીકો ભુલ કર તુ વો હેરન હો જાએગા.
નામ તેરા જીસકો વેરદ અએ ગુલબદન હો જાએગા,
ગુનચએ ગુલકી તરહ ખુરમો દહન હો જાએગા.
મોસમે ગુલમેં બદનકો કપડે ફાડે ખાયેંગે,
ધજીયાં લેનેકે ક઼ાબીલ પયેરહન હો જાએગા.
તેરે આનેકી ચમનમેં હોગી હર ગુલકો ખુશી,
શોર બતર લાલેસે રંગે યાસમન હો જાએગા.
હોસનકા આલમ દેખાએગી મુઝે સયરે ચમન,
ચશ્મે નરગીસ, ગોષ ગુલ, ગુનચા દહન હો જાએગા.
ઈશ્ક઼ શીરીંમે અબસ હોનોકો હએ અપસમેં રશક઼,
કોહકન ખુસરવ વ ખુસરવ કોહકન જાએગા.
ખીલઅતે શાહી નહીં અએ બુલહવસ તસવીરપે ઈશ્ક઼,
જીનસે પહેના ઉસકો એ જામા દુહન હો જાએગા.

ગ઼ઝ઼લ—૯૫.

ફ઼રેબે હોસનસે ગ઼બરો મુસલમાંકા ચલન બીગડા,
ખુદાકી યાદ ભુલા સયરે બુતસે બારહમન બીગડા.
ક઼બાએ ગુલકો ફારા જબ મેરા ગુલપએરહન બીગડા,
બન આઈ કુચ ન ગુનચોસે જો વોહ ગુનચાદહન બીગડા.
કહીં બેજા હંસના ઈસ ક઼દર જખમે શહીદાંકા,
તેરે તલવારકા મુહ કુચ ન કુચ અએ તેગ઼ઝન બીગડા.
તકલ્લુફ઼ ક્યા જો ખોએ જાને શીરીં ખો કર સરકો,
જો ગ઼યેરત થી તો ફ઼ીર ખુશરવસે હોતા કોહકન બીગડા.
કીસી ચશ્મ સીયાકા જબ હૂવા સાબેત મેં દીવાના,
તો મુજસે મસ્ત હાતીકી તરાંહ જંગલી હીરન બીગડા.

અસર અકસીરકા યુંમને કુદમસે તેરે પાયા હુએ,
જીજામીખાકે રાહ મલ કર બનાતે હે બદન બીગડા.
તેરે તકુલીદસે કબકે દરીને ઠોકરે ખાઈ,
ચલા જબ જાનવર ઇનસાંકી ચાલ ઉસકા ચલન બીગડા.

ગજલ—૯૬.

દેખાઈ હુસ્નને કુદરત ખુદાકી આકે જોબન પર,
ચેરાગે તુરકા આલમ હુએ તેરે રૂએ રોશન પર.
કરેંગે ઇસ્સે સએદ એક દીન હોમાએ તેગે કાતલકે,
રગોંકા જાલ યાંહાં ફયેલા હુવા હુએ અપને ગરદન પર.
દેખાઈ દોખ્તરે રજને યેહ મયખાનેમેં નયે રંગી,
દુમે તાઉસકા આલમ હુવા મીનાકે ગરદન પર.
નમાજીકો શરાબ ઉસને મલી હુએ જાકે મસજીદમેં,
કલીસામેં ગયા તો બુતકો દે પટકા બીરાહમન પર.
ભલા દેખેં તો ગોબાજીમેં સીપકુત કોન કરતા હુએ,
ઇધર હમભી હોં તોશનપર ઉધર તુમભી હોં તોશન પર.
તસ્સલી દીલકો દેતા હું તેરે મીજગાકી દુરીમેં,
મસીહા વર ન આશક હે માઅઝલા સોજન પર.
ઉસી સઈયાદકો ગુલગષતકા કયા આજ ઈરાદા હુએ,
હજારો બુલબુલ હુએ મુનતજીર દીવારે ગુલશન પર.

ગજલ—૯૭.

ફએદે જુલ્ફોંમે તેરે જો કે દોઆ મેરે બાદ,
તા લબે મરગ ન આઝાદ હુવા મેરે બાદ.
દીલ કીસી બંદેકા હરગીજ ન ફસા મેરે બાદ,
જો નીલા ઉસ્સે વોહ બરબાદ હુવા મેરે બાદ.
લેજજતે ઇશકુસે વાકેફ હુએ સેરાહી સીના,
તીર મીજગાં ન કીસુ દીલમેં ચુબા મેરે બાદ.
ચાહતા હું કે મેરી ખાક જરાસી યાંસે,
કુચએ યારમેં લે જાવે સબા મેરે બાદ.

ક્યું ના ગુલજાર હો કુચા તેરા બાદે મુરદન,
દેખીયો આકે તમાશા બ ખુદા મેરે બાદ.
હએ યે યેહસાન તેરા મુજકોં લેહ રખ દે,
કીજીયો લાશેસે મેરી ન દગા મેરે બાદ.

ગઝલ—૯૮.

તમાશાએ ચમનસે સયેરે કુએ યાર બેહતર હએ,
ગુલો સુમબુલસે યાંહાં બારો ખસે દીવાર બહેતર હએ.
યેહી આવાજ આતી હએ દરે મેહરો મોહબ્બતસે,
ઇલાકા ઇસ્સે મુમકીન હો તો યે સરકાર બેહતર હએ.
અત્તીબબા દેખકર બીમારકો તેરે યે કહેતે હએ,
બહમ પોંહચે તો ઇસકો શરબતે દીદાર બેહતર હએ.
કહા કરતે હએં આશક લોગ અકસર પ્યારસે યુસફ,
તુમહારે હુસ્નકોભી ગરમીએ બાજાર બેહતર હએ.
સુના હએ શાએરોંસે બેશ્તર કંદે મુકરરભી,
લબે શીરીંકે બોસે લેનેમેં તકરાર બેહતર હએ.
નેગાહેં મરદુમે દીદાકો હરદમ યે સમજાતે હએં,
મીલે લુટસે જીતની દોલતે દીદાર બેહતર હએ.
બાહરે બેખેજાં અયસી નહી કોઇ ચમન રખતા,
ખુદા જો રીકરે રંગીંદે તો યે ગુલજાર બેહતર હએ.

ગઝલ—૯૯.

જબીં સાઇકો સંગે આસતાને યાર બેહતર હએ,
કમર તકીયેકો કુસરે દોસ્તકી દીવાર બેહતર હએ.
અસીરે ઇશ્કકો હએ ફોક આજાદાને આલમપર,
જેહાંકે તંદરોસ્તોંસે તેરા બીમાર બેહતર હએ.
રહે જાતે હએ આશકકી માજાં ક્યા કહેરે કરતેહો,
કબાએ તંગપર થોડીસી કજદસ્તાર બેહતર હએ.
ચલેગા કબ્ક ક્યા તુતી કરેગી ક્યા સુખન સાજી,
તેરી ગુફ્તાર બેહતર હએ તેરી રફ્તાર બેહતર હએ.

બાહેર બાગ હએ નજ્જારાએ મઆબુદ દીખલાતા,
વો કયામત સરોસે તુ ગુલસી વો રૂખસાર બેહતર હએ.
સવાલે બોસેપર હસકર વો બુત કહેતા હએ અએ **આતેશ,**
ખ્યાલે બદ અગર ગુજરે તો અસતગફાર બેહતર હએ.

ગઝલ—૧૦૦.

ચુપ હો કયું કુછ મુંસે ફરમાવો ખુદાકે વાસ્તે,
આદમીસે બુત ન બન જાવો ખુદાકે વાસ્તે.
કબ્કુકી આંખુસે નજ્જારેકો આશક આયે હએં,
ચાંદસી સુરતકો દીખલાવો ખુદાકે વાસ્તે.
દરદે દીલસે હમ ફના હોતા હએ જાએ રહમ હએ,
જાન જાતી હએ મેરી આવો ખુદાકે વાસ્તે.
જુહમતી જુલ્ફ઼ં તો હએ કાલી ઘટાકી તરહસે,
હંસ પડો બીજલી દેખાઓ ખુદાકે વાસ્તે.
પાસ રૂસવાઇકા દોનો જાનેબોંસે શરત હએ,
મેં તુમહે તુમ મુજકો સમજાવો ખુદાકે વાસ્તે.

ગઝલ—૧૦૧.

બાઝીએ ઇશક જુજ અંદુહો ગમો રંજ નહીં,
ખેલે હરકોઇ જીસકો યે વો શેતરંજ નહીં.
ફેરકર મોહકુ દીખાતે હએં વો જુલ્ફ઼ં યાને
સાંપ પાલો તો હએં મોજુદ મગર ગંજ નહીં.
હાત મલતા હું જો મેં દેખકે સીનેકા ઉભાર,
કહેતે હએં તોડીએ જીનકો એ વો નારંજ નહીં.
તુમ ખફા હમસે હો હમ તુમસે નહીં આજુરદા,
હમસે હએ રંજ તુમહેં તુમસે હમેં રંજ નહીં.
દીલસે આતી હએ મોહબ્બતકી જુમેં સેદા,
જાં પર ખેલનેવાલોંકો શીશે પંજ નહીં.
ગજલે ખાજા હએ મતલબકા પોંહોંચ અએ **આતેશ,**
નાલાએ બે અસરે મોગેગે નવા સંજ નહીં.

ગઝલ—૧૦૨.

રહા કરતા હએ દર્દ એક રાત દીન બેયાર પહેલુમેં,
દીલે નાંલાં હુવા હએ ખાનએ બીમાર પહેલુમેં.
તપે હીજરાંકી ગરમી દુરહીસે ફુંક દેતી હએ,
ઠયેર સકતા નહીં દંમભર કોઈ ગમખાર પહેલુમેં.
કીસી કરવટસે નીંદ આઈ ન ઉસે અબરૂકે સોદેમેં,
ન રખી મેંને જબ તગ ખીંચ કર તલવાર પહેલુમેં.
અજબ કયા હએ ખતે નૌરસકા ગીર્દ ઉસ રૂએ રંગીકે,
વો ગુલ હએ કોનસા રખતા નહીં જો ખાર પહેલુમેં.
શબે મહતાબ હો હરચંદ શમએ રાખ રોશન હોં,
અંધેરા હએ ન હો જો ચાંદસાં રૂખસાર પહેલુમેં.
ખડા રેહકર જો મેં હસરતસે દરવાજેકો તકતા હું,
બીઠા લેતી હએ કુસરે યારકી દીવાર પહેલુમેં.
દુઆએં માંગ કર અલ્લાહસે તુજકો જગાયા હએ,
સોલા દે યારકો અએ તાલેએ બેદાર પહેલુમે.
કુબાએ યારકો દસ્તીકે તુક મેંને હએ ચમકાયા,
જગા તુરરેકોભી દે લટપટી દસ્તાર પહેલુમેં.
ઝુલા દે શાખેં ગુલ પર ચહચહોંકો તેરે અએ બુલબુલ,
હમારીભી જો હો વો ગયેરત ગુલઝાર પહેલુમેં.
પરીસી શકલ ઉનહોને આઈનેમેં જબસે દેખી હએ,
લગાએ રખતે હએં દીવાનેભી દોચાર પહેલુમેં.
ઉડા દેતા હએ બેતાબીએ દીલસે તકયએ પહેલુ,
ફીરાકે યારમેં બેઠા હએ કયા મુખતાર પહેલુમેં.

ગઝલ—૧૦૩.

દીલ બહોત તંગ રહા કરતા હએ, રંગ બેરંગ રહા કરતા હએ,
હુસ્નમે તેરે કોઈ અયેબ નહીં, કુંભમે દંગ રહા કરતા હએ.
મુલ્કકીદીલસે હએં વ્હાં મસલહતેં, વ્હાંસરેજંગ રહા કરતા હએ,
મોહતસીબકો તેરે મસ્તાનોસે, ખોફે સરેજંગ રહા કરતા હએ.

દીલ મેરા પીકે મોહબ્બતકી શરાબ, નશેમેં ભંગ રહા કરતા હએ,
આરસે આર હએ મુજ મજનુંકો, નંગસે નંગ રહા કરતા હએ.
જોહરે તેગ દીખાતા હએ હુસ્ન, ઈશક ચૌરંગ રહા કરતા હએ,
ગુફતની હાલ નહીં હએ અપના, કુછ અજબ ઢંગ રહા કરતા હએ.
તલબે રૂખમે તેરે ખાલોંસે, લશકરે જંગ રહા કરતા હએ,
મનજીલે ગોરકે દીવાનોંકો, સીને પર સંગ રહા કરતા હએ.
આલમે વજદ તેરે મસ્તોંકો, બે દફો ચંગ રહા કરતા હએ,
ફીનદુકે દસ્તે સનમસે નાદીમ, ગુલ ઔર રંગ રહા કરતા હએ.
તેરે ગોશે શનવાકા મુશતાહરક ખુશ આહંગ રહા કરતા હએ,
બંદીસે ચુસ્તસે તેરે આતેશ, કાફીઆ તંગ રહા કરતા હએ.

ગજલ—૧૦૪.

ઈદે નોરોજ હએ ઈશરતકા સરનજાંમ કરેં,
શીશો લબરેજ મયે હોશરૂબા જામ કરેં.
બાગબાં ખયેરે ચમનકાભી કોઈ કામ કરેં,
સરવો કુમરીકો અનાદીલકો ગુલ ઇનામ કરેં.
હમ ફકીરોંકો હએ દીવારકા સાયા કાફી,
ખુશ રહે વો જોકે ખસખાનેમેં આરામ કરેં.
બેવફા હોતી હએ માશુકકી જાત અએ મેહેબુબ,
ચાહ કર તુજસે વફા કયા તમએ ખામ કરેં.
શરબતે વસ્લ મયેસર હો શફા હાંસીલ હો,
તપે હીજરાંસે જો સેહત હો તો હમામ કરેં.
નરગીસે યાર વો આશોબે જમાના તો હએ,
આંખ ફુટે જો તેરા સામના બાદામ કરેં.
દીલકો ફંદમે નઉન ગેસુંઓકે ફસના થા,
જીસ કદર ચાહેં વો અબ કશ્મકશે દાંમ કરેં.
ગયેરત આતી હએ હમેં બોસેકા સાયલ હોતે,
હરકતે યારસે કયા કાબેલે હીશનામ કરેં.
આતેશ ઓગાજે મહોબ્બતકા હો અંજામ બખયેર,
ખાક પર તેરે કદમ રંજા ગુલઅનદાંમ કરેં.

ગ઼ઝલ—૧૦૫.

દીખાએ હુસ્નકી અપને જીસે કે યાર બાહાર,
યે ઈશક઼ હો કે પુકારા કરે બાહાર બાહાર.
જ઼ુહુરે દાગ઼ે મહોબ્બત યું મેરે દીલસે,
ચમનકી જયેસે હો પરવરદએ કીનાર બાહાર.
ફીરાક઼ે યાર મુબદ્દીલ વીસાલસે હોવે,
નીકાલે દીલસે ખ઼ીજાંકા યેહ ખ઼ાર ખ઼ાર બાહાર.
ચમનકે સએરમેં મુજ મસ્તકો દીલાતી હયે યાદ,
દીખાકે આતીશે ગુલ આગે ખ઼ુશ ગવાર બાહાર.
શબાબકા તેરે અએ યાર રંગ બાક઼ી હો,
બલાસે આલમો આશુબ રોજગાર બાહાર.
કીનારે જુએ ચમન ઝુમતે હએં મસ્ત તેરે,
બને શરાબકા ખીલવાતી હએ શીકાર બાહાર.
નજારે દીદએ બુલબુલસે કીજીએ અબકે,
ખ઼ુદા જો ચાહે તો **આતેશ** હો સજાવાર બાહાર.

ગ઼ઝલ—૧૦૬.

ફુરેગ઼ મેહરકા પયેદા કરે હમારા ચાંદ,
હીલાલ સામનેસે ઉસકે હોવે સારા ચાંદ.
નીક઼ાબ ઉલટકે રૂખે રશક઼ે માહ દીખલા દો,
અંધેરી રાતમેં હએ એક એક તારા ચાંદ.
વો માહ આજ જો આયા તો કલ કીયા ગુરરા,
નીશાતો અયેશમે ગુજરા કભી ન સારા ચાંદ.
વોહી હએ ખ઼ુબ જીસે જો પસંદ ખ઼ાતેર હએ,
નીગાહે કબ્ક સુરજસે હએ પ્યારા ચાંદ.
રૂખે હબીબસે મુમકીન નહીં ફુરૂગ઼ **આતેશ,**
અગર વો હુસ્નસે શૌલા હએ તો શરારા **ચાંદ.**

ગજલ—૧૦૭.

ખાહાં તેરે હર રંગમેં અએ યાર હમી થે,
યુસુફ થા અગર તુ તો ખરીદાર હમીં થે.
બેહદકે મેશીલમેં સઝાવાર હમીં થે,
તકસીર કીસીકી હો ગુનાહગાર હમીં થે.
વાયદા થા હમીંસે લએ બામ આનેકા હોતા,
સાએકી તરાંહસે પસે દીવાર હમીં થે.
કંગી તેરે ઝુલ્ફેંકી હમીપર થી [illegible],
આઇના દેખાતે તુજે હરબાર હમીં થે.
કીયામત થી તેરે હોસ્નકે [illegible] હમારે,
તુ કાને મલાહત થા ખરીદાર હમીં થે.
સૌદા જદા ઝુલ્ફોંકા ન થા અપને સીવા એક,
આઝાદ દો આલમ થા ગીરફતાર હમી થે.
તુ ઔર હમ દોસ્ત થે એક જાન દો કાલેબ,
થા ગયેર સીવા અપને જો થા યાર હમીં થે.
બીમારે મહોબ્બત થા સીવા અપને ન કોઈ,
એક મુસ્તહક્કે શરબતે દીદાર હમીં થે.
બેઅપને બહેલતી થી તબીઅત ન કીસીસે,
દીલ સોઝ હમીં થે તેરે ગમખાર હમીં થે.
એક જુમબીશે મીઝગાંસે ગશ આતા થા હમીંકો,
દો નરગીસે બીમારકે બીમાર હમીં થે.
જબ ચાહતે થે લેતે થે આગોશમેં તુમકો,
મજબુરસે રહ જાતે થે મુખતાર હમીં થે.
હમસા ન કોઇ ચાહનેવાલા થા તુમારા યાર,
મરતે થે હમીં જાનસે બસ બેઝાર હમીં થે.
બદનામ મહોબ્બતને તેરે હમકો કીયા થા,
રૂસવા સરે કુચએ મહોબ્બત બઝાર હમીં થે.

દીલ ઠોકરેં ખાતે થે ન હરગામ કીસીકે,
એક ખાકમેં મીલને દમે રફતાર હમીં થે.
ભડકાંનેસે **આતેશ** કે જલાને લગે યા તો,
અલતાફો ઈનાયતકે સઝાવાર હમીં થે.

ગઝલ—૧૦૮.

યે કીસ રશકે મસીહાકા મકાં હએ,
જમીં યાંકી ચાહરૂમ આસમાં હએ.
ખુદા પીનહાં હએ આલમ આશકારા,
નેહાં હએ ગંજ વીરાના અયાં હએ.
દીલે રૌશન હએ રૌશન ગરકી મનઝીલ,
યે આઇના શાહ સીકંદરકા મકાં હએ.
બરંગે બુ હું ગુલશનમેં મેં બુલબુલ,
બગલ ગુનચેકી મેરા આસયાં હએ.
શીગુફતા રહેતી હએ ખાતેર હમસા,
કનાઅતભી બાહારે બેખીઝાં હએ.

ગઝલ—૧૦૯.

આબીલે પાંઉકે કીઆ તુને હમારે તોડે,
ખારે સહેરાએ જુનું અર્શકે તારે તોડે.
મસ્ત મુજસાભી કોઇ નીશેકા હોગા ન હરીસ,
પીકે મયે જામકે દાતોંસે કીનારે તોડે.
આ ગયા વો શેજરે હોસન નજર જબ હમકો,
બોસે લેકર લબે શીરીંકે છોહારે તોડે.
ઈશક બેદર્દસે કરનેકો કહાથા કીસીને,
સીરકો તકરાકે ન દીલ દર્દકે મારે તોડે.
કુંજ ઉજલતમેં બીઠાયા હએ ખુદાને **આતેશ,**
અબ જો તુમ યાંસે હીલે પાંઉં તુમારે તોડે.

ગઝલ—૧૧૦.

બાલાએ બામ ખાના વો આલી જનાબ હએ,
મનઝીલસે અપને ઝીલ્વેનુમા આફતાબ હએ.
દીખે જો બેનેકાબ તુઝે કીસકો તાબ હએ,
ખુરશીદ તેરે આગે ગુલે આફતાબ હએ.
ફસ્લે બહાર આઇ હએ દોરે શરાબ હએ,
ફાઝીગો મુહતસેબ કલેજા કબાબ હએ.
જેરે જમીંભી ચયેનકી સુરત નહીં કોઇ,
આસુદગાને ખાકકી મીટી ખરાબ હએ.
બેદાર આજ હુવે તો ફરદાએ હશરકો,
ખાબ અપને બખ્તકા નહીં મુરદેકા ખાબ હએ.
ફસ્લે બાહાર આકે ખીઝાં બારહા હુઇ,
અંગુરમેં હનુઝ હમારે શરાબ હએ.
દીવાંનગાને ઇશક ગીરફ્તારે હાલ હએં,
તુ અએ પરી અસીરે તીલેસમેં હીજાબ હએ.

ગઝલ—૧૧૧.

હસરતે શાદી નહીં જાને ગમ આલુદકો,
લાલા સમજાતા હએ દીલે દાગે ન મકસુદકો.
દાગે ગમે ઇશકકો દીલમેં જગા દીજીયે,
હુંડે લેકર ચેરાગે શાહેદે મકસુદકો.
લાલે શકર બારકા બોસા મેં કયું કર ન લું,
કોઇ નહીં છોડતા હલવા બેદુદકો.
પરદે ગફલત ઉઠા પેશે નજર યાર હએ,
દયરો હરમમેં ન જા હુંડને મૌજુદકો.
સીજદેકે ઇનકારસે કૌફ ન હો જાએગા,
ખાકીએ મકબુલ પર નારીએ મરદુદકો.

ગ઼ઝ઼લે નાસીખ઼.

ગ઼ઝ઼લ—૧૧૨.

અએ જુનુ મુજ જ઼ારકા ફ઼રબા બદન હો જાએગા,
જો લગાએગા વો ફ઼ત્થર જુઝવે તન હો જાએગા.
તેરે જાતેહી હવા રંગે ચમન હો જાએગા,
બરગેગુલ જો હુએ વો બરગે યાસમન હો જાએગા.
ક઼ાર ફ઼રમા જબ મેરા શીરીં દહન હો જાએગા,
બેસુતું પર નક઼શે શીરીં કોહકન હો જાએગા.
બામ પર નંગે ના આઓ તુમ શબે મહતાબમેં,
ચાંદની પડ જાએગી મયેલા બદન હો જાએગા.
હોકે રંજીદા જો તલવાર મારેગા મુજે,
જખમબા બાહેર નમકખારા દહન હો જાએગા.
મએં વહશી હું કબી સુગાં જો મેરા ઉસ્તખાં,
ગારે વહેશતકે સંગે જાના હેરન હો જાએગા.
હોસનકી જ઼ીનત અગર ચાહે કલામે રિશ્ક઼ સુન,
ગૌહરે ગોશ અએ સનમ મેરા સોખન હો જાએગા.

ગ઼ઝ઼લ—૧૧૩.

જો બોસા લેનેમેં કલ મુજસે શીરીં દહન બીગડા,
લગા કહેને બહોત તેરા હુએ ઇન રોજ઼ોં ચલન બીગડા.
હુજુર મીસલે બુતકે કરતે થે બહોત દાવા સબાહતકા,
સજ઼ા હુએ જો તેરા અગે શમએ કાફ઼ુરી બદન બીગડા.
હુવા હુએ ખલકમે ચરચા બહોત બદગોઇકા,
તેરા કયા નીલ ક઼યામત અગે ચરખે કોહન બીગડા.
મએ કહેતા થા ન બએઠા કર રક઼ીબોંકે તુ સોહબતગે,
મીજ઼ાજ આખીર ન તેરા મુજસે અએ પયેમાં શીકન બીગડા.
બસર જાકે કરૂંગાં આહૂવાંને દસ્ત ગુરબતમે,
તુમારા તોર મુજ વહશીસે અગે આહલે વતન બીગડા.

હુવે ગુલ જરદ સંબુલ જું પરીશાં સરવ ખમધરતા,
તેરે જાતેહી અએ રશકે ચમન રંગે ચમન બીગડા.
બનાઇ હે કોહપર તસવીર શીરીંકી તસલ્લીકો,
તેરા નકશા નજર આતા હએ પર અએ કોહકન બીગડા.

ગજલ—૧૧૪.

નહીં હએ સબજએ અત આરજે મહબુબે પુરફન પર,
હુવે હએ જમાઅ યે આ કર શમયે રોશન પર.
ગીરેબાં ચાક ગુલકીભી હએ જો દીવાનોંકે સુરતસી,
હુવા હએ ઇશતેબાહે કુએ જાના મુજકો ગુલશન પર.
કીયા કયું ઇશ્કે અબરૂ છોડ કર તાકે હરમ મેંને,
નહીં શમશીર કાતેલ યહ વબાલ ઇસકા હએ ગરદન પર.
બજાએ શમ ઓ ગુલ સાકે બીલોરી પાયે રંગીન હો,
કભી યા રબ ગુજર હો ઉસ પરીકા મેરે મદફન પર.
જીગર હોતા હએ ટુકડે મએકસીસે તેરે ફીરકતમે,
મએ ગુલરંગ સીબકત લે ગઇ હએ આબે આહન પર.
મેં વો શીરીદાસર દીવા થા જો બાઅદે મોરદનભી,
ચરાહ જાતે હએં પત્થર લોગ આકર મેરે દફન પર.
કીસીકા રૂએ તાબાં યાદ દીલવાવેંગે એહ હરદમ.
ગીરેગી મેરી બરકે આહ એક શબ મહકે ખેરમન પર.

ગજલ—૧૧૫.

અશ્કે ખુનીં રંગ નાલાં રાગ હએ,
વાહ કયા ખુશ રંગ અબકા ફાગ હએ.
ઇશ્કે જબ કામીલ હુવા હએ અયેને હુસન,
આગમે પડ જાયે જો શેએ આગ હએ.
દેતી હયે ફોજે ફના પયેહમ શીકસત,
લશકરે હસતીમેં ભાગાં ભાગ હએ.
જાનતે હએં જીસકો સબ તારે નફસ,
તોસને ઉમરે રવાંકી બાગ હએ.

હીજરે જાનામેં કરો હુક્કેકો દુર,
પેચવાં નયેચા મુજે અબ નાગ હએ.

ગઝલ—૧૧૬.

સાક઼ીયાં દે મુજે શીતાબ શરાબ,
કબસે કરતા હું મએ શરાબ શરાબ.
હીજરમેં આગ હો ગયા પાની,
દીલકુ કર દેતી હએ કબાબ શરાબ.
ફ઼ૂસલે ગુલમેં અ઼જબ નહીં હએ અગર,
અબર બરસાએ જાએ આબ શરાબ.
સાક઼ીયાં હએ તેરે જુદાઈમેં,
દાગે દીલ રશ્કે માહાતાબ શરાબ,
નરગીસે મસ્તે યારકે આગે,
હુઈ ગયરતસે આબ આબ શરાબ.
હએ મેરા જામે જીંદગી લબરેજ઼,
સાથ અબ તો પીએ જનાબ શરાબ.
હએ સજ઼ાવાર અ઼યશે આખેરે ઉમર,
સોબહે પીરી હએ આફ઼તાબ શરાબ.

ગઝલ—૧૧૭.

રૂઠે હુવે થે આપ કઈ દીનસે મન ગયે,
બીગડે હુવે તમામ મેરે કામ બન ગયે.
હમ રોતે રોતે ફુર હુવે તબ વતન ગયે,
નરગીસકે ફૂલ બનકે ગુલે યાસમન ગયે.
લેનેકો એક ગુલકી ખ઼બર હમ વતન ગયે,
બુએ ચમનકે વાસ્તે સુએ ચમન ગયે.
બાગ઼ે બેહસ્ત ઔરભી સર સબ્જ઼ હો ગયા,
મસમુમ જબ જાંહાંસે ઇમામે હસન ગયે.
ચુપ કયું લગે રહે ભલા મુજકો રાત દીન,
કયા કયા જેહાંસે ન મેરે હમ સુખ઼ન ગયે.

ગજલ—૧૧૮.

ગમ નહીં ગર રૂ સીયાહી હો ખુદાકે સામને,
સુરખરૂ હું ઉસ બુતે નાઆશનાકે સામને.
જીસ્મ છુટા રહસે દીલસે ન છુટા વો સનમ,
બુત બગલમેં લે ચલે હએં હમ ખુદાકે સામને.
જુલ્ફ હો યા ખાલ હો ચશ્મ હો યા હો મેજગાં,
હાએ હો જાતા હએ હર કાલી બલાકે સામને.
બોસેકા સાએલ હું કયું મુજકો ન કહીયે દુર દુર,
ફુદર કયા મોહતાજકી હાજત રવાકે સામને.
મુજસે પહેલે દે રકીબોંકો અગર પયેગામે મોત,
ક્યા બડા યે કામ હએ પયેકે કુજાકે સામને.

ગજલ—૧૧૯.

આપ હએં દોસ્ત તો દુશમન કયા હએ,
ખીજર હમરાહ હએ તો રાહજન કયા હએ.
આપ કર દેતે હએ હર સખ્તકો નરમ,
દસ્તે દાઉદમેં આહન કયા હએ.
આપકા દામે બલા આફત હએ,
તાએરે અર્શકા નીશેમન કયા હએ.
આપકે બરક ગજબકે આગે,
મહે તો કયા માહાકા ખીરમન કયા હએ.
આપસે હો જો કુવી મુરે જઇફ,
પીલતન કયા હએ તહમતન કયા હએ.

ગજલ—૧૨૦.

મએં ન ફરીયાદી બુતોંકા હું ખુદાકે સામને,
આશનાકા કયા ગીલા નાઆશનાકે સામને.
આહલે જરકા હમેં વોહી રૂતબા નીગાહે ફકર,
મરદે મુફલીસકી જો ઇજ્જ હએ ગદાકે સામને.

કાહ રૂબામેં હએ કસીશ આહન રૂબામેં જજબ હએ,
દીલ બચે કયું કર હમારા દીલરૂબાકે સામને.
મુજકો જાયે નરગીસે બીમારકા ધ્યાન આ ગયા,
કયું તબીઓં લાએ તુમ કાસા દવાકે સામને.
ઝીસ્મે નાસીખ ખાક સરદાએમે હો મરનેકે બાદ,
ઇલતેજા હયે પાદશાહે કરબલાકે સામને.

ગઝલ—૧૨૧.

જાર અપને ઝીસ્મકો કમરે યારને કીયા,
ખમદાર હમકો અબરૂએ ખમદારને કીયા.
અએસી અસરકી આંખ ન પાઇ પરીનેભી,
દીવાના મુજકો રૌજને દીવારને કીયા.
અએસા તબીબ કૌન હએ અએ મુલકે બારહા,
તુજસે રૂજુઅ નરગીસે બીમારને કીયા.
આયે વો નાગાહાં મેરે સાતેમેં સુબહ દમ,
દેદાર મુજકો તાલેએ બેદારને કીયા.
પહેના દીયા હએ ખીલઅાતે રોજ ઉસકે નુરને,
રખને સીયાહ દુર શબેતારને કીયા.

ગઝલ—૧૨૨.

ગોરે બદનપ ઉસકે નહીં પયેરહન સફેદ,
યે નસતરન સફેદ હએ વો યા સમન સફેદ.
કીસ દરજા તેરે દાંત હએં અએ સીમતન સફેદ,
અયેસા નહીં હુવા કોઇ દુરરે આદન સફેદ.
અયે રશકે શમઅા માહ તેરા નુર દેખ કર,
અંજુમકી હો રહી હએ તમામ અંજુમન સફેદ.
અએ ગુલ તેરે હુજુર ન ઠયેરે કોઇભી રંગ,
હો જાએ એક દમમેં ચમનકા ચમન સફેદ.
ઉડ જાએ રંગ તેરે લબે લઅાલકે હુજુર,
બીલ્લોરકી તરાંહ હો અકીકે યમન સફેદ.

આઇ બહાર હર બુનેમુસે હએ જોશ ખુન,
હો જાએ સુરખ પહેનું અગર પયેરહન સફેદ.

નીસબત હએ મેરે માહકી કોઇ બદનસે કયા,
હયે છીપસી તો માહકા સારા બદન સફેદ.

ગઝલ—૧૨૩.

કૌન અયે બુત હએ તુ ખોદા જાને,
કુફર કયા શએ હએ કોઇ કયા જાને.

દીલકુ પુછા જો મએને વો બોલા,
કહીં હોગા મેરી બલા જાને.

મુજકો બેગાના સમજે હએ જાલીમ,
રાહ ચલતોંકો આશના જાને.

એકહી હએં ખોદાઓ બુત જાહેર,
વોહી મુશરીક હએ જો જુદા જાને.

જોકે હો પાદશાહે મુલ્કે જુનું,
ચાહીયે બુમકો હોગા જાને.

કીશતી ઉસકી ન ડુબે સુરતે મૌજ,
જોકે તુફાંકો નાખોદા જાને.

ઇશક ખુબ શોગુલ સમજે હમ,
કોઇ ઉસકો ન જાને યા જાને.

ગઝલ—૧૨૪.

જીકરે કામત ફીકરે આરીજમેં મુકરર ચાહીયે,
યે ગઝલ ગુલજાર હએ ઇસમેં સનોબર ચાહીયે.

ગુલશને કુએ બુતાંમેં પંદે નાસેહ ખાર હએ,
કાન આશકકા બરંગે ગોશ ગુલ કર ચાહીયે.

થોડે કાંટે ચુનકે રખ દો હમ બીઆબાંને મરગ હએં,
કયા હમારે કબ્ર પર ફુલોંકી ચાદર ચાહીયે.

મએને લીખા હએ ખ઼ીયાલે તાકે અબરૂમે યે ખ઼ત,
ઇસકે પોંહચાનેકો ક઼ાએશ કબુતર ચાહીયે.
ઉલફ઼તે અબરૂએ જાનામેં હુવા સૌદા મુઝે,
મેરે સરકે વાસ્તે ક઼ાએકા ફ઼તર ચાહીયે,
થોડેસે કાંટે બીઆબાંમે બીછા દે અએ જુનુ,
મેરે પાએ ખ઼ાબ આલુદાકો બીસતર ચાહીયે.
હએ નીગેહબાંનીકો કાફ઼ી બસ ગદાઓંકી દુઆ,
ઔર અબ દરબાં કયા શાહોંકે દરપર ચાહીયે.

ગ઼ઝલ—૧૨૫.

કીસકા ફ઼ીરક઼તમેં ખ઼ાહીશે મુલ હએ,
પાની પીનેમેં યાંહા તાઆમુલ હએ.
તેરે આશક઼ હુવે હએં સબ માશુક઼,
થા જો ગુલ આગે અબ વો બુલબુલ હએ.
નહીં તલવાર આપકી ખ઼મદાર,
કુલઝુમે ઇશક઼કા યેહી પુલ હએ.
શબે ફ઼ીરક઼તમે શમઆકા કયા ઝીકર,
ઝીંદગીકા ચેરાગ઼ભી ગુલ હએ.
દીલે નાલાં હુવા મેરા જો અસીર,
મીસલે ઝનઝીરે ઝુલ્ફ઼મેં ગુલ હએ.

ગ઼ઝલ—૧૨૬.

ઉસ માહકે ફ઼ીરક઼તમે જો તારે નીકલ આએ,
તારોંસે સીવા અશ્ક઼ હમારે નીકલ આએ.
જબ હંસને લગે દાંત તુમારે નીકલ આએ,
સરકા જો શફ઼ક઼ સાફ઼ સીતારે નીકલ આએ.
બેલેકી નજર આ ગઈ કલીઆં ગુલેતરમેં,
હસનેમેં જો કલ દાંત તુમારે નીકલ આએ.
દેતા હએ કાંહાં સાથ બુરે વક઼તમેં કોઈ,
પ્તરકો લગી ચોટ શરારે નીકલ આએ.

ગ઼જલ—૧૨૭.

અબર મીઝગાં હએ જુદાઇમે ઘટા બરસાતકી,
અપની થંડી સાંસ ગોયા હએ હવા બરસાતકી.
દર્દમંદે ઇશ્ક઼ હું કબ હએ હવા બરસાતકી,
દર્દકો કરદેતી હએ દુના હવા બરસાતકી.
કબ્લે બારીશ રોતે રોતે કોર હો જાઊં કહીં,
હીજરમેં સુરત ન દેખું અએ ખુદા બરસાતકી.
કહેતે હએં રોરોકે મુફ્લીસ મુજકો રોતા દેખ કર,
ખાના વીરાનીકો કયા કમ થી બલા બરસાતકી.
રાત કુલકુલ મૌજ મએ બીજલી કફે મએ હએ સેહાબ
મયેકશોંકો કબ હએ હાજત સાક઼ીયાં બરસાતકી.
બાગો મએ અબરો ગ઼ની મહેતાબો નહેરો વસ્લે દોસ્ત
એક દીલ હએ ઔર હસરત હએ બડી બરસાતકી.
તેરે આગે અબરમેં પંજા છીપાલે આફ઼તાબ,
અએ પરી કયા રંગ દેતી હએ હીના બરસાતકી.

ગ઼જલ—૧૨૮.

ન તેરી ગાત બુરી હએ ન તેરી બાત બુરી,
નજર આઈ ન મુજે તેરી કોઈ બાત બુરી.
ગરચે અએ જાન નહીં તેરી કોઈ બાત બુરી,
પર મેરી બાત ન માની હએ યેહી બાત બુરી.
ચાહીયે એહ કે ન હો મેરી બાત બુરી,
આપતો જાનતે હએં મેરી ભલી બાત બુરી.
ચુમ લું કયું ન ભલા તુજસે લીપટ કર હાથ,
વાહ કયા મુહ હએ કે નીકલી ન કભી બાત બુરી.
બાતકી ગ઼યેરસે તુને મેરી કયા બાત રહી,
હો ગઈ તુજસે યેહ અએ રશ્ક઼ પરી બાત બુરી.

ગઝલ—૧૨૯.

હીંમ્મતે આલી તો દે યા રબ મગર જર ચાહીયે,
આસમાં મુજકો બનાયા હુએ તો અખ્તર ચાહીયે.
આંખ કયા ખોલું કે હુએ મહવે તસવુર દીલ મેરા,
ઘરમેં વો મેહબુબ આયા બંદ અબ દર ચાહીયે.
બોસા માંગા મએને વો કહેને લગા દરસે નીકલ,
જો કે સાએલ હો વો દરવાજેકે બાહર ચાહીયે.
હું વોહ કશ થા ખરાબાતે અજલમે એહ કલામ,
જામે મયે મુજકો બજાએ કાસેએ સર ચાહીયે.
શીશએ મયે ગલા સાગર હુએ તેરા જીસ્મે મસ્ત,
તુજકો શીશા ચાહીયે સાક઼ી ન સાગર ચાહીએ.

ગ઼ઝલે નજ઼ીર.

ગ઼ઝલ—૧૩૦.

જુદા કીસસે કીસીકા કોઇ હબીબ ન હો,
યે દાગ઼ વો હુએ કે દુશમનકોભી નસીબ ન હો.
જુદા જો હમકો કરે ઉસ સનમકે કુચેસે,
એલાહી રાહમેં એસા કોઇ રક઼ીબ ન હો.
એલાજ કયા કરેં હોકમા તપે જુદાઇકા,
સીવાએ વસ્લકે ઉસકા કોઇ તબીબ ન હો.
નજ઼ીર અપના તો માશુક઼ ખુબસુરત હુએ,
જો હોસ્ન ઉસમેં હુએ વએસા કોઇ અજીબ ન હો.

ગ઼ઝલ—૧૩૧.

બુલબુલે શયેદાને પુછા ગુલસે યું રોજે બહાર,
અએ ગુલેરાઅના તેરે દામનસે કયું લપટે હુએ ખાર.
ગુલને કર ચાક ગીરેબાં યું કહા રો રોકે જાર,
ચશમે ગુલકો નોકે મીજ઼ગાંકી જાગ હુએ નોકે ખાર.

ક્યા નજાકતસે ગેરા સુરમા હએ ચશમે યારકા,
બારે કાકુલસે કમર કયું કર ન લચકે બારબાર.
મુતરબો મેનાઓ સાકી નુગમઓ ચંગોરૂબાબ,
સબ મોહીયા હએ વલે તેરા ફકત હએ ઈનતેજાર.
જો ગુલે રૂખસારે જાનાંકી ન આઈ દીલકો તાબ,
છુપ રહા ગુનચેઓ ગુલ ગયેરતસે હોકર શરમસાર.
તેરે મકદમકે લીયે અપે સીમબર ગુરજારમેં,
ગુલ ગીરેબાં ચાક કર આયા નીકલ બેએખતીયાર.

ગજલ—૧૩૨.

તફરકા હોતા હે એસાભી ગુલનદામ કહીં,
મયે કહીં શીશા કહીં સાકી કહીં જામ કહીં.
દીલકી બેતાબી યાર હએરને ન દેતી મુજે,
દીન કહીં રાત કહીં સુબે કહીં સામ કહીં.
એક દીલ દીજીયે કીસકીસકો સબી માંગતે હએં,
ખુંદ કહીં બાલા કહીં જુલ્ફે સીયાફામ કહીં.
નામેંબર નામા લીખું યા મુહ જબાંની કહે દું,
ખતકે પુરજે લીખું કાસેદે નાકામ કહીં.
દેલભી ઓરજાને કેફાએતને સભીકી હએ નજીર,
ગુલ કહીં ગુનચા કહીં બુલબુલે બદનામ કહીં.

ગજલ—૧૩૩.

નીગેહકે સામને ઉસકા જોહીં જમાલ હુવા,
વો દીલહી જાને હએ જો દીલકા અહવાલ હુવા.
અગર કહું મૈં કે ચમકા વો બરકકે માનીંદ,
તો કલ મીસલ હએ યે ઉસકી જો બીનીસાલ હુવા.
કરારો હોશકા જાના તો કીસ શુમારમેં હએ,
ગરજ ફીર આપમેં આના મુજે મહાલ હુવા.
ઉધરસે ફેર દીયા મયેકા નેગાહને સાગર,
ઇધરસે જુલ્ફકા હલકા ગલેમેં જાલ હુવા.

બહારે હુસ્ન જો આઇ નજર વો ઉસકી નજીર,
તો દીલ વહીં ચમને ઇશ્કમેં નેહાલ હુવા.

ગઝલ—૧૩૪.

તુજે કુચભી ખોદાકા તરસ હએ અયે સંગદીલ તરસા,
હમારા દીલ બહોત તરસા અયે તરસા ન અબ તરસા.
મેં ઉસપે મુબતીલા વો ગયેર મજહબ શેખ અબ તરસા,
કયામત હએ મોસલમાં આશક ઔર માશુક હએ તરસા.
ફકત તીરે નેગેહસે તો ન દીલકી આરજુ નીકલે,
તેરે કુરબાં લગા અબકે કોઇ ઇસ્સેભી બેહતરસા.
ન જાઊં મૈં તો ઉસ પાસ લેકીન કયા કરૂં યારો,
યકાયક જીગરમેં આગ લગ જાતી હએ નશતરસા.
પોકારા દુરસે દે કર સફીર ઉસને તો કયા મેરા,
ધડક કર ધકબયક માનેમેં દીલ લુટા ખબુતરસા.
હુવા બીમાર તેરે ઇશ્કમેં જો ચરખે આરમ પર,
મસીહા પઢ રહા હએ કુછ બીછા કર અપના બીસતરસા.
નજીર એક દો ગેલા કરની બૌત હોતી હએ ખુબાંસે,
ચલો અબ ચુપ રહો બસ બોલ બૈઠ તુમ તો દફતરસા.

ગઝલ—૧૩૫.

ફલાલે ગરદું અગર જેહાંમે જો ખાક મેલીકો જામ કરતા,
તો મૈં સનમકે લબોંસે મીલકે અજબ રહે ઐસે મુદામ કરતા.
જો પાતા લહેજજત બસાને મસતાં મૈં મ્હોબ્બતસે તેરે જાહેર,
તો સમયેસે નીકલકે અપને વ્હો મએકદેમેં મુકામ કરતા.
વ્હો બજમ અપનીભી મએકશીકી વ શેર હો જાતી મસતોં બેખુદ,
જો શેખજી વ્હાંસે બચકે આતે-તો મૈં નેઝુક કર સલાંમ કરતા.
જો જુલ્ફે મુખડેપે ખોલ દેતા સનમ હમારા તો ફેર રહે ગરદુન,
ન દીન દેખતા ન શબ બતાતા ન સુબેહ લાતા ન શામ કરતા.
નજીર આખરકો હાર કર મએ ગલીમે ઉસકે ગયા થા બીકને,
તમાશા હોતા જો મુજકો લેકે વ્હો શેખ અપના ગુલામ કરતા.

ગ઼જ઼લ—૧૩૬.

મીલા આજ મુજકો વો ચંચલ છબીલા,
હુવા રંગ સુન કર રક઼ીબોંકા નીલા.
કીયા જીસને મુજસે અ઼દાવતકા પંજા,
સીલીકે અલેહુમ અજ઼ાબુન સક઼ીલા.
નીકલ ઉસકે જુલ્ફોંકે કુચેસે અએ દેલ,
તો પહરતા કુમુંલલ ઈલા કલીલા.
કોહરતાંમેં મારૂં અગર આહકા દમ,
ફ઼ેકાનત જમાલુન ક઼ૈસીબુન મોહીલા.
નજ઼ર ઉસકો ફ઼જલો કરમપર નજર રખ,
ફ઼ક઼ૈલ હસબી અલ્લાહ નીઅ઼ામુલ વકીલા.

ગ઼જ઼લે આબાદ.

ગ઼જ઼લ—૧૩૭.

હમ બગ઼લ મુજસે અગર વો ગુલબદન હો જાએગા,
તંગ મીસલે ગુલ ખુશીસે પેરહન હો જાએગા.
બો તો કયા હએ સુરતે કાફુર ઉડ જાએગા રંગ,
ખ઼ાલસે તેરે ખ઼જીલ મુશ્કે ખ઼ોતન હો જાએગા.
દોસ્ત રાહે ઇ઼શક઼મેં મુજસે કરેંગે દુશમની,
રાહબર હરએક મુજકો રાહજન હો જાએગા.
બેતરહ ફીરદોસમેંભી શાદ હોનેકા નહીં,
કસરે જન્નતભી મુજે બયતુલ હુજન હો જાએગા.
નાલાહાએ દીલ હમારે જા લગેંગે મીસલે સંગ,
ટુકડેએ શીશેકી તરહ ચરખ઼ે કોહન હો જાએગા.
જીસ ક઼દર રોંઊંગા ફુલેંગે ગુલે દાગ઼ે જુનુ,
સબજ આબ અશક઼સે મેરા ચમન હો જાએગા.
નાતવાંનીસે ન નીકલેગી દહનસે કોઇ બાત,
સાફ ક઼નદા લબપર ગોયા હર સોખ઼ન હો જાએગા.

ગઝલ—૧૩૮.

અગર બુલબુલકે નાલોંસે હમારા ગુલબદન બીગડા,
તો ફેર અએ બાગબાં તુ દેખના રંગે ચમન બીગડા.
લગે કુચ ઔર ચાલેં આપ ચલને અપને આશકસે.
બનેગી અબ ન સાહેબસે કે સાહેબકા ચલન બીગડા.
તડપનેમે લહુકે પર ગએ છીટે જો દામન પર,
બસ ઇસ તકસીરપર વો કાતીલે શમશીરજન બીગડા.
બને સરવે ચેરાગાં દુરીએ 'ખુરશીદ અનવરમેં',
ઝ્યા તનમેં હુઇ દાગોંસે કબ અપના બદન બીગડા.
કુબાએ ગુલકી સુરત ચાક કીરાહન કીયા હમને,
મીજાજ અપના ગમે ફીરકતમેં અએ ગુલપએહરન બીગડા.
મએ સએદે નીમ જાં વોહ હું કે મેરે સખ્ત જાનીપર,
લગાકે તીર મીજગાં કયાહી વો નાજુક ફીગન બીગડા.
જો મએને શામસે તસબીહ દી ઉસ રૂએ રવશનકો,
તો કયા કયા ગરમ હોકર વોહ મીઆને અનજુમન બીગડા.

ગઝલ—૧૩૯.

લીખે અશઆર વકતે ફેકર જબ ગેસુકે જોબન પર,
ન સુજા કુછ અંધેરા છા ગયા એક તબએ રોશન પર.
તડપથી નોજવાનોંકી હમેં તીફલીમેં જોબન પર,
મચલ જાતે થે તીફલે અશકકી સુરતસે દામન પર.
શબાબ આયા વો અબ નામે ખુદા હએ અપને જોબન પર,
હુવા મુરગે નેવા પરવાના શમચે રૂએ રોશન પર.
ગરીબોંકી મજારોંપર ચેરાગોંકી નહીં હાજત,
બરાહે રોશની કાફી હએ શમએ માહ મદફન પર.
તડપના બીસ્મીલોંકા ખેલ સમજા હએં વો હસતા હએ,
મીજાજ ઉસ કાતેલે અલમકા હએ અબતગ લડકપન પર.
સફાઇ ગોહરે દનદાનકે મજમું મએને બાંધે હએ,
જમીને શહેર ગોયા ફોક હએ હીરેકે માદન પર.
તેરી ફીરકત રોલાયેગી ઉસેભી અએ ગુલે ખુબી,
ગીરેંગે અશકે બુલબુલ બાગમે ફુલોંકે દામન પર.

ગ઼ઝ઼લે સાદીક઼.

ગ઼ઝ઼લ—૧૪૦.

અયે બેસમજ સમજ કે યે મશહુદ કૌન હૈં,
હર શયમે દેખ લે કે યે મોજુદ કૌન હૈં.
ગરચે ખુલા હો રાજ સમીઉલ બશીરકા,
હર ક઼ાલમે યે દેખ કે મક઼સુદ કૌન હૈં.
આદમ હૈ કૌન તીનતે આદમ કહાંસે હૈં,
સુજદા કીયા સો કૌન વો મસજુદ કૌન હૈં.
ખીલવતમે કૌન જાહેદ મય નોશ હો ગયા,
આબીદ હુવા સો કૌન વો માબુદ કૌન હૈં.
કીસકુ ખરીદ કૌન કીયા કૌન વો બીકા,
યે બોલ કૌન અયાજ વો મામુદ કૌન હૈં.
અબ તો સીફુત સાદીકે શા ખૈર હો ગયા,
સમજા કે બૂદકે કૌન હૈ નાબૂદ કૌન હૈં.

ગ઼ઝ઼લ—૧૪૧.

મેં આશક઼ હું દીલસે જહુરે સનમ પર,
દીવાના હું ઉસકે વજુદો અદમ પર.
કીયા જબસે એક઼રાર કાલુ બલાકા,
હુવા તબસે નાજાં મેં નક઼દે ક઼દમ પર.
કીસીમેં નહીં વો હે ઉસમેં યે સારે,
વો કદીર હે અપને તો જોરો કરમ પર.
જહાં દેખો મોજુદ ઉસકી તજલ્લી,
મુકરર નહીં કુછ યે દેરો હરમ પર.
વો જૈસા હે અવ્વલસે આખીરભી ઐસા,
હે મુખતારે અફઆલ ખુદ બેશકમ પર.
રાહા ખૈર સાદીક઼ હે જાનાંસે વાસલ,
હે હુશીયાર હર આન ઉસદમ ક઼દમ પર.

ગ઼જલ—૧૪૨.

બક઼ાકે તરફ઼ જો આદમ ગયા સો ફ઼ીર ન ફ઼ીરા,
હશમકો છોડકે હાતમ ગયા સો ફ઼ીર ન ફ઼ીરા.
ખ઼બર વો કુચેકી કોઇ ન લા સકા જા કર,
સીકંદર ઔર વહાં જમ ગયા સો ફ઼ીર ન ફ઼ીરા.
જો આયા બજમે તનમેં શમઅસા જલકર,
વો અપને ચશમકો કર નમ ગયા સો ફ઼ીર ન ફ઼ીરા:
નીઢાલ હોકે યે કહેતા હએ બુલબુલ શએદા,
ગુલોંકા બાગ઼સે મોસમ ગયા સો ફ઼ીર ન ફ઼ીરા.
ગ઼ોરૂરે હુસ્ન ન કર ઇતના અએ મેરે યુસુફ઼,
વો હુસ્નકા તેરા આલમ ગયા સો ફ઼ીર ન ફ઼ીરા.
કાંહાં વો આગલાસા બલ અબરૂવોમેં પરજાના,
વો તેગ઼કા તેરે જો ખ઼મ ગયા સો ફ઼ીર ન ફ઼ીરા.
ન બાદે મરગભી સાદીક઼કો આન કર પુછા,
લેહદ પકડકે વો માતમ ગયા સો ફ઼ીર ન ફ઼ીરા.

ગ઼જ઼લે તુરાબ.

ગ઼જલ—૧૪૩.

અ઼રક઼સે મોંહપે જો ઉસકે નેક઼ાબ ડુબ ગયે,
તો બે હેજાબ હુવા સબ હેજાબ ડુબ ગયે.
યે બાલ ખોલકે દરયામેં કીસને ડુબી દી,
કે દીનભી રાત હુઇ આફ઼તાબ ડુબ ગયે.
વો ગરકે ઇ઼શક઼ મુજકો જાનબુજ કહેતા હએ,
તુમ કીસકે ચાહમે• ખ઼ાનાખ઼રાબ ડુબ ગયે.
યે શબભી યુંહીં કટી અબતલગ ન આયા યાર,
સહર તલુ હુઇ માહતાબ ડુબ ગયે.

છુપા નહીં રૂખે ગુલફામ સુરખ બુરકેમે,
શફક નમુદ હુઇ શાહ આબ ડુબ ગયે.
સુનકે વો શેખ ગઝલ મેરી યે કહેતા હુએ **તુરાબ**,
ઇશ્કને મારા સાહેબ તુજે ગમમે તુરાબ ડુબ ગયે.

ગઝલ—૧૪૪.

ફીર ના આઈ વો મેરે મેહફીલમે,
રહે ગઈ આરજુ યેહી દીલમે.
કીસ તરેહ આતી ઉસપે મુશકીલ ઔર
યાદ રખતા હું ઉસકો મુશકીલમેં.
દરદમંદ દેખકે કદર વો કુછ તો કરે,
દરદકા બુજ અગર હો કાતીલમે.
કબ્જો કાતીલસે કબતલક તડપે,
જીયાદા તાકત નહીં યે બીસમીલમે.
આગે વો કયા સફર કરેગા **તુરાબ**,
થક ગયા હુએ જો અવલ મંનઝીલમેં.

ગઝલ—૧૪૫.

જુહી ગયેરસે વો હંસા ખેલખેલા,
ગયા રશ્કસે દીલ મેરા તેલમેલા.
નજર ભરકે કોન ઉસકા દેખે જમાલ,
જીસે દેખ આખેં ગઇ જહેલમેલા.
તુ જાહેદ ન જાના કભી ઉસ તરફ,
કે વો મેગબચા હુએ નપટ ચીલબેલા.
મબાદા કહીં દેખકે ઉસકા હોસ્ન,
તેરે ઇશકકાભી ઉઠે ગુલગેલા.
દીવાના હો જો તુજસે ઉલજહે **તુરાબ**,
કે તેરા જબરદસ્ત હુએ સોલસેલા.

ગઝલ—૧૪૬.

રહેતા હુએ ગમે દીલસે મુજે જાનકા ખટકા,
હુએ અશ્કરવાંસે મુજે તુફાનકા ખટકા.

ક્યું કરના બરેમનસે અદાવત હો તુજે શેખ,
કાફીરકે મોહબ્બતમેં હએ ઇમાનકા ખટકા.
પા બરેહના ફીરતા હએ વો સહેરામેં હમેશ,
મજનુકો નહીં ખારે બયાબાનકા ખટકા.
યારો મેરે ખાતેર ન પરેશાં હો કીસીસે,
હએ દીલપે મેરે ઝુલ્ફે પરેશાંકા ખટકા.
ક્યું છુપકે ન પરદેમેં કરે શમેએતજલી,
રખતી હએ તેરી ઝુમબેશે દામાનકા ખટકા.
ડરતે હએ અમીર આપકે ગરજમંદોસે ઐસે,
જૈસે કીસી મુફ્લસકો હો મેહમાનકા ખટકા.
હરચંદ **તુરાબ** ઉસ બુતે કાફીરકો મેં ચાહયા,
દીલસે ન ગયા ઉસકે દીનો ઇમાનકા ખટકા.

ગઝલ—૧૪૭.

અબ તો વો દીલફરીબસે–કામ પડા જો હો સો હો,
હુસ્ન પર ઉસકે નકદે દીલ–સદકે કીયા જો હો સો હો,
હોતેહી ઉસકે ચાર ચશમ–લગ ગઇ મેરી ટકટકી,
જલવા તો ઉસકા આંખમે–છાંએ ગયા જો હો સો હો.
હમકુ ઉશીસે કામ હયે–દીલમે વોહી તમામ હયે,
હોઠોંપે જીસકાં નામ હએ–દર્દ સદા જો હો સો હો.
ના સહો તુમ ન કુછ કહો–દેખ સમજકે ચુપ રહો,
ઇશ્કકા જખ્મ દીલપે તો–કારી લગા જો હો સો હો.
હોના થા સો હો ગયા–હોગા વોહી જો હોના હયે,
પુછો ન કુછ દીવાનોંસે–બકતે હો કયા જો હો સો હો.
નીશેકા હયે અજબ મજા–મોહોતે સબા તુ જાને કયા,
પીતે હયે મયે જો બરમલા–કહેતે હયે વાહ જો હો સો હો.
યારને દી હમે શરાબ–પીકે હુવે હયે હમ ખરાબ,
ચાહો ભલા કહો **તુરાબ**–ચાહો બુરા જો હો સો હો.

ગ઼ઝલે તમન્ના.

ગ઼ઝલ—૧૪૮.

ગ઼મે દુરીસે જી જલતા હૈ અશ્ક઼ આંખોંસે જારી હૈ,
કહો લયેલાસે જા પ્યારે સુબો રૂખ઼સત હમારી હૈ.

અરે પપૈયાં કલસે રે તુ આધી રૈન ન કુકે,
હોલે હોલે સીલગત હૈ સો તુ ક્યું ડારી ફુકે;
તેરે આવાજને જ઼ાલમ અજબ આફ઼ત ગુઝારી હૈ.
ગ઼મેં દુરીસે જી જલતા હૈ.

સાજન વો દીન કોનસે જો સુખસે લાગી પ્રીત,
અબ દુખ દે ન્યારે ભયે સો કોન ગાઊંકી રીત;
અએ બેમરૂવત સાજના કુછભી ખ઼ોફ઼ે કીરદેગારી હૈ.
ગ઼મે દુરીસે જી જલતા હૈ.

પીતમ તુમ મત જાનીઓ કે તુમ બીછડે મોએ ચએન,
ઠારી બનકી લકરી સો સીલગત હૈ દીન રએન;
ગયે દીન તો રોતેહી રોતેં રાતકુ અખ઼તર શોમારી હૈ.
ગ઼મે દુરીસે જી જલતા હૈ.

બીરહા તનકી ઢોં લગી જલો જાત સબ કાત,
નાડી દેખત દંગી ભયી સો પરો ફ્રૂફ઼ોલા હાત;
તપે ગ઼મસે જીગર તો જલ ચુકા અબ તનકી બારી હૈ.
ગ઼મે દુરીસે જી જલતા હૈ.

જીસમ સુક પીંજર ભયો માસા રહેયો ના માસ,
રગત રતી ભર ના રહેયો, રહેયો લજાવન સાસ;
અજલ તુ લે ખબર કે મુજપે અબ જ઼ીસ્ત ભારી હૈ.
ગ઼મે દુરીસે જી જલતા હૈ.

એક તો નૈના મદ ભરે દુજો અનજન સાર,
અરે બાવરે ક્યું દેત હૈ મજ઼વારન હથીયાર;
નેગાહે યાર જાદુ હૈ યા ખુંઠીકી કટારી હૈ.
ગ઼મે દુરીસે જી જલતા હૈ.

કાગા નૈના નીકાલ દું જો પીકે દુખ લે જાય,
આગે દરસ બતાયકે પીછે લીજો ખાય;
જમાલે યારસે કબ આશકોંકો આંખ પ્યારી હએ.
ગમે દુરીસે જી જલતા હએ.
જાવો તબીબ ઘર અપને તુ કયું જાનદા સાર,
આશક ચંગે કીને કીયે બીન દેખાવન દીદાર;
હમારે દરદકી દારૂસે અફલાતુંબી હારી હએ.
ગમે દુરીસે જી જલતા હએ.
તાલ સુક પરપટ ભયી હંસા કયુ ના જાય,
બાંધી મીન પ્રેમકી કંકર ચુન ચુન ખાય;
તમન્નાકો અયે પ્યારે હનુજ ઉલફત તુમ્હારી હએ.
ગમે દુરીસે જી જલતા હએ.

ગઝલ—૧૪૯.

ઉમ્ર સબ સુફતમે ખોયા કીયે નદાન રહે,
દીલને ચાહ જીસે ઉસકે લીયે હેરાન રહે.
યું તો સુહ દેખકી હોતી હએ મોહબત સબકો,
જબ મેં જાનું કે મેરે બાદ મેરા ધ્યાન રહે.
કોરી આલા મેરી તુરબતપે ચહડાના યારો,
નાગની જુલફોંકા મારા યેહી પયછાન રહે.
જલ્દ લાદે ખબર ઉસ યારકી તુ અયે કાસીદ,
કામ હો મેરા તેરા ઉમ્ર ભર હયસાન રહે.
કબી કાબેકો ગયા ધાહ ગયા દએરો હરમ,
આહા ઇસ ઇસ્કમે હીંદુ ના ન મુસલમાન રહે.
હમ તો જાતે હયે સુએ મુલ્ક અદમકે લીયે પ્યારે,
કીસે સોંપુ તુજે તેરા અલ્લાહ નીગેબાન રહે.
હફતાલાસે **તમન્ના** હયે અલીગોહરકી,
તંદરોસ્તી રહે ઈમાન રહે જાન રહે.

ગ઼જ઼લે અજ઼મત.

ગ઼જલ—૧૫૦.

આનેકા તેરે પાસ કરૂં ક્યા મેં બહાના,
બીન દેખે તેરે હોતા મેરા દીલ હુએ દીવાના.
મરતી હૈં તેરે વાસતે ઔર દીલકો નહીં ચયેન,
સૌ બાર તુજહે દેખને દરવાજ઼ે પર આના.
કોઇ દોસ્ત નહીં અયસા જો મેં ભેજું સંદેસા,
માલુમ નહીં મુજકો સનમ તેરા ઠીકાના.
ઉસ દામે મહ઼બતમેં જો કોઇ હોવે ગેરફ્તાર,
લાજ઼ીમ નહીં બીમાર પર તલવાર ચલાના.
દીદાર તેરા દેખકે મેં હો ગયા સરશાર,
કીયા બાંકે નેગાહસે મસ્ત દીલ પર નીશાના.
એકબાર મેરે ખ઼ાબમેં આયા વો સીતમગીર,
ઉન દીનસે દીયા છોડ પલંગ ઔર બીછાના.
આતશ જો સીલગતા હુએ મેરે સીનેમેં હરદમ,
ઘસપંદકે તરાંહ દેલકે તહીં તુજપે જલાના.
અજ઼મત તુજે યજદાને કીયા હુએ સખુનવર,
છાતીમેં તેરે હોગા શાએરીકા ખ઼જાના.

ગ઼જલ—૧૫૨.

ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા,
વતનકો છોડકે હાકમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
આવન આવન કહે ગયે, લગ ગએ બરસ પચાસ,
તનકા હોવા પીંજરા, અબતગ ગઈ ના આસ.
અમલ બૈઠાનેકો નાજમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;

હુવા હુએ નામ નીશાં, જગમેં ઈનસાંકા,
જેહાં ફાંનીસે આદમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

જહરી લગી બરસાદકી, ચોમાસા મોસમ આય,
બાદલ ગરજે ધુમસે, બીજલી ચમક બતાય,
હમારે હુસ્નકા આલમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;
કોઇ હુએ હકકે તરફ જીનોંકી તલબ યાંહાંસે યારો,
હમારે પહેલુસે હમદમ ગયા ફીર ના ફીરા.
ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

પંચી પહોંચા દેશમે, હમે દીયા પરદેશ,
બહુત લગાયે સીર પાઊંકા લઊં જોગનકા બેસ,
બરાહે જંગકે મોહકમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;
સફરસે આને લગે સબ કોઇ મુસાફીર અપને મકાં,
હમારે રીયાસકા મેહરમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

દુનીયા હુએ દો રોજકી, ઇસપર ન કર ગુમાન,
સો બરસ યા સાઠજી, આવે મોત નીદાન.
ફતહકે ફીલેપર હાશમ ગયા સો ફીર ના ફીરા,
રહા હુએ નામ સીકનદરકા જો બાદશાહ ના રહે,
જેહાંન ફાનીસે હાતમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

ફતહકી તલવાર થી, મુલકોંપે થા નામ,
તેગ કઝાકી આ લગી, કોઇ ન આયા કામ,
ઉધરકો જાકે જો કોઇ અલમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;
પેહેલવાનોંકે લશકરમેં થી જરબ જીસકી,
કઝાકે મહો પાસ રૂસ્તમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

મરદોંકી મરદી રહે, સખીઓંકી ખેરાત,
ઇસ દુનીયાસે જો ગયે, ખાલી ઉનકા હાત,
બરસ કર બાગ઼સે શબનમ ગયા સો ફ઼ીર ના ફ઼ીરા;
કીઆ હે જીસને સખાવતકે નામકો રોશન,
ફ઼નાકે મુલકપે સોરાબ ભમ ગયા સો ફ઼ીર ના ફ઼ીરા;
ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફ઼ીર ના ફ઼ીરા.

તખ઼્ત ઉપર બૈઠકે, જો કરતે થે ઇનસાફ઼,
ચીઠી આઇ સરકારસે, ઘડી ના કરે માફ઼,
જગાકો છોડકે જમ ગયા સો ફ઼ીર ના ફ઼ીરા;
બડી રેયાઝત જમશીદકી થી ઇસ દુનીયામેં,
જેહાંસે કરકે વો માતમ ગયા સો ફ઼ીર ના ફ઼ીરા.
ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફ઼ીર ના ફ઼ીરા.

તાજ સીરપે રખકે હોતે જો જેહાંકે સીરદાર,
દેખતે દેખતે તાજ છોડ ખાકસા હે ગીરફ઼્તાર,
કીયાં જીંદગાની હો જુલમ ગયા સો ફ઼ીર ના ફ઼ીરા;
લડાઇ હુએ જેહાંકી, ઉસમેં નરદ ઇનસાન,
લડકર જો ઇનસાન નમ ગયા સો ફ઼ીર ના ફ઼ીરા.
ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફ઼ીર ના ફ઼ીરા.

જેહાં પુર જફ઼ા હુએ, કીસીકે સંગ ના આય,
કીસે મીલાવે ખાકમેં, કીસુકો માશુક઼ મીલાય,
જમાનેસે હોકે જો બરહમ ગયા સો ફ઼ીર ના ફ઼ીરા;
ખેજાન બહાર તો સબકો લગી હે અજમત,
વલે નૌજવાનીકા મોસમ ગયા સો ફ઼ીર ના ફ઼ીરા.
ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફ઼ીર ન ફ઼ીરા.

ગ઼જલ—૧૫૨.

નાગ જહેરીને હમે કાટકે સારા ઉલટા,
મેરે ક઼ીસમતકે તરક઼ીકા સેતારા ઊલટા.

મેરે મેહેબુબકી ખુશવક્તી સુના જા મુઝકો,
લાકે ક઼ાસીદને ર્હુ પએ઼ગામ સીધારા ઊલટા.
જો કરતે હએં તદબીર સો બન આતી નહી,
દાવ ચહોસરકા પડા હએગા હમારા ઊલટા.
કર દીયા જખ઼્મસે બીમાર હમે અય જાલેમ,
કયા તેરી ચશમકી હએ શએ઼કા મારા ઊલટા.
અયસે સકતીકી ન કર બાત અઝમત હમસે,
તું જો ઊલટા તો હએ જમાના સારા ઊલટા.

ગ઼જ઼લે દરદ.

ગ઼જલ—૧૫૩.

તેરે ફ઼ેરાક઼મે સનમ ગુજરી સો હમપે બેકલી,
બગ઼એર જાનસે કોઈ ક઼જા મુફ઼્ત લે ચલી.
આકે હમારે તુરબતપે કહેને લગે રશક઼ે ક઼મર,
મર ગયા તો અછા હુવા સરસે મેરે બલા ટલી.
મએં જઈફ઼ો નાતવાં હું, દુર યારકે ગલીમેં,
ઉસકે હવાએ વસલોંપે મુજકો ઉડાકે લે ચલી.
અહેલે અદમ કુચ ન ખુલા ગુજરી હએ રફ઼્તેગાંપે કયા,
કોઇ હક઼ીક઼ત આનકે કહેતા નહીં બુરી ભલી.
મેરા એ઼લાજે દરદેસર ગર તુજસે હો તો કર,
ના તો સીરસે બાંધ લે અપના દુપેટા સંદલી.

ગ઼જલ—૧૫૪.

ક઼ત્લે આશક઼ કીસી માશુક઼સે કુછ દૂર ન થા;
પર તેરે એ઼હદકે આગે તો એ દસ્તુર ન થા.
રાત મીજલસમે તેરે, હુસ્નકે શોલેકે હજુર;
શમય઼કે મુખપે જો દેખા તો કહીં નૂર ન થા.

જીક્ર મેરેહી વો કરતા થા સરેહા લેકીન;
મૈને પૂછા તો કહા ખ઼ૈર એ મજ઼કૂર ન થા.
બા બજ઼ુદીકે પરો બાલ ન થે આદમકુ;
વહાં પોંહચ્યા કે ફીરેશ્તેકાભી મગદૂર ન થા.
પરવરશે ગ઼મકા તેરે, હાએ સનમ કર દેખા;
કોઈભી દાગ઼ થા સીનેપે કે નાસૂર ન થા.
મોહનેશબ આજ તેરે હાથોંસે મયખ઼ાનેમે;
દીલે ન થા કોઈ કે શીશાકી તરા ચૂર ન થા.
દર્દકે મીલનેસે અય યાર બુરા કયૂં માના;
ઉસકુ કુછ ઔર સીવા દીદકે મંજ઼ુર ન થા.

ગ઼જ઼લે કીશન.

ગ઼જ઼લ—૧૫૫.

જ઼રકી મ્હોબ્બત જ઼રકે તક, બેજ઼ર તો જગમે ખ઼ાર રહે,
બાબજા દેખ મએ આએ, જ઼રસે બેરા પાર રહે.
મએં હર તરેહસે સોંચ દેખા, જગમે જ઼રસે ઔર કુચ્છ,
કોઇ દેખા ન સુના મએં જ઼રહી યહાં મુખ઼્તાર રહે.
માશુકોંકી મીઠી બાતોંપર, ન દીલકો તુ લોભા અય યાર,
જ઼રકી મ્હોબ્બત દીલમે ઉનકે, જ઼રહી ઉનકા યાર રહે.
જીનકે મુહસે દમબદમ, નીકલે સુખુન અએ જાન તું,
તુમકો નહી કરતી મીયાં વ્હો જ઼રકો કરતી પ્યાર રહે.
યહે દોસ્તો કેહતા હું તુમકો, જ઼ર સીવા યહાં નહી કદર,
ચાહે હે દુન્યાઇ જ઼રકી **કીશનકા** કીરતાર રહે.

ગ઼જ઼લ—૧૫૬.

ઇશકકે દરીઆકી મોજે દેખકર મએં બહે ગયે,
યારકે મીલનેકા દીલમે થા સો દીલમે રહે ગયે.

જીસકો દેખા ઇસ જેહાંમે હએ જો મારા ઇશ્કકા,
ઇશક નહી એ બદ બલા હએ જીસને દેખા કહે ગયે.
મૈંને દેખા દોસતો ઇસ ઇશ્કકે સારે ફરેબા,
રાત દીન જગતા રહા, જીતેજી મર રહે ગયે.
મોતકો કરના કુબુલ, ઔર જહર ખાના ખુબ હએ,
જો ફસા ઇસ ઇશ્કમે, વ્હો લાખો દુખ સહે ગયે.
કીશનકી એ અરજ યારો, ઇશ્કકે માહફુજ રહે,
બદ બલા હએ બદ બલા હએ, હર કીસીને કહે ગયે.

ગઝલે અલફી.

ગઝલ—૧૫૭.

ખુદાને કીસ ગઝબ ભીતર હમકો આન ડાલા હએ,
ન સાકી હએ ન દીલબર હએ ન શીશા હએ ન પ્યાલા હએ.
ફીરૂં મુશતાક જું બુલબુલ ગુલોંકે દેખને ખાતેર,
ન સમબુલ હએ ન નરગીસ હએ ન રએહાં હએ ન લાલા હએ.
હમારે બાગમેં રૌનક હોવે કીયું કર અરે યારાં,
ન દવના હએ ન મરવા હએ ન ચંમપા હએ ન કૌંવલા હએ.
બીરેહમન હો રીઆઝ અરનાનકે બેતાબ હોતે ફેર,
ન ગંગા હએ ન જમના હએ ન નદી હએ ન નાલાં હએ.
તુજે અપના મોતીઅ કીયું કર કરે અએ સંગ દેલ ફેરકર,
ન તસબી હએ ન સુમરન હએ ન મનકા હએ ન માલા હએ.
સનમકે પાસ નીત જાના ગલા અપના કટાનેકો,
ન ખનજર હએ ન જમદર હએ ન બરછી હએ ન ભાલા હએ.
શેઅર **અલફી** કહે અકસર કયા શીરીં શેયેર અપના,
ન કમતર હએ ન બેહતર હએ ન અદના હએ ન આલા હએ.

ગઝલ—૧૫૮.

સજન તુમ જુઠ મત બોલો સાંઇકો સાચ પ્યારા હએ.
સજન તુમે દેખને પાઊં હમ જેવર ડાલા હએ.

તેરે મેં ઇશ્કકા જખમી કલેજે તીર મારા હૃએ,
કલેજા ખોલકે દેખો કલેજે ઘાવ સારા હૃએ.
સોઈ થી નીંદકી માતી ન પાયા સેજકા સાથી,
કહાં ઢુંઢું કીસે પુછું સદા દીલ ગ઼મખ઼ારા હૃએ,
બનાઊં શીશકા શીશા ભઠી તનકી ચડાઊંગી,
કરૂં દો નૈનકે પ્યાલે સજન મુજ આનેવાલા હૃએ.
બરેહમન આન એ દેખે તેરે અસ્નાનકે ખ઼ાતર,
કહાં ગંગા કહાં જમના કહાં નદીઓંનાલાં હૃએ.
કહાં રૂપા કહાં સોના કહાં ધરતા સોનેહારા હૃએ,
કહાં લડતા કહાં ભીડતા કહાં રનમે નગારા હૃએ.
કહાં કાજી કહાં તકીઆ કહાં મુલાં બીચારા હૃએ,
કહાં ડેરા કહાં મસજીદ કહાં ઠાકોર દવારા હૃએ.
દુખકા બાંધકર ધાગા મોહબ્બત મનકા ડાલા હૃએ,
રગોંકી મે ગુંઠ કર સએલી જીગર અલફી સંગારા હૃએ.

ગ઼જલે નેઆજ઼.

ગ઼જલ—૧૫૯.

ઇશક઼મે તેરે કોહે ગ઼મ સીરપર લીઆ જો હો સો હો,
અ઼એશો નીશાં વ જીંદગી છોડ દીઆ જો હો સો હો.
અ઼ક઼લકે મદરસેસે ઉઠ ઇશ્ક઼કે મકેદમે આ,
જામે ફ઼નાએ બેખુદી અબ તો પીઆ જો હો સો હો.
લાગકી આગ લગ ગઇ તન બદન સીલગ ઉઠા,
રખતે વો જુદા જાનો તન કુછ બચા જો હો સો હો.
મુજસે મરીજકુ તબીબ હાથ તુ અપના મત લગા,
મુજકુ ખોદાપે સોંપ દે બેહરે રજા જો હો સો હો.
હીજરકી સબ મુસીબતેં અ઼રજ કી ઉસકે રૂબરૂ,
નાજો અ઼દાસે મુસકરા કહેને લગા જો હો સો હો.

હસતીકી હમ સરાએમેં રાતકી રાત જો બેઠ રહે,
સુબેહે અદમ હુઇ નમુદ ફેર તો ઉઠા જો હો સો હો.
પુછો ન મુજ ખ્રરાબસે ઇઆરો સલાહેકાર તુમ,
અપને તો અબ રહે નહી હોશ બજા જો હો સો હો.
દુનીઆકે નેકો બદસે કામ હમકુ નેઆજ કુછ નહી,
આપસે જો ગુજર ગયા ફેર ઉસે કયા જો હો સો હો.

ગઝલ—૧૬૦.

દેખલાએ દાગ઼ે દીલને ગુલેસતાં નએ નએ,
વેહેશત દેખા રહી હયે બીઆબાં નએ નએ.
જારે બુતાંસે મુજકુ ઇલાહી બચાઇયો,
પયેદા હુએ હયે જાનકે ખાહા નએ નએ.
મેં ઈસ તરેહ જુનુ તેરે હાથોંસે તંગ હું,
લાગીં કાંહાંસે રોજ ગીરેબાં નએ નએ.
દેરો હરમમે કોઈ નહી તેરે રાહ પર,
કાફર નએ નએ હયે મુસલમાં નએ નએ.
કીસ તરેહ હો ગુજર દરે જાનાપે અએ નેઆજ,
દરબાર નએ નએ હયે નેઘેબાં નએ નએ.

ગઝલે આફ્ત—૧૬૧.

મુરગાને કફસ સબ કરતે હએં નગમા સરઆઈ,
કયા ફસલે બાહારીકી ચમનસે ખબર આઇ.
આશકકો નરગેસને કહીં આંખ દીખાઈ,
કર ચાક ગીરેબાં નસીમે સહર આઈ.
ઈસ યારકે મીલનેકી ઉમ્મીદ મુજે થી,
કયા રાહ ગઈ ભૂલ બેજાં તુ કીધર આઈ.
જીસ ઘરમેં બહમ રેહેતેથે મુદદતસે હમ ઔર યાર,
ખાલી જો મકાં દેખી મેરી ચશમ ભર આઈ.

બીમારકી લે જલ્દ ખબર અપને મસીહા,
ક્યા ફાયદા જો ઉસ્સે અજલ કામ કર આઈ.
અએસા ન કભી રૂસવા હુવા હોગા જેહાંમેં,
આફત જો ખાલીકે જીગર અફગારપર આય.

ગઝલે ફીરોજશાહ—૧૬૨.

બયેઠી હયે દીલગીર ક્યું તેરા દીલરૂબા આજાવેગા,
જો ઈરાદા હએ તેરા સોહી ખુદા બર લાવેગા.
સોંચમેં બયેઠી પરી નાજુક બદન અએ ગુલબદન,
ગમકે ખાનેસે પરી ચેહરા સજન તેરા કુમલાવેગા.
સીરમેં સનદલ ડાલકે બયેઠી હએ નાજુક પરી,
સુબહકી થંડી હવા કૈં દરદે સર હો જાવેગા.
નાહકે બાલોંકે તંઇ ઇતિર મીલાતી ઓતસા,
ખુબસૂરત હો કહીં તુમકો નજર હો લગાવેગા.
બાંમપે બયેઠી હએં પરી નાજો અદાસે ગુલબદન,
વો ફીરોજશાહ બાદશાહ દેખે ઉઠા લે જાવેગા.

ગઝલે મોહકમ—૧૬૩.

કરકે વાદા જો સનમ આપ બદલ જાતે હએં,
હલક પર ખંજરે બેદાદસા ચલ જાતે હએં.
ગરચે ઉફતાદે હએં ઇસ ગરદશે અફલાકસે હમ,
પર સેહરાસે તેરે આહ સમભલ જાતે હએં.
પહેલુએ ગયેરમેં હમ દેખતે હએ તુજકુ પ્યારે,
આતશે રશકસે જું શમઅકે જલ જાતે હએં.
જાનો સબરો ખેરદો હોશો હવાસો ઔસાન,
તેરે રફતારે કયામતસે નીકલ જાતે હએં.
વોહ તો સુનતે નહીં અહેવાલે દેલ અપના મોહકમ,
તાક પડ લે કે હમ એક ઔર ગઝલ ગાતે હએ.

ગ઼જ઼લે સોઝ઼—૧૬૪.

ઇશ્કે થા ક્યા થા જો જીસ્સે દીલ અટકતાહી રહા,
ખારસા સીનેમે મેરે કુછ ખટકતાહી રહા.
રાત જબ ગુસ્સે હો મેરે પાસસે ઉઠકે ચલા,
મેં ન છોડા ઉસકા દામન વો ઝટકતાહી રહા.
બોસે રૂખસારકા વાઅદા કીયા કીસ્મે વફા,
કાંનકે મોતી તલગ યે દીલ લટકતાહી રહા.
જીસકો મહેફીલસે નીકાલા વો બ ઉમ્મીદે તલબ,
હર કદમપે રાહ ચલતેમેં ઠટકતાહી રહા.
કોનસી થી વો જુદાઇકી ઘડી જો ઉમ્મીદ ભર,
આરજુએ વસ્લમેં યે દેલ ભટકતાહી રહા.
ક્યા બકૌલે સોઝ઼ ઉલફતકી ખલીસ તુમસે કહું,
કોયલેસા દીલમેં મેરે કુછ ચટકતાહી રહા.

ગ઼જ઼લે સૌદા.

ગ઼જ઼લ—૧૬૫.

બદલા તેરે સીતમકા કોઇ તુજસે ક્યા કરે,
તુ અપનાહી ફરીફતા હોવે ખુદા કરે.
કાતીલ હમારે નાઅશકી તશહીર હએ જરૂર,
અયે દાતા કોઈ ન કીસીસે વફા કરે.
ઇતના લીખાઇયો મેરે લોહે મજાર પર,
યા તો ન દી હયાત કે કોઇ જફા કરે.
બુલબુલકુ કુએ ગુલમેં લેટાયા કરૂં મૈં જો,
નાલેકી ગર ચમનમેં તુ રૂખસત દીયા કરે.
તાલીમે ગીરયા દું અગર અબરે બહારકો,
યે લખતે દીલ સદફમેં ન ગૌહર બંધા કરે.
તનહા ન રોજ઼ે હેજરહી સૌદાપે હએ સીતમ,
પરવાના વાર વસ્લકી હર શબ જલા કરે.

ગ઼જ઼લ—૧૬૬.

બુલબુલ સબ રોતે આયે બાગ઼મે રો દીજીયો,
આંસુએ શબનમસેતી હોજો નહેર ભર દીજીયો.
યે વસીયેત કરકે બુલબુલ બાગ઼બાંસે મર ગયે,
કહે ગયે મુજકો ગ઼ૌસલ તખ઼્તે ચમનપર દીજીયો.
બાદ મેરે દફ્નકે કુછ પહડા ચાહીએ અગર,
ખોદ કર બેખ઼ે કાહકો સાફ઼ મીટી દીજીયો.
ફ઼ીર ક઼દમ ચાલીસ હટકે આનકર તોરબતપે મેરે,
ફ઼ાતહેકે જાએપર તારીફ઼ ગુલકી કીજીયો.
યાદ થા મુદ્દતસે સૌદાકે તંઇ યે માજરા,
આજ ક્યું જાહીર નહીં કુછ ભેદ ઉસકે લીજીયો.

ગ઼જ઼લે સાદાન—૧૬૭.

હર શએમેં જલવા ફ઼રમા અએ યાર તુંહી તુ હએ,
જીસ ગુલમેં દેખતા હું તેરાહી રંગો બુ હએ.
ઉઠ જાવે દરમીયાંસે પરદા અગર દુરીકા,
હર જા હર બશરમેં તાબાં વો માહરૂ હએ.
ક્યું કર કહું અનલહક઼ મનસુરકી તરાંહસે,
હક઼ બોલીએ તો સુલીહા જીરે ગુફ઼્તગુ હએ.
તુ ઢુંડતા હએ જીસકો વો હએ તેરી બગ઼લમેં,
શહેરોં બ શહેર નાહક઼ બેહુંદા જુસતેજુ હએ.
જુલ્મતમે ઢુંડતા હએ ચશમા સીકંદરસા,
આંખેં તુ ખોલ પ્યારે અપના રૂબરૂ હએ.
હૌં તીશના લબ છકા દે અબ દેર ક્યા હએ સાક઼ી,
શીશા તો હએ બગ઼લમેં ઔર દસ્તમેં સબુ હએ.
સાદાન તુ મોજે દરયા હએ 'ચશમા શાહે આલમ,
દોરરે સખ઼ુનકો મેરે સબ જીસ્સે આબરૂ હએ.

ગ઼ઝલે અફ઼ા—૧૬૮.

કોનસી જાએ જેહાં જાકે છુપાઊં તુજકો,
આંખ પુતલીકે તરેહ આંખમેં સમાઉં તુજકો.
પહેલે તો શમઅ જલે બાદ જલે પરવાના,
જીસ તરેહ મૈંભી જલું સાથ જલાઉં તુજકો.
ન રખું દુર મીયાં એક ઘડી મેરી નજરોંસે,
ગર રખું કયું કર ભલા ફ઼ીર કહાં પાઉં તુજકો.
રાત દીન દેખા કરૂં તેરી તસવીરકા નુર,
ચૌદવી રાતકા મીયાં ચાંદ બનાઉં તુજકો.
નામ તેરા હએ અફ઼ા તુ તો હએ ચશ્મે નરગીસ,
હએ રોજે મેહશરમે મીયાં સાથ લે જાઊં તુજકો.

ગ઼ઝલે હેરત—૧૬૯.

ખાકબાજી તીફ્લગીમે ઘર બને ઔર તુટ જાએ,
અશ્ક઼ આ મીજ઼ગાંપે જું ગોહર બને ઔર તુટ જાએ.
યાર તેરી દોસ્તી મુજસે ના તુટે ઈસ તરાંહ,
જીસ તરેહકી ફીકર કુછ દીલપે બને ઔર તુટ જાએ.
જબ નહા કર બાલ વો અપને નીચોરે તશ્તમે,
આતે આતે તશ્ત તગ ગોહર બને ઔર તુટ જાએ.
અબ તસવ્વુર યારકા આંખોંસેતી ઉડને ન પાયા,
ચશ્મ અફ્રીયુંનીસે જું અજ઼દર બને ઔર તુટ જાયે.
કબ તુજે પરવા હએ હેરત ગેરે જાતે બ તુરાબ,
લાલ ગોહરકા મગર અકસર બને ઔર તુટ જાએ.

ગ઼ઝલે મીર—૧૭૦.

ચમનમે ગુલને જો કલ દાઅવએ જમાલ કીયા,
જમાલે યારને મુંહ ઉસકા ખુબ લાલ કીયા.

બહાર રકતે ફીર આઈ તેરે તમાશેકો,
ચમનકો સુમન કદમને તેરે નેહાલ કીયા.
ફલકને ઇસ્કિકી અબ રાહમેં હમકો પેદા કર,
બસાને સબજાએ રસ્તા પાયમાલ કીયા.
રહી થી દમકી કસાકસ ગલેમેં કુછ બાકી,
સો ઉસકે તેગને જહગડા ઇનફેસાલ કીયા.
લગા ન દીલકો કહીં કયા સુના નહીં તુને,
જો ઇશ્મે **મીરકા** ઇસ આશકીને હાલ કીયા.

ગજલે બલહાર—૧૭૧.

ચશ્મે જાનાને દેલેજારકો સોને ન દીઆ.
રાત બીમારને બીમારકો સોને ન દીઆ.
યાદ દીલવાકે સનમ યાર તેરી આંખોને,
બાગમેં નરગેસે દીલદારકો સોને ન દીઆ.
કબ્રમેં જીનકો સુલાના થા સુલાયા ઉનકો,
પર મુજે ચર્ખે સીતમગારકો સોને ન દીઆ.
હએ એ મશહુર કે સુલીપેભી આતી હએ નીંદ,
વહાં મુજે આસુઓંકે તારકો સોને ન દીઆ.
આરજુ દીલમેં હએ અબ મેરે લાશ દફન કરો,
ગોરમેં ચએનસે **બલહારકો** સોને ન દીઆ.

ગજલે કૌસર.

ગજલ—૧૭૨.

કીસકે ચશમે ફતાંકા તસવ્વુર દીલમેં લાતેં હએં,
ગજાલાને હરમસે આજ હમ આંખે લડાતે હએં.
લબે જાંનબક્ષકી ઉલફતમેં યા રબ જીસે જાતે હએં,
હમેં કત્લ કરતે હએં જો મુરદોંકો જીલાતેં હએં.

ખ઼ીયાલે ચશ્મે મઅેજુંમેં નઇ હીકમત જતાતેં હઐં,
ખુમે મયેમેં અફ઼લાતું બનકે હમ ગોતે ખાતેં હઐં.
હજારોં મુરદેં જી ઉઠે હઐં વક઼તે રક઼સ મહેફ઼ીલમે,
સીદાએ કુમ બેઇજની હઐ કે વોહ ઘુંગરૂ બજાતેં હઐં.
મસલ સચ હઐં મોહ઼બ્બત છુપ નહીં સકતી છીપાનેસે,
અયાં હોતા હઐં જું જું રાજ઼ે ઉલફ઼ત હમ છીપાતેં હઐં.
નહીં સુનતે હઐં ભુલેસે કહાની ક઼યેસો લયલીકી,
અભી કમસીન હઐં નામે ઇશ્ક઼ સુનકર જીભી જાતેં હઐં.
જરા દેખો તો શોખ઼ી આઇનેકો હાતમે લે કર,
ખુદ અપને અક઼સકો પહેરોં વો બયેઠે મોંહ ચડ઼ાતેં હઐં.

ગ઼જ઼લ—૧૭૩.

બાઇસે વહેશદ હુઇ હઐ બેતનાઇ આપકી,
તીનકે ચીનવાને લગી હમસે જુદાઇ આપકી.
આપકી જાને બલા કયુંકર કટી ફ઼ીરક઼તકી રાત,
દીલ તડપકે રહે ગયા જબ યાદ આઇ આપકી.
ખુદ ગલા કાટું મુજે ખ઼ંજર ઇનાયત કીજીએ,
દેખીયે દુ:ખ જાએગી નાજુક કલાઇ આપકી.
આપકી બાતોંકા રહેતા હઐ મુજે હરદમ ખ઼ીયાલ,
જો કોઇ બોલા સેદા કાનોંમેં આઇ આપકી.
આશક઼ોકે જાં પર ગીરતે હઐં હજ઼ારોં બીજલીયાં,
દેખ કર સીનેપે જંજીરે તીલાઇ આપકી..

ગ઼જ઼લે મોમીન.

ગ઼જ઼લ—૧૭૪.

વો જો હમમે તુમમે ક઼રાર થા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો,
વોહી યાને વાદા નેબાહકા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
વો જો લુત્ફ઼ મુજપ યે પેશતર વો કરમ કે થા મેરે હાલપર,
મુજે સબ હઐ યાદ જરા જરા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.

વો નએ ગીલે વો શીકાયતેં વો મજ઼ે મજ઼ેકે હેકાયતેં,
વો હરેક બાતપર રૂઠના તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
કભી બેઠે સબમે જો રૂબરૂ તો ઇશારતોંહીમેં ગુફ્તગુ,
વો બયાંન શૌક઼કા બરમલા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
હુવે ઇતેફ્રાક઼સે ગર બહમ તો વફ્રા જતાનેકો દમબદમ,
ગીલા મલામતે અક઼રૂબા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
કોઇ બાત અયેસી અગર હુઇ કે તુમારે જીકો બુરી લગી,
તો બયાંસે પહેલેહી ભુલના તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
કભી હમમેં તુમમેંભી ચાહથી કભી હમમેં તુમસેભી ચાહથી,
કભી હમભી તુમભી થે આશના, તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
સુનો જીકર એ કંઇ સાલકા કે કીયા એક આપને વાદા થા,
સો નેબાહનેકા તો જીકર કયા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
કહા મેંને બાત એ કૌન હએ કે મેરે દીલસે સાફ ઉતર ગઇ,
તુ કહા કે જાને મેરી બલા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
વો બીગરના વસ્લકે રાતકા વો ન માનના કીસી બાતકા,
વો નહીં નહીંકી હર આન અદા, તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો,
જીસે આપ ગીનતેથે આશના, જીસે આપ કહેતેથે બાવફ્રા.
મએ વોહી હું **મોમીને** મુબતીલા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.

ગ઼જ઼લ—૧૭૫.

અગર ગ઼ફ્લતસે બાજ઼ આયા જફ્રાકી,
તલાફી કીઇ અય જાલીમ તો કયા કી.

વીસાલે યારસે દુના હુવા ઇશ્ક઼,
મરજ઼ બડતા ગયા જો જો દવા કી.

સબાને ઉસકે કુચેસે ઉડા કર,
ખુદા જાને હમારી ખાક કયા કી.

અબી ઇસ રાહસે ઓ બુત ગયા હએ,
કહે દેતી હએ શોખી નક઼્શે પાકી.

ન કુચ શોખી ચલી બાદે સબાકી,
બીગરને પરભી જુલ્ફ઼ ઉસકી બના કી.
કહા ઉસ બુતસે કે મરતા હએ મોમીન,
કહા મેં કયા કરૂં મરજી ખુદાકી.

ગઝલે અમાનત—૧૭૬.

હએ જુલ્વએ તનસે દરો દીવાર બસંતી,
પોશાક જો પહેને હએ મેરા યાર બસંતી.
કીઆ ફસલ બાહારીને શગુફતા હએ બીલાએ,
મઆશુક઼ હએ શીરતે સરે બાજાર બસંતી.
ગેંદા હએ બીલા બાગમે મેદાંનમે સરસ,
સહરા વ્હો બસંતી હએ યહે ગુલઝાર બસંતી.
મખમલકા નઈ રૂતગે દીલા જરદ નાહી નયા,
કહેતે હએ ક઼્યા યારકી તલવાર બસંતી.
હું ગમસે યહે મે જર્દ જો તુ ક઼તલ કરેગા,
ખું નીકલેગા અએ ક઼ાતલે ખુંખાર બસંતી.
ઉસ રશક઼ મસીહાકા જો વ્હો હો જાવે ઈશારા,
આંખોસે બને નરગીસે બીમાર બસંતી.
ગમ ખાકે મુવા હું મએં કીસી જરદ ક઼બર,
હએ ક઼બરકી ચાદર મુઝે દરકાર બસંતી.
ગેંદાકે દરખ્તોમે નુમાઆ નહી ગેંદા,
હર શાખકે સર પર હએ દસતાર બસંતી.
મુંહ જરદ દુપેટેકે ન અનચલસે છુપાવો,
હો જાએ નરંગે ગુલે રૂખસાર બસંતી.
રૂત ફ઼ીર ગઈ આલમકી ચલી બાદ બાહારી,
મયેખાનેકુ સજવાતે હએ મયે ખાર બસંતી.
ખુદા એકતો થા મેરા કીયા જરદ કબાંને,
તર હુંઈ ઉસ પર તેરી દસતાર બસતી.

ખુલતી હએ મેરે શોખ પર હર રંગકી પોશાક,
ઉડી અગર હએ ચંપી હએ ગુલનાર બસંતી.
હએ લુત્ફા હશીંમોકે દોરંગીકા અમાનત,
દો ચાર ગુલાબી હું તો દો ચાર બસંતી.

———

ગઝલે શૌક—૧૭૭.

યહે રંગીલા મેરે દર્દકા દીવાન બનેગા,
આલમે ગોયા રશ્કે ફીસ્તાંન બનેગા.
હર બેતમે તારીફ આતી હએ રૂઉ આંખોંકી,
યહે શહેર મેરે મજનુસે હએરાન બનેગા.
મઆલુમ હુવા શોખી આંખોંસે મેરે તહીં,
ગોયા રોજ દેખો કે તુફાંન બનેગા.
યહે જુલ્ફે સનમ શૌક્સે ડાલી રે ગલેમે,
યહે નકશે પંજએ તીર મીગઝાન બનેગા.

———

ગઝલે કલનદર—૧૭૮.

બેનસીબીપે અએ દીલ તું અબસ રોતા હએ,
જો લીખા કાતેબે કુદરતને વોહી હોતા હએ.
સફરે મુલ્કે અદમ તુજકુ હએ આખેર દરપેશ,
ખાબે ગફલતસે તુ બેદાર હો કયા સોતા હએ.
નહીં મુમકીન કે મુગીલાંસે સમર હો પયેદા,
ફલભી ખાતા હએ વોહી જો કોઇ કુછ બોતા હએ.
કર લે કુછ કાંમ ગનીમત હએ યહે ઐયામે હયાત,
બાજીઓ લાબમેં કીયું ઊમર અબસ ખોતા હએ.
ગમકી પેચેશમેં કલંનદર તું મ કર દીલકો તંગ,
ઇશ્કકા દામ ભલા અયેસાભી કુછ હોતા હએ.

———

ગ઼ઝલે મહુમદ—૧૭૯.

ભુલતી દીલસે નહીં યાદ રે જાની તેરી,
શકલ બતલાવે ખુદા યુસુફે સાની તેરી.
ગ઼મેશેંકી બાતોંસે હોતા હએ ન દેલકો ક઼રાર,
હમકો તો યાદ પડી શીરીં જબાંની તેરી.
લોક તો પુંજતે હએ અપને બુતોંકો હરદમ,
અબ તો હમકોભી પરી શકલ બનાની તેરી.
ય્હે જુદાઇ જો જેહાં બીચ ન હોતી પયેદા,
અએ ખુદા ખ઼ાલી ન રહેતી ય્હે ખુદાઇ તેરી.
અએ મહુમદ તેરા ઘર છોડ કહાં જાએ ગ઼રીબ,
પાદશાહીસે ય્હે બેહતર હએ ગદાઇ તેરી.

———

ગ઼ઝલે વલી—૧૮૦.

દેખ દસતારે બસંતી સાક઼ીએ શરશારકી,
ખુલ ગઇ હએ આજ આંખેં નરગ઼ીસે બીમારકી.
બાત રેહ જાવેગી ક઼ાસીદ વખ઼્ત રેહનેકા નહી,
દીલ તડપતા હએ શેતાબી લા ખ઼બર દીલદારકી.
બાત કહેનેકાભી જો વખ઼્ત પાતા હએ ગ઼રીબ,
ભુલ સબ જાતા હએ વ્હો કુછ દેખ સુરત યારકી.
મારકે મએ ઇશ્ક઼ કે હર બુલહ઼વસ કયા કામ કીયા,
દેખ કયા હાલત હુયી મનશુરસે સરદાર કી.
અએ વલી ઉસ બેવફ઼ાકી મેહરબાંની પર ન ભુલ,
દીલકા દુશમન હએ વલે કરતા હએ બાતેં પ્યારકી.

———

ગ઼ઝલે હસરત—૧૮૧.

કહો બુલબુલકો લે જાવે ચમનસે આસીઆ અપના,
પહડે ગર સદ હજ઼ાર અફ઼સું ન હોગા બાગ઼બાં અપના.

ઉઠા કર લે ચલી બુલબુલ ચમનસે આસીઆ અપના,
કહા ગુલસે કે લે એહ બેવફા હમસે મકાં અપના.
કુછ જબ બાગ઼સે રૂખસદ કહા રોરોકે યા ક઼ીસમત,
લીખાથા યું કે ફસલે ગુલમેં છોરે ખાનમાં અપના.
અરે સઈયાદ યું ચાહીએ તો જી ઓર જાનસે હાજર,
વલેકીન તોફ઼ ક઼મરીકી તરેહ કરકે નીશાં અપના.
ન તુને ગુલ કીઆ અપના ન બુલબુલ બાગ઼માં અપના,
ચમનમે કીસ તરેહસા બનાયા ખાનમાં અપના.
યેહ હસરત રેહ ગઇ કીસ મજેસે જીંદગી કરતે,
અગર હોતા ચમન અપના ગુલ અપના બાગ઼બાં અપના.

ગ઼જલે વાહેદ—૧૮૨.

જેહાંહારે ફના યારો બકા અલ્લાહી અલ્લા હએ,
જીદર દેખું જાંહાં વ ફાયદા અલ્લાહી અલ્લા હએ.
કીસીકા કોઈ કામ આતા નહીં વખ્તે મૂસીબતમે,
બુરે વખ્તોંકા યારો આશના અલ્લાહી અલ્લા હએ.
શીરસ્તે સુંગતે શીરતે ખુશબો વએસે લોગોંકી,
કે જીનકી રાત દીન લબ્પે સદા અલ્લાહી અલ્લા હએ.
બચા ચાહતા હએ તુ આફતસે તો કર યાદ ખોદા વાહેદ
દોવા હએ મોજીજે રદે બલા અલ્લાહી અલ્લા હએ.

ગ઼જલે સજર—૧૮૩.

ચમનમે આઇ હયે ક્યા ખુશનુમા બહાર બસંત,
તરાંહ તરાંહકે કીયે હયે અજબ સીંગાર બસંત.
ચમેલી મોધરા ઓર કેતકીકા ક્યા મજકુર,
હયે આજ સરહબી બોસતાંમે ચોબદાર બસંત.

આગ્રમે પહેને હુવે કયા જરદ ચંપાઇ પોશાક,
ગલેમે ડારે હુવે હયે મોતીઓંકા હાર બસંત.
ખુલી હયે કેતકી ઓર રાયે બેલ ગુલ લાલા,
ખડા હયે સરવકદ ચમનમે ઓ બાહાર બસંત.
ખડે હયે મુજરેકુ સબ દસ્ત બસંતાકે સજર,
કભુ તો કીજીયે કુચ તરફકુ ગુલજાર બસંત.

ગઝલે મુનેસ—૧૮૪.

બહાર આઈ હે બહેં બાદે હએ ગુલગુંસે પૈમાના;
રહો લાખોં બર્સ સાકી તેરા આબાદ મૈખાના.
ઇસી રસ્કે પરી પર જાન, દેતા હૂં મૈં દીવાના;
અદા જીસકી હે બાંકી તીર્છી ચીતવન ચાલ મસ્તાના.
નીભે કયોં કર હમારા ઇસ પરીપૈકરસે યારાના;
વોહ બેપરવા મૈં સૌદાઇ વોહ સંગદીલ મૈં દીવાના.
હમેં આના મીલે કયોં કર, તેરી મહફલમેં જાના નહીં;
મેરી સુરત ફકીરાઠી, તેરા દરબાર શાહાના.
ગુજર યા રબ ગુલીસ્તાંમેં, હુવા હૈ કીસ શરાબીકા;
કી શાખેં ગુમ્તી હૈં નાલે હએ, બુલબુલ હૈ મસ્તાના.
બતાએ શમઅ બજમ હુસ્ન, યેહ કૈસી હૈ દીલસોજી;
તુઝે પરવા ન હો ઔર જાન દે જલજલકે પરવાના.
ગીજાલે દસ્ત બોલે દેખકર મજનુંકી મૈયતકો;
યેહ વહશી મર ગયા બસ હો ચુકા આબાદ વૈરાના.
ચલો બસ ચલકે લેટો રાત કમ હૈ બન ચુકી જુલ્ફેં;
હટા દો આઇ નહી જાનોંસે, રખ દો હાથ સરશાના.
હમારે ઔર તુમહારે ઇસ્કકા શુહરૈહ હૈ શેહરોંમેં;
કોઇ સુનતા નહીં અબ લૈલી વ મજનુંકા આફતાના.
યેહ કયા બાઇસ હૈ બેમુજબ, ઉલઝ પડતાહૂં કાનોંસે;
દીલ સદ ચાક મેરા ગેસુ, જાનાનકા હૈ શાના.

યેહ દુનીયા ચંદ રોજેહ હે ગનીમત હૈ ગનીમત હૈ;
કોઇ દમમેં ન સાકી હે, ન શીશા હયે ન પૈમાના.
બતાઊં હાલ કયા તુમસે, મૈં અપને દીનો ઇમાંકા;
ફકીર મસ્ત હું **મુનેસ**, મેરા મજહબ હે રીન્દાના.

ગજલે જમીમુ—૧૮૫.

ગુલરૂ ચમનમેં વકતે સયેર એક તોડ લે ડાલી ફુલોંકી,
હોતી થી તસદ્દુક આદેસબા ગુલગુલને બલાલી ફુલોંકી.
મયેંદી ભરે જો નાખુનસા કે લા જીસ ગુલમે બુ ભરી,
યે સુરખી હયે બાકી ગુલગુલ ઉરજાતી હયે લાલી ફુલોંકી.
ગજરે હયે પહેને જાન હાતોંમેં સદકે હો સદા ઉન હાતોંકે,
શાબાશ રે માલન જીતી રહો તુ તો ગુદનહારી ફુલોંકી.
જદ ગુસે ગુલરૂને કહા મૈં કયા બોલું કયા સુનાવું રે,
ઉસ મોંહસે ગોયા ગુલ જહરતે યે દમહીદમ ગાલી ફુલોંકી.
ફુલોંકે **જમીમુ** યારોને કહા ગજલ જો લાયે મખમુલ તલગ,
પર મેરી ગજલમેં આતી હયે એક બાસ નીરાલી ફુલોંકી.

ગજલે એહમદ—૧૮૬.

લબ ઉસ ગુસે રચ્ચનાકા અકીકે યમની હયે,
દનદાં બદખશાંકે હીરેકી કની હયે.
કાકુલ અજબ પેચ તુમાયાં જું કમંદ હયે,
ઔર ઉસકે સેવા પલકોંમેં નયજેકી અની હયે.
દર જેરે શબે જુલ્ફો આરેજકે શાફકમેં,
કયા ખુબ તહરેદાર વો ગુનચો દહની હયે.
કયા નાજ કયા અદા કયા જલવગીરી હયે,
રફતાર હયે કબકો તીસપે યે નાજુકબદની હયે.

હએ સરવે સહી કામતે દેલજુયો ખેરામન,
તસવીર યેહી કુદરતે ઓલાસે બની હએ.
ક્યું હોવે બયાં ઉસકી સબાહત વ મલાહત,
વો યુસફે કીનઆં હએ યા દુરરે અદની હએ.
યે સુરતો યે સીરતો યે હોસ્ન ખુદાદાદ,
અહમદપે સદા રેહમતે હુબ એવતની હએ.

ગઝલે મોજ—૧૮૭.

ઉસ કાકુલે પેચાંને મોઅબરકા તેરે યાર–હમસે ન કભી બલ ગયા,
ખુશબોસેતી બોલોકે મોઅતર હુવા ઘરબાર—
જું ગુનચે નીમન ખુલ ગયા.
બાદેલે રનજુર તેરી જુલ્ફોંમેં રહેના–મત કીજીઓ શાના,
બસ ગીરહી પડેગા નહીં સમરેગા યે બીમાર—
ગર બાલ કહીં હીલ ગયા.
નારા કરૂં જીસ વકત અગર કાહેકુ પાઊં–ઉસ જાસે હીલાઊં,
બસ દેખેકે નાજુક બદની હુસ્નકે સરદાર—
વોહ આપસેતીં ટલ ગયા.
યે જીંદગી લાઈથી અદમસે હમેં ઇસ જા–યાંહાં આકે જો દેખા,
સબ કાફલેકે કાફલે ઉધરહીકુ હએ યાર—
બસ દેખકે જી જલ ગયા,
દર પર મુજે આ દેખકે ધર કબજે ઉપર હાથ–કહેને લગા યે બાત.
ગર ખુંનમે લોટેગા તેરે હુસ્ને ઇસ્કકે સરદાર—
ગર હાથ કભી ચલ ગયા.
એક અરજ હએ મોજકી અબ શેરે ખોદાસે–કહેતા હું બફાસે,
હલ કીજીયો મુસ્કેલકો મેરે હએ દરે ફરાર—
તુજ નામકે મેં બલ ગયા.

ગ઼ઝલે રૂસ્તમ ઇરાની.

ગઝલ—૧૮૮.

વ્હે દમ, દમ નમ નામ બનામ દેખા જેહાન કોન,
મેઝબાંન કોન, મેહમાન કોન, મકાંન કોન, ઇનસાન કોન.
એ ખેલ, ખેલ ખેલ ડર ઠેર સમજ ઔર સમઝાન કોન,
બેહતર કોન, બદતર કોન, ગનીમત કોન, ગુમાન કોન.
જો આયા ખ઼ાકસે મુરત હો સો સુરત પયેછાન કોન,
તાજ કોન, અમલ કોન, તખ્ત કોન, તખ્તકે નીશાંન કોન.
બીજસે બઢત હયે દરખત, દરખ઼તસે આજ કદરદાંન કોન,
મેહરબાં કોન, હએસાં કોન, જુબાં કોન, જુબાંકે રહેમાન કોન.
થોડાસા ચમન ચશ્મે દેખા, બોતસા ચમન મેદાંન કોન,
મોહોર કોન, ફ઼ાલ કોન, ફુલ કોન, ફ઼લકે આસમાંન કોન
સરતાપા જેહાં હએ ખ઼ાબકે નકશ બરકરાર ફ઼ીર નુરાંન કોન,
સાબુત કોન, બાદલ કોન, છાંયી કોન, છાંયીદાંન કોન.
વ્હે બીક્ષ **રૂસ્તમમે** જંગલ મન આસાન કોન હેરાંન કોન,
બચ્ચે કોન, બુજોર્ગ કોન, જઈફ઼ કોન, નવજવાંન કોન.

ગઝલ—૧૮૯.

તેરા હુસ્ન હમ ખ઼ાબમેં દેખતે હએં,
ખ઼ેયાલકે કુલ હેસાબમેં દેખતે હએં.
નુરે જમાલ જલવેગર ખુબાંકે ખુબ,
હર આગ ઔર આબમેં દેખતે હએં.
કુલ નુરોંકે નુર કુલ હુસ્નકે હુસ્ન,
આફ઼તાબ ઔર મહેતાબમેં દેખતે હએં.
હએ તેરી રોશનીકા એક કતરા ફ઼કત ફ઼લક,
સેતારોંકી રોશની ઔર તાબમેં દેખતે હએં.
હફ઼તે અકલીમ હએ તેરે નુરકે સરારા,
હુરે મલેકકે ઔજાબમેં દેખતે હએં.

તેરે હુસ્ન પાસ સબ કુચ હોસ્ન,
હુંસાબ કુલ સીયા બાબમેં દેખતે હએં.
સારી આલમ આગ આબ ખાકકી,
તુહીં નુર નુકતે નીકાબમેં દેખતે હએં.
અગર હોવે ગહવરોં ખુરશેદ ભરે અકલીમ,
એક નુકતેસે કમ અસબાબમેં દેખતે હએં.
પરદેનશીનીમેં તેરી જલવેગરી જો જહલકી સો,
રૂસ્તમ ન કોઇ યહાં કેતાબમેં દેખતે હએં.

ગઝલ—૧૯૦.

બાદે સબા લાઇ જહરી પેગામે જાનીકી,
બુલબુલાંને ગાઇ કલી સલામે જાનીકી.
ઇસ ચમનકે બાજારમેં નાજોંકે બેપારમેં,
ફલે ના બીના નસીબ અયામે જાનીકી.
મુશકીલ હે સો ના મુશકીલ આસાન સો હે મુશકીલ,
લાજીમ હએ સબરગીરી કલામે જાનીકી.
યા દમ હએ સો ના દમ જો દમ હએ સો દીગર,
એ જીંદગાની હએ મુલકગીરી દામે જાનીકી.
દો ચાર રોજકી કયું ખેંચી હએ તેગ કાતેલ,
કર રહી ખુબ કતલગીરી ફામે જાનીકી.
ફસલ હએ યે સારી વહમો ખીયાલો ખાબ,
લેબાસ હએ જવાનીકા ફનાગીરી કામે જાનીકી.
બનાઇ હએ કુદરત ખાવીંદને એંસી **રૂસ્તમ**,
જયું બર્ખ જહપક પલક પરી મુકામે જાનીકી.

ગઝલ—૧૯૧.

શીકલ તેરી દેખી માહરોયે મલેક હુર બની હએ,
જું ચમનમેં નોબહાર શાદ કલી ગુલ બની હએ.
ખરીદદારો ના ખરીદારોમેં તસવીર મૂનવ્વર તેરી,
નુરસે જાદા નુર નીશએ ચશ્મ ચકચુર બની હએ.

બાલોંકી લટ જો છુટે મોતી ગહવરોંસે ઝલકે,
જું ગુલશનમેં શામ કાલી નાગન પેચપુર બની હએ.
પેશાની જો ચલકી હએ સો ના ચલકે ચાંદકી,
તેરે લબોંકી સુરખીસે લાલે યમન મંજુર બની હએ.
મુનવ્વર તેરે હુસ્નકી સુરત મુબારક હો તુજે,
જરરીન પહેરનસે ખુબ સરવજાદ બુલબુલ બની હએ.
જો કોઇ દેખે સો કરે ચાક ગીરેબાં તેરે ઇશ્કમેં,
જાની સાની તેરી ના આવે જુલ્ફેકર મગરૂર બની હએ.
ચાંદસા મુખડા જરાસા ગમખ્વારીસે ખૂબ ગેરા હએ,
રૂસ્તમ જબ દેખતેમેં ચશ્મ રોનક જરૂર બની હએ.

ગઝલ—૧૯૨.

આખેર પ્રીતને અંગીજને લાલુચ દે દીલ મારારે,
ખુરશીદ નહીં ખલકમેં ઇશકકા તીલ મારારે.
જો ગોંહરસે પોશીદા રહેતા જી દીનો રેન,
સાલ કઇ ગુજરે બાદ રખ ધીલ મારારે.
જો સેતારેકી સુરત દેખને પાયે ના હરગીજ,
ઉનકો બાતીનસે નીકાલ બન ગીલ મારારે.
જો પોલાદમેં બસે જાએ પરદેનશીં છુપે,
મહોબત બહાના લે આય તેજ શમશીર મારારે.
જીયા લપટ છુપાય જીયા છોડાય દે ફ્રોલ,
કેસી મહોબત રૂસ્તમ ઉનકી પલક ખંજીર મારારે.

ગઝલ—૧૯૩.

ખુબ નુર જલેસે શીકલ તેરી સમન મહતાબ બની હએ,
હુસ્ન ગુલરંગ બહારસે ગોયા ચમન જબાબ બની હએ.
નુરે ચશમસે હુર દીલમેં લાતી હએ ખુબ ખતર,
અજબ ગજબકી વો ઝોંકતી બદન નીકાબ બની હએ.
બાલીએ લબને લી અકીકોંકી ફસલમેં સરદારી,
નાજે જુલ્ફ મોહબતકી મુશ્ક ખુતન કેતાબ બની હએ.

ગુલશનકા તરેહ બની હએ સજ સીંગાર કુસંબી,
અખ્તરોંકી સાલુરી ગોરે બદન નાજતાબ બની હએ.
ચમનમેં જો આઇ માશુક વક્ત ગુલોંકી હુઇ ફસલ,
ખુશીકા તાનનમે સબ રૂસ્તમ ગુલશન શરાબ બની હએ.

ગજલ—૧૯૪.

બાદ કંઇએક માહસે શામ જો ઓ શીકલ જહલક રહી હએ,
દેખી કે ચશમ નુરસે સેતારોંકી બન મલક રહી હએ.
રૂખ દેખકે હુરોં માહ રોશની છુપ જાતી શરમીંદે હો,
ઔર લાલી લબોંમે દેખ તરાય તમામ ખલક રહી હએ.
ગુલતરાંહ પેહરન બદનમેં કુસંબી સાલુ જર નુકતેદાર,
મોતન માલા ગલે, કાનમેં યરીન ગૌહરોંકે લટક રહી હએ.
દસ્ત અદાસે ઠરે જયું ચાંદનીમેં ડાલીકા છાંયી,
નેજારેસે આલમ કરતી અજબ રશકે ચરખ રહી હએ.
સુરત ખુબ ધપસે નેજારા કર રહી ખઆલમેં કારી,
ગોયા માહે મુનવ્વર વોહ રૂસ્તમ રોશન ફલક રહી હએ.

ગજલ—૧૯૫.

ચમનમેં બસંત બન આઇ કયા ખબસુરત પીરી,
એ તો નહીં ફક્ત સુરત, મુરતકી કત્લગીરી.
છુટે બાલ જોબનપે લટકે કાલી નાગન અદાકી,
નેનોંકી બાન ચડાઇ કયા ખુબ કમાન રસીલી.
માહપેશાની રૂખસાર ગુલકી અબરમેં ચઢ આઇ,
સેતારોંકી શાલુરીસે નાજો અદા ખીયાલમેં ખીલી.
યે મુખ કૌન ઇનસાં કૌન લેલી કૌન જુલીખાં,
તારીફ ના જબાં ખોલ સકતી કયા ખુબસુરત ગીરી.
નાજુકીમેં ગુલસે જાદા હુસ્નમે આસમાની,
લાલા ઇમ શબ હે ખાબમેં રૂસ્તમકો જાની મીલી.

ગઝલ—૧૯૬.

નેગાહે માશુકમેં દેખી શામ મુનવ્વરી,
જયું રોશની હુએ માહતાબમેં બામ જુલ્વગરી.
જલ્વે જો દેખા હુએ બુતોંકી શીકલમેં શાયદ,
સેંકડોં જાન ઘાયલ બને નીગેહ શમસેહરી.
ગુલેસતાં જો ગુલ સો જમાલે રૂખ વો હુએ,
મોહબતસે આશક બુલબુલોંકી કરતી કત્લગરી.
ગુલબદનસે નીકલી હુએ બુ અતર ગુલાબોંકી,
રંગ ગુલકા દેખ કરમાગ દીલ બન ગયે દીલગરી.
ઇસ સનમસે જો ફરમાન હોવે સો કરૂં સર કુરબાન.
રૂસ્તમ જુલફે જાને મનમેં સારી યે દુનીયા હુએ ભરી.

ગઝલ—૧૯૭.

આજ ચમનમેં ચાંદની, સાકી સુરાહી શરાબકી,
તઇયાર હુઈ હુએ મીજલસમેં, મેમાની અસબાબકી.
આજ ચમનમેં બુલબુલાં, હંસનાસે ઝુંકાતી હુએ,
બહારકી ફસ્લ, બહારકી ફસ્લ, ખીલી ખુબ એલફાબકી.
આજ ચમનમેં ગુલાબોંકી, ખીલી હુએ નૌજુવાની,
ખુશબો બાદ લાતી હુએ, બરસતી દવ મેહતાબકી.
આજ ચમનમેં ચમન, ચમનકી ચલી હુએ ચકચાર,
સેતાર ગા રહી હુએ સરોદ, નાજો અદા હેસાબકી.
આજ ચમનમેં નોબહાર, નાજ ન કયું નાજની,
રૂસ્તમ ચમન રહુને સારે, બીન વો માશુક તુરતાબકી.

ગઝલ—૧૯૮.

બોલે જો દીલ ખીયાલસે છુટે ખામુશ ન રહે જબ,
ખોફસે ચલાયા નીગેહ તલવારને અપના કાતેલ કસબ.
ન ઈનસાફ કીયા ન દરયાફત કીયા ન રખી મુરવ્વત,
કુચએ ગમમેં લે જા બેઠાયે દીખાકે કમ અદબ.

જુલફકા ફંકા કમંદ બનાકે મુજપે ઘસી તરાહ,
ન તો રહે યારે વ ખુલાસા ન તો રહી કુદર વ સબર.
ન તો રહી સબર વ રાહે સફા, લગા દીલ તડપને,
દીલસે દુર જાને લગા લોહુ ઉડાકે જીગર વ લફ્ઝ.
દસ્યારી ન રહી જેહાંમે કુદર ન રહીં વફા ન રહી,
રૂસ્તમ રહી સો જર ઔર ફજુલી રહી ઔર નાહક રહે ગજબ.

ગઝલ—૧૯૯.

કોઇ મેરે યાર ન રહે, સનમ રહે ન દમ રહે,
જો રહે સો ન રહા રહે, ગમ રહે હોકમ રહે.
ગુલસતાં સબ વીરાન હુયે ચમન ઔર ચમન,
ગુનચે ઔર ગુમાન રહે, ખેજાં રહે શબનમ રહે.
ખાલી હએ ખાકકી ચોસર, હવા આબ ઉડ ગઈ,
જો રહે સો ખીયાલ રહે, ખુવારી રહે કુસમ રહે.
દેખી દોરંગી સો ના દેખી, જમાનેમેં જંજાલી,
જેહાં સારી નાકામ રહે, સફર રહે સીતમ રહે.
ગઠરી જરકી ખુલ ગઈ, ઉડ ગયે સબ સાર,
જો રહે સો તોબા રહે, તોબા રહે રૂસ્તમ રહે.

ગઝલ—૨૦૦.

જામ ભર દે સાકી શબ આતી હએ સોભા જાતી હએ,
સારી જીંદગીકી સુબોહ ગુમ હુઇ ચસ્મ કોમલાતી હએ.
શમે જલ ચુકી હએ જીંદગાનીકી કોઇ ના પતંગ જલે,
ફોકટ જલી હએ યે જીંદગાની ફના બદલ જાતી હએ.
મુનવ્વર ઝલકી અવલ સો આબમેં નુર ઝલકા જાદા,
જ્યું ખાલેસ ફાનુસમેં નાજસે શમે રોશની લગાતી હએ.
નીશએ નુર દરમ્યાન દીલ તાબીશ ન કર સકે આજ,
આબકે દીન ઔર વકત ઔર ઔર હયાતી હએ.
તનહાઈમેં જલ ચુકે જો બાકી સો હએ ના ગીરદ ભર,
ગીરદસે કમતી રહે વો ગુજર જાયે તો ના પંચાતી હએ.

જેહાંમેં નહીં જોર રહે ન જોરમેં યહાં જેહાન રહે,
જો રહે સો ખીયાલમેં ખાબ **રૂસ્તમ** દીલ ખા જહુલાતી હએ.

ગઝલ—૨૦૧.

માશુક નહીં આઈ તો ફેર કામ હએ કીસકા,
બીન વો જુબાંએ આશક નામ હએ કીસકા.
રૈન હુઈ ના ચાંદ ચમકા બાદલ ઉલતકે,
ગમખાર હીં કાસદ બોલ પેગામ હએ કીસકા.
મુદત પે મુદત દમ હરદમ ગુજરે બાદ મેરી,
યે સાસ વો નુર યકીંન સો એઆમ હએ કીસકા.
ન માલુમ થે જો વકત આગે સો માલુમ કીએ મોબતને,
બેકદર હુઈ મોબત ફેર મન ગુલામ હએ કીસકા,
બરપા કીયામત હોવે વહીં તંગ મોબત હએ એકસાં,
બોલો **રૂસ્તમ** કયામતમે સરનજામ હએ કીસકા.

ગઝલ—૨૦૨.

બીન લેલા મજનુકે જીગર સીલગ જાન બીગડા,
બીન શીરીં ખુશરોકે રૂખ સીલગ જબાન બીગડા.
ચમનમે ફીરીયાદ કરતી હએ બુલબુલ જાબજા દેખ,
બીન ગુલ બુલબુલકી શીકલ સીલગ ગુલસ્તાન બીગડા.
ચમનમે બહાર ના ભાતી જીનકે પાસ નહી હએ આશ્ના,
બીન માહતાબ શબકી સીયાહી સીલગ આસમાન બીગડા.
દીલકે જખમ હોવે તાજે દેખ નરગેસ મસ્તાન,
બીન નરગેસ ચશ્મકી પુતલી સીલગ પેશાન બીગડા.
હમને તો ઇનસાફપે રખી થી ઉમીદ હર વફાસે,
લેકીન ઇસ જીંદગાનીમે **રૂસ્તમ** સીલગ ઇમાન બીગડા.

ગઝલ—૨૦૩.

હમઈ જાને શીકસ્તગી હમારે મનકી દુજેકો કયા લગીકી ખબર,
શીકસ્ત દીલ દરદકે દસ્તમેં ગમ ગલેકા હાર બને હએ બવર.

નજર આઇ ગેબ હુયી વો જલવહ ફીર ના નજર પડે,
મોહબ્બતકે પીંજરેમેં બસે હએ દીલ બન અનદલીબ ગમ પકર.
ભટકા હુવા પરવાના દીવાના હો જંગલબજંગલ જાનીપે,
શમે જલ ચુકી હએ વો પરવાના નહીં હએ અબ જલે પર.
ઝુલફને દામ બનકે કીસી તરેહ પકડા હએ બંદમેં સનમ,
જો દેખે સો અજબ રેહતે હે નજર કર વો પરીપેકર.
ખુદાકી કુદરતમે આશક રૂસ્તમ હએ જું એક શોહલા,
કુછ બાદ લગે બરબાદ હોવે બહાર હએ ઇસ્કકા વફા જીગર.

ગઝલ—૨૦૪.

દેખી જૈસી મૈંને સનમ યહાં વફાકે બાદ દગાબાજી,
દેખ લેના વૈસી સનમ તુમેભી દગાકે બાદ ગદાબાજી.
તેરી મોહબતકો પાલી થી મુબારકબાદી દે દે દીલમેં,
બેવફાકો હે લાજીમ આકેબત દો જેહાંમે સજાબાજી.
ખુબસુરત દેખકે મત ભુલ જાન સનમસે દીલ જખમી હએ,
મયખાના હએ સાકી સાગેર શરાબ હએ ખંદાબાજી.
બીસ્મીલકી તરેહ હુવા, ના તેરેકો કુચ કદર આઇ,
બીસ્મલ મૈં હુવા ઈસીમેં પાઈ સનમ મજાબાજી.
તાસીર યે દેખી મોહબતમે સનમકી યહાં રૂસ્તમ,
પીનેસે જામેં મોહબત લગી, આઇ હએ મસ્ત કજાબાજી.

ગઝલ—૨૦૫.

તારીફ માશુકકી તાલીમે જીગરમે હયે સો દુજા પાયા ન જાયગા,
તાજીએ નીકલે હગે ખયાલકે તુરસે સો હવા દેખાયા ન જાયગા.
તકસીર ફેરાકકે તફસીબમે જીનકો હયે તકવે઼ઓ સમજ લેતે,
તકરાર તનહાઈમે તલખ હોતી સો સમા સતાયા ન જાયગા.
તમકીન જીનકો હએં જાનસે ચાહનેમે ઉન તન હએ તંદુર,
તવારીખે મોહબતમે તએહસે તવાજા ઉલટાયા ન જાયગા.
તુંદી હએ ગોયા નાજોઅદા રાહે ઇસ્કબાજીમે માશુકસે,
તારીફ હએ જાનકો ઉન રાહસે બગેર તેગ સમાયા ન જાયગા.

તીર ચલા હયે તનપે તીરનદાઝીસે તીરનદાજ હયે પીર માશુક,
તેજ તીરેહમે તૈયારી રખે જો **રૂસ્તમ** સો ચુકાયા ન જાયગા.

ગઝલ—૨૦૬.

સાબીત સાની ઉન નુરસે હએ નુર સો નુરમે હો મેં બંદ,
જાદુગર હયે ઓ સાની કયા ઝલકી અવલમેસે અવલ બુલંદ.
જામ ભરકે જાની દસ્તમે લે કે આઇ જાનીબ પીલાને મેરે,
જા ગોદ બેઠી હસકે છુપ જું જાગીર નામપે યા તનપે બાજુબંદ.
જારી કરને લગી હસ હસ સો હસાઇ મેંને ન દેખી હએ,
જબર બગલબાઝીકી જંગ ચલાઈ જદીદ જીસ્મ બન પરંદ.
જુલ જલાલકી જફા મચી જો આશકપે ઈસી તરાંહ બેજા,
જલ્દ બર્કુ પુરનુર સીલગી આગ ઉલટી રહી જું દરંદ.
જમીયત ફરામોશ કરકે જમાયે ફેરાગકે ગુજરે ગજબ,
જમીલ જબકે યાદ પડતી તબ પહેનતે **રૂસ્તમ** જનાબકી કમંદ.

ગઝલ—૨૦૭.

ચમકે જનાઝેમે શીરશીર ફેરાકકે જંગલ સારા આયા હૈ જન્નત,
જુવાનીકા જુનુન જવભી ના રહે સારી જીંદગીકી જફા ગન્નત.
જંગ થી જો જાનીસે મીલનકી સો જવાબ બીના હાર ચુકે,
જવાહેર જાનકે જાની બીના જેહાન હે ઉમયેદકી કરવટ.
ચાપલુસીસે ચારેહ અગર કર સકતે સો ફેરભી થી જાદા જુદાઈ,
ચાલાક ન બન સકે તદબીર જબકે કટા ગયે જરસે દરખત.
ચેરાગ કે ચશ્મ કે ચંગ કે ચહેરે જો કુચ્છ બોલો સો ઓ થી,
બીન ઓ સીઆહી તનહાઈ ગમખારી ઔર હે જીગર હબત.
હમને તો હમારી કેહ કેહ કાસદને થક ગયે દેખ બીચ પરદા,
સમા સનમ હો પરવાના **રૂસ્તમ** જલાને ખાતરભી રહી સખત.

ગઝલ—૨૦૮.

જુદાઇમે રાજી થી સો અવ્વલ મહોબત કયું કરનેસે ન ડરી?
કુચે સીઆહીમે રોલાનેકી થી સો કયું રૌશન હુઈ પરી?
રંજ દરમીઆન રોજબરોજ રદીફ જીગરકે બાંચ રીઝાએ,
રયાદ બગયેર ના બારા રસ્ખસે રશીદ ના બને દીલબરી.

રફી રફીક સમજકે આપકુ મએ થા રફાકતસે રકીબ,
ફીરાકો રંજમે રંગો રૂઆન રંજુર બને ફેરબી હાં ગમવરી.
રવા ન રવાં કરકે આપને નુરકુ છુપાએ રૂબરૂ કરનેસે,
રૂકાકી આરજુ થી સો રૂમાલ દેખાનેસે કયું આજ સરી.
રૈનક થી સો અવલસે ગુમાઈ બેવફા જબકે હુઇ આશકારા,
રાહ ફીરી શામ હુઇ **રૂસ્તમ** રહબ હએ રીશ ખુનરેજસી.

ગઝલ—૨૦૯.

અજલકે કુચેમે જબકે મીલ અપન દોનો સાથ ચલેંગે પયેછાનકે,
મહોબતકી યાદ પર તબ દીલ જલન દીલસે બોલેંગે હેસાનકે.
આબે હયાતકી ઉમેદેમે ચલા સીકંદર બસ મસ્ત હો અબર તલગ,
આરાસ્તગીમે ફીરૂજગર હોનેકા ઇરાદા ના પાએ અમલ યુનાનકે.
ઉરદુએ અરાંયશમે બૈઠે આજુરદા બન જો રહે ઉસ્તવાર,
અંજામ એઈ આયા કે અજલ પોંહોચે ભટક દારાં ઇરાનકે.
ઈસરાર જો કોઈ સમજતે સો કભી ના ચુકતે મુરવતકી રાહ,
આશનાઇકે આસીઆનેમે અસલ હે ઓ ઠરે નુર ઇનસાનકે.
આગાજમે આફત આનેસે **રૂસ્તમ** ઇતેકાદસે હોતા હે મસ્ત,
જો આજમુદા હે આદમ ગીરદેશમે પાકા સો માશુક નીશાનકે.

ગઝલ—૨૧૦.

ફેરાકમે ફસના ફકત આશક રંગો રાગ હે,
ઇશ્કમે જલના જયું ખુનસે સીલગી આગ હે.
પેચમે આ જાના જાનીકે નખરેંમે બીટલ,
માશુક આશક અંધારે મન રૈશન ચેરાગ હે.
દીલ દે દર્દ લે ફેર પુકારના તેજ અફસોસ,
ખાસી ખીલી ગુલશનમે બુલબુલકા ફાગ હે.
નઈ બાત યે ઇશ્કમે મેને જો પાઈ હે યાર,
આશક હો વફાદારીસે ગોયા જહેરી નાગ હે.
ચમન સમજ **રૂસ્તમ** પોંહોચા ઇશ્ક બાગમે,
અફસોસ બન ભરા દેખા હજારોં કાગ હે.

ગઝલ—૨૧૧.

દીલજાનકે તરફ્સે લાએ હે પયેગામ ઇન શબ તાએર,
હમને દીલરૂબાકા દીલસે પાયા ઉસી વખ્ત દમ જાહેર.
સમરન સમજાયા થા એક તરાંહ અબતલગ દીલકી વફા,
ઉસમે પડ ગયે દાગે જલે પરવાનેસે જું શમ બાહેર.
શીરીનકી શીકલ થી ફરહાદકુ મહોબતકી આઇના જો,
સો માહે મુનવ્વર જીગરમે હે તલુ ઓ સનમ માએર.
કીસમતકે નવેશતેકી કીતાબમે દેખા જબ બેકદરીકે બાબ,
રૂખ હો ગઈ જર્દ જબસે ટપકે શબનમ કાએર.
મુફતમે જાન જલ ભઇ હયે ભશમ જાની ફેરાકસે,
પેચ ખાતા હએ પેચે જુલ્ફે નુરે માશુકસે રૂસ્તમ શાએર.

ગઝલ—૨૧૨.

વફાઇસે વાજેબ થા સો તેરે ફેરાકમે પીંહોચા હું મઓતકે સેરાંને,
મહોબતમે કાએમ થા સો દીલકે આતશમે પડા હું દીવાને.
જાનસે જુદા જાનીકે નામ જુબાંપે હે ઇન દીનોમે હરદમ,
કબ બચા હે દેખા દે જબકે મારતા કશબ તીરે મીજગાને.
ભટકતા હું મૈં હો ગમમે ચીકાર જું નુરમે હે ચાંદ,
જું સીને સનમમે ફસા આશક પકડ રખે જુલ્ફ મસ્તાને.
ઇનતેજાર થા જાન જબતલગ જાન પયેછાન પડી ના થી,
અબકે લગીમે ઓ બર્ફે પરીને બુલાયા હે હસ કતલ કરવાને.
બીસ્મીલકી તરેહ કતલ હો જાનેમે હે થોડીસી રૂસવાઇ,
કીસલીએ રૂસ્તમ રહે રાજી રૂસવા હો બચેસેલા આંસુ બહાને.

ગઝલ—૨૧૩.

જીંદગાનીકા મત ભરોસા કીજીએ દીલદાર મેરા,
લબે શીરીંપે બોસા દીજીએ અય દીલદાર મેરા.
મસલહતસે મહોબત કીઈથી મનજીલ કાટકાટ,
મરવ્વતકા હરદમ તોશા લીજીએ દીલદાર મેરા.

નસીમે જાન સુલેહમે રંગ ઔર હએ ગુલ,
સનમસે શરાબ નોશા કીજીએ દીલદાર મેરા.
હમને તો દેખલાઇ થી મસતી ગોદમે સમાએ,
માનો મેરા જલ્દ જોશા પીજીએ દીલદાર મેરા.
જીંદગાની હે ગોયા કેરબાસી મહોબતસે ભર રખી,
લબોંસે રૂસ્તમ ગમોસા રીજીએ દીલદાર મેરા.

ગઝલ—૨૧૪.

હર જાએ હર ખ્યાલમે મઆશુક ચાહનેહાર હમી થે,
શમે થી જો તુરી તું તો પરવાના યાર હમી થે.
મસ્તીકી ખુમારમે મહોબતકી મહેફીલમે,
ચાંદ થા જો રોશન તું તો ચકોરે બેજાર હમી થે.
નરગીસકી જુલ્વમે બેદાદકી બાદલીમે,
ગુલ થી જો ખુશબો તું તો ચંડોલ ખાર હમી થે.
ઇનતેજારીકે સાએમે જુલ્ફોંકે ગુંકાએમે,
નાલાં થી જો નબાત તું તો મુરગ સવાર હમી થે.
મહોબતકે આઇનેમે મસલતકે માએનેમે,
સરવથી જો આજાદ તું તો પરંદ ગીર્ફતાર હમી થે.

ગઝલ—૨૧૫.

જો આશક સમજે મોબત સો ફેરાકે માશુકસે સર કુટે,
મસ્ત હો ચુકેમે તોબા પટપટ હાયસે સારા ઘર લુટે.
આતશકા નીશા હજી ભલા હે જલાવે એકબાર અગર,
દુશમનકોભી મત હો નસીબા આશનાઇ તોડે તન નગર ખુટે.
બહેતર જો માલન ચુને ગુલકો હજી હે જહાં તલગ કલી.
મસ્ત હો હો પાસ રહે અનદલીબ મત દીયો જખમ સજર ફુટે.
મેં તો એ સમજતા હું માશુક હે આશકોકી શીકારી.
હરદમ વો આશક શીકાર કરનેમે હે સારી નજર ગુંટે.
કાતલે મહોબતસે કતલ હો કે ફેરાકપે હે તડપતા રૂસ્તમ,
એહી બકતા હે ફનાપે વફાઇ ઔર મહોબત સબ હએ જુંટે.

ગઝલ—૨૧૬.

મયેને ફ઼ાસદસે પુછા આજ માશુક઼ ક્યું હેજાબમે રોશન,
તો ફીર વોહ હસ બોલા હુએ જ્યું રૂખ઼ માહતાબમે રોશન
આશના કરકે આશના હોકે યું છુપના હે ન બહેતર,
સુન કહે હસકે જ્યું અશ્ક઼ હુએ લાલ શરાબમે રોશન.
રંગીની દેખનેમે દીયા ફ઼ૂસા દેલકો મેને ઉન શીકલપે,
તો કહા વોહ નવેશતા ફ઼ીસમતકા હુએ હર આબમે રોશન.
મજનુ બનાકે તું લેલાને બનમે નીકાલા હુએ મુજે,
બોલે સચ કહેતા હુએ જ્યું સોબ આફ઼તાબમે રોશન.
જાનેમનકી તલાશમે ફીરે હુએ સબ કોઇકુ પુંછતે ઢુંઢતે,
કીધરકા કીધર આયા જ્યું શમે હુએ ખ઼.બમે રોશન.
દર્દકી બાત કીનકુ સુનાઊં જો સુનનેવાલા હુએ બેવફ઼ા,
સમજકી મજા ક઼ુજામે હુએ જ્યું ક઼ીસ્સા બાબમે રોશન.
માશુક઼ને હક઼ીક઼તમે ઉડાયા હુએ હસ હસ યહાં રૂસ્તમ,
વહાં ઇન બદલેમે વફ઼ા હો તો જુ઼ં હુયે અક઼લ કીતાબમે રોશન.

ગઝલ—૨૧૭.

માશુક઼ને હસકે ઈશારા કર ડુબેકુ આજ ડુબાયા હુએ,
નાજો કીષ્મકી લાલુચ દેકે મારેકુ આજ મરાયા હુએ.
ચશ્મને પલકોંસે જારી કીઇ હુએ ખુબ તીરનદાજી,
હારે હે તન સારે યહાં જખ઼મીકો આજ જખ઼માયા હુએ.
છુપકે બૈઠા થા ચુપ મેં વહાંસે નીકાલકે સમજાયા,
લાકે જાહેરમે નજ઼ર પાસ જલેકો આજ જલાયા હુએ.
નીશાં થી જાનકી વફ઼ાકે નીશેમે હર દમબદમ એહી,
વોહ જુલ્ફ઼કી દામમે અબ ફ઼સેકો આજ ફ઼સાયા હુએ.
આરજુ થી દીલમે બહોત સનમકે બગ઼લ સર રખનેકી,
પાસામે લેકે સીર છપર દે દુઃખીકો આજ દુઃખાયા હુએ.
અવ્વલસે દેખનેમે આઇ થી સનમકી સારી બેવફ઼ાઇ,
રૂસ્તમ અસલસેભી એ અવ્વલ ડરેકો આજ ડરાયા હુએ.

ગ઼ઝલ—૨૧૮.

જલ ચુકે જાન જુદાઇસે કયા દીલજાની જાન સતાવેગી,
જો વફાઇકી સુરત થા સો વો આતશકી બનાવેગી.
શમા જલાકે પરવાના કલી ગીરી કે અનદલીબ,
શ્યાના હુએ સો સોંચમે હુએ બુંદ શબનમ જલાવેગી.
ચાંદકી ચાંદનીસી ખુશબોસે મીલ જો કુચ કર સકે,
સો દીલસે દીલ સમજ હુએ છુપ ઇશ્કે જીસમ લુટાવેગી.
અબરૂએ માશુક હુએ ગોયા અબરે આતશ આશકૂપે,
બદન સબ જલ ખાક બને કયા ખાક શીકલ છેકાવેગી.
જુઠી ચાર દીનકી ફાની મહોબત હુએ રૂસ્તમ ગુમાન,
વો ગુમાનમે ખીયાલ મત કર માશુક ખાબ હવા ઉડાવેગી.

ગ઼ઝલ—૨૧૯.

માશુકને છીનકે દેલ મહોબતકી ચેરાગ સીલગા દીએ,
ફીર ઓ શમાને દીલ આરજુમંદમે આગ લગા દીએ.
એકરારસે ઇનકાર હુએ બહેતર જબકે દીલમે વફા નહીં,
વફાકા કામ મરૂવ્વતને કીએ ઈશારેસે લાગ જગા દીએ.
ગુલે આશનાઇ આસાન નહીં તુમ લાઓ કભી હાથ,
દીલબરને દીલ લગાકે ગલે સારા દીમાગ ઉલટા દીએ.
બુજનેકી શયાન ન થી સનમકો સો બુજાએ ઇમાન,
જો કુચ થી ખુબી ઉસ બદલમે ફકત ફીરાક નફા દીએ.
દીલ બચાનેકી બાત મત કર ગુમાનસે આજ રૂસ્તમ,
સારે જેરે જુસ્સા અસલ બીચ ખ્યાલને બેરાગ હટા દીએ

ગ઼ઝલ—૨૨૦.

આતશમે આશનાને ડાલે જીસસે મએં હરદમ બીમાર થા,
વાહ કયા કુદરત થી ન્યારે જો આતશ બરફે ગુલજાર થા
મીજાજ લા માહતાબને ફેંકે સંગ સીર મેરે સીઆહ,
ના ઓ સીઆહ સંગ થા વો તો ચાંદસા રૂખસાર થા.

જનાબ બડી જહેમતસે પોંહોચકે દોજાને કીઇ સલામ,
ઉનને તઓરસે પીછાન કીઇ થી જુ ગુલબાફતા ખાર થા.
કહા મઓને તુ હઓ પરી જુલવતુમા ગમખાર દીલકે જાન,
ઉસી વખત જો ચશમ ફીરાઇ સો બસ ગજબે ખુમાર થા.
મત કર બેવફાઇ માશુક ઇન દીનોકે ઇશક રંગમે આશકુસે
જીંદગાની તબકે જુવાની થી જબકે રૂસ્તમ દીલબર નેજાર થા.

ગઝલ—૨૨૧.

મુશકીલસેભી મુશકીલ ગુજરી જબ પોંહચા પુરનુર આલીજનાબ,
તબભી મુલાકાત કયું કર હોવે વો હગે જુલવનુમા આફતાબ.
ફેરભી મઓ ખ્યાલ કીયા કયું કર હોવે માશુકસે મીલાપ,
મસલહત એ દેખી મીલનેકી જો અમલ ચઢાય દોરે શરાબ.
નીશઓ ઇશકુસે આશકુને નીશઓ આતશ કર લીઓ,
કયા કહું જો ગુજરી હમપે અફસોબ જલ હુવા કલેજા કબાબ.
દરદસે અફસોસે આસમાન ગીરે એ સરપે તમામ,
ન હોશ રહા જબકે દેખા મેને ગજબ પુર મુરદોંકાં ખાબ.
બરપા હુઇથી એક જેહાન સારી તમામ આશકોંકે મુરદોંકી,
ઉસ જેહાનમે ખેંચતા બૈઠા ગમસે રૂસ્તમ ગમજદોંકા હીસાબ.

ગઝલ—૨૨૨.

તરીકા હઓ એ ફાની જેહાંકા કોઇ જીતા હઓ કોઇ મરતા,
કોઇ બસતા અબર બીચ નુરી હઓ કોઇ આગ બીચ જલતા.
મસ્તીમે મત માશુકકો ઢુંડ અઓ દીલ એ દૌર હઓ તોબા,
કોઇ જુવાન ખાસા ખીલતા હઓ કોઇ રોગ બીચ રીબતા.
જબકે જોબન જાનસે મચે તબ ન ઢંગ રહેતે હઓ એકસાં,
કોઇ રંગસે રાજ પાઓ ઠરતા કોઇ રાજ ગુમાઓ હે ભમતા.
દીલકી હઓ સબ દીલમે લગી આરજુ દરમીઆન દાવાસે,
કોઇ દગેસે દોલતમે જમતા હઓ કોઇ વફાસે ફકીર બનતા.
અરે દીલકો મત પુછ ગાફેલ હઓ કેસી પાઇ મહોબતમે માર,
કોઇ રૂસ્તમ ભીતર જપતા હઓ કોઇ જાહીર દોલ જગ ભજતા.

ગજલ—૨૨૩.

મોહન આગન બંસી બજાવત હે,
મોએ બોલાવન એહી ઇસારત હે.
કબકે ઠારે આગન મોરે મધુ લલકારત હે,
પ્રેમ બાવન રીત દરસાવત હે.
મીનત બીનત મોહીની લપટમે મન ન્યારે,
બનત મોહાવન મન મોહાવત હે.
મોકી લાજ રખે નહીં આજ મોહન પ્રેમહારે,
અદ્ધર ઉઠાવન તન લે જાવત હે
આનંદ રૂસ્તમ મોહન નેનન હે બવસાર,
બસંત ગાવત મોહન નચાવત હે.

ગજલ—૨૨૪.

યહાં તેરા નહીં હે ક્યું ઉતારા,
યહાં હે તુ તો પરદેશી બંજારા.
સંસાર હે મોહસાગર તુ હે તારા,
બદી ઔર નેકી દોહી દમ પસારા.
ન તુ હે પાલનહાર ગર હે બીચારા,
ન તુ ઉજ્યાલા ગર હે અંધારા.
સમજ કર સમજસે હો જા તુ પારા,
યહાં હે તુ દો દીન રૂસ્તમ પુકારા.

ગજલ—૨૨૫.

વ્હો જાતી હુએ સો કૌન રશ્કે કમર હુએ?
લોભાતી હુએ સો કૌન માહે મુનવ્વર હુએ?
આસમાંસે હુએ ઉતરી યા જમીંસે હુયે પયદા?
બોલાતી હુએ સો કૌન બુએ અતર હુએ?
દીલસે રોશન હુએ યા ચશ્મસે હુએ લોટન?
ધુમાતી હુએ સો કૌન તુરે ફીસ્વર હુએ?

નાજસે નાજનીં હએ યા સાસે હએ સબજા?
દીલ ભાતી હએ સો કૌન મુશ્કા અમબર હએ?
ગુલશનકી ગુલ હએ યા હએ બહારે રૂસ્તમ?
જલાતી હએ સો કૌન માશુક શીરીં શકર હએ?

ગઝલ—૨૨૬.

આજ ઇસ ગમમે મીલાવે કોઈ મેરી મઆશુક,
બસ દેખતેઇમે કુરબાંન કરૂં દેરી મઆશુક.
એક હુસ્નસે ઇન્તેજાર હએ જેહાં સારી,
મએ વ્હો હુસ્નપે જલું જો અકેલી મઆશુક.
ચૌસરે મ્હોબ્બતપે ના કોઈ જીત પાયે,
બયેઠે સો હાર હટે શવેરી મઆશુક.
જાબજા હર શમાપે યાદ થી જીસકી,
હર રંગ બ રંગપે ચાહતે બનેરી મઆશુક.
સૌજસેં રૂસ્તમ ગમકે બને હએ આતેશ,
કબ આશ્નાઈ દીખાવે નવેરી મઆશુક.

ગઝલ—૨૨૭.

ઇનાયત કીયે મઆશુકને આજ જોબન બહાર,
ઇસ્કિકા ઇનામ દે બરસાયા રોશન બહાર.
બામુદત ફીરાકમે ગીર્ફતાર પુર હમ થે,
નેકાબ ઊઠા સારે દીખલાયા હોસન બહાર.
નેજારે લગા લીયે સારા તન જાબજા લુટ,
શેકારકે શેકાર હો ખીલવાયા લોચન બહાર.
આશકી દેખને ચાહો તો હએ જીગર આયના,
ચમનકી કીતાબમે સુનાયા સોખન બહાર.
મત રૂસ્તમ હસ દે ગર ગમ પકડ ઇન ઇનામસે,
મંજલ લંબી પડી હયે પ્હોંચાના ખોતન બાહાર.

ગઝલ—૨૨૮.

ચાંદસી મુખ ગોલ તુમારેમે બીજલી ચમકતી હએ,
ગુલસા રૂખ કીબ્બ અંગારેમે બીજલી ચમકતી હએ.

બાગબાં બહારકી ખુમાંરમે દોસ્તકો ચાહતે હએ દોસ્ત,
સરવસી બદન લટકન ઉજાલેમે બીજલી ચમકતી હએ.
દીલકો ફંદસે મત બંદ કર લે બીવફાઈ લપેટકે,
અનારસી પીસ્તાં જોબન હાલેમે બીજલી ચમકતી હએ.
જો ચાહેસો યારસે લુટ લે અબ જમાના સારા તેરા હે,
લાલસી લબાં ઈશ્કે ફુવારેમે બીજલી ચમકતી હએ.
રૂસ્તમ મઆશુકકી ગોદમે જા બયઠના ઔર હએ તાલે,
નગીનાસી ચશ્મ નુર નેજારેમે બીજલી ચમકતી હએ.

ગઝલ—૨૨૯.

બાતમે નીગાહ રખ્યો જુબાંસે સમશીર ચલતી હએ,
બહારે ચમન ગુલસે બુલબુલ દીલગીર ચલતી હએ.
કેહના સો મીયાં કહો અદાસે ફીર ખુબ અંદાજસે,
વહે મોશમે મ્હોબ્બત બહારસે જાની નગઝીર ચલતી હયે.
સબ્જ રંગ બની હુરસે ન લડના મીયાં ખોફસેતી,
વહે નાજ અદાકી મીયાં હસંતી જનઝીર ચલતી હએ.
તમાશા હએ મીયાં દેખ લો અપની જીંદગાનીકા,
વહે મદારે મખલુકાત મીયાં લેખ કલગીર ચલતી હએ.
અદા નેજારસે માશુક ઠેર જા પાસ મેરી તરફ,
ગુજર ગઈ યાર રૂસ્તમ સનમ તસવીર ચલતી હએ.

ગઝલ—૨૩૦.

બાગમે તડફતા હએ બુલબુલ ગુલ મીલાના મુશકેલ,
આગમે જલતા હએ મેહબુબ જાન બચાના મુશકેલ.
મુબારક હએ આતશે ઈશ્ક આશકકો યા જલ્લાદ,
તલેસમ હએ અજબ વહે યારીકા વહાં જી જાના મુશકેલ.
કદમ પોશીદે મુરવ્વતસે ચાહે રેહના હજુરે આપ,
ફલક બદલતા હએ રંગ રસ્મ છુપાના મુશકેલ.
આપકી મહેરબાનીઆં ખરીદદાર હમ કુચે તેરે હાજર,
આશનાઈસે પલતા હએ આશનાવ આસ બુજાના મુશકેલ.

અબસ ક઼રાર નીકલ ગયા સનમ મુરવ્વત મનજલસે,
જાનમે લગતા હએ દાગ઼ વ્હો ધું'આ ફીરાના મુશકેલ.
જગમે કહેની ચલતી 'બીવફાસે હરગેજ સોબત ન કીજીએ,'
મ્હોબ્બત પાસ અક઼લ નાચીજ ઠેરી સો ઠેરાના મુશકેલ.
યા પરવાના દેખ તુ તેરા હમદમ પરવાને યારકુ,
તુ પલકેમે જલતા હએ અજબ બરખાત નીભાના મુશકેલ.
તુજસા આશક઼ રૂસ્તમસે સીતમગર બના હે જીગર,
ચેંરાગ઼મે દેખતા હએ જો હીસાબ સો સારા લીખાના મુશકેલ.

ગ઼જ઼લ—૨૩૧.

શબ જો દેખી તેરી તસવીર હમામકે બીચ,
નાતવાં હુઇ ચશમ મેરી નરગેસ સલામકે બીચ.
ગ઼મખાંનેમે બજ રહા થા સીતાર ગીરીઆંગીરસે,
અએ બુલબુલાં ગ઼મ સુન આશક઼ તમામકે બીચ.
ઇશ્ક઼ દરમ્યાં હએ બેતર વ્હો વફા જીસ્સે રહે નાજ,
આતી હએ માશુક઼ મસ્ત હો મીજલસ બેફ઼ામકે બીચ.
સાક઼ીને હસ હસ ચલાયા શરાબકા દોર જબ,
બન ગઇ તાબેદાર બજમ વ્હો હીંગામકે બીચ.
શીકલ હુઇ જાહીર શોલા ઉઠ રહે હએ જીગર,
ક઼યામતકી જંગ મચી તબ નામ બનામકે બીચ.
રો રો કે મુતરબને પટકા હએ ક઼ાનુન આપ,
રૂસ્તમ ગાતે થે જબ દર્દ મસ્ત ક઼લામકે બીચ.

ગ઼જ઼લ—૨૩૨.

મ્હોબ્બતકો નખચીર ગુલ અવ્વલ દેખા,
ફ઼ીર યાર નખચીરે આજારે અજલ દેખા.
ફ઼સા દીલ ફીત્તેસે કુચએ મ્હોબ્બત,
ફ઼ીર વ્હો કુચએ ખું ખુ-ખાર અસલ દેખા.
ચશ્મ સીહા નુરે મસીહાંસે જાદા મસ્ત,
ચશ્મ વ્હો લાલ ક઼જાક઼શ શીકલ દેખા.

કમાને આસ્નેસે હુવા થા મૈં પયેકાન,
કમાનસે શીના કુબાબ મજનુ નકલ દેખા.
શબ કીસુસે ના કહા, જા ઘોરમે રહા,
બેકરાર વ્હાં તલગ **રૂસ્તમ** બગાલ દેખા.

ગઝલ—૨૩૩.

કૌન બેદર્દકો હુએ માલુમ જફ્રાએ ઇશ્કકા અહેવાલ,
આજકે જમાનેમે માશુકકુ આશક હુએ હલાલ.
બાદે હયાત જા કે બેગુ ઓ માશુકકે મકાં,
મસ્ત મ્હોબ્બત દરમ્યાંસે ગીરફ્તારકો નીકાલ.
જંજીરે કાકુલ તેરીમે ફસા હુએ દેલ સરતાપા,
હયે કયા લુત્ફ તેરી આશનૈમે રહે જંજાલ.
દીલ ચીનક તસવીર તેરી હુએ નરગેસકે નક્શ,
જલાતા નુરે ચશ્મ જયું પરવાના શમેપે લાલ.
રૂસ્તમ હુએ જેહાં શીંરી ફકત માશુકકે ખાતર,
વ્હો નાજોકીષ્મ પાસ સારી જેહાં હુએ જવાલ.

ગઝલ—૨૩૪.

કીસ જા ઢુંઢુ તેરી તસવીર, સનમ તેરી તસવીર દેલરૂબા,
નવબહાર ઇશ્કસે મ્હોબ્બત અજહુ ના હુઇ હુએ ખુરબાં.
કલ જો ચુકે તેરી રાહ, સનમ તેરી ગુલસ્તાંકી રાહ,
વહાં ચલ ગયે બેઅખત્યાર આશકોકી હે ઘોરસ્તાં.
દેખા, બસ મજનુ ગીરીયાંકી લૈલી બનાય બૈઠે હુએ,
ફરહાદ અયેશસે કોહકાફમે હે છોલે શીરીં મસતાં.
જુલીખાં થી આતશ બીચ સીલગી જયું જરદ સમા,
લૈલી થી ખ્યાલો બીચ જુયું સરવ હુએ બીઆબાં.
શીરીં થી ખંજરો બીચ દીલબરકી લગી ફેરાકસે,
દેખતેહી **રૂસ્તમ** ચમકા મયખાને જયું મસ્ત સાકયા.

ગ઼ઝલ—૨૩૫.

સાક઼ી સાગ઼ેર પીલા મુજે નહીં ચયેન અભી,
જલ ચલા જીગર સારા ઢુંડતેહી મઆશુક઼ સભી.
ચર્ખે ગુલપે બુલબુલને મસ્તી કીયા શીરૂ,
નુરકા પયેમાના મીલા ના અબતક જલતેહી.
ક઼ીસમતકી જુબાની નજુમ નહી સુનાતે મુઝે,
મીલી હે મઆશુક઼ મસ્ત આરજુમંદકો ક્યાં કભી.
તેહક઼ીક઼ કરકે પ્હોંચાના જો હક઼ીક઼ત હએ મંજુર,
ખોસતાંથી સો હએ ખેજાં ખાર ખેવફાઇકી લગી.
ઇતેફ઼ાક઼ થા સો તક઼દીર થી સો બને નક઼શ,
રૂસ્તમ કહાં પ્હોંચે જો વ્હાં પ્હોંચે ના નબી.

ગ઼ઝલ—૨૩૬.

વાયદા કયું કરતા હએ મેરા જી નીકલ જાતા,
વદહા ખોરતાંએ મઆશુક઼ નાહ઼ક઼ ફીસલ જાતા.
મએ વ્હો નહી પક્કા આશક઼ ન સીલગું વાયદાસે,
આશ્નૈ હએ આસાનગી નહી સો પીગલ જાતા.
મોજુદ હએ જો બને હએ આતશ સો જાન ગ઼નીમત,
અસલ મીલે સો મનકે સારા ન્યારા અમલ જાતા.
જીસકી આરજુમે જલતા હએ રેનકો માહતાબ,
કૌન હએ આશક઼ બીસાત હુવે ક઼તલ જાતા.
ગુમાનપે જાન હેરાન રખકે પાર હો **રૂસ્તમ,**
વહેમપે જાન હેરાન રખનેસે રંગ અસલ જાતા.

ગ઼ઝલ—૨૩૭.

દીલસે અબ દીલદારીકી હરીઆલી જાતી હએ,
હો ગયે બદલ રંગ, મજેહે યારી જાતી હએ.
ચમકા હએ સીતારા બદ, બહારમે ખુવારા,
ખુબ બહારસે આરાંમે બહારી જાતી હએ.

જાના ન જો અવલમે સો આખેરમે જાના,
કુચે તુફાને મોહબ્બત મહેફીલ સારી જાતી હએ.
જો ભાવે સો બોલ ફીર શમાલ નખચીર,
સીને વહો નેગાહ નખચીર કટાગી જાતી હએ.
બીજલી હરએક શાંમ જીગરમે જબર હોતી,
વહો બીજલીસે **રૂસ્તમ** ખાકમે ખુમારી જાતી હએ.

ગઝલ—૨૩૯.

જલાતી મશ્કસે યાદે મઆશુક આવન થી,
ખુન્દને અશ્કસે યાદે મઆશુક આવન થી.
ઘટા ખીલી હએ મેહબુબ ખુબ ઇશ્કસે આજ,
રૂખે મસ્તસે બાદે મઆશુક આવન થી.
ફીરકત હએ ફકુત શોહોલે દીલ વહો યાર,
ખું ભરે નુશ્કસે યાદે મઆશુક આવન થી.
મીલેગી રહે ખાક ખાકમે કોઇ દીન તેરીસે,
હએ ખાક નકશએ વાયદે મઆશુક આવન થી.
લગાએ કીનને ચમનમે સીહે બુટે વહો માલી,
રૂસ્તમ ગઝલસે ફરયાદે મઆશુક આવન થી.

ગઝલ—૨૪૦.

જોખીલીહેગુલ અનદલીબસે સો ખીલા મેરા જાન ના જાન હયે,
ખીલી હએ જો બસંત બહાર સો ખીલા આસ્માં ના ચાન હયે.
બહાર દીલ બહાર હુઇ, વહો બહાર દીલ ખાર હુઈ,
મુકાબેલ દીલદારસે જો દમ, સો પરેશાન ના તુફાન હયે.
શોહોલે ગમમે તન ગીરફતાર, અબ તલક હએ નાઝ જુલ્મગાર,
જો બાદલ બારાં પવનસે, સો ખુબ પેકાન ના કમાન હયે.
એક ચમકલી મુલાકાતકી ના કોઇ ખાબમે યારો દેખી,
જો બાદ હર કુચે વહો 'યાદ સો જુબાંન ના જુબાંન હયે.
દોસ્તો દરીન બીઆબાંન મીલાવો જુલ્ફ જાનસે એકબાર,
જો હાંસેલ જુલ્ફમે સો જાને નુર સો **રૂસ્તમ** ઔર બયાંન હયે.

ગઝલ—૨૪૧.

ગુલસ્તાંમે દેખી જબ બુલબુલ રોતી,
રાગસ્તાંમે રાગણી ભૈરોંમે સોતી.
મજનુસે લૈલી મહોત તલગ બાતેલ,
મગર દો જીગરકો એકહી તલબ હોતી.
કનાઆનમે યુસુફ થા જબ બેખબરા
જુલીખાં ઇશ્કે મીલનમેથી ફીરતી
ખુબ ભાદરવા બાદલસે બારાં ઝરી હએ,
લાલનકે લોચનકી બારાં હએ જીંજોતી.
જો માશુક બેકુદ્ર ઉસકે આશક **રૂસ્તમ,**
બામ શાંમ તલગ હએ તલરમાત તોતી.

ગઝલ—૨૪૨.

યા સાકી લા દે પયમાના શરાબકા,
દીખા દે દર્દ બુતખાંના ચેરાગકા.
નામ મુખમે ધરતે ધરતેહી લરજના,
મજો હએ વલેકીન પરેશાંના દેમાગકા.
હએ ઇશક મકતબ મીસલ આતશકદે,
હજાર તદબીરસે મીતે ના દાગ ફેરાગકા.
બુંદા હએ મીરલ એ જેડાં આશક માશુક,
સમજા હએ જો ઇનશાન હે દાગકા.
દમ એક હએ જો હજાર દોરમે ચકચૂર,
રૂસ્તમ ઇસી તરાંહ રંગ હએ વેરાગકા.

ગઝલ—૨૪૩.

નરગેસ તેરી નાહીદ અખતર અજબ દમ હએ,
આરજુએ આશક તેરી પાસ બસ બરહમ હએ.
ખુનરેજી દરયાવ દેખ ઊઠે હએ શબ ખાબમે,
જહાં ગુજરી સો બસ કાતેલ સીતમ હએ.

જામે મુરાદ બેકરારીસે હુવે હએ જબ પુરજે,
મ્હોબ્બતમે વા:વા મજનુ કયા ઊમદા કલમ હએ.
પોંહોંચી દામન તેરી ન્હે માશુક મલાયક દસ્તોંમે,
બ્યાબાંમે ઊડ ગયે સદ હજાર હજાર કદમ હએ.
લાઇલાજ આશક રૂસ્તમ હએ ફેરાકકે બીચ,
જહાં શબરમે તુફાં હામીશાં કાયમ ભરમ હએ.

ગઝલ—૨૪૪.

દરદો ગમ તેરી નવાબી એક ચમન હએ,
જહાં મ્હોબ્બતમે જીગર અજબ રૂશન હે.
આશકકી ચશ્મ ગોયા હએ મકાં માશુકકા,
માશુક ખાતર સરા ન્હે ખુબ ગુલશન હએ.
માશુકકે જફા જુલ્મ નહી હએ અફસોસ,
શીરીં જબાં સનમ વલા આશકકે કફન હએ.
ગુલસ્તાંમે હે અનદલીબ જો મસ્તાના,
લ્હેર હે ઇશ્કકી મન સો તનશીકન હએ.
યારાંને બેવફાસે ખુબતર હએ બ્યાબાન,
યા દરયાવે આતશ રૂસ્તમ સારે બદન હએ.

ગઝલ—૨૪૫.

સોતી થી ગીરયાં ભરી પરી જવાન ચમનમે,
લગી થી ઇશક ઝરી નુરી શાન ચમનમે.
રોતી થી આશકકુ યાદ કરકે બેવફાઇકો,
ફીરયાદ જહા ફીરયાદસે રહી હેરાન ચમનમે.
પીઆ ના થા પયેમાના સો સજન યાદકે,
જારી ઇસ જારીસે બની મસ્તાન ચમનમે.
મ્હોબ્બતકી સેલ સંગદેલોંસે હએ યાર કત્લ,
ફીરતે બેફાંમ બુલબુલાં કયા ઇનશાન ચમનમે.
લાલા ના જાન જાનીકી મુલાકાત હએ આસાન,
રૂસ્તમ મુલાકાતકે આરજુમંદ પરેશાન ચમનમે.

ગઝલ—૨૪૬.

શબ હસનાં દેખા કર માશુકને આશક મસ્તાના કીયા,
મયે મ્હોબ્બત પીલા કર અશકકા સારે દીવાના કીયા.
બાગમાં નોગુલશનકી લહેજત મુઝે ના ચાહીએ,
ઇશ્કે મકતબમે રહે સારે તન હુએ કુરબાના કીયા.
બહરે અશ્કમે ચલે હુએ આશક મુરદોકે ઝાજ,
વ્હો માશુકપે વફાદાર યારોંને તન નાંશાના કીયા.
રહે શેખ જીન્નતમે કહાં હુએ કત્લ હુએ આશકો બેઠે,
વ્હો નુરે ચેરાગપે મઅેને દેલ બસ પરવાના કીયા.
સરા-સે પંજમે કયા લગાઈ હુએ મુઝામત રૂસ્તમ,
સમજ લે ઇશારા બ્હાના આશકકા જલાના કીયા.

ગઝલ—૨૪૭.

ફૂલફુજીર બાજાર ચમનમે કલીયોંકા,
બાઝાર નહીં આઝાર ચમનમે હુરાયોંકા.
કલી ખીલી હુએ ચમનમે,
મીલે ના જાનીકા હેત,
જલે સો જલે અગનમે,
ન જલે જો ન જાનત કેત.
રંગ સર બ સર યાર મલેકોંમે વલાયોંકા.—ફૂલફુજીર.
બનાયા હુએ બાગ માલીને,
બેઠી હુએ માલન ઈનતેજાર,
ભમાયા હુએ જીગર જાનીને,
બાવફા અબ હુએ સંસાર.
મીલે ન મલમે મ્હોબ્બત મશહુર દલીયોંકા.—ફૂલફુજીર.
જાન લગી હુએ જાની સંગ,
જ્યું કાજલ સારે અખ્યાંસે,
તનમે બાંન વ્હો જી બતંગ,
લે આઊં વ્હો પીયા કહાંસે.
રહોઈ રંગ જુગ જુગ રૂસ્તમ જલીયોંકા.—ફૂલફુજીર.

ગઝલ—૨૪૮.

જો દેખે સો મતલબકે મીયાં સબ સબલનકે જાની હે,
ગોરબપે મુરૂવ્વત ના કીસુકી તલુપે સારી કુરબાની હે.
પેદા કોઇ પરવરદેગારને ખાકમેસે એહાં સારી જેહાં,
ખાકીકે ગુમાન નુરીસે જાદા એ સરા-સે-પંજ ફાની હે.
તમાશા ટપકાયા આલમસે જુ બરસાયા બારાન બાદલસે,
વફાકા કોલ દે કે બેવફા હોવે સો અવલ ઈનસાની હે.
અનદલીબાં હજારેં આતે જબકે ખીલા હુવા ચમન,
ખારસે મોહ ફીરાતે જો સો બહારપે જાન ફેસાની હે.
વસીલા સારી રાત સીલગ સીલગ જો વુજુદસે બનાથા,
ઓ રોશન શમે જબકે બુઝ ગઇ ના રૂખ યા રૂવાની હે.
માશુક જબકે રૂખમે માહે મુનવ્વરસે જાદા થી આબ,
આશક ઈનતેજાર થે તબ અબ ફેરાકમે સમેદાની હે.
હમને દેખી હમારી હાલત રૂસ્તમ એસી તરાહ ફુરજે,
જબકે ખુશબો રંગ જોબન ગયે ગુલ બીલકુલ કુમલાની હે.

ગઝલ—૨૪૯.

આજ મીયાને પરદેસસે પ્રેમ પુરાંત ભેજે,
પ્રેમ પુરાંતકે સાત ઓર ભી પ્રેમ ખેરાત ભેજે.
જો હીરદે બસે હે સો હીરદેમે બસું મે,
ઉન હીરદેને ઇન હીરદેકુ પ્રેમ ખેલાન ભેજે.
જીયાકે જીયા રહે જીયામે ચપટ જમ હો,
સફરસે જીયાને જીયા એ હાં વેલાત ભેજે.
મુદત જુદાગી લાંબી ભઇ પ્રેમ લગનસે,
ઓ જાનકે પીયાને સબ પ્રેમ જગાત ભેજે.
જબ દેખી ચુન ચુન તનમનકી આસ,
જીયા તલપને તલપતેં ઉનકે પ્રેમ પ્રભાત ભેજે.
ગુનીજન પીયા પ્યારેપે હે મેરી તમામ પાર,
દુરીજન મેં રૂસ્તમ છુપાય છુપાય પ્રેમ હયાત ભેજે.

ગ઼જલ—૨૫૦.

માને સો જીને જેહાં સારી પલકમે તેજ જર બનકે,
વ્હામમે વાત પરી સો વ્હાં ખલલ હે સ્હોર સર તનકે.
બહાર આતી જબકે જોબન ખીલકે ચશ્મમે રહોલા ચમક,
જ્યું બર્ખ બાદલસે ગીરે ખુબ ઇનતેજાર સજનકે.
લાજીમ બાજી ખૂલતી હે જબકે જબાં બોલતી મોહબત,
યેહી બહાર હે અનમોલ માશુક઼ હે જાન અશક઼ બદનકે.
સબી નુર તો હે બેવફા જબકે ઉલત હે નોશાનેપે,
ક઼સમકી ચલી હોજત તબ દસ્ત હે ગોરી ગરદનપે.
જંગલ બનતા બાગ જબકે માશુક઼ હે આશક઼ પાસ,
એ સાએતી **રૂસ્તમ** જીન્કુ ચાહીએ ઓ દેખે તમાશા ચમનકે.

ગ઼જલ—૨૫૧.

હમે મોબત તેરીકી ચાન ગુજરીમે ઓ એક રાત યાદ હે,
મુલાક઼ાત દીલ લગાઈમે દીલજાનકી દીલ એક બાત યાદ હે.
ઇશ્ક઼ને ખેંચા નક઼શમે દેખ સનમ જો તસવીરે યાદ હે,
બસ નખરોંસે નાજમે કીયે સો હસના બેહીસાબ યાદ હે.
જબ દીલ થા તબ ખેજાંમે તુથી દીલકી ગુલસ્તાં ખુબ,
ઓ ખીલી નોબહાર જોબન ગુલજાર તુ સરવજાત યાદ હે.
ઓ આનશાઇ કીનકુ હે માલુમ જો ના આશનાઈમે ચકચુર,
બીસમેલકી તરહેસે બનયાનેકી ઓ મુલાકાત યાદ હે.
એ ક્યા બર્ફ ગીરી આસ્માંસે એ ફેરાક઼કી સીહાઈમે,
નુરમે નુર સીલગા **રૂસ્તમ** આશક઼ મુશ્કેલાત યાદ હે.

ગ઼જલ—૨૫૨.

બીવફા થે તબ વફા હરદમ ચશમસે ક્યું સમજાતે થે,
વસીલા થા જબ મતલબ ક્યું દેલ તુ લે જાતે થે.
'મોતી જો સીપમે હે સો જાન રખા એ જીગરમે તુ,'
મોતી હો જીગરકા મેરે, ક્યું ફેરાક઼મે ફીર જલાતે થે.

'ગૌહર જો સંગમે હૈ સો શીકલ રખા એ ચશ્મમે તુ,'
ગૌહર હો ચશ્મકા મેરે, કયું ફેરાકમે ચશ્મ ટપકાતે થે.
'ખુશબો જો નરગીસમે હે સો મોબત હે બદનમે તુ,'
ખુશબો હે બદનકે મેરે, કયું ફેરાકમે બદન કરમાને થે.
'બર્ક જો અંધકારમે હે સો ચમક હે પલકનમે તુ,'
બર્ક હો રૂસ્તમકે મેરે ફેરાકમે પલકન તલપાતે થે.

ગઝલ—૨૫૩.

કોન જાને કયા ગુજરતી હે શમેપે પરવાનાકુ કયામત,
એ ફેરાક હે ગોયા આતશ અશકપે માશકસે નયામત.
પરંદ ચરંદ આદમ હુર જીન તાબે હુવે થે સુલેમાનકુ,
શેહાલા બર્કમે બર્ક ઇશ્ક જોશન હે આપહી જમાનત.
ખેલાર હે કુદરત જો નૌબહારગાહમે નૌમેસમસે,
જીતનેવાલે હારેપે ઝુકે હે ખેજાન મસ્ત ખજાલત.
બહાર હો ચુકી અબ મત રો લ્યાં બેઠ અનદલીબ,
નાકારગાહ હે નરગીસ જબકે રીરે હે દીલ દયાનત.
એ ગુજરતી હે દંખેપે હસનાસે ચલતી હે કાતેલ,
જહાં કુરબાની લાજમ હે ગીરફતારપે રૂસ્તમ બાનઆકત.

ગઝલ—૨૫૪.

અનદલીબ મસ્ત દેખ ચમન ગુલમે જાત જલતી થી,
ખુશબુ મસ્ત દેખ નરગેસ સીરમે નબાત ગલતી થી.
તુંસે આલા નુરે જમાલ મીસલે માહસે જાદા હે રૂખમ,
માશુક મસ્ત દેખ આશક આતશમે હયાત તલપતી થી.
વફાસે આલા બેવફાકુ આજ મોજે ઇશ્કમે રાહત હે,
દીલ મસ્ત દેખ દર્યાકે જાન દર્યાવમે માહી કુદતી થી.
મંઝીલકી કયમ મુશ્કેલ્ય લગે યાર જહાં સારી હે મુશ્કીલ,
શીકલ મસ્ત દેખ જામે મય શીશામે મોબત લીખતી થી.
જેબા જો જાંફેશાની થી ઓ જેબા આજ હે એબા,
બેહ મસ્ત દેખ હમે રૂસ્તમ ચશ્મમે પુતલી છપતી થી.

ગઝલ—૨૫૫.

મીલા આજ હારે સરગદાન ચમન મુજકો દીલજાન હે,
શીકલ દેખતેહી બસ દમ ચઢા જયું બહર તુફાન હે.
જુલ્ફકી ઝુસરાંમે બૈઠ હમ કયશ આશનાઈ જપતે થે,
આતશકે નાશેમે ગુલતાન હો હમીશાં દીલ મસ્તાન હે.
ખ્યાબાન થા ચમન મેરે આરજુ મેરી ચશ્મે દીલજાન,
લેકીન મોહબતકે પરદેમે ખ્યાલ સારા ના ફરમાન હે.
રેન દેન થી સો દીલકી થી લેકીન દીલ થે બરી બલા,
વાયદેમે વાજબ થા સો લુટકે ચલા દીલ દેવસ્તાન હે.
વાયદા જો બીચ થે તુમે હમે મોહબત હો સચ કરારેકે,
ફરામોશ કીયે ઓ **રૂસ્તમ** વ્હાં માશુક મસ્ત હેરાન હે.

ગઝલ—૨૫૬.

હે તેરો નામ સારી જેહાન આધાર,
પરવરદેગાર પાક દાદગર દાદાર.
ઝહુનમે રાહ બક્ષી નૌજવાં કેખુશરોકો,
આતશકી ચાહમે શીઆવક્ષ હુએ પસાર.
તેરે હોકમસે અફલાકપે હે બરપા ખુરશીદ,
અમલ આશકાર તેરી કુદરત ગુલજાર.
લશકર બગર દીઈ ફીરેદુનકો ફીરૂજગીરી,
લશકર સાથ હુએ હે ઝોહાક ગીર્ફતાર.
કાફ્સે કેકોબાદકુ લા બનાયે શાહ **રૂસ્તમ**,
વ્હાં દાનેશ હે ગુલામ અજમાયશ હે ખાર.

ગઝલ—૨૫૭.

મકદુર નહી હે મલકાંમે પ્હોંચે પાસ અનલ હક,
ખુરશીદ કૌન બીસાત પાસ તુરે ખોદાવંદ બરહક.
આપી ખુદરતસે બનાયા બાવાઆદમકો એઈ ચમન,
એયી ચમન ઉઠાઇ સાની મામાહવા તુરે શાની બર્ક.

નુક્તા મીસાલકી એ જેહાં બનાઈ બસાઈ આલમસે,
નુક્તામે નુર ઝલકાયે હરએક આદમ હરએક હલક.
માહ મુનવ્વર ગોયા દાને જીનકે નુરકે હજારો દરમ્યાંકે
હજારો નુરકે દાને ઐસે હે અમલ ગીરતે પલક પલક.
કીનને પાયા કોન પાયગા ઉસ નુરાંનોનુર બર્કે **રૂસ્તમ,**
ના શીકલ રંગ ના થામ ધામ ના રાહ રમલ તરક.

ગઝલ—૨૫૮.

મકદુર નહી મલકમે જહીં બાંધે ખ્યાલ નુર ઉન અનવાર,
ઉનકી જોત ઝલકતી હે સારી જેહાન અગર આશકાર.
બનાયે ચમન ચાહ આશકુ જબકે ઉનકી મેહેર હોય,
જબકે ઉનકી રેહેમ ભયી તબ ઝહુનમે રાહ મીલી તૈયાર.
કહાં સંબંધ હે બંદાગે ખાબમે ખ્યાલ ખ્યાલમે ખુર
ખુરમે ખેલ ખેલમે ખલલ ખલલમે ખુદ્રત ખુદ્રતમે ખાર.
હુકમે ઉનપે આલમ ઠરી હે હુરો મલકો માહી મુગસ,
રજમે રજાલ રજાલમે રોજ રોજમે જીંદગી હે બરકરાર.
કયા હે તેરા લ્યાં જા કરતા હે સ્હેર સબ દીન **રૂસ્તમ,**
એ તમાશા હે હોનારત સારી આલમ રચી હે એક તાર.

ગઝલ—૨૫૯.

લગી હે સો જાને માશુકકી ઓ કાતેલ ચશમ,
અસીલ હે સો અઝહર મીન અલશમ્સ નજમ.
કોઈ કામેલ એતેકાદ મજાક પર રખે આધાર,
અધલબ પાએ અધવા બીચ આફાક હરદમ,
ઇશારા હે અવલ આશકીકે કુવારાકી ચાવી.
ઇખત્યાર રખના બસ આફ્રત ખાતર ગૈર બનમ,
હજારો સેતારે ફલકપે હે રોશન સો જાનમે જાન.
બાયાદ માશુકકે હેસાન હે બરકરાર બાકશમ,
એ ફસલ હે નહી હે નકલ અકલકે લ્યાં હે અહેવાન,
આઇના ઘરકે દેખતે ભટકતે નુરે માશુકપે **રૂસ્તમ.**

ગ઼જ઼લ—૨૬૦.

આતશે ઇશ્ક઼ સલગા ચમનમે તુર બોલતી હે,
બાદલસે બર્ક઼ બરસા ખુશબોમે ખુર તોલતી હે.
ઇમેહમે ઇમાનકે એલચી રવાના હો ચુકા હૈં,
ઇતીહાદકી ઉમેદ ફેલા ખેઆલમે પુર ઝોંકાતી હે.
ફનકી કુ઼દરત હે ઉસકે નાઝમે ફના જ્યું ફલુશ,
ફીક્રસે સર ફીલક ઉઠા ફઝીલતમે હુર લોભાતી હે.
ફ઼જલમે ફજલ દેખી હે જ્યું ઘોરસ્તાંમે ગોલસ્તાં,
ગુમબઝસે ગીરદ ફુકા મશાલમે બામીશાલ પોશાની હે.
લાઇલસે લીમ ઝલકા મોહબ્બતમે મેહબુબ દેખા દીયે,
મોસમમે **રૂસ્તમ** દેખા ગુસકીમે જાન ઝોપાતી હે.

ગ઼જ઼લ—૨૬૧.

તકલીફ઼ જો થી હમારી કુ઼સુરકી સો તક઼દીર ફીત્નેઅંગીજ઼ થે,
પીઆલા થા મોહબ્બતકા ક઼ાતેલ ઝેર વો દેખ જી આજીજ઼ થે.
જો દેખે શમેમે જલતા સો સુરાહીમે દેખે હે સનમ,
મૌસમે ચશ્મબાજ઼ોમે વાહ ક્યા જમાના ખુનરીજ઼ થે.
બુલબુલ તુ મત જબાનપે તાન લે ગ઼મ અહો ફેગાં,
થાં થે આશના દીલકે ઐઆમ જબ બહાર ગુલરીજ઼ થે.
બેદર્દોમે દર્દમંદ હે ગોયા ગુલરૂખસારપે સીહા ખાલ,
શીરીન બસ પરીજાદ શાદ થી જબ ગોદમે પરવીજ થે.
બાદે સબા સનમકે પાસ પરવાના લે જા તુ ખોલ,
એથી હે અસલ વફ઼ાકા દોસ્ત **રૂસ્તમ** સીને આમીજ થે.

ગ઼જ઼લ—૨૬૨.

બજ઼મમે માશુક઼ને તુફ઼ાન ઉઠા ક્યું દીલ સતાયા હે,
ખાસુશીમે તેજ ક઼ાતેલ ક્યાં ચશ્મતીર લગાયા હે.
હમ જો જાનતે હે જ઼િંદગાનીકી મજો અજ઼ગ઼મ,
ઓ ખંદા કર મયે લાલ ઉઠા જાન નગઝીર સ઼માયા હે.

અગર જુલ્ફે નોબહાર પરીરૂ રાહે રૂખપે નાગન હે,
દોલતે મુરાદકી સલામીમે એ કાતીલ ઉઠા પીલાયા હે.
નસીમ ના તુ એ જુલ્ફે માશુકસે મીલ કર જા,
ગુલશન બસ બીફામ બનતે દીસે બેદીલ ઝુંકાયા હે.
માશુક હે યાર ગોયા નુરે ગુલશને ફીરદુસ રૂસ્તમ,
જ્યાં મુદ્દતમે તાબેદાર કર વહાં જીન્નતનો ગુલામ બનાયા હે.

ગઝલ—૨૬૩.

કયા એ બાજારમે જવાહીરકી કસોટી ના ચશ્મ હે,
કયા એ બજમમે જાનકી વફાઇ ના કુશ્મ હે.
પરદા થા સો પરંદા બન ઉર ગયે માહસ્તાનમે,
કયા એ કાખમે મુલાકાતકી અગાઇ ના નજમ હે.
અકલમંદોમે ચલી તકરાર તદબીર હે અબલીસ તકદીર કુર,
કયા એ જીકમે દીલે દાનેશકી દસ્ત્રાફ ના રશ્મ હે.
માતી હે મોતી, ચાંદી નગદ ઔર ગોહરો બીકમત,
કયા અ માતીમે નુરાનો નુર રોશન ના ઇશ્મ હે.
જો દેખે સો ખાકો નુર મીલકે બને હે નકશ રૂસ્તમ,
કયા એ જેહાંમે આદમ અલમ હુરો જીન ના તીલશ્મ હે.

ગઝલ—૨૬૪.

જાનીકુ ઢુંડને ફીરતે થે આજ મસ્ત હો ગુલસ્તાંમે,
આતશમે લીપટ હોતે થે નાજ ગમ હો ગર્દેસ્તાંમે.
લબે લાલએ માશુકકી દેખકે સુરખી બાદને પુકારા યું,
કોઈ આશક થા સો મસ્ત હો ગીરા હે તલેસ્માંમે.
અજબ નજાકતસે એ મેહરીલ હે મોબતકી માહેતમ,
ઇશ્કબાજોંકી બજી હે યા ખાલી ફેરાક આફતસ્તાંમે.
હયાતકી હીમાત હે શમાપે જલતા પરવાનાસે જ્યું,
આશ્ને ચશ્મસે ગોહર બને અફસોસ યાકુસ્તાંમે.
યેહી પરદા હે બાદલ યહી ચાંદ હે માશુક રૂસ્તમ,
જો સમજે સો સાનેમે રેહકે ઝલકે હે રૂખસ્તાંમે.

ગઝલ—૨૬૫.

જ્યાં દેખો વહાં પરવરદેગારને અલ આલમ બસાઈ હે,
ખાકમે ધાતુ અબ્રમે હુર આગમે નુર ઝલ્લકાઈ હે.
બાલા ચમન હે માલા મોહીનીકી લોભાને ખાતર લ્યાં,
હવામે પરંદ જંગલમે ચરંદ બસ્તીમે આદમ બરાઈ હે.
શમે સીલગીભી એક ગુલ હે ગુલ્લભી ફેર એક સમે હે,
હેવાન ઇનસાન એક હે જોત ભેદ ફાનુસ લગાઈ હે.
અવતારકી જો બાજી હે સો વીરલે કોઈ ખેલ સકે,
કોઈ શીકલ નુર ભરી નાજનીં ગાફેલ બેવફા બનાઈ હે.
અમને જો દેખી સો કેહ દીઇ એઇ કાતેલ એઈ કમર,
તલાશમે સબ કોઇ ચોકસ રહેવે સો સરજત ભુલાઈ હે.
ખાસા થા સો ખાર બના હે ખાર થા સો ખરમી હે,
આજ બખ્તને વખ્તસે રૂસ્તમ એ સૌદાગરી રચાઈ હે.

ગઝલ—૨૬૬.

કર બંદગી તુ દીન રેન રબકી રાહસે,
ફીર આપકુ બચાવો ખુબ તોબા તોબાહસે.
જીનને સંસાર પકડા આ હો ચુકા પાપી,
એ તારે દમ દમકા બને હે નેવાહસે.
ન જુબાંસે તકતકસે હકસે ધર ધ્યાન,
અકલમન ગુમસે જ્યું પતંગ હે સમાહસે.
જ્યું ભવર હે કમલસે, જ્યું બુંદ હે અબ્રસે,
ત્યું તુ ઓ રૂસ્તમ પઢો જા બનામ અદાહસે.

ગઝલ—૨૬૭.

મેરે પીયાને લુટા જીયા ન કચ્યુ કહા ઔર એ કાહ,
મે પીયા ફરમાનમે હૈં બંદગીકે બંદેનવાજે લીખા.
મે દીપ ના દેખી ચંદ હે જો મોરે પીયા સબ જાને,
મેં જાનું કચ્યુ ના એ જાનું પીયાને પઢાઇ પાતી નેહા.

મોરે પીયા હે ચંદ કોટી ચંદ મીલ બને હે ન્યારે,
એસે ન્યારે સબ બ્રહ્માંડ સબ માયા મોહે હે પીયા.
મેં પીયા પીયા પોકારૂં પીયા પીયા પ્રાન સબ્દ સાસ,
રૂસ્તમ જો મીલે પીયા તબ હે સગા મેહેર ભર હીયા.

ગઝલ—૨૬૮.

વખ્તે બહાર આઈ પીલા દો સાકીયાં પીયાલા,
મેં મોબતકે પીછાનહારે માશુકકે સીતમ ઉઠાનેવાલા.
મોહબતકી યાદસે મેરા મન તાજગીસે હોતા ખુશ,
જબકે જાનને જાનકે મહેલ ગુમાનમે દીદા ડાલા.
એ જો હે બરી સરા બોલતે બોલતે બોલને ગાફેલ હુવે,
જો આયા સો મોબતને મારા શીરબી બચા ધોરને મારા.
જો સમજે સો સમાલ લીજો લાંબી દરશા હે દગા સારે,
અવલમે અપના કરકે **રૂસ્તમ** પીહસે મારા કાતીલ ભાલા.

ગજલ—૨૬૯.

બચી ગીરદેશીમે પાયામાલા સારા મીયાંમોહબતને પ્રેમહારા મારા,
એ નસીબા જો ખીલા થા યારમે મીયાં યારને હલકારા મારા.
જો કુછ હુવા સો મેરા નશીબા હુવા એ ચશ્મમે કૌન સાબુત હે,
કયા કુદરતને બાજી રચી મજેકા મીયાં સીકનદરને શાહદારા મારા.
સુના થા સો હુઈ અબ આસ્નાઈ મેં કયા થા કુછબી ના થા મીયાં,
જો થા સો ચુપ ગજબ થા મીયાં તકદીરને મેરા સીતારા મારા.
ભાદર્વામે બાદલ બરસનહારા સો મીયાં ગજબસે લોહુ બરસાયા,
દીલ સાગર બને લોહુકે મીયાં દીલબરને હાઃ દીલદારા મારા.
અવલ સનમ બને ઓ પીછુ મીયાં બન ગયે ખુની સીતમગીર.
હસ હસ મુલાકાત લેકે જાનીને મીયાં કમીગાહસે મુદારા મારા.
તાબેદાર અવલ થે સો આખર મીયાં બેવફા બન ગયે બેફામ,
ઉતારા લીયા થા સો હાલ મીયાં લુટકે દયાનતને ઉતારા મારા.
આરજુ સારી દીલ દુન્યાકી બરહમ મીલાયકે મસ્ત હો રહીઆસ્ના
રૂસ્તમકુ જુવાન જબે કર મીયાં ગોયા પીઆદાને અસ્વારા મારા.

ગ઼ઝલ—૨૭૦.

તકદીરકી યારો તાસીર મગદુર કીસીકી ફીરાવે કાંહાં?
એ લેખા ભેદકે અવલસે આલા શમા જલાવે પર્વાના.
હે સરજત ક્યા બાતેલ, હે પુછનેવાલા કૌન, કૌન હાંસલ હે?
હમને સલામસે મોબત મચાઇમેં ફીર ખાલી મેખાના.
ચશ્મે મોબત ઠેરાઈપે માશુકકી જો કાતેલ ફીરી,
સો બારાન આતશ બરસ રહે તુફાન બને જમાના.
હમને દીયા દસ્ત નગીનાપે નાજનીંનકે ઉતર રહે કોઇ,
ક્યા સરજત મેરી યારો ઉમેદ રૂકકા લુટા ગયે પુરાના.
રૂસ્તમ નવાજેશ સારી જીંદગી જાનફેશાન હુઈ હે,
ઉનકી નવાજેશ જાનહેરાની કોઈ જુબાન કુરબાના.

ગ઼ઝલ—૨૭૧.

ગુલપે બહાર આયી ના આયી કાંટા ખુનખારા બાકી હે,
આતશને જલા દીયા મયખાના નીશામે ખારા બાકી હે.
સરોદોંસે ફુક દી બુલબુલાંને નાજુક ગરદનકી નળીયાં,
ના રહી પાદશાહોંકી પાદશાહી બચાં એક દારા બાકી હે.
ખને ખું લીખ લીખ હુઈ કાયર લૈલી મજનુંપે સુબોશામ,
આઈ અજલ ફીરબી મજનું ખાતર ચશ્મ ખું ધારા બાકી હે.
કોઈ ફતેહ સીકનદરને સારી જેહાંકી શમશેર ઔર નસીબાસે,
નસીબાકા ફતેહ કીનસે હુઈ મીયાં નસીબા સારા બાકી હે.
જબ આઈ માલન બન કાતેલ હુઈ ગુલ ચમન પલમે ખેજાન,
હોશ્નમે બેહોશી કચાંસે આઈ એ તાજુબ ગુચવારા બાકી હે.
હમને કીયા શોક માશુકકા દીલમે પુકારા હે યા બીસમલ્લા,
ક્યા કાતેલ ચલી જબતો મીયાં વલેકીન તાલે સેતારા બાકી હે.
અમને કહા માશુકને સબી તુ અધાર તો ફેર હસકે ચુરાઈ ચશ્મ,
રૂફમે જુલ્મકી લગાઈ મારમે **રૂસ્તમ** એક ઇશારા બાકી હે.

ગઝલ—૨૭૨.

રસ્તાખેજી કોઈ ઐસી જફાખોર હો ગુલ ના કાંટા બાકી હે,
વેરાનીને ચમન તાબે કર લીયે ફીર વેરાનીકા નાટા બાકી હે.
કયામતકી સરજત ઐસી ભયી મીયાં કયા કહું મેરે તનકી બીપત,
તકદીરકી લીખત સબ સાફ હોકર અસલ એક બીંધાતા બાકી હે.
મેરા ફરયાદ કોન સુને મીયાં દારૂગોલા ઔર તોપાં પાસ,
અબ તો સરકાર એક અદાલત એક ઓ મેરે દાતા બાકી હે.
બ્હાના બેવફે બીચ લાય સારી ઔલાદ બાતલ કરવાય,
લ્યાં તો બંદ હુવા સારા હીસાબ લેકીન વ્હાં ખાતા બાકી હે.
જરાસી કસુર હુઈ ઉસીકા બદલામેં કયા એ સોંગ લગાય,
રૂસ્તમને શીદા કાયે જાન એકદ્રોપે એ ગુનાહ કીયે બાતાં બાકી હે.

ગઝલ—૨૭૩.

સનમકી આશ્નાઇમે ફીરી કાતેલ ઓ સનમ ખુનખારા હે,
જો દમ ગનીમત થા ગુમાનમે ઓ દમમે દમ અંધારા હે.
લ્યાં તો હે ઈન્સાફ ઈન્સાનોકા વ્હાં હે અદાલતે મલકાન,
લ્યાં તો હે જીંદગી એક સાયત વ્હાં જીંદગી સારા ગુજારા હે.
આશ્નાઈ મત જાન્યો આસાન હે કોહે ફીતુર, આતશે વજુદ,
એ સમે જલી મોબત સો મયે જાન ખાના સાકી મદારા હે.
પીછાનત પડી જબ આશકી તબ આતશ હે બર્ફે દીલ,
વે જીયા સમાય જીયા જાન, જાન જૈસે પ્રદેશ બંજારા હે.
જો થા આરજુએ મન વો સનમ ગીર ગયે જાનસે જોબન,
વ્હાં રૂસ્તમ અબકે બહારમે ચશ્મ બહરે આતશ સારા હે.

ગઝલ—૨૭૪.

સરોદેં બુલબુલને ખેજાન પીટાઇ વ્હાં ફીર કુજા આઈ જાન,
આબ નોશ કરતે જાનપે શીતાબ જામે ખું બરસાઈ જાન.
હમને કહા હમ ના જાને જો કહ્યું હુઆ ગુલબાંગ ગુલજારમે,
બહારકી ફસ્લમે હમ થે બુએ ઇશ્કસે દીવાના દીસે બાદશાહી જાન.

હમને કહા એક શમે થી ઔર લખ્ખો પરવાના જલે હે ના તાજ્જુબ,
સુનતે સારે જુઃમે ઝોંહાકીસે જાદા જબરી બજાઈ જાન.
હમને કહા મૈં બોલ્યા હૈં મેરી શાની એ સામેત નીશાની હે,
ન સુના ન સુનાયા વાજેબ જબુનકી ફાંસી લગાઈ જાન.
ફીર કયા કહું ગુજરી કુયામત સુરત ઓ ન રહી હૈયાત,
રોનેકી મના જાન રૂસ્તમને જામે ગ઼મ ક્યાં ઉઠાઈ જાન.

ગ઼ઝલ—૨૭૫.

અબતક ના દેખી ઉમીદકે બોસ્તાં લાલા ગુલનદામ,
જો દેખી સો દેખી આયનામે યારે યારાં મુશ્કફામ.
ફલકમે ચમકે હે સીતારે ના તાકત મુજે દેખનેકી,
જો રહી સો રહી જાનમે બહારે નીજારા ગુલફામ.
પુછા શામસે પર્વાનેને 'કયું' રે શામ મૈં હોતા બેફામ?'
'પર્વાના તું જળ હોતા રૈનમે શીહા ખારા સરનજામ.'
શ્હોલા હે શ્હોરા હે યાર જીગરમે જંગે બખેડા હે,
જો હે સો ઓઇ હે મુદારામે મય પ્યાલા અંજામ.
નક્ષ ખેંચતી હે રહેતી જાનમે દીલજાનકી શીકલ,
જો શીકલ સો જલવ હે રૂસ્તમ દમે કીનારા બનામ.

ગ઼ઝલ—૨૭૬.

લગી જાન મોબતકે હેવાલ મઆલુમ તુજે હે સારા,
કયા રોશન હે રોજ આશક઼કે બીના સનમ સીતારા.
કયા રૂજે કુયામતમે મીલનેકી મનાઇ હે ઓ મસીહા?
અગર હોતી મનાઈ ફેરભી હે રેહનુમાઇ નીજારા,
ફલકસેં સીતારા ગીરતે હે, જબ ફીરતી હે તકદીર,
મુશ્કીલસે મુશ્કીલ બેદીલસે મીલાકાત હોતી બેચારા.
દીદારકે પ્યાલે દીયે દીલકે હવાલે શરબત ભર ભર,
ઉલફત હોશ્ને યારાંકી દેખ નમં રહે નાજસે દીદારા.
લગી સો જાને જાનકી દીલદાર જીગર હે બને ખાર,
રૂખ્મકી રોશની જો ચશ્મને ચખી ઓ હે રૂસ્તમ બીમારા.

ગ઼ઝલ—૨૭૭.

દેખી ગુલસ્તાં દરમ્યાં માહતમસે ગુલ ગીર્ફતાર,
હર રંગસે ઓ ઢંગ મચે થે રહે બુલબુલ બેદકાર.
રહી હે લૈલી અજલ તુલીક મજનુનસે બસ બાતલ,
એકી તલબ થે જો ઇસ્કકી કયામત તક રહે ઉમીદવાર.
યુસુફકી બેખબરીસે જલી હે નવજોબના જુલીખાં,
એહી ઇસ્ક દર્દસે દુન્યાઈ સારી ગર્ક રહી હે તલબદાર.
લગી આશ્ને એકબાર જાનકી સો જયું શમામે જલે હે પતંગ,
વહાંસે ના બનસકે ઉલટા ઇરાદા અગર ફીરે કાતેલ સીરપાર.
ચમન વો નાજનીન કૈસી, વૈસી તનમે જાન હે શાહી,
ઓ શાહી તલગ દીલ હુસ્યાર **રૂસ્તમ** હે હ્યાં ફના બાજાર.

ગ઼ઝલ—૨૭૮.

લગી કમબખ્તી જો જાવેદાન મીયા શીરીં કાતેલ ઝેર બને,
ફલકને બીવફાઇ ઐસી કાઈ મીયાં આબાદી સો અંધેર બને.
જુલ્ફ થા જેરીકા મીયાં નાતરસ હો ઉન્ને ઉખાર દીયા,
દોલતને દુરાઈ એસી કાઈ મીયાં જંજીર સો ઝવેર બને.
નાજ થા જો ચમનકા મીયાં નજર બીચ સારા જલા દીયા,
મુરવતને જુદાઈ ઐસી કાઈ મીયાં નાજ સો કેહેર બને.
આધાર થા સારા ઈન્સાફપે મીયાં ઉનકી સારી મજાક હુઈ,
તાલેને બુરાઈ ઐસી કાઈ મીયાં મકાન સો દાદકી ખેર બને.
કોલ થા જો મોબતકા મીયાં ઉનકી શમા હોલા દીઇ,
રૂસ્તમને બલાઈ ઐસી કાઈ મીયાં તાબેદાર સો શેર બને.

ગ઼ઝલ—૨૭૯.

અબકી બહાર જો આઇ સો દેખી બહાર કભી આઈ નહીં,
એ બહાર જૈસી કારી ચમકે વૈસી કાનને કટારી ચમકાઈ નહીં.
મૈંને કહા મૈં હારા હે મીયાં લૈકીન ના તુમ્હારા દાવા હે,
ના દાવા થા સો દુહાઈ ફીરી મીયાં નાદાવાકી દવાઈ નહીં.

કોનસે કહું કોન સુને મીયાં કોનકુ લગે કીસુકી લગાઈ,
જ્યાં લગે સો જાન જલાના હે મીયાં જાનસે જાનકી દુરાઈ નહીં.
મકસદ જો હોતી મેરી મસ્તાની મીયાં ઉમેદકી ચમન ઔર ખીલતી
બુલબુલ કયા ગાના ગાતી મીયાં ગ઼મકી જીયા ઘુમાઈ નહીં.
એ દીલબર લે દમ ચલા મીયાં ન કુછ મેરે દમસે કહા હે વહા.
એ દમ બીનકે ગ઼નીમત **રૂસ્તમ** કી મોબત મોતકી આસ્નાઈ નહીં.

ગ઼ઝલ—૨૮૦.

'ખ઼તા હુઇ વફ઼ાકી સારી કોન પુછે કોન હાંસલ હે,
વફ઼ાકી ખ઼તામે દીલ ખ઼ફ઼ા કોનપે ચલે કાગલ હે.
મદારા થી જો માશુક઼પે વ્હાંકે ખ઼ત નામંજુર આયે,
ઔર એઈ જાદા ફ઼ોક઼ આયે 'હ્યાં તેજ ક઼ાતલ હે.'
નવાજેશકી ફ઼રમાયશ એઈ નવીશંદાને લીખ ભેજે,
'બંધ હો તેરી મુલાક઼ાત વલેકીન અજલ આગલ હે.'
હમને આજેજી રૂકક઼ા ભેજવાકે એક સાઅ઼ત ચાહી નેહા,
વ્હાંસે આયે જબાબ 'તુફ઼ાનસે તેરા મુ કાજલ હે.'
હમને ફ઼ેરભી અર્જ઼ લીખવાઈ **રૂસ્તમ** કુર્બાન હે,
જબાબ ફ઼ીરે 'લુટા જાયગા અગર હુવા હ્યાં દાખલ હે.'

ગ઼ઝલ—૨૮૧.

તુને જો કુચ દેખા સો ફ઼ક઼ત માશુક઼કે નુર દેખા,
સમાએ હે જીસમે સબ આલમ હુર કોહે નુર દેખા.
દીલ બેતાબીસે હો ઉસપે યાર પરવાના દેખા,
કલ્યાન હુઈ જબ તો ઓ ઇશ્કમે ચરચુર દેખા.
માશુક઼કે માહતાબસે એ સીહાઈ હુઇ હે રોશન,
રોશન ઓ નુર માશુક઼કે સબ શરા મશહુર દેખા.
કયા ચમન કયા બીઆબાન કયા બહેર કયા પાહાર,
બીછાયા હે એ ચરખ઼ ઓન નુરસે ભરપુર દેખા.
જહાં દેખા વ્હાં બહાર થી ઔર દેખા જાન યે ખ઼ેજાં,
ઔર સબ ખ઼ુદરત માશુક઼, **રૂસ્તમ** ખાબેખુર દેખા.

ગઝલ—૨૮૨.

હવા હે જો દમ હે જો સાસ હે જો બહાર હે,
જબ હવા એ પુલત ગઈ સબ તબ ખાર હે.
ગુલોંકી ચદરપે બીછાયે હે કીસીકુ માશુકને હસ?
સીના સીતમસે આશકોંકે ખુબ ગમ મદાર હે.
ઉનકી સલુકમે શ્યાને સબ મોશ્કલ ગુલ હાલતસે,
બફાદારીમે માશુકસે ચુનાય ચુનાય બેકરાર હે.
ન કર તોર લાખુંમે એક એકબાલ હે ઉનકુ પ્યારે,
નરગેસ ચમનમે શ્હેલ કરેંગે તબ છીતે જાન મજાર હે.
નુર અસલસે આફતનાક આશકોંકી હે મુદઇ વલ્લા,
માશુક હે કોનેહ શીકારી સમાલના રૂસ્તમ શીકાર હે.

ગઝલ—૨૮૩.

એકહી નીજારાસે એ મુજ હાલત માશુકને બનાઈ,
જયું ચકી લે બાજ પલક બીચ પાહાર ઉરાઈ
જયું બેદર્દી શીકારીને મીર્ગકુ કાનેલ તીર લગાઇ,
ઇયું હાલત મેરી માહપેકરને શોખીસે ગુંઠાઈ.
નવાજેશ ન કરે ગર તુ ન કર ઇતની ખંદા,
તેરી ખંદા દેખ શીરીં શકરને શરમીન્દગી સુનાઈ.
પ્યાસ મોબતકી ના મીટે નદી નાલોંકી જહાંસે,
પર્વાને જલતે જલતે ખુશ હોત્રે જબકે શમા બુજાઈ.
સનમ તુ ન જા ગર ન કર રૂસ્તમકુ ચપસી સજા,
બેહતર એ સજાસે લીએ ખુબ કામ કર સાસ ઉઠાઈ.

ગઝલ—૨૮૪.

સોઈ મુજકુ તેરા અજબ સતાના યાદ હે,
કસૂર હુઈ સો તેરા ગજબ બતાના યાદ હે.
દેખા નહી શાગેર્દ તેરા હંકાલ દીયે દરપે આનેસે,
કતરએ કાફ મુજકુ તેરા કોફસે પીલાના યાદ હે.

આશનાઈ કાતુનસે ઉલટી હો ગઈ રાહબીચ,
દમ રહા આપખાતર બદન જલાના યાદ હે.
આપકા નક્શ છાતીમે રખા છાતીસે હુવા બીગાના,
તકદીરકી આલમોમે તેરા તકદીર ફીરાના યાદ હે.
રહેમ કબ મોહબતસે બરસી ? નહી માલુમ **રૂસ્તમ**,
જીંદગાની સારી ના તરસ હો તેરા ગજબ બરસાના યાદ હે.

ગજલ—૨૮૫.

એક નેધાસે બાજી યાર દેખી અજલકી સારી ખુવારી હે,
જો દેખે સો દેવાને દેખે મંજીલકી માહેતમ સવારી હે.
ખબર નહી કીસીકુ કોનસી ઘરી ગુલકે આવેંગે ઉઠાનેવાલે,
એ ગીરદેશ ફીરતી દેખે જંગલકી કાતેલ અંધારી હે.
ખુશબો થી એસી ફીરદુસસે બરસતી બુંદ સાબાશીકી,
લહેજેમે ફુક દીયે ઓ ખાના નજરકી કાફેર કટારી હે.
સુર્ક ગુલોંકી પતીસે એ ચમન થી એસી જયું અફલાક શીતારેસે,
ગીરે ખુંભરે મુનવ્વર સુરતાં દેખે ચકરકી તોબા ગુજારી હે.
બાગબાંને બાગ લગાયા ઓ બાગ જલા ઓર મ્હલ રહા,
બાગમાં ગમમે જલા દેખે **રૂસ્તમ** જફા ગજલાહ જારી હે.

ગજલ—૨૮૬.

જો આબ યે નુર પુર આલા ઉનને ઓ એક શબ ઝલકાઇ,
કીસમતકે સીહા વેરાનમે બસ મેહરબાન હો છબ બખશાઇ.
જો ખાક થી સો ખુશબો બન દરખશાંકે કલીઆંમે હુઇ બંદ,
એઇ તરાહ ફીરા હાલ એ શીકસ્તા જાનીને રૂખે જબ ઝબકાઇ.
જો બુંદ થા સો અનમોલ મોતી બન દરયાવકે સીપમેં હુઇ બંદ,
એઇ કુદરત બની હે પલકમે જબકે પાયી હે રજે ગીર્દે રેતુમાઇ.
જો લાલ થી સો કમલ બન સરોવરમે પરીજાદ ખડા હે,
મોહબતકી રોશન આરજુમે એક ધ્યાન અતરંગ દેખલાઇ
જો નાસ્તી થી સો હસ્તી બન **રૂસ્તમ** જાં દેખો વાં ગુલસ્તાં હે,
કહાંકી ગુલસ્તાં કહાંકી ખાક કહાંકે બાદલ બારાં બરસાઇ.

ગ઼ઝલ—૨૮૭.

કરે કૌન બયાં ગ઼ઝબકે આજ કમનસીબીને ભારી ફૌજ ચઢાઈ,
ગુજરી જો મુપે સારી હાં તારાજ કમબખ઼્તીને દીલ સોજ઼ બસાઇ.
ખ઼ાબ દેખનેકે એ જ઼માનેમે કહુ મગદુર કહાં કરે કે ઇ ખુશ ખ઼્યાલ,
રંજ જફાને હાં મુકાં ધરકે મીયાં તેગે સીતમ શબો રોજ઼ ચલાઇ.
મેરે દેલ દરદકે દારૂ હાં તો નહી હે લેકીન નજ઼ર બહાં જાનેસે,
આરામ ઔર આસાન દાગ઼ બને મીયાં તખ઼્તે નવરોજ઼ દેખાઇ.
હલાલ થા સો હરામ હુઓ, હરામ થા સો હાં લાલ પાયા,
તાસીર જ઼માનાકી ઉલટી હે મીયાં લોહુ પીયે જીનકુ મોજકરાઇ.
મેરી ભલાઇ મેરી હસાઇ કરે હજુર જેહાંમે જાન એક બાર હે તન,
તસવીર જીનકી ચશમ રખી મીયાં **રૂસ્તમ** ઉન્ને સોંચ બરસાઇ.

ગ઼ઝલ – ૨૮૮.

યારા મુજકુ તેરા ગ઼જબ બરસાના યાદ હે,
બીન યાર યારકી જીંદગાની બરબાદ હે.
જો દીનસે તુને મુપે ચશ્મ ધરી ઉલટી,
ઓ પહેરસે મુજપે ખુવારી અબાદ હે.
તેરી કુમકપે થા મેરા મદાર મસ્ત વફા,
હોના થા સો હો ચુકા તક઼દીર બીદાદ હે.
તેરી મહેરકા તરસા મેં પડા હો કૈં મંઝલ દુર,
તન આતશ બને ફીર સાસ એક બાદ હે.
હોશકી ના મકદુર અક઼લકે ના હે આબ,
જબકે જુદાગી બની તુ બીચ જલાદ હે.
રખ લે મંજુર ઓ યાર મેરી ઇતની અરજ,
તક઼સીર હુઇ સો માફ **રૂસ્તમ** મેરે શયાદ હે.

ગ઼ઝલ—૨૮૯.

બંદાકે બનાનેવાલે યાર, બંદાપે ગ઼ઝબ કયું લાયે,
બંદેનવાજ ઓ સીરદાર, કોન તક઼સીર દેખ દીલ ઉઠાયે.

ફલકપે આપ નુરસે બનાયે ઉજયાલા ખુંદ અનદીઠ,
મલકસે પલકમે સો પરાધ મંજલ જ્યાં ફનામે ભેજવાયે.
ભેદસે પાયા ન જાયે ઓઇ હીકમતસે ખુદરત તેરી એ,
અવલ નજરકે મેલેમે મલકોખુરસે ઇજત શલામ દીલવાયે.
ઐસી ખલકત કરોરો બરપા કર બના હે આપ ખાલક ઉનપે,
કરાંમતસે ખુદરત ઉઠાય ફલકકુ માહ સેતારોસે ઝલકાયે.
બુંદાકી નવાજેશ સબસે જાદા, મખલુકાત હે બંદાકે મહેલ,
યેસી નવાજેશ બીચ કયા પડી આપકુ ગઝબ બીનપાર બરસાયે.
તુ એક આપ સબ સક્તી ચાહે સો પલક બીચ કર રહો,
કૌન કારન બંદે **રૂસ્તમ** આફત આતશકે બહર ડુબવાયે.

ગઝલ—૨૯૦.

જો કુછ હુવાસો હોકમ હકકા આજકી નૌબત ન્યારી હે,
જો અફસોસ હે સો ઓઇ હે મીયાં જફાકાર દીલદારી હે.
મે બોલા આપ તુ કોન હો ઓ બોલા મૈ પીરોન હૌં,
મૈ બોલા આપ જબોન હો જીસકી જારી જુલમગારી હે.
મૈ બોલા શાહનશાહ મૈ હૌં, એ બોલા તુ જરાસા હે,
મૈ બોલા તુ ખીદમમે થા બોજા ઓઇ ખીદમત જારી હે.
મેરા તાજ થા મેરા સીસપે મીયાં ઉનને ઝુટા લીયે મીજલીસમે,
જો બોલા ન સજાવાર અબલીસકુ મીયાં હાઃ જાન જખ્મહારી હે.
કીનને લુટા સીરદાર આપકા ઉનને લુટ જો ના સજાવાર બન,
હાં તો ખાબ હે સારે બહાર મીયાં બહાર ખુબસા અંધારી હે.
જો જાન હે **રૂસ્તમ** જાનીકી ઓ જાની હે અજાન **રૂસ્તમ**સે,
યું ચમન એ જલા જલમે તબ જીંદગાની સારી હારી હે.

ગઝલ—૨૯૧.

હક નાહક હક રૂઠા જબ મીયાં ના ઇનસાફ રહા ન યાર રહા,
કઇ મુદતકે હકપે હક બઠયા મીયાં ન દસ્ગાફ રહા ન સાર રહા.
હમને બોલા હમે ના જાને ઓ બોલા સબ તુ તોફાને,
હક ડુબાયા હક જલાયા મીયાં ન હક સજાવાર રહા.

ઓ પુછને લગા બીન પાયા મૈ કેહને લગા હાઃ હાઃ હાઃ,
હકકા તમાશા હકકી દરબાર ન હકદાર ન રહા ન એકરાર રહા.
એ ખેજાનમે હક ના ફીરાવો નાહક નાસમજાવાર સારા હે,
હસકે હકને રચાઈ હસાઈ મીયાં ન હુકારા રહા ન નેજાર રહા.
જૈશીકા હક દીવાના હુવા જૈશીસે રૂસ્તમ યું બીગાના હુવા,
વાં હકકા આસાન સીરાના હુવા મીયાં ન અસબાબ રહા ન સ્વાર રહા

ગઝલ—૨૯૨.

બહોત મુદતસે મેરે યાર તુપે આજ દીલ ઇનતેજાર હે,
મોહબતકે બહારસે જુદાગીમે એ જાન ગમખાર હે.
નીશાં હો સામે ઈશકકા જલદ છયા પ્યાલા બના રહે,
જોબન બના આપ સાકી કહા દીલજાન તલબદાર હે.
દીપક ઝરફસે જલતા જાન હે તન નીશાના ગોયા શાયદ,
દેખાકે પેચદાર જુલ્ફ પરવાના ફીર ન દેખાયા દીદાર હે.
એ બોસતાંમે બાજી રચી સો યુંહી રહી હે મેરે જાન,
ખાકમેસે નીકલા રંગ ગુલકા જો બુલબુલ ખરીદદાર હે.
જુદાગીકે ગમસે જાન મેરી હે જાન સમજ શીકરત દમ,
ફીર જો રહી જારી એ જુદાગી આતશમે એક સાર હે.
એ રૂસ્તમ એ સરા જો કુછ હે સો ઓ હે ઉમીદ,
મીલે એક બાર યાર ઓ દેખું ફીરબી દેખું ઓ યાર હે.

ગઝલ—૨૯૩.

તેગ ચલાઇ માશુકને કાતેલ આશકકી ખુનરેજી હે,
મેદાન હે મોબતકે મીયાં કપતકે બનાય દાવપેજી હે.
બોલે આશક હોતે હે જરાવ માશુકપે જાકેશાનીસે,
આગકી ખાકપે મીયાં બીછાઇ ખજરકી ગુઠી સેજી હે.
ન ખબર તનકી આશકાંમે ન હે આરામ ન હે કરાર,
વ્હાં મરદાનગીકી મોહોર મીયાં બાસાત એક રેજી હે.

તાબેદારીકી તોક ગલેમે રખ રેહને ખીદમતમે સુબો શબ,
કૌહુગી ઉનોપે રવા નહી માશુક ઓરની રહમ તેજી હે.
એ રૂસ્તમને દેખે લાલા રંગ મેદાન આશકકી ખુવારીકે,
ઘર હો રહેથે નરદ ચોપટ મેદાન જ્યું આતશ સંતરંઝી હે.

ગઝલ—૨૯૪.

મેરે યાર ન મીલે મુજસે તો જેહાંકી મુજે પરવા નહી,
યાંર ખાતર તનકી જતન રહી ફીર ના તો એ જલવા નહી.
રૈન અંધેરી બનાય સેજમેં રહી ઉનપે સર કુરબાનીસે,
યારકી સુરત જો નેન રહી ઓ નેન સુરમા નહી.
ગમકી મારી જ્યું નરગેસ બન રહી બીન યાર ઉજારમે,
યારકી મુરત બીચ એ તન દુજી એસી દરગા નહી.
દેખાય દેખાય ચમનકુ રો દીયે આસાઆંને યું,
કોનસી તર્ફ ગુલ મચે જાન સારે ગુનચેકા જબાં નહી.
ચુન ચુન કલીયા સુબોહ બધાઇ લે ગઇ ખુશબોકી,
વહાં રૂસ્તમ મીલે જલાય તનસે જાન બીન જાન જલા નહી.

ગઝલ—૨૯૫.

ચમનમે આજ મસત હોકે બોલાય જાનીને હમકુ,
કરકે મજાક દોસ્ત હોકે બૈઠાય જાનીને હમકુ.
ચશ્મ કાતેલ દેખા કરકે જબાં કંચી ચલા કરકે,
હસના જબરદસ્ત હોકે સુનાય જાનીને હમકુ.
મેરી તાકત ન કચુ પુછી મેરે હાલકે હેંકાર કીયે,
ગમ દીલદારપરસ્ત હોકે પીલાય જાનીને હમકુ.
જબુનગી કચુ ના બાકી રહી એ બુરી જુલમગી બઇ,
જુદાગી બતાય નાતરસ્ત હોકે ડરાય જાનીને હમકુ.
મેરી દસ્તગીર તુ એ સનમને ફીરાઇ બજમમે ચશ્મ,
પોકારા રૂસ્તમ આશક હોકે જલાય જાનીને હમકુ.

ગજલ—૨૯૬.

ખતા હે મીયાં જો કીયા એક વખ્ત નાગબચ્ચા દીલજાની,
એ બાજી ગઇ સો ગઇ હમીશાં ફીરા ચકર આસમાની.
હમને અફલાકકુ દેખા કીયા જબરા ઘેરા ડાલા થા,
ઘેરા રંગકા ધુંમત ધુંમાયા જાનપે નૌબત નાશાની.
આશનાને શરોદ સુનાયા જ્યું વહે ખું જંગધા બીચ,
મલકકુ જ્યું શએતાન પકર લાય બનાય ઇન્સાફકી શેતાની.
જો થા સો નહી થા નહી થા સો થા મીયાં ગોહર નીકલા સંગ,
તાજુબી હુઇ ખુશબો નહીં ગુલમે હુઇ ખાર ખુશબોદાની.
શેકારીને ગજલ પકરા મીયાં ખુબ મારી પકરા બાંધ,
જબ બાંધ પકરનેકી આઇ નૌબત મીયાં તબ છાતી ઘભરાંની.
રૂસ્તમને એઇ દેખા જેહાનમે તાબેદારીપે હે શમશેર,
સરકશીપે હે તાબેદારી સારી મીયાં હરાંમકી હે જેહાની.

ગજલ—૨૯૭.

જબ લાગ થા તબ દીલમે સનમકે મોબતકી ખુબ શરમ થી,
ન રહા જબ લાગ તબ મીયાં સનમને લાખી બીઇમાન કલમ થી.
આગ તબ ઉઠી દીલમે પોંહોંચી ઓ અફલાક તલગ,
તબ મીથી મીથી ફરેબબાજી મીયાં બીવફાઇ હરદમ થી.
દીલમે કલમકા ખતર ન લાના એ તો લીખનેકી લઢન હે,
બજાનેકી બાત સબ દીલકી હે મીયાં એસી તલાવત નરમ થી.
મૈ તો ચેતકે હસ દીયા મુપે બોલા ક્યા એ બેઢંગી હે,
સો સુના ના સુના કરકે મીયાં બાતાં ઉરાયે સનમ થી.
જબ મતલબને ઇજત હંકાલ દી મીયાં તબ ગરજ ભઇ અવલ,
ગરજ વખ્ત ગુલામ હો મીયાં ગરજ સરી હકુમત હજમ થી.
જઇફ નાતવાં દો ચાર પલકા ઇસ સરામે હીં રૂસ્તમ,
દો ચાર પલ મેરી ના દેખ સકે મીયાં એસી હરામજાદી રસમ થી.

ગજલ—૨૯૮.

કચુ રહી ના રહી યાદ ગુજરી ગજબ્બા સો કીસુકુ કહું કયા,
કયા ગુજરી કયા ના ગુજરી કયા ગુજરનેવાલી ઓ કીસુકુ કહું કયા.
હમારી તો સબ ગમત ગઇ હમારી તો ચમન સબ હુઇ વેરાન,
તુમારી તો જુલ્મમે જીત ભઇ બોલબાલા સો કીસીકુ કહું કયા.
હેરત હે આલમ ઇન્સાફોંકી બીઇન્સાફોંકી કૈસી હુઇ ફતેહ,
પરોના હોકે માંગી પનાહ અબ માલક હુવા સો કીસુકુ કહું કયા.
પરોના હોકે લીયે ઉતારા મોબત માહાલમે ઓ યાદ હે,
ચારા દેખ દેખ ચારા પીરાયે બના હરામજાદા સો કીસુકુ કહું કયા.
દીલ છીનવાયે ખજાના છીનવાયે ઔર સબ કુચ છીનવાયે,
અબ જુઠે તોહમતમે તકસીરવાર બરા ઠેરાયા સો કીસીકુ કહું કયા.
ઇનસાફકા ઢોંગ બનાયા, ઢોંગકા બનાયા ઇમાનો યકીન,
આદમકા કાલા હારેમન **રૂસ્તમ** બનાયા સો કીસીકુ કહું કયા.

ગજલ—૨૯૯.

જો કુચ હે સો કીસમતકી યારો નરદ હમારી પીરી હે,
ખલક જાને પાદશાહી થી યારો તખ્તપે દમ ફકીરી હે.
ચાંદસા ઉજયાલા હોવા થા જબકે આશના થી ચશ્મ રોશન,
જબ ચશ્મ ઓ પીર ગઇ યારો આશનાઇમે દીલગીરી હે.
હમને કહા ના કુછ નાવાજેબ ના સોખનકી બુંદ બરસી,
જો બરસા સો કેહેર કાદેરકા આદમકી હમીશાં ચુગલી હે.
હસ હસકે હમારા ગંજ દેખા કસ કસકે લીયા બદામ બદામ,
ધસ ધસકે દમ લીયે ઘેર મીયાં જહેર કાતેલ સબુરી હે.
સબ કુચ લીયા જો મનમે આયા ન રખા એક જવાલ જાન,
હમારા તો થા ઇમાન એક મીયાં વાં બેઇમાનકી બગલગીરી હે.
કયા બાત હુઇ મોહબતકે તપ્પસે કીયે બાતેલ હો બેવફા,
જેહાનમે રૂસ્તમપે ગુજરા જો મીયાં ઉસે જાદા ના કોઇ જબરી હે.

ગઝલ—૩૦૦.

જબ નીકલે દમ દસ્ત્રાવ દીલ મીયાં જેહાંન સારી ફાની હે,
ગનીમત હે જો ગુજરે દમ મીયાં બહાર આસ્માની હે.
જેહાંન જમાના એક હે ગર શીકલ ઈમાન ખામ હુઈ,
આતશ બરસે બારાન હાંગામ મીયાં મોસમ પુરાની હે.
ચમન બઈ હે ખેજાન ગુલાબ હુંઈ હે ખાર નોબહાર,
ખેજાન હીંગામ જીગર સારે મીયાં ગમકી લોહુદાની હે.
જરાવ કુન્દન પેહેને થે જુવાનીને ખેલ જીંદગાની ઓકસે,
ઓ જર કુન્દન નહીં રહે મીયાં ફકત ઉજલી પેશાની હે.
હમને દેખે દુરસે માશુક પલકારા ચશમ કીયા હરખાય,
માશુકને નીકાબ ચરાય કીયે મીયાંનોહોશ્ન ગુમાની હે.
એ વોહ સમજે હેવાલ જો કીસુપે ગુજરે હોવે ઐસે,
દરદકી કદર બુજે ખુબ મીયાં દરદી **રૂસ્તમ** ઇરાની હે.

ગઝલ—૩૦૧.

ખામ ખ્યાલપે લગ રહી ચમન સો દીલદારી હે દીલજાનકી,
શમા રોશન મોબતકી માશુક સો ગમખારી હે દીલજાનકી.
જાનકી શીરીની મોબતકી દામન દીલને પકરી શીદાગીસે,
ચમનસે બાવર આય જલા પરવાના સો જારી હે દીલજાનકી.
ચશ્મ ઢુંડ ઢુંડ ફીર ફીર રહી હે આશનાકી ખોલમે યાર,
ફલકપે રોશન ચાંદ સો આશનાઈ કારી હે દીલજાનકી.
જબાં દરદી કહાં કહા સકે દીલકી જલદ બેતાબી તમામ,
દીલપે લગા દર્દકા ઘા સો દર્દ બેકરારી હે દીલજાનકી.
મત કર આરજુ મોબત-શ્હેલ કરનેકુ જેહાંદીદે હોય,
જીંદગીકુ લગી રહે ઉમેદ સો **રૂસ્તમ** પ્યારી હે દીલજાનકી.

જેહાંગીર કરાંણીએ પ્રગટ કરેલાં

ગાયન સંગ્રહનાં પુસ્તકો.

---

૧. **હીંદુસ્તાની ગાયન સંગ્રહ-ભાગ ૧ લો** જે મધે ૭ આખા ગાયનરૂપી હીંદુસ્તાની ખેલો, ગજલો, વીગેરે મલી ૬૦૦ હીંદુસ્તાની ગાયનોનો મોટો સંગ્રહ છે.

કીંમત ફકત રૂ ૧—પોસ્ટેજ ૦)=

૨. **હીંદુસ્તાની ગાયન સંગ્રહ-ભાગ ૨ જો** જે મધે ૫ આખા ગાયનરૂપી હીંદુસ્તાની ખેલો, ગજલો, રાગ રાગણીઓ વીગેરે મલી ૧૦૦૦ હીંદુસ્તાની ગાયનોનો મોટો સંગ્રહ છે.

કીંમત ફકત રૂ ૧—પોસ્ટેજ ૦)=

૩. **હીંદુસ્તાની ગાયન સંગ્રહ-ભાગ ૩ જો** જે મધે ૫ આખા ગાયનરૂપી હીંદુસ્તાની ખેલો, ૧ જલસો અને ગજલો વીગેરે મલી [illegible] હીંદુસ્તાની ગાયનોનો મોટો સંગ્રહ છે.

કીંમત ફકત રૂ ૧—પોસ્ટેજ ૦)=

૪. **ગુજરાતી ગાયન સંગ્રહ-કંમપલીટ** જે મધે ૩ આખા ગાયનરૂપી ગુજરાતી ખેલો, ગજલો, ગરબાઓ વીગેરે મલી ૭૫૦ ગુજરાતી ગાયનોનો મોટો સંગ્રહ છે.

કીંમત ફકત રૂ ૧—પોસ્ટેજ ૦)=